

15-10-2022

DÉ BOODSCHAP “KORT & GOED”

Eindtijd (studie-)Bijbel – band 1

vs 2.0

Inhoud

VOORWOORD VAN DE SAMENSTELLER	3
LEESWIJZER	4
GENESIS	5
EXODUS	8
LEVITICUS	16
NUMERI	20
DEUTERONOMIUM.....	26
JOZUA.....	30
RICHTEREN	33
RUTH	35
1 SAMUËL	36
2 SAMUËL	39
1 KONINGEN	41
1 KRONIEKEN	49
2 KRONIEKEN	50
EZRA	53
NEHEMIA.....	54
ESTHER	56
JOB	57
PSALMEN	59
SPREUKEN	69
PREDIKER.....	73
HOOGLIED	74
JESAJA.....	77
JEREMIA.....	84
KLAAGLIEDEREN	90
EZECHIEL.....	91
DANIËL.....	98
HOSEA	102
JOËL	103
AMOS	103
OBADJA	104
JONA.....	105
MICHA	105
NAHUM	106
HABAKUK.....	107
ZEFANJA.....	107
HAGGAI	108
ZACHARIA	108

MALEACHI	110
MATTHEUS <i>MARKUS</i> LUKAS JOHANNES.....	111
JEZUS' GEBOORTE EN JEUGD.....	111
BEGIN VAN JEZUS' OPENBARE OPTREDEN EN AL ZIJN LESSEN	112
LUKAS 12 T/M 20: DIVERSE LESSEN EN GELIJKENISSEN.....	123
JEZUS' LIJDEN, STERVEN EN OPSTAAN	127
HANDELINGEN.....	132
ROMEINEN	136
1 KORINTHE.....	139
2 KORINTHE.....	143
GALATEN	145
EFEZIËRS.....	146
FILIPPENZEN	148
KOLOSSENZEN:	148
1 THESSALONICENZEN.....	149
2 THESSALONICENZEN.....	150
1 TIMOTHEÛS.....	151
2 TIMOTHEÛS.....	152
TITUS	153
FILEMON.....	154
HEBREEËN	154
JAKOBUS.....	157
1 PETRUS	158
2 PETRUS	160
1 JOHANNES	160
2 JOHANNES	161
3 JOHANNES	162
JUDAS	162
OPENBARING.....	162

VOORWOORD VAN DE SAMENSTELLER

Dit boek is een soort van “uittreksel” van de Bijbel. Best gewaagd, want een van de laatste verzen uit de Bijbel luidt als volgt: “als iemand afdoet van de woorden van het boek van deze profetie, zal God zijn deel afdoen van het boek des levens, en van de heilige stad, van de dingen die in dit boek geschreven zijn” (Op 22: 19). Slaat dit specifiek op het Bijbelboek Openbaring, maar het is net zo toepasbaar op de Bijbel als geheel. Niets daarvan mag je tekort doen. Lees ook wat er in Spreuken 30 staat: “voeg niets aan Zijn woord toe, want dan straft Hij u”; dat geldt evenzeer door er woorden van af te halen... Dit boek heeft dus bepaald niet het doel om gedeelten uit de Bijbel over te slaan omdat het niet belangrijk is, of omdat het niet relevant gevonden wordt, of omdat het niet geloofd wordt. Integendeel: de samensteller van dit boek gelooft de Bijbel van kapt tot kapt en beschouwt de Bijbel als het door God geïnspireerde woord. Het woord dat vooruitwijst - vanaf de schepping tot aan de voleinding van deze wereld - naar het “levende woord”: Jezus Christus (Johannes 1: 1 en verder).

Waarom dan toch dit boek? Ik lees al een aantal jaar elke dag een Bijbelgedeelte. Een goede gewoonte die ik van harte aanbeveel! Dit aan de hand van “Bijbel in één jaar” wat georganiseerd wordt door Alpha Nederland. Op een gestructureerde manier ga je dan door de Bijbel met elke dag een korte toelichting op de gedeelten die je hebt gelezen. Op 1 januari 2019 lees ik dus weer het scheppingsverhaal en dacht bij mezelf: ik lees dit nu opnieuw; maar het is niet nieuw. Toch lees ik elke keer weer nieuwe dingen; of ik ontdek andere dingen in de tekst die ik lees. Maar: hoe onthoud ik dat nu een keer...? Ben je namelijk een week verder, dan weet je het soms al niet meer, of je weet niet meer exact waar het staat... Natuurlijk onthoudt de een meer dan de ander, maar ik vermoed dat dit bij meer mensen zo gaat.....

Na een paar weken de Bijbel lezende ontstond de behoefte om deze keer - dus vanaf begin januari 2019 - dit soort “ontdekkingen” in een document op te gaan slaan. Ik wil het niet steeds weer vergeten en als ik het dan toch doe, wil ik een document waarin ik zaken gemakkelijk kan teruglezen. Ik heb toen het plan opgevat om een uittreksel te maken van de Bijbelgedeelten die ik las en heb het ritme aangehouden van “Bijbel in één jaar”. Regelmatig her-las ik gedeelten die ik had opgeschreven; gaandeweg ontstond het idee om er iets “mee te gaan doen”.

Als kind heb ik de kinderbijbel gelezen. Eerst lasen mijn ouders me daaruit voor, later las ik hem zelf en heb mijn eigen kinderen er ook weer uit voorgelezen. Als kind krijg je eerst melk en pas wanneer je wat ouder wordt en het lichaam zich verder ontwikkelt, kan je vastere kost verdragen (lees ook Hebrëeën 5). Zo kon ik me ook voorstellen dat wanneer iemand pas tot geloof komt of anderszins opziet tegen het lezen van de Bijbel, het ook wel fijn zou zijn om eerst eens een wat simpeler en kortere versie van de Bijbel te lezen; een versie die je wat gemakkelijker “verteert”.

Dat zou dit boek kunnen zijn. Elk Bijbelboek is er in beschreven in “gemakkelijke taal”. Veel bekende verzen zijn er in opgenomen en daar waar de samensteller er iets meer van wist zijn er ook korte toevoegingen gedaan om zaken toe te lichten. Omdat we heel dicht bij de wederkomst van Jezus zijn, zijn veel toelichtingen gerelateerd aan de “eindtijd”. Vanaf het eerste Bijbelboek Genesis tot aan het laatste boek Openbaring wordt de komst van Jezus aangekondigd in heel veel Bijbelse profetieën.

Primair is de Bijbel het woord van God waarin Hij Zijn Zoon Jezus Christus openbaart. Centraal daarin is Zijn sterven aan het kruis waar Christus de zonden van de mensen op zich neemt en allen - die in Hem en in Zijn boodschap geloven - redding, vrijheid en verzoening biedt (al in Gen 3: 15 staat de eerste profetie hierover!). Christus heeft daarmee de weg vrij gemaakt naar God de Vader; Jezus zit naast Hem en pleit voor ons! Totdat Jezus weerkomt; en dat zal spoedig plaatsvinden! Dat is de “Blijde boodschap” van de Bijbel; ook wel de “Goede boodschap” genoemd.

Dié “Goede boodschap” wil ik graag voor iedereen bereikbaar maken. Dat begint bij het lezen van Gods Woord de Bijbel. Wanneer dat om welke reden dan ook moeilijk gevonden wordt, of dat het te moeilijk geformuleerd is of anderszins, probeer dan dit boek eens te lezen. Dit boek is in omvang kleiner, maar hoopt dezelfde “Goede boodschap” door te geven. Met nadruk noem ik me “samensteller”: ik doe immers niets anders dan overnemen wat al in de Bijbel staat: Gods woord; aan Hem alle eer! Ik ben dus veel meer de samensteller van de verzen die in dit boek zijn opgenomen. Omdat de “eindtijd” er een centrale plaats in heeft, is het een soort van “Eindtijd-Bijbel” geworden. Daar ontleent dit boek dan ook zijn (onder-)titel aan. Het bestaat uit 2 delen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Band 1 betreft de verkorte-Bijbel en band 2 betreft de toelichtingen op talloze Bijbelverzen.

Lees het met plezier en aandacht en laat het een eerste aanzet zijn om de Bijbel in zijn geheel te gaan lezen, of laat het een tweede aanzet zijn, ná het lezen van de Bijbel, om het eens te her-lezen als een soort uittreksel. Hoe dan ook: **neem Gods Woord ter harte!**

Dit boek is geschreven vanuit twee vertalingen: Herziene Staten Vertaling en vanuit “Het Boek”. De Bijbel kent talloze Nederlandse en buitenlandse vertalingen. Soms is de grondtekst moeilijk in het Nederlands “om te zetten” en worden er daardoor soms verschillende woorden of uitdrukkingen voor gegeven. Daarnaast is de Nederlandse taal ook steeds in ontwikkeling. Jonge mensen hanteren nu eenmaal een andere taal dan oudere. Daarom heb ik vanuit deze twee vertalingen geprobeerd de Bijbelgedeelten zo begrijpelijk mogelijk op te schrijven.

Dit boek pretendeert geen dogmatisch geschrift te zijn, bedoeld om diepgaande Bijbelstudies te doen. Daartoe zijn er duizenden boeken, geschriften, en naslagwerken gemaakt. Lees dié vooral om uw kennis van Gods Woord verder te ontwikkelen. De samensteller heeft achterin het boek een opsomming van boeken opgenomen die mede zijn gebruikt voor de toelichtingen in dit boek.

Het eerste Bijbelboek is Genesis. Omdat Genesis in beginsel de hele openbaring van God bevat zijn er meer dan bij andere Bijbelboeken toelichtingen bij geschreven. Het is namelijk heel belangrijk om Genesis goed te “verstaan” om ook de rest van de Bijbel te kunnen begrijpen.

De vijf boeken van Mozes (de eerste 5 Bijbelboeken) bevatten best moeilijke gedeelten over de offerdienst en over de wetten van Mozes en de uitvoering daarvan in de tempeldienst. In de Bijbelboeken worden ze soms herhaald en als “droge kost” ervaren. Dit boek probeert een hulp te zijn om die door “te worstelen” zodanig dat u de boodschap en de kern ervan begrijpt.

In de twee boeken “Koningen” is de geschiedenis van de Joodse koningen en het volk Israël opgetekend. Het Joodse volk, Gods volk, is in de oudheid opgedeeld geworden in twee koninkrijken: het 10 stammenrijk Israël en het 2 stammenrijk Juda. Voor beide koninkrijken is een apart lettertype gebruikt zodat ook daaraan te herkennen is over welk rijk de beschreven koning regeerde. Tevens is er een overzicht opgenomen in welke periode de koningen hebben geregeerd.

Ook is geprobeerd om de verschillende profetische boeken van het oude testament begrijpelijk op te schrijven. Veel profetieën betreffen Israël waarvan veel al zijn vervuld in de geschiedenis; er zijn ook nog profetieën die wachten op de uiteindelijke vervulling in de tijd die nog moet komen. Daar waar profetieën slaan op de nog aanstaande “eindtijd” is dat geprobeerd om dat zo veel mogelijk toe te lichten.

Er is een poging ondernomen om de vier evangeliën zodanig te beschrijven dat ze allen in volgorde (voor zo ver mogelijk) zijn opgeschreven. De kern is vanuit het Mattheus evangelie beschreven; daar waar het in meerdere evangeliën voorkomt zijn er verwijzingen opgenomen in wélk evangelie het wáár staat. Per evangelie is er een apart lettertype gebruikt.

Noem je Paulus dan noem je ook zijn brieven die soms best lange en complexe zinnen bevatten met soms talloze herhalingen. Dit boek probeert daar de kern uit te halen en kort de boodschap van Paulus en daarmee van God te verwoorden.

In totaal zijn er 413 toelichtingen geschreven. Deze toelichtingen zijn opgenomen in een aparte bijlage. In het Bijbelgedeelte waarover een toelichting in de bijlage is opgenomen, is dit aangegeven met een **T** gevolgd door een nummer, bijvoorbeeld: **T156**; dit verwijst dan naar Toelichting 156... Als laatste zijn er diverse aparte Bijlagen opgenomen met informatie over verschillende onderwerpen.

Sommige verzen zijn heel cruciaal of vragen speciale aandacht. **Deze stukken tekst zijn gearceerd**. Net zoals in “Het Boek” begint elk Bijbelboek met een korte beschrijving van de essentie van het desbetreffende Bijbelboek.

Vanwege de omvang en de hanteerbaarheid is het boek opgedeeld in twee aparte delen:

- deel 1: Oude en Nieuwe Testament;
- deel 2: Bijlagen. Naast de toelichtingen op vele Bijbelverzen zijn er bijlagen opgenomen met diverse schema's, kaarten, overzichten en een aantal interessante onderwerpen.

Tenslotte: naast de hardcopy is er ook een vrij beschikbare PDF-versie. Wanneer u er voor kiest om deze PDF-versie te lezen dan dient u te switchen tussen beide bestanden. Met de PDF-versie hebt u de beschikking over de zoek-functionaliteit van Adobe; hiermee kunt u de documenten doorzoeken naar het door u ingegeven woord.

Succes en veel leesplezier!

GENESIS

Genesis betekent "oorsprong" of "begin". In dit boek wordt de ontstaansgeschiedenis van de wereld beschreven. Hierin is aangegeven dat God de Schepper is van hemel en aarde en alles wat daarin en daarop leeft inclusief de mens. Ook beschrijft het de val van de wereld in zonde en Gods reactie daarop met de zondvloed. Het vertelt de ontwikkeling van de mens, hoe de talen ontstonden en waar de mensen zich vestigden. Verder vertelt het de geschiedenis van het Joodse of Hebreeuwse volk met Abraham als stamvader en eindigt met de dood van Jozef in Egypte. Genesis is het eerste van de vijf geschreven boeken door Mozes. Deze eerste vijf boeken van Mozes vormen in de Hebreeuwse Bijbel de "Thora" en zijn voor de Joden de belangrijkste geschriften.

Genesis als eerste boek en Openbaring het laatste boek, vormen als het ware "de sandwich" waar alle andere Bijbelboeken tussen vallen; al deze boeken tezamen vormen één geheel. Daar waar Genesis het begin, het ontstaan, openbaart, geeft Openbaring een doorkijk naar hoe "het gaat aflopen".

Gen 1: in het begin maakte God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en leeg en over de watermassa lag duisternis. De Geest van God zweefde over de watermassa. De Schepping door God vindt plaats door Zijn heilig woord/bevel: "toen zei God".....

"laat er licht zijn" en er was licht. Het licht noemde God dag en het donker nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag..... Daarna volgen vijf scheppingsdagen:

- Dag 2: de watermassa werd verdeeld over aarde en hemel.
- Dag 3: laat het water ónder de hemel samenstromen in zeeën en het droge land zichtbaar worden. Laten er allerlei planten en vruchtbomen met zaad op aarde groeien. De aarde bracht groen voort; zaadragende gewassen en bomen.
- Dag 4: laten er heldere lichten aan de hemel verschijnen om de aarde te beschijnen en het verschil te laten zien van dag en nacht. Laten de lichten zijn tot tekenen en tot aanduiding van vaste tijden die daardoor dagen en jaren aangeven. (T1) God maakte twee grote lichten: de zon en de maan. De zon beheerste de dag en de maan de nacht. Ook maakte God de sterren.
- Dag 5: Ik wil dat de zeeën wemelen van vissen, grote zeedieren en ander leven; de lucht moet vol zijn van vogels.
- Dag 6: laat de aarde dieren voortbrengen: vee, wilde dieren en kruipende dieren. God maakte daarop alle dieren ieder naar hun eigen soort. Toen zei God laat Ons mensen maken die op Ons lijken en die kunnen heersen over alle dieren van de aarde de zee en in de lucht. (T2 en T124) God schiep daarop de mens als Zijn evenbeeld. Als man en vrouw schiep Hij hen. God zegende hen en zei: vermenigvuldig je, bevolk de aarde en heers over haar. Aan de mens geeft God alle zaadragende gewassen en zaadragende vruchten tot voedsel. Aan de dieren en vogels en al wat over de aarde kruipt geeft God alle groene gewas tot voedsel.

Alle dagen eindigden met de constatering: en God zag dat het goed was! Aan het einde van de 6^e dag zegt God echter dat het zeer goed was! (T3)

Gen 2 - 4: in Gen 1 wordt verteld DAT de schepping tot stand komt. In Gen 2 wordt verteld HOE dat gebeurde. Op de zevende dag rust God na zijn scheppingswerk! Hij zegent de 7^e dag en maakt het tot een bijzondere, een heilige dag. Het had nog niet geregend dus er waren nog geen planten uitgelopen. Er was ook nog niemand die de aarde kon bewerken. Een damp die uit de aarde opsteeg bevochtigde de aarde. Het lichaam van "de mens", Adam, werd door God uit de aarde gevormd en Hij blies Zijn levensadem in de mens. (T4) Zo werd de mens een levend wezen. Ook plantte de Heere God een hof in Eden in het oosten. (T5) Een rivier kwam voort uit Eden die zich in 4 stromen splitste. De namen van de 3^e en 4^e rivier waren de Tigris en de Eufraat. (T6) Hij brengt de mens vervolgens naar de hof van Eden.

Er zijn twee bomen in de hof van Eden: De "levensboom" en de "boom van kennis van goed en kwaad". De levensboom verschaft eeuwig leven; van de "boom van kennis van goed en kwaad" mochten ze NIET eten. (T7) God geeft dan aan dat het niet goed is dat de mens alleen is en besluit een partner voor hem te maken. Adam wordt in slaap gebracht en ondertussen neemt God een rib uit zijn lichaam en bouwt daar Eva mee die Hij aan Adam geeft. Adam is heel blij. Om die reden zal een man zijn ouders verlaten en zal hij één worden met zijn vrouw. (T8)

De listige slang, de duivel of satan, vraagt dan of ze van de bomen mogen eten. Eva geeft aan dat dit mag behalve van de boom van kennis van goed en kwaad. Als ze daarvan eten dan zullen ze sterven. Satan maakt Eva dan wijs dat God liegt....; in plaats van dat ze zullen sterven, zullen Adam en Eva gelijk worden aan God; dat is exact wat satan steeds zelf wil! en dat ze goed en kwaad zullen kunnen onderscheiden. Dan plukt Eva van de boom en geeft ook Adam ervan. (T9) Direct daarna zien ze dat ze naakt zijn en maken van bladeren kledingstukken die ze om hun middel aantrekken. 's Avonds horen ze God in de hof wandelen en dan verbergen ze zich voor Hem. (T10) God zoekt hen op, let op: God zoekt hén op... en vraagt wat ze hebben gedaan. Dan wijst Adam naar Eva en zegt dat de vrouw die God hem gegeven heeft hem van de boom heeft doen eten. Adam geeft God dus feitelijk de schuld.... Eva zegt dat de slang gezegd heeft dat dit was toegestaan. Daarop vervloekt God de slang en zegt dat hij in het vervolg op zijn buik in het stof zal moeten leven.

De slang en de vrouw en al hun nakomelingen zullen voor eeuwig vijanden zijn. Eén van de nakomelingen zal de kop van de slang verbrijzelen en de slang zal Zijn hiel verbrijzelen. (T11)

God geeft vervolgens aan dat de vrouw met veel pijn en moeite kinderen zal krijgen. God vervloekt daarop de aarde en geeft Adam aan dat hij hard zal moeten werken om in leven te blijven. In het zweet des aanschijns zal hij het brood moeten verdienen. Na de zondeval worden ze uit de hof verbannen zodat ze niet van de levensboom konden eten en toch eeuwig leven kregen. Ze moesten na hun zondeval immers sterven.

Adam en Eva krijgen twee zoons: Kaïn en Abel. Kaïn werd landbouwer en Abel schaapsherder. De Heer accepteert het offer van Abel omdat hij ook het vet aanbiedt; Kaïn offert een deel van zijn oogst maar daarin had God geen welgevallen. Kaïn is hierdoor erg boos en

doodt op zeker moment Abel. God verbant daarop Kaïn en geeft aan dat hij voortaan een vluchteling zal zijn. Wel geeft God aan dat Hij Kaïn beschermt en geeft hem een merkteken zodat iedereen kan zien dat niemand Kaïn mag doden. (T12) Kaïn vestigt zich in Nod ten oosten van Eden; hij moest verder dolend en dwalend over de aarde gaan. (T13) Adam en Eva kregen daarna nog een zoon: Seth.

Hoofdstuk 4 eindigt met de opsomming van het nageslacht van Kaïn en Seth. In de lijst van Kaïn staat de naam van Lamech: van hem wordt aangegeven dat hij zich twee vrouwen nam. Van Seth daarentegen wordt aangegeven dat vanaf die tijd de mensen voor het eerst begonnen God te aanbidden/de naam van God aan te roepen. (T14)

Gen 5 : somt alle nakomelingen van Adam op. Dit zijn de zgn "patriarchen" die de stamvaders zijn van de aardbewoners en geeft daarbij ook hun hoge leeftijden aan! Het start met Seth. Vanuit Seth zijn dus de patriarchen geboren waaronder Metuselach die 969 jaar oud is geworden. Vanuit Metuselach wordt Lamech geboren die vervolgens Noach (=Troost) verwekt. In vers 24 wordt Henoch genoemd. Henoch wandelde met God en hij was niet meer. God nam hem weg..... (T15)

Gen 6 - 8: de mensen begonnen zich te vermenigvuldigen. Er wordt melding gemaakt van de seksuele gemeenschap tussen mensen dochters en godenzonen die tot giganten - tot reuzen - uitgroeiden. (T16)

God stelt vast dat hij niet langer met de mensheid wil twisten. Hij stelt dat de dagen van de mens 120 jaar zullen zijn! (T17) God bekeek met afkeer het zondige gedrag van de mensen en zag dat al hun voornemens boos waren. God heeft spijt dat Hij de mens had geschapen en besluit om de aarde en alles daarop te vernietigen. Er staat: "en het berouwde Zijn hart".... (T18) Alleen Noach is in de ogen van God rechtvaardig/rechtschapen en is Hem welgevallig. Noach mag blijven leven. Noach, zijn vrouw en zijn zonen Sem, Cham, en Jafeth en hun echtgenotes zijn de enigen die in de ark redding vinden. Noach krijgt van God zelf de opdracht om de ark te bouwen en ontvangt van God het bouwplan met daarin de maten en afmetingen en de materiaalkeuzen. (T19)

Gen 7: 4: Noach krijgt de opdracht "ga in de ark want over 7 dagen zal Ik ál wat Ik gemaakt heb van de aardbodem verdelgen". Daarnaast krijgt Noach het bevel om in die 7 dagen van elke diersoort één paartje mee te nemen. Van de dieren die tot voedsel en tot offer dienden moest Noach er 7 paar meenemen evenals van de vogels. De dieren komen vervolgens uit zichzelf naar Noach toe. (T20)

Het water komt uit alle bronnen van de aarde en uit de sluizen van de hemel. Het had tot op dat moment nog NIET geregend. De aarde werd tot dat moment met dauw bevochtigd... alles wat op het land leefde werd gedood/vernietigd. 40 dagen lang regent het onafgebroken en bedekt het water alles op aarde. Ook de hoogste bergen. 150 dagen lang bedekt de watervloed de aarde. (T21)

Gen 9 - 11: wanneer het water is weggevloeid en Noach en zijn gezin de ark mogen verlaten, belooft God de aarde nooit weer te vernietigen ook al geeft Hij aan: alles wat de mens uitdenkt is slecht. God sluit een verbond met Noach dat Hij niet meer alle vlees door het water van een vloed zal uitroeien en dat er geen vloed meer zal zijn om de aarde te gronde te richten. Als teken van deze belofte/dit verbond laat God de regenboog aan de hemel verschijnen tot aan de dag van vandaag! Lees ook Bijlage 10.

God geeft alle dieren in de macht van de mens. De mens mag naast planten ook vlees nuttigen. Alleen als er nog bloed in zit is dat niet toegestaan omdat het bloed het leven is van een mens of dier. God geeft ook aan dat de mens niemand mag doden/vermoorden omdat de mens naar het evenbeeld van God geschapen is. God sluit dan een eeuwigdurend verbond met Noach en zijn zonen en met hun nageslacht. Noach moet de aarde opnieuw bevolken en God belooft nooit meer de aarde in zijn geheel te zullen vernietigen. Alle huidige mensen stammen dus af van Noach en zijn gezin.

In hoofdstuk 9 wordt vermeld dat Noach dronken wordt van de wijn en dat hij vervolgens naakt in zijn tent ligt. Cham ziet zijn naakte vader en vertelt het aan zijn broers Sem en Jafeth; zij leggen, zonder echter te zien, een kleed over hun vader. Noach hoort de volgende dag dat Cham hem naakt heeft gezien en vervloekt Cham door zijn nakomeling Kanaän te vervloeken. Kanaän zal dienaren van zijn broers zijn. (T22)

Hoofdstuk 10 noemt alle afstammelingen van Noachs zonen die zich over de aarde hebben verspreid en op deze manier de volken hebben gevormd. (T23 en T24) Ook noemt het de eerste machthebber van de aarde: Nimrod, die zijn rijk had in Babel. Hoofdstuk 11 gaat over de torenbouw van Babel. (T25) De mensen spraken één taal en woonden in een vruchtbaar gebied dicht bij elkaar. Ze bouwden een stad en wilden een centrale markering hebben. Daarop maakten ze het plan een toren te bouwen die overal zichtbaar was en die tot in de hemelen reikte. (T26) Er ontstond echter een soort grootheidswaanzin omdat ze dachten dat de samenwerking van de mensen tot alles in staat was. Hierbij draait het dus niet meer om God, maar om de mens..... God besluit daarop om de taal van de mens in taalgroepen te verwarren en om hen over de hele aarde te verspreiden. (T27)

Vervolgens wordt er een uitgebreidere opsomming gegeven van de nakomelingen van Sem. Eén van zijn nakomelingen was Terach de vader van Abram, Nachor en Haran. Abram is de aartsvader die later Abraham wordt genoemd en waar het volk van Israël uit voortkomt. Haran was de vader van Lot. Terach, Abram en zijn vrouw Sarai en Lot besluiten om gezamenlijk uit hun geboorte streek Ur der Chaldeëen, het huidige Irak, te vertrekken naar Kanaän.

Gen 12 - 14: God geeft Abram opdracht om zijn land en familie te verlaten; hij moest gaan naar het land dat God hem zou wijzen. God belooft Abram dan twee dingen:

- dat Hij Abram tot een groot volk zal maken en belooft Abram dat volk te zegenen; wie dat volk vervloekt zal God vervloeken.
- In u Abram zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. (T28) Lees ook Bijlage 10.

Lot en Abram hebben veel vee; hun dienaren krijgen onderling ruzie terwijl er ruimte genoeg is. Daarom gaan ze ieder hun weg. Lot kiest voor de Jordaanstreek in de buurt van Sodom en Gomorra. Deze streek was rijk aan water en buitengewoon vruchtbaar. Het was

“als de Hof van de Heere” Lot kiest echter ook voor het gebied waar “de mannen slecht waren en grote zondaren tegenover de Heere”. (T29)

Abram blijft in Kanaän. God belooft Abram **nóg** een keer dat hij veel nakomelingen zal krijgen en dat ze, net als het stof van de aarde, niet geteld kunnen worden. In Gen 13: 15 staat dat God aan Abram zegt dat hij, vanaf de plaats waar hij staat, moet kijken naar alle windstreken; al het land dat hij dan ziet zal God voor eeuwig aan hem en zijn nageslacht geven. (T30)

Tijdens een oorlog wordt Lot gevangen genomen. Abram redt hem echter uit de handen van de vijand door met zijn leger de tegenstanders te verslaan. (T31) Nadat Abram terugkomt van zijn veldtocht wordt hij tegemoet getreden door Melchisedek, de koning van Salem, dat is vrede = Jeruzalem. Melchisedek is priester van de Allerhoogste God. Abram ontvangt vervolgens de zegen van Melchisedek. (T32, T353 en T354)

Gen 15 - 17: Abram is al oud en vraagt aan God wat Zijn zegen waard is zonder een zoon te hebben; hij vraagt zich af hoe hij nageslacht moet krijgen op zijn hoge leeftijd en met Sarai die onvruchtbaar is. God bevestigt nogmaals dat Abram's nageslacht talrijker zal zijn dan de sterren des hemels en dat hij een zoon zal krijgen. Abram geloofde de woorden van God en dát rekende God hem tot rechtvaardigheid!

God laat in een visioen aan Abram zien dat zijn nakomelingen 400 jaar zullen wonen als vreemdelingen in een ander land, Egypte, en dat God hen daaruit zal redden met het meenemen van grote rijkdommen. (T33) Tevens laat God Abram het gebied zien dat het land Israël zal zijn. (T34) Sarai die onvruchtbaar is adviseert Abram om een kind te verwekken bij Hagar de tweede vrouw van Abram. (T35) Hij ontvangt een zoon: Ismaël. Hagar voelde zich daarom beter dan Sarai en laat haar dat weten; daarop wordt Sarai boos en besluit Hagar te vluchten. Een engel des Heren stuurt Hagar echter weer terug naar Abram en Sarai omdat óók uit Ismaël een groot volk zal komen. Als Abram 90 jaar oud is sluit God een verbond met hem en belooft hem opnieuw talloze nakomelingen. God geeft aan dat uit Abram, in plaats van één, Israël, er vele volken uit hem zullen voortkomen. Ook ontvangt Abram een nieuwe naam: **Abraham**, wat “vader van velen” betekent. Bovendien zullen uit zijn nakomelingen ook koningen voortkomen. (T36) Als teken van het verbond dat God met Abraham sluit moeten jongens vanaf hun 8e dag na hun geboorte worden besneden. Het is het zichtbare teken van het verbond. Lees ook Bijlage 10 Verbonden. Sarai ontvangt ook een nieuwe naam: **Sara** (Prinses). Zij zal een zoon krijgen en ze moeten hem Isaäk (gelach) noemen. God zegent ook Ismaël die 12 stamvorsten zal verwekken. (T37)

Gen 18 - 20: drie mannen verschijnen aan Abraham die hem vertellen dat een jaar na dato Isaäk geboren zal worden. (T38) Sara die dan al 90 jaar is gelooft het niet en lacht hen stiekem uit. God zegt echter dat ze niet mag lachen want voor Hem is niets onmogelijk. Uit Abraham en Sara zal een groot volk geboren worden. Dit is het uitverkoren volk Israël.

Vervolgens maakt de Heer duidelijk dat Hij heel verdrietig is over het slechte gedrag van de bewoners van Sodom en Gomorra vanwege hun buitengewoon grote zonden. Ondanks Abraham's pleidooi blijken er minder dan 5 rechtvaardigen te wonen. Dat betreft Lot met zijn vrouw en 2 dochters. Zij mogen de stad ontvluchten terwijl God de beide steden met vuur en zwavel verwoest. Lot wordt gered met zijn dochters. De vrouw van Lot kijkt echter in weemoed om naar Sodom en wordt een zoutpilaar. (T39) Lot gaat in afzondering met zijn dochters in een grot wonen. De beide dochters worden door ontucht zwanger van Lot. Uit de kinderen komen de Moabieten en Ammonieten voort. (T40)

Gen 21 - 25: volgens Gods belofte wordt Isaäk geboren. Om te voorkomen dat de erfenis gedeeld moet worden, worden Hagar en Ismaël weggestuurd. Alleen kinderen van Isaäk zijn namelijk de wettige nakomelingen van Abraham en vormen aldus Gods volk. God belooft Ismaël wel dat God ook uit hem een groot volk zal maken omdat hij een kind van Abraham was. (T41)

Abraham sluit een verbond met Abimelech. Vervolgens stelt God Abraham op de proef door te vragen om Isaäk aan God te offeren. Terwijl ze onderweg zijn zonder offerdier vraagt Isaäk zich af hoe ze dan moeten offeren. Abraham spreekt dan een profetie uit: “**God zal Zich Zélf van een lam ten brandoffer voorzien**”. (T42) Wanneer Isaäk is vastgebonden en Abraham hem wil offeren, grijpt God in en weet Hij dat Abraham Hem trouw is. Vervolgens is er een ram die met de horens in de struiken verstrikt is. Deze ram wordt geslacht.

Op 127 jarige leeftijd sterft Sara; Abraham koopt de grot van Machpela waar hij het graf van Sara van maakt. Abraham stuurt daarop zijn knecht naar het land waar Abraham vandaan komt, om een vrouw voor Isaäk te halen. De knecht weet uiteraard niet wie hij moet kiezen, maar Abraham verzekert hem dat God haar zal aanwijzen. Ze moet voortkomen uit Abrahams eigen verwanten. Bij een waterput treft de knecht een “mooie vrouw”; zij blijkt familie van Abraham te zijn. De vrouw is de partner die God voor Isaäk bedoeld heeft. De knecht vertelt haar vader dat Abraham op zoek is naar een partner voor Isaäk. De vader van Rebekka beseft dat God dit zo geleid heeft en laat aan Rebekka over of ze mee wil. Zij antwoordt dan “ja ik zal meegaan”. Zodra ze teruggekomen zijn en Rebekka Isaäk in de verte ziet, doet ze de sluier om en gaat met Isaäk mee in de tent van Sara waar ze zijn vrouw wordt. Isaäk gaat van haar houden! Abraham sterft op 175 jarige leeftijd en wordt bij Sara begraven in de grot van Machpela. Rebekka is 20 jaar onvruchtbaar; Isaäk bidt vurig om een wonder (T43), daarna wordt ze zwanger van een tweeling. In haar lichaam botsen de kinderen al hard tegen elkaar. God zegt dat in haar schoot twee volken groeien die uit elkaar zullen gaan. **De oudste (Ezau) zal de jongste (Jakob) dienen**. Ezau verkoopt zijn eerstgeboorterecht, dit is dus de erfenis, voor een kop rode linzensoep aan Jakob omdat hij totaal geen waarde hecht aan zijn rechten als oudste zoon; op dat moment althans....

Gen 26 - 33 Isaäk wordt steeds rijker en gezegender en sluit evenals zijn vader een verbond met Abimelech de koning van de Filistijnen. Jakob bedriegt zijn blinde vader en steelt de zegen van Ezau die hem vervolgens wil vermoorden. (T44) Jakob vlucht naar Laban - de broer van Rebekka - in Charan. Onderweg spreekt God tot Jakob in een droom in Bethel waar hij een ladder ziet waar engelen op en neer gaan van de Hemel naar de aarde. (T45) In deze droom belooft God dat Hij Jakob zal beschermen en terug zal brengen naar Kanaän en belooft hem tot een groot volk te zullen maken. De grond waar u op ligt is van u. Ik zal u tot een groot volk maken en uw

nageslacht zal talrijk zijn als het stof der aarde. Alle volken op aarde zullen wensen zo gezegd te worden als Jakob en zijn nakomelingen, dat is dus het volk Israël....

Jakob verblijft en werkt bij Laban, waar hij 2 x 7 jaar werkt voor Lea en Rachel. Hij wordt bedrogen door Laban. Twaalf kinderen worden er bij verschillende (bij-)vrouwen geboren. Jakob vertrekt dan heimelijk bij Laban vandaan. Laban haalt hem in, maar God draagt hem op Jakob te laten gaan! Bij de Jabbok worstelt Jakob een hele nacht lang met "een man" en vraagt hem te zegenen. (T46) Daarna ontmoeten Jakob en Ezau elkaar en omhelzen ze elkaar.

Gen 34 – 35: vertelt dat Dina de dochter van Jakob en Lea, verkracht wordt in het veld door de zoon van Chamor. Chamor vraagt of Dina met zijn zoon mag trouwen. Dat zeggen ze toe op voorwaarde dat alle mannen van Chamor besneden moeten worden. Op de derde dag hebben ze koorts en worden alle mannen vermoord door Simeon en Levi de broers van Tamar. Jakob bestraft hen. Jakob ontvangt de naam "Israël" en belooft God hem het land dat Hij aan Abraham toegezegd heeft. Bij de geboorte van Benjamin sterft Rachel. Ook Isaäk sterft en wordt begraven door Jakob en Ezau.

Gen 36: beschrijft de nakomelingen van Ezau: de Edomieten. (T46 en T112)

Gen 37: Jozef droomt van aren-schoven en van de hemellichamen. De schoof en sterren waren beeld van het gezin van Israël en de boodschap was dat de schoven en sterren van Israël en die van de broers zich diep voorover bogen voor de schoof en ster van Jozef. Dit zorgde voor grote irritatie onder de broers ten opzichte van Jozef; ze vonden Jozef erg verwaand en irritant dat hij hen deze dromen vertelde. Israël dacht echter na over de woorden van Jozef. Omdat Israël meer hield van Jozef dan van de andere jongens waren ze vreselijk jaloers.

Als de kans zich voordoet verkopen de broers Jozef. Hij was toen 17 jr. De broers wilden hem eigenlijk vermoorden. Ze willen echter geen bloed aan hun handen hebben, dus gooien ze hem in een waterput. Als er een handelskaravaan langs komt dan bedenkt Juda het plan om Jozef te verkopen in plaats van hem te vermoorden. Voor 20 zilverstukken verkopen ze Jozef en de broers bedenken een plan dat hij verscheurd is door een wild dier en ze dopen zijn veelkleurige mantel in het bloed van een geitje. De mantel met bloed laten ze Israël zien die de conclusie trekt dat Jozef verscheurd moet zijn door een wild dier en dus dood is. Jozef komt terecht in Egypte in het huis van Potifar een dienaar van de Farao. (T47)

Gen 38: Juda en Tamar zijn schoondochter. De zoon van Juda, Er, sterft kinderloos; de tweede zoon Onan weigert haar te bevruchten en verspilt zijn zaad steeds op de grond en sterft ook. De derde zoon Sela is te jong. Juda geeft hem daarom niet; Tamar wil echter niet kinderloos blijven. Ze verkleedt zich als hoer en verleidt Juda die met haar naar bed gaat. Omdat ze gesluierd is weet Juda niet wie het is. Achteraf blijkt het Tamar zijn schoondochter te zijn. (T48)

Gen 39: de vrouw van Potifar wil Jozef verleiden. Jozef is rechtschapen en weigert met haar naar bed te gaan en vlucht van haar met achterlating van zijn mantel. De vrouw zit dan met de mantel van Jozef opgescheept en vertelt dan aan Potifar dat Jozef haar wilde verkrachten. Jozef wordt als straf in de gevangenis gegooid. Jozef kwam bij de gevangenenbewaarder in de gunst.

Gen 40 - 41: in de gevangenis gedraagt Jozef zich voorbeeldig en is in staat om de dromen van de schenker en de bakker uit te leggen. De Farao had ze in de gevangenis gegooid omdat ze in onmin waren geraakt bij de Farao. Jozef legt de dromen uit: 1. de schenker wordt in zijn functie hersteld; 2. de bakker wordt gedood. Dit komt precies zo uit. De bakker wordt geëxecuteerd en door de vogels opgegeten. Dan heeft de Farao een droom die niemand kan uitleggen. De schenker herinnert zich dan Jozef en adviseert Farao om Jozef te roepen en zijn droom aan hem voor te leggen. Jozef legt de droom van de Farao uit en wordt onderkoning. Zeven jaren van overvloed en zeven jaren van hongersnood zullen er komen. Jozef adviseert om elk jaar van de totale oogst een 5^e deel te vorderen en op te slaan voor de magere jaren en toe te zien op het uitdelen ervan door opzieners. (T47)

Gen 42 - 43: Jozefs broers verschijnen voor hem en buigen zich neer om graan te kopen in Egypte. Ze moeten hun jongste broer Benjamin ophalen en Simeon blijft gevangen achter in Egypte. Wanneer het voedsel weer op is reizen de broers opnieuw naar Egypte nu met Benjamin. Juda staat borg voor het welzijn van Benjamin. Jozef stelt de broers opnieuw op de proef door zijn beker in de zak van Benjamin te verstoppen wat uiteraard wordt ontdekt. De broers keren met Benjamin terug naar Jozef. Juda pleit voor hem om zijn vader Jakob te beschermen tegen verdriet wat hem noodlottig zou worden als Benjamin wat overkomt.

Gen 45 - 47: Jozef maakt zich aan zijn broers bekend en laat zijn familie overkomen naar Egypte waar ze de beste grond krijgen in Gosen. Ook hun schapen mogen ze meenemen ook al hebben de Egyptenaren een afschuw van schaapherders. Er zullen namelijk nog vijf jaren hongersnood zijn. Jozef zijn familie krijgt alles in overvloed dankzij de positie van Jozef. Jakob zegent de zonen van Jozef en sterft. Hij wil in Israël begraven worden bij zijn voorouders. (T47)

Gen 49 - 50 Jakob vertelt al zijn zonen wat de toekomst hen zal brengen en zegent hen. Juda is als een leeuw en in zijn handen, in de handen van koning David, zal de scepter blijven totdat hij komt die er recht op heeft; dat wijst naar Jezus Christus! (T49) Jakob sterft en wordt naar Kanaän terug gebracht en in de grot van Machpela begraven. Jozef wordt 110 jaar oud en sterft. Hij geeft aan zijn broers aan dat God zijn volk uit Egypte zal weg leiden en vraagt of ze zijn overblijfselen dan mee willen nemen.

EXODUS

Exodus betekent "Uittocht" en is het 2^e boek van Mozes. Het beschrijft de periode dat het volk van Israël in Egypte verdrukt wordt. Nadat Jozef is gestorven blijft het volk groeien en de nieuwe Farao beschouwt het als een gevaar voor Egypte. Het boek beschrijft hoe Mozes geroepen wordt om het volk uit Egypte te leiden naar vrijheid naar het land dat God voor Israël bedoeld heeft. God bevrijdt het volk en geeft hen Zijn wetten in de "tien geboden". Het beschrijft tevens dat God onder het volk komt wonen in een Tabernakel. Het beschrijft ook de instelling van het Pesachfeest wat vooruitwijst naar Jezus Christus.

Ex 1 - 3: het aantal van de rechtstreekse afstammelingen van Jakob. De nakomelingen werden zeer talrijk. De Farao wilde hun macht inperken en liet hen slavenarbeid doen. Maar ze breiden zich daardoor nog sneller uit. Hoe meer ze werden onderdrukt hoe talrijker ze werden. Uiteindelijk gelast Farao om alle geboren jongetjes in de Nijl te gooien. De meisjes mochten in leven blijven.

Wanneer Mozes 3 maanden is en zijn moeder hem niet langer kan verbergen, wordt hij in een biezen mandje in de Nijl gelegd. De dochter van de Farao vindt hem als ze baadt in de Nijl. Ze zoekt een voedster en Mirjam de zus van Mozes die op een afstand alles volgt en dit hoort, komt naar voren en zegt dat ze een voedster weet. Vervolgens neemt ze Mozes mee naar zijn moeder. Toen hij groot genoeg was bracht ze hem bij de dochter van de Farao die hem de naam Mozes geeft (Mozes = ik heb hem uit het water gehaald....).

Mozes ziet een Hebreëer en Egyptenaar vechten. Mozes slaat daarop de Egyptenaar dood. Toen dat bekend werd en de Farao hem wilde laten doden, vluchtte Mozes naar Midjan. Terwijl hij bij de put zit willen herders de dochters van de priester van Midjan (Jetro) weggagen. Maar Mozes schiet te hulp en geeft de schapen van de dames te drinken. De priester laat Mozes halen en geeft hem zijn dochter Sippora tot vrouw. Hun eerste zoon heet Gersom (ik ben een vreemdeling geworden en woon in een land dat ik niet ken).

Het volk van God gaat gebukt onder dwangarbeid en roepen onder luid geklaag God aan. God trekt Zich hun lot aan! Terwijl Mozes de schapen van Jetro weidt komt hij bij de berg Horeb, de berg van God, en verschijnt aan Mozes in een brandende braamstruik. (T50) Omdat de struik niet verteert wil Mozes dit verschijnsel van nabij aanschouwen. Dan roept God: "Mozes, Mozes, kom niet dichterbij en trek je sandalen uit want de grond waarop je staat is heilig. Ik ben de God van je voorouders en heb de ellende van mijn volk in Egypte gezien. Ik ga hen bevrijden en daartoe moet jij Mozes naar de Farao gaan en mijn volk uit Egypte weg leiden".

Mozes vraagt God dan welke naam hij moet geven aan de God die hem stuurt want dat zal de Farao vragen. God antwoordt dan: "IK BEN DIE ER ZAL ZIJN. Zeg tegen hen: IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u toe gestuurd. Zeg tegen het volk Israël dat Ik zo voor altijd wil heten. Met die naam wil Ik worden aangeropen door alle komende generaties".

Verzamel de oudsten van Israël en zeg dat God hun jammerklacht heeft gehoord en het volk van Israël zal uitleiden uit Egypte naar een land dat overvloedig is van melk en honing. Het land van diverse kleine volken (Kanaänieten, Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chivvieten en Jebusieten). Ga samen met de oudsten naar de Farao en vraag om 3 dagreizen ver de woestijn in te mogen trekken om God offers te brengen. Farao zal dat niet toestaan en Ik zal hem vervolgens met harde hand dwingen om jullie te laten gaan. Ik zal Egypte straffen en wonderbaarlijke daden verrichten. Uiteindelijk zal Mijn volk niet met lege handen vertrekken. Jullie zullen de Egyptenaren beroven van hun kleding en ook van hun gouden en zilveren sieraden.

Ex 4 - 5: Mozes is bang dat ze hem niet zullen geloven. God vraagt Mozes dan zijn staf op de grond te gooien die vervolgens een slang wordt. Wanneer Mozes de slang bij zijn staart grijpt wordt het weer de staf. Hierdoor zullen ze geloven dat ik de Heer ben. Steek nu je hand eens uit: dan ziet Mozes dat de hand sneeuw wit is, melaats. Wanneer hij hem terug steekt onder zijn kleed is de hand weer gezond. God voorzegt dat hij wonderen zal doen.

Mozes zegt echter dat hij een slechte spreker is. Stuur iemand anders... Aäron is al naar hem onderweg en zal spreken. God zegt dat Hij Zelf zal aangeven wat er gezegd moet worden en dat Mozes dat moet doorgeven aan Aäron. (T51) Mozes gaat terug naar Jetro en zegt dat hij naar Egypte teruggaat om te zien of zijn volk nog in leven is. Jetro zegt: "ga in vrede". God zegt dat Mozes alle wonderen aan de Farao moet laten zien maar dat God er voor zorgt dat Farao hardnekkig zal weigeren. Mozes moet Farao dan aangeven dat Israël de eigen zoon van God is, Zijn eerstgeborene. God beveelt om Zijn zoon te laten gaan. Wanneer Farao dat blijft weigeren dan zal God alle eerstgeborenen in Egypte doden.

Mozes en Aäron treffen elkaar bij de berg des Heren en gaan samen verder; ze riepen in Egypte de oudsten bij elkaar en vertelden hun het plan van de Heer om hen te verlossen.

Ze verschijnen voor de Farao en vragen hem het volk van God te laten gaan. Farao weigert en verzwaart de onderdrukking. In plaats van dat ze stro van de Egyptenaren krijgen om stenen te bakken, moeten de Israëlieten het stro zelf zoeken maar moeten wel even veel stenen blijven bakken. De opzichters komen daarom tegen Mozes in opstand. Mozes richt zich tot God en vraagt waarom God het volk zo slecht behandelt. God zegt: "nu zul je zien wat Ik de Farao zal aandoen. Ik zal hem met harde hand dwingen Mijn volk te laten gaan".

Ex 6 - 11: Mozes moest de boodschap aan zijn volk overbrengen dat God hen naar het land zal brengen dat God onder ede had beloofd aan Abraham, Isaäk en Jakob. Ik ben de Heer. Reeds vanaf in vers 5 belooft de Heer: Ik zal u uitleiden, bevrijden, verlossen en aannemen. (T52) De Israëlieten waren echter helemaal kapot en moedeloos en wilden dit niet geloven. Mozes krijgt opdracht om naar de Farao te gaan en moet hem aangeven dat hij het volk moet laten gaan. Na de opsomming van de familiehoofden van alle oudsten van de Israëlieten in Egypte zijn het Mozes en Aäron die de Farao vragen om hun volk te laten gaan. (T53). Op aangeven van God moeten ze een wonder teken doen en werpt Aäron zijn staf voor Farao neer. De staf wordt daarop een slang. De tovenaars van de Farao doen echter het zelfde maar de slang van Aäron eet die van hen op. Farao verhardt zijn hart.

Zoals God al had gezegd tegen Mozes en Aäron zal Farao voortdurend zijn hart verharden en zal hij op de vraag van Mozes om het volk te laten gaan het niet toestaan. Dit zijn de plagen achtereenvolgens:

- met staf:
 - o Plaaig 1: de volgende morgen moet Mozes zijn staf op de rivier de Nijl slaan. Het water verandert in bloed en alle vissen sterven. De Egyptenaren moeten elders water halen. De tovenaars doen echter hetzelfde en dus verhardt de Farao zijn hart. 7 dagen duurde de plaag.
 - o Plaaig 2: vervolgens wemelt de Nijl van kikkers die overal in het land een plaag vormen tot in huizen en in bed toe. De tovenaars bereiken het zelfde. Farao vraagt om hen van de kikkers te verlossen en Mozes vraagt God om dat te doen.
 - o Plaaig 3: Mozes slaat met zijn staf op de grond en al het stof verandert in muggen. Nu lukt het de tovenaars niet en ze zeggen tegen Farao dat een god hier de hand in moet hebben.
- zonder staf:
 - o Plaaig 4: God stuurt steekvliegen op Egypte af. Expliciet staat er nu bij dat alleen in het gebied van Gosen waar de Israëlieten wonen er geen vliegen zijn! Farao zegt dat de Israëlieten een offer mogen brengen maar alleen in Egypte. Mozes zegt dat ze echter 3 dagreizen ver de woestijn in moeten gaan want de Egyptenaren zouden zich ergeren aan hun offers en hun willen doden. Farao zoekt dan een compromis en geeft aan dat ze de woestijn in mogen gaan maar niet te ver weg.
 - o Plaaig 5: de volgende morgen zal de pest rondwaren onder het vee van de Egyptenaren. Het vee van de Israëlieten blijft echter gespaard. Ook al ziet de Farao dit, hij weigert hardnekkig.
 - o Plaaig 6: Mozes gooit roet (of as) in de lucht. Op de mensen en dieren verschijnen zweren en puisten ook op de tovenaars. Vanaf deze plaag 6 lezen we dat Góid het hart van Farao verhardt. In de voorgaande 5 plagen staat dat Farao zelf zijn hart verhardt. Op een bepaald moment is de maat van Gods geduld en genade voorbij!
- staf of hand van Mozes. Hij strekt deze uit naar de hemel.
 - o Plaaig 7: Mozes strekt zijn hand uit naar de hemel en er volgt donder en hagel. Alles en iedereen zonder dak boven het hoofd werd neergeslagen. Ook het vlas en de gerst ging verloren. Alleen in Gosen bleef het droog/mooi weer.
 - o Plaaig 8: hoe lang zult u nog weigeren? De volgende plaag is de komst van sprinkhanen die alles wat was blijven staan na de hagel kaalvraten. Farao wil dit keren en geeft aan Mozes aan dat alleen de mannen mogen gaan en jaagt Mozes en Aäron zijn paleis uit. Vervolgens wordt Egypte geheel bedekt met sprinkhanen muv Gosen.
 - o Plaaig 9: vervolgens steekt Mozes zijn hand uit en wordt het 3 dagen lang helemaal donker behalve in Gosen; daar blijft het licht. Farao wil hen laten gaan maar ze moeten dan hun vee achterlaten. Er mag echter geen dier achterblijven. Farao stuurt Mozes weg en wil hem nooit meer zien. Mozes zegt: "inderdaad wij zullen elkaar nooit meer zien" Na deze 9 plagen komt er dan nog 1 plaag Daarna zal Farao het volk laten gaan.

De Israëlieten moet hun burens vragen naar goud en zilver wat ze rijkelijk ontvangen. Daarna brengt Mozes de Farao de boodschap dat God om middernacht door Egypte zal gaan en alle eerstgeborenen van mens en dier zal doden.

Ex 12 - 14: plaag 10: de dood van alle eerstgeborenen in Egypte.

God stelt het Pesach in en zegt dat deze maand voortaan de eerste maand zal zijn van het Israëlitische jaar. (T54) Zeg dat op de 10e van deze maand elke familie een lam of bokje moet kiezen; elk gezin één. Het moet een mannelijk dier van één jaar oud zijn en zonder gebrek. Houd het apart tot de 14e van de maand. Daarna moet het voltallige volk het lam slachten in de avondschemering. Het bloed moet bij elk huis waarin het dier gegeten wordt aan de beide deurpost worden gestreken en aan de bovendorpel. Rooster het vlees en eet het diezelfde nacht met ongedesemd brood en bittere kruiden. De volgende morgen mag er niets meer over zijn. Eet het met je gordel om en sandalen aan de voeten en de staf in de hand in grote haast.

Het is de maaltijd ter ere van de Heer, het pesachmaal. Die nacht zal de verderfengel rondgaan en overal waar geen bloed aan de deurposten gestreken is zal de eerstgeborene onder mens en dier sterven. Die dag moet voortaan een gedenkdag zijn als feest voor de Heer voor alle generaties van geslacht tot geslacht. Van de avond van de 14^e tot de avond van de 21^e van deze maand moet het volk alleen ongedesemd brood eten. Er mag in die dagen geen zuurdesem gevonden worden in hun huizen. Vreemdelingen mogen er niet aan deelnemen en slaven alleen als ze besneden zijn. Alleen in het huis waarin het bereid is mag het genuttigd worden en het vlees mag niet buitenshuis gegeten worden en de botten mogen niet gebroken worden. (T55)

God beveelt Mozes om het pesach in te stellen. Het volk moet alle eerstgeborenen aan God wijden. Alles wat bij de Israëlieten en bij het vee als eerste de moederschoot verlaat behoort aan God toe. De dag waarop God het volk met zijn krachtige hand uit Egypte heeft weggeleid moet het volk elk jaar gedenken. Deze dag valt in de maand abib. Ze mogen dan niets eten wat zuurdesem bevat. Eet zeven dagen ongedesemd brood en vier op de 7^e dag feest voor de Heer. (T57) Ook mag in deze periode in heel het land geen gedesemd brood en zuurdesem gevonden worden. Leg tevens de kinderen uit dat dit feest gevierd wordt om te gedenken wat de Heer heeft gedaan toen hij het volk uit Egypte leidde. Dit gebruik, dit feest moet zijn als een herinneringsteken op uw hand en als herinneringsteken tussen uw ogen zodat de wet voortdurend op uw lippen is.

Mozes deelt dit aan de oudsten mee en ze buigen zich diep neer voor God. Die avond werden alle eerstgeborenen in Egypte gedood. De Farao gelast het volk en al hun vee om onmiddellijk te vertrekken. Ga zo snel mogelijk weg. Het was een volk van 600.000 de vrouwen en kinderen niet meegerekend en ze namen ook al het geroofde goud en de sieraden mee. Na exact 430 jaar vertrok Israël in groepen geordend uit Egypte. (T56) Toen de Farao bemerkte dat het volk vertrokken was verhardde zijn hart opnieuw. Hij ging met zijn leger achter het volk aan en haalde hen in ter hoogte van de Rietzee of Schelfzee of Rode zee. Mozes had het lichaam van Jozef meegenomen.

God begeleidt het volk in de woestijn door hen voor te gaan. Overdag in een wolkkolom om hen te beschermen tegen de zon. In de nacht in een vuurkolom zodat ze toch licht hebben en door kunnen trekken. (T58)

De Farao haalt het volk in bij Pi-Hachiroth waar ze hun kamp hadden opgeslagen.

Ze worden doodsbang maar Mozes geeft aan dat God hen zal beschermen en dat ze de Egyptenaren nooit weer zullen terugzien. **Wees stil: de Heer zal voor u strijden.** Mozes strekt zijn staf uit over de zee en een krachtige oosten wind blaast een doorgang door de zee. (T59) Het volk kan op een droge bedding met aan weerszijden een muur van water door de zee trekken. Achter hen stelde de engel van God zich op en ook de wolkkolom zodat de Egyptenaren hen niet zagen. Zo stond God tussen zijn volk en beschermde hen voor de Farao, zijn soldaten, paarden en wagens. Toen het volk aan de overkant was moest Mozes zijn staf weer boven de zee houden. Farao was inmiddels achter hen aangekomen en bevond zich met zijn leger in het midden van de droge zee. God liet het water terugstromen waardoor alle Egyptenaren verdronken. Niet één bleef in leven. Toen het volk al de dode lichamen langs de kant van de zee zagen liggen kregen ze ontzag voor de Heer en stelden ze hun vertrouwen op God en Mozes. (T60)

Ex 15 - 16: vervolgens dicht Mozes een lied en zingt dat. Zie ik wil zingen voor de Heer; Zijn macht en majesteit zijn groot. Paarden en ruiters wierp hij in de zee. En verder de verzen 2 - 18 waarin Mozes het oordeel over de Farao door God bezingt. Mirjam de zuster van Mozes pakte haar tamboerijn en alle vrouwen volgden haar dansend en op de tamboerijn het refrein spelend: "Zie ik wil zingen voor de Heer Zijn macht en majesteit zijn groot. Paarden en ruiters wierp Hij in de zee".

Van de Rietzee - Schelfzee - Rode zee ging het volk verder de woestijn van Sur in. Drie dagen trokken ze verder zonder water te vinden. Bij Mara vonden ze water maar dat was bitter. Het volk begon te klagen bij Mozes. De Heer gaf Mozes de opdracht om een stuk hout in het water te gooien waarop het water zoet werd. Daar kregen ze wetten en regels: neem de woorden van de Heer ter harte en doe wat goed is in Gods ogen en gehoorzaam de wetten. Dan zal ik jullie met geen van de kwalen treffen waarmee ik Egypte bestraft heb. Ik ben jullie God die geneest. Ze trekken verder naar Elim en vandaar naar de woestijn bij Sin. Dat is tussen Elim en de Sinaï. Daar begon het volk zich weer te beklagen: had ons maar in Egypte laten sterven. Daar waren de vleespotten tenminste gevuld en hadden we volop brood te eten. De Heer vertelt Mozes dat Hij brood uit de hemel zal laten regenen. Wanneer het avond wordt zullen jullie vlees eten. Morgenochtend ligt er brood in overvloed. Iedereen krijgt opdracht om voor één dag genoeg te verzamelen en op de 6e dag moeten ze het dubbele verzamelen.

Diezelfde dag kwamen er 's avonds kwartels aanvlieën en lag er 's ochtends een laagje dauw. Toen dat opgetrokken was, was de woestijn met een fijn schilferachtig laagje bedekt. Dat was het brood dat de Heer het volk te eten gaf. Het smaakte naar honingkoek. Ze moesten niets ervan tot de volgende dag bewaren. Zij die dat wel deden zaten de volgende ochtend vol wormen en stonk het. Mozes wees hen terecht. Zo ging het in het vervolg iedere dag. Iedereen nam voldoende voor één dag. Wanneer de zon opkwam smolt het manna weg. Zes dagen mochten ze voedsel verzamelen maar de zevende dag was het sabbat en lag er niets. Iedereen hield op de zevende dag rust. 40 jaar zouden ze het manna eten tot ze Kanaän bereikt hadden. Eén volle kruik manna moest er bewaard blijven voor de volgende generaties. Zij moeten het brood kunnen zien dat het volk te eten kreeg in de woestijn. De kruik werd vervolgens bewaard op de plaats waar de Heer verheerlijkt werd; bij de verbondstekst. (T61)

Ex 17 - 18: het volk trekt van pleisterplaats naar pleisterplaats op aanwijzingen van God. Bij Refidim blijkt geen water te zijn en komt het volk tegen Mozes in opstand. Geef ons water, geef ons te drinken! Waarom hebt u ons uit Egypte weggevoerd? Mozes roept tot God: "wat moet ik met dit volk beginnen?" God zegt dat Mozes met de oudsten naar de Horeb, de Sinaï-berg, de heilige berg van God, moet gaan en daar met zijn staf op de rots moet slaan. (T62) Mozes deed dit en er stroomde water. Mozes noemt deze plaats Massa en Meriba. Meriba betekent "onenigheid" vanwege de vraag: "Is de Heer nu in ons midden of niet?" In Refidim wordt het volk aangevallen door de Amelekieten. Jozua trekt ten strijde. Mozes gaat naar de top van de heuvel. Zo lang Mozes zijn arm opgeheven

hield was Israël aan de winnende hand en andersom. Toen Mozes moe werd lieten Aäron en Chur, Mozes op een steen zitten en ondersteunden ze zijn arm tot zonsondergang. Zo werd Amelek tot de laatste man verslagen.

Jetro zoekt Mozes op met zijn dochter Sippora in de woestijn. Hij prijst God dat Hij het volk heeft verlost uit Egypte. Ook ziet Jetro hoeveel taken Mozes moet doen in de rechtspraak en in advies aan de mensen van Israël dat hij verbaasd is dat Mozes dat allemaal in zijn eentje moet doen. Jetro zegt tegen Mozes dat dit niet verstandig is om het zo te doen. Hij adviseert Mozes dat hij het volk moet vertegenwoordigen bij God. Mozes moet zich richten op het inprenten van Gods wetten en voorschriften en hij moet het volk leren welke weg ze moeten bewandelen en welke plichten ze moeten vervullen. Maar: zoek daarnaast onder het volk doortastende vrome mannen die betrouwbaar zijn en niet omkoopbaar zijn. Geef hun leiding over groepen van 1000, 100, 50 en 10 man. Zij moeten over het volk recht spreken. Belangrijke geschillen leggen ze jou voor, maar minder belangrijke mogen ze zelf beslissen. Dit zal je taak verlichten als je het op deze manier aanpakt en de mensen zullen tevreden naar hun tenten gaan. Mozes luistert naar de goede raad van Jetro en richt het zo in. Jetro gaat daarna terug naar zijn land.

Ex 19 - 20: de Israëlieten zijn de Sinaiwoestijn in getrokken. Bij de berg Sinai slaan ze hun kamp op. Daar verschijnt God aan Mozes en het volk. De Heer zegt tegen Mozes dat Hij in een donkere wolk aan het volk zal verschijnen. Het volk moet zich reinigen en hun kleding wassen en na drie dagen zal God voor de ogen van heel het volk neerdalen op de berg Sinai, ook wel de Horeb genoemd. Ze mogen tot aan de berg komen maar er beslist niet op klimmen. Zelfs de voet van de berg mogen ze niet betreden. Op de derde dag begon het te donderen en te bliksemen. Er hing een dreigende wolk boven de berg en zeer luid klonk de ramshoorn. Het volk naderde met Mozes en aan de voet bleven ze staan. De Sinai was in rook gehuld en de berg trilde hevig. De Heer was op de top neergedaald en sprak.

Hij geeft dan de 10 geboden. Ik ben de Heer uw God:

- vereer naast MIJ geen andere goden.
- Maak geen godenbeelden en kniel niet voor hen neer. Ik ben de Heer en duld geen andere goden naast MIJ.
- Als u MIJ liefhebt en doet wat Ik gebied, bewijs Ik Mijn liefde tot in het 1000ste geslacht.
- Misbruik de naam van de Heer niet.
- Houd de sabbat in ere, het is een heilige dag. 6 dagen kunt u werken; de 7^e is een rustdag gewijd aan de Heer uw God.
- Toon eerbied voor uw vader en moeder, dan wordt u gezegend met een lang leven in het land van de Heer.
- Pleeg geen moord/pleeg geen overspel.
- Steel niet.
- Leg geen vals getuigenis af.
- Zet uw zinnen niet op het huis van een ander, noch op zijn slaaf, slavin, rund, ezel of anders wat hem toebehoort.

Mozes ging naar de donkere wolk waarin God aanwezig was. God geeft aan dat het volk getuige was dat God vanuit de hemel tot hen sprak. Het volk mag daarom geen goden van goud of zilver maken om andere goden daarmee te vereren. Maak voor Mij een altaar van aarde en slacht daarop je schapen, geiten en runderen voor de brandoffers en vredeoffers. Wanneer ze een altaar van stenen maken dan mogen ze niet gehouwen worden want door stenen met een beitel te bewerken wordt het ontwijfd.

Ex 21 - 22: tevens krijgen ze de volgende regels:

- Een slaaf dient 6 jaar. In het 7^e jaar mag hij vertrekken zonder losgeld. Was hij alleen dan gaat ie alleen. Was hij getrouwd dan mag hij zijn ega meenemen. Heeft zijn meester hem een vrouw gegeven dan blijft zij en eventuele kinderen het eigendom van de meester. Wil de slaaf om die reden de meester ook blijven dienen, dan wordt zijn oor tegen de deurpost doorboord met een priem. Hij blijft voorgoed slaaf.
- Sla je iemand dood dan moet hij ook sterven; doet hij het per ongeluk, dan mag hij vluchten naar een vrijplaats (vrijstad) die de Heer zal aanwijzen.
- Wie zijn vader of moeder mishandelt, of vervloekt, moet worden gedood.
- Wie iemand ontvoert moet worden gedood.
- Wanneer je iemand verwondt dan moet je de gedwongen rusttijd en de kosten van het herstel vergoeden.
- Wanneer iemand een zwangere slaat en de vrucht sterft dan mag de echtgenoot de boete bepalen. De rechters moeten op de betaling ervan toezien. Als ze ander letsel heeft dan geldt: een oog voor een oog, een tand voor en tand, een hand voor een hand, een voet voor een voet, een brandwond voor een brandwond, een kneuzing voor een kneuzing, een striem voor een striem.
- Verder gelden talloze vergoedingsregelingen bij schade door dieren en/of verkeerd handelen.
- Wanneer iemand een meisje verleidt dat nog niet is uitgehuwelijkt, dan moet hij de volle bruidsprijs betalen en met haar trouwen.
- Een tovenares mag niet in leven blijven.
- Voor gemeenschap met een dier geldt de doodstraf.
- Voor offers aan een andere god geldt de doodstraf.
- Vreemdelingen mag je niet uitbuiten en/of onderdrukken.
- Weduwen en wezen mag je niet uitbuiten.
- Als je geld leent aan iemand van mijn volk mag je geen rente rekenen.
- Laster God niet.
- Vervloek de leiders van je volk niet.

Geef mij de eerste opbrengst van je oogst evenals je eerste zoon en de eerstelingen van runderen, schapen en geiten. 7 dagen blijven ze bij de moeder. Op de achtste dag geef je ze af. De jongens werden op de 8^e dag besneden!

Ex 23 - 24:

- breng geen valse beschuldigingen in.
- Verdraai het recht niet door je naar de meerderheid te richten ("Gij zult de meerderheid in het kwade niet volgen!")
- Iemand die arm is mag je in de rechtszaal niet bevoordelen.
- Breng een gevonden ezel of rund terug naar de eigenaar.
- Wanneer je ziet dat een ezel onder zijn last bezwijkt bied dan de helpende hand.
- Breng een onschuldige die in zijn recht staat niet ter dood.
- Neem geen steekpenningen aan.
- Vreemdelingen mag je niet uitbuiten.
- Zes jaar mag je het land bewerken. Het zevende jaar moet je het land braak laten liggen en het met rust laten. Dan kunnen de armen onder jullie ervan eten.
- De rustdag is ook bedoeld voor het vee en voor de werknemers. Zij kunnen dan ook tot rust komen.
- Drie keer per jaar moeten jullie feestvieren: in de maand abib, de maand waarin je uit Egypte wegtrok, is het feest van de ongezuurde broden; eet 7 dagen ongedesemd brood voor mij. Niemand mag met lege handen voor Mij verschijnen. Vier verder het oogstfeest, het feest van de eerste opbrengt van de akker. Aan het einde van het jaar als je de oogst hebt binnengehaald moet je het Inzamelingsfeest vieren.
- Je mag een geitenbokje niet koken in de melk van zijn moeder.

Mijn engel zal voor jullie uitgaan gehoorzaam hem zonder tegenspreken; hij handelt in Mijn naam en zal jullie opstandigheid niet vergeven. Gehoorzaam hem en doe alles wat Ik zeg dan zal Ik de vijand zijn van jullie vijanden en onderdrukkers. Neem de gebruiken van de volken niet over en kniel niet voor hun goden en vereer ze niet; haal hun godenbeelden omver en verbrijzel hun gewijde stenen.

Vereer de Heer, dan zal Hij je voedsel en water zegenen en jullie vrijwaren van ziekten. Jullie vrouwen zullen geen miskramen krijgen en/of onvruchtbaar zijn. Ik zal je een lang leven schenken. Ik zal schrik voor jullie uit sturen, en paniek zaaien zodat al je vijanden op de vlucht slaan. Ik doe dat echter geleidelijk, anders zou het land verwilderen en komen er wilde dieren. **Ik zal jullie een gebied geven dat uitstrekt van de Rode Zee tot aan de Middellandse zee (het gebied waar de Filistijnen wonen) en van de woestijn tot aan de Eufraat.** De bewoners van dit gebied geef Ik in jullie macht en jullie zullen hen verdrijven. Sluit geen verbond met hen! Anders wordt het jullie ondergang.

Mozes schreef alles op wat de Heer had gezegd en vertelde het volk wat de Heer had gezegd. Het volk verklaarde eenstemmig dat het zich hier aan zou houden. Mozes nam het bloed van een brandoffer en vredeoffer en besprenkelde daarmee het volk. Met dit bloed zei Mozes dat daarmee het verbond bekrachtigd werd. (lees ook Bijlage 10 Verbonden) Hierna ging Mozes de berg, Horeb- of Sinaï-berg, op zoals de Heer hem geboden had met Aäron en 70 oudsten. De laatsten mochten niet mee helemaal naar boven.. Mozes ging met Jozua verder de berg op om de stenen platen te halen die de Heer hem beloofd had te zullen geven. Mozes ging het laatste stuk verder alleen. De berg werd bedekt met de wolk van de Heer. Zes dagen lang bedekte de wolk de berg. Op de 7^e dag riep God Mozes. Het volk zag God als een laaiend vuur in de wolk op de top van de berg. Mozes ging de wolk binnen en klom verder omhoog. Hij bleef daar 40 dagen en nachten.

Ex 25 - 26: Mozes krijgt opdracht om van het volk rijkdommen te verzamelen om die aan God te geven. God wil onder hen wonen en Mozes moet een tabernakel en een ark maken. God omschrijft heel nauwkeurig wat de maatvoeringen zijn en hoe ze gemaakt moeten worden. In de ark moet Mozes het getuigenis leggen dat God hem zal geven.

Exodus 25 tm 27 is de Openbaring van Gods Heerlijkheid (de Sjechinah) aan de zondige mens:

Ook moet er een tafel komen van acaciahout en een lampenstandaard met zes zij-armen; de menorah.

Hoofdstuk 26 geeft de exacte instructie voor de bouw van de tabernakel.

(T63)

Hoofdstuk 27 geeft de exacte instructie voor:

- de bouw van het brandofferaltaar;
- de inrichting van de ruimte rond de tabernakel. Lees ook Num 2;
- het gebruik van de lampolie.

Exodus 28 en 29 is de instelling van het priesterschap zodat Israël tot God kon naderen:

Hoofdstuk 28 geeft de instructie voor de priesterkleding. Aäron en zijn zonen moeten ze dragen als ze de ontmoetingstent binnengaan of in het heiligdom dienst gaan doen bij het altaar. Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht.

Hoofdstuk 29 geeft de priesterwijding weer. Laat Aäron en zijn zonen naar de ingang van de ontmoetingstent komen en reinig hen met water. Trek Aäron de priesterkleding aan en zalf hem. Doe Aäron en zijn zonen een gordel om. Zo hebben ze voor altijd het recht om het priesterschap uit te oefenen. Verder staat heel uitgebreid beschreven hoe een paar rammen moeten worden geslacht en wat de priesters voor rituelen moeten uitvoeren.

Hoofdstuk 30 beschrijft de voorwerpen hoe de mens tot God kan naderen:

Hoofdstuk 30:

- het reukofferaltaar. Het geeft de afmetingen aan en de plek waar het moet staan in de tabernakel en hoe het moet worden gebruikt. Eenmaal per jaar moet Aäron aan de hoorns van dit altaar de verzoeningsrite voltrekken met het bloed van het reinigingsoffer. Alle komende generaties moeten dit gebruik in stand houden. Dit altaar is voor de Heer allerheiligst.
- Heffing van de registratie: Alle Israëlieten die geteld worden, moeten de Heer losgeld betalen voor hun leven om te voorkomen dat de telling hun noodlottig wordt. De losprijs die de Israëlieten betalen voor hun leven zal er voor zorgen dat de Heer hen niet vergeet.
- Het wasbekken. Hoe het er uit moet zien en waar het moet staan.
- De zalfolie. Hoe het gemaakt moet worden en hoe ze het moeten gebruiken om de tabernakel te zalven en alle andere attributen.
- Het reukwerk. Hoe het gemaakt moet worden en hoe ze het moeten gebruiken. Het moet zuiver en heilig zijn. Behandel het als allerheiligst en is alleen voor de Heer bestemd. Voor jezelf mag je het niet op deze wijze bereiden.

Exodus 31: God stelt zelf de vaklieden aan:

- Basaleël. Hij kan ontwerpen maken van goud zilver en brons, stenen snijden en hout bewerken en allerlei andere vaardigheden. In vers 3 staat dat het de Geest van God is die Basaleël heeft vervuld en hem het inzicht en vakmanschap geeft voor deze taak. (T64)
- Oholiab: is de medewerker van Basaleël. Zij moeten alle voorwerpen maken die in de tabernakel gebruikt moeten worden inclusief de kleding van de priesters.

Neem wel steeds mijn sabbatsrust in acht. Het is een heilige dag. Wie hem schendt moet ter dood worden gebracht

Nadat de Heer dit allemaal aan Mozes had gezegd op de Sinai gaf hij Mozes de twee platen van het verbond. De stenen platen door Gods vinger geschreven.

Exodus 32: Het volk wachtte lang op de terugkomst van Mozes. Ze werden ongeduldig en verdrongen zich om Aäron en wilden dat hij een god voor het volk zou maken. Aäron laat ze dan al hun gouden oorkingen inleveren wat ze doen. Aäron maakt er een gouden kalf van. (T65) Het volk riep het uit: "Israël dit is je god die je uit Egypte heeft geleid" en ze begonnen er offers aan te brengen en vierden uitbundig feest. God maant Mozes om terug te gaan naar beneden want jouw volk misdraagt zich. Nu al zijn ze afgeweken. God is van plan om het volk zwaar te straffen maar Mozes pleit voor hen en dan ziet God af van Zijn plan. Als Mozes samen met Jozua het volk nadert is Mozes zo kwaad dat hij de stenen tafelen kapot smijt. Het gouden stierkalf gooide hij in het vuur en verpulverde het.

Mozes ging bij de ingang van het kamp staan en zegt: "wie voor de Heer kiest moet hier komen". Alle nakomelingen van Levi voegden zich bij hem. Zij krijgen de opdracht om het kamp te doorkruisen en iedereen die ze tegenkomen moeten ze met het zwaard ombrengen. Die dag kwamen er 3000 Israëlieten om. De Levieten hebben op die dag de zegen van de Heer verworven. Mozes gaat vervolgens terug de berg op om God te vragen het volk te vergeven. De Heer zegt dat wie tegen Hem zondigt uit Zijn boek geschrapt zal worden (T411). Daarna moet Mozes hen brengen naar de plaats die God zal aanwijzen. Het land dat overvloedig van melk en honing. Mijn engel zal voor je uitgaan. Ze verlaten de Horeb en moeten alle sieraden af doen. Het is een onhandelbaar volk. God gaat niet meer mee want als God ook maar een ogenblik mee zou reizen zou Hij hun doden. Hij zal later besluiten wat Hij met hen zal doen. Als dat besluit er is mogen ze weer sieraden gaan dragen.

Ex 33 - 34: Mozes sloeg steeds buiten het kamp, op ruime afstand, een tent op die hij de ontmoetingstent noemde. Zodra Mozes in de tent was daalde de wolkkolom neer en bleef deze bij de ingang van de tent staan. Dan sprak de Heer met Mozes zoals een mens een ander mens spreekt. Daarna keerde Mozes terug naar het kamp maar zijn jonge dienaar Jozua verliet de tent niet. Mozes vroeg om de majesteit van God te mogen zien. God zegt dat Hij in Zijn volle luister aan hem voorbij zal gaan maar Zijn gezicht kan hij niet te zien

krijgen want anders zou hij sterven. De volgende dag moet hij de Sinaï op gaan en weer 2 stenen platen meenemen. Mozes moet alleen zijn. De Heer daalde neer op de berg in een wolk. Hij kwam naast Mozes staan en riep de naam van de Heer uit. Mozes valt onmiddellijk op zijn knieën. God sluit opnieuw een verbond met het volk en opnieuw krijgt Mozes de opdracht om God alléén te dienen, en om het offers te brengen en het volk moet zich houden aan de richtlijnen die al eerder gegeven zijn. Mozes daalt de Sinaï af **en zijn gezicht straalde**.

Hoofdstukken 36 tm 39 is de feitelijke vervaardiging van de tabernakel:

Ex 35 - 36: Mozes draagt het volk op om geschenken aan de Heer af te dragen en alle vaklieden moeten zich melden om de tabernakel en de attributen te gaan maken. Daarop gingen de Israëlieten uiteen en ieder die van harte daartoe bereid was kwam bij Mozes terug met een geschenk voor de Heer.

Onder leiding van Besaleël en Oholiab werden de vaklui gecoacht om de tabernakel te maken en alle attributen precies zoals de Here dat had opgedragen. Zij namen de ingezamelde geschenken en maakten daar de spullen van. Men bleef vrijwillig gaven brengen iedere dag weer opnieuw. Totdat er genoeg was ingezameld. Mozes maakte toen bekend dat er niets meer ingezameld behoefde te worden.

Het voorhangsel werd gemaakt van blauw purperen, rood purperen en karmozijn rode wol en getwijnd linnen garen. Vakkundig geweven met een patroon van cherubs.

Ex 37 - 38: daarna bouwde Besaleël de ark, overtrokken van binnen en buiten met puur goud met een gouden lijst er om heen. Aan weerskanten twee ogen. Daar staken de draagstokken - omhuld door goud - door heen. Van puur goud maakte hij het verzoendeksel. Aan de beide korte kanten plaatste hij 2 gouden engelen die één geheel vormden met het verzoendeksel.

Ook de kandelaar werd van puur goud gemaakt. Ze telden zes armen. Drie aan elke kant.

Het reukofferaltaar werd van acaciahout gemaakt. Het hele altaar inclusief de horens werd overtrokken met goud.

En de rest:

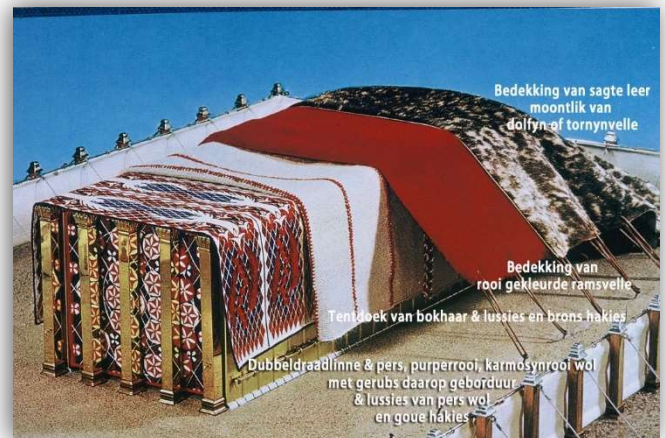
- Brandofferaltaar.
- Koperen wasvat.
- Bouw van de voorhof inclusief de te gebruiken materialen en afmetingen.

Besaleël bouwde alles precies zoals de Heer het Mozes had opgedragen.

Ex 39: exacte beschrijving van de priesterkleding. Mozes inspecteerde hun werk en zegende hen omdat alles precies volgens opdrachten van de Here was uitgevoerd. **T66**

In Hoofdstuk 40 neemt God intrede in de Tabernakel:

Ex 40: daarna zei de Heer tot Mozes: "op de eerste dag van de eerste maand moet u de tabernakel opzetten. Plaats de ark met de 10 geboden er in en hang het gordijn er voor zodat de ark in het heilige der heiligen komt te staan. Breng daarna de tafel met alle toebehoren naar binnen zet de kandelaar er bij en steek de lampen aan".

Zet het gouden reukofferaltaar voor de ark en hang het gordijn voor de ingang van de tabernakel. Daarna volgt de rest van de instructies zoals de priesterkledij voor Aäron en zijn zonen. Mozes voerde de instructies exact uit. Toen bedekte de wolk de tent van de ontmoeting en de heerlijkheid van de Heer vervulde de tabernakel.

Wanneer de wolk opsteeg van de tabernakel braken de Israëlieten op en trokken verder achter de wolk aan. Als de wolk op de tabernakel bleef, bleven de Israëlieten waar zij waren. Overdag rustte de wolk op de tabernakel en 's nachts brandde er vuur in de wolk zodat alle Israëlieten het konden zien. Dit ging zo door al de tijd dat zij onderweg waren.

LEVITICUS

Het boek 3^e boek van Mozes beschrijft het hart van de eredienst. De offers en de offerdienst. Het is als het ware het handboek voor de priesters en de levieten. Naast de belangrijke offers beschrijft het ook de feesten en bijzondere dagen van de Israëlieten. Het boek beschrijft door de offers dat het volk de mogelijkheid heeft om zijn zonden goed te maken en dat ze zich op die manier met God kunnen verzoenen. In het nieuwe testament worden al deze offers tenslotte vervuld door het ene offer dat Christus bracht toen hij Zijn bloed en leven gaf aan het kruis van Golgotha.

In Leviticus 1 tm 7 worden de voornaamste vijf offers beschreven

Vrijwillige offers:

- Lev 1 : richtlijnen voor het brandoffer. Rond, schaap of geit zonder enig gebrek. Leg de hand op de kop van het dier dan zal het offer worden aanvaard.
- Lev 2: richtlijnen voor het graan- of spijsoffer. Neem tarwebloem en giet er olijfolie over heen en leg er wierook bij. Het mag niet gedeseemd zijn.
- Lev 3: richtlijnen voor het vredeoffer. Rond, schaap of geit zonder enig gebrek. Leg de hand op de kop van het dier dan zal het offer worden aanvaard. Al het vet is bestemd voor de Heer. Vet en bloed mogen jullie niet eten. **T67**

Verplichte offers:

- Lev 4 en 5 richtlijnen voor het zondoffer en schuldoffer (reinigingsoffer en het hersteloffer). Het zondoffer dient om recht te doen aan niet bewuste / onbedoeld begane zonden en schulden. Zonder bloedvergieten geen vergeving. De priester moet bloed strijken op de hoorns van het altaar voor het aangezicht van de Heere **T68**. Het schuldoffer is nodig als je onbewust heiligschennis pleegt door zich te vergrijpen aan wat de Heer toebehoort. Dat moet worden vergoed. Ook is een schuldoffer nodig als je zonder het te weten tegen een van de geboden van de Heer zondigt. Ook regels bij diefstal, ontkennen dat iemand hem iets in bewaring heeft gegeven of hem heeft geleend. Hij moet het gestolen goed, het afgeperste geld of wat de ander verloren heeft volledig vergoeden en extra rente betalen.
- Lev 6 en 7: nadere bepalingen bij de offers. Bloed mogen jullie niet eten.

Leviticus 8 tm 10 is de priester wijding:

Lev 8: inwijding van Aäron en zijn zonen door Mozes als priesters gedurende 7 dagen.

Lev 9: instelling van de offerdienst. Mozes zegt tegen het volk dat dit is wat de Heer opgedragen heeft om te doen opdat zijn majesteit aan hen zal verschijnen. Aan Aäron en zijn zonen geeft Mozes aan dat ze hun plaats bij het altaar moeten innemen en het reinigingsoffer en brandoffer moeten opdragen voor henzelf en om verzoening voor het volk te bewerken. Vervolgens offeren ze volgens de richtlijnen zoals God ze had gegeven.

Lev 10: vertelt van het verkeerde vuur dat 2 zonen van Aäron de Heer aanbieden. Het voldeed niet aan de voorschriften. Een felle vlam kwam uit het heiligdom en het verteerde hen zodat ze in de nabijheid van de Heer stierven. **T66**

Leviticus 11 tm 15 zijn de reinigingswetten:

Lev 11: zeg Israël dat ze alle dieren mogen eten met gespleten hoeven en die hun eten herkauwen. Niet: kameel; klipdas; haas; zwijn; al deze dieren zijn onrein. Vwb Vis: alles mag je eten wat vinnen en schubben heeft. Alle andere waterdieren zijn streng verboden te eten, zo ook paling..... Vwb de vogels zijn verboden: arend; lammergier; zee-arend; wouw en alle soorten gieren en raven; struisvogel; kat-uil; meeuw; sperwers; steenuil; aalscholver; oehoe; witte uil; pelikaan; aasgier; ooievaar; alle soorten reigers; hop en de vleermuis; vwb de insecten zijn verboden: vliegende insecten met 4 poten muv hen die springen; dus wel alle soorten sprinkhanen.

Verboden zijn dieren die wel gespleten maar geen geheel doorkloven hoeven hebben of die niet herkauwen. Zoolgangers mogen niet gegeten worden. Verder zijn onrein: mol; muis; alle padden; egel; varaan; hagedis; slak en kameleon. Als zo'n dier in een pot valt is de pot onrein en moet die worden stuk geslagen. Kruipe dieren mogen niet worden gegeten zoals reptielen en een kruipe dier met

poten. Ook wordt aangegeven hoe om te gaan als ze met een kadaver van dergelijke dieren in aanraking zijn gekomen. **Al deze regels hebben een achtergrond van goed en gezond voedsel.**

Lev 12: richtlijnen na bevalling. Een zoon moet op de 8^e dag worden besneden. Richtlijnen van onreinheid na bevalling van een jongen of meisje. Na de periode van onreinheid wordt aangegeven wat ze moet offeren. Zowel als ze arm is of rijk. De priester zal aan de Heer offeren en zo verzoening voor haar doen. Daarna is ze weer rein na de bloeding van de bevalling. (T69)

Lev 13: voorschriften omtrent vraat, huidzweren, brandwonden en andere huiduitslag. (T70) Zij moesten huidvraat (melaatsheid/lepra) vaststellen en mensen rein dan wel onrein verklaren. Als bij de man het haar op de kruin uitvalt is dat gewone kaalheid en is hij rein 😊. Wie door huidvraat aangetast is moet zijn kleren scheuren, zijn haar los laten hangen, baard en snor bedekken en “onrein onrein” roepen. Als onreine moet hij apart wonen en buiten het kamp verblijven (de zieke moet dus in quarantaine....). Verder staan er richtlijnen in die bepalen of wol of ander linnen, garens of andere stoffen onrein moeten worden verklaard.

Lev 14: richtlijnen voor de priesters om iemand die is genezen van huidvraat en andere ziekelijke uitslag weer rein te verklaren en welke offers daar voor nodig zijn om verzoening te verkrijgen.

Lev 15: voorschriften omtrent onreine vloeiingen uit de geslachtsorganen zowel bij de man als bij de vrouw en hoe te handelen wanneer ze van hun kwaal genezen zijn en hoe ze verzoening krijgen.

Leviticus 16 en 17 geeft bijzonderheden over de offerplaats en het eten van bloed:

Lev 16: Grote Verzoendag. (T71) 1x per jaar op de tiende dag van de zevende maand moeten alle Israëlieten in onthouding doorbrengen en moet de priester verzoening brengen voor het hele volk. Daarna zijn ze weer rein en kunnen ze de Heer weer tegemoet treden. Deze bepaling blijft voor altijd van kracht.

Voorschrift voor de priester Aäron hoe hij verzoening moet brengen voor het volk: 1 stier moet Aäron eerst voor zichzelf en zijn familie offeren ter verzoening van zijn eigen zonden. Daarna moet hij één bok volgens vastgestelde rituelen slachten en offeren aan de Heer. Deze bok wordt volgens loting aangewezen. De andere nog levende bok moet de woestijn in worden gestuurd. Aäron legt de handen op de kop van de bok en spreekt alle wandaden en vergrijpen van de Israëlieten openlijk uit, alle zonden die ze hebben gedaan. Daarna stuurt de priester de bok, de “zondebok”, de woestijn in onder de hoede van iemand die daar voor is aangewezen. De bok neemt alle zonden mee van het volk naar een verlaten gebied (naar Azazel) waar het naar de afgrond wordt gebracht zodat het nooit meer kan terugkeren.

Lev 17: de Israëlieten moeten de offerdieren - die ze in het open veld slachten - aan de Heer aanbieden en ze naar de priester brengen bij de ingang van de ontmoetingstent om ze te slachten als vredeoffer voor de Heer. Wanneer ze dat niet doen dan zullen ze uit de gemeenschap worden uitgestoten. In het bloed zit de levenskracht. Daarom mogen de Israëlieten geen bloed eten of vlees eten waar nog bloed in zit. Ieder die dat doet zal worden uitgestoten.

Leviticus 18 tm 22 geeft de wetten voor de praktische levensheiliging:

Lev 18: leef volgens de bepalingen van God. Volg niet de bepalingen van de volken om je heen. Ik ben jullie God. Mijn bepalingen en regels schenken leven aan wie ze volgt. Niemand mag de eer van een bloedverwant aantasten. Daarna volgen regels met wie je geen seksuele gemeenschap mag hebben:

- je moeder;
- een andere vrouw van je vader;
- je zuster;
- dochter van je zoon of dochter;
- dochter van de vrouw van je vader;
- zuster van je vader of van je moeder;
- vrouw van je vaders broer (tante dus);
- schoondochter;
- vrouw van je broer;
- dochter van je vrouw, noch met de dochter van haar zoon of dochter;
- zuster van je vrouw zolang je vrouw leeft;
- menstruerende vrouw;
- vrouw van een ander. Dat is dus overspel.

Andere bepalingen:

- Je mag je kind niet offeren aan Moloch.
- Je mag het bed niet delen met een man zoals je dat met een vrouw doet. Dat wijst dus op homofilie.
- Je mag geen seks met dieren hebben.
- Jullie mogen geen van deze gruweldaden doen zoals dat wel gewoon was bij de volken die ik voor jullie verdreven heb. Doe je het toch dan verontreinig je jezelf en zul je uit de gemeenschap worden verdreven.

Lev 19: toon ontzag voor je moeder en vader; neem de sabbat in acht. Laat je niet in met afgoden en maak geen godenbeelden. Ik ben de Heer jullie God. Wanneer je de graanogst binnenhaalt, oogst dan niet tot aan de rand van de akker en raap wat blijft liggen niet bijeen. Laat ook de druiven liggen die zijn gevallen bij het oogsten. Wat blijft liggen is voor de armen en de vreemdelingen (T72).

Steel niet; lieg niet en bedrieg je naaste niet. Leg geen valse eed af als je bij Mijn naam zweert. Beroof niemand en pers een ander niet af. Betaal een dagloner dezelfde dag nog zijn loon. Spreek geen vloek uit over een dove en plaats geen obstakel voor de voeten van een blinde. Wees niet partijdig. Trek onaanzienlijken niet voor en zie machthebbers niet naar de ogen. Spreek rechtvaardig recht over je naasten. Breng het leven van een ander niet in gevaar door lasterpraat over hem rond te strooien. Wees niet haatdragend. **Heb je naaste lief als je zelf.** Leef Mijn bepalingen na.

Laat je vee niet paren met een andere soort. Zaai je akker niet in met verschillende gewassen. Draag geen kleding die geweven is uit 2 verschillende soorten garen. Wanneer je in het land gekomen bent dat Ik voor jullie bestemd heb, dan moet je de eerste vruchten laten hangen. De eerste drie jaar moet je de vruchten laten hangen en mag je er niet van eten. In het vierde jaar moeten jullie alle vruchten aan Mij afstaan tijdens een dankfeest aan de Heer. In het vijfde jaar mag je de vruchten eten. De opbrengst zal des te groter zijn! Eet geen vlees waar nog bloed in zit. Lees ook Lev 17..... Laat je niet in met waarzeggerij en wolkenchouwerij. **(173)** Kerf geen tekens in je lichaam en breng geen tatoeages aan. Raadpleeg geen geesten en schimmen van doden. Sta op voor oudere mensen en betoon respect. Vreemdelingen in je land mag je niet onderdrukken. Knoei niet met lengtematen, gewichten en inhoudsmaten. Gebruik een zuivere weegschaal.

Lev 20: wanneer iemand een van zijn kinderen aan de moloch offert moet hij worden gestenigd. Doen jullie dat niet dan zal ik Mij tegen die man en zijn familie keren en hun uit de gemeenschap stoten. In dit hoofdstuk staan de straffen vermeld wanneer iemand de bepalingen van de Heer overtreedt zoals aangegeven in Lev 18 en 19. In de meeste gevallen volgt de doodstraf. Soms moeten ze uit de gemeenschap worden verstoten.

Lev 21: voorschriften en bepalingen voor de priesters. **(166)** Bijvoorbeeld:

- de priester is met de zalfolie van zijn God gewijd;
- hoe om te gaan met in contact komen met overleden familieleden en anderen (met het lijk dus);
- haardracht inclusief baard;
- kerven van tekens in de huid;
- met wie hij wel/niet mag trouwen (respecteer zijn heilig status!). Hij moet met een maagd uit een priesterfamilie huwen;
- niemand met enig gebrek mag als priester aantreden. Hij mag niet aantreden om voedsel aan de Heer aan te bieden. Wel mag hij later van het voedsel dat overblijft eten. Omdat hij echter een gebrek heeft mag hij de ruimte waar het voorhangsel hangt niet betreden en niet bij het altaar dienstdoen, anders zou hij Mijn heilige plaatsen ontwijden; Ik ben de Heer, Ik heilig ze.

Jezus is de volmaakte priester geworden!

Lev 22: voorschriften en bepalingen omtrent de heilige gaven. Bijvoorbeeld:

- ze moeten met gepaste wijze omgaan met de heilige gaven van de Israëlieten;
- ze moeten zelf rein zijn. Daarom staat er geschreven wat ze moeten doen als ze bijvoorbeeld huidvraat hebben, of een geslachtsziekte. Of wanneer ze in aanraking met een lijk zijn geweest, of wanneer ze een zaadlozing hebben gehad; of wanneer ze met een onrein dier in aanraking zijn geweest;
- wie van de huisgenoten van de priester van de offergaven mogen eten;
- opnieuw wordt aangegeven waar een offerdier aan moet voldoen (gaaf en niet verminkt enz..). Hoe met jonge dieren moet worden omgegaan (pas na acht dagen mag het bij de moeder worden gehaald....);
- hou je aan mijn voorschriften en leef ze na. Ik ben de Heer.

Door het sterven aan het kruis is Jezus ook ons volmaakte offer geworden!

Leviticus 23 tm 27 geeft de wetten met het oog op het beloofde land:

Lev 23: instelling van de feestdagen. **(175)** Zes dagen kun je werken, maar de zevende dag is het sabbat, een dag van volstreekte rust die je als heilige dag samen moet vieren. Dit zijn de feestdagen des Heeren:

- Pesach: op de 14^e dag van de 1^e maand wordt het Pesachoffer bereid in het avondschemer. Lees ook Ex 12-14.
- Ongezuurd brood: op de 15^e dag van de 1^e maand begint het feest van het ongedesemd/ongezuurd brood. Zeven dagen lang eten jullie dan ongedesemd brood. Jullie mogen dan niet werken. Elke dag moeten jullie dan een offer brengen.
- Eerstelingen van de oogst: zodra de eerste oogst wordt binnengehaald, dan dient de eerste schoof aan de Heer te worden opgedragen. Pas daarna mag het volk zelf gaan genieten van alle nieuwe oogst.
- Wekenfeest of Pinksterfeest. Na de schoof die als eersteling door de priester aan God wordt geofferd, moet het volk na de eerstvolgende sabbat 7 weken aftellen tot de dag na de 7^e sabbat. Dat is dan exact 50 dagen later. Dan dient het volk een offer te brengen als dank voor de late(re) opbrengst van de oogst.
- Bazuinenfeest: op de eerste dag van de 7^e maand is het een rustdag voor allen, waarbij ze allen bijeen moeten komen en ze een brandoffer moeten brengen aan de Heer. Ter oproep zal er een luide bazuin klinken.
- Grote Verzoendag: op de 10^e dag van de 7^e maand is het "grote verzoendag". Dit is 9 dagen na het bazuinenfeest en is een heilige dag die jullie samen vieren. Breng de dag in onthouding door en biedt de Heer een offergave aan. Je mag die dag geen enkele bezigheid verrichten. Het is bedoeld om berouw te hebben over de begane zonden en aan God te vragen hier voor verzoening te bieden.
- Loofhuttenfeest: op de 15^e dag van de 7^e maand - wanneer je de oogst van het land hebt gehaald - begint het "loofhuttenfeest" van zeven dagen. De eerste dag mag je niet werken. Op elk van de 7 dagen breng je de Heer een offergave. De 8^e dag vier je samen en bied je de Heer een offer aan. Er is die dag een feestelijke samenkomst en je mag die dag niet werken. 7 dagen lang moeten jullie in loofhutten wonen dit ter herinnering, dat Ik jullie in hutten liet wonen nadat Ik jullie uit Egypte had geleid.

Lev 24: bepalingen rondom de lampen en de toonbroden.

Er moet in de ontmoetingstent buiten het voorhangsel altijd licht branden in een lampenstandaard van zuiver goud. Elke sabbat opnieuw moet de priester 2 rijen brood voor de Heer neerleggen uit naam van de Israëlieten. Wie God vervloekt zal de gevolgen ervan dragen; wie de Naam van de Heer lastert moet ter dood worden gebracht. Wie een mens doodt moet ter dood worden gebracht.

Wanneer iemand een ander letsel toebrengt moet hem hetzelfde letsel worden toegebracht. Een breuk voor een breuk een oog om een oog en een tand om een tand. Wie een stuk vee doodt moet het vergoeden.

Lev 25: sabbatsjaar en jubeljaar. Zes jaar achtereem mag je het land inzaaien; je wijngaard snoeien en de oogst binnenhalen. Maar het zevende jaar moet je het land laten rusten. Dat is een jaar van volstrekte rust. Wat spontaan opkomt mag je van het land halen.

Na zeven sabbatsjaren dat is 7 maal 7 jaren, dus wanneer 49 jaar zijn verstreken, moeten jullie op de 10^e dag van de 7^e maand de ramshoorn laten schallen. Elk 50^e jaar is een heilig jaar waarin kwijtschelding wordt afgekondigd voor alle inwoners van het land. Dit is het "jubeljaar" waarin ieder naar zijn eigen grond mag gaan en zijn eigen familie kan terugkeren. Je mag dan niets inzaaien en oogsten. Jullie zullen leven van wat spontaan opkomt. Bedenk dat de oogst in het 6^e jaar voldoende zal zijn voor de komende drie jaar zodat je kunt leven tot de oogst van het 9^e jaar wat in het 8^e is ingezaaid. Land mag nooit verkocht worden maar moet worden verpand want het land behoort Mij toe en jullie zijn slechts vreemdelingen. (T76)

In dit hoofdstuk staan verder de regels van grondverpanding en het zgn "lossingsrecht". (T77) Bijvoorbeeld wanneer iemand die in armoede vervalt zijn grond moet verpanden. In het jubeljaar echter krijgt hij zijn stuk grond weer terug. Want dan mag hij naar zijn eigen grond teruggaan. Laat je volksgenoten nooit verkommeren. Ook staan er regels voor rente-bepalingen en verpanding van mensen en goederen.

Lev 26: maak geen afgodsbeelden en richt geen gewijde stenen op. Houd je aan deze bepalingen dan zal Ik op gezette tijden regen geven. Dan zal de dorstijd duren tot de druivenpluk en de druivenpluk tot de zaaitijd. Je zult volop te eten hebben en onbezorgd kunnen wonen in je land. Ik geef het land rust en vrede zodat je kunt slapen zonder te worden opgeschrikt. Mijn woning zal in jullie midden staan en Ik zal nooit een afkeer van jullie krijgen. Ik zal jullie God zijn en jullie Mijn volk. Ik ben de Heer en heb het juk gebroken waar jullie in Egypte onder gebukt gingen zodat je weer met opgeheven hoofd kunt rondlopen. God kondigt bovendien aan wat er zal gebeuren als de Israëlieten zich niet houden aan Gods geboden en wetten:

- Ik zal een verschrikkelijk onheil over jullie brengen;
- tering en slopende koorts zullen het licht in je ogen doven en de adem afknijpen;
- je zult je land voor niets inzaaien want je vijanden zullen ervan eten;
- Ik zal mij tegen je keren zodat je vijanden je zullen verslaan;
- je zult worden overheerst door mensen die je zullen haten;
- wanneer je Mij dan nog niet wilt gehoorzamen, dan zal Ik de straf 7x zo zwaar maken (met een opsomming wat dat dan tot gevolg heeft....): Ik zal jullie met het zwaard treffen om de schending van het verbond te wreken:
 - o pest zal ik op jullie loslaten;
 - o brood wordt schaars;
 - o jullie zullen nooit verzadigd raken;
 - o jullie zullen je eigen kinderen opeten;
 - o Ik vernietig jullie offerplaatsen en jullie lijken neergooien op de lege sokkels van jullie afgodenbeelden;
 - o Ik zal je steden in puin leggen;
 - o Ik zal van je land een woestijn maken en je vijanden zullen het bezetten;
 - o Ik zal jullie onder vreemde volken verstrooien;
 - o jullie zullen je tegenover je vijanden niet staande kunnen houden en ten onder gaan. (T78)

Pas wanneer ze hun koppigheid laten varen en zich verootmoedigen en voor hun schuld boeten, dan zal Ik weer denken aan Mijn verbond met Jakob en aan Mijn verbond met Isaäk en Abraham, dan zal Ik ook weer denken aan Mijn land. God weet dat ze zullen falen en dat dit alles over hen zal komen..... desondanks: ook al verblijven ze bij de vijanden Ik zal Mijn verbond met hen niet verbreken want Ik ben de Heer hun God.

Lev 27: bepalingen omtrent het afkopen van geloften aan de Heer. In dit hoofdstuk wordt de waardebepaling van geloften aan de Heer bepaald en berekend. Dit is het geval als iemand de Heer de tegenwaarde van een mensenleven belooft of dat van een offerdier....als iemand zijn gelofte wil afkopen dan wordt hiermee bepaald wat hij dan moet betalen.

NUMERI

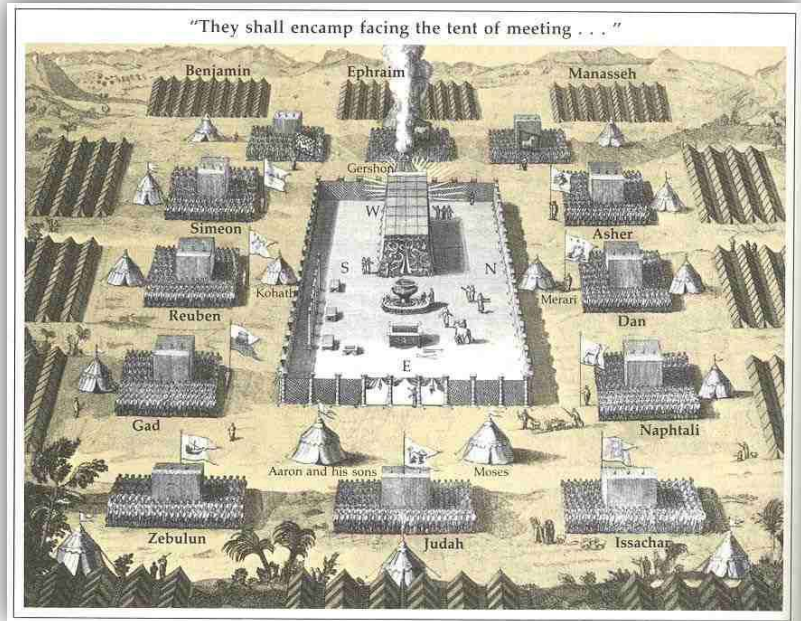
Numeri betekent "getallen". (Lees ook Bijlage 13). Het 4^e boek van Mozes beschrijft de praktische omstandigheden tijdens de woestijnreis. Het vertelt hoe de Israëlieten na hun vertrek uit Egypte vanaf de Sinai op weg gaan naar de grens van het beloofde land Kanaän en de voorbereidingen treffen om het land binnen te gaan. Het beschrijft Gods trouw ondanks dat Israël keer op keer Zijn woorden negeert..

Numeri 1 tm 10 beschrijft Israël bij de Sinai:

Num 1: God draagt Mozes op om een volkstelling te houden van alle weerbare mannen van 20 jaar en ouder. (T79) Tel ze 1 voor 1, schrijf hun namen op en registreer hen geordend naar geslacht en familie en ingedeeld naar de legerafdelingen waartoe ze behoren. Doe dit met Aäron en laat jullie helpen door iemand die aan het hoofd staat van een stam. Dus uit elke stam iemand. In dit hoofdstuk wordt per stam het aantal genoemd. Alleen de stam Levi bleef buiten beschouwing want zij droegen de verantwoordelijkheid voor de Tabernakel die zij en alles wat daarbij hoort moesten dragen.

Num 2: tevens wordt aangegeven waar ze zich in het kamp bij de ontmoetingstent - dat is dus waar God woonde - moeten legeren. De legerafdelingen van Juda moeten steeds als eerste opbreken.

Numeri 2 meldt exact welke legerafdelingen zich aan welke zijde moeten opstellen, uit hoeveel man de legerafdeling bestaat en wie na Levi moet optrekken. (T80) Het aantal Israëlieten dat ingeschreven was, geordend naar families, bedroeg voor het leger voor alle afdelingen bij elkaar: 603.550. De Levieten niet meegeteld. Allen legerden zich bij hun eigen vaandel, en zo trokken ze ook weer verder, ingedeeld naar geslacht en familie.

Num 3: telling van de Levieten en vermelding van hun taken. De Levieten moeten Aäron behulpzaam zijn bij de priesterdienst en verrichten namens de Israëlieten werkzaamheden bij de tabernakel. Aäron en zijn zonen waren de priesters. God zegt dat hij de Levieten tot zijn eigendom maakt. Zij zullen mij toebehoren in plaats van alle eerstgeborene Israëlieten. Elke eerstgeborene komt mij immers toe sinds het moment waarop hij alle eerstgeborene Egyptenaren doodde.

Schrijf de Levieten in, geordend naar familie en geslacht. Alle mannelijke personen van één maand en ouder moeten worden ingeschreven. Vervolgens worden in dit hoofdstuk alle namen van de zonen van Levi en hun verdere nakomelingen/geslachten vermeld. Alle geslachten worden genoemd en er wordt aangegeven wat hun taken zijn in de tabernakel. Het totaal aantal mannelijke Levieten van één maand en ouder die werden ingeschreven, bedroeg 22.000. In plaats van de eerstgeborene Israëlieten, moeten de Levieten worden afgezonderd, en in plaats van het eerstgeborene vee van de Israëlieten, moet het vee van de Levieten worden afgezonderd. Ik ben de Heer!

Vervolgens telt Mozes alle eerstgeborene jongens in Israël van één maand en ouder: 22.273. Dat zijn dus 273 meer dan het aantal Levieten van één maand en ouder. Voor die 273 moet Mozes losgeld innen en hij moet dat geld afdragen aan Aäron en zijn zonen als losprijs voor hen die overblijven zodat ze vrijgekocht werden! (T81)

Num 4: Mozes geeft de Kehatieten, de Gersonieten en de Merarieten uit de stam van Levi de opdracht dat zij verantwoordelijk zijn voor alle spullen uit de ontmoetingstent en hoe ze die moeten vervoeren als het volk weer verder trekt. De Kehatieten zijn verantwoordelijk voor de allerheiligste plek waar ze echter zelf niet in mogen komen. Mozes geeft hun dan ook speciale instructies zodat hun stam niet uitgeroeid wordt omdat ze te dicht bij het heilige komen. In dit hoofdstuk wordt ook aangegeven dat ze worden ingeschreven geordend naar hun familie en om welke aantallen het gaat.

Num 5: voorschriften bij onreinheid en ontrouw: ze moeten het kamp worden uitgestuurd en daar openlijk hun zonden bekennen. De zonde is begaan jegens een medemens maar daardoor is het een daad van ontrouw tegenover God. Het is aldus een zonde tegen de Heer. Vervolgens staat aangegeven op welke wijze ze een schadevergoeding, vermeerderd met een vijfde, dienen te betalen aan degene die is benadeeld. Is er geen benadeelde dan komt het de Heer toe en komt het de priester ten goede inclusief de ram waarmee hij het verzoeningsritueel voor de schuldige voltrekt.

Ook wordt aangegeven hoe te handelen in geval van twijfel of jaloezie bij een man als die denkt dat zijn vrouw overspel heeft gepleegd maar dat niet kan aantonen. Kiest de man wel voor de "test" dan moeten ze naar de priester gaan; er volgt een ritueel waaruit zal blijken of er inderdaad sprake is geweest van overspel. De priester zal haar voor de Heer brengen en haar bitter water te drinken

geven. Wanneer ze onschuldig is deert dit water haar niet. Is ze wel schuldig dan zal het bittere water haar buik doen opzwellen en haar schoot verschrompelen waardoor ze onvruchtbaar wordt. (T82)

Num 6: voorschriften voor Nazireeërs als een man of vrouw een bijzondere gelofte aflegt om zich als Nazireeër aan de Heer te wijden. Deze moet hij/zij nauw gelet opvolgen:

- zal geen wijn of andere drank drinken of andere vruchten van de wijnstok (vers of gedroogd);
- zijn hoofd mag niet door een scheermes worden aangeraakt;
- mag niet in de buurt van een dode komen (ook niet bij [naaste] familie).

Dit kan voor een bepaalde tijd zijn. Daarna kan de Nazireeër naar de priester gaan en het haar laten knippen en een offer brengen.

De priesterzegen. Aäron en zijn zonen moeten de Israëlieten aldus zegenen:

“Moge de Heer u zegenen en u beschermen, moge de Heer het licht van Zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn, moge de Heer u Zijn gelaat toewenden en u vrede geven”.

Wanneer deze zegen wordt uitgesproken zal God de Israëlieten zegenen.

Num 7: de geschenken voor de inwijding van de tabernakel. De leiders van het volk schenken 6 wagens met een huid en ossen die vervolgens aan de Levieten worden overgedragen. Hiermee kan de tabernakel worden vervoerd. Ook werden er geschenken gebracht voor het inwijden van het altaar. Aangegeven wordt dat alle stammen geschenken aanbieden en wordt exact aangegeven waar de geschenken uit bestaan en waar ze voor gebruikt worden. (T83) Telkens als Mozes de ontmoetingstent binnenging om met de Heer te spreken, hoorde hij een stem die tot hem sprak vanaf een plaats boven de verzoeningsplaat op de ark met de verbondstekst, tussen de twee cherubs. Zo sprak de Heer tot hem.

Num 8: de lampenstandaard en de inwijding van de Levieten. Mozes en het volk moeten de Levieten aan de Heer aanbieden. In dit hoofdstuk worden de rituelen die daarmee gepaard gaan beschreven. De Levieten worden van de andere Israëlieten afgezonderd en worden het eigendom van de Heer. Ze mogen dan dienst doen bij de ontmoetingstent. Iedere Leviet vanaf 25 moest dienst doen voor de Heer. Vanaf 50 zijn ze van deze verplichting ontslagen.

Num 9: Pesachviering. (lees ook Lev 23). Op de 14^e dag van de 1^e maand in het avondschemer op de daarvoor vastgestelde tijd, moeten de Israëlieten het Pesach offer bereiden. Wanneer iemand onverhoopt onrein is of een verre reis maakt, dan moet hij het vieren op de 14^e van de 2^e maand. De viering is aan voorschriften gehouden waar de Israëlieten aan moeten voldoen. Wanneer iemand desondanks niet het Pesach viert, die moet uit de gemeenschap worden gestoten omdat hij niet op de vastgestelde tijd zijn offer aan de Heer brengt. Indien een vreemdeling het Pesach met de Israëlieten wil vieren dan is dat goed mits hij zich aan dezelfde voorschriften houdt waar ook de Israëlieten zich aan moeten houden. Voor vreemdelingen en voor geborene Israëlieten geldt één en dezelfde wet.

De wolk: overdekte de tabernakel en was 's nachts te zien als vuur. Telkens als de wolk zich verhieft, trokken de Israëlieten verder en op de plaats waar de wolk stilhield sloegen ze hun tenten op. Op bevel van de Heer sloegen ze hun kamp op en op bevel van de Heer trokken ze verder.

Num 10: de trompetten: richtlijnen voor het geven van signalen om het volk bij een te roepen of om op te trekken of om te gebruiken in de strijd. Het blazen van de trompetten was de taak van de priesters. De Israëlieten hadden heel veel richtlijnen ontvangen. De eerste keer dat ze die moesten toepassen voor vertrek was het vertrek uit de Sinaiwoestijn op de 20^e dag van de 2^e maand. De wolk bleef rusten in de woestijn van Paran. In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat alle stammen moesten doen in relatie tot het opbreken van de tabernakel.

Numeri 11 tm 21 beschrijft Israël in de woestijn:

Num 11: het volk begint te klagen. God ontsteekt in woede en het vuur van de Heer laait om zich heen aan de rand van het kamp. Mozes bidt tot de Heer waarna het vuur dooft. Die plek noemen ze Tabera omdat daar het vuur van de Heer oplaaide.

Het volk gaat zitten klagen over het dagelijkse manna. We zien nooit iets anders dan dat manna..... Geef ons vlees (zoals in Egypte). Mozes nadert tot God en zegt dat hij de last van het volk niet meer alleen kan dragen. God geeft Mozes daarom de opdracht om 70 oudsten naar de ontmoetingstent te halen. God zal dan een deel van de geest die op Mozes rust op hen overdragen. Zij kunnen dan samen met Mozes de last van het volk dragen en hoeft Mozes het niet meer alleen te doen. God zegt dat het volk de volgende dag rein moet zijn dan zal Hij hen vlees geven. Aldus geschiedde. God liet een wind opsteken en voerde vanaf zee kwartels die boven het kamp van de Israëlieten neervielen.

Num 12. Mozes was een heel bescheiden man. Niemand op heel de aarde was zo bescheiden. Mirjam en Aäron maken opmerkingen over het feit dat Mozes getrouwd was met een Nubische vrouw. Ook geven ze aan dat de Heer niet alleen via Mozes spreekt maar ook bij monde van hen. Ze zijn dus jaloers en maken God verwijten.

God ontbiedt Mozes, Aäron en Mirjam bij de ontmoetingstent en legt uit dat Hij via profeten spreekt maar dat Hij een andere band heeft met Mozes en rechtstreeks tot Mozes spreekt en dat Mozes Zijn gestalte mag aanschouwen. Hoe durven jullie dan aanmerkingen op Mijn dienaar Mozes te maken? God is woedend op Mirjam en Aäron en gaat weg. De wolk heeft de ontmoetingstent nog maar net verlaten of Mirjam wordt getroffen door huidvraat en haar huid was wit als sneeuw. Aäron belijdt zijn zonde en smeekt Mozes om haar te genezen. Mozes vraagt God om Mirjam te genezen. God zegt dat Mirjam - net als zou ze door haar vader zijn bespuwd - zeven dagen onrein is en buiten het kamp gehouden moet worden. Na die zeven dagen trekt het volk weer verder de woestijn van Paran in.

Num 13: vanuit de woestijn Paran krijgt Mozes de opdracht om uit elke stam een man te selecteren die het land Kanaän moet gaan verkennen; waaronder Hosea de zoon van Nun die hij Jozua noemde en Kaleb. Zij moeten kijken hoe het land is en Mozes vraagt hen specifiek het volgende te onderzoeken:

- is de bevolking sterk of zwak;
- wonen er veel of weinig mensen;
- is het land bewoonbaar;
- is het onherbergzaam;
- woont de bevolking in gewone dorpen of in vestingsteden;
- is de grond vet of schraal;
- groeien er wel of geen bomen;
- neem vruchten van uit het hele land mee.

De verspieters nemen vruchten mee en keren na 40 dagen verkennen terug. Ze brengen verslag uit en laten de vruchten van het land zien. Het is een land dat overvloedig van melk en honing. Maar de bevolking is sterk en de steden zijn groot en versterkt. Er waren zelfs reuzen: de Enakieten. (T84)

Num 14: wanneer Israël dit hoort beklagen ze zich en vragen ze zich af waarom ze niet in Egypte zijn gestorven. Waarom laat de Heer ons door het zwaard vallen door de sterke volken en ze vrezen dat hun vrouwen en kinderen buit gemaakt zullen worden. Ze willen een leider kiezen die hen terugbrengt naar Egypte. Mozes en Aäron werpen zich ter aarde...

Jozua en Kaleb, 2 van de verspieters, staan op en scheuren hun kleren. Ze geven aan dat het een buitengewoon vruchtbaar land is en geven aan dat Israël op de Heer moet vertrouwen. Als God dit land voor ons bedoeld heeft en ons bijstaat, dan hebben we niets te vrezen. Wees dus niet bang voor hen! Als het volk de twee mannen wil stenigen verschijnt Gods majesteit in de ontmoetingstent. God vraagt Mozes: "hoe lang zal dit volk Mij nog afwijzen en weigeren op Mij te vertrouwen?" God dreigt om het volk te vernietigen en een nieuw volk uit Mozes te laten voortkomen.

Mozes smeekt God om het volk trouw te blijven en hun schuld te vergeven. God belooft Mozes dan dat Hij het volk trouw zal blijven, maar Hij geeft ook aan dat NIEMAND van het volk dat Hem heeft afgewezen en die Hij uit Egypte heeft geleid het beloofde land zal binnengaan. Kaleb echter die trouw bleef zal het land met zijn nakomelingen bezitten. Mozes en Aäron krijgen opdracht om het volk terug te laten keren in de woestijn. Daar zullen jullie lijken liggen. Alleen Kaleb en Jozua zullen het beloofde land binnengaan inclusief alle kinderen van Israël. De kinderen zullen echter 40 jaar lang in de woestijn rondlopen. 40 dagen hebben jullie het land verkend, 40 jaar zal het voor straf rondlopen; voor iedere dag dus één jaar straf.

De verspieters die zo negatief hadden geadviseerd stierven ten gevolge van een plaag, behalve Jozua en Kaleb. Mozes deelt het volk mee dat ze het beloofde land niet zullen binnengaan maar zullen sterven in de woestijn. Het volk erkent dat ze gezondigd hebben en willen alsnog de bergen in trekken om de vijanden tegemoet te treden. Mozes waarschuwt om dat niet te doen omdat God niet met hen meegaat. Toch doen ze het en worden verpletterend verslagen.

Num 15: regels en wetten voor als ze in het beloofde land zijn gekomen. Zeg tegen de Israëlieten dat zij aan de zoom van hun kleren kwastjes moeten bevestigen waarin een blauwpuurperen draad verwerkt is. Deze kwastjes zullen jullie herinneren aan de geboden van de Heer zodat je die zult naleven en Mij niet ontrouw wordt. Ik ben de Heer jullie God.

Num 16: Korach, Datan en Abiram komen tegen Mozes en Aäron in opstand gesteund door 250 leiders. Ze zeggen: "u matigt u te veel aan. Alle leden van de gemeenschap zijn heilig. Waarom voelt u zich boven hen verheven?" Mozes werpt zich ter aarde en zegt dat de volgende dag God bekend zal maken wie Hem toebehoort en in Zijn nabijheid mag verkeren. Korach komt met al zijn volgelingen bij de ontmoetingstent waar de majesteit van de Heer verschijnt. Datan en Abiram komen niet want ze zijn boos dat ze het beloofde land niet mogen binnengaan. God geeft Mozes aan dat iedereen uit de buurt moet gaan van de tenten van Korach, Datan en Abiram. De aarde opent zich en Korach, Datan en Abiram en hun families worden opgeslokt door de aarde en dalen in het dodenrijk (T412). De aarde sluit zich vervolgens weer. De 250 leiders die achter Korach hadden gestaan worden vervolgd door een vuurvlam verteerd.

Num 17: de Israëlieten verwijten Mozes en Aäron dat zij het volk van de Heer hadden gedood. God hoort dit en ontsteekt in woede. Hij adviseert Mozes om weg te gaan bij het volk, dan zal Hij het volk in een oogwenk vernietigen. Mozes en Aäron werpen zich wederom ter aarde. Aäron gaat dan heel snel reukwerk op gloeiende kolen aan God aanbieden en bewerkt zo verzoening. Ondertussen was de plaag van God al uitgebroken. Aäron gaat dan snel tussen de doden en levenden staan waarop de plaag stopt. 14.700 mensen zijn echter al gedood. God gebiedt Mozes dat iedere stam een staf moet inleveren. In totaal 12 die in de ontmoetingstent vóór de verbondstekst moeten worden gelegd. Één staf zal God in bloei zetten. Dat is de staf van de man die God uitkiest. Zo zal God het geklaag tegen Mozes en Aäron doen verstommen. De volgende dag is de staf van Aäron, de staf van de stam Levi, in bloei en draagt het rijpe amandelen. Deze staf moet worden bewaard als enige van de 12 in de ontmoetingstent voor de verbondstekst als waarschuwing voor het opstandige volk. Er moet een eind komen aan hun geklaag anders zullen ze sterven.

Num 18: God zegt tegen Aäron: jij en je zonen en je hele familie zullen verantwoordelijk zijn voor overtredingen die in het heiligdom worden begaan. Je verwanten van de stam Levi moeten Aäron en zijn zonen helpen wanneer ze dienstdoen voor de tent met de verbondstekst. Ze mogen echter niet in de buurt komen van de heilige voorwerpen of het altaar. Anders zullen ze sterven. Aäron en zijn zonen verrichten daarentegen alle priesterlijke taken bij het altaar en in de ruimte achter het voorhangsel. Alle geschenken aan de Heer vertrouwt God aan Aäron en zijn zonen toe. Verder staat er exact aangegeven wat aan Aäron en zijn zonen toekomt van de offergaven. Verder staat aangegeven wat hen toekomt van de eerstgeboren dieren. Van de eerstgeboren mensen wordt aangegeven

hoe Aäron en zijn zonen die moet vrijkopen en wat daar de prijs van is. Voor de Heer is dit een eeuwigdurend verbond met Aäron wat met zout bekrachtigd wordt. Lees ook Bijlage 10 Verbonden.

Verder staat aangegeven dat de Israëlieten "tienden" moeten afstaan als vergoeding voor de werkzaamheden die de Levieten moeten verrichten bij de ontmoetingstent. De rest van het volk mag niet in de buurt van de ontmoetingstent komen. De tienden ontvangen de Levieten omdat zij geen grond mogen bezitten zoals de rest van het volk. De Levieten moeten weer een 10^e afstaan van de tienden die ze van de Israëlieten ontvangen. Dat is de bijdrage van de Levieten aan de Heer. Ze worden geacht om het beste deel van wat ze ontvangen aan de Heer af te staan. Zo laden ze geen schuld op zich en ontwijden ze de heilige gaven van de Israëlieten niet.

Num 19: reinigingswater. Richtlijnen betreffende een gawe rode koe (of rode vaars) zonder enig gebrek (T84-1) die buiten het kamp geslacht moet worden door priester Eleazar en hoe deze zich dient te wassen met water, wanneer hij weer rein is en weer terug mag keren in het kamp. Ook hoe en wat er moet gebeuren met de as van de koe. Daarna wordt uitgelegd hoe en wanneer men zich moest reinigen wanneer men in aanraking was geweest met en lijkt of in de tent was geweest van een gestorven persoon. Ook richtlijnen als men in het open veld een dode aanraakte of diens beenderen. Wie het reinigingswater sprenkelt moet zijn kleren wassen; wie het reinigingswater aanraakt blijft tot de avond onrein.

Num 20: in de woestijn Sin overlijdt Mirjam en werd daar begraven. Toen er geen water meer was begon het volk opnieuw te klagen en vragen Mozes en Aäron bij de ontmoetingstent God om hulp. Het was bij Meriba en God geeft aan dat ze hun staf moeten nemen en tot de rots moeten spreken die dan water zal geven. Wanneer Mozes het volk bij de rots verzamelt slaat hij 2x op de rots. De rots geeft vervolgens veel water. God toont daarmee Zijn heiligheid. Iedereen, mens en dier, had vervolgens te drinken. Omdat Mozes echter ongehoorzaam is - hij spreekt niet tot de rots maar slaat er twee keer op - geeft God aan Mozes en Aäron aan, dat ze het volk niet het beloofde land zullen laten ingaan omdat ze niet op de Heer vertrouwden (ze vroegen immers of de Heer nu wel of niet in hun midden was Ex 17: 7).

Edom weigert het volk doorgang te verlenen door hun land ook al beloven de Israëlieten om de hoofdweg te zullen volgen en te zullen betalen voor water dat ze eventueel drinken. De Edomieten komen hen met wapens tegemoet waarop Israël een omweg neemt. Aan de grens van Edom bij de berg Hor vertelt God dat Aäron zal sterven. Mozes en Aäron moeten de berg op gaan met Aäron zijn zoon Eleazar. Op de berg moet Aäron zijn priesterkleding uittrekken en moet Eleazar deze aandoen. Wanneer dat gedaan is sterft Aäron en gaan Mozes en Eleazar weer naar beneden. Het volk beweende Aäron 30 dagen.

Numeri 21 tm 36 beschrijft Israël in de velden van Moab:

Num 21: de koning van Arad in de Negev valt Israël aan. De Israëlieten vragen Gods hulp en vernietigen hun steden volledig en dodden alle Kanaänieten. Die plaats kreeg de naam Chorma. Van de Hor trekken de Israëlieten in de richting van de Rode Zee. Toen begonnen ze weer te morren en aan te geven dat ze het ellendige eten niet meer kunnen zien. Waarom hebt u ons uit Egypte weggehaald? De Heer stuurde giftige slangen op het volk af die hen beten zodat velen stierven. Het volk beseft dat ze hebben gezondigd en smeken Mozes dat hij tot God bidt en hen van de slangen verlost. Mozes moet een koperen slang maken en op een stok steken en die omhoog houden. Iedereen die gebeten is en daar naar kijkt blijft in leven. (T85) Vandaar trekt het volk van Obot naar de Pisga. Israël vraagt het volk van de Amoriëten om door hun land te mogen trekken. Dat wordt geweigerd en ze leveren slag. Israël verslaat de Amoriëten en veroveren hun land van de Arnon tot aan de Jabbok en nemen al hun steden in en gaan daar wonen. Vandaar trekken ze verder en op dezelfde wijze veroveren ze ook Basan.

Num 22 - 24: Balak en Bileam. Balak de koning van Moab hoort de verhalen van de veroveringen. De Moabieten zijn daarom heel bang dat dit ook met hen zal gebeuren. Balak vraagt daarom Bileam - een waarzegger uit dat land - om hem te komen helpen door het volk van Israël te vervloeken. Balak stuurt afgezanten naar Bileam om met hen mee te gaan. Op deze wijze hoopt Balak dat hij Israël kan verslaan of verjagen. God spreekt die nacht echter tot Bileam dat Israël een door Hem gezegend volk betreft en dat Bileam niet naar Balak moet afreizen. Bileam zegt dus dat hij niet mee kan gaan omdat de Heer hem daar geen toestemming voor gegeven heeft.

De afgezanten keren dus onverrichter zake terug naar Balak. Opnieuw stuurt Balak afgezanten maar nu hooggeplaatste personen die Bileam een rijke beloning in het vooruitzicht stellen met de vraag of Bileam Israël wil vervloeken. God komt in die nacht tot Bileam en zegt dat hij mee mag gaan, maar dat Bileam alleen mag doen wat God hem opdraagt. Bileam zadelt zijn ezelin en gaat op weg naar Moab. (T86) De Engel van de Heer wil onderweg Bileam tegenhouden. De Ezelin ziet de Engel en wil tot drie keer toe de Engel ontlopen om zo te voorkomen dat Bileam wordt geraakt door het zwaard van de Engel van de Heer. Tot drie keer toe krijgt de ezelin een pak slaag van Bileam. God laat na de derde keer de ezelin spreken en vraagt waarom ze wordt geslagen door Bileam. Dan opent de Heer de ogen van Bileam en ziet hij ook de Engel van de Heer waarop Bileam zich neerbuigt op de grond. De Engel zegt dat hij deze weg niet aan Bileam heeft gegeven. Bileam erkent fout te zijn en wil terug gaan naar huis. De Engel zegt echter dat Bileam met de mannen mee mag verder reizen maar dat hij alleen mag zeggen wat de Heer hem opdraagt.

Bij Balak aangekomen geeft Bileam aan dat hij alleen mag zeggen wat de Heer hem opdraagt. De volgende dag gaan ze naar een hoogte vanwaar ze het volk van Israël kunnen zien. Bileam draagt Balak op om 7 altaren te bouwen en om 7 jonge stieren en 7 rammen gereed te maken voor een offer. De Heer gaf Bileam een boodschap voor Balak. In plaats van Israël te vervloeken zegenet Bileam het volk want hij kan geen volk vervloeken dat door de Heer gezegend is. Balak neemt Bileam mee naar een andere plek waar hij het volk nog beter kan zien. Opnieuw spreekt God tot Bileam. Hij geeft aan Balak aan dat Hij het volk niet kan vervloeken. Balak vraagt dan aan Bileam om het volk dan in ieder geval niet te zegenen en neemt Bileam mee naar nog een ander plek naar de top van de berg Peor. Opnieuw moet Balak zeven altaren bouwen en 7 jonge stieren offeren en 7 rammen. Daar komt de Geest van God over Bileam en profeteert hij: "ik heb geluisterd naar het woord van God en dat hij gezien heeft wat God hem had getoond: Israël dat zal worden gezegend met een overvloed aan water en dat ze op vele plaatsen zullen wonen. Gezegend is ieder die u zegent, Israël, en vervloekt zijn zij die u vervloeken".

Balak wordt woedend en stuurt Bileam weg. Bileam geeft aan dat hij alleen kan zeggen wat God hem opdraagt en geeft vervolgens aan wat de Israëlieten het volk van de Moabieten zal aandoen. **Er rijst een ster op uit Jakob en een scepter rijst op uit Israël. (T87)** Deze heerser van Israël zal Moabs grenzen vernielen en de kinderen van Set vernietigen, Edom en Seir veroveren, zijn vijanden overwinnen. Ook spreekt hij over de vernietiging van Amelek, de Kenieten en Assur. Daarop keren Bileam en Balak naar hun woonplaatsen terug.

Num 25: in Sittim laten de Israëlieten zich in met Moabitische vrouwen die hen overhalen te offeren aan de Baäl van de Peor. Ze eten van de offers en buigen zich voor Baäl neer. God ontsteekt in woede. De rechters krijgen opdracht om iedereen die zich voor Baäl had gebogen te doden. Toch is er nog een Israëlitische man die een Midjanitische vrouw meeneemt in zijn tent. Pinechas een nazaat van Aäron zag dat en doodt hen beide met een speer. Daarop laat God zijn woede varen en spaart de rest van het volk. Met Pinechas sluit God een vriendschapsverbond en belooft dat hij en zijn nageslacht voor altijd het priesterschap zullen bekleden omdat Pinechas voor God is opgekomen.

Num 26: Mozes moet na de plaag een volkstelling houden van alle weerbare mannen vanaf 20 jaar. In dit hoofdstuk staat het resultaat van de telling met alle aantallen per geslacht. Het aantal inzetbare mannen van Israël was 601.730. Israël verbleef toen tegenover Jericho, op de vlakte van Moab bij de Jordaan. Onder dit aantal Israëlieten was er niet één die ook was geteld bij de vroegere telling in de Sinaiwoestijn. Lees ook Num 1 en 2. Want de mensen die indertijd werden geteld waren gestorven zoals de Here had bevolen toen Hij zei dat ze zouden sterven in de woestijn. Behalve Kaleb en Jozua. **(T88)**

Num 27: een weerspiegeling van het erfrecht destijds. Een aantal vrouwen, dochters van een overleden man die geen zoon (broers) had, willen weten of zij ook recht hebben op een stuk grond net als de broers van de man. Mozes legt het aan God voor en die bepaalt: wat hun vader toekwam moet op de dochters overgaan als de vader geen zoon nalaat. Verder staat aangegeven wat er moet gebeuren als de overleden man kinderloos sterft: dan gaat het bezit over op de broers van de overleden man. Heeft de overledene geen broers, dan gaat het bezit over naar de broers van de vader van de overleden man. Zijn die er ook niet: dan moet het bezit overgaan naar de naaste bloedverwanten. Dit is een wettelijke bepaling geworden. Mozes moet het Abarimgebergte opklimmen. Daar zal hij het beloofde land kunnen zien en sterven. Hij moet Jozua de zoon van Nun bij zich laten komen en de leiding aan hem overdragen ten overstaan van het hele volk en ten overstaan van Priester Eleazar en hem de handen opleggen. Zo droeg Mozes de leiding aan Jozua over.

Num 28 - 29: Mozes moet het volk opdragen dat ze de Heer op de vastgestelde tijden aan Hem de offers brengen. In dit hoofdstuk wordt nog een keer herhaald welke offers dat zijn en wanneer dat is:

- dagelijks: graanoffers, brandoffers, wijnooffers;
- op de sabbat: graanoffers, brandoffers, wijnooffers;
- bij nieuwe maan: graanoffers, brandoffers, wijnooffers;
- 14^e dag van de 1^e maand: pesachoffer inclusief bijbehorende offers;
- 15^e dag van de 1^e maand: 7 dagen feest van het ongezuurde/ongedesemde brood inclusief bijbehorende offers;
- de dag van de eerste opbrengst;
- het wekenfeest inclusief bijbehorende offers.

Vervolg op de opsomming van Numeri 28:

- op de eerste dag van de 7^e maand zullen de horens schallen. Bazuinenfeest inclusief bijbehorende offers . U mag niet werken;
- op de 10^e dag van de 7^e maand viert u een heilige dag - Grote Verzoendag - in onthouding inclusief bijbehorende offers;
- op de 15^e dag van de 7^e maand viert u als een heilige dag en mag u niet werken. Vier 7 dagen lang feest - Loofhuttenfeest - en breng de offers: brandoffers, graanoffers, reinigungsoffers, wijnooffers, vredeoffers.

Al deze offers moeten de Israëlieten de Heer op deze hoogtijdagen brengen en komen boven op de andere gelofte offers en hun vrijwillige gaven. **(T75)**

Num 30: geloften voor vrouwen. Hier wordt aangegeven wat de wetten van de Heer zijn die betrekking hebben op een man en zijn vrouw in een huwelijkse band en met betrekking tot een vader en een dochter die nog als meisje bij hem woont.

Num 31: Mozes moet de Israëlieten aansporen om wraak te gaan nemen op de Midjanieten. Elke stam moet 1000 weerbare mannen leveren voor de strijd. Zij doodden alle mannen waaronder de koningen en Bileam. De vrouwen en kinderen en al het vee en de overige bezittingen werden echter buit gemaakt. Mozes werd woedend omdat de vrouwen waren gespaard. Juist zij hadden de Israëlitische mannen destijds verleid om aan de Baäls te offeren. Mozes geeft de bevelhebbers de opdracht om alle jongetjes en alle vrouwen die met een man geslapen hadden te doden; de maagden mogen in leven blijven. Mozes krijgt van de Heer de opdracht om de buit in kaart te brengen en te verdelen in 2 delen. Het ene deel was bedoeld voor de mannen die krijg hadden gevoerd, het ander deel was voor de Israëlieten waarvan weer een gedeelte bestemd was voor Heer. Van de dieren moest een deel aan Eleazar worden overgedragen zodat hij die kon offeren aan de Heer. Van de 16.000 jonge meisjes waren 32 bestemd voor de levieten. Van alle Israëlitische mannen die aan de krijg hadden deelgenomen was niet één gesneuveld. Als dank werd 184 kilo goud als dankoffer aan de priester en Mozes overgedragen.

Num 32: het land ten oosten van de Jordaan wordt op hun verzoek toegewezen aan de Rubenieten en de Gadieten omdat het buitengewoon geschikt is voor het vele vee dat ze hoeden. Het betreft het gebied van Jazer en Gilead. Wel moeten ze aan de voorwaarde voldoen dat ze eerst samen met de andere Israëlieten zich bewapenen en mee strijden om Kanaän te veroveren. Aan het eind van het hoofdstuk staat precies aangegeven welke steden en gebieden werden verdeeld onder de Rubenieten en Gadieten en aan een deel van de stam Manasse.

Num 33: in dit hoofdstuk staat nog een keer kort het verslag van de reis van de Israëlieten in de woestijn naar het beloofde land vanaf het vertrek na Pesach uit Egypte. Mozes moet het volgende aan het volk vertellen alvorens het beloofde land binnen te trekken: wanneer u de rivier de Jordaan oversteeft en het land Kanaän binnentrekt, moet u alle mensen die daar leven verdrijven en al hun afgoden vernietigen. Ik heb u het land gegeven, neem het en vestig u daar. Afhankelijk van de grootte van uw stammen moet u het land verdelen. De grotere stukken zullen met behulp van het lot verdeeld worden onder de grotere stammen. De kleine stukken worden verdeeld onder de kleine stammen. Wanneer u de bewoners niet verdrijft zullen zij dovens in uw ogen en prikkels in uw zijden worden. Zij zullen u in uw land benauwen. Dan zal ik u vernietigen zoals ik van plan was hen te vernietigen.

Num 34: verder moet Mozes het volgende aan de Israëlieten doorgeven. Dit is uw land:

Zuidgrens:

- de zuidkant van het land is de woestijn Sin langs de rand van Edom;
- de zuidgrens begint in het oosten bij de dode zee;
- het buigt af naar het zuiden via de Schorpioenpas naar de woestijn Sin;
- het meest zuidelijke punt is Kades-Barnea;
- vandaar loopt de grens naar Chazar en Asmon;
- van daar volgt de grens de Beek van Egypte en eindigt bij de Middellandse Zee.

Westgrens: de westgrens is de kustlijn van de Middellandse Zee.

Noordgrens:

- begint bij de kust van de Middellandse Zee en loopt naar het oosten tot de berg Hor;
- daarna naar Hamat;
- verder via Sedad en Zifron naar Chasan-Enan.

Oostgrens:

- van Chasan-Enan naar het zuidelijk gelegen Sefam ;
- vandaar naar Haribla oostelijk van Aïn;
- daar maakt de grens een grote halve cirkel eerst in zuidelijke en later naar westelijke richting;
- tot hij het zuidelijke punt van het meer van Galilea raakt;
- daarna volgt hij de Jordaan tot aan de Dode Zee.

Dit is het land dat onder de 9 stammen moet worden verdeeld. Gad, Ruben en een deel van Manasse hebben immers al land aan de andere zijde van de Jordaan gekregen.

T89 Dit zijn de namen die de verdeling moeten regelen:

Priester Eleazar, Jozua de zoon van Nun en van elke stam één leider waaronder Kaleb er één is. Alle andere namen staan ook genoemd.

Num 35: in dit hoofdstuk worden de steden voor de levieten aangewezen en ook moeten ze een aantal steden kiezen die als vrijplaatsen kunnen dienen. Naar die vrijsteden kunnen mensen uitwijken die zonder opzet iemand anders hebben gedood, zodat voorkomen wordt dat bloedwrekers de persoon doden voordat deze voor de gemeenschap heeft terechtstaan. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven in welke gevallen er wel sprake is van opzet en er dus van moord sprake is. Ook worden er voorbeelden gegeven wanneer er geen sprake is van opzet en dus niet van moord. Zulke daders moeten vrijgeleide krijgen naar een vrijplaats.

Er wordt ook aangegeven hoe lang iemand in een vrijplaats moet blijven alvorens hij weer naar buiten kan zonder door de bloedwreker te worden gedood. Bloed ontwijdt het land en wanneer er bloed vergoten is kan er alleen verzoening voor het land bewerkt worden door het bloed van degene die bloed vergoten heeft. Het is het land dat God toebehoort en daarom moet de grond rein blijven.

Num 36: in dit hoofdstuk staan regels betreffende erfelijk bezit en huwelijk. Erfelijk bezit mag niet van de ene op de andere stam overgaan. Iedere Israëliet moet er voor zorgen dat erfelijk bezit binnen de eigen stam blijft. In geval van huwelijk is de regel dat vrouwen mogen trouwen met wie ze willen, mits het iemand is uit hun eigen stam omdat het bezit niet van de ene stam op de andere mag overgaan. Zo kan iedere Israëliet erven wat zijn voorouders is toegewezen.

DEUTERONOMIUM

In dit 5^e boek van Mozes staan de toespraken die Mozes tot het volk Israël heeft gehouden in de dorre vlakke aan de overkant van de Jordaan. Het is de langste toespraak in de bijbel. Hij heeft deze gehouden nadat hij de koningen van de Amoriëten en Basan had verslagen.

Deuteronomium 1 tm 4: eerste toespraak

Deut 1: bij de Horeb heeft God gezegd dat we lang genoeg bij de berg zijn gebleven en dat we moesten optrekken naar het land van de Amoriëten, de Jordaanvallei, de Negev en de kuststrook. Heel dat gebied schenk Ik jullie. Trek het land binnen. Ik gaf ook aan dat ik de verantwoordelijkheid niet alleen kon dragen. Daarop schonk de Heer leiders over 10, 50, 100 en 1000 man. De rechters kregen instructies.

Vanaf de Horeb zijn we dwars door de woestijn getrokken en zijn er verkenneren vooruitgestuurd om het beloofde land te verkennen. U werd bang. Maar de Heer ging voor het volk uit en streed voor hen (159) net zoals Hij hen uit Egypte leidde. Desondanks begon het volk te klagen en vertrouwde de Heer niet waarop de Heer in woede is ontbrand. Hij zwoer: "niemand zal het beloofde land binnengaan van de verdorven generatie op Kaleb na. Ook ik mag het land niet in en in plaats daarvan mag mijn rechterhand Jozua het volk naar binnen leiden". Het volk moest vervolgens omkeren en de woestijn in gaan. Het volk was verdrietig en ging tegen God in en ging toch vechten tegen de Amoriëten die ons verpletterend versloegen. Toen zijn we lang in Kades gebleven.

Deut 2: tenslotte is het volk omgekeerd en de woestijn weer ingetrokken in de richting van de Rode Zee. Jaren trokken ze om het Seirgebergte heen. Dit gebied was beloofd aan Ezaü en mocht niet worden ingenomen. Voedsel en drinkwater moesten ze gewoon kopen. 40 jaar lang hielp God het volk en het ontbrak hen aan niets in de woestijn. Het volk moest het dal van de Zered oversteken.

Tussen het vertrek uit Kades-Barnea en de oversteek van de Zered waren 38 jaren verstreken. Toen was er geen weerbare man meer over zoals God gezworen had. God had in de tussentijd verschillende volken uitgeroeid. Dan geeft God bevel om door bepaalde gebieden te trekken en die te veroveren. Vanaf vandaag zullen de volken over de hele aarde beven van schrik wanneer over u wordt gesproken. Zij zullen angst hebben voor uw komst. Zo gebeurde dat God Israël de volken in hun macht gaf. Wij veroverden alles van Aroër tot Gilead. Geen stad kon tegen hen stand houden.

Deut 3: daarop trokken ze naar Basan met 60 ommuurde steden. Wij vernietigden alles en de gehele bevolking werd gedood. Het vee en de buit hielden de Israëliëten. Daarop werd de grond verdeeld en kregen Gad, Ruben en een deel van Manasse het gebied ten oosten van de Jordaan maar moesten ze wel meevechten met de rest van het volk. Jozua krijgt de opdracht om de andere volken aan de overkant van de Jordaan te veroveren. Wees niet bang voor de volken die daar leven want de Heer zal voor u vechten.

Mozes smeekt de Heer om toch het beloofde land te mogen intrekken om het resultaat te zien. God zegt "Praat er niet meer over" "maar klim naar de top van de berg Pisga vanwaar u het land in alle richtingen vanuit de verte kunt bekijken. "Zelf mag u de Jordaan niet oversteken". "Bereid Jozua voor zodat hij u kan opvolgen. Hij moet het volk naar de overkant leiden en het land veroveren".

Deut 4: luister goed naar de wetten die Ik u nu leer. Dan blijft u in leven en kunt u het land innemen dat de Heer u geeft. Leef ze strikt na dan toont u wijsheid en inzicht. De volken die dat zien zullen zeggen "wat is dat grote volk wijs en verstandig". **Vergeet nooit wat u met eigen ogen hebt gezien, maar houdt de herinnering daaraan levendig en vertel alles aan uw kinderen en kleinkinderen door.**

God maakte de regels van het verbond bekend - de 10 geboden - en schreef ze op twee stenen platen en eist dat u zich er aan houdt. Ik moest u de wetten en regels leren en naar het land brengen dat u in bezit zult nemen. Misdraag u niet door een godenbeeld te maken; kniel niet voor zon, maan of sterren. Want u bent door de Heer uitgekozen om Hem als zijn eigen volk toe te behoren. Vergeet Zijn verbond niet. **God duldt geen andere goden naast Zich.**

Maakt u toch godenbeelden dan is God een verterend vuur. Dan zult u spoedig uit het land verdreven worden. U zult worden weggevaagd. Maar tenslotte zult u de Heer weer zoeken en Hem vinden, terugkeren en naar Hem luisteren. Besef dat de Heer uw God is en er naast Hem geen ander is boven in de hemel en hier beneden op de aarde. Houd u aan Zijn wetten en geboden. Daarna wijst Mozes 3 vrijplaatsen aan: Beser, Ramot in Gilead en Golan.

Deuteronomium 5 tm 26: tweede toespraak:

Deut 5: afkondiging van de 10 geboden. Maak ze u eigen en leef ze strikt na (lees ook Ex 19-20):

- vereer naast MIJ **geen** andere goden;
- maak geen godenbeelden en kniel niet voor hen neer. Ik ben de Heer en duld geen andere goden naast Me;
- als u Me liefhebt en doet wat Ik gebied bewijs Ik Mijn liefde tot in het 1000ste geslacht;
- misbruik de Naam van de Heer niet;
- houd de sabbat in ere het is een heilige dag. 6 dagen kunt u werken; de 7^e is een rustdag gewijd aan de Heer uw God;
- toon eerbied voor uw vader en moeder, dan wordt u gezegend met een lang leven in het land van de Heer;
- pleeg geen moord; pleeg geen overspel;
- steel niet;
- leg geen vals getuigenis af;
- zet uw zinnen niet op het huis van een ander, noch op zijn slaaf, slavin, rund, ezel of anders wat hem toebehoort.

Dit zijn de woorden die God zelf vanaf de berg aan het volk gaf met een geweldig stemgeluid vanuit vuur en dreigende wolken. Nu mag ik, Mozes, ze u leren en die het volk moet naleven.

Deut 6: luister Israël: **God is één! (T90)** Leef de wetten na dan zal het u goed gaan in dat land dat overvloedig van melk en honing en u zult sterk in aantal toenemen. De Heer is de enige! **Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over, thuis, onderweg, als u naar bed gaat en als u opstaat. Draag ze als een teken om uw hand/arm en als een band om uw voorhoofd. (T57).**

Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad. Als uw kinderen er straks naar vragen vertel dan dat de Heer ons bevrijd heeft uit Egypte en dat de Heer ons deze wetten en regels heeft gegeven. Straks brengt de Heer u naar het land dat Hij u zal geven. Vergeet de Heer uw God niet en leef volgens Zijn wetten en regels. Stel Hem niet op de proef.

Deut 7: straks zal de Heer de volken op de vlucht jagen. U moet hen doden. Sluit geen vredesverdrag en spaar hen niet. Sluit met hen geen huwelijken. Anders zullen ze u verleiden andere goden te dienen. Vers 6: u bent een heilig volk voor de Heere uw God. De Heere uw God heeft u uitgekozen uit alle volken op de aardbodem; u bent voor Hem tot een volk dat Zijn persoonlijk eigendom is. **(T127)** U was het kleinste onder de volken. Het was omdat de Heere u lief had en om de eed die God met de vaders gezwoeren had; daarom heeft de Heere u met sterke hand uitgeleid en verlost uit het slavenhuis van Egypte.

Daarom is de Heere uw God. Gehoorzaam uw Heer:

- Hij blijft dan aan uw kant;
- Zijn zegen zal op u rusten: op uw vrucht van de schoot en van het land;
- onvruchtbaarheid komt dan niet bij u voor;
- u blijft gevrijwaard van ziekten en kwalen;
- wees niet bang voor de volken. Denk terug aan wat de Heer in Egypte heeft gedaan met de Farao;
- de Heer is in uw midden.

Dien geen andere goden, want dat wordt uw ondergang! U moet er een diepe afschuw van hebben; de ban van de Heer rust er op. **(T91)**

Deut 8: besef dat de Heer uw God u opvoedt; leef daarom zijn geboden na door de weg te volgen die Hij u wijst en door ontzag voor Hem te tonen. In het land aan de overkant van de Jordaan ontbreekt het u aan niets. Een goed land van beken, bronnen en waterstromen; een land van tarwe en gerst, wijnstokken en vijgenbomen en granaatappelbomen, een land van olijven en honing. Het zal u er aan niets ontbreken. Dank de Heer uw God dan voor het goede land dat Hij u gegeven heeft. Zorg er voor dat u Hem niet vergeet! Word niet hoogmoedig.

Deut 9 - 10: laat tot u doordringen dat het de Heer uw God is die u voor gaat als een verterend vuur. Hij zal de ondergang van de volken aan de overkant van de Jordaan bewerken! Dat is omdat de volken zo slecht zijn en niet omdat de Israëlieten zo goed zijn. Ze zijn zelf een onhandelbaar volk. Er is dus geen reden voor zelfverheffing. Mozes wijst hen dan op alle keren dat Israël klaagde en zondigde en de woede van de Heer afriep. Diverse keren is Mozes voor hen tussenbeide getreden. Tenslotte geeft Mozes aan dat de Heer de twee stenen platen heeft gegeven tot 2x toe. **Israël bedenk dus dat de Heer niets anders vraagt dan dat u ontzag voor Hem toont en de weg volgt die Hij wijst, Hem liefhebt en Zijn wetten en regels naleeft. Dan zal het u goed gaan. Behandel vreemdelingen met liefde en toon ontzag voor de Heer. Wees Hem toegedaan en zweer alleen bij Zijn naam.**

Deut 11: leef alle geboden na die u zijn voorgehouden. Leef het uw kinderen voor want zij zijn geen getuige geweest van de opvoeding die de Heer u in de woestijn heeft gegeven. Zij kennen de wonderen niet die de Heer verrichtte in Egypte. Noch hoe de Heer hen heeft uitgeleid en heeft verlost van de Egyptenaren en de Farao. Het land dat u in bezit zult nemen is heel anders dan Egypte. Het land lest zijn dorst met het water uit de hemel. Het is een land waar de Heer veel zorg aan besteedt. Leef de geboden van God na dan is Zijn belofte:

- Ik geef de akkers op de juiste tijd regen;
- je zult je oogst binnenhalen;
- Ik geef groene weiden voor je vee;
- Je zult er leven in overvloed.

Houd Mijn woorden dus in gedachten, maak ze u eigen, draag ze als teken om uw arm en als een band om uw hoofd **(T57 en T393)**. Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over thuis en onderweg als u naar bed gaat en opstaat. Let goed op: vandaag stel Ik u voor de keuze tussen zegen of vloek!

Deut 12: in dit hoofdstuk staan nogmaals de wetten en regels beschreven waar u zich aan moet houden. Allereerst moeten de Israëlieten de gewijde plaatsen van de verdreven volken met de grond gelijkmaken, hun altaren slopen en gewijde stenen verbrijzelen hun Asjerapalen verbranden en hun afgodenbeelden in stukken hakken. Het wordt verboden om de Heer uw God op allerlei plaatsen te vereren. Wanneer God u eenmaal vrede heeft gegeven door u te verlossen van de vijanden en u ongestoord leeft, dan mag u zich alleen maar naar die ene plaats begeven die de Heer zal uitkiezen om er Zijn Naam te laten loven. Dan wijst Mozes het volk nog een keer op al de wetten en regels die God hen gegeven heeft in Leviticus. God wijst hen er nogmaals op dat Hij niet toestaat dat ze andere goden gaan dienen want de vreemde volken hebben alles gedaan wat de Heer verafschuwt!

Deut 13: wanneer er een droomuitlegger of profeet is die u wil opzetten om u af te brengen van de Heer die moet u ter dood brengen. Ook als een ander - wie het ook is - u wil overhalen een andere god te dienen, die moet u ter dood brengen door steniging.

Deut 14: hier staat opnieuw aangegeven wat ze wel en niet mogen eten. Lees ook Leviticus 11. Ook de plichten op gezette tijden worden nogmaals toegelicht. Elk jaar moet u het 10^e deel van de opbrengst van de akker afdragen. Vergeet daarbij de Levieten niet die zelf geen grond hebben. Elk derde jaar moet u het 10^e deel van de opbrengst in zijn geheel afstaan en opslaan in de stad. De Heer uw God zal u er om zegenen.

Deut 15: elk 7^e jaar moet u algemene kwijtschelding verlenen. Elke schuldlener moet iedere volksgenoot die iets van hem geleend heeft zijn schuld kwijtschelden. Als u de Heer dient en Zijn geboden houdt, zal er niemand van u in armoede leven. Mocht er toch iemand in armoede leven, dan mag u dat niet koud laten en de hand niet op de zak houden. Geef ruimhartig (lees ook Leviticus 25).

In de volgende hoofdstukken geeft Mozes talloze instructies hoe om te gaan met:

- werknemers (slaven) (lees ook Exodus 21);
- eerstgeboren mannelijke dieren (lees ook Exodus 22).

Deut 16:

- de grote feesten (lees ook Leviticus 23 en Exodus 23);
- de rechtspraak (lees ook Leviticus 19:15):
 - o stel in alle steden rechters en griffiers aan.
 - o zorg voor een zuivere rechtsgang;
 - o u mag niet partijdig zijn en neem geen steekpenningen aan;
 - o zoek het recht en niets dan het recht.

Deut 17:

- o breng nooit iemand ter dood als er maar één getuige is; het moeten er tenminste 2 of 3 zijn;
- o is een zaak te moeilijk: dan moet u met die zaak naar het heiligdom van de Heer uw God gaan naar de priesters en levieten. De dienstdoende rechter zal uitspraak doen.
- Koningschap:
 - o wanneer u in het land aankomt en een koning wilt, zorg er dan voor dat de Heer uw God deze voor u uitkiest. Hij moet een Israëliet zijn; hij mag geen omvangrijke paardenstallen bouwen; hij mag niet te veel vrouwen hebben; hij mag niet buitensporig rijk zijn; hij moet een kopie van alle wetten bij zich dragen.

Deut 18:

- priesterschap:
 - o priesters en de andere leden van Levi krijgen geen grondgebied;
 - o ze mogen eten van een deel van de offers van het volk. Hier is exact aangegeven welke delen dat zijn;
 - o zij hebben geen erfelijk bezit.
- gewoonten andere volken:
 - o wanneer u in het land bent neem dan niets over van de verderfelijke gewoonten van de volken die daar nu leven;
 - o laat niemand van u kindoffers brengen of slangen bezweren, of geesten oproepen via een medium of tovenaars. De Heer heeft een afkeer van toverij en waarzeggerij. (T73)
 - o vers 18: uit uw midden zal een profeet opstaan zoals Mozes (Lees Joh 4: 25). Ik zal woorden in Zijn (Jezus) mond leggen en Hij zal zeggen wat Ik Hem opdraag. Ik zal rekenschap vragen van degene die niet gelooft wat Hij (Jezus) namens Mij zegt.

Deut 19:

- nogmaals rechtspraak:
 - o stel vrijsteden in (Numeri 35);
 - o verplaats niet stiekem de grenssteen van uw naaste, die door uw voorouders is geplaatst; (T92)
 - o veroordeel niemand op het getuigenis van één persoon;
 - o U mag geen medelijden hebben met een valse getuige. Hierbij geldt: een leven om een leven; oog om oog; tand om tand; hand om hand; voet om voet.

Deut 20:

- krijg voeren tegen andere volken:
 - o is een leger groter of sterker dan u: wees niet bang. De Heer uw God is bij u. Hij die u ook uit Egypte wegleidde;
 - o Hij zal tegen uw vijanden vechten en u de overwinning geven;
 - o biedt de stad waartegen u gaat vechten eerst vrede aan. Nemen ze dat aan, dan worden alle inwoners uw dienaren en moeten ze belasting betalen;
 - o weigeren ze de vrede, beleger dan de stad. Wanneer de Heer uw God u de stad geeft, dood dan iedere man en houd de vrouwen, de kinderen en al het vee als buit;
 - o in de steden van het beloofde land mag u echter niemand sparen, vernietig alle leven. U moet de Hethieten, Amorieten, Kanaänieten, Perizzieten, Chivvieten en Jebusieten volledig vernietigen. Zo voorkomt u dat deze volken u verleiden tot het aanbidden van hun afgoden;
 - o verwoest de fruitbomen niet; eet zo veel fruit als u wilt, maar hak de bomen niet om;
 - o bomen die geen voedsel leveren mag u omhakken om het hout te gebruiken.

Deut 21 - 22:

- nogmaals rechtspraak:
 - o vind je een vermoord lichaam zonder dat de dader achterhaald kan worden, dan moet je de afstand tot het dorp berekenen wat het dichtst bij gelegen is. Daar moet een jonge koe worden gedood.
- familie recht. Beschreven wordt hoe om te gaan met:
 - o een krijgsgevangen meisje;
 - o een huwelijk met twee vrouwen en de eerst geboren zoon;
 - o een onhandelbare zoon;
 - o het lijk van een ter dood gebrachte misdadiger; (T93)
 - o een gevonden verdwaald rund of schaap, of ezel of enig ander gevonden voorwerp;
 - o kleding van mannen en vrouwen. Een man mag niet in vrouwenkleding lopen en een vrouw niet in mannenkleding.... De Heer verafschuwt ieder die zulke dingen doet;
 - o een nest met eieren;
 - o een huis dat gebouwd wordt: plaats een balustrade op het dak. Toen al een huidige ARBO-regel!!
 - o het zaaïen van verschillende soorten zaad op een wijngaard;
 - o het spannen van een ploeg: u mag geen ezel en rund voor dezelfde ploeg spannen;
 - o kleding:
 - u mag geen kleding dragen van tweërlei weefsel van wol en linnen samen;
 - aan de 4 hoeken van het kleed dat u draagt moet u kwastjes maken (Lees ook Num 15);
- seksuele misdrijven. Hoe te handelen bij het ontdekken dat:
 - o een meisje geen maagd meer is;
 - o een man met een getrouwde vrouw het bed deelt;
 - o iemand gemeenschap heeft met een meisje dat al uitgehuwelijkt is;
 - o iemand die zich vergrijpt aan een maagd die nog vrij is .

Deut 23 - 25:

- diverse voorschriften:
 - o een man mag niet huwen met een vrouw die eerder heeft toebehoort aan zijn vader;
 - o ontmante mannen mogen geen dienst doen aan de Heer;
 - o bastaards mogen niet dienen aan de Heer;
 - o idem voor Moabieten en Ammonieten;
 - o behandel echter Edomieten met respect;
 - o regels bij een veldtocht:
 - wat te doen ingeval van een zaadlozing;
 - u moet poepen in een gat buiten het kamp! Het kamp is van de Heer en moet rein blijven; (T94)
 - o hoe te handelen:
 - indien een slaaf voor zijn meester vlucht en bescherming bij u zoekt;
 - geen enkel meisje of jongen mag zich hoereren in de tempel;
 - u mag geen rente vragen als u geld of voedsel leent aan een volksgenoot. Wel van een buitenlander;
 - als u een gelofte aan de Heer doet;
- hoe te handelen in geval van:
 - o scheiding:
 - hij schrijft een scheidbrief en geeft die aan haar mee;
 - wat als zij dan de vrouw van een ander wordt en ook de 2^e man van haar scheidt;
 - of de 2^e man komt te overlijden;
 - de 1^e man mag in geen geval weer opnieuw met haar huwen omdat ze voor hem onrein is geworden;
 - o pas gehuwde man:
 - hij hoeft niet onder de wapens;
 - hij is 1 jaar vrijgesteld;
 - o het is verboden een maalsteen of handmolen in pand te nemen; (T95)
 - o ontvoeren van een volksgenoot en die daarna als slaaf verkopen;
 - o huidvraat;
 - o het handelen bij het aangaan van een lening;
 - o het behandelen van een dagloner;
- ouders mogen niet ter dood worden gebracht voor daden van hun kinderen en andersom;
- dorsen van het graan en plukken van de olijfoogst. Laat liggen wat er vergeten is of is blijven liggen/hangen bij het dorsen. Dat is bestemd voor vreemdelingen wezen en weduwen. Lees ook het boek Ruth; (T72)
- een veroordeelde mag maximaal 40 stokslagen krijgen. Niet meer;
- een os mag u niet muilbanden;
- iemand sterft zonder een zoon te hebben gekregen. Dan moet zijn broer de zwagerplicht vervullen en mag de vrouw niet met een ander trouwen. De eerste zoon die zij vervolgens baart is dan gerekend als de eerste van de overleden broer. Weigert de broer de zwagerplicht dan moet de vrouw hem met een sandaal in het gezicht slaan en zal hij bekend zijn als de familie "Zonder schoen";
- als een vrouw bij een gevecht van 2 mannen er 1 bij de teelballen grijpt dan moet haar hand er af gehakt worden;
- werk met zuivere gewichten en met een zuivere maatkan die geijkt zijn.

Deuteronomium 27 en 28: derde toespraak:

Deut 26 - 28: als u het land binnengaat vier dat dan samen met de Levieten door de gaven van de eerste opbrengst aan de Heer aan te bieden. Volg de wetten en regels van God op en leef ze van harte na. De Heer verzekert u dat Hij uw God zal zijn en dat Hij u de weg zal wijzen en dat u Zijn volk bent. U zult het volk zijn dat aan de Heer uw God is gewijd.

Wanneer u de Jordaan oversteekt moet u aan de overkant grote stenen oprichten; schrijf daar uw wetten op en bouw een altaar en breng er vredeoffers op en houd een feestmaal. Mozes geeft vervolgens aan alle stammen specifieke opdrachten. De Levitische priesters moeten alle 10 geboden van de Israëlieten hardop roepen: "vervloekt is een ieder die....." en het volk antwoordt dan "Amen". Wanneer het volk zich aan deze regels houdt dan zal het volk worden gezegend. Vervolgens noemt Mozes alle zegeningen die hun dan ten deel vallen. Houden ze zich er echter niet aan dat volgen vervloekingen die Mozes ook allen opsomt. (T96)

Deuteronomium 29 en 30: vierde toespraak:

Deut 29 - 30: het verbond van God. 40 jaar lang heeft de Heer u door de woestijn geleid zonder dat uw kleren versleten of uw sandalen kapot gingen. God sluit het verbond met het volk en wijst hen er nogmaals op wat de gevolgen/vervloekingen zijn als ze dat verbond verbreken door andere goden na te lopen. **Let op vers 26: goden die ze niet kenden en die God hun niet had toebedeeld.** (T97) Het verbond geldt voor het volk zoals dat voor de Jordaan staat, maar ook voor alle toekomstige generaties van Israël.

Maar er wordt ook perspectief gegeven: wanneer u tot inkeer komt en uw kinderen zijn begonnen met heel hun hart om de wetten en regels die Ik vandaag geef, te gehoorzamen, dan zal Ik de Heer uw God u uit uw gevangenschap redden. Hij zal genade schenken en u bijeenbrengen uit alle volken waaronder Hij u heeft verspreid al is dat uit de verste uithoeken van het heelal. Hij zal uw vervloekingen wegnemen en opnieuw vreugde geven. Luister: "vandaag heb Ik u de keus gegeven tussen leven of dood, geluk en ellende. **Kies dan toch het leven!**"

Deuteronomium 31 tm 34: vijfde toespraak:

Deut 31: Mozes is 120 jaar oud en geeft het gezag over aan Jozua die het volk naar het beloofde land zal leiden. Wees sterk en wees moedig en wees niet bang. Heb geen angst voor de volken die daar wonen want de Heer zal ze vernietigen. Hij zal u niet in de steek laten. Toen schreef Mozes de wetten op die hij de Israëlieten had uitgesproken. Hij gaf ze aan de priesters. Hij roept het volk bijeen om de wetten aan hen over te dragen. Mozes schrijft nog een lied en leerde dat de Israëlieten door hen het hardop voor te lezen.

Deut 32 is het lied van Mozes waarin hij eigenlijk de hele geschiedenis van het volk tekent en aangeeft dat God de God van Israël en de belofte is en Zelf Israël als Zijn volk heeft uitverkoren. Vers 9: want het deel van de Heere is Zijn volk, Jakob is het gebied dat Zijn eigendom is. (T127) Bijzondere aandacht voor vers 21. Dit vers is een profetie! Het vers spreekt er over dat het volk Israël God jaloers zal maken omdat ze andere goden zullen achterlaten. God op zijn beurt zal dan het volk jaloers maken door "een dwaas volk dat geen natie is". (T98) Tenslotte zegt Mozes tegen het volk: "onthoud en overdenk de wetten die ik u gegeven heb en geef ze aan uw kinderen door! Deze wetten zijn uw hele leven!"

Vervolgens geeft God aan Mozes de opdracht om de berg Nebo te beklimmen en kijk uit over Kanaän het land dat Ik Israël zal geven. Nadat u het land hebt gezien zult u sterven en u zult zich met uw voorouders verenigen.

Deut 33: is de zegen die Mozes - de man van God - aan het volk Israël voor zijn dood gaf. Elke stam wordt genoemd. (T99)

Deut 34: beschrijft hoe Mozes de berg Nebo beklimt en hij Kanaän mag aanschouwen. Dit is het beloofde land zoals God dat aan Abraham, Isaäk en Jakob had beloofd. Zo stierf Mozes in het land Moab zoals de Heer gezegd had. **En heel bijzonder: De Heer, Zélf, begroef hem in een dal bij Bet-Peor. Niemand weet precies waar Mozes begraven ligt.** Mozes was 120 jaar oud, zijn ogen waren nog goed en hij was nog net zo sterk als een jonge man. Jozua nam de leiding over. In Israël is er nooit meer een profeet zoals Mozes geweest.

JOZUA

Na de dood van Mozes wordt Jozua de leider over Israël en beschrijft hoe het volk Israël onder hem het land Kanaän inneemt door 3 veldtochten. God geeft Israël het land maar daar moeten ze wel strijd voor leveren. Dit vindt ongeveer 1200 voor Christus plaats.

Jozua 1: God draagt de leiding over aan Jozua en geeft hem opdracht om het volk over de Jordaan te leiden naar het beloofde land. Elk stuk grond dat jullie betreden geef Ik jullie. Niemand zal u kunnen tegenhouden. Ik blijf altijd bij u. Wees sterk en moedig en gehoorzaam heel de wet van Mozes. Verdien je er in. Jozua geeft de leiders van Israël opdracht om zich klaar te maken voor de overtocht. Zorg voor proviand want over drie dagen trekken we op. Ook de leiders van Gad, Ruben en Manasse herinnert Jozua er aan dat ze moeten helpen om het land te veroveren zodat zij in rust zullen wonen aan de oostkant van de Jordaan. Het volk zegt tegen Jozua: "ga ons voor en wees sterk en moedig!"

Jozua 2: Jozua stuurt 2 spionnen naar het gebied en vooral Jericho om het te verkennen. Zij gaan het huis van Rachab de prostitué binnen. (T100) Ze worden echter ontdekt en mannen melden zich bij het huis om de spionnen mee te nemen. Rachab verbergt de 2 spionnen en vertelt dat ze bij zonsondergang de stad hebben verlaten. De mannen gaan snel weg en proberen de 2 spionnen te achterhalen. Tot aan de Jordaan zoeken ze de spionnen tevergeefs. Rachab gaat naar de 2 spionnen die ze op haar dak heeft verstopt onder vlasstengels die daar lagen te drogen. Ze vertelt dat ze erg bang zijn voor de God van Israël omdat ze weet wat die heeft gedaan door Israël uit Egypte weg te leiden. Uw God regeert als God boven de hemelen en beneden op aarde. Rachab vraagt de spionnen te

Jozua 10 - 12: vijf koningen wilden de stad Gibeon aanvallen omdat de inwoners vrede hadden gesloten met Jozua. De Gibeonieten zonden boodschappers naar Jozua met de schreeuw om hulp. God verzekert Jozua dat hij de aanvallers van Gibeon in zijn macht geeft. In de nacht overviel Jozua de aanvallers en verraste de vijandelijke legers volkomen. Jozua bracht hun een grote nederlaag. Velen vluchtten in de nacht en God liet zware hagelstenen op hun komen waardoor velen alsnog stierven. Jozua achtervolgde de overblijvers. **Jozua bad God om de zon en maan te laten staan. God liet de zon en de maan een hele dag stilstaan tot Israël de vijand volledig had vernietigd.** Deze gebeurtenis staat uitgebreid beschreven in het boek der Oprechten (Hoofdstuk 88: 63 - 65). De vijf legers werden vernietigd en de vijf koningen omgebracht.

Jozua nam vervolgens de steden Makkeda, Libna, Lachis, Eglon, Hebron, Debir en alle daarbij behorende dorpen in en doodden de inwoners. Zo onderwierp Jozua het hele land, het bergland, de Negev, de laagvlakte en de uitlopers van het gebergte met al hun vorsten. Iedereen werd gedood zoals de Heer had opgedragen. Na afloop keerde Jozua terug naar Gilgal. Jozua bond daarna de strijd aan met de andere steden en maakte ze met de grond gelijk. Alle inwoners werden gedood. Alle buit en vee hielden de Israëlieten voor zichzelf. Zo veroverde Jozua het gehele land: het bergland, de Negev, Gosen, de laaggelegen gebieden, de Jordaanvlakte en de heuvels en laagvlakten van Israël. Het gebied strekte zich nu uit van de kale berg bij Seir, tot Baäl-Gad in het dal van de Libanon, aan de voet van de Hermon. Er was een lange oorlog voor nodig om dit resultaat te bereiken. Niemand kon vrede sluiten behalve de Chivvieten in Gibeon, alle andere werden met geweld veroverd. Ook alle reuzen roeide Jozua uit. Daarna kon het land zich van het oorlogsgeweld herstellen. In Jozua 12 worden nog eens alle 31 koningen met hun steden genoemd die Israël en Jozua hadden verslagen met de hulp van God.

Jozua 13: Jozua was oud en op dagen gekomen. Er was echter nog veel land dat nog moest worden ingenomen: alle gebieden van de Filistijnen; het land van de Gesuriet; de Sichor tot aan Ekron in het Noorden; vijf stadsvorsten van de Filistijnen; Avvieten; Sidoniërs; Amoriëten; Giblieten en de hele Libanon; Bergland. Ik zal hen voor de ogen van de Israëlieten verdrijven. Verdeel dit land onder de 9 stammen en de halve stam Manasse. De Israëlieten verdreven echter de Gerusieten en Maächatiëten niet; zij zijn tot op de dag van heden in het midden van Israël blijven wonen.

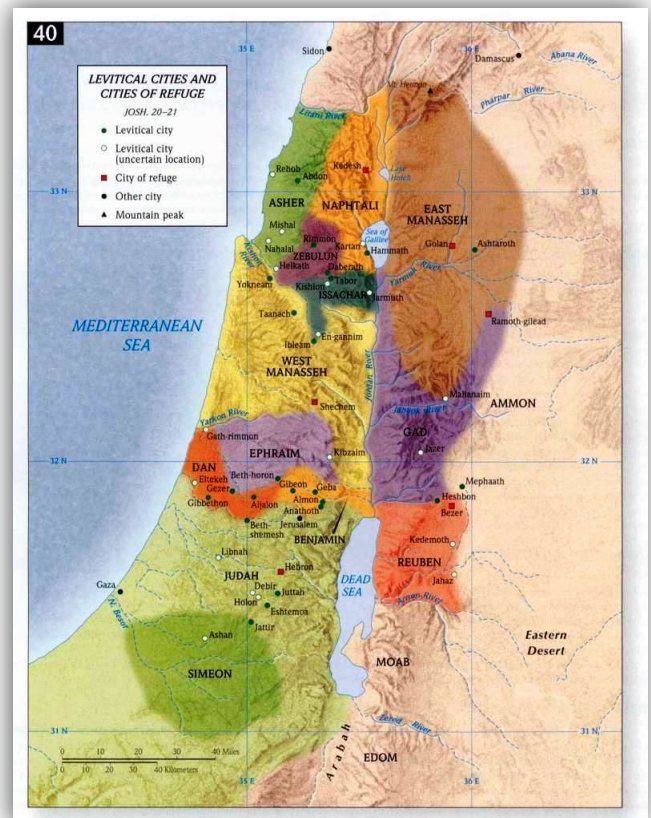
Jozua 14 - 19 daarna volgt de opsomming van de gebieden die als erfdeel onder de stammen moeten worden verdeeld. Erfdeel van: Ruben, Gad, verdeling van Kanaän, halve stam Manasse, Kaleb (Kaleb ontvangt Hebron wat destijds Kirjat-Arba heette. Daarmee eindigde de oorlog staat er expliciet bij vermeld!!), Juda, Efraïm, Manasse; en verdere verdeling van het land, Benjamin, Simeon, Zebulon, Issaschar, Naftali, Dan, erfdeel van Jozua.

Jozua 20: de zes vrijsteden (vrijplaatsen). Lees ook Ex 21: 13, Num 35: 6 en Deut 19: 1,2. Tevens wordt nog een keer herhaald wanneer iemand naar een vrijstad moet/mag vluchten en hoe ze dan hebben te handelen. Dit zijn de vrijsteden: Kedes, Sichem, Kirjath-Arba, Bezer, Ramoth in Gilead en Golan in Basan.

Jozua 21: de steden van de Levieten met hun weidegronden.

Jozua 22: de terugkeer van Ruben, Gad en de halve stam Manasse nadat ze geholpen hebben het land aan de overzijde van de Jordaan in te nemen. Keer terug naar uw tenten naar het land dat uw bezit is. De nakomelingen van Ruben en Gad maken een altaar als getuigenis tussen hen en dat de Heer God is.

Jozua 23 - 24: aan alle grenzen had de Heer Israël nu rust gegeven. Jozua die op hoge leeftijd is gekomen roept de leiders bijeen en wijst hen er op om alle geboden van de Heer te volgen zoals die aan Mozes zijn gegeven. De resterende landen zal God zelf verdrijven zodat Israël die in bezit kan nemen zoals beloofd. Daarna roept Jozua alle stammen bijeen en wijst hen op de weg die God met hen gegaan is en roept op om Zijn geboden te volgen. Dien alleen de Heer. Het volk verzekert Jozua dat ze alleen de Heer zullen dienen. Nogmaals roept Jozua op om de Heer te dienen en geeft aan wat er gebeurt als ze dat niet doen en andere goden gaan dienen. Opnieuw bevestigt het volk dat ze God alleen zullen dienen en gehoorzamen. Daarna vertrokken alle stammen naar hun eigen grondgebied. Korte tijd later stierf Jozua en kort daarna Eleazar. De beenderen van Jozef werden begraven in Sichem op het stuk land van Jakob. Jozefs nakomelingen kregen dit land in bezit.

RICHTEREN

Richteren betekenen "rechters" of "bestuurders" en beslaat een periode van enkele honderden jaren na de verovering van Kanaän. Het beschrijft de periode van Israël van 1200 tot 1000 voor Christus. De richters (allen vooruitwijzingen naar Jezus Christus de ultieme Richter/verlosser) zijn regionale leiders die een militaire taak hadden om het volk tegen de vijanden te beschermen en om recht te spreken in de gemeenschap. Het is een aaneenschakeling van ongehoorzaamheid aan God. Dan stuurt God een richter die het volk weer bevrijdt. Richteren leert dat de mens zondig is en dat wanneer de mens zijn gang gaat dat dit chaos en vernietiging tot gevolg heeft. Desondanks blijft God trouw en bereid om de mens te verlossen.

Richt 1 - 3: Juda en Simeon trekken het eerste op en veroveren het gebied dat hun door het lot was toegewezen. Daarbij veroveren ze ook Jeruzalem. Ook de nakomelingen van Jozef rukken op naar Bethel. Daar waar de Israëlieten bewoners in leven lieten moesten ze voor de Israëlieten herendiensten verrichten. In dit hoofdstuk staat beschreven welke stammen welke volken in leven lieten. Een engel van God komt daarom naar het volk en vraagt waarom ze de opdracht van de Heer niet hebben opgevolgd. Namelijk dat ze met de vreemde volken geen verdragen mochten sluiten en hun altaren moesten vernietigen. God besluit daarop om de inwoners van de volken niet te verdrijven. **Zij zullen de Israëlieten in hun netten verstrikken en hun goden zullen jullie ondergang worden.** Het volk Israël barst daarop in tranen uit.

Na de dood van Jozua op 110 jarige leeftijd, stond er een andere generatie op die de Here niet kende en evenmin de daden die God had verricht voor Israël. Zij deden wat slecht was in de ogen van de Here en ze dienden de Baäls. Dit verwekte de Here tot toorn. De Here gaf hen over aan plundersaars en aan vijanden van rondom. Zo konden ze niet meer standhouden tegen hun vijanden. De Here deed Richters opstaan die Israël verlossen van hun vijanden en plundersaars gedurende de dagen van de Richters. Maar bij het sterven van een Richter vervalt het volk weer in afgoderij en het werd steeds erger. Zo liet de Heer de heidenvolken blijven. Deze volken bleven:

- Vijf vorsten van de Filistijnen;
- Kanaänieten;
- Sidoniërs;
- Hevieten;
- Amorieten;
- Ferezieten;
- Hethieten;
- Jebusieten.

Zij waren het die Israël op de proef stelden. De Israëlieten trouwden ook met hun zonen en dochters en ze dienden hun goden.

God ontbrandt in toorn en geef hen acht jaar lang over in de handen van Cusjan Risjataïm de koning van Mesopotamië. Israël roept dan tot God die hen een verlosser stuurt: Othniël. Othniël verlost het volk van de koning van Mesopotamië; daarop heeft het volk voor 40 jaar rust tot Othniël sterft. Daarna vervalt Israël weer in zonde door andere goden te dienen. Dan verovert Eglon de koning van Moab het volk Israël voor 18 jaren lang. Israël roept dan weer tot God die hen een verlosser stuurt: Ehud. Ehud verlost het volk van de koning van Moab; daarop heeft het volk voor 80 jaar rust tot Ehud sterft. Na Ehud kwam Samgar. Hij doodde 600 Filistijnen met een ossenprik en bevrijdde zo Israël.

Rich 4 - 5 dit ging zo door. Nadat Israël verlost werd deden ze weer wat slecht was in de ogen van de Heer en worden ze verdrukt en leverde God Israël over aan Jabin de koning van Kanaän en zijn legeraanvoerder Sisera. Israël roept tot God die hun Debora geeft en die als richter leiding geeft aan Israël. Debora vraagt Barak om ten strijde te trekken. Samen trekken ze op met 10.000 man en overwinnen Jabin en Sisera. Debora en Barak bezingen hun overwinning in hoofdstuk 5 met een lied dat de veldslagen nog een keer beschrijft en hoe Sisera met een tentpin door het hoofd wordt gedood door een vrouw Jaël die hem moest verbergen. Einde van het lied van Debora: "Heer laat zo uw vijanden ten onder gaan, en maak wie U liefhebben onstuitbaar als de opgaande zon". Hierna volgde 40 jaar rust

Rich 6 - 8: Midian kreeg zeven jaar de overhand in Israël en verdrukte het volk. Gideon (Jerubbaäl) wordt door God opgeroepen om Israël te richten en het volk van de vorsten van Midian te verlossen. De engel van God komt tot Gideon. Gideon vraagt zich af hoe hij Israël zou kunnen verlossen: Zie mijn geslacht is het armste in Manasse en ik ben de jongste in mijn familie. God zegt dat Hij met Gideon zal zijn en dat Gideon Midian zal verslaan!

In opdracht van God breekt Gideon het altaar van de Baäl af en verwoest ook de gewijde paal die er bij staat. Dit doet hij samen met 10 mannen en doet zo wat God hem opdraagt. De mannen van de stad gaan naar de vader van Gideon en vragen om hem uit te leveren. Zijn vader Joas zegt dat Baäl zelf het maar tegen hem moet opnemen. De vorsten van Midian en Amelek nemen het vervolgens tegen Israël op. Gideon vraagt God een teken of hij het tegen hen moet opnemen: Gideon legt een schapenvacht op de dorsvloer en vraagt of God de vacht alleen wil bedekken met dauw en het land droog. Dan zal ik weten dat U Israël door mijn hand zult verlossen. Zo gebeurde het. Gideon vraagt nog één keer een teken: nu andersom. Hij legt een schapenvacht op de dorsvloer en vraagt of de vacht droog blijft terwijl het veld nat is van de dauw. En zo geschiedde.

Gideon stond daarna vroeg op met al het volk dat bij hem was: 32.000 mannen sterk. God geeft echter aan dat het aantal te groot is. Een paar keer moet Gideon het volk in aantal reduceren tot een aantal van 300 man. God laat Gideon met deze 300 man naar het kamp van de vijand Midian en Amelek afdalen. Gideon verdeelde hen in drie groepen en gaf hen een bazuin en een lege kruik en fakkels in de kruik. Bij het kamp aangekomen blazen ze op de bazuinen en houden de fakkels in hun andere hand vast en roepen: "Het zwaard van de Here en van Gideon". Ze stonden rondom het kamp ieder op zijn plaats. Heel het kamp gaat op de loop en vlucht weg. De Here richtte het zwaard van de een tegen de ander. Gideon achtervolgt hen vervolgens en verslaat achtereenvolgens verschillende vorsten van Midian: Oreb, Zeëb, Zebah, Zalmuna.

De mannen van Israël vragen vervolgens aan Gideon om over hen te heersen en ook zo zijn zoon en kleinzoon. Gideon geeft aan niet over hen te zullen heersen noch zijn zoon; echter: De Heer zal over u heersen. Gideon vraagt aan ieder van hen om een ring te geven uit de buit die ze verkregen hadden. Gideon maakte daar een efod van waar heel Israël als in hoererie achter aan gaat. Zo werd dit Gideon en zijn huis tot valstrik. Zo werd Midian vernederd en had Israël 40 jaar lang rust. Gideon had veel vrouwen waar hij 70 zonen bij had. Een ervan was Abimelech.

Rich 9: Abimelech doodt vervolgens al zijn 70 broers om zelf het koningschap op te eisen. Hij huurt een stelletje leeglopers in die hem te Sichem tot koning maken. Alleen Jotham de jongste zoon van Gideon (Jerubbaäl) weet te ontkomen door zich te verstoppert. Abimelech wordt uiteindelijk door een vrouw gedood. Zij liet uit een toren - die Abimelech beklom - een stuk van een molensteen op zijn hoofd neerdalen wat zijn schedel verbrijzelde. Abimelech vraagt dan zijn knecht om hem met het zwaard te doden anders zouden de mensen kunnen zeggen dat een vrouw hem gedood had. Aldus geschiedde en zo liet God het kwaad van Abimelech - om de 70 zonen van Gideon te doden - op hem neerkomen.

Rich 10 - 12: na Abimelech kwam Tola en was 23 jaar rechter over Israël. Na hem kwam Jaïr die ook 23 jaar rechter was over Israël. Weer deed Israël wat slecht was in de ogen van de Heer door andere goden te vereren. Ze keerden de rug toe waarop God hen overleverde aan de Filistijnen en Ammonieten; 18 jaar lang onderdrukten ze het volk. De Heer is niet van plan om hen te redden waarop de Israëlieten de andere goden wegdoen en God om hulp smeken. Toen kon de Heer niet langer aanzien hoe moeilijk het volk het heeft. In die tijd leefde Jefta die door zijn vader Gilead verwekt was bij een hoer. Om die reden werd hij verstoten door zijn broers zodat hij niet uit de erfenis kon meedelen. Jefta vestigde zich in Tob met een stel avonturiers.

Het volk van Gilead smeekt Jefta om terug te keren en hun aanvoerder te worden tegen de vijanden. Ze beloven dat Jefta hun leider mag worden. Daarop slaat Jefta de Ammonieten terug. Jefta bewijst dat de grond waar de Ammonieten recht op doen gelden, van Israël is.....**wat is er nieuw!! Ook heden ten dage moet Israël het recht op haar grondgebied bevechten.....** Het is door God aan Israël gegeven toen 300 jaar terug het volk de doorgang werd tegengehouden door Edom en Moab (Num 20). De koning van de Amoriëten vertrouwde de Israëlieten niet en begon een oorlog. Israël versloeg de Amoriëten en sindsdien is het grond van het volk. Jefta vraagt God om de Ammonieten aan hem uit te leveren; Jefta belooft God dan, dat het eerste wat hem na een behouden thuiskomst tegemoet komt, voor God bestemd zal zijn. Daarop sloeg Jefta hen terug en nam hij ten minste 20 steden in en komt behouden terug. Hij wordt verwelkomd door reidansen en trommelspel en zijn dochter danst voorop. Het is zijn enige kind. De dochter van Jefta blijft daarop haar hele leven ongetrouwd vanwege de belofte van Jefta. Jefta gaf 6 jaar leiding aan Israël en stierf. Na hem kwam Eban. Hij was 7 jaar rechter. Daarna kwam Elon die 10 jaar rechter was. Daarna kwam Ajalon die 8 jaar rechter was.

Rich 13: Israël deed opnieuw wat slecht was in de ogen van de Heer door andere goden te vereren. God gaf hen 40 jaar lang over aan de Filistijnen. Manoach uit Zora had geen kinderen. Zijn vrouw wordt bezocht door een engel met de boodschap dat ze zwanger zal worden van een zoon die ze als Nazireër - en daarmee afgezonderd voor God - moeten groot brengen: geen wijn of sterkedrank en niets onreins mag hij eten en drinken. Er mag geen scheermes op zijn hoofd komen. Hij zal Israël verlossen uit de hand van de Filistijnen. Manoach vraagt de engel van de Heer naar zijn naam: die is wonderlijk. Manoach offert daarop een geitenbok; toen de vlam van het offer opsteeg toen steeg ook de engel van de Heer op in de vlam naar de hemel. Wonderlijk! Manoach beseft samen met zijn vrouw dat ze God hebben gezien. Simson wordt geboren. Hij wordt groot en de Heer zegende hem.

Rich 14 - 15: Simson ziet een vrouw uit de Filistijnen waar hij verliefd op wordt en wil met haar trouwen. God leidt dit zo om een conflict met de Filistijnen uit te lokken. Simson gaat met zijn ouders naar Timna de woonplaats van de vrouw. Onderweg wil een leeuw hem aanvallen. Simson verscheurt de leeuw. Na een paar dagen keert Simson terug om haar tot vrouw te nemen en bekeek het kadaver van de leeuw. In het lichaam van de leeuw zat inmiddels een bijenzwerm met honing. Hij eet ervan en geeft zijn ouders er ook van te eten.

Simson richt een bruidsmaaltijd aan. Er worden 30 metgezellen uitgekozen; Simson geeft hen een raadsel op: "eten kwam uit de eter en zoetigheid uit de sterke". Wanneer ze dat binnen de 7 dagen van de bruiloft oplossen dan zal Simson hen 30 stel boven- en onderkieren geven. Lukt het niet dan krijgt hij dat van hen. Het lukt de mannen niet en daarom vragen ze de vrouw om het uit Simson te ontlokken. Zij dringt aan waarop Simson het vertelt. De vrouw geeft het de mannen door die het raadsel aan Simson uitleggen: Wat is zoeter dan honing, wat is sterker dan een leeuw. Simson beseft dat zijn vrouw hem heeft verraden. Simson ontsteekt in woede en slaat 30 man uit Askelon dood en geeft de kleding aan de metgezellen. Een van zijn metgezellen trouwt vervolgens met de vrouw. Simson weet dat niet maar keert eerst terug naar huis.

Als Simson terugkomt bij zijn vrouw blijkt ze dus aan een ander te zijn gegeven. Simson krijgt de jongere en knappere zus dan aangeboden. Hij vangt 300 vossen en bindt brandende fakkels aan hun staarten en jaagt hen door de korenvelden waarop alles verbrandt. De bevolking doodt daarop de vrouw van Simson en haar vader in Timna. Simson slaat hen vervolgens de botten kapot en gaat in een kloof wonen van de rots Etam. De Filistijnen trekken daarop tegen Juda op. Het volk Juda gaat dan naar Simson om hem vast te binden en aan de Filistijnen uit te leveren om zo een oorlog te voorkomen. Simson wordt met nieuwe touwen gebonden en aan de Filistijnen gegeven die daarop heel blij worden. De Geest van God vaart in Simson waarop de touwen afvallen. Simson vindt een ezelskaak en slaat er 1000 man mee dood. Uit een holte in Lechi waar dit allemaal gebeurt komt water waarmee Simson zijn enorme dorst lest. Simson is daarop 20 jaar rechter in de dagen van de Filistijnen.

Rich 16: Simson gaat op een dag naar Gaza naar een hoer. De Filistijnen willen hem vangen maar Simson loopt met de deur van de stadspoort naar de top van de berg tegenover Hebron. Simson krijgt Delila lief. De Filistijnen vragen Delila om Simson te verleiden en er achter te komen waarin zijn grote kracht ligt. Simson speldt haar een aantal dingen op de maauw:

- bind mij met 7 verse pezen;
- bind mij met nieuwe touwen;

- weef mijn 7 haarlokken met de schering van een weefgetouw.

Steeds als er geroepen wordt “de Filistijnen over je” komt Simson met gemak los en voelt Delila zich bedrogen. Uiteindelijk vertelt Simson de waarheid: de kracht wijkt van mij als mijn haar afgeschoren wordt. Daarop scheren ze de 7 haarlokken van Simson in zijn slaap en wijkt zijn kracht. Simson wordt door de Filistijnen gegrepen en steken zijn ogen uit. Simson wordt gevangen genomen en moet meel malen in de gevangenis. Zijn haar groeit echter weer aan. De Filistijnen offeren hun god omdat ze Simson in hun handen hebben gekregen. Simson moet de Filistijnen vermaken op hun feest en laten hem tussen de pilaren staan van het huis waar het feest is. Het huis is vol mannen en vrouwen. Op het dak waren ongeveer 3000 mensen. Simson grijpt de pilaren vast en roept: “moge mijn ziel sterven met de Filistijnen”. Het huis valt in elkaar en alle stadsvorsten en al het volk op het dak sterven. Dit aantal was groter dan al Simsons slachtoffers in zijn leven. Simson wordt opgehaald door zijn broers en familie die hem begraven. 20 jaar was Simson rechter over Israël.

Rich 17 - 18: in die tijd leefde er een man genaamd Micha. Micha bekent zijn moeder dat hij geld van haar heeft gestolen en geeft het terug. 1100 sjekel. 200 sjekel brengt ze naar de zilversmid die er een afgodenbeeld van maakt wat in Micha zijn huis komt te staan. Micha had namelijk een heiligdom ingericht. Op een dag komt er een rondreizende Leviet bij Micha inwonen die behandeld wordt als een eigen zoon. Micha hoopt zo dat God hem goedgezind zou zijn. Er was in die dagen geen koning over Israël. De Daniëten zochten erfelijk land om daar te wonen. Ze komen ook bij de woning van Micha. Ze nemen de efod - het afgodenbeeld - en de Leviet mee die vervolgens priester wordt voor de Daniëten. De Daniëten vernietigen de stad Laïs en het omliggende gebied. De herbouwde stad noemen ze Dan en ze richten het afgodenbeeld van Micha op tot hun god.

Rich 19 - 21 verhaalt een gruweldaad in Gibeon. **(T101)** Er was geen richter in die dagen in Israël. Het vertelt hoe een Levitische man een (bij-)vrouw huwt die overspel pleegt en bij hem weggaat terug naar haar vader. De Leviet wil haar echter terug halen. De Leviet wordt ontvangen en wil op enig moment weer terug. Zijn schoonvader weet iedere keer zijn vertrek te vertragen. Na een dag of vijf gaat de Leviet met zijn gezellen en met de bijvrouw weg en komt tot aan Jebus, dat is Jeruzalem. Ze trekken echter verder tot aan Gibeon en overnachten daar maar er is geen plek voor hen. De mannen van Gibeon waren Benjaminiten. Een oude man treft hen aan op het plein en biedt aan dat ze bij hem mogen overnachten. De mannen van de stad - verdorven lieden - komen bij het huis van de oude man en willen de Leviet van hem hebben om gemeenschap met hen te hebben. Homofilie dus... De oude man weigert dat. De Leviet geeft dan zijn bijvrouw; zij wordt afschuwelijk misbruikt die nacht tot aan de morgen toe. Uitgeput komt ze weer bij het huis en ligt dood bij de drempel. Daarop vertrekt de Leviet en neemt het lichaam op een ezel mee. Thuisgekomen wordt de vrouw in 12 stukken gehakt en verstuurd naar elk gebied van Israël. Dit om iedereen te laten zien dat zoiets niet gezien was vanaf de dag dat Israël uit Egypte was weggevoerd.

400.000 man uit alle gebieden van Israël trekken op naar Mizpa naar de Benjaminiten en vragen hoe dit heeft kunnen gebeuren. “Hoe is dit kwaad gebeurd?” De Leviet vertelt het verhaal en vraagt iedereen naar hun mening en raad. Ze trekken als één man op tegen Gibeon. Dat doet een afvaardiging vervolgens. Uit iedere stam wordt een verdeling gemaakt en allen trekken ze op en vragen in Gibeon de mannen uit te leveren die deze vrouw zo hebben mishandeld. Dat doen ze echter niet. De Benjaminiten gaan daarop vechten tegen Israël. Uiteindelijk verslaat de Heer Benjamin voor de ogen van Israël. Duizenden doden vallen er die dag. De mannen van Israël sloegen Benjamin met het zwaard van de hele stad tot de dieren; alles wat werd aangetroffen werd met de scherpte van het zwaard getroffen en alle steden werden in brand gestoken. Het hele volk kwam bij het huis van God en ze huilen hoe dit toch onder de Israëliëten kon gebeuren. In die dagen was er geen koning en iedereen deed wat goed was in hun ogen.

RUTH

Dit boek beschrijft het verhaal van Ruth die als Moabitische vrouw bij haar schoonmoeder Noömi blijft. Ruth trouwt uiteindelijk met Boaz en daaruit komt later koning David voort. Het boek beschrijft dat zelfs in crisis en wanhoop God trouw blijft en zegent wanneer je Hem volgt en Zijn geboden naleeft.

Ruth 1 - 2: Elimelech vertrekt uit Israël omdat er hongersnood is. Zijn vrouw Noömi en 2 zonen Machlon en Kiljon gaan mee naar de vlakte van Moab. De man sterft daar. Ze blijft achter met de zonen die trouwen met Moabitische vrouwen Orpa en Ruth. 10 jaar later sterven ook de 2 zonen. In Israël is inmiddels de hongersnood voorbij en Noömi besluit terug te gaan. Ruth gaat met haar mee. “Waar u gaat zal ik gaan; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God”. Terug in Israël in Bethlehem vraagt Noömi om haar Mara te noemen: mijn lot is zeer bitter. Om te kunnen eten gaat Ruth aren lezen op het land van Boaz het enige familielid van Elimelech. Boaz ziet Ruth en vraagt wie dat is en hoort dat ze de Moabitische vrouw is die is meegekomen met Noömi. Boaz zegt tegen Ruth dat ze niet ergens anders heen moet gaan zoeken maar op het land van hem moet blijven. **(T72)** Niemand mag haar lastig vallen en de knechten krijgen opdracht om wat extra voor haar te laten liggen omdat Ruth zo goed is geweest voor Noömi. Ruth mag met Boaz mee eten. Ruth vertelt haar verhaal aan Noömi die aangeeft dat de Heer Boaz mag zegenen. Boaz is naaste verwant van Elimelech en mag dus zijn recht als “losser” laten gelden. Ruth blijft op het land van Boaz komen en blijft al die tijd bij Noömi.

Ruth 3 - 4: Noömi geeft aan Ruth aan dat ze naar Boaz moet gaan en wanneer hij in slaap valt dat ze aan zijn voeteind moet gaan liggen en wanneer hij wakker wordt om dan te vragen of hij zijn vleugels over haar wil spreiden want hij is de losser. Boaz is daar heel content mee. Er is echter een verwant die nog naaste is dan Boaz. Boaz regelt met de naaste verwant dat hij het land - dat Elimelech aan hem verkocht heeft - weer terugkoopt voor Noömi. Ook koopt Boaz van de man het land van haar Ruth's man Machlon terug. De deal wordt bekrachtigd met een schoen die de verkoper aan Boaz geeft. Lees ook Bijlage 10 Verbond in relatie tot het zogenaamde “sandaal verbond”. Het schoenverbond. Hiermee is bekrachtigd dat Boaz van de hand van Noömi alles gekocht heeft wat van Elimelech is geweest. (Lees ook Lev 25). Daarnaast neemt Boaz voor zichzelf Ruth - de vrouw van Machlon - tot echtgenote om de naam van de overleden Machlon over zijn erfelijk bezit in stand te houden. Hiermee wordt de naam van Machlon niet uitgewist. Zo nam Boaz Ruth tot vrouw en ze baarde hem een zoon. De buurvrouwen van Noömi gaven hem een naam: Obed. Hij is de vader van Isaï de vader van David. **(T102)**.

1 SAMUËL

De boeken Samuël 1 en 2 vormen feitelijk één boek en beschrijven de levens van Samuël, Saul en David. Het beschrijft dat God de mens kracht geeft en hulp biedt in moeilijkheden. Bij de opkomst en ondergang van koningen, in oorlog en in vrede blijft God steeds dezelfde. Hij bestuurt menselijke gebeurtenissen en geeft troost en moed om door te zetten. Het boek Samuël is het boek dat ligt tussen de tijd van de Richteren en die van de Koningen. Bij de Richteren was er geen koning en was er sprake van de wet van God en in die context was er sprake van een zgn. "theocratie". Na de benoeming van de koningen - waarvan Saul de eerste was en zijn opvolger David "de man naar Gods hart" - ging het over naar een "monarchie".

1 Sam 1 - 3: een man - Elkana - had 2 vrouwen: Hanna en Peninna. Peninna had kinderen maar Hanna niet. De man had Hanna lief. Omdat Peninna kinderen had treiterde ze Hanna. Hanna was daar erg verdrietig over en bad de Heer jaar na jaar om een kind. Zo ook een keer stortte ze haar ziel uit in de tempel en beloofde God dat wanneer ze een zoon zou krijgen ze die zou afstaan aan de Heer. Eli de priester hoort het en zegt dat ze mag heengaan in vrede en dat de God van Israël haar zal geven waar ze om vroeg.

Na verloop van tijd wordt Hanna zwanger en baart een zoon Samuël "ik heb hem van de Heer gebeden". Hanna zoogt Samuël. Wanneer hij van de borst is brengt Hanna Samuël naar de tempel zoals ze beloofd had en draagt hem over aan Eli. Daarop zingt ze een loflied dat in hoofdstuk 2 wordt beschreven. Elkana en Hanna gaan dan weer naar huis en laten Samuël bij Eli achter. De zonen van Eli - Hofni en Penehas - waren verdorven mannen en kenden de Here niet. Ze offeren op een onbehoorlijke manier en bedreven hoererij. Samuël dient de Heer en ging in een linnen priesterhemd gekleed. Elk jaar maakte zijn moeder een maatje groter. Hanna werd daarop gezegend met nog 3 zonen en 2 dochters. De jonge Samuël kreeg steeds meer aanzien en gunst bij de Heer en bij de mensen.

Eli wordt voorspeld dat Hofni en Pinehas op één dag zullen sterven door de hand van God. Ook zegt God dat Hij een priester zal aanstellen die wél doet wat God vraagt. In die dagen was het woord van de Heer schaars; er kwam geen visioen openbaar. Op een dag roept God Samuël, maar hij herkent de stem van God niet. Ook Eli in eerste instantie niet. Na de derde keer als Samuël denkt dat Eli hem roept zegt Eli: "het is de Heer". Wanneer Hij weer roept zeg dan: "Spreek Heer want uw dienaar luistert". Voor de vierde keer roept de Heer "Samuël, Samuël!" Waarop Samuël aangeeft: "spreek Heer want uw dienaar luistert". God vertelt Samuël dat alles zal geschieden over de familie van Eli zoals hij voorspeld heeft. Samuël vertelt dat dan aan Eli als die er om vraagt. Eli geeft aan: "Hij is de Heer; laat Hij doen wat goed is in Zijn ogen".

1 Sam 4 - 7: in een oorlog wordt Israël door de Filistijnen verslagen. Ze verzinnen een plan om de ark van het verbond naar het legerkamp te halen. Israël juicht dan zo uitbundig dat de aarde trilt. De Filistijnen worden dan heel bang - want ze weten dat de God van Israël in de ark woont - maar vatten moed en verslaan de Israëlieten opnieuw en nemen de ark mee. In de strijd zijn ook Hofni en Pinehas gedood. Eli - 98 jaar oud - wordt van de dood van zijn zonen op de hoogte gebracht als ook van het verdwijnen van de ark. Eli schrikt enorm en valt achterover van zijn stoel, breekt zijn nek en valt dood neer. Zijn schoondochter baart op dat moment een kind en sterft tijdens de bevalling. Het geboren jongetje wordt Ikabod genoemd.

De Filistijnen plaatsen de ark bij hun god Dagon. Dagon blijft echter niet staan en valt een paar keer voorover en valt in stukken. Daarop brengen de Filistijnen de ark naar Gath. In die stad krijgen de mensen vervolgens allemaal zweren. Daarop wordt de ark naar Ekron gestuurd en ook daar was een dodelijke verwarring. De Filistijnen besluiten na zeven maanden om de ark terug te sturen naar Israël op een wagen met twee zogende koeien er voor, vergezeld van offergaven. De ark komt in Beth-Semes op de akker van Jozua. De Levieten nemen de ark van de wagen. De Heer doodde echter sommige mannen van Beth-Semes omdat ze in de ark hadden gekeken. De mannen van Kirjath-Jearim komen de ark ophalen en brengen hem naar het huis van Abinadab. Eleazar wordt geheiligd om voor de ark van de Heer zorg te dragen. De ark is daar 20 jaar. Israël wendt zich klagend tot Samuël. Hij zegt dat Israël de goden uit hun midden moet verwijderen. Ook de Astartes en richt uw hart op de Heer. In Mizpa komen de Israëlieten bijeen waar ze zich verootmoedigen. Samuël bidt voor Israël. Terwijl de Filistijnen in Mizpa de strijd weer aanbinden met Israël laat God de donder rollen en verslaat Israël de Filistijnen. **Samuël richt een steen op en noemde de plek Eben-Haëzer: tot hiertoe heeft de Heer ons geholpen.** Israël kreeg de steden weer in bezit die de Filistijnen hadden veroverd. Ook was er vrede met de Amoriëten. Samuël gaf leiding aan Israël al de dagen van zijn leven. Hij woonde in Rama waar hij een altaar voor de Heer bouwde.

1 Sam 8: als Samuël oud is geworden verlangt Israël een koning. De zonen van Samuël gaan niet in hun vaders wegen en zijn uit op winstbejag en nemen geschenken aan. Israël vraagt Samuël om zijn leiding aan een koning over te dragen. Samuël vraagt God om raad; God geeft Samuël toestemming om het toe te staan. "Ze verwerpen u niet, maar hebben Mij verworpen die hen uit Egypte heeft geleid". Samuël moet het volk eerlijk zeggen dat ze een koning zullen krijgen die hun zonen zal nemen en voor zich uit zal sturen voor zijn wagen en zijn ruitery. Ze zullen zijn oogst moeten binnen halen en zijn strijdswagens en wapentuig moeten maken. Jullie dochters zal hij nemen als zalfbereidsters, kooksters en baksters. Hij zal het beste van u nemen. Uw slaven en slavinnen zal hij nemen. Uw beste jongemannen en ezels zal hij nemen om daarmee zijn werk te doen. Een tiende deel van uw kudden zal hij nemen. In die dagen zult u het uitschreeuwen vanwege de koning die u zich gekozen hebt, maar de Heer zal te dien dage niet antwoorden. Het volk weigert naar Samuël te luisteren. Ze willen toch een koning net zo als de omringende volken. God zegt tegen Samuël: "luister naar hun stem en stel een koning over hen aan".

1 Sam 9 - 10: Kis had een zoon: Saul. Hij was groot, jong en knap. Op een dag is hij op zoek naar de verdwenen ezelingen van zijn vader Kis. In het berglandschap vindt hij ze niet. Samuël is echter in de buurt en dat weet de knecht van Saul. Hij adviseert om naar de man van God te gaan in de hoop dat Samuël kan zeggen waar de ezelingen zijn. God had daags daarvoor Samuël verzorgd dat hij een man uit Benjamin zou ontmoeten. Wanneer Saul Samuël nadert geeft God aan dat dit de man is die Samuël tot koning moet zalven. Samuël neemt Saul mee naar een verblijf waar ze met elkaar eten en overnachten. Hij geeft aan dat de ezelingen inmiddels terecht zijn. Daar hoeft Saul zich niet meer om te bekommeren. De volgende dag laat Samuël de knecht alvast vooruit gaan. Saul wordt dan apart genomen en gezalfd met olie. Samuël geeft dan aan dat hij naar huis moet gaan en onderweg zal hem een aantal dingen overkomen. Tenslotte zal hij op de heuvel van God komen waar de Filistijnen zijn gelegerd. Ook zal een groep profeten hem tegemoet komen die

profeteren. Dan zal de Geest van God over Saul komen en zult u met hen profeteren en zult u in een ander mens veranderd worden. Doe dan wat God u ingeeft. Ga mij vooruit naar Gilgal en wacht daar zeven dagen op mij dan zal Ik u bekend maken wat u moet doen (lees ook 1 Sam 14).

Samuël laat in Mizpa alle stammen vergaderen en het lot wees de stam Benjamin aan. Vervolgens wijst het lot het geslacht van Kis aan en werd Saul aangewezen. Ze gingen hem zoeken maar Saul verstopte zich. Als ze hem vinden staat hij tussen het volk en stak met kop en schouders boven iedereen uit. Samuël zei tegen heel het volk dat Saul het is die de Heer heeft uitgekozen. Toen juichte heel het volk "leve de koning". Samuël schrijft alle bepalingen op in een boekrol en laat het volk naar huis gaan. Saul ging ook naar zijn huis in Gibeon.

1 Sam 11 - 12: samen met de Heer verlost Saul het volk van de belegering van de Ammonieten bij Jabes. Er werd die dag niemand gedood van de Israëlieten. Samuël zegt tegen het volk om naar Gilgal te gaan en daar het koningschap te vernieuwen. Saul werd daar in Gilgal tot koning aangesteld voor het aangezicht van de Heer en bracht daar dankoffers. Saul verheugde zich daar buitengewoon met de mannen van Israël. Samuël die oud is geworden legt getuigenis af tegenover het volk wat hem aangeeft dat ze niets tegen Samuël hebben gevonden. Samuël noemt vervolgens al de daden op die de Heer gedaan heeft vanaf de uittocht uit Egypte. Het volk wilde een koning en Samuël zegt: "zie hier is uw koning die u gekozen hebt en die de Heer over u heeft aangesteld. Vrees de Heer; luister naar zijn stem; dien Hem. Doet u dat niet, dan zal de hand van de Heer tegen u zijn". Samuël roept de Heer aan en het gaat donderen en regenen. Het hele volk werd zeer bevreesd. Wijk dus niet af van de Heer en vrees geen andere goden. Vrees alleen de Heer en dien Hem trouw met heel uw hart. Blijft u echter het kwade doen, dan zult u weggevaagd worden.

1 Sam 13 - 14: als Saul twee jaar regeert kiest hij 3000 man uit. 2000 bij Saul in Michmas en 1000 bij Jonathan in Gibeon. Jonathan verslaat de Filistijnen bij Gibeon. De Filistijnen verzamelen zich om tegen Israël op te trekken bij Gilgal. Ze hebben een enorme overmacht in aantal en slaan hun kamp op in Michmas. Israël verbergt zich in de grotten uit angst. Saul blijft in Gilgal en wacht zeven dagen op Samuël die echter niet komt (zie Hoofdstuk 10). Het volk gaat bij Saul vandaan; hij brengt een brandoffer maar doet niet wat God hem geboden had. Samuël zegt dat Saul dwaas gehandeld heeft en het gebod van God niet in acht heeft genomen. Iemand anders zal het koningschap krijgen. De Heer heeft "een man naar zijn hart" uitgezocht.

Saul gaat weg en de Filistijnen blijven Israël belegeren bij Michmas. Bij Saul zijn dan nog 600 man. Ondertussen verslaan Jonathan en zijn wapendrager met hulp van God een aantal Filistijnen die de wacht hielden. De schrik zit er dan in en Saul verslaat vervolgens de Filistijnen met behulp van de Israëlieten die zich in de grotten verborgen hadden. Saul zegt dan dat de mannen niets mogen eten vóór de vijand volledig verslagen is. Het leger raakt daardoor uitgeput. Jonathan eet per ongeluk honing en wordt weer helder. Hij en de rest verslaan de Filistijnen; de manschappen leven zich helemaal uit op de buit. Ze slachten dieren maar vanwege de honger eten ze ook gedeeltelijk rauw vlees. Het volk pleit dan voor Jonathan die mag blijven leven. Saul strijdt tijdens zijn koningschap tegen al zijn vijanden. Overal waar hij heenging bracht hij straf en verrichtte krachtige daden en redde Israël uit de handen van de plundersaars. Al de dagen van Saul was er zware strijd met de Filistijnen. Saul verzamelde alle helden en dappere mannen om zich heen.

1 Sam 15: Samuël geeft aan Saul de opdracht om Amelek te verslaan. Dit omdat Amelek ten tijden van de uittocht uit Egypte aan Israël geen toegang had gegeven tot hun gebied en het volk daarom moest omlopen (zie Ex 17). Saul moet Amelek totaal uitroeien. Zowel mens als dier ongeacht de leeftijd. Saul verslaat Amelek maar slaat hen niet met de ban en houdt bepaalde dieren en koning Agag in leven. Samuël gaat dan naar Saul en vertelt hem dat de Heer Saul verworpen heeft omdat Saul de opdracht van de Heer verworpen heeft. De Heer heeft vandaag het koningschap van Israël van u afgescheurd en het aan uw naaste gegeven die beter is dan u. Daarmee doelde Samuël op David... Saul beseft dat hij verkeerd gehandeld heeft en buigt zich voor God neer. Samuël laat koning Agag voor zich brengen en doodt hem met het zwaard en hakt hem voor het aangezicht van de Heer in stukken. Daarna gaat Samuël naar Rama en ziet Saul niet weer. Saul gaat naar zijn huis in Gibeon. Het berouwde de Heer dat hij Saul tot koning over Israël had ingesteld.

1 Sam 16: Samuël gaat in opdracht van de Heer naar Isai de Bethlehemiet die acht zonen heeft waarvan de Heer één tot nieuwe koning zal zalven. Zeven zonen, sterk van gestalte, passeren maar geen van hen wijst de Heer aan. Dan wordt David, de jongste, vanuit het veld achter de schapen opgehaald. David was rossig met mooie ogen en was knap om te zien. De Heer zegt tegen Samuël: "sta op, zalf hem, want deze is het". Samuël neemt de oliehoorn en zalft David te midden van zijn broers. De Geest van de Heer werd vaardig over David.

De Geest van de Heer was echter van Saul geweken en dat leidde er toe dat een boze geest Saul angst aanjaagt. Als Saul een angstaanval heeft moet hij opgevrolijkt worden door harpspel. Zijn knechten weten dat David goed kan harpspelen en zo gebeurde het dat David aan het hof van Saul wordt geroepen en in dienst van Saul komt. Telkens als de boze geest Saul tot angst drijft speelt David op zijn harp en week de boze geest van Saul.

1 Sam 17 - 18: de Filistijnen verzamelen zich voor de strijd tegen Israël. Ze hebben een kampvechter Goliath, uit de stad Gath, een Enakiet, die zes el en een span groot is. Iets van 3 meter. (T16 en T84) Deze daagt het volk uit om tegen hem het gevecht aan te gaan. Wanneer de tegenstander van hem wint dan zullen de Filistijnen slaven van Israël zijn. Niemand durft echter.

David weidt de schapen maar moet van zijn vader eten brengen naar drie broers die in het leger dienen van Saul. Wanneer David bij het leger komt dan hoort hij Goliath tieren en vraagt dan: "wie is deze onbesneden Filistijn, dat hij de gelederen van God durft te honen?" Dan vertellen ze, dat wie deze Goliath durft te verslaan, enorme rijkdom van Saul ontvangt en ook de dochter van Saul tot vrouw krijgt. De broers van David vinden dat hij zich er niet mee moet bemoeien en niet als pottenkijker bij de strijd mag komen.

David gaat dan naar Saul en zegt dat hij de strijd met Goliath zal aangaan. Saul vindt dat dat niet kan: jij bent nog maar een jongen en Goliath een strijdbare man. David vertelt dan dat hij de schapen beschermt en al eens een leeuw en een beer heeft gedood. Saul laat David dan gaan en zegt "De Heer zij met je". Hij mag de wapenuitrusting van Saul hebben maar daar kan David zich niet in bewegen. Hij gaat dan onbeschermd, maar met zijn stok en met zijn slinger en vijf gladde stenen in zijn herderstas, Goliath tegemoet. Goliath neemt het niet serieus en vervloekt David. David zegt dat hij hem nadert in de Naam van de Heer van Israël en dat Die hem in zijn hand zal geven en zijn hoofd zal afhakken. David neemt dan een steen in de slinger en slingert die naar Goliath. De steen treft Goliath in zijn voorhoofd waarop hij ter aarde valt. David snelt op hem af en neemt het zwaard van Goliath waarmee hij hem onthoofdt. De Filistijnen slaan daarop op de vlucht. Het volk van Israël gaat hun achterna en verslaat de Filistijnen. Saul vraagt dan van wie David de zoon is; David vertelt dat zijn vader Isai is uit Bethlehem.

Deze gebeurtenis leidt tot de vriendschap tussen David en Jonathan, die samen een verbond sluiten omdat ze elkaar liefhebben. Saul stelt David aan over zijn strijdbare mannen. Wanneer het leger terugkomt van de strijd met de Filistijnen zingen de vrouwen dat Saul zijn duizenden verslagen heeft, maar dat David tien-duizenden verslagen heeft. Saul wordt daar woest om. Dan snapt Saul dat David hem zal opvolgen. De volgende dag overvalt de boze geest Saul weer en komt David om voor hem harp te spelen. Saul werpt uit woede een speer naar hem die David tot twee keer toe net kan ontwijken waarop David vlucht. David gedraagt zich echter heel verstandig naar Saul die daarom bevreesd is voor David. Zoals Saul had beloofd krijgt David zijn dochter Michal tot vrouw op voorwaarde dat hij Saul 100 voorhuiden geeft in plaats van een bruidsschat. David levert die af; hij krijgt Michal tot vrouw die van David hield. Saul werd nog meer bevreesd omdat hij merkte dat de Heer met David was. Steeds als de Filistijnen optrokken overwon David met zijn manschappen de vijand.

1 Sam 19 - 21: Saul wil David dan doden en zegt dat ook tegen Jonathan. Jonathan vertelt steeds aan David hoe de gemoedstoestand is van Saul en of hij David goed dan wel kwaad is gezind. Dan bepaalde David of hij naar Saul kon gaan of niet. Opnieuw probeert Saul David met een speer te doden als hij voor hem harp speelt als hij door een boze geest wordt overmand. David vlucht naar huis. Saul zoekt hem daar maar met behulp van Michal kan David ontkomen. Hij is gevlucht naar Najoth bij Rama waar Samuël en andere profeten zijn. Als Saul daar ook komt vlucht David opnieuw en komt bij Jonathan. Ze maken de afspraak dat Jonathan steeds zal melden of Saul David wil doden. Als Saul na drie dagen David aan tafel mist dan beseft hij dat Jonathan hem steeds waarschuwt en ontsteekt in woede en wil zelfs Jonathan met zijn speer doden. Jonathan laat David dan met het afgesproken signaal weten dat David niet veilig is en weg moet blijven. David en Jonathan nemen dan afscheid van elkaar.

David komt dan in Nob bij de priester Achimelech. David krijgt van hem - om de honger te stillen - het heilige brood. Vijf toonbroden in totaal (Lees ook Mark 2: 25-28). David die ongewapend is krijgt ook het zwaard van Goliath mee dat daar ligt. David komt dan bij de koning van Gath genaamd Achis. Zijn dienaren herkennen hem echter. David wordt bevreesd en doet zich dan als een krankzinnige voor.

1 Sam 22 - 24: David gaat dan daar vandaan naar de grot van Adullam. Iedereen die in nood verkeert komt daar bij David. Ongeveer 400 mannen zijn bij David. De profeet van God geeft aan dat David naar Juda moet gaan. Hij komt dan in het woud van Chereth. Saul die hoort dat David in Nob was, en daar geholpen is, doodt daar dan alle priesters. Abjathar de zoon van Achimelech kan echter ontkomen en vlucht naar David die hem alles vertelt. De Filistijnen strijden tegen Kehila. David vraagt de Heer wat te doen en die geeft aan dat hij de strijd moet aanbinden. David en zijn mannen verlossen Kehila. Saul hoort daarvan en trekt op naar Kehila. David vraagt de Heer wat hij moet doen en krijgt te horen dat de burgers van Kehila hem aan Saul zullen overleveren. Daarop vlucht David naar de woestijn. Saul zoekt David elke dag maar God bewaart David. De Zifieten verraden echter waar David zich schuil houdt. God verhoedt dat David gepakt wordt want ondertussen vallen de Filistijnen het land binnen en moet Saul terugkeren.

Saul wordt verteld dat David zich ophoudt in de woestijn van Engedi. Onderweg moet Saul poepen en gaat een grot in. Het geval wil dat David met zijn mannen aan de zijkant van de grot zaten. De mannen denken dat God Saul in Davids hand geeft. David wil echter de gezalfde van God niet doden. In plaats daarvan snijdt hij een stukje stof af van Saul's mantel. Wanneer Saul klaar is gaat hij de grot uit. David gaat hem achterna en roept hem. David laat dan het stukje stof zien en geeft aan dat hij Saul had kunnen doden, maar dat hij God de rechter wil laten zijn over het leven van Saul en hem. David vraagt dan om hem te laten gaan. Saul heeft berouw over zijn daden en begint te huilen. Hij geeft David aan dat de Heer hem moet belonen. Ook erkent hij dat God het koningschap aan David zal geven. Op zijn verzoek zweert David aan Saul dat hij het nageslacht van Saul niet zal uitroeien en zijn naam niet zal wegvagen. Daarop gaan ze weg.

1 Sam 25: Samuël sterft. David gaat dan naar de woestijn van Paran. Nabal was een zeer rijke man in Karmel. David had de kudde en de mannen van Nabal steeds geholpen en beschermd. David laat dan aan Nabal vragen of hij brood en vlees mag hebben voor de wijze waarop hij de mannen van Nabal goedgezind is geweest. Nabal zegt echter dat iedereen dat wel kan zeggen en stuurt de knechten van David onverrichte zake terug. David wil dan het gevecht aan gaan en omgordt zich met zijn zwaard en zijn mannen ook. De vrouw van Nabal, Abigail, hoort dit en weet heel goed wat er gaat gebeuren. Zij verzamelt in alle haast 200 broden, twee zakken wijn en vijf schapen en nog meer etenswaren en gaat David tegemoet. Nabal weet hier niets van. Abigail verontschuldigt het gedrag van haar man aan David, die haar genadig is. David zegt dat ze gezegend is en voorkomt dat David bloedschuld op zich laat. Abigail vertelt het daarna aan Nabal waarop hij na een paar dagen sterft. God neemt het dus voor David op. Abigail wordt vervolgens de vrouw van David. Ook Ahinoam uit Jizreël neemt David tot vrouw. Saul had zijn dochter Michal - de vrouw van David - ondertussen aan een ander gegeven...

1 Sam 26 - 29: opnieuw trekt Saul er op uit om David te vangen en slaat op de heuvel Hachila zijn leger op. David weet dit en gaat in een nacht samen met zijn knecht Abisaï naar de tent waar Saul slaapt. Zijn knecht wil Saul doden maar David wil niet dat de gezalfde van de Heer wordt gedood. In plaats daarvan nemen ze de speer van Saul en de waterkruik mee. Niemand hoort hen want de Heer had iedereen in een diepe slaap laten vallen. Wanneer David weer aan de andere kant is roept hij de koning en Abner de wacht van de koning. Hij toont hun de speer en kruik. Opnieuw beseft Saul dat David hem had kunnen doden en heeft spijt van zijn krijgstoest tegen David. Hij belooft dat hij David geen kwaad meer zal doen. Ik heb dwaas gehandeld. Gezegend ben je, mijn zoon David; wat je ook doet je zult er toe in staat zijn. Ieder ging daarna zijns weegs.

David vlucht dan naar Gath, het land van de Filistijnen van koning Achis, waar Saul het opgaf om naar David op zoek te gaan. David woont daar 16 maanden. In die periode overvallen David met zijn mannen diverse volken: Gesurieten, Girzieten en Amelekieten. Hij liet geen man en vrouw in leven en nam schapen, ezels en andere buit in bezit en keerde dan terug naar Achis. David vertelde dan dat hij invallen had gedaan onder het volk van Israël wat Achis geloofde en daarom dacht dat David zijn dienaar zou worden omdat hij dacht dat David onder zijn eigen volk in een kwade reuk zou staan. Saul wordt weer eens belaagd door de Filistijnen. Hij wordt door God verlaten die niets van zich laat horen. Saul gaat naar een waarzeggende vrouw die hem direct herkent. Ze zegt dat ze een man ziet in een kamelen mantel. Dat is de geest van Samuël die boos is op Saul omdat hij zijn rust verstoort. Samuël zegt: "waarom raadpleegt u mij dan als God u heeft verlaten? U hebt niet naar hem geluisterd en God heeft het koningschap aan David gegeven. Met u zal de Heer ook Israël aan de Filistijnen geven. Morgen zullen u (Saul) en uw zonen bij mij zijn". Saul is daar zo van geschrokken dat hij op de grond valt. Nadat Saul gegeten heeft gaat hij weer naar huis.

De krijgsmannen van de Filistijnen trekken op naar Israël. David trekt mee op met koning Achis. De Filistijnse krijgsheren geven Achis aan dat David niet mee mag optrekken. Ze beseffen de kracht van David. Achis die niets kwaads in David ziet pleit voor hem maar alle andere machthebbers eisen het vertrek van David waarop David en zijn mannen teruggaan naar het land van de Filistijnen. De Filistijnen trekken verder op naar Israël.

1 Sam 30 - 31: wanneer David in Ziklag terugkomt is deze stad door de Amelekieten veroverd en verbrand. Ze hebben niemand gedood en hadden alle vrouwen, zonen en dochters mee weggevoerd. Ook de twee vrouwen van David Ahinoam en Abigail. David achterhaalt ze met 200 van de 400 mannen. De ene helft is namelijk te moe om verder te gaan. Met behulp van een achtergelaten Egyptische jongen weet David waar de Amelekieten zich bevinden. David en zijn 200 mannen slaan - met behulp van de Heer - dan op ze in en bevrijden de meegenomen vrouwen en kinderen en de gestolen have. Teruggekomen verdelen ze de buit onder alle 400 mannen. Dus ook met hen die niet hebben meegevochten. Thuis wordt de buit verder verdeeld onder de oudsten van Juda, de vrienden van David. De Filistijnen waren in een strijd verwickeld met Saul in het gebergte van Gilboa waar Israël werd verslagen. De zonen van Saul, Jonathan, Abinadab en Malchisua werden gedood. Ze komen dan zo dicht bij Saul dat hij aan zijn wapendrager vraagt om hem te doden want Saul wil niet door de "onbesnedenen" worden gedood en zo tot spot worden. De wapendrager weigert waarop Saul zichzelf van het leven berooft door zich in zijn zwaard te laten vallen. De wapendrager doet vervolgens het zelfde. Het volk ziet dit en vlucht uit de steden die door de Filistijnen werden ingenomen. De Filistijnen vinden Saul en hakken zijn hoofd er af en doen hem zijn wapenrusting uit. Ze steken zijn lichaam aan de muur van Beth-San en leggen zijn wapenrusting in het huis van hun afgod Astarte. Strijdbare mannen uit Jabes in Gilead horen dit en halen de lichamen van Saul en zijn zonen op en nemen deze mee naar Jabes waar ze worden verbrand. Hun gebeente werd begraven onder de bomen van Jabes.

2 SAMUËL

2 Sam 1 - 2: David krijgt dan te horen dat Saul en zijn zonen zijn gesneuveld. De jongeman die dit David vertelt is een Amelekiet die ook aangeeft dat hij Saul heeft gedood. De Diadeem en armband die Saul droeg heeft de jongeman bij zich en geeft die aan David. David laat vervolgens de jongeman doden omdat hij de gezalfde des Heren had omgebracht, wat dus een leugen was.... David schrijft dan een klaaglied over de dood van Saul en Jonathan. Over Jonathan zegt David: "Je was mij zeer lief; je liefde was mij wonderlijker dan de liefde van vrouwen". **T103** Dit klaaglied is opgeschreven in "het boek der Oprechten"...

David krijgt dan opdracht van de Heer om op te trekken naar Hebron in Juda waar hij tot koning gezalfd wordt over Juda. Als David hoort dat de mannen van Jabes uit Juda de lichamen van Saul en zijn zonen hebben opgehaald en begraven, dan zegent David hen "welnu wees dappere mannen, grijp moed". Abner de legeraanvoerder van Saul benoemt de zoon van Saul Isboseth tot koning over Israël.

2 Sam 3 - 4: David was koning over Juda en er was een langdurige strijd tussen het huis van Saul en het huis van David. David werd gaandeweg sterker en Saul's huis werd gaandeweg zwakker. De eerste zonen van David worden geboren: Amnon (bij Ahinoam), Chileab (bij Abigail), Absalom (bij Maächa), Adonia (bij Haggith), Sefatja (bij Abital) en de zesde Jithteam (bij Eglä). Allen geboren in Hebron. David sluit met de legeraanvoerder van Saul Abner een verbond om geheel Israël te doen omkeren naar David. De voorwaarde die David stelde was dat hij zijn eerste vrouw Michal terug zou krijgen. Abner regelt dat met Isboseth. Abner bespreekt met de oudsten van Israël dat ze David tot koning moeten zalven zoals de Heer had bevolen. Abner zegt dan tegen David dat hij heel Israël bijeen zal brengen zodat ze met David een verbond kunnen sluiten en hij over de 12 stammen kan gaan regeren. Abner wordt echter gedood door Joab die hem als bloedschuld doodt. Abner had namelijk in de strijd bij Gibeon hun broer Asahel gedood. David treurt over Abner en wil ook dat Joab treurt. Het volk ziet dan dat het niet de schuld van David is dat Abner is gedood en ziet dat alles goed was wat de koning had gedaan.

2 Sam 4 - 7: Isboseth hoort van de dood van Abner en verloor de moed. Heel Israël schrok. Twee ontrouwe dienstknechten van hem vermoorden hem. Wanneer ze dit melden aan David, en hopen dat hij hen zal belonen, laat David hen ook ombrengen. David laat Isboseth begraven. Jonathan had een zoon die door een val - toen hij 5 jaar was - verlamd was aan beide voeten: Mefiboseth (lees 2 Sam 9). David wordt vervolgens gekroond tot koning over Juda en Israël. David was toen 30 jaar. Vervolgens heeft hij 40 jaar geregeerd:

6,5 jaar over alleen Juda, 33,5 jaar over Juda en Israël. David verovert de stad van Sion, Jeruzalem, van de Jebusieten en vestigt daar zijn troon. Het is daarom "de stad van David"; er om heen bouwde David een muur. De Heer gaf David steeds meer aanzien want Hij was met hem.

David neemt nog meer vrouwen en bijvrouwen en krijgt nog meer zonen in Jeruzalem, waaronder Salomo. De Filistijnen die optrekken tegen David worden, nadat de Heer dat aan David had aangegeven, door hem verslagen met behulp van de Heer. David haalt vervolgens de ark van de Heer op en huppelt vol vreugde voor de ark slechts gekleed in een linnen hemd. Er is veel gejuich in Jeruzalem en Michal de vrouw van David ziet het gehuppel van David met verachting aan. Wanneer David thuiskomt zegt Michal dat David in haar ogen zich als een leegloper schaamteloos had uitgetkleed. David geeft echter aan dat hij zich voor het aangezicht van de Heer had uitgetkleed. David gaf aan zich nog geringer te zullen gedragen en wilde nederiger zijn voor de Heer. Michal heeft in haar leven nooit kinderen kunnen baren. De Heer geeft rust van Davids vijanden. David wil dan een huis van steen voor God bouwen want de ark staat in de tent. Nathan de priester moet David echter zeggen dat niet David, maar dat zijn zoon die hem zal opvolgen de tempel moet maken. David heeft de taak om het volk in rust te laten wonen in het gebied dat God Israël had beloofd. Het koningschap zal God aan de zoon van David bevestigen voor eeuwig. David spreekt dan een dankgebed uit dat zijn koningschap voor eeuwig mag zijn.

2 Sam: 8 - 10: de beschrijving van al Davids oorlogsverrichtingen. Achtereenvolgens versloeg David:

- de Filistijnen;
- Moab;
- Hadadezer de zoon van koning van Zoba;
- 20.000 mannen van Syrië;
- Edom.

De Heer gaf David overwinningen overal waar hij heenging. Hij liet mensen schatting betalen en vorderde veel buit. Zo regeerde David over heel Israël en deed recht en gerechtigheid aan heel zijn volk. David doet dan recht tegenover het huis van Saul ter wille van Jonathan (lees 2 Sam 4: 4). Zijn zoon Mefiboseth die verlamd is aan beide voeten mag dagelijks komen eten aan de tafel van David en vindt zo genade in zijn ogen. David zegt: "wees niet bevreesd, ik zal u goedertierenheid bewijzen omwille van Jonathan uw vader. Ik geef u alle akkers terug en u zult voortdurend aan mijn tafel de maaltijd nuttigen". Zo woonde Mefiboseth in Jeruzalem omdat hij bij de koning at.

De koning van de Ammonieten sterft. Omdat deze Israël eerdaags goedgezind was, wilde David de zoon, Hanun die hem opvolgde troosten. De boden die David stuurt aan Hanun worden echter vernederd en teruggestuurd. David neemt daarop wraak tegen de Ammonieten. Zij huren weliswaar Syrië in maar David verslaat Syrië en de Ammonieten. De Ammonieten vreesden de Israëlieten en sluiten vrede met hen. Syrië was bevreesd om de Ammonieten nog een keer te helpen.

2 Sam 11 - 12: terwijl zijn manschappen weer oorlog voerden tegen de Ammonieten bleef David in Jeruzalem. Vanaf het dak ziet hij een vrouw zich wassen. Het was Bathseba de vrouw van Uria de Hethiet. David laat Bathseba bij zich komen en ze raakt van hem zwanger. David laat daarop Uria halen uit de strijd en wil hem rust geven in de hoop dat hij bij zijn vrouw gaat liggen. Uria is echter heel plichtsgetrouw en weigert dat. Wat David ook probeert, Uria ging niet naar huis. David geeft legeraanvoerder Joab dan opdracht om Uria vooraan in de strijd te posten. Uria laat daarbij het leven.

Joab wordt door David bemoedigd door de strijd verder op te voeren en Rabba met de grond gelijk te maken. Bathseba rouwt om de dood van haar man. Daarna nam David haar tot vrouw en baarde hem een zoon. Het was echter slecht in de ogen van de Heer. De profeet Nathan wordt door God naar David gestuurd en confronteert David met het feit dat hij Uria willens en wetens heeft laten doden. David wordt verteld dat de Heer onheil over zijn huis zal brengen, God zal uw vrouwen voor uw ogen nemen en hen aan uw naaste geven en met hen slapen. David belijdt dat hij gezondigd heeft tegen de Heer. De Heer accepteert dit maar zal wel de zoon die geboren wordt laten sterven. Het kind dat Bathseba gebaard had werd ongeneeslijk ziek. David gaat daarop vasten maar het kind sterft. Als David dat hoort gaat hij weer eten; David zegt: "het kind is nu dood; zal ik hem dan ooit kunnen terughalen? Ik zal wel naar hem toe gaan, maar hij zal niet bij mij terugkomen". David troost Bathseba. Ze krijgen later een andere zoon: Salomo. Joab neemt uiteindelijk de stad Rabba van de Ammonieten in. De kroon van de koning van de Ammonieten was zeer waardevol. David neemt die van zijn hoofd en zet die op zijn eigen hoofd. De steden van de Ammonieten worden ingenomen en leeggeplunderd.

2 Sam 13 - 14: David had talloze kinderen bij verschillende vrouwen. Een van de zonen, Absalom had een knappe zuster: Tamar. Amnon een andere zoon weet Tamar met een list bij zich in zijn kamer te lokken en verkracht haar. Amnon stuurt haar dan weg waarop Tamar luid schreeuwend en met as op haar hoofd hem verlaat. Absalom neemt Tamar dan in zijn huis en sust de zaak. Absalom haat Amnon om deze daad. Wanneer David hier van hoort ontsteekt hij in woede. Absalom laat twee jaar later zijn knechten tijdens een schaapscheerdersfeest Amnon doden. Absalom vlucht daarna naar Gesur. Hij bleef daar drie jaar. Daarna gaat hij naar Jeruzalem terug, maar het gezicht van koning David krijgt hij niet te zien. Na twee jaar mag Absalom weer bij David komen die hem kust.

2 Sam 15 - 20: Absalom zweert met een groep samen om zichzelf tot koning te laten uitroepen. David vlucht voor hem met zijn dienaren. Ook een deel van het volk gaat met David mee en huilde. De ark van het verbond laat David echter terugbrengen naar Jeruzalem. David zegt: "Misschien zal de Heer mijn ellende aanzien en zal de Heer mij het goede weer teruggeven". Absalom komt in Jeruzalem met zijn knechten waaronder Achitofel zijn raadsman. Absalom gaat op advies van Achitofel naar de bijvrouwen van David die in Jeruzalem zijn achtergebleven om op het huis te passen. Achitofel raadt Absalom aan om met 12.000 man David te achtervolgen. Een andere raadgever, Husai raadt Absalom echter aan om dat niet te doen want David is een dappere krijgsheer en een held en zal zeker terugslaan. Husai laat dan twee knechten naar David gaan en vertelt David van het plan van Achitofel waarop David over de Jordaan trekt. Achitofel die merkt dat zijn raad niet is opgevolgd hangt zich dan op.

Absalom achtervolgt David tot over de Jordaan. David monstert het volk dat met hem mee gevlucht is en stelt bevelhebbers aan. David vraagt om Absalom zacht te behandelen ter wille van David. Dan ontbrandt er een strijd in het woud van Efraïm. Een grote slachting vindt er plaats onder het volk van Israël dat optrekt tegen David en zijn manschappen. 20.000 doden vallen er onder de Israëlieten. Absalom rijdt op een muilnier onder dichte takken door en blijft met zijn hardos hangen in de takken terwijl het dier doorloopt. Zo hangt Absalom in de takken van een eik. Joab de krijgshoofd van David doodt Absalom met een speer en begraaft hem in het woud met zijn mannen. Het volk Israël vlucht terug naar zijn woonplaatsen.

David wordt verteld dat de strijd gestreden is en Absalom is gedood. David treurt dan en roept: "mijn zoon, mijn zoon was ik maar in jouw plaats gestorven". Joab wordt daar woest om omdat hij en zijn manschappen hun leven in de waagschaal hebben gesteld. David loopt nu het risico dat al zijn mannen hem zullen verlaten. Daarom gaat David naar de poort waar al het volk naar toe ging. David keert zo terug naar Jeruzalem. David vergeeft een aantal naar Absalom overgelopen dienaren, waaronder Mefiboseth. Alsof Absalom zijn opstand nog niet genoeg was stond ook Seba tegen David op. De Israëlieten volgden Seba. Juda bleef David steunen. Joab de legeraanvoerder gaat op jacht naar Seba om te voorkomen dat er weer een volksopstand komt. Als Joab de stad wil vernietigen waar Seba is, is er een wijze vrouw die tussenbeide komt. Joab zegt dat hij niet in de stad is geïnteresseerd maar alleen in Seba, omdat hij de koning kwaadgezind is. Seba wordt daarom onthoofd en daarmee wordt verder onheil voorkomen. Heel Israël en Juda wordt dan weer geregeerd door David.

2 Sam 21: eens was er drie jaar hongersnood. God gaf David aan dat dit het gevolg was van de daad van Saul en zijn manschappen die de Gibeonieten eertijds hadden gedood terwijl Israël had beloofd hen met rust te zullen laten. David laat dan de Gibeonieten komen en vraagt hun hoe ze genoegdoening willen en de hongersnood over het volk zal wijken. Ze vragen zeven nakomelingen van Saul. David zoekt deze uit (met uitzondering van Mefiboseth) die vervolgens worden gedood ter wille van de Gibeonieten. David laat de restanten van Saul en Jonathan overbrengen vanuit Jabes in Gilead. Hun gebeente werd samen met de lijken van de zeven nakomelingen begraven in het graf van Kis de vader van Saul. Vier reuzen uit Rafa, de Refaïeten, worden gedood door de soldaten van David. Wanneer David tijdens één van deze veldtochten tegen de Filistijnen uitgeput raakt en daardoor erg kwetsbaar wordt, geven zijn mannen aan David aan dat hij niet meer mee moet optrekken zodat hij niet kan worden gedood en op die manier het licht zal worden gedooft in Israël.

2 Sam 22: is een danklied dat David dicht wanneer de Heer hem had gered uit de hand van Saul. De Heer is mijn rots, burcht, bevrijder, schild, hoorn van mijn heil, toevlucht, verlosser. Ik riep de Heer aan, die te prijzen is en werd verlost van mijn vijanden. Enz enz.. (T104) U zal ik loven onder de heidenvolken, voor Uw Naam Psalmen zingen.

2 Sam 23: de laatste woorden van David. De Rots van Israël heeft tot mij gesproken: er komt een Heerser over de mensen, een Rechtaardige, een Heerser in de vreze Gods. (T49) Hij is als het licht van de morgen. Tenslotte een opsomming van alle helden van David en wat ze allen hebben "gepresteerd": waaronder Isboseth die het eerst genoemd wordt want hij is de belangrijkste van de hoofdmannen; en de laatste die genoemd wordt is Uria de Hethiet en echtgenoot van Bathseba. In totaal 37 namen.

2 Sam 24: tegen het advies van Joab in laat David Joab en zijn bevelhebbers het volk tellen in Juda en Israël. (T105) Na 9 maanden en 20 dagen kwamen ze in Jeruzalem met de volgende aantallen: Israël telde 800.000 strijdbare mannen die het zwaard konden tillen; Juda telde 500.000 mannen.

Deze volkstelling is zwaar tegen de wil van God. Dan krijgt David spijt en belijdt zijn zonde tegen God. God stuurt dan de profeet Gad die David uit drie straffen laat kiezen:

- 7 jaar hongersnood over het land;
- 3 maanden vluchten voor zijn vijanden die hem achtervolgen;
- 3 dagen pest over het land.

David vraagt om door God gestraft te worden want zijn barmhartigheid is groot en vraagt om niet in de handen van mensen te vallen. God geeft vervolgens een uitbraak van de pest in Israël. Op het moment dat de engel zijn hand over Jeruzalem wil laten vallen grijpt God in: "het is genoeg, trek uw hand terug". Op dat moment is de engel op de akker van Arauna. David krijgt dan opdracht om een brand- en dankoffer te brengen op de akker van Arauna. David koopt de akker (want hij wil hem niet gratis ontvangen vanwege zijn bloedschuld) en brengt de offers waarop de Heer zich laat "verbidden" en waardoor de plaag wordt gestopt.

1 KONINGEN

Koningen 1 en 2 vormen één boek en worden gerekend tot de profetische geschriften omdat ze geschreven zijn vanuit het gezichtspunt van de profeten. Het bestrijkt een periode van zo'n 400 jaar waarin Israël bestuurd werd door koningen vanaf koning David (1000 jr voor Christus) tot de ballingschap naar Babel in 586 voor Christus. Verder wordt de scheuring van het koninkrijk in een Noordelijk deel (Israël) en in een Zuidelijk deel (Juda) beschreven. Naast de koningen wordt ook de profeet Elia en zijn leven erin beschreven.

1 Kon 1: David was oud en opgebrand maar had nog geen opvolger aangewezen. Adonia een zoon van David, schoon van uiterlijk, liet zich tot koning uitroepen. Joab steunde hem. De profeet Nathan steunde hem niet en waarschuwde Batseba om David zo snel mogelijk Salomo tot koning te laten aanwijzen. David laat Nathan en Sadok en Benaja bij zich komen en geeft opdracht aan hen om Salomo op het muilnier van David te laten rondrijden tot bij de Gichonbron en ze moeten hem daar tot koning zalven. Ze moeten het volk melden dat Salomo hun koning is en dat hij moet gaan zitten op de troon van David. Daarop blazen ze de ramshoorn en roepen "Leve Koning Salomo"! Adonia hoort dit en bindt in en is bang voor wat gaat volgen. Salomo zegt dan dat als Adonia zich behoorlijk gedraagt dat hem dan geen haar zal worden gekrenkt.

1 Kon 2: David wijst voor zijn sterven er op dat Salomo God gehoorzaam moet zijn en al zijn regels in acht moet nemen. Dan zal je slagen in alles wat je onderneemt. Verder noemt David een paar namen waar Salomo zich namens David op moet wreken. David sterft en wordt in de Davidsburcht begraven. 40 jaar was David koning over Israël: 7 jaar in Hebron en 33 jaar in Jeruzalem. Salomo regeerde met vaste hand en strafte Adonia, Abjathar, Joab en Simeï. Salomo stelde Banaja aan als legeraanvoerder in plaats van Joab.

1 Kon 3: Salomo ging een huwelijksband aan met de Faraó van Egypte door zijn dochter tot vrouw te nemen en bracht haar in Jeruzalem. Salomo had de Heer lief en bracht brandoffers in Gibeon. Daar verschijnt de Heer in een droom aan Salomo die hem vraagt: "vraag wat Ik u geven zal". Salomo vraagt daarop om "wijsheid": "Geef uw dienaar een opmerkzaam hart om recht te kunnen spreken over Uw volk". God belooft Salomo dat hij overeenkomstig zijn wens zal krijgen en daarbij ook nog veel rijkdom en eer omdat hij daar niet om vroeg. Niemand zal uws gelijke zijn. Als u Mijn geboden in acht neemt dan zal Ik uw dagen verlengen.

Een voorbeeld van zijn wijsheid wordt beschreven als twee vrouwen (hoeren) bij Salomo komen die allebei net een kind geboort hebben. Ze wonen in het zelfde huis. Van één van de vrouwen is het kind echter overleden. Het dode kind is vervolgens in de armen gelegd van de ander. Het levende kind is dus heimelijk van moeder verwisseld. Nu komen ze bij Salomo en zeggen ze allebei dat het levende kind van haar is. Salomo vraagt dan om een zwaard en wil daarmee het kind doormidden snijden en ieder de helft te geven. Één van de vrouwen vindt dat een goed idee; de ander wil dat niet en zegt dan: "geef het dan maar aan haar". Dan weet Salomo dat de laatste de echte moeder is en hij geeft het kind aan haar. Iedereen die dit hoorde was met ontzag vervuld over de wijsheid van Salomo.

1 Kon 4: de vorsten van Salomo:

- Azaria: priester;
 - Elihoref en Ahia: schrijvers;
 - Josafat: kanselier;
 - Benaja: legeraanvoerder;
 - Zadok en Abjatar: priester;
 - Azaria: ging over de opzichters;
 - Zabud: priester en vriend van Salomo;
 - Ahisar: hofmeester;
 - Adinoram: ging over de herendienst.
- Daarnaast had Salomo 12 opzichters over heel Israël die ook voor het levensonderhoud van Salomo zorg droegen. Ieder 1x per maand.

Heel Juda en Israël leefden onbezorgd van Dan tot aan Berseba. Salomo had ook 40.000 paardenstallen en 12.000 ruiters. God gaf Salomo veel wijsheid, ja hij was veel wijzer dan alle andere mensen. Hij sprak 3.000 spreuken uit en maakte 1005 liederen.

1 Kon 5 - 9: Salomo sluit een verbond met Koning Hiram van Tyrus, een vriend van zijn vader David. (T106) Salomo vraagt Hiram om zijn hulp voor de bouw van de tempel en vraagt hem om ceders van de Libanon te kappen. Dit is heden het symbool op de vlag van Libanon.

Hiram is hier zeer verheugd om en zegt toe te helpen en het hout te leveren. Elk jaar gaf Salomo Hiram daarvoor olie en tarwe terug en was er vrede tussen hen. Met een enorme schare aan vaklieden maakte Salomo het hout en de stenen gereed om de tempel te bouwen. 480 jaar na de uittocht uit Egypte en in het 4^e regeringsjaar van Salomo werd de tempel gebouwd. In hoofdstuk 6 staat de omschrijving van de tempel, de afmetingen, de vertrekken, de versieringen en de inrichting ervan. Na 7 jaar was de tempel gereed, helemaal volgens de bepalingen die Salomo had ontvangen. Lees ook 2 Kron 2 - 8.

Daarna bouwde Salomo zijn eigen paleis; de bouw ervan duurde 13 jaar. In hoofdstuk 7 wordt omschreven hoe het paleis er uit zag en wordt beschreven hoe het interieur van de tempel er uit zag. Nadat de bouw van de tempel gereed was en het interieur klaar was, bracht Salomo de heilige gaven van zijn vader David over naar de tempel van de Heer. Het zilver, het goud en de voorwerpen legde hij in de schatkamers van de tempel. Salomo brengt dan de ark van het verbond over van Sion, de stad van David, naar de tempel in Jeruzalem. De priesters brengen de ark op zijn plaats, tot in het binnenste heiligdom van de tempel, het heilige der heilige, tot onder de vleugels van de Cherubs. In de ark lagen de 2 stenen tafelen van Mozes. Lees Ex 37 – 38.

Hierna vult de wolk van de Heer de tempel, waarmee de Heer de tempel met zijn heerlijkheid vult. (T58) Salomo is bij de inwijding van de tempel en spreekt een gebed uit: "Heer er is geen God als U. U sprak met Uw mond en het was er tot op de dag van vandaag. Luister dan naar Uw dienaar en vergeef Uw volk hun zonden. Leer hun de goede weg". Salomo zegent daarop het volk en bracht een dankoffer: 22.000 runderen en 120.000 schapen. Zo wijdde Salomo en het volk de tempel in en werd er 14 dagen feest gevierd. Op de achtste dag liet hij het volk gaan en ging ieder naar zijn eigen tenten. De Heer wendt zich voor de tweede keer tot Salomo en geeft aan dat het koningschap van zijn troon voor eeuwig zal worden bevestigd als Salomo zich houdt aan de bepalingen die de Heer heeft gegeven. Keer jij of één van je kinderen zich van Mij af en Mijn geboden en verordeningen niet in acht neemt, maar andere goden gaat navolgen, dan zal Ik Israël uitroeien en het land aan andere volken weggeven. Israël wordt een voorbeeld van spot in de werelden; de

tempel zal een ruïne worden. Er was voorspoed onder Salomo. Hij bracht drie keer per jaar brand- en dankoffers op het altaar van de Heer. Hij stelde 550 opzichters aan die leiding gaven aan Israël en hij bouwde ook een vloot waarmee hij handel dreef in de wereld.

1 Kon 10 - 11: de koningin van Sjeba hoort van Salomo zijn wijsheid en komt om hem op de proef te stellen. Ze komt met een groot gevolg. Salomo beantwoordt al haar vragen. Ze was buiten zichzelf van Salomo zijn wijsheid en rijkdom. Gelukkig zijn uw dienaren die steeds in uw dienst staan en uw wijsheid horen. Ze overlaadt Salomo met geschenken. Salomo doet dat ook op zijn beurt aan haar. De koningin keerde daarop terug naar haar land. De rest van het hoofdstuk verhaalt over de grote rijkdom van Salomo.

Salomo hecht zich echter aan heel veel vrouwen waarvan God hem had verboden bij hem te komen omdat zij hem konden verleiden andere goden te dienen. 700 vrouwen, vorstinnen, had Salomo en 300 bijvrouwen en hij ging andere goden achterna. Salomo deed wat slecht was in de ogen van God. Dit verwijst waarschijnlijk naar zijn seksverslaving..... De Heer werd daarop toornig op Salomo en kondigt aan dat hij het koningschap van hem zal losscheuren. Niet het hele koninkrijk: één stam zal de Heer aan zijn zoon geven omwille van David. (T107) Hadad en Rezon, komen in verzet tegen Salomo. Ook de opzichter Jerobeam komt in opstand; hij was een hoge beambte van Salomo.... De profeet Ahia neemt het kleed van Jerobeam en scheurt het in 12 delen. Jerobeam moet 10 delen nemen, zijnde 10 stammen, die de Heer Jerobeam zal geven. Alleen de stammen Juda en Benjamin zullen voor de zoon van Salomo zijn. Dit zal echter pas gebeuren na het overlijden van Salomo. Salomo regeert in totaal 40 jaar. Jerobeam vluchtte naar Egypte. Rehabeam de zoon van Salomo werd koning in zijn plaats.

1 Kon 12 - 14: Rehabeam gaat naar Sichem waar heel Israël is om hem koning te maken. Jerobeam hoort dit en gaat vanuit Egypte er ook naar toe. Jerobeam vraagt aan Rehabeam om het harde juk van Salomo over hen te verlichten. Dan zal Jerobeam hem dienen. Rehabeam gaat daar drie dagen over nadenken en overlegt met de oudsten die ook onder Salomo dienden. De oudsten adviseren om het juk te verlichten. Rehabeam echter gaat ook de jonge mannen om raad vragen; die adviseren hem echter om het juk te verzwaren, wat Rehabeam dan ook besluit. Drie dagen later komt Jerobeam en hoort dat het juk verzaard zal worden. Heel het volk van Israël (de 10 stammen) horen dit en gaan naar hun tenten terug en keren de rug naar het huis van David. Zo bewerkte God dat alleen de stammen Juda en Benjamin nog onder Rehabeam vielen en de rest Jerobeam tot koning kregen. Rehabeam zetelde in Jeruzalem en wilde de strijd aangaan met de 10 stammen van Jerobeam. God verhindert dat echter en voorkomt een broederstrijd. Het 12 stammenrijk wordt daarmee dus verdeeld in 2 delen:

- **Israël:** 10 stammen in het Noorden met Samaria als hoofdplaats.
- **Juda:** (= lijn van David) 2 stammen in het zuiden met Jeruzalem als hoofdplaats.

Jerobeam bouwde Sichem uit in Efraïm en ging daar wonen. Hij voorziet echter dat wanneer zijn volk zal optrekken om te offeren in Jeruzalem ze dan Rehabeam weer zullen volgen. Daarom maakt hij 2 gouden kalveren en plaatst ze in Bethel en Dan. Hij zegt dat dit de goden zijn die hen uit Egypte hebben geleid en organiseert er een soort pseudo offerdienst met feesten om heen, op de wijze zoals Mozes hen dat had bevolen. Het was echter regelrechte afgodendienst.

Een profeet komt dan bij Jerobeam en vernietigt de altaren. Jerobeam wil hem grijpen maar zijn hand verstijft. De profeet bidt tot God - op aandringen van Jerobeam - om herstel van de hand, wat ook gebeurde en gaat via een andere route weer weg. Een andere oude profeet achterhaalt hem en met een leugen weet hij de profeet mee terug te nemen. God straft daarom de eerste profeet die de opdracht had om niet terug te keren en er geen brood te eten wat ie dus uiteindelijk wel deed.

De profeet Ahia die eerder Jerobeam had beloofd dat hij koning over de 10 stammen zou worden, vertelt hem nu dat Jerobeam niet wandelt in de voetstappen van David en in plaats daarvan afgodendienst is gaan bedrijven. Ahia voorspelt dat de Heer toornig is geworden en dat er kwaad over het huis van Jerobeam zal komen. Alle mannen in Israël zullen worden uitgeroeid en de nakomelingen van Jerobeam zullen worden weggevaagd. Het kind van Jerobeam zal sterven. Er zal een ander koning over Israël komen die op dezelfde dag het huis van Jerobeam zal uitroeien. De Heer zal Israël wegrukken uit het goede land en hen verstrooien aan de overzijde van de Eufraat. Jerobeam regeerde 22 jaar. Zijn verdere geschiedenis staat opgetekend in het boek Kronieken.

Rehabeam regeerde 17 jaar in Jeruzalem over Juda. Ook Rehabeam deed wat slacht was in de ogen van de Heer. Er was ook afgodendienst. Zij deden overeenkomstig alle gruweldaden van de heidenvolken die de Heer had verdreven. Sisak de koning van Egypte trok op tegen Jeruzalem en roofde de schatten uit de tempel en uit het paleis van de koning. Al de dagen van Jerobeam en Rehabeam was er tussen hen oorlog. De verdere geschiedenis van Rehabeam staat opgetekend in het boek Kronieken.

1 Kon 15: Abiam volgt Rehabeam op en wordt koning over Juda. Drie jaar regeert hij en wandelde in de zonde van zijn vader. Asa wordt dan koning over Juda en regeert 41 jaar in Jeruzalem. Asa deed wat juist was in de ogen van de Heer en verdrijft de schandknepen uit het land en deed alle stinkgoden weg. Ondanks dat de offerhoogte bleef staan, was Asa's hart volkomen toegewijd aan de Heer. Asa had zijn hele leven oorlog met Baësa de koning van Israël. Baësa sluit de grenzen voor de inwoners om naar Juda gaan. Asa vraagt de koning van Syrië om te helpen. Daarmee wordt er voor gezorgd dat de grenzen open blijven. Na het overlijden van Asa wordt zijn zoon Josafat koning over Juda.

Nadab volgt Jerobeam op en regeert twee jaar en deed wat slecht was in de ogen van God. Baësa doodt Nadab en roeit het huis van Jerobeam uit zoals de Heer had voorspeld. Baësa regeert 24 jaar en deed wat slecht was in de ogen van de Heer.

1 Kon 16: profetie tegen Baësa: u bent in de weg van Jerobeam gegaan en deed mijn volk Israël zondigen. Daarom zal ik de nakomelingen van Baësa wegvagen. Zijn zoon Ela werd koning in zijn plaats voor twee jaar. Door een samenzwering van zijn bevelhebber Zimri wordt Ela vermoord. Zimri wordt daarop koning en vaagt het hele huis van Baësa weg. Hij liet geen man over. Zimri regeert echter maar zeven dagen!! Het volk maakt namelijk Omri de bevelhebber tot koning over Israël. Dit alles is beschreven in het boek der Kronieken. Omri regeert 12 jaar. Omri deed echter meer kwaad dan allen voor hem en wandelde in de weg van Jerobeam met zijn nietige goden. Achab, de zoon van Omri, volgt hem op na zijn dood. Achab regeerde 22 jaar en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Tot overmaat van ramp neemt Achab ook nog Izebel tot vrouw en gaat de Baäl dienen en boog zich daar voor neer. Hij bouwde voor Baäl een altaar op en maakt een gewijde paal. Dit wekte de toorn van God op zoals nog nooit te voren geweest is.

1 Kon 17: in de tijd van Achab en Izebel leefde de profeet Elia. Elia profeteerde tegen Achab dat er geen regen en geen dauw zal komen behalve wanneer Elia dat zegt. Elia moet dan van God naar de beek Krith gaan waar hij uit kan drinken. De raven brachten hem vlees en brood. De beek valt echter droog naar verloop van tijd. God geeft Elia opdracht om naar Zarfath te gaan waar hij zal worden onderhouden door een weduwwrouw. Hij vraagt haar om eten. De vrouw zegt dat ze het zal maken voor haar en haar zoon van het kleine beetje meel wat ze nog heeft en dat ze dan zullen sterven. Elia zegt dat ze dat moet doen en hem eerst de koek moet geven en daarna zelf mag nemen. Als ze dat doet dan belooft Elia haar dat het meel uit de pot niet zal opraken en de kruik met olie niet leeg zal raken. Zo geschiedde. Dan overlijdt de zoon. Elia strekt zich drie-maal over de zoon en vraagt God om hem de levensziel terug te geven en hij werd weer levend. Elia geeft de zoon terug aan de moeder. De vrouw beseft dat Elia een profeet is en dat het woord van de Heer in zijn mond de waarheid is.

1 Kon 18 - 22: Elia komt tot Achab en Obadja en geeft hen opdracht alle Israëlieten, de 450 profeten van de Baäl en de 400 profeten van Asjera, die aan de tafel van Izebel eten, te verzamelen op de Karmel. Elia denkt overigens dat hij de enige profeet is die is overgebleven in Israël die de Heer dient. Er worden dan twee stieren op het altaar gelegd. Echter zonder vuur. Daarna roepen ze de naam van Baäl aan. Er komt echter geen vuur waarmee het altaar wordt aangestoken. Zelfs als men tot geestvervoering komt gebeurt er niets. Wel halen ze het altaar van de God van Israël omver. Elia herstelt dan zijn altaar. Hij overgiet het altaar met water en roept God de Heer aan. Dan valt er vuur van de Heer op het altaar neer en verteert het brandoffer, het hout, de stenen en het stof en ook al het water. Het volk werpt zich dan voor de Heer neer ter aarde en ze vereren God. De profeten van Baäl worden in opdracht van Elia gegrepen en worden bij de beek Kidron afgeslacht. Vervolgens komt er een hevige regen opzetten. Achab vertelt dan alles aan Izebel wat Elia had gedaan.

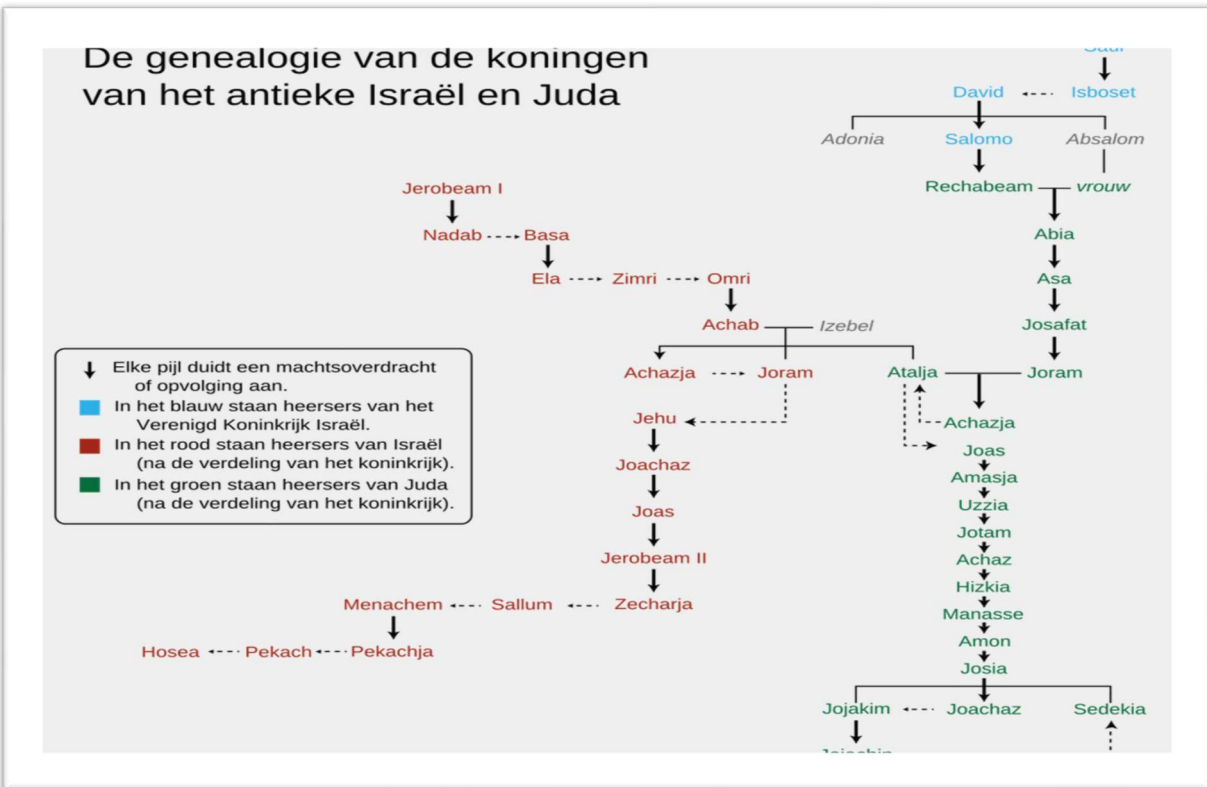
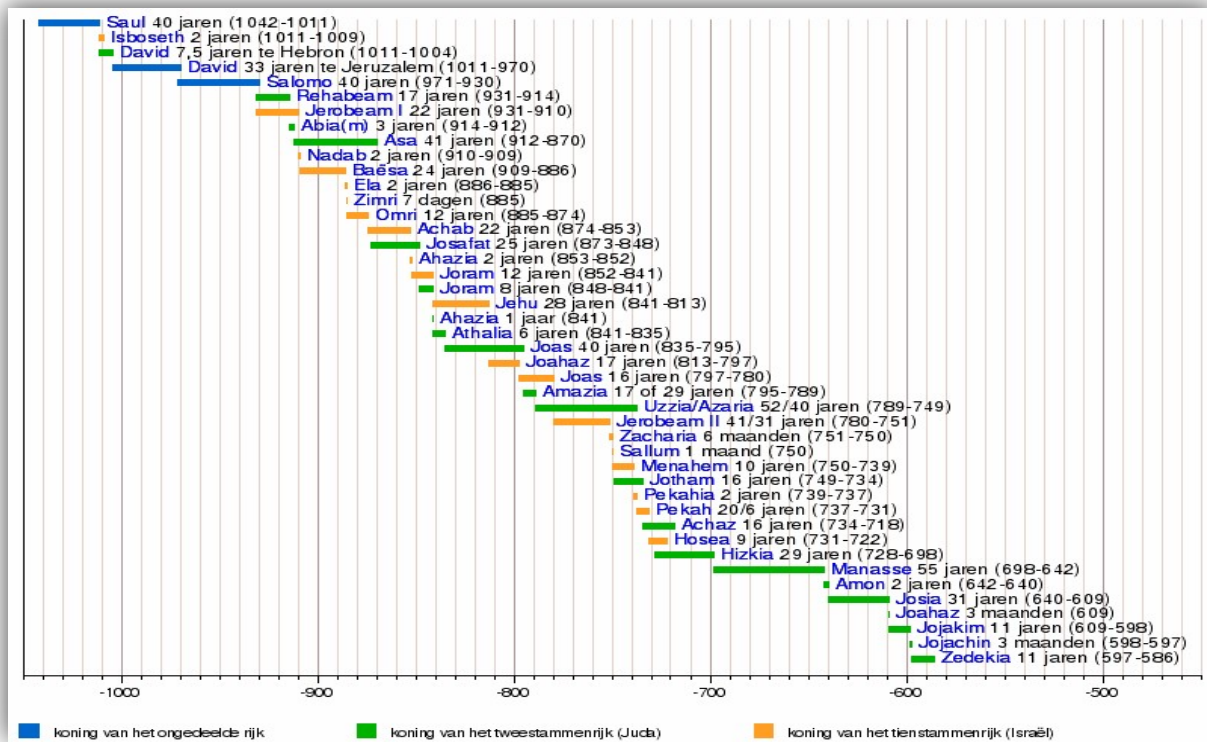
Izebel zweert dan Elia te zullen doden waarop Elia vlucht. In de woestijn is Elia zo bang dat hij God vraagt te mogen sterven. **(T108)** Een engel komt bij Elia en draagt hem op te eten en te drinken. Daarop krijgt hij de kracht om 40 dagen en 40 nachten door te lopen naar de berg Horeb waar hij in een grot schuilt. Elia praat dan met God die hem vraagt wat er is. Elia geeft dan aan dat hij nog de enig overgeblevene is in Israël die de Heer dient en dat ze hem willen doden. Elia moet dan naar buiten de grot gaan waarna het gaat waaien waardoor de berg splijt en rotsen afbreken. Daarna komt er een aardbeving. Daarop volgde vuur. Direct daarna hoort Elia een zacht suizen van een zachte stilte. De stem van God vraagt dan aan Elia wat ie daar doet. Elia antwoordt dat hij als enige is overgebleven. De Heer draagt Elia op om terug te keren naar de woestijn van Damascus. Daar moet hij Hazaël zalven tot koning over Syrië. En Jehu moet hij zalven tot koning van Israël en Elisa moet hij tot profeet zalven voor in zijn plaats. God belooft dat hij 7000 mensen in Israël zal overlaten die de knieën niet hebben gebogen voor de Baäl. Elia gaat dan naar Elisa en werpt zijn mantel naar hem toe. Elisa laat alles achter en diende Elia.

Achab verslaat de koning van Syrië Benhadad omdat de Heer hem in de handen van Achab en zijn 7000 mannen geeft. Benhadad ontkomt echter. In het volgende jaar ontbrandt de strijd weer tussen Achab en Benhadad omdat de laatste denkt dat hij in onherbergzaam gebied meer kans maakt. Maar 100.000 man voetvolk overwinnen de Syriërs. Achab laat Benhadad echter gaan en sluit een verbond met hem. Een profeet vertelt dan aan Achab dat hij hier voor gestraft zal worden. Achab wil de wijngaard van zijn buurman Naboth uit Jizreël. Die weigert dat omdat hij het erfelijk bezit van zijn vaderen niet wil verkopen. **(T109)** Achab vertelt dat aan zijn vrouw Izebel die woedend is. Zij laat Naboth ombrengen en zegt dat tegen Achab dat hij nu zijn wijngaard kan overnemen. Achab gaat dan naar de wijngaard. Elia krijgt opdracht van de Heer om daar ook naar toe te gaan en Achab te vertellen dat hij zal worden gedood op dezelfde plek waar Naboth is vermoord. En de honden zullen het bloed van Achab drinken. Ook Izebel zal worden afgeslacht, evenals zijn hele huis en nageslacht. Als Achab dit hoort scheurt hij zijn kleren en rouwt. God is dan genadig en zegt toe dat dit onheil zal plaatsvinden als zijn zoon Joram aan het bewind komt.

Drie jaar is er vrede tussen Syrië en Israël. Achab trekt dan met Israël samen met de koning van Juda - Josafat - op naar Ramoth in Gilead dat door Syrië was veroverd. Achab die zich als gewone soldaat gekleed had, wordt per ongeluk dodelijk getroffen

door een pijl. Zijn wagen wordt bij de vijver van Samaria afgespoeld en daar likken de honden zijn bloed op. Ahazia wordt koning in zijn plaats voor 2 jaar en deed wat slecht was in de ogen van de Heer en diende de Baäl.

Josafat was 35 jaar oud toen hij koning over Juda werd en hij regeerde 25 jaar en deed wat juist was in de ogen van de Heer. De offerhoogte liet hij echter ongemoeid. Josafat sloot vrede met de koning van Israël. Josafat verdreef de schandknepen. Na diens dood volgt Jehoram hem op.

2 KONINGEN

2 Kon 1: na Achabs dood komt Moab tegen Israël in opstand. Als Ahazia valt in zijn bovenvertrek wordt hij ziek. Hij laat boden Baäl vragen of hij weer beter zal worden. Elia komt dit te weten via een engel van de Heer en geeft aan dat Ahazia niet meer zal genezen en zal sterven. De boden van Ahazia vertellen hem dit en Ahazia wil Elia doen halen. Twee krijgsheren met 50 manschappen worden op de berg waar Elia is, verteerd door vuur op aangeven van Elia. Een derde vraagt of Elia hem en zijn 50 mannen wil sparen. De Heer geeft aan Elia aan dat hij mee kan gaan naar Ahazia. Daar vertelt Elia de boodschap dat Ahazia niet meer zal herstellen en sterft Ahazia. Hij had geen zoon die hem kon opvolgen waarop Joram koning over Israël wordt.

2 Kon 2: Elia en Elisa gaan beiden tezamen. Beiden weten dat Elia die dag zal worden opgenomen in de hemel. Elia wordt door vurige paarden en een vurige wagen ten hemel gevoerd. (T109) Zo scheiden hun wegen. Omdat Elisa kon zien dat Elia werd opgenomen in de hemel ontvangt Elisa twee delen van de geest van Elia. Elisa neemt de mantel van Elia en slaat er mee op het water van de Jordaan dat in tweeën splijt. Elisa krijgt dan de doorgang om verder te gaan. De leerling profeten zagen dat de geest van Elia op Elisa rustte. Elisa herstelt de kwaliteit van het water van Jericho waardoor er tot op heden geen misgeboorten meer zijn. Elisa gaat vandaar naar Bethel waar een groep jonge jongens Elisa uitschelden voor kaalkop. Elisa vervloekt hen waardoor 42 kinderen worden verscheurd door twee beren die uit het woud tevoorschijn kwamen.

2 Kon 3: Joram wordt na Achab koning van Israël en regeert 12 jaar in Samaria. Hij deed wat slecht was in de ogen van de Heer maar minder dan zijn vader en moeder. Hij verwijdert namelijk de gewijde steen van Baäl die Achab had opgericht. De koning van Moab komt tegen Israël in opstand. Joram monstert dan heel Israël en vraagt dan ook hulp aan Josafat de koning van Juda om met hem ten strijde te trekken tegen de koning van Moab. Ook de koning van Edom helpt. Deze drie koningen gaan dan eerst naar Elisa toe (op advies van Josafat). Elisa laat hen optrekken en adviseert om in het land veel geulen te trekken omdat God het land zal vullen met water. Dit gebeurt en Moab wordt verslagen en alles wordt met de grond gelijk gemaakt.

2 Kon 4 - 10: in deze hoofdstukken diverse wonderen van Elisa:

1. een weduwe vraagt aan Elisa om hulp omdat schuldeisers haar twee zonen willen komen ophalen. Ze heeft alleen een kruikje met olie. Elisa laat haar zo veel mogelijk lege kruiken halen bij haar naaste burens. Al deze kruiken vult ze met het beetje olie wat ze heeft. Nadat de laatste kruik vol is stopt de olie met stromen. De kruiken met olie verkoopt ze aan de schuldeisers waarop ze haar zonen behoudt.
2. In Sunem is een vrouw die Elisa vaak huisvesting biedt. Elisa krijgt zelfs een bovenvertrek omdat de vrouw doorheeft dat hij een profeet, een man Gods, is. Als beloning krijgt deze vrouw een zoon, die ze nog niet had, alhoewel haar man oud was. De jongen sterft echter al op jonge leeftijd. Dan gaat de vrouw met een knecht naar de berg Karmel waar Elisa is. Gehazi moet vooruitgaan en de staf op het gezicht van de jongen leggen, maar deze blijft dood. Iets later komen Elisa en de vrouw ook. Elisa gaat naar het vertrek waar de jongen is opgebaard en bidt tot de Heer. Daarna gaat Elisa op de jongen liggen en wordt zijn lichaam weer warm. Dat doet Elisa nog een keer en dan niest de jongen zeven keer en opent zijn ogen. Elisa geeft dan de jongen terug aan de vrouw uit Sunem.
3. Er is honger in het land. Elisa laat een pot soep maken door één van zijn leerling-profeten. Die plukt echter zonder het te beseffen een giftige plant waarop iedereen die het eet het uitschreeuwt. Ze roepen: "de dood zit in de pot". Elisa zorgt met meel dat de vergiftigde soep weer geneutraliseerd wordt en het gegeten kan worden.
4. Eens krijgt Elisa 20 gerstebroden van de eerstelingen. Hij laat het uitdelen aan wel 100 mannen in de buurt. De dienaar zegt dat het veel te weinig is voor al deze mannen. Elisa zegt het toch te doen en dat de dienaar zelfs zal overhouden. Zo gebeurt het. Dit is dus vergelijkbaar met de wonderbaarlijke spijziging door Jezus.
5. Op een zeker moment lijdt Naäman de legeroverste van de Arameërs aan huidvraat. Een jonge slavine uit Israël adviseert hem om naar de profeet uit Samaria (Elisa) te gaan en vertelt dat die hem kan genezen. Naäman en zijn gevolg gaan echter naar de koning van Israël die denkt dat Naäman komt om te spioneren en scheurt zijn kleren. Elisa hoort dit en zegt dat Naäman naar hem toe moet komen. Nog voor Naäman er is laat Elisa weten dat Naäman zich zeven keer moet onderdompelen in de Jordaan waarop hij genezen zal worden. Naäman is boos dat Elisa niet eens naar hem toekomt en wil weer weggaan. Zijn dienstknechten adviseren hem echter om deze eenvoudige opdracht gewoon te doen. Naäman doet het en geneest. Hij gaat naar Elisa om hem geschenken te brengen die Elisa weigert. Hij geeft aan geen andere god meer te aanbidden dan de God van Israël. Daarop vertrekt Naäman weer genezen en in vrede naar huis. Gehazi de knecht van Elisa gaat dan Naäman achterna en vraagt zilver en kleding wat hij ook krijgt. Gehazi liegt tegen Elisa als die vraagt hoe hij daar aan komt. Elisa weet echter de waarheid en laat de huidvraat neerdalen van Naäman op Gehazi.
6. Als Elisa een andere keer meegaat om bomen te hakken voor een groter onderkomen voor de leerling profeten, valt de bijl in het water en kunnen ze hem niet vinden. Elisa gooit dan een takje in het water waarop de bijl naar boven komt drijven en ze hem weer kunnen pakken en gebruiken.
7. Een andere keer voerde de koning van Aram oorlog tegen Israël maar Elisa wist precies wat de koning in zijn slaapkamer zei. Elisa waarschuwde dan steeds de koning van Israël die dan net op tijd kon weggelopen. De Koning van Aram gaat dan naar Dotan waar Elisa woonde. De stad werd omsingeld door de soldaten van Aram. Maar Elisa werd omringd door onzichtbare paarden en wagens van vuur die de Arameërs verblindden. De Heer leidt hen dan naar Samaria. De Arameërs krijgen van de koning van Israël te eten en gaan dan terug naar huis. Daarna deden ze geen invallen meer in Israël.
8. Benhadad de koning van Syrië belegert op zeker moment Samaria waardoor er grote hongersnood ontstaat. De koning van Israël loopt over de muur en spreekt een vrouw aan die hem om hulp vraagt omdat ze al een zoon hebben opgegeten. Hij scheurt dan zijn kleren en verzekert dat hij Elisa zal laten onthoofden. Elisa weet dat echter en sluit zich af voor de koning. Elisa voorspelt dat er weer eten komt. Vier melaatse mannen besluiten vanwege de honger naar het legerkamp van de Syriërs te gaan omdat ze toch niets te verliezen hebben. Daar aangekomen in de avond blijkt het kamp leeg te zijn. De Heer had het geluid van strijdswagens in het kamp doen klinken waarop iedereen gevlucht was. Ze eten en drinken en nemen buit mee terug en vertellen dit in Samaria. De

koning laat boden sturen naar het kamp om te checken of het klopt wat de melaatsen beweren. Als blijkt dat het zo is roven ze het hele kamp en heeft de stad weer te eten en wordt het verkocht zoals Elisa had gezegd. De officier die twijfelde aan Elisa wordt echter in de poort vertrappt door het volk dat eten komt halen.

De vrouw uit Sunem waar Elisa de zoon weer levend had gemaakt was op advies van Elisa naar het land van de Filistijnen gevlucht voor de aanstaande hongersnood. Ze verbleef daar zeven jaar lang en gaat terug om haar bezittingen - haar huis en haar akker - weer terug te nemen. Als de koning hoort dat ze terug is krijgt ze alles terug.

Elisa voorspelt de dood van Benhadad en dat Hazaël in zijn plaats koning zal worden hetgeen ook gebeurt. Jehoram wordt koning van Juda als hij 32 jaar oud is en regeert acht jaar in Jeruzalem. Hij nam de dochter van Achab - de koning van Israël - tot vrouw en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. De heer wilde hem niet te gronde richten ter wille van de belofte aan David. Na zijn dood werd Ahazia koning in zijn plaats van Juda. Ahazia was ook 32 jaar oud en regeerde slechts één jaar in Jeruzalem. Ook hij deed wat slecht was in de ogen van de Heer.

Elisa laat vervolgens Jehu kronen tot koning over Israël. Jehu krijgt opdracht om het hele huis van Achab te doden en ook Izebel die door de honden zal worden opgegeten. Jehu doodt Joram met een pijl die zijn hart treft. Ook Ahazia vindt de dood in Megiddo. Tenslotte wordt ook Izebel op verzoek van Jehu naar beneden gegooid en valt dood op de grond. De honden vreten haar dan tot op het bot op. Alleen haar schedel, voeten en handpalmen worden teruggevonden. Jehu laat ook alle zonen - het hele nageslacht van Achab - die in Samaria woonden ombrengen overeenkomstig de woorden die de Heer had gesproken tot Elia. Jehu laat alle dienaren van Baäl bijeen brengen. Hij laat hen doden en vaagde de Baäldienst uit Israël weg. God belooft Jehu dat zijn zonen tot in het vierde geslacht op de troon van Israël zullen zitten. Lees ook 2 kon 15. Jehu wijkt echter niet af van de zonden van Jerobeam die Israël deed zondigen. De Heer begon daarom Israël kleiner te maken want Hazaël verslaat hem in alle gebieden van Israël. Jehu regeert uiteindelijk 28 jaar en wordt na zijn dood opgevolgd door Joahaz.

2 Kon: 11 -12 Athalia de moeder van Ahazia brengt heel het nageslacht van hem om. Alleen zijn zoon Joas wordt gered door hem lange tijd te verbergen terwijl Athalia regeert. Op bevel van priester Jojada worden de legeroversten opdracht gegeven om Joas tot koning te kronen. Joas is dan pas zeven jaar oud! Athalia wordt vervolgens gedood op bevel van de priester. Joas gaat een verbond met de Heer aan en breekt de afgodendienst en de Baäl af. Joas is vervolgens 40 jaar koning over Juda en regeert vanuit Jeruzalem en wordt door priester Jodas onderwezen. Hij deed wat goed is in de ogen van de Heer en laat de tempel in Jeruzalem herstellen met hulp van de priesters. Joas koopt ook met veel geld en goed een aanval van koning Hazaël van Syrië af en vertrekt uit Jeruzalem. Joas wordt echter om het leven gebracht en wordt door zijn zoon Amazia opgevolgd.

2 Kon: 13 Joahaz wordt koning over Israël in Samaria en regeert 17 jaar en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. De Heer ontbrandt in toorn en laat de hand van Hazaël over Israël heersen over al deze tijd. Toch geeft de Heer een verlosser als Joahaz de Heer gunstig probeert te stemmen. Na zijn dood wordt Joas koning in zijn plaats en regeert 16 jaar. Dit is een andere Joas dan de koning die over Juda regeert; lees ook het schema. Joas overwint in zijn periode drie keer over Syrië van Hazaël en neemt de steden terug die Hazaël had ingenomen. Joas strijdt ook tegen Amazia de koning van Juda. Jerobeam II volgt Joas op als koning van Israël.

In dit hoofdstuk wordt ook de dood van Elisa beschreven. Een man die eveneens sterft wordt ook in zijn graf gegooid en die man wordt per ommegaande weer levend.

2 kon 14 - 16: Amazia is 25 jaar als hij koning van Juda wordt. Hij regeert 29 jaar en deed wat juist was in de ogen van de Heer alleen liet hij de offerhoogten staan waar het volk nog slacht- en reukoffers bracht. Amazia doodt de dienaren die zijn vader hadden vermoord. Conform de wet van Mozes werden de kinderen van de dienaren niet gedood. Amazia stelt aan Joas de koning van Israël voor om de strijd aan te gaan om hun kracht te meten. Joas ontraadt hem dit maar Amazia gaat toch de strijd aan en verliest; Israël overwint Juda. Joas slaat een bres in de muren van Jeruzalem en rooft al het goud en zilver uit de tempel en het paleis van de koning en keert terug naar Samaria.

Koning Joas van Israël overlijdt en wordt opgevolgd door zijn zoon Jerobeam II. Na de dood van Joas leeft Amazia de koning van Juda nog 15 jaar. Door een samenzwering wordt Amazia gedood en wordt hij opgevolgd door zijn zoon Azaria die nog maar 16 jaar oud is.

Jerobeam II regeert 41 jaar over Israël en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Hij brengt het gebied van Israël van Lebo-Hamath tot de zee van de Vlake aan Israël terug want de Heer zag dat de ellende van Israël zeer bitter was en dat het met de gebundene en de vrije gedaan was en Israël geen helper had. Zo verlost de Heer Israël door de hand van Jerobeam II. Na zijn dood volgt zijn zoon Zacharia hem op.

Azaria, ook wel Uzzia genaamd. Lees ook Amos 1 en 2 Kron 26:16 en Jes 1. Azaria is nog maar 16 jaar als hij koning wordt over Juda en regeert 52 jaar en deed wat juist is in de ogen van de Heer. Ook hij laat echter de offerhoogten ongemoeid. Om die reden wordt Azaria getroffen door melaatsheid waardoor hij in een apart huis moet wonen en zijn zoon Jotham feitelijk het volk Juda bestuurt. Na de dood van zijn vader wordt Jotham de nieuwe koning over Juda.

Zacharia volgt Jerobeam II op en regeert slechts zes maanden en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Sallum spant tegen hem samen en doodt hem en wordt de nieuwe koning over Israël. Sallum is de vierde koning uit de lijn van Jehu die de belofte had dat tot in het vierde geslacht er koningen zouden zijn uit zijn nakomelingen (zie 2 kon 10). Sallum regeert echter maar één maand in Samaria. Menahem doodt Sallum en wordt koning over Israël. Van Menahem wordt verteld dat hij Tifsah verslaat omdat men hem daar eens de toegang had geweigerd. Menahem snijdt de buik open van alle aldaar aanwezige zwangere vrouwen..... Menahem regeert tien jaar over Israël en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Zijn zoon Pekahia werd koning na zijn dood. Pekahia regeert twee jaar in Samaria over Israël en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Pekah spant tegen hem samen en doodt Pekahia en wordt koning in zijn plaats over Israël. Pekah regeert 20 jaar over Israël in

Samaria. Ook hij deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Onder het bewind van Pekah kwam Tiglat-Pileser de koning van Assyrië en nam het grootste deel van Israël - het 10 stammenrijk in het Noorden - in, en voerde de inwoners weg naar Assyrië. Hosea spant samen tegen Pekah en doodt hem en wordt koning over het restant van Israël.

Jotham die 25 jaar oud is wordt koning over Juda en regeert 16 jaar in Jeruzalem en deed wat juist is in de ogen van de Heer. Ook hij liet de offerhoogten echter ongemeoid. Daarom begon de Heer in die dagen Rezin de koning van Syrië en Pekah de koning van Israël op Juda af te sturen. Na de dood van Jotham wordt hij opgevolgd door zijn zoon Achaz.

Achaz is 20 jaar oud en regeert 16 jaar in Jeruzalem als koning over Juda. Hij deed niet wat juist is in de ogen van de Heer. Hij volgde de gruweldaden van de heidenen en deed zelfs zijn zoon door het vuur gaan. Rezin de koning van Syrië - met hulp van Pekah de koning van Israël - valt daarop Juda binnen en veroverd steden. Achaz vraagt dan hulp aan Tiglat-Pileser de koning van Assyrië om Juda te komen verlossen van Rezin en Pekah. Achaza biedt de koning van Assyrië goud en zilver uit de tempel en het paleis aan. Daarop helpt Tiglat-Pileser Achaz en doodt hij Rezin. Achaz gaat dan naar Damascus naar Tiglat-Pileser en ziet dan het altaar. Achaz geeft opdracht om op dezelfde manier het altaar te bouwen in Juda. Hier gaat het dus helemaal mis.... Na de dood van Achaz wordt Hizkia zijn zoon koning in zijn plaats over Juda.

2 Kon 17: Hosea regeert negen jaar over Israël een deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Zo slecht als Hosea was, was er niemand vóór hem geweest als koning over Israël. Salmaneser de koning van Assyrië trekt op tegen Hosea en overwint hem. Hosea dient dan Salmaneser en draagt schatting aan hem af. Hosea vraagt dan in het geheim hulp aan Egypte en draagt zijn schattingen niet meer af. Wanneer Salmaneser daar achter komt sluit hij Hosea op in de gevangenis en trekt het land door en belegert Samaria drie jaar lang. Nadat Samaria is ingenomen, wordt geheel Israël weggevoerd naar Assyrië als straf van God omdat de Israëlieten tegen God gezondigd hadden, andere goden zijn gaan vereren en wandelden als de heidenvolken. Ze dienden stinkgoden terwijl God hun had bevolen dat NIET te doen. Ook luisterden ze niet naar de profeten die God had gestuurd om hen te waarschuwen. Ze maakten gewijde palen, bogen zich voor de Baäl en deden zonen en dochters door vuur gaan en deden aan waarzeggerij. De Heer was zeer toornig op Israël. Hij deed hen wegvoeren naar Assyrië. Hosea was dus de laatste koning van Israël, het Noordelijke 10 stammenrijk. Samaria wordt door de koning van Assyrië bewoond door mensen uit Babel en door mensen uit andere delen van zijn rijk. Zij dienden hun eigen goden. **110** Wanneer sommigen van hen door leeuwen in Samaria worden gedood beseffen ze dat ze de God van Israël moeten gaan dienen. Een priester mag dan terugkeren uit ballingschap om hen te leren hoe ze God moeten vrezen, maar ze bleven hun eigen goden aanbidden. Zo werden hun eigen goden aanbeden alsook de Heer de God van Israël.

2 Kon 18 - 20: Hizkia wordt als hij 25 jaar is koning van Juda en regeert 29 jaar in Jeruzalem en deed wat juist was in de ogen van de Heer. Hizkia neemt de offerhoogten weg en vernietigt de gewijde palen en -stenen. Na hem was er geen gelijke onder de koningen van Juda. Hij nam de geboden van de Heer in acht en week er niet van af. De Heer was met hem en kwam in opstand tegen de koning van Assyrië en diende hem niet meer. Als Hizkia 14 jaar regeert worden de versterkte steden van Juda ingenomen door Sanherib de koning van Assyrië. Hizkia betaalt Sanherib veel goud en zilver. Desondanks trekt Assyrië met een grote legermacht op tegen Jeruzalem. De legeraanvoerder intimideert dan de inwoners en dreigt hen te vermorzelen. Hij waarschuwt om niet op de woorden van Hizkia te vertrouwen ook als die zegt "Wij vertrouwen op de Heer, De Heer zal ons redden". Hij adviseert hen om zich over te geven aan de koning van Assyrië en wijst hen op de overwinning van hem op andere volken die ook op hun goden vertrouwden. Omdat Hizkia had aangegeven om stil te blijven werd er vanuit de stad geen antwoord op de legeraanvoerder gegeven. Wanneer zijn dienaren verslag uitbrengen scheurt Hizkia zijn kleren en laat hen naar de profeet Jesaja de zoon van Amos om Jesaja te vragen om te bidden.

Jesaja geeft dan aan om niet bevreesd te zijn voor de laster van de commandant van Assyrië. God zal een gerucht geven waarop de commandant zal terugkeren naar Assyrië en in zijn eigen land zal worden getroffen door het zwaard. De koning van Assyrië gaat Hizkia dan opnieuw op dezelfde manier bedreigen. Hizkia keert zich opnieuw naar God en vraagt om Zijn hulp om Juda uit de hand van Assyrië te verlossen. Jesaja geeft dan aan dat de koning van Assyrië Jeruzalem niet zal binnenkomen en er geen pijlen op zal schieten. Langs de weg waarop hij komt zal hij weer vertrekken. God zal de stad beschermen. In diezelfde nacht trekt een engel van de Heer ten strijde en slaat in het leger van Assyrië 185.000 man neer. Sanherib die de volgende morgen al de dode lichamen ziet breekt op en vertrekt naar Nineve naar zijn eigen land. Wanneer Sanherib zich thuis voor zijn god Nisroch neerbuigt wordt hij door samenzweerders gedood. Esar-Haddon volgt Sanherib op. Deze geschiedenis staat ook in Jes 36-39.

Hizkia wordt dan plotseling dodelijk ziek. Jesaja kondigt aan dat hij zal sterven. Hizkia huilt erg en vraagt God om genade omdat hij steeds in Gods wil gewandeld heeft. God zegt dan tot Jesaja dat hij naar Hizkia moet teruggaan en moet zeggen dat Hizkia nog 15 jaar aan zijn leven krijgt toegevoegd. Tevens dat hij uit de hand van de koning van Assyrië gered zal worden evenals de stad Jeruzalem. Hizkia wordt dan weer gezond. Een koning van Babel hoort van de genezing van Hizkia en stuurt een paar dienaren naar hem. Hizkia laat hun alle pracht en praal zien. Dat neemt God Hizkia kwalijk. Jesaja komt bij Hizkia en voorspelt dat alle schatten die ze gezien hebben zullen worden weggevoerd naar Babel. Niets zal er overblijven en ook een aantal van Hizkia's zonen zullen worden weggevoerd en hovelingen aan het paleis van Babel zullen zijn. Na de dood van Hizkia wordt zijn zoon Manasse koning over Juda.

2 Kon 21 - 25: Manasse is 12 jaar oud als hij koning over Juda wordt. Hij regeert 25 jaar in Jeruzalem maar doet wat slecht is in de ogen van de Here. Hij herbouwt de offerhoogten en richt altaren op voor Baäl en maakt gewijde palen; buigt zich er voor neer en dient hen. Zelfs in de tempel in Jeruzalem bouwt hij afgodenaltaren en een beeld van Asjera en laat zijn zoon door het vuur gaan en doet aan waarzeggerij en dodenbezwinging. Het is zelfs erger dan de heidenvolken rondom Juda. God is zo kwaad dat hij door de profeten onheil over Jeruzalem en Juda aankondigt. Hij zal het ondersteboven keren, de tempel verlaten en hen in de handen van de vijanden geven. Na de dood van Manasse wordt zijn zoon Amon koning over Juda.

Amon is 22 jaar oud als hij koning wordt over Juda en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Hij ging verder in de voetsporen van zijn vader. De dienaren van Amon spannen tegen hem samen en doodden hem. Josia zijn zoon wordt in zijn plaats koning als hij pas acht jaar oud is. Hij regeert 31 jaar in Jeruzalem over Juda en deed wat juist is in de ogen van de Heer. Josia laat de bouwvallige tempel

herstellen. De Hogepriester Hilkia vindt dan het wetboek van de Heer. Als Josia de woorden van het wetboek hoort scheurt hij zijn kleren omdat hij beseft dat Juda geheel is afgeweken van het gebod van de Heer en overspel heeft gepleegd door andere goden achterna te gaan. Een profetes herhaalt aan Josia de woorden dat Juda en Jeruzalem zullen worden vernietigd. Josia krijgt echter de belofte dat hij dat niet hoeft mee te maken en eerst zal worden verenigd met zijn voorvaderen.

Josia laat dan alle gewijde palen en voorwerpen van de Baäl en Asjera verbranden. Ook zet hij de afgodenpriesters af en doodt hen. Hij breekt de verblijven van de schandknepen af. De offerhoogten en altaren breekt hij af en de gewijde stenen vernietigt hij. Daarna keert hij terug naar Jeruzalem. Josia herstelt de viering van het Pascha en gebiedt het hele volk om dat te vieren. Josia wordt gedood door Necho de Farao van Egypte als die optrekt tegen Assyrië. Zijn zoon Joahaz wordt koning in zijn plaats over Juda en is 23 jaar oud bij zijn aantreden. Hij deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Necho zet Joahaz gevangen zodat hij niet vanuit Jeruzalem kan regeren. Necho zet hem tevens af en benoemt Eljakim tot koning. De Farao verandert de naam van Eljakim in die van Jojakim. Jojakim draagt het zilver af als schatting aan de Farao. Jojakim was 25 jaar oud toen hij koning werd over Juda en regeerde elf jaar in Jeruzalem en deed wat slecht was in de ogen van de Heer.

Vanwege de ongerechtigheden van Manassa wordt onder het bewind van Jojakim het volk van Juda overwonnen door Nebukadnessar de koning van Babel. Vanaf de Beek van Egypte tot aan de rivier de Eufraat had de koning van Babel alles ingenomen. Jojachin, 18 jaar oud, volgt Jojakim op na diens dood en regeert drie maanden in Jeruzalem en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Nebukadnessar trekt op naar Jeruzalem en neemt het in en neemt Jojachin gevangen. Alle schatten van de tempel en het paleis worden meegenomen. Hij voerde heel Jeruzalem in ballingschap: al de vorsten, alle strijdbare helden, 10.000 gevangenen en alle ambachtslieden en smeden. Niemand werd overgelaten behalve de armen van het land. Nebukadnessar benoemde Matthanja tot nieuwe koning over Juda en veranderde zijn naam in Zedekia.

Zedekia was 21 jaar oud en regeerde elf jaar in Jeruzalem over Juda. Hij deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Door de toorn van de Heer verwierp hij Juda "van voor Zijn aangezicht" en laat Zedekia in opstand komen tegen de koning van Babel. Nebukadnessar trekt opnieuw op naar Jeruzalem. Drie jaar lang belegert Nebukadnessar de stad en hongert het helemaal uit. Koning Zedekia en de strijdbare mannen vluchten de stad uit maar worden door de Chaldeeën ingehaald. Alle zonen van Zedekia worden voor zijn ogen vermoord. Zedekia's ogen worden uitgestoken en hij wordt weggevoerd naar Babel. Met hem werd ook de rest van de bevolking weggevoerd in ballingschap naar Babel. Alleen de armsten mochten blijven als wijn- en akkerbouwers. Zo werd Juda uit zijn land in ballingschap weggevoerd. Jeruzalem wordt met de grond gelijk gemaakt of verbrand. Ook de tempel. Kostbare onderdelen van de tempel en alle voorwerpen worden weggevoerd naar Babel. Over het volk dat in Juda overgebleven was wordt Gedalia als een soort landvoogd aangesteld. Gedalia en de Judeeërs en de Chaldeeën werden door opstandelingen gedood. Het volk dat overgebleven was vluchtte daarop naar Egypte omdat ze bevreesd waren voor de Chaldeeën. Na de dood van Nebukadnessar wordt Evil-Merodach de nieuwe koning van Babel. Hij verleent gratie aan Jojachin de koning van Juda die in het vervolg aan de tafel mag eten bij de koning van Babel.

T112

1 KRONIEKEN

Kronieken 1 en 2 vormen één boek en geschreven vanuit het gezichtspunt van de priesters en vullen feitelijk de voorgaande boeken van 1 en 2 koningen aan. De boeken bevatten veel details over het godsdienstige leven in Juda. De boeken geven aan hoe belangrijk het is om God te aanbidden. Het noemt heel veel namen en toont dus aan dat God ieder mens op het oog heeft en belangrijk vindt.

1 Kron 1 - 8: deze hoofdstukken beginnen met alle geslachtsregisters vanaf de schepping tot de koningen van Israël en Juda. **(T112)**

Hoofdstuk 2: nakomelingen van Juda.

Hoofdstuk 3: nakomelingen van David.

Hoofdstuk 4: nog meer nakomelingen van Juda en de nakomelingen van Simeon. Hier staat overigens een bijzondere naam tussen: Jabes in vers 9 en 10. **(T113)**

Hoofdstuk 5: nakomelingen van Ruben, Gad, en de halve stam van Manasse.

Hoofdstuk 6: het hogepriesterlijke geslacht; de nakomelingen van Levi en de zangers. De nakomelingen van Aäron en de priestersteden en de Levietensteden.

Hoofdstuk 7: nakomelingen van Issaschar, Benjamin, Dan en Naftali, de andere helft van Manasse, Efraïm, Aser.

Hoofdstuk 8: nakomelingen van Benjamin, het geslacht van Saul.

1 Kron 9: Juda werd vanwege trouwbreuk in ballingschap weggevoerd naar Babel. De eersten die zich in hun steden en bezit vestigden waren Israëlieten, priesters, levieten en tempeldienaren. Dan volgt een opsomming van de nakomelingen en familiehoofden van Juda, Benjamin, Efraïm en Manasse die in Jeruzalem woonden met hun aantallen en taken (bijvoorbeeld Priesters en poortwachters) in het huis van God. Dan volgt het geslacht van Saul.

1 Kron 10: in dit hoofdstuk wordt de dood van Saul en zijn zonen beschreven zoals die ook is opgetekend in 1 Sam 31 en 2 Sam 1. Hier staat expliciet bij dat Saul sterft vanwege trouwbreuk aan de Heer en dat God het koningschap overdraagt aan David.

1 Kron 11 - 12: in deze hoofdstukken wordt de kroning van David beschreven zoals ook is aangegeven in 2 Sam 2. De helden van David worden genoemd zoals ze ook beschreven zijn in 2 Sam 23. In hoofdstuk 12 worden de aantallen mannen genoemd uit alle stammen

uit Israël die in het leger van David dienden en van een aantal ook de namen. Zij kwamen allen in gesloten gelederen naar Hebron om het koningschap van Saul op David te laten overgaan. Ook heel de rest van Israël was één van hart om David tot koning te maken.

1 Kron 13 - 16: David wil Israël bij elkaar voegen en ook de ark van de Heer gaan terughalen. David laat de ark vervoeren op een nieuwe wagen. Een aantal mannen waaronder Uzza leidt de wagen. Wanneer de runderen struikelen wil Uzza de ark met zijn handen keren en valt ter plekke dood neer. David ontsteekt in woede en vraagt God "hoe moet ik de ark dan bij mij brengen?" David laat hem daarom niet naar de stad van David (Jeruzalem) brengen maar laat hem uitwijken naar het huis van Obed-Edom die daardoor door God gezegend wordt. Lees ook 2 Sam 6.

David nam in Jeruzalem meer vrouwen en verwekte meer zonen en dochters. Hun namen staan in dit hoofdstuk waaronder die van Salomo. God geeft de Filistijnen over in de handen van David bij Baäl-Perazim; hij verbrandt daar hun goden. Op een nieuw moment gaat God het leger van David vooruit en verslaat het leger van de Filistijnen van Gibeon af tot Gezer toe. Davids naam wordt zo in alle landen bekend en er is grote vrees voor hem. Lees ook 2 Sam 8. David laat dan de ark van de Heer naar Jeruzalem brengen. Dit volgens de voorschriften waarin aangegeven is dat alleen de Levieten de ark mogen dragen. In dit hoofdstuk staan alle betrokken Levieten en familiehoofden genoemd. Wanneer hij de stad binnenkomt danst David alleen gekleed in een bovenkleed en wordt door zijn vrouw Michal veracht. Lees ook 2 Sam 6. David laat de ark in Jeruzalem plaatsen en brengt de Heer dankoffers en deelt geschenken uit aan de bevolking. Vervolgens stelt David de eredienst in bij de ark en de Tabernakel. Hier wordt ook Asaf genoemd als hoofd en als bespeler van cimbalen. Diverse Psalmen zijn van Asaf..... Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een dank-Psalm van David "Loof de Heer, want Hij is goed!"

1 Kron 17 - 21: Nathan vertelt David dat na zijn dood zijn zoon de tempel zal bouwen (lees ook 2 Sam 7). God zal ook zijn troon voor eeuwig bevestigen. Zijn troon zal voor eeuwig zeker zijn. Dan volgt het dankgebed van David. In hoofdstuk 18 - 20 staan de overwinningen van David en worden de ambtenaren van David genoemd. Deze oorlogs-geschiedenissen staan ook beschreven in 2 Sam 8 en 10. In hoofdstuk 21 staat de zonde beschreven van David door het doen van een volkstelling zoals ook beschreven in 2 Sam 24.

1 Kron 22: David maakt de voorbereidingen voor de bouw van de tempel. Omdat hij zelf veel bloed heeft vergoten heeft God bepaald dat Salomo de tempel moet maken. Salomo zal een man van rust zijn en in zijn dagen zal er in Israël vrede en rust zijn. Naast alle voorwerpen die nodig zijn voor de tempelbouw zorgt David er ook voor dat de leiders van Israël wordt geboden om Salomo bij de bouw van de tempel te helpen.

1 Kron 23 - 24: indeling van de Levieten en de priesters. Levieten: David benoemt Salomo tot koning en deelt de Levieten in en geeft hun taken. In dit hoofdstuk staan alle namen van de zonen van Levi en hun nakomelingen. Volgens de woorden van David werden alle levieten vanaf 20 jaar berekend. Hun plaats was naast de nakomelingen van Aäron dienst te doen in het huis van de Heer en elke morgen en avond gereed te staan om de Heer te loven en te prijzen en te helpen bij de offerdienst; ze moesten voortdurend voor het aangezicht van de Heer staan. In Hoofdstuk 24 staan de namen van de priesters genoemd die allen nakomelingen van Aäron zijn.

1 Kron 25 - 26: zangers, poortwachters, bewakers van de schatkamers en de opzichters en rechters en hun namen. Hier wordt bijvoorbeeld ook de naam van Asaf genoemd die verschillende Psalmen heeft gedicht. Zij allen stonden opgesteld voor het lied in het huis van de Heer met cimbalen, luiten en harpen. Het waren er 288 en allen volleerd! Het lot bepaalde de taken. In Hoofdstuk 26 staan de namen van de Poortwachters. Het lot bepaalde wie welke poort moest bewaken.

1 Kron 27: in dit hoofdstuk worden de bevelhebbers over 1000 en over 100 genoemd. Elke afdeling telde 24.000 man. Ook worden namen van de hoofden van de 12 stammen genoemd. David nam echter het aantal van hen die jonger dan 21 jaar waren niet op omdat God had beloofd dat Hij Israël zo talrijk zou maken als de sterren aan de hemel. Het hoofdstuk eindigt met de namen van David zijn beampten en raadsheren. Hier wordt ook de naam van Achitofel genoemd. Lees ook 2 Sam 15 - 20.

1 Kron 28 - 29: David draagt Salomo op om de tempel te bouwen. Ook geeft David aan dat hij de tempel niet mag bouwen maar dat Salomo dat moet doen met hulp van de leiders. David zegt tegen Salomo: "wees sterk en moedig en doe het; wees niet bevreesd en weest niet ontsteld want de Heer zal met je zijn. Hij zal je niet verlaten, totdat je heel het werk voor de dienst van het huis van de Heer hebt voltooid". David noemt dan alle helpers die hij heeft "geregeld". David draagt zijn persoonlijke vermogen af voor de bouw van de tempel. Ook de leiders geven vrijwillige gaven tot vreugde van het hele volk. Na het dankgebed van David (lees ook 2 Sam 22) sterft David (lees 1 Kon 2) in goede ouderdom, verzadigd van dagen, rijkdom en eer; Salomo regeerde in zijn plaats.

2 KRONIEKEN

2 Kron 1: Salomo is inmiddels koning en verstevigt zijn positie want de Heer, zijn God was met hem. Salomo bidt om wijsheid. Lees ook 1 Kon 3. God geeft hem dat in overvloed omdat Salomo niet om rijkdom en macht vraagt. Salomo komt dan in Jeruzalem en regeert over geheel Israël. Hij verzamelt strijdwapens en ruiters en maakt overvloedig zilver en goud en de ceders maakte hij zo talrijk als de wilde vijgenbomen in het land. Hij drijft handel met omliggende landen.

2 Kron: 2 - 8 beschrijft de tempelbouw en voorspoed van Salomo. Deze geschiedenis staat ook nader beschreven in 1 Kon 5 - 9. Het Huis van God zal groot zijn, want God is groter dan alle goden. Salomo vraagt Hiram de koning van Tyrus om hem te helpen bij de bouw. **T106** Salomo vraagt een kundig man om te helpen bij de bouw en vraagt verschillende soorten hout. Hiram is zeer vereerd en zegt zijn hulp toe en prijst de God van Israël. In hoofdstuk 2 staan onder ander de aantallen vreemdelingen die aan de tempel bouwen; 70.000 lastdragers; 80.000 steenhouwers en 3600 opzichters.

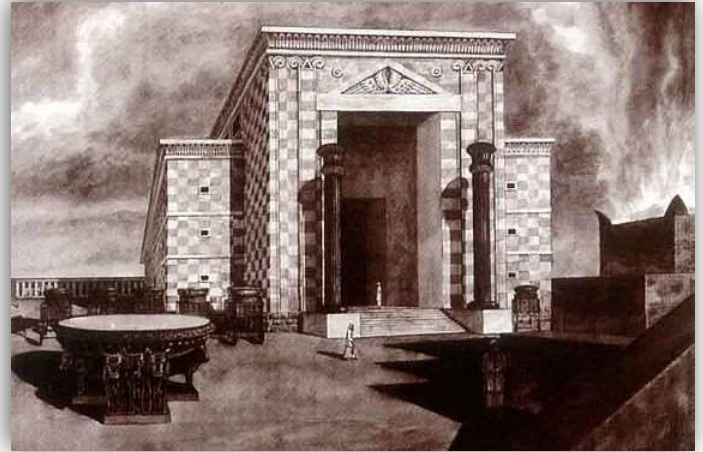
In hoofdstuk 3 staan de vertrekken van de tempel, de afmetingen en de materialen die Salomo er voor gebruikt.

In hoofdstuk 4 staan de voorwerpen beschreven die Salomo voor de tempel laat maken.

In hoofdstuk 5 staat beschreven dat Salomo de ark naar de tempel brengt.

Hoofdstuk 6 beschrijft de inwijding van de tempel en het gebed van Salomo.

In hoofdstuk 7 neemt Gods "heerlijkheid", Zijn Sjechinah, plaats in de tempel. (T58 en T341) Toen de Israëlieten het vuur en de heerlijkheid van de Heer over de tempel zagen neerkomen, knielden ze met hun aangezicht ter aarde, bogen zich neer en loofden de Heer dat Hij goed is. De koning en heel het volk brachten offers voor de Heer. God belooft in 2 Kron 7: 14 dat wanneer het volk in ootmoed buigt voor hun zonden en ze Zijn aangezicht zoeken en zich bekeren van hun slechte wegen dat Hij hen vanuit de hemel zal horen en hun zonden zal vergeven en het land zal genezen.

Hoofdstuk 8 beschrijft de voorspoed onder Salomo.

2 Kron 9: bezoek van de koningin van Sjeba aan Salomo en de beschrijving van de grote rijkdom van Salomo zoals ook beschreven is in 1 Kon 10. Zo werd koning Salomo wat rijkdom en wijsheid betreft aanzienlijker dan alle koningen van de aarde. Salomo heerste over alle koningen van de rivier de Eufraat tot aan het land van de Filistijnen en tot aan de grens van Egypte. Salomo regeerde 40 jaar over geheel Israël en ging te ruste bij zijn vaderen en werd begraven in de stad van David. Rehabeam zijn zoon werd koning in zijn plaats.

2 Kron 10 - 12: geschiedenis van Rehabeam. Dit staat ook beschreven in 1 Kon 12-14. Rehabeam verzaard het juk van Israël wat vervolgens afvallig wordt van het huis van David. Rehabeam (koning over Juda) mag van God niet optrekken tegen Israël. Rehabeam woont in Jeruzalem en bouwt en versterkt verschillende steden zoals Bethlehem en Hebron. Juda behoorde hem toe en Benjamin. Ook de Levieten uit Israël voegden zich bij hem. Rehabeam had 18 vrouwen en 60 bij-vrouwen en verwekte 28 zonen en 60 dochters. Sisak de koning van Egypte trekt dan tegen Jeruzalem op en nam de schatten van de tempel en van het paleis van de koning weg, ja hij nam alles weg. Ook de gouden schilden van Salomo. Na de dood van Rehabeam volgt zijn zoon Abiam hem op.

2 kron 13: Abiam strijdt tegen Jerobeam van Israël. Zie 1 Kon 15. God geeft Israël in de handen van Abiam en vernedert ze; hij wijst ze op het met zout gesloten verbond tussen God en David; daarin belooft God een eeuwig durend koningschap van David over Israël (Lees ook Bijlage 10 Verbonden). De Judeeërs werden machtiger omdat ze op de Heer steunden. Abiam nam 14 vrouwen en verwekte 22 zonen en 16 dochters.

2 Kron 14 - 16: Asa koning over Juda. Zie 1 Kon 15. Het vertelt de overwinning op de Cusjieten als Asa God om hulp vraagt. De profeet Azaria roept Asa op om de Heer trouw te blijven. Anders zal de Heer hem verlaten. Asa vatte moed en verwijderde de afschuwelijke afgoden uit heel Juda en Benjamin. Zelfs zijn grootmoeder Maächa zet hij af omdat zij een Asjera beeld had en hakt het beeld om. Tot in het 35^e jaar was er geen oorlog tijdens de regering van Asa. In het 36^e jaar is er strijd tussen Asa en Baësa de koning van Israël. Baësa sluit de grenzen voor de inwoners om naar Juda gaan. Asa vraagt de koning van Syrië om te helpen. Daarmee wordt er voor gezorgd dat de grenzen open blijven. In zijn 39^e regeringsjaar wordt Asa ziek. In zijn 41^e jaar overlijdt Asa en wordt zijn zoon Josafat koning over Juda.

2 Kron 17 - 20: Josafat wordt koning over Juda en vergroot zijn macht tegenover Israël. Hij vereerde geen afgoden, verwijderde de heidense altaren en liet de Asjerabeelden weghalen en werd steeds rijker en populairder. Hij begon een landelijke actie om het volk te onderwijzen uit het wetboek van de Heer. Omringende landen kregen angst voor de Heer en niemand haalde het daarom in zijn hoofd om Josafat de oorlog te verklaren. Josafat trekt samen met Achab (de echtgenoot van Izebel....) de koning van Israël op tegen Ramot in Gilead tegen de koning van Syrië. Deze geschiedenis staat ook beschreven in 1 Kon 22. Micha de profeet geeft aan dat God zelf Achab zal misleiden en zal laten optrekken en zal sterven in de strijd. Dit gebeurt vervolgens; Josafat daarentegen wordt in de strijd beschermd door de Heer en trekt terug naar Jeruzalem. De profeet Jehu geeft wel aan dat de Heer toornig is dat Josafat mee is opgetrokken met Achab. Josafat herstelt de rechtspraak in Juda. Hij geeft de rechters aan dat ze niet voor een mens oordelen maar voor de Heer. Vrees daarom de Heer, neem uw plichten waar en doe ze, want bij de Heer onze God is geen onrecht, partijdigheid of aanneming van steekpenningen.

Juda wordt aangevallen door de Moabieten, Ammonieten en Meünieten. Ze komen uit Syrië met een enorme legermacht. Josafat richt zich samen met het volk Juda tot de Heer en vraagt Zijn hulp. De Heer geeft aan dat ze zich moeten opstellen maar dat de Heer zelf de tegenstander zal overwinnen. Josafat en heel het volk buigen zich dan voor de Heer neer. De volgende morgen stellen ze zich op en zingen lofliederen. Wanneer ze met het gejuich en lofzangen beginnen legde de Heer hinderlagen en wordt de tegenstander verslagen. Josafat trekt vervolgens terug naar Jeruzalem en God gaf Juda rust. Nadat Josafat een verbintenis aangaat met Ahazia de koning van Israël om daar schepen te bouwen wordt zijn werk door de Heer afgebroken. Josafat wordt na zijn dood opgevolgd door zijn eerstgeborene Jehoram.

2 Kron 21 - 22: Jehoram doodt al zijn broers en de leiders van Juda en regeert acht jaar en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Juda wordt daarom getroffen met een grote plaag en zelf zal hij getroffen worden door een ernstige ziekte. Juda wordt overvallen door de Filistijnen en Arabieren die alle bezittingen van het huis van de koning en ook zijn kinderen en vrouwen wegvoeren. Alleen Joahaz de jongste zoon blijft achter. Jehoram sterft door de ziekte. Ahazia de jongste zoon van Jehoram wordt koning omdat al zijn oudere broers zijn omgekomen in de strijd tegen de Arabieren. Hij regeert maar één jaar. Athalia was zijn moeder die hem raad gaf. Dit leidt tot zijn verderf: Ahazia trekt op aanraden van Athalia op met Joram de koning van Israël, en zoon van Achab, tegen Ramoth in Gilead tegen de Syriërs. De Koning van Syrië verslaat Joram en verwondt hem. Ahazia gaat dan op een later moment naar de zieke/gewonde Joram. Jehu heeft van God echter de opdracht gekregen om het hele huis van Achab en Izebel uit te roeien. Lees ook 2 Kon 9 en 10. Joram, de zoon van Achab, wordt gedood door Jehu. Ahazia ziet dat en vlucht weg maar Jehu achtervolgt hem en doodt ook Ahazia. Er is dan niemand uit het huis van Ahazia die hem kan opvolgen. Zijn moeder Athalia brengt het hele koninklijke nageslacht van het huis van Juda om en regeert over Juda. Joas een jonge zoon van Ahazia wordt echter zes jaar door een voedster verborgen; dit is de zuster van Ahazia.

2 Kron 23 - 24: Jojada geeft dan alle bevelhebbers de wapens van koning David en laten hen Joas tot koning over Juda uitroepen en doden Athalia, lees ook 2 Kon 11 en 12. Joas is dan zeven jaar oud als hij koning wordt en zal veertig jaar over Juda regeren. Hij doet wat juist is in de ogen van de Heer en wordt door priester Jojada onderwezen. Heel Juda was blij en Jeruzalem had rust na de dood van Athalia. Joas vernieuwt de tempel van de Heer. Hiertoe verzamelt hij geld onder de inwoners van Juda en laat de tempel samen met Jojada herbouwen met alle voorwerpen voor de offerdienst. Na de dood van Jojada verleiden de vorsten van Juda Joas om zich van de Heer af te wenden en weer de afgoden te gaan dienen. God stuurt profeten om Juda tot de Heer te doen terugkeren maar daar wordt niet naar geluisterd. God laat de profeet Zacharia aankondigen dat de Heer Juda zal verlaten. Zacharia wordt in opdracht van Joas gestenigd. Zacharia roept dan: "moge de Heer het zien en vergelding eisen". Daarop trekt een klein leger van de Syriërs Juda binnen en richten het te gronde. Al hun buit nemen ze mee naar Damascus. Dienaren van hem doden Joas terwijl hij op een ziekbed ligt. De zoon van Amazia volgt hem op.

2 Kron 25 - 28: Amazia laat de moordenaars van zijn vader doden. Lees 2 Kon 14. Hij wil samen met ingehuurde inwoners van Israël optrekken tegen de Edomieten. Een profeet geeft echter aan dat God niet wil dat de Israëlieten helpen. Daarop stuurt Amazia ze terug naar hun woonplaatsen. Hij overwint de Edomieten. Hij neemt echter wel goden van hen mee en buigt zich voor hen neer wat de woede van de Heer oproept. De Heer keert zich van Juda en wanneer Amazia de strijd aanbindt tegen Israël wordt hij door hen overwonnen. Joas de koning van Israël nam al het goud en zilver mee en al de voorwerpen van de tempel van de Heer in Jeruzalem. Jaren later wordt Amazia vermoord als straf dat hij zich van de Heer afweek. Zijn zoon Uzzia, ook wel Azaria genaamd (lees 2 Kon 14, Amos 1 en Jes 1) wordt dan koning als hij 16 jaar is. Hij regeerde 52 jaar in Jeruzalem en deed wat juist is in de ogen van de Heer. In de dagen dat hij God zocht maakte God hem voorspoedig. Hij was succesvol in de strijd en landen om hem heen droegen schatting af. Uzzia had een geoefend leger met goed materieel. Hij werd echter hoogmoedig en werd ontrouw aan de Heer. Hij wilde zelf offeren in plaats van het door de priesters te laten doen. Die willen hem het heiligdom laten uitgaan waarop Uzzia woedend wordt. Op dat moment wordt Uzzia getroffen door melaatsheid en blijft dat tot aan zijn dood. Zijn zoon Jotham werd aangesteld tot koning over Juda. Jotham is dan 25 jaar.

Jotham deed wat juist was in de ogen van de Heer en regeert 16 jaar en verstevigde zijn positie want hij richtte zijn wegen voor het aangezicht van de Heer God. Na zijn dood volgt zijn zoon Achaz van 20 jaar hem op. Ook hij regeerde 16 jaar maar wandelde niet in de weg van de Heer. Hij offerde zelfs zonen op aan de afgoden. Daarop geeft God hem over in de hand van de koning van Syrië. Die voert een grote groep als gevangenen naar Damascus. Ook de koning van Israël brengt Achaz en Juda een grote slag toe: op één dag worden 120.000 dappere mannen van Juda gedood. 200.000 inwoners van Juda worden door de Israëlieten gevangen meegevoerd. Ook roofden ze veel buit die ze meenamen naar Samaria. God echter verplicht Israël om de gevangenen naar Juda terug te brengen. Israël heeft immers ook een grote schuld tegenover de Here God. Koning Achaz vraagt dan hulp aan de koningen van Assyrië. Verschillende landen roven Juda omdat God hen aan hen had overgegeven. Tiglath-Pileser de koning van Assyrië helpt echter niet. Achaz wordt verder in het nauw gedreven en biedt allemaal voorwerpen uit de tempel en zijn paleis aan, maar ook dat helpt hem niet. Achaz bleef de Heer ontrouw en offert aan de afgoden van Damascus. Na de dood van Achaz volgt zijn zoon Hizkia hem op.

2 Kron 29 - 32: Hizkia voert dan hervormingen door en doet wat goed is in de ogen van de Heer. Lees ook 2 Kon 18 - 20. Hizkia opent weer de deuren van tempel in Jeruzalem en herstelt hem. De Levieten keren terug en reinigen de tempel en herstellen de tempel- en offerdienst. Heel het volk is dan verblijd. Daarna wordt het pascha weer in ere hersteld en roept hij zowel Juda als Israël op om het pascha te vieren. In Jeruzalem verzamelde zich veel volk om het feest te vieren. De Israëlieten keren terug en vernietigen dan ook op de terugtocht de afgodenaltaren en offerhoogten. Hizkia regelt daarna ook de Levieten-dienst en laat het volk afdragen om de priesters in hun levensonderhoud te voorzien. Al zijn werk deed Hizkia in het gebod om God te zoeken; hij handelde met heel zijn hart en was voorspoedig.

Sanherib de koning van Assyrië valt dan Juda binnen. Hizkia vertrouwt op de Heer. Samen met Jesaja de profeet bidt Hizkia tot God. De Heer zendt vervolgens een engel die alle strijdbare helden en leiders van de Assyriërs uitroeit en Juda zo verlost uit de hand van Sanherib de koning van Assyrië. Hizkia wordt dan dodelijk ziek. Hizkia bidt tot God die hem een wonderteken geeft door hem te genezen. Hizkia wordt echter hoogmoedig. God wordt erg boos en Hizkia verootmoedigt zich tegenover God. Gods toorn zal dan niet tijdens Hizkia's leven zijn maar daarna. Na zijn dood (15 jaar na zijn ziekte) volgt zijn zoon Manasse hem op.

2 Kron 33 - 35: Manasse was twaalf jaar oud toen hij koning over Juda werd. Hij regeerde 25 jaar en deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Hij herbouwde de afgodenhogten en richtte afgodenaltaren op. Hij liet zijn zoon door het vuur gaan en deed aan waarzeggerij. God raakte zeer vertoornd omdat Manasse Juda deed dwalen nog erger dan de heidenvolken deden. Het leger van Assyrië nam Manasse met haken gevangen en leidden hem weg naar Babel. Manasse toont daarop berouw en God laat hem

terugkeren naar Jeruzalem. Manasse vernietigt dan alle afgoden in het land en herbouwt het altaar van de Heer. Na zijn dood wordt Amon koning over Juda als hij 21 jaar is. Amon regeert slechts twee jaar in Jeruzalem.

Amon doet wat slecht was in de ogen van de Heer en stelt de afgodendienst weer in. Amon wordt vermoord door zijn dienaren. De zoon van Josia volgt Amon op. Josia is pas acht jaar als hij koning wordt over Juda. Josia doet wat goed is in de ogen van de Heer en vernietigt de afgoden en herstelt de eredienst van de Heer en reinigt Juda en Jeruzalem. Josia herstelt dan de tempel en de tempel- en offerdienst. Hilkia vindt dan het wetboek van de Heer en geeft het aan de koning Josia. Als die hoort wat er in staat scheurt hij zijn kleren. Hij beseft dat Juda grote schuld op zich geladen heeft door tegen Gods geboden in afgoden te hebben aanbeden. Ze gaan dan naar een profetes in Jeruzalem die de val van Juda aankondigt: ik ga onheil over Jeruzalem en haar inwoners aanbrengen omdat ze Mij verlaten hebben. Tegen Josia moeten ze zeggen dat God deze toorn zal uitvoeren nadat hij is overleden. Josia viert dan in zijn 18^e regeringsjaar het pascha voor de Heer in Jeruzalem. Josia wordt gedood door Necho de Farao van Egypte als die optrekt tegen Assyrië in het dal van Megiddo. Lees ook 2 Kon 23. Zijn zoon Joahaz wordt koning in zijn plaats over Juda en is 23 jaar oud bij zijn aantreden. Hij deed wat slecht was in de ogen van de Heer.

2 Kron 36: Joahaz regeerde slechts drie maanden. Necho de koning van Egypte zet Joahaz af en benoemt zijn broer tot koning. Zijn broer Eljakim geeft hij vervolgens de naam Jojakim. Joahaz wordt meegenomen naar Egypte. Jojakim was 25 jaar oud en regeerde elf jaar in Jeruzalem. Nebukadnessar de koning van Babel trekt dan tegen Juda op en neemt Jojakim gevangen en neemt hem mee naar Babel. Zijn zoon Jochin wordt koning als hij acht jaar is. Hij regeert slechts drie maanden en tien dagen. Nebukadnessar neemt ook hem mee naar Babel en maakte diens broer Zedekia koning over Juda.

Zedekia was 23 jaar toen hij koning werd en regeerde elf jaar. Hij deed wat slecht was in de ogen van de Heer. Lees ook 2 Kon 25. Hij vernedert zich niet voor de ogen van de profeet Jeremia die op Gods bevel sprak. Ook de priesters pleegden trouwbrek aan God en deden overeenkomstig de gruweldaden van de heidenvolken. Steeds weer stuurde God zijn profeten (boodschappers) om hen te waarschuwen maar het volk bespote hen en sloegen hun boodschap in de wind. Gods grimmigheid werd enorm groot en kon Zijn toorn niet langer inhouden, zodat er geen genezing meer was. God laat daarom Nebukadnessar optrekken. Hij doodt jonge mannen, vrouwen en ouderen. God gaf hen allen in zijn handen. De tempel wordt geroofd en met de grond gelijk gemaakt. Zij die overbleven werden naar Babel gebracht (lees ook het boek Ezechiël). Zeventig jaar lang zou deze ballingschap duren. De Geest van God komt dan over Koning Kores (ook Cyrus genaamd) die dan aan het bewind is over Perzië. Kores staat dan toe dat de inwoners van Juda de tempel weer mogen opbouwen en mogen terugkeren. Het vervolg staat dan in Ezra.

EZRA

Ezra is priester na de terugkeer uit ballingschap uit Babel. Het boek sluit aan op 2 Kronieken. De tempel is herbouwd en Ezra beschrijft zijn bemiddelende rol tussen het ongehoorzame volk en God. Het boek dateert rond 500 vChr. God heeft het volk jarenlang gestraft door verstrooiing en ballingschap maar heeft hen nooit verlaten getuige de terugkeer in het land. Wel verlangt God dat ze Hem aanbidden en Zijn wetten gehoorzamen. God heeft daarom de tempelbouw gestimuleerd en daar gebruikte Hij Haggai en Zacharia voor.

Ezra 1: Cyrus (ook Kores genaamd) kondigt in zijn eerste regeringsjaar aan dat de God van Israël - die hem alle macht in zijn koninkrijk heeft gegeven - hem heeft opgedragen de tempel in Jeruzalem te laten herbouwen. Alle Joden mogen daarom terugkeren naar Jeruzalem en beginnen met de tempelbouw. Zij die willen blijven moeten materieel en/of financieel gaan steunen. Zelf schenkt Cyrus de tempelvoorwerpen terug die Nebukadnessar had gestolen. In totaal 5400 gouden en zilveren voorwerpen!

Ezra 2: in dit hoofdstuk worden de namen genoemd van Joden die door Nebukadnessar waren weggevoerd naar Babel die terugkeerden. Hun leider was Zerubbabel. Verder worden allemaal namen genoemd van families, priesters, levieten, zangers, tempelknechten, poortwachters en bedienden van Salomo. Ook worden talloze namen genoemd van mensen die terugkeerden uit andere gebieden van het Perzische Rijk. In totaal keerden 42.360 mensen terug exclusief slaven en slavinnen. Daarnaast staan de aantallen dieren die mee teruggingen. Bij terugkeer schonken leiders grote sommen goud en zilver voor de herbouw van de tempel. De priesters en levieten vestigden zich in Jeruzalem en omgeving. Anderen vestigden zich elders in Juda waar ze van oorsprong vandaan kwamen.

Ezra 3: het altaar van God werd herbouwd en in gebruik genomen om brandoffers te brengen volgens de wetten van Mozes. Het loofhuttenfeest werd weer gevierd en er werd gestart met het brengen van de dagelijkse offers. Tegelijk werd er materiaal verzameld voor de herbouw van de tempel. Twee jaar na terugkeer startten de Israëlieten met de herbouw onder leiding van Zerubbabel. Levieten ouder dan 20 jaar zagen op de bouw toe. Volgens voorschrift werden er - na gereed komen van het fundament - lofliederen gezongen. Huilen en juichen klonken door elkaar tot in de verre omtrek.

Ezra 4: de plaatselijke bevolking wil ook meehelpen maar ze mogen niet meedoen omdat het geen Israëlieten zijn (heidenen). Reactie daarop was dat ze juist gingen tegenwerken. Ze sturen leugens naar koning Cyrus om zo de herbouw te verhinderen. Dat ging door tot in het eerste jaar van Darius. Bij het begin van koning Ahasveros (Xerxes I) dienden ze een aanklacht in. Ook bij de opvolgers vertelden ze leugens. Zo gaven ze aan dat de Judeeërs zullen weigeren tol en belasting te betalen als de muren van Jeruzalem en de tempel weer gereed zullen zijn. Ze wijzen op de eeuwen lange opstandigheid van het volk en dat juist daarom verschillende keren de stad en de tempel zijn verwoest. Ze vrezen dat dit zich zal herhalen en dat de koning het gebied van de Eufraat zal verliezen. Koning Artaxerxes reageert daarop dat de herbouw van Jeruzalem moet worden gestaakt waarop het werk aan de tempel wordt stilgelegd tot in het tweede jaar van Darius. Hij stelt een onderzoek in.

Ezra 5: de profeten Haggai en Zacharia (lees de gelijknamige Bijbelboeken) moedigen de bevolking echter aan de bouw te hervatten. Zerubbabel en Jesua namen daarop het werk weer ter hand geholpen door de profeten. Op de vraag wie toestemming gaf om het werk weer te hervatten geven de profeten een lijst met namen. Dat zijn de namen die aangeven dat ze alleen de God van hemel en aarde

dienen. Ook vertellen ze dat het dezelfde God is die hun heeft gestraft met de verwoesting van de tempel en Jeruzalem door Nebukadnessar en dat ze zijn verbannen. Vervolgens vertellen ze dat koning Cyres (Kores) hen toestemming gegeven heeft om terug te keren naar Jeruzalem en dat ze de tempel van hem mochten herbouwen. Ze adviseren Darius om de archieven van Babel daarop na te lezen.

Ezra 6: Darius vindt dan het bevel van Cyrus tot herbouw, waarin zelfs de afmetingen e.d. genoemd staan. Darius geeft dan toestemming om door te gaan met de herbouw van de tempel. Bovendien mogen de Judeeërs niet worden lastig gevallen en dat zelfs de bouwkosten moeten worden betaald uit de belastingopbrengsten. Ook de priesters moeten ontvangen wat ze nodig hebben om te offeren aan Jahweh. Iedereen die tegenwerkt zal worden opgehangen en zijn huis zal worden vernietigd. In het zesde jaar van Darius was de tempel gereed. De teruggekeerde ballingen wijdden de tempel in en vierden het pesach met de daarbij behorende offers. Veel heidenen sloten zich aan bij de Israëlieten, aanbaden God en vierden pesach en het feest der ongezuurde broden.

Ezra 7 - 8: Ezra wist veel van de wet van Mozes en kreeg toestemming van Artaxerxes om terug te keren naar Jeruzalem. Hij was vastbesloten om de Israëlieten veel te onderwijzen uit de wet van Mozes. Met Ezra keert een aantal andere bewoners, priesters, levieten, zangers, poortwachters en tempelknechten mee terug. Zij krijgen van de koning opdracht om al het goud en zilver wat hij had geschonken naar Jeruzalem te brengen. Al het gereserveerde geld mogen ze besteden naar eigen inzicht en naar de wil van God. De koning geeft exact aan tot welk maximum bedrag en welke hoeveelheden materialen Ezra mag meenemen. Alles wat God aangeeft wat nodig is voor de tempel moet Ezra krijgen. Ezra moet verder zijn wijsheid aanwenden om goede bestuurders en rechters aan te stellen over het bestuur ten westen van de Eufraat. Verder moet Ezra het volk onderwijzen in de wetten van hun God. Ezra gaat daarop naar Israël terug.

In hoofdstuk 8 staan alle namen genoemd die met Ezra mee teruggaan. Onder Gods bescherming gaan ze terug met in totaal 23.400 kilo zilver, 3600 kilo zilveren voorwerpen, 3600 kilo goud, 20 gouden bekens en 2 bronzen voorwerpen. Deze moesten nauwkeurig worden bewaakt zodat ze straks in de tempel gebruikt konden worden. Ze komen vervolgens veilig aan in Jeruzalem. Alle voorwerpen en kostbaarheden worden overgedragen aan de levieten.

Ezra 9 - 10: Ezra hoort op welke wijze het volk intussen wederom had deelgenomen aan gruwelpraktijken van de heidense volken. Onderling waren zelfs de zonen en dochters met heidenen getrouwd waardoor Israël zich had vermengd. God had dit ten strengste verboden. Lees Deut 7! Wanneer Ezra dit hoort scheurt hij zijn kleren en heft zijn handen op tot God en bidt om vergeving voor de zware zonden van zijn volk. "De geschiedenis van ons volk vertelt niets dan zonde... en terecht hebt U, o God, ons gestraft". Hij dankt God voor Zijn genade dat ze zijn teruggekeerd en belijdt dat ze opnieuw zwaar hebben gezondigd. "Hier staan we dan als ballingen vol schuld. Hoe kunnen we U onder ogen komen?"

Daarop barst een grote menigte in tranen uit en belijden ze collectief hun ontrouw met heidense volken en hun huwelijken met hun vrouwen. Dan beloven ze God dat ze zullen gaan scheiden van de heidense vrouwen en dat zij met hun kinderen zullen worden weggestuurd. Ze beloven daarna Gods wetten te zullen gehoorzamen. Ezra staat dan op en laat de priesters en levieten en de leiders plechtig beloven dat wat ze hebben gezegd dat ze dat ook zullen doen. Binnen drie dagen waren alle mannen van Juda en Benjamin in Jeruzalem gekomen. Ezra zegt dan dat ze hebben gezondigd door met heidense vrouwen te huwen. Beken de Heer uw schuld. Ze besluiten om rechtszittingen te houden; over elk huwelijk met een heidense vrouw zal een oordeel worden geveld. De mannen beloofden dat zij van hun vrouw zullen scheiden en dat ze een hersteloffer zullen brengen. Zo zal aan Gods oordeel worden ontkomen. Het hoofdstuk eindigt in een namenlijst van mannen die met een heidense vrouw getrouwd waren waarvan sommigen kinderen hadden gekregen.

NEHEMIA

Het boek vormt eigenlijk één geheel met Ezra. Ezra is weer een vervolg op Kronieken. Nehemia is de landvoogd over Israël en is rond 500 vChr. gedateerd. Hij was verantwoordelijk voor de wederopbouw van Juda. Gaat Ezra met name over de herbouw van de tempel, Nehemia betreft de wederopbouw van de muren van Jeruzalem. Nehemia laat ook zien hoe traag de mens de lessen van God leert. Israël was met verbanning gestraft door God vanwege hun afvalligheid en zonden; na hun terugkeer vervallen ze opnieuw in een zondige en goddeloze levenswandel. Ze negeren de aanbidding van God en ze behandelen elkaar onrechtvaardig. Gods geduld is echter groot en Hij stuurt opnieuw boodschappers over vergeving en verlossing.

Neh 1 - 2: Nehemia is nog in Susa in het paleis van Artaxerxes als hij bezoek krijgt van zijn broer. Die vertelt dat de teruggekeerde Joden nog steeds niet zijn begonnen met de herbouw van Jeruzalem en dat de muren nog in puin liggen. Nehemia barst in tranen uit en gaat vasten. Hij belijdt de zonden van Israël. Hij wil naar de koning gaan en vraagt God om Zijn hulp. Na vier maanden reikt Nehemia de koning zijn wijn aan en die vraagt waarom hij zo somber is. Nehemia vertelt dan dat hij verdriet heeft dat Jeruzalem nog een verwoeste stad is. In de maand Nisan in het 20^e regeringsjaar van Artaxerxes geeft hij Nehemia toestemming om naar Juda te gaan om de stad te herbouwen en geeft een reisbrief en een brief voor hout mee waarmee Nehemia materiaal kan halen voor de poorten, de muren en een huis voor hemzelf. Ook krijg hij bescherming mee voor de reis onderweg. (T406)

Nehemia vertelt niemand iets van zijn plannen; bij aankomst gaat hij eerst de muren inspecteren. Een paar buitenlandse bestuurders zijn echter kwaad dat hij Israël komt helpen. Dan vertelt Nehemia zijn plan aan de priesters en de leiders en andere inwoners. Hij geeft aan dat hij toestemming heeft van Artaxerxes. Goed, zeggen de mannen, wij gaan u helpen de muren te herbouwen. De buitenlandse bestuurders die het zien, bespotten hem echter. Nehemia zegt: "de God van de hemel zal ons helpen, u hoort hier echter niet thuis en hebt geen recht hier te wonen".

Neh 3: begint met een opsomming wie zoal meehelpen aan de stadsmuur en de poorten en welk deel ze herbouwen. Ook wordt expliciet genoemd wie geen hand uitstaken... De opsomming is heel nauwkeurig. Bijvoorbeeld: "hij was bezig met de reparaties tot aan

de begraafplaats, het waterreservoir en het gebouw van de legeropleiding". Iedereen werkt mee: families, priesters, levieten, tempelknechten, oudsten, goudsmiden, handelaars, stadsbestuurders enz..

Neh 4: de buitenlandse bestuurders drijven opnieuw de spot met de Judeeërs. Sanballat zegt: "kijk eens, ze gebruiken zelfs oude stenen uit het puin; denken ze dat ze de muren in één dag kunnen bouwen? Als er een vos overheen loopt dan stort de muur al in". Nehemia bidt dan tot God of hij de buitenlandse spotters wil straffen. De bouw vordert desondanks. De muur is halverwege de hoogte dat de bespotters woedend worden en een plan bedenken om Jeruzalem aan te vallen en om paniek te zaaien. Nehemia bidt tot God en laat vanaf dat moment de muur bewaken. De samenzweerders merken dat hun plan door Nehemia en God bekend is en dat God het plan verijdelt. Daarop gaat de wederopbouw van de muur verder maar nu steeds onder bescherming van bewapende bewakers op de muur. Van zonsopgang tot zonsondergang wordt er aan de bouw van de muur gewerkt en de andere helft hield de wacht. Niemand kwam uit de kleren en iedereen hield zijn wapen binnen handbereik.

Neh 5: er is groot verschil tussen de bewoners. Velen zijn straatarm en een aantal is heel rijk. Er heerst honger. Mensen hadden bezittingen verpand en konden het niet terugkopen. Weer anderen hadden leningen lopen om belastingen te kunnen betalen. Sommigen hadden zelfs hun kinderen als slaaf of slavin verkocht. Nehemia wordt dan erg boos en bestraft deze praktijken in het openbaar. Hij stelt voor om de arme mensen hun schulden kwijt te schelden en om hun bezittingen terug te geven en om geen rente te vragen. De mensen die zich schuldig maakten aan deze slechte praktijken beloven aan de priesters dat ze dat niet meer zullen doen. Iedereen hield zich aan zijn woord. Nehemia en zijn broers ontvangen geen salaris; hij is toch twaalf jaar gouverneur van Israël en hij legt het volk geen zware lasten op zoals hun voorgangers dat wel hadden gedaan. Hij ontving veel leiders aan zijn tafel maar betaalde alles zelf.

Neh 6: de muren zijn bijna klaar. Er zitten alleen nog geen deuren in de poorten. De buitenlandse bestuurders (Sanballat, Tobia en Gesem en nog meer vijanden) willen Nehemia ontmoeten. Nehemia beseft dat ze hem willen vermoorden. Tot vijf keer toe krijgt Nehemia brieven en steeds met onwaarheden. Zo beweren ze dat Nehemia in opstand wil komen tegen Artaxerxes en zullen dat gerucht doorgeven aan de koning. Nehemia beseft dat ze hem bang willen maken en vraagt God om hem te helpen en om hem kracht te geven. In 52 dagen is de hele muur weer hersteld. De vijanden werden bang en erkenden dat dit was gelukt met hulp van God. Tobia bleef dreigen en probeerde rijke Judeeërs te beïnvloeden.

Neh 7: na het herstel van de muur werden de deuren er in gehangen en werden poortwachters, zangers en levieten aangesteld. Tevens stelt Nehemia de regels op voor het bewaken van de muur en de poorten. De stad was groot maar er waren nog niet veel inwoners en nog weinig huizen. God laat Nehemia de leiders en het volk roepen om zich te laten inschrijven in het bevolkingsregister. Hij ontdekt dan een namenlijst van teruggekeerde ballingen uit Babel. Hun leider was Zerubbabel. Lees Ezra 2. Alle namen staan vervolgens opgetekend in dit hoofdstuk met hun aantallen. In diezelfde tijd keerde nog een groep ballingen terug uit andere Perzische gebieden. Zij konden echter niet aantonen dat ze Joden waren. In totaal keerden 42.360 mensen terug (lees ook Ezra 2). Ook wordt aangegeven dat enkele leiders goud en zilver schenken. Ook het gewone volk gaf veel goud en zilver. De priesters, levieten, poortwachters, zangers, tempelknechten en het gewone volk keerden terug naar hun eigen dorp of stad in Juda.

Neh 8: op het plein voor de Waterpoort las priester Ezra de boekrol met de wet van Mozes voor. Het volk knielt en aanbidt God. De levieten liepen tussen het volk en legden uit wat Ezra voorlas. Iedereen barst in huilen uit. Ezra, Nehemia en de levieten geven dan aan dat ze niet moeten huilen omdat die dag een feestdag is. Ga eten en deel je maaltijd met de armen wat iedereen dan doet. Overal heerste grote vreugde. Daags daarna kwamen levieten, priesters en leiders weer bijeen en ontdekten in de wet dat juist in dié maand ze het loofhuttenfeest dienen te vieren. Ze gaan dan naar het volk en dragen hen op om een loofhut te gaan maken. Iedereen gaat op pad om daar het nodige materiaal voor te verzamelen in de bergen. Daarna bouwde iedereen een loofhut op de platte daken en wonen ze daar zeven dagen tijdens het feest in. Op de achtste dag was er een gezamenlijk slotfeest conform het voorschrift van Mozes. Dit was de eerste keer dat de Israëlieten het loofhuttenfeest weer vierden sinds Jozua het volk het land Kanaän had binnengeleid.

Neh 9 - 12: na het feest start het volk zoals voorgeschreven met een vastentijd, belijden ze hun zonden en aanbidden God. Levieten prijzen God: "U alleen bent God en bent de schepper van hemel en aarde". Ze herhalen de geschiedenis van Abraham, de uittocht uit Egypte en de woestijnreis en gedenken de hulp van God daar bij. Daarbij bevestigen ze dat God hen had opgedragen om Zijn geboden te bewaren en Hem te eren. Ze herinneren dat de voorouders zijn afgeweken maar dat God genadig was. De volgende voorbeelden worden genoemd: Hij gaf Zijn Geest, ze zijn niet gestorven in de woestijn, ze kregen de wolkkolom, ze kregen brood en vlees uit de hemel, ze hebben nooit gebrek geleden, verschillende koninkrijken werden veroverd en ze mochten in Kanaän wonen en kregen talrijke kinderen en vruchtbare grond. Desondanks werden ze ongehoorzaam en kwamen ze tegen God in opstand. Steeds herhaalde zich dit patroon van koppigheid en genade, tot Gods geduld opraaakte en ze werden gestraft met verbanning en verstrooiing. Gods straf was terecht.

Het volk besluit om al deze redenen God te beloven Hem te dienen en dat verbond op schrift te (her-) bevestigen. De leiders, priesters en levieten ondertekenen het document! Hoofdstuk 10 bevat alle namen van de ondertekenaars. Ze beloven ook om geen huwelijken meer aan te gaan met niet-Israëlieten en bevestigen de sabbat en de sabbatsjaren voor de grond. Alle voorschriften van de wet van Mozes beloven ze na te komen zoals het geven van tienden e.d. zodat ze de tempel van God niet meer zullen verwaarlozen.

In hoofdstuk 11 en 12 worden de namen van de familiehoofden uit de provincies genoemd die in Jeruzalem gaan wonen alsmede de namen van de priesters en levieten. In hoofdstuk 12 wordt de inwijding van de stadsmuur beschreven. Nehemia is daar voor op de muur geklommen en verdeelt de groep in twee delen die al zingend elkaar tegemoet lopen over de muur. Geestelijk leider Ezra loopt aan het hoofd van de ene stoet, Nehemia aan het hoofd van de andere stoet. Op die vreugdevolle dag werden heel veel offers gebracht. Tot in de verre omtrek werd het feestgedruis gehoord!

Neh 13: de Moabieten en Ammonieten hadden ooit het volk Israël geen gastvrijheid betoont; ze hadden zelfs via Bileam geprobeerd om Israël te vervloeken. Lees Num 22-24. Daarom was het een voorschrift uit de wet dat deze heidenen zich niet in de gemeenschap van Israël mochten aansluiten. Toen het volk dit gedeelte las in de wet werden de heidenen uit de bijeenkomst verwijderd.

Het boek eindigt met de mededeling dat Nehemia weer teruggekeerd was naar Ataxerxes in zijn 32^e regeringsjaar. (T114) Enige tijd later komt Nehemia weer terug in Jeruzalem en ontdekt dan toch weer afval:

- hij moet de (onreine) spullen van de buitenlander Tobia uit de voorraadkamer van het tempelcomplex gooien;
- Nehemia stelt vast dat de levieten niet hun wettelijke tienden ontvangen waardoor de tempel aan zijn lot werd overgelaten. Ook dat voorschrift herstelt Nehemia; daarna kunnen de levieten hun taak weer oppakken;
- De Israëlieten overtraden ook weer de sabbatsrust; er werd gekocht en verkocht en gewerkt. Hij roept de leiders ter verantwoording en laat op vrijdag na zonsondergang de stadspoorten sluiten;
- Er zijn weer huwelijken met buitenlanders; hij roept de Judeeërs ter verantwoording en vervloekt hen.

Zo zuivert Nehemia het volk opnieuw en draagt hij de priesters en levieten ieder weer hun taak op. Tenslotte vraagt Nehemia aan God of Hij de goede daden van Nehemia niet wil vergeten.

ESTHER

De geschiedenis van dit boek speelt zich af nadat de Medo-Perzen het Babylonische Rijk hebben veroverd (lees ook Daniël). Esther een Joodse vrouw trouwt met de Perzische koning Ahasveros (in het Grieks Xerxes I). Diens slechte adviseur Haman beraamt een plan om alle Joden uit te roeien om zo hun bezittingen te roven. Koningin Esther komt op zeer tactische wijze tussenbeide en redt haar volk voor de ondergang. Deze geschiedenis geeft de haat aan Joden weer zoals door alle eeuwen heen zich heeft voorgedaan. Het is de satan zelf die steeds de plannen van God met Zijn volk wil verijdelen. De redding waarvan in dit boek Esther sprake is wordt tot op de huidige dag herdacht tijdens het zgn "Poerimfeest". Dit boek toont de macht van God om onder alle omstandigheden Zijn volk te beschermen.

Es 1: het Medo Perzische Rijk grensde van India tot aan Ethiopië en werd op dat moment geleid door Ahasveros rond 483 v Chr. Ahasveros geeft een enorm feest met buitengewone pracht en praal. Hij geeft opdracht om koningin Wasti te halen. Ze was beeldschoon. Ze moet haar kroon dragen zodat iedereen haar schoonheid kan bewonderen. Ze weigert echter te komen. Ahasveros vraagt zijn wijze mannen om raad en samen besluiten ze Wasti te verbannen. Zo wordt in het hele rijk bekend dat vrouwen aan hun mannen onderdanig moeten zijn. Mannen moeten gerespecteerd worden door hun echtgenotes. Er zal een nieuwe koningin worden gekozen.

Es 2: uit het hele rijk worden de mooiste meisjes geselecteerd en in de koninklijke harem opgenomen. Daaruit kan Ahasveros dan een nieuwe koningin kiezen. Vanuit Juda was Mordechai in ballingschap weggevoerd naar Babel. Hij was de pleegvader van Hadassa die in het Perzisch Esther werd genoemd. Esther was heel knap. Esther werd vanwege haar schoonheid in de koninklijke harem opgenomen. De harembewaker was zeer onder de indruk van Esther. Hij zorgde voor de beste omstandigheden voor Esther. Ze onderging allerlei schoonheidsbehandelingen. Niemand wist echter van haar Joodse achtergrond. Mordechai had haar geadviseerd om dit niet te zeggen. Mordechai kwam dagelijks naar de harem om te informeren hoe het met Esther ging.

Koning Ahasveros was zeer onder de indruk van Esther en hield meer van haar dan van alle andere meisjes. Hij was zo verrukt dat hij Esther de kroon op haar hoofd zette en Esther tot koningin uitriep in plaats van Wasti. Mordechai werd ook een vertrouwde verschijning aan het hof van de koning. Hem komt een samenzwering tegen Ahasveros ter ore die hij aan Esther doorgeeft. Onderzoek wijst uit dat de mannen schuldig zijn en ze worden opgehangen.

Es 3 - 5: op enig moment wordt Haman tot de belangrijkste man benoemd door de koning. Mordechai weigert echter als Jood voor Haman te buigen. Hierop ontsteekt Haman in woede en wil behalve Mordechai ook het hele Joodse volk uit het rijk van de Perzen uitroeien. Ze werpen het lot om te bepalen in welke maand dat het beste kan. (T115) Haman gaat dan naar Ahasveros en zegt dat de Joden weigeren om de wetten van de Perzen te volgen en geeft aan het te willen uitroeien. Haman belooft dan een fortuin in de kas van Ahasveros te zullen storten. Ahasveros stemt er mee in. Dan laat de koning brieven uitgaan naar alle delen van zijn Rijk met het bevel om op de 13^e dag van de 12^e maand van het volgende jaar alle Joden te doden en hun bezittingen in beslag te nemen.

In alle gewesten van het Perzische Rijk verkeerden de Joden in diepe rouw. Mordechai liep ook in rouwkleding rond. Esther laat dan informeren wat er aan de hand is. Mordechai vertelt haar wat er gebeurd is en vraagt of Esther naar de koning wil gaan om genade te smeken. Mordechai geeft dan ook aan dat ook Esther als Jodin zal moeten sterven. Esther vraagt iedereen om te gaan vasten en belooft naar de koning te gaan ook al kan dat haar dood worden. Wanneer Esther naar de binnenhof van het paleis gaat dan ziet Ahasveros haar en rijkt haar zijn scepter aan als teken dat hij haar wil ontvangen. Hij belooft Esther zelfs zijn halve koninkrijk te zullen geven als ze hem er om zou vragen. Esther nodigt dan Ahasveros die avond uit voor een diner waar ook Haman bij wordt uitgenodigd. Bij het diner herhaalt Ahasveros dat Esther mag vragen wat ze wil en hij zal het haar schenken. Esther nodigt dan Ahasveros en Haman weer uit voor een diner dat Esther de volgende avond speciaal voor deze twee mannen zal maken; tijdens dat diner belooft ze dat ze de vraag van Ahasveros zal beantwoorden. Haman - die zeer vereerd is - ziet bij het verlaten van het paleis Mordechai bij de poort zitten en is opnieuw razend omdat Mordechai niet groet. Haman laat dan een galg maken waaraan hij Mordechai de dag er na wil laten ophangen zodat hij 's avonds met nog meer plezier het feestdiner met Esther en Ahasveros kan vieren.

Es 6 - 7: Ahasveros beseft dat hij Mordechai nooit heeft bedankt dat hij de koning destijds bewaard heeft tegen de samenzwering van twee vijanden (Es 2). Ahasveros laat Haman roepen en vraagt hem hoe hij iemand kan eren. Haman denkt dan aan zichzelf en adviseert om de man rond te laten rijden op het paard van de koning in koninklijke kledij. Dan zegt Ahasveros dat Hij dat met Mordechai moet doen. Haman voelde zich diep vernederd omdat hij Mordechai juist wilde laten ophangen wat mislukte. Direct daarop wordt Haman bij het diner van Esther geroepen. Ahasveros vraagt dan voor de derde keer welke gunst hij Esther mag bewijzen. Esther vraagt dan

nederig of Ahasveros het leven van Esther en dat van haar volk wil redden. "Want mijn volk en ik zijn verkocht om uitgeroeid te worden". Ahasveros vraagt dan ontzet wie hen iets wil aandoen? Daar zit de schurk zegt Esther en ze wijst naar Haman. Ahasveros gaat dan zijn tuin in vol woede. Haman laat zich op het rustbed van Esther vallen wat de koning ziet, die uitbarst in woede. Dan hoort Ahasveros dat Haman een galg had laten maken voor Mordechai en geeft opdracht om Haman daar aan op te hangen. Toen nam de woede van Ahasveros af.

Es 8 - 10: alle bezittingen van Haman worden aan Esther gegeven. Ahasveros laat dan een brief uitgaan in zijn hele rijk dat de Joden zich in alle steden mogen verenigen en dat ze zich mogen verdedigen. Het eerdere besluit herroepen kon niet want het was een wet "van Meden en Perzen"; daarom de keus dat de Joden zich mogen verdedigen.... Ze mogen hun aanvallers en hun gezinnen doden en hun bezittingen in beslag nemen. Dit besluit was een wet en alle volken moesten ervan op de hoogte worden gebracht. Mordechai werd gekroond en verliet de koning. De Joden waren blij en opgelucht en riepen die dag tot feestdag uit: het Poerimfeest.

De vijanden die dachten de Joden te kunnen vermoorden werden door de Joden overweldigd. Iedereen was tenslotte bang voor de Joden en kozen hun kant omdat Mordechai een belangrijk man was geworden. Op die dag doodden de Joden al hun vijanden. Ook doodden ze tien zonen van Haman; verderop in het rijk sneuvelden 75.000 van hun tegenstanders. Mordechai spoorde de Joden aan om jaarlijks de 14^e en de 15^e van de maand Adar feest te vieren en om dit feest door te geven aan alle nakomelingen van de Joden. Op die manier wordt deze gebeurtenis herinnerd. De brief van de instelling van dit feest werd naar alle 127 gewesten van het Perzische Rijk gestuurd. De geschiedenis van Ahasveros staat beschreven in de kronieken van de koningen van Medië en Perzië. Mordechai was op Ahasveros na, de machtigste man van het rijk en stond in hoog aanzien bij de Joden en was erg geliefd onder zijn landgenoten. Hij kwam op voor hun belangen.

JOB

Job is waarschijnlijk het oudste Bijbelboek. Het beschrijft de diepste vragen van de mens. Hoe kan de mens zonde en lijden verdragen als God toch Almachtig is? De mens kan Job niet helpen noch God begrijpen. Daarom eindigt dit boek met het toespreken van Job door God zelf. Niet altijd zal God antwoord geven op de vragen van de mens, maar wel zal God er te allen tijde zijn; de mens heeft God nodig. Vertrouw op Hem!

Job 1: Job was een onberispelijk en rechtschapen man. Hij had ontzag voor God en was erg rijk.

Hemelbewoners maken hun opwachting bij God. (T116) Satan was één van hen.... God vraagt waar satan vandaan komt. Hij zegt dat hij rondgezworven en rondgedood heeft op aarde. Satan vindt het logisch dat Job God vreesde: het ging Job immers voor de wind.. God staat toe dat satan Jobs geloof mag beproeven, maar mag Job zelf niets aandoen. Al Jobs bezittingen en ook zijn kinderen worden door satan verwoest. Job roept het uit: "naakt ben ik uit de schoot van mijn moeder gekomen en naakt zal ik in haar schoot terugkeren. De Heer heeft gegeven en de Heer heeft genomen. Geprezen is de naam van de Heer". Ondanks alles zondigde Job niet en verweet God niets.

Job 2: satan komt weer bij God en mag nu ook Job zelf beproeven maar zijn leven moet satan sparen. Job komt vervolgens onder de zweren en krabt zich met een potscherf. Zelfs de vrouw van Job adviseert Job om God te vervloeken en te gaan sterven. Job weigert dat en zegt dat haar woorden de woorden van een dwaas zijn. Job sprak geen onvertogen woord. Drie vrienden van Job komen bij hem: Elifaz, Bildad en Sofar. Ze schrikken enorm want ze herkennen Job niet eens. Zeven dagen en nachten zitten ze bij Job zonder ook maar iets te zeggen want ze zagen hoe vreselijk Job leed. Job opent vervolgens zijn woorden en vervloekt de dag van zijn geboorte. Was hij maar gestorven.... Wat Job bevreesde is hem nu overkomen, wat hem beangstigde is hem getroffen. Onrust bevangt mij...

Job 4 - 5: Elifaz neemt het woord en herinnert hoe goed Job was voor anderen. Vervolgens komt hij met verwijten en geeft hij aan dat het Jobs eigen schuld zal zijn waarom het onheil hem treft. Zelfs in zijn dienaren stelt God geen vertrouwen, ook bij engelen bespeurt Hij nog gebreken. Hoeveel te meer dan bij de mens. Gelukkig de mens die God tuchtigt, wijs daarom zijn straf niet af...

Job 6 en 7: Jobs antwoord aan Elifaz: Job is rechtvaardig en begrijpt Gods oordeel niet. Daarom zegt hij over zijn vrienden: "wie zich bekommert om een vriend in nood, toont zijn eerbied voor de Ontzagwekkende. Maar mijn vrienden zijn onbetrouwbaar. Welnu zo zijn jullie ook geworden. Jullie zien mijn rampspoed en angst is jullie antwoord. Oprechte woorden sterken, maar jullie verwijten wat tonen ze aan?" Job geeft aan dat hij niet meer kan. Laat me met rust, mijn dagen zijn al vluchtig. Job vraagt God: "heb ik gezondigd? Heb ik iets misdaan? Waarom ben ik mikpunt? Ik ben mezelf al tot last".

Job 8 - 10: Bildad neemt het woord. Ook hij suggereert dat Job gezondigd zal hebben en daarom wordt gestraft. Is God dan onrechtvaardig? Job geeft aan dat God rechtvaardig is en niets heeft aan de mooie praatjes van Bildad. God is de schepper van hemel en aarde. Job noemt het zonnestelsel: Grote Beer, de Plejaden. Zelfs Rahabs helpers moeten voor God buigen. (T117) Job zegt dat hij in zijn recht staat en om genade smeekt. Job vraagt God om hem niet te veroordelen en hem te laten weten waarom God hem bestrijdt. Job erkent God in zijn worsteling als de maker van de mens en beschrijft dat prachtig in Hoofdstuk 10 en weet ook dat voor God niets onmogelijk is.

Job 11 - 14: Sofars betoog: Zo'n zwetser krijgt toch niet zo maar gelijk. Denk je dat jouw - Job - dwaasheid ons tot zwijgen brengt. Keer je naar Hem toe en werp alle kwaad van je af dan zul je je ongeluk vergeten. Ze wijten Jobs leed aan zonde.

Job geeft aan dat hij goed bij zijn verstand is en niet de mindere van hun is. Hij vraagt hen te zwijgen. Dan geeft Job aan dat God de natuurkrachten bedwingt en erkent daarmee Gods almacht. Job wil vasthouden aan de wonderen van God. Job gaat zijn zaak uiteenzetten. Hij weet dat het recht aan zijn kant staat en vraagt hun om dat maar eens te betwisten. Dan zal hij zwijgen. Hij vraagt hen om hun handen van hem af te halen en Job wil niet verlamd worden door hun angst. Hij vraagt hen: "hoeveel wandaden en zonden heb

ik begaan? Laat het me weten wat mijn overtredingen zijn". Hij daagt hen uit om het Job te bewijzen. Ze belasten Job met zonden uit zijn jeugd. Job weet dat hij sterfelijk is al vanaf zijn geboorte. U doet de hoop van de mens teniet; Job suggereert in Job 14: 14 zelfs van een leven na de dood: "als een man gestorven is zal hij dan weer levend worden? In dat geval zal ik hopen en wachten op de verandering die komt". (T118)

Job 15 - 18: Elifaz betoog en Jobs antwoord: niets dan ellende brengt jullie troost. Een eindeloze stroom lege woorden. De wijsheid onder jullie is ver te zoeken. Daarna Bildads 2^e betoog.

Job 19 - 21: Jobs antwoord op Bildad: "hoe lang nog blijven jullie mij pijnigen? Is het geen schande om mij zo te vernederen?" Job geeft aan dat iedereen hem veracht en beschimpt. Ook zijn vrienden, vrouw, broers, knechten en bedienden. Mijn botten steken door mijn magere vel. Alleen het vege lijf heb ik behouden. Dan in vs 25 een blik van Job op de eindtijd: "ik weet mijn redder leeft en hij zal tenslotte hier op aarde ingrijpen". En dan een blik op de eeuwigheid: "toch zal ik in dit lichaam God aanschouwen, Hem met eigen ogen zien, heel mijn binnenste smacht naar verlangen".

Sofar geeft aan dat hij tot in zijn binnenste gekwetst is. Hij geeft aan dat de mens maar kort leeft en daarna vervliegt. Als een droom vervliegt hij, spoorloos. De hemel openbaart zijn schuld, de aarde keert zich tegen hem.

Jobs antwoord: "waarom leven goddelozen lang tot in hun ouderdom welvarend en gezond? En tegen God zeggen ze blijf ver van ons, we willen niet uw wegen volgen die u wijst. Maar... kan God iets leren van mensen?"

Job 22 - 24. Elifaz neemt weer het woord en beschuldigt Job van een slechte levenswandel en dat zijn zonden ontelbaar zijn. Hij lastert Jobs gedrag onterecht! Job benadeelt zijn naasten, armen, hongerigen en weduwen zegt ie. Keer terug tot de Ontzagwekkende en je zult herstellen. Zuiver je huis van alle kwaad en laat het goud in de aarde rusten. Bid tot Hem.

Job antwoordt: "kon ik mijn zaak maar aan Hem voorleggen maar ik weet niet waar ik Hem kan vinden". Hij noemt alle uiteinden van de aarde. Ik zou dan horen wat Hij mij te zeggen had en begrijpen wat Hij tegen mij aanvoerde. Job kon dan zijn zaak uiteen zetten en zou voor altijd door zijn Rechter worden vrijgesproken. Ik ben Zijn spoor gevolgd zonder afwijken. Zijn geboden heb ik nageleefd.

Daarna ontvouwt Job het gedrag van de goddelozen en noemt talloze voorbeelden. Hij geeft ook aan dat ze veel in het duister doen en denken dat God het niet ziet. Maar.... God laat geen van hun daden aan Zijn blik ontsnappen. Kort duurt hun voorspoed en dan zijn ze er niet meer. Wie durft Job zo als onwaar te bestempelen?

Job 25 - 29: Bildads betoog: "kan een mens zich gedragen zoals God dat wil? Kan een mens ooit zuiver zijn? Wat vermag de mens?"

Jobs antwoord aan zijn vriend: "hoe doe je het zelf? Wie heeft jou de woorden ingefluisterd?" God heerst over de elementen en Job noemt diverse voorbeelden. Ook vertelt Job de macht van God over satan: met zijn vaardigheid verdelgt hij Rahab. (T117 en T143)

Job zegt dat zolang hij leeft hij niet zal liegen. Het laatst van al zal ik jullie gelijk erkennen. Tot aan zijn dood zal hij zijn onschuld staande houden. Over mijn leven heb ik mijzelf niets te verwijten.

Dan onderricht Job zijn vrienden, onder andere over de dood: "rijk gaat hij slapen voor het laatst, dan is zijn bezit vergaan. Zijn ondergang wordt met gejoel begroet. Hij wordt nagefloten". Job geeft een doorkijk van wat er in de aarde is, in het graf: diep in haar woelt het vuur, zijn de stenen van saffier, korrels van goud. De wijsheid is verborgen voor de blik der levenden. Aan de vogels en andere dieren laat ze zich niet zien. Job vertelt over Gods scheppingskracht. En God sprak tot de mens: "Ontzag voor de Heer" dát is wijsheid; het kwaad mijden dát is inzicht. Jobs slot: "was alles maar in de dagen van weleer toen God over mij waakte. Toen alles nog goed was en men ontzag voor Job had en Job de trooster van treuenden was".

Job 30 - 32: Job geeft aan dat God wreed naar hem geworden is. Ik zie slechts dagen van ellende naderen. Job schreeuwt tot God en noemt allerlei zaken op die hij niet weet maar wellicht toch gedaan heeft. Kijken naar andere vrouwen met begeerte. (T119) Heb ik een pad van bedrog bewandeld? Ben ik afgeweken van de goede weg? Kleeft er aan mijn handen smet? Deelde ik niet met wezen? Was ik een slechte vader? Toch: ik kan van al mijn gangen rekenschap afleggen! De vrienden wisten niet meer wat te zeggen omdat Job zijn onschuld bleef volharden. Elihu barst daarom in woede uit als jongste van de vrienden die zelf allen ouder waren dan Job. Elihu had daarom steeds niets gezegd. Hij wilde de ouderdom laten spreken. Elihu neemt dus het woord en kiest voor geen van allen partij; dat zegt hij althans....

Job 33 - 34: Job krijgt nu van Elihu - die een stuk jonger is dan Job - een stroom van kritiek over zich heen. Laat mij jou, Job, de wijsheid leren. Job zou zelfs zonder kennis van zaken praten. God is immers de meerdere van de mens, dus ook van Job... Job zou zelfs zonde op zonde stapelen door zich uit te spreken tegen God. Iedereen zou het met Elihu eens zijn want hij zegt dat Job zijn verstand niet gebruikt en wat hij zegt is zelfs onzin want wat Job spreekt, getuigt niet van inzicht. De Ontzagwekkende zal geen misdaad plegen; Hij vergeldt de mens naar zijn daden; dus moet Job gezondigd hebben... want niets is voor Hem verborgen.

Job 35 - 37 Elihu gaat verder met de verbale aanval en kritiek op Job. Hij noemt allemaal ogenschijnlijke waarheden en schetst God in zijn macht, grootheid en scheppingsmacht en macht over de natuurverschijnselen. Job heb oog voor Gods (natuur-)wonderen. Door tegenspoed opent God de ogen. Dus dat zal bij Job ook zo zijn is Elihu's logica. En alles om aan te tonen dat Job verborgen zonden zal hebben gedaan; uit Jobs mond komt slechts lucht en leegte een vloed van woorden zonder kennis. Hij beschuldigt Job van wat ie dus zelf doet. Ook geeft ie aan dat Job niet moet denken dat zijn rijkdommen hem kunnen loskopen en tenslotte: God ziet niet om naar wie zichzelf (Job) voor wijs houdt.

Job 38 - 39: God grijpt nu zelf in en spreekt tot Job vanuit een storm!!! : “waar was je toen ik de aarde grondvestte? Wie stelde haar grenzen vast? Wie strekte het meetlint over haar uit? Waar zijn haar sokkels verankerd? Wie heeft haar hoeksteen gelegd terwijl de morgensterren jubelden en Gods zonen het uitschreeuwden van vreugde? Wie sloot de zee af met een deur? ken je de voorraadkamers van hagel en sneeuw? Hoe kom je op de plaats van waar het licht komt?” Enz enz . Dan: over de natuurwetten en scheppings wonderen..... God noemt de hemellichamen: Plejaden (of Zevengesternte), Orion, Mazzaroth (T120), Grote beer. Daarna noemt God allerlei dieren: Ibis, haan, leeuw en zijn welpen, raaf, berggeit, hinde, wilde ezel, wilde stier, struisvogelvrouwtje, paard, valk, gier en noemt per dier haar bijzonderheden.

Een mens die met de Ontzagwekkende twist, kan hij Hem iets leren? Laat hij die God terechtwijst op dit alles antwoorden. (T121)

Job 40 - 42: Job antwoordt de Heer en geeft aan dat hij onaanzienlijk is. Hij zal zijn mond houden en niets meer zeggen.

God antwoordt dat Job mag opstaan. Dan wijst God weer op de almacht van Zijn schepping en noemt de macht van het nijlpaard en van de krokodil. Job geeft aan dat niets buiten de macht van God ligt en alles voor God uitvoerbaar is. Job zegt dat hij zonder enig begrip heeft gesproken. Dat Gods wonderen te groot zijn om te bevatten.

God richt zich vervolgens tot de drie vrienden en geeft aan dat ze Job een offer moeten brengen wat ze vervolgens ook doen. Job bidt voor hen en daarna keert God Job zijn lot. Hij geeft Job het dubbele van wat hij eerder bezat. God zegende Job met nog meer voorspoed en ook kreeg hij zeven zonen en drie dochters die qua uiterlijk de mooiste waren in het hele land. Job leefde nog 140 jaar en zag kinderen en kleinkinderen tot in het vierde geslacht. Job stierf oud en verzadigd van het leven.

PSALMEN

Psalmen werden in de tempeldienst gezongen. Het toont hoe gelovigen door de eeuwen heen woede, verdriet, vreugde, kalmte, twijfel en geloof beleefd hebben. Een aantal van de Psalmen wijst vooruit naar de komende Messias. Verschillende zien vooruit naar Zijn komst als mens om tenslotte aan het kruis te sterven (Zijn eerste komst). Weer andere zien vooruit naar de tweede komst van Christus als Koning over deze wereld. God wordt ook op verschillende plaatsen getoond als de God der goden. Er is niemand boven Hem. Ook al zal de satan anders doen laten geloven: God is de Allerhoogste en de Almachtige heerser die boven de schepping staat. Diverse Psalmen loven Gods scheppingswerk. In talloze Psalmen wordt teruggezien op Gods zorg en bemoeienis met Israël. Centraal staat de grote macht van God en zijn zorg voor zijn volk en zijn kinderen.

In de volgende hoofdstukken zijn delen uit de Psalmen opgenomen die de samensteller heeft geselecteerd. De Psalmen zijn echter stuk voor stuk (wat) langer en zijn allemaal - ook in zijn geheel - zeer het lezen waard!

De 150 Psalmen zijn op te delen in 5 boeken:

1. Psalm 1 – 41;
2. Psalm 42 – 72;
3. Psalm 73 – 89;
4. Psalm 90 – 106;
5. Psalm 107 – 150.

BOEK 1: Psalm 1 – 41

Ps 1: welzalgig de mens die niet luistert naar de raad van slechte mensen; die niet stilstaat op de weg van zondaars en vermijdt te zitten bij hen die God spotten. Het is een vreugde te doen wat de Heer vraagt en die dag en nacht bezig is met Zijn woord. Hij lijkt op een boom die geplant is aan wateren. De Heer leidt de weg van zijn volgelingen terwijl de weg van goddelozen naar de afgrond voert.

Ps 2: doet een appél op de machthebbers van deze wereld. “Wees verstandig koningen en heersers van de aarde en luister nu het nog kan”! Dien de Here met eerbied. God zal namelijk Zijn Uitverkorene, Zijn Koning aanstellen die ze zullen moeten vereren en wie Hij in Jeruzalem op Zijn troon zal plaatsen! Voor Zijn troon zal iedereen moeten knielen. Zo niet: dan ben je verloren en ontbrandt Zijn toorn over hen... Het is tevens een Psalm waar God de “menswording” van Jezus (De Gezalfde) voorzegt: “U bent Mijn Zoon; Ik heb U heden verwekt”. (T122)

Ps 3: Heer U bent mijn enige hoop. Alleen Uw kracht houdt mij overeind. Ik schreeuwde het uit van ellende; toen pas durfde ik rustig te gaan liggen en vredig te gaan slapen. De ware redding komt alleen van de Heer.

Ps 4: de Heer luistert als ik tot Hem roep. In vrede leg ik mij neer en meteen slaap ik in.... Laat mij wonen in een vertrouwd en veilig huis bij de Heer.

Ps 5: Heer luister toch naar mijn smeken; wilt U mij leiden? Bescherm me voor mijn tegenstanders. Ieder die zijn vertrouwen op U stelt zal zich verheugen.

Ps 6: de Heer heeft mijn tranen gezien en mijn smeken gehoord. Al mijn vijanden zullen voor schut staan en de aftocht blazen.

Ps 7: kom er bij Here en eis het recht voor mij op; laat het recht zegevieren. God is mijn schild; Hij redt wie eerlijk en oprecht is. God is een eerlijke rechter. Ik prijs de Heer omdat Hij goed en rechtvaardig is. (T123)

Ps 8: hoe machtig is de naam van de Heer op heel de aarde. Zijn luister is zichtbaar aan de hemel in zon maan en sterren. God denkt aan het mensenkind; **U hebt hem bijna tot een god gemaakt**; hem toevertrouwd het werk van Uw handen en alles aan Zijn voeten gelegd. (T124)

Ps 9: Hij is een schuilplaats voor wie in nood is. Als mensen in problemen zitten en Zijn hulp invoeren, negeert Hij hun gebeden niet. God bestuurt de wereld naar recht en wet; alle volken berecht Hij eerlijk. (T123)

Ps 10: gaat over de mens die God niet nodig denkt te hebben; denkt dat ie niet ten val kan komen en ervan uit gaat dat God het wel zal vergeten. God zal echter de macht van de goddelozen breken. Hij heeft alles in de hand en ziet om naar armen, wezen, weerlozen en onderdrukten en verhoort de wens van nederigen.

Ps 11: fronsend keurt de Heer de mensen op aarde. Wie het geweld liefhebben haat Hij. Rechtvaardig is de Heer. De oprechte zal Zijn gelaat aanschouwen.

Ps 12: het woord van de Heer is betrouwbaar, zo puur als zevenmaal gezuiverd zilver. De Heer komt Zijn woord altijd na; U zult ons beschermen tegen onbetrouwbare mensen.

Ps 13: hoe lang nog.... Zullen de vijanden mij..... Ik vertrouw op Uw liefde mijn hart zal juichen omdat U redding brengt en ik zal zingen voor de Heer, Hij heeft mij geholpen.

Ps 14: dwazen denken "er is geen god". De Heer kijkt vanuit de hemel naar de mensen om te zien of er één verstandig is, één die God zoekt. Allen zijn afgedwaald. Laat uit Sion redding komen voor Israël.

Ps 15: geeft aan wie gast mag zijn in Gods tent en wie op Zijn heilige berg mag wonen.

Ps 16: **vooruitwijzing naar de opstanding van Jezus: U wijst mij de weg naar het leven. Ik heb de Heere voor ogen. Ik ben gelukkig. Zelfs Mijn lichaam is veilig bij Hem. U zult mijn ziel in het graf niet verlaten (niet in het dodenrijk laten liggen). U laat niet toe dat Uw Heilige ontbinding ziet (het lichaam van Uw Beminde zal niet vergaan).** (T412)

Ps 17: geen leugen komt over mijn lippen. Geen kwaad kwam uit mijn mond. Mijn voeten volgen uw spoor. Ik roep tot U om hulp want U geeft me antwoord. Verberg mij in de schaduw van Uw vleugels.

Ps 18: van David toen hij zich aan zijn vijanden had ontrukkt. In mijn nood schreeuwde ik naar mijn Heer, ik schreeuwde naar God om hulp. Mijn roepen bereikte zijn oren. Toen schudde de aarde en noemt David talloze natuuraspecten die God bestuurt: aarde schudt; bergen trillen; verterend vuur komt uit Zijn mond; Hij zweeft op vleugels van de wind; trekt een tent van duister water en dichte wolken om zich heen; wolken jaagt Hij voort en hagel en gloeiende as. Zo slaat Hij vijanden uiteen en verdrijft hen. Beddingen van water worden zichtbaar; de grondvesten van de wereld komen bloot door de dreigende blik van de Heer.

Met U storm ik af op een legerbende, **met mijn God beklim ik de hoogste muur**. Gods weg is volmaakt. Hij geeft mij voeten snel als hinden. U was het schild dat mij redde. U hebt mij omgord met kracht voor de strijd. God schenkt zijn koning (David) grote overwinningen; betoont trouw voor altijd.

Ps 19: de hemel verhaalt van Gods majesteit, het uitspansel roemt het werk van Zijn handen, de dag zegt het voort aan de dag die komt, de nacht vertelt het aan de volgende nacht. God heeft een tent opgezet voor de zon; aan het ene eind van de hemel is zijn opgang, zijn omloop is tot aan het andere einde.

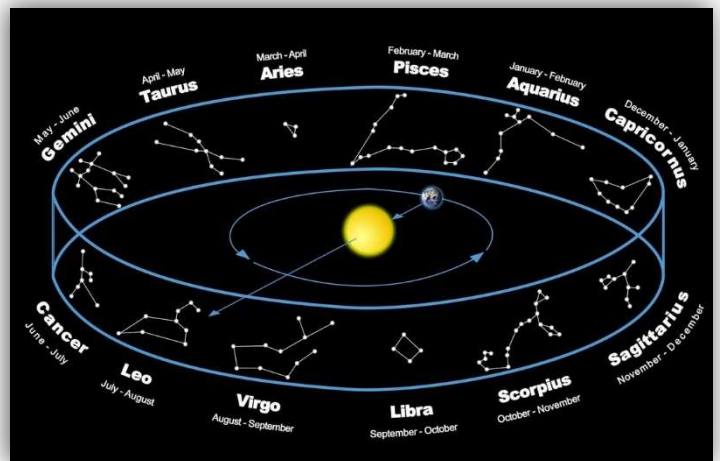
Over heel de aarde gaat hun stem. De wet van de Heer is volmaakt; de richtlijn van de Heer is betrouwbaar; de bevelen zijn eenduidig; het gebod is helder; het ontzag is zuiver; de voorschriften zijn waarachtig. Ze zijn begeerlijker dan goud en zoeter dan honing vers uit de raad. Wie Zijn wet opvolgt wordt rijk beloond! Wie kan al zijn fouten kennen. Spreek mij vrij van verborgen zonden. Bescherm mij en laat hoogmoed niet over me heersen. Heer mijn rots mijn bevrijder. (T125)

Ps 20: moge de Heer u antwoorden in dagen van nood.

Moge Hij al uw plannen doen slagen. Moge de Heer al uw wensen vervullen. Heer antwoordt ons wanneer wij U aanroepen.

Ps 21: David roemt God als koning. Hij dankt God voor de kracht en zegen die hij ontvangt. David: de koning vertrouwt op de Heer; door de trouw van de Allerhoogste wankelt hij niet. De Heer zal de vijanden in zijn woede verslinden hun kinderen en hun nageslacht uitroeien onder de mensen. Verhef U Heer, in Uw kracht; wij zullen Uw macht in liederen bezingen.

Ps 22: **profetie over lijdensweg Jezus.....** Mijn God Mijn God waarom hebt u mij verlaten. Ik ben een worm en geen mens; door iedereen versmaad en bij het volk veracht. De nood is nabij en er is niemand die helpt. Buffels van Basan omsingelen mij. Mijn gebeente valt uiteen; mijn tong kleeft aan mijn gehemelte. Ze hebben mijn handen en voeten doorboord en verdelen mijn kleren onder elkaar en werpen het lot om mijn mantel. Heer red mij. (T126)

Voor u zullen zich buigen alle stammen en volken, want het koningschap is aan de Heer, Hij heerst over de volken. Ook zullen voor Hem knielen wie in het graf zijn neergedaald, wie hun leven niet konden behouden. (T412) Hij is een God van daden.

Ps 23: de Heer is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets. Hij laat mij rusten in groene weiden en voert mij naar vredig water. Al gaat mijn weg door een donker dal ik vrees geen gevaar want U bent bij mij; Uw stok en Uw staf geven mij moed. Ik keer terug in het huis van de Heer tot in lengte van dagen.

Ps 24: van de Heer is de aarde en alles wat daar leeft. Wie mag de berg van de Heer bestijgen? Lees ook Ex 24. Wie mag staan op zijn heilige plaats? Alleen zij die reine handen hebben en een zuiver hart, die niet liegen en die niet bedrieglijk zweren. De Heer van de hemelse machten, Hij is de Koning vol majesteit.

Ps 25: naar U Heer gaat mijn verlangen uit. Op U vertrouw ik. Maak mij Heer met Uw wegen vertrouwd. Leer mij Uw paden gaan. U bent de God die mij redt. Op U blijf ik hopen. Wie nederig zijn leidt Hij in het rechte spoor. De Heer is een vriend van wie Hem vrezen. Behoed mij en bevrijd mij want ik schuil bij U. Op U is mijn hoop gevestigd. God verlos Israël, verlos het van al zijn angsten.

Ps 26: doorgrond mij Here en ken mij; peil mijn hart en mijn nieren. Uw liefde staat mij voor ogen en ik bewandel de weg van Uw waarheid. Heer het huis waar U woont heb ik lief, de plaats waar Uw glorie verblijft.

Ps 27: de Heer is mijn licht en mijn behoud. Al trok een leger tegen mij op, mijn hart zou onbevreesd zijn. Ik vraag de Heer één ding: wonen in het huis van de Heer alle dagen van mijn leven om de liefde van de Heer te aanschouwen, Hem te ontmoeten in Zijn tempel. Hij laat mij schuilen onder Zijn dak, Hij verbergt mij veilig in Zijn tent, Hij tilt mij op een hoge rots. Hoor mij Heer als ik tot U roep. Verberg Uw gelaat niet voor mij. Al verlaten mijn vader en moeder mij, de Heer neemt mij liefdevol aan. Wacht op de Heer.

Ps 28: de Heer zij geprezen. Hij heeft mijn smeekbede gehoord. De Heer is mijn kracht en mijn schild, op Hem vertrouwde mijn hart. Ik werd geholpen en mijn hart jubelde; Hem wil ik loven in mijn lied. Red het volk dat U toebehoort, zegen het, wees zijn herder en draag het eeuwig.

Ps 29: erken de Heer o goden, erken de Heer, Zijn macht en majesteit, erken de Heer de majesteit van Zijn Naam, buig voor de Heer in Zijn heilige glorie. De Heer heeft Zijn troon boven de vloed. De Heer is Koning voor eeuwig. De Heer zal macht aan Zijn volk verlenen, Zijn volk zegenen met vrede.

Ps 30: U hebt mij uit de put gehaald. U hebt mij genezen. U gaf mij mijn leven terug en redde mij van de dood. In mijn overmoed dacht ik altijd dat mij nooit iets zou overkomen. Maar zodra U zich voor mij verborg was ik alle houvast kwijt. Ik riep U Here en smeekte om genade. Wilt U mij helpen. U veranderde mijn droevig gebed in een blij danklied. Heer ik zal U altijd blijven prijzen. U hebt mijn klacht verandert in een dans, mijn rouwkleed weggenomen, mij in vreugde gehuld. Heer mijn God U wil ik eeuwig loven.

Ps 31: U bent mijn rots, mijn vesting, U zult mijn gids zijn. U bent mijn toevlucht. In Uw hand leg ik mijn leven. U ziet mijn ellende. U geeft mijn voeten de ruimte. U bent mijn God, in Uw handen liggen mijn lot en mijn leven, bevrijd mij uit de greep van mijn vijanden en vervolgers. Laat het licht van Uw gelaat over mij schijnen, toon Uw trouw en red Uw dienaar. Laat de goddelozen te schande staan en verstommen in het dodenrijk. Hoe groot is het geluk wie voor U vrezen. Uw tent biedt hun een schuilplaats. Getrouwen van de Heer, heb Hem lief. Allen die uw hoop vestigt op de Heer: wees sterk en houd moed.

Ps 32: zwaar drukte Uw hand op mij, dag en nacht; mijn kracht smolt weg als in de zomerhitte. Toen beleed ik U mijn zonde, en U vergaf mij mijn zonde, mijn schuld. Laten Uw getrouwen dus tot U bidden als zij in zichzelf een zonde vinden. Wees niet redeloos als paarden of ezels die met een bit en toom worden bedwongen. Eigenlijk staat hier: "stribbel niet tegen"...; dus zal geen kwaad je treffen. Zing het uit, allen die oprecht van hart zijn.

Ps 33: laat heel de aarde vrezen voor de Heer en wie de wereld bewonen Hem duchten. Want Hij sprak en het was er, Hij gebod en het stond er. Het plan van de Heer houdt eeuwig stand, wat Hij beraamt blijft van geslacht tot geslacht. Gelukkig het volk dat de Heer als zijn God heeft, de natie die Hij verkoos als de zijne. (T127) Het oog van de Heer rust op wie Hem vrezen en hopen op Zijn trouw. Op U is al onze hoop gevestigd.

Ps 34: laat mijn leven een loflied zijn voor de Heer. De engel van de Heer waakt over wie Hem vrezen en bevrijdt hen. Gelukkig de mens die bij Hem schuilt. Wie de Heer zoekt ontbreekt het aan niets. Behoud je tong voor het kwaad; mijd het kwade; streef vrede na. De Heer hoort kreten van rechtvaardigen; Hij redt wie zwaar wordt getroffen. Al blijft de rechtvaardige niets bespaard, de Heer zal hem steeds weer bevrijden; Hij waakt zelfs over zijn beenderen. De Heer redt het leven van zijn dienaren, nooit zal boeten wie schuilt bij Hem.

Ps 35: deze Psalm laat heel open de kwetsbaarheid van David zien en zijn openheid naar God. Sta op om mij te helpen tegen mijn vijanden; Zeg tegen mij: "Ik ben het die je redt". Laat hen ten onder gaan voor zij het weten en zelf de ondergang tegemoet gaan. Heer wie is aan U gelijk? U bevrijdt de zwakken van hun onderdrukkers, de zwakken en de armen van hun uitbuiters. Ze hadden me willen verscheuren die bende godvergeten spotters, met een grijns op hun gezicht. Heer hoe lang nog blijft U toezien? Behoed mij voor hun moordlust, red mijn leven van die leeuwen. Dan zal ik U prijzen, U loven! Verdedig mij, vecht voor mijn zaak! Van Uw gerechtigheid zal mijn tong spreken, van Uw roem wil ik zingen dag aan dag.

Ps 36:

- a. de goddeloze:
- angst voor God kent hij niet;
 - zonde sust zijn geweten in slaap;
 - geen schuldbesef;
 - geen afkeer van het kwaad;
 - spreekt woorden van onheil en bedrog;
 - blijft ver van wat wijs en goed is;
 - bedenkt verderfelijke plannen;
 - betreedt verkeerde wegen;
 - verwerpt het kwade niet.
- b. Wat missen ze: hoe kostbaar is Uw liefde. Tot in de wolken reikt Uw trouw. U redt mens en dier. In de schaduw van Uw vleugels schuilen mensen. Bij U is de bron van leven.

Ps 37: blijf kalm en wacht op de Heer; erger je niet aan wie slaagt in het leven, aan wie met listen te werk gaan. Wind je niet op; laat je woede varen; erger je niet; dat brengt maar onheil. Slechte mensen worden verdelgd; wie hopen op de Heer zullen het land bezitten. Wie nederig zijn zullen het land bezitten en gelukkig leven in overvloed en vrede. De zondaars zullen ten ondergaan. De vijanden van de Heer verdwijnen als bloemen in het veld, als rook. Wie de Heer welgevallig is mag Zijn weg gaan met vaste tred. Valt ie, de Heer richt hem op. Mijdt het kwade, doe het goede. Wie Hem trouw zijn verlaat Hij niet. De Heer laat Zijn dienaar niet los. Vestig je hoop op de Heer en blijf op de weg die Hij wijst. Wie vredelievend zijn hebben de toekomst. De rechtvaardigen vinden redding bij de Heer, Hij is hun toevlucht

Ps 38: in een dringend gebed van David noemt hij al zijn ziekten en lijden en zijn tegenwerkingen door mensen/belagers om hem heen. Wees niet vertoornd Heer, straf mij niet; bedwing Uw woede. Zwaar is Uw hand op mij neergedaald. Niets aan mijn lichaam is nog gaaf. Mijn zuchten is U niet verborgen. Mijn liefste vrienden ontlopen mijn leed. Ik doe als een "stomme" mijn mond niet open. (T128) Verlaat mij niet Heer, mijn God blijf niet ver van mij. U bent mijn redding.

Ps 39: David beseft dat het leven kort is en vraagt God: "wat heb ik dan te verwachten Heer, mijn hoop is op U gevestigd. Bevrijd mij van al mijn zonden". David heeft zondebesef en beseft dat God de mens kan kastijden als straf voor de zonde. Niet meer dan lucht is de mens. Hij weet ook waar hij met zijn nood terecht kan: luister naar mijn hulpgeroep, wees niet doof voor mijn verdriet. Al met al begrijpt David dat het leven te kort is voor zorgen over nutteloze dingen.

Ps 40: de Heer heeft mijn roep om hulp gehoord. Hij gaf mij een nieuw lied in de mond. Gelukkig de mens die vertrouwt op de Heer. Offers en gaven verlangt U niet; brand- en reinigingsoffers vraagt U niet. U hebt mijn oren voor U geopend: hier ben ik. Over Mij, de Heer Jezus, is in de boekrol geschreven: "Uw wil te doen, Mijn God, verlang Ik; diep in Mij koester Ik Uw wet. Wil uitkomst brengen Heer, kom mij haastig te hulp. Ik ben arm en zwak, Heer, denk aan mij. U bent mijn helper, mijn bevrijder, mijn God, wacht niet langer".

Ps 41: gelukkig wie zorgt voor de armen; de Heer zal hem beschermen. Heer wees mij genadig, genees mij, ik heb tegen U gezondigd. Hieraan zal ik weten dat U mij liefhebt: als mijn vijand niet langer juicht; als U mij bijstaat omdat ik onschuldig ben en mij voorgoed laat wonen in Uw nabijheid.

BOEK 2: Psalm 42 – 72

Ps 42: zoals een hinde smacht naar stromend water, zo smacht mijn ziel naar U o God. Vestig je hoop op God, mijn God die mij ziet en redt. Wat ben je bedroefd mijn ziel, en onrustig in mij. Vestig je hoop op God, mijn God die mij ziet en redt.

Ps 43: wat ben je bedroefd mijn ziel en onrustig in mij. Zend Uw licht en waarheid en laten zij mij geleiden en brengen naar Uw heilige berg naar de plaats waar U woont. Dan zal ik U loven bij de lier God mijn God.

Ps 44: over de daden Gods voor het volk Israël....Om hen te planten hebt U volken verdreven en naties verslagen om ruimte te geven aan hen. Met U stoten wij onze belagers neer. U hebt ons gered van onze belagers. Toch hebt U ons verstoten en vernederd. Onze haters roofden ons leeg. U hebt Uw volk van de hand gedaan. Toch worden wij dag na dag om U gedood en afgevoerd als schapen voor de slacht. Lees ook Rom 8: 36-37.. Wordt wakker Heer. Sta op kom ons te hulp!

Ps 45: een liefdeslied dat vooruitwijst naar Jezus en Zijn Gemeente (T406), Uw troon is voor eeuwig en altijd o God; de scepter van het recht is Uw Koningscepter; U hebt gerechtigheid lief en haat het kwaad. Daarom heeft God U gezalfd met vreugdeolie als geen van Uw gelijken. Stralend wacht de Koningsdochter binnen. Een kleurige stoet brengt haar naar de Koning. (T129)

Ps 46: een Psalm waarin God wordt bezongen als veilige schuilplaats een hulp in de nood. De Heer van de hemelse machten is met ons, onze burcht is de God van Jakob. Erken dat Ik God ben, verheven boven de volken, verheven boven de aarde. Word rustig (geef het op) en weet dat Ik God ben.

Ps 47: zing voor onze Koning, zing Hem een lied: God is Koning van heel de aarde. Zing een feestelijk lied. God heerst als Koning over de volken; God zetelt op Zijn heilige troon. Hoog is Hij verheven.

Ps 48: in de stad van de Heer, Jeruzalem, van de hemelse machten, in de stad van God (T130), hebben wij gezien wat wij hebben gehoord: God houdt haar voor eeuwig in stand. Zoals Uw naam o God, zo reikt ook Uw roem tot aan de einden der aarde.

Ps 49: deze Psalm beschrijft het lot van rijke mensen die op zichzelf vertrouwen en God niet nodig hebben. Een leven zonder God en een leven met God. Geen mens kan een ander vrijkopen; Wat God vraagt voor een leven is niet te betalen. Mensen sterven en laten hun vermogen achter. Een mens, hoe rijk ook, ontkomt niet aan het duister. Wie op zichzelf vertrouwt verblijft in het dodenrijk. Het lichaam verteert en vindt geen rust. Zij zullen het licht nooit meer zien. Een mens zonder inzicht, hoe rijk ook, is als een dier dat wordt afgemaakt. **Wees niet bevreesd als iemand rijk wordt; een groter huis heeft en meer weelde. Bij zijn dood kan hij niets meenemen; zijn weelde volgt hem niet in het graf. Maar wie op God vertrouwt koopt Hij vrij, uit de macht van het dodenrijk zal Hij mij wegnemen.** (T131 en T412)

Ps 50: Gods gezag over het universum. God spreekt tot wie goed doet en tot wie kwaad doet. Hij komt onze God en zal niet zwijgen! Breng Mijn getrouwen vóór Mij. Hijzelf treedt op als Rechter. Van Mij is de wereld en wat daar leeft. Roep Mij te hulp in tijden van nood, Ik zal je redden en je zult Me eren.

- Wie kwaad doet: Ik klaag je aan, Ik som je wandaden op. Ik verscheur je en er is niemand die je redt.
- Wie God eert: wie echter een dankoffer brengt geeft Mij alle eer; wie zo zijn weg gaat zal zien dat God redt.

Ps 51: Psalm van David na zijn overspel met Batseba. Wees mij genadig God; was mij schoon. Reinig mij van al mijn zonden. Ik heb tegen U gezondigd en gedaan wat slecht is in Uw ogen. Was mij en ik word witter dan sneeuw. Doe heel mijn schuld teniet. U wilt van mij geen offerdieren, in brandoffers scheidt U geen behagen. Het offer voor God is een gebroken geest. Een gebroken en verbrijzeld hart zult U God niet verachten.

Ps 52: de rechtvaardigen zullen het zien vol ontzag en lachen hem uit: kijk die held die zijn toevlucht niet zocht bij God, maar vertrouwde op zijn rijkdom; zijn toevlucht werd zijn ongeluk.

Ps 53: dwazen denken bij zichzelf: er is geen God. God kijkt vanuit de hemel naar de mensen om te zien of er één verstandig is, één die God zoekt. Allen zijn afgegleden. Geen van hen deugt. In een andere vertaling staat: "er is niemand die goed doet; zelfs niet één". Ach laat uit Sion redding komen voor Israël. Lees ook Rom 3: 10-12.

Ps 54: God is mijn helper. Van harte zal ik U offers brengen en Uw Naam loven, Heer, want Hij is goed: Hij heeft mij uit de nood gered, onbevreesd zie ik mijn vijanden aan.

Ps 55: Psalm die gaat over rechtvaardigen en vijanden van God. Luister God naar mijn gebed, verberg U niet als ik om hulp smeek, sla acht op mij en geef mij antwoord. Leg uw last op de Heer en Hij zal u steunen, nooit zal Hij dulden dat een rechtvaardige ten val komt. Vijanden van God doet Hij neerdalen in de kuil der ontbinding. Zij zullen hun leven niet half voltooien. Maar ik vestig mijn hoop op U.

Ps 56: mijn tegenstanders bedreigen mij de hele dag. Hun woorden krenken mij de hele dag. Toon Uw toorn God, sla dat volk neer! Dit weet ik: God staat mij terzijde. Op God vertrouw ik. Ik kan wandelen onder Gods hoede in het licht van het leven.

Ps 57: Psalm van David toen hij voor Saul op de vlucht was in een spelonk. In de schaduw van Uw vleugels zal ik schuilen tot het doodsgevaar geweken is. Uit de hemel zal Hij hulp sturen. God stuurt me Zijn liefde en trouw. Laat Uw glorie heel de aarde vervullen. U Heer zal ik loven. Hemelhoog is uw liefde, tot aan de wolken reikt Uw trouw.

Ps 58: Psalm over macht en rechtvaardigheid. Machtigen: Spreek werkelijk recht; wees eerlijk. Maar helaas...: u zet mensen aan tot onrechtvaardige daden. (T132) God: vernietig hen en sla hun de tanden uit hun mond; laat hun wapens onbruikbaar zijn. Rechtvaardige: wees verheugd als u vergelding ziet. Dan wordt de rechtvaardige beloond; er is op aarde maar één God die recht doet.

Ps 59: Psalm nadat David hoort dat Saul hem wil doden. Bevrijd mij, bescherm mij, red mij van mijn vijanden. Verhef U om mij te helpen. Ik ben onschuldig. Heb geen genade met verraad en onrecht. U Heer zult om hen lachen, U drijft de spot met alle volken. God is mijn burcht. Ik zal Uw sterkte roemen, in de morgen Uw trouw bezingen: U bent voor mij altijd een burcht geweest, een toevlucht in tijden van nood.

Ps 60: onze God: keer ons lot ten goede. Genees de scheuren van het land. Geef een teken aan wie ontzag hebben voor U; laat hen ontkomen aan de pijlen van de boog. Bevrijd Uw geliefde volk. God, voert U niet onze legers aan? Sta ons bij tegen de vijand. Met God zullen wij triomferen.

Ps 61: hoor o God mijn smeken, sla acht op mijn gebed. Laat mij wonen in Uw tent veilig verscholen onder Uw vleugels.

Ps 62: alleen bij God vindt mijn ziel rust, van Hem komt mijn redding. Hij alleen is mijn rots en mijn redding, mijn burcht; ik zal niet wankelen. Bij U Heer is ontferming; U beloont ieder mens naar zijn daden.

Ps 63: naar U smacht mijn ziel. Hunkert mijn lichaam. Uw macht en majesteit heb ik aanschouwd. Uw liefde is meer dan het leven. U wil ik prijzen. Jubel ligt op mijn lippen. Mijn mond zal U loven. Liggend in bed denk ik aan U. Wakend in de nacht prevel ik Uw naam. Wie Hem trouw zweert prijst zich gelukkig.

Ps 64: hoor mijn stem o God. Behoed me voor de dreiging van de vijand. Ze zinnen op misdaden en zeggen: "wie zou het zien?" Dan schiet God zijn pijl op hen af en worden ze zwaar verwond. De mensen van ontzag vervuld, roemen wat God heeft gedaan. Wie oprecht van hart is, prijst zich gelukkig.

Ps 65: U komt de lof toe God die woont op de Sion. Gelukkig wie door U gekozen is en U mag naderen. Hij mag wonen in Uw voorhoven. U doet recht en redt ons. U hebt met kracht de bergen vastgezet. U brengt de zeeën tot bedaren. U maakt het land vruchtbaar. Vol water staat de rivier van God. Waar Uw voeten gaan daar druipet het van overvloed.

Ps 66: bezingt de uittocht uit Egypte. Heel de aarde: Juich voor God; breng hem eer en lof. Laat heel de aarde voor U buigen en Uw naam bezingen. Geprezen zij God, Hij heeft mijn gebed niet afgewezen, mij Zijn trouw niet geweigerd.

Ps 67: God wees ons genadig en zegen ons. Laat het licht van Uw gelaat over ons schijnen. Dat de volken U loven. Laten de naties juichen van vreugde. God onze God zegent ons; Moge God ons blijven zegenen.

Ps 68: zoals was smelt bij het vuur, zo vergaan de zondaars als God verschijnt. De rechtvaardigen verblijden zich, zij juichen als God verschijnt. God geeft eenzamen een thuis en gevangenen vrijheid en voorspoed. Opstandigen zullen wonen op dorre grond. De Ontzagwekkende dreef koningen uiteen. Op Uw land, Israël, liet U milde regen neerdalen en schonk het uitgeputte land nieuwe kracht. Geprezen zij de Heer, dag aan dag, deze God draagt ons en redt ons. Onze God is een reddende God. Bij God, de Heer, is bevrijding uit de dood. Prijs God wanneer u samenkomt. Koninkrijken der aarde zing voor God, zing een lied voor de Heer. Erken Gods macht: Zijn majesteit heerst over Israël, Zijn macht reikt tot boven de wolken. Geprezen zij God!

Ps 69: profetie over Christus' lijden. Red Mij o God, het water staat Mij aan de lippen; Ik ben in diep water geraakt. Uitgeput ben Ik. Met velen zijn Mijn belagers. Laat wie U zoekt niet om Mij te schande staan. Om U moet Ik smaad verduren. Ik ben voor Mijn broers een vreemde geworden. De smaad van wie U smaadt is op Mij neer gekomen. Wat Ik oogstte was hoon; verachting werd Mijn deel. God toon Uw trouw en red Mij. Trek Mij uit het slijk; laat Mij ontkomen aan wie Mij haten. Verberg Uw gelaat niet voor Uw dienaar want de angst benauwt Mij; verlos Mij van Mijn vijanden. Ik ben radeloos; ze mengen gif door Mijn eten; **ze lessen Mijn dorst met azijn.** Stort over hen Uw toorn uit; sluit hen uit van Uw genade. **(T126 en T128)**

Uw hulp o God zal Mij beschermen. De naam van God wil Ik loven. De nederigen zien het en verheugen zich. Wie God zoeken, hun hart zal opleven want de Heer hoort de armen, Zijn gevangenen volk verwerpt Hij niet. Hemel en aarde moeten Hem loven, de zeeën en al wat daarin leeft. God zal Sion redden. Wie Zijn naam liefheeft mag er wonen.

Ps 70: God breng mij uitkomst; kom mij haastig te hulp. Wie van U redding verwachten zullen zeggen: God is groot! Heer wacht niet langer.

Ps 71: gebed om bescherming in de ouderdom. Wees mij tot een rots om daarin te wonen. U bent mijn hoop Heer. Mijn vertrouwen vanaf mijn jeugd. Vanaf de baarmoeder bent U mijn Helper. Laat mijn mond vervuld worden met Uw lof en met Uw luister. Verwerp mij niet ten tijde van de ouderdom. Verlaat mij niet nu mijn kracht vergaat. O God blijf niet ver van mij. Kom mij spoedig te hulp. Ik blijf voortdurend hopen en zal U nog meer loven. Mijn mond zal van Uw gerechtigheid vertellen, van Uw heil de hele dag. U hebt mij onderwezen vanaf mijn jeugd. Ook nu mijn grijsheid is gekomen, verlaat mij niet o God. U zult mij weer levend maken en weer optrekken uit de diepe wateren van de aarde. David gelooft dus in de Opstanding!

Ps 72: **(T133)** gebed van David voor zijn zoon Salomo die hem opvolgt. O God geef de koning Uw recht en Uw gerechtigheid aan de zoon van de koning. Geloofd zij de Heer God, de God van Israël. Hij doet wonderen, Hij alleen. Laat heel de aarde met Zijn heerlijkheid vervuld worden.

BOEK 3: Psalm 73 – 89

Ps 73: een Psalm die het lot van de goddelozen toont. Ik was jaloers op de dwazen, toen ik de vrede van de goddelozen zag. Ze hebben geen boeien. Hun kracht is fris. Ze verkeren niet in moeiten. Hun ogen puilen uit van vet. Ze spotten; spreken uit de hoogte. Ze zetten hun mond op tegen de hemel. Zou de Allerhoogste er weet van hebben? De goddelozen hebben in de wereld rust en vermeerderen hun vermogen.

De hele dag word ik gekweld; mijn bestraffing is er elke dag. Toch heb ik nagedacht om dit te begrijpen, maar het was moeite in mijn ogen, **totdat ik Gods heiligdom binnenging en op hun einde lette.** U zette hen op gladde plaatsen. Ze vallen. In een ogenblik worden zij verwoest. Ze worden weggevaagd. Ik ben echter voortdurend bij U. U hebt mijn rechterhand gegrepen. U leidt mij door Uw raad, daarna zult U mij in heerlijkheid opnemen. **(T134)** Zie, wie zich ver van U houden, zullen omkomen. Wat mij betreft: het is voor mij goed dicht bij God te zijn. Ik neem mijn toevlucht tot de Heer HEER, om al Uw werken te vertellen

Ps 74: Psalm als klaaglied over het verwoeste heiligdom. Uw tegenstanders tierden midden in Uw ontmoetingsplaatsen. Onze tekenen zien we niet meer; onze profeten zijn er niet meer. Waarom trekt U o God Uw hand terug? Dan noemt de Psalmddichter de scheppingskracht van God: Hij gaf de lichten hun plek in het heelal, stelde de grenzen van de aarde vast en stelde winter en zomer vast. Lees ook Job 38-39. God die boven de aardse goden staat. Zo noemt de Psalmddichter dat God de macht van de zee heeft gespleten en dat God de koppen van de zeemonsters en de Leviathan, satan, heeft verbrijzeld. **(T135)** Geef aan de wilde dieren de ziel van Uw tortelduif niet over. Vergeet Uw volk niet voor altijd. Aanschouw het verbond. Sta op o God; voer Uw rechtszaak. **(T136)**

Ps 75: het land en al zijn bewoners smolten weg, maar ik heb zijn pilaren vastgezet. God is rechter: Hij vernedert de een en verhoogt de ander. In de hand van de Heer is de beker. Hij schenkt er uit; zelfs zijn droesem moeten alle goddelozen van de aarde tot op de bodem opdrinken. Maar ik zal voor de God van Jakob Psalmen zingen.

Ps 76: in Salem (Jeruzalem = vrede) is Zijn hut en Zijn woning in Sion. U, Ontzagwekkend bent U! Wie zal voor Uw aangezicht bestaan zodra Uw toorn ontbrandt? De woede van mensen zal U tot lof zijn. Doe geloften en kom ze aan de Heer Uw God na.

Ps 77: op de dag van mijn benauwdheid zocht ik de Heer. Houdt Zijn goedertierenheid voor altijd op? Heeft God vergeten genadig te zijn? Wie is een God zo groot als God? U bent de God die wonderen doet; U hebt Uw macht bekend gemaakt onder de volken. De wateren zagen U o God; De wolken goten water uit; het geluid van de donder klonk in het rond. De aarde sidderde en beefde. Uw weg was de weg door de zee; U leidde Uw volk als een kudde door de hand van Mozes en Aäron. **(T137)**

Ps 78: een Psalm over de liefde van God voor Zijn ondankbaar volk. Wij zullen de loffelijke daden van de Heer vertellen aan de volgende generaties en vertellen over Zijn kracht en Zijn wonderen die Hij gedaan heeft. (T138) In deze Psalm wordt de geschiedenis van de uittocht uit Egypte verteld en de wonderen die God gedaan heeft en de zorg van God voor zijn volk in de woestijn. Ondanks dat bleef het volk zondigen en ook die worden in deze Psalm herhaald. Verteld wordt dat God de heidenvolken voor Israël verdrijft en de stammen van Israël daar in tenten laat wonen. God verkiest de stam Juda, de berg Sion, die hij liefhad. Hij verkiest zijn dienaar David die het volk met zeer bekwame hand leidt en met een oprecht hart.

Ps 79: klacht over Jeruzalem. O God heidenvolken zijn in Uw heiligdommen gekomen en verontreinigen Uw tempel. Wij zijn voor uw buur-volken tot smaad geworden. O God kom ons te hulp omwille van de eer van Uw Naam. Red ons en doe verzoening over onze zonden omwille van Uw Naam. Dan zullen wij, Uw volk, U voor eeuwig loven. Van generatie op generatie zullen wij van Uw roem vertellen.

Ps 80: gebed om herstel van Israël. Kom ons verlossen. O God breng ons terug. U hebt een wijnstok uit Egypte uitgegraven, de heidenvolken verdreven en hem geplant. (T139) Zijn takken waren als machtige ceders. De ranken breidden uit tot aan de zee, zijn jonge loten tot aan de rivier. O God keer terug. Zie om naar deze wijnstok. Laat Uw hand rusten op de Mensenzoon, De Heer Jezus, die U voor Uzelf sterk hebt gemaakt. Heer God breng ons terug; doe Uw aangezicht lichten, dan zullen wij verlost worden.

Ps 81: er mag onder U geen andere god zijn. U mag zich voor geen vreemde god neerbuigen. Ik ben de Heer Uw God. Maar mijn volk heeft niet geluisterd. Ik gaf hun over aan hun verharde hart. Och had Mijn volk maar naar Mij geluisterd. Hij zou van de beste tarwe te eten hebben gegeven. Ja Ik zou U verzadigd hebben met honing uit de rots.

Ps 82: God oordeelt te midden van de vergadering van de goden. Zij weten niets en begrijpen niets en wandelen steeds in de duisternis rond. U bent goden, toch zult u sterven als een mens, zoals iedere (engel-)vorst zult u vallen. Sta op o God, oordeel de aarde, want U bezit alle volken. (T140)

Ps 83: o God, zie Uw vijanden tieren; ze beramen een aanslag tegen Uw volk. Kom zeiden ze: "laten we hen (Israël) uitroeien zodat ze geen volk meer zijn en er aan de naam van Israël niet meer gedacht wordt". In deze Psalm worden talloze naties genoemd die tegen Israël zullen opstaan. (T141)

Gebed tegen de vijand: mijn God maak hen als een werveldistel, als stoppels voor de wind. Achtervolg hen met een storm. Laten ze beschaamd en door schrik overmand zijn tot in eeuwigheid. Dan zullen zij weten dat U Heer de Allerhoogste bent over de hele aarde.

Ps 84: dit is de "Tempelpsalms". Mijn ziel verlangt naar de voorhoven van de Heer. Welzalig zijn zij die in Uw huis wonen. Welzalig de mens van wie de kracht in U is. Want één dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders. God de Heer is een zon en een schild. (T142) Welzalig de mens die op U vertrouwt.

Ps 85: zegen ons land: U bracht een omkeer in de gevangenschap van Jakob. U hebt al hun zonden bedekt. Breng ons terug o God van ons heil. Toon ons Uw goedertierenheid Heer, geef ons Uw heil. Zijn heil is nabij hen die Hem vrezen zodat er eer in ons land woont.

Ps 86: gebed in grote verdrukking: verlos Uw dienaar die op U vertrouwt. Wees mij genadig want ik roep de hele dag. Tot U Heer hef ik mijn ziel op. U Heer bent goed en mild om te vergeven en rijk aan goedertierenheid. Neem mijn gebed ter ore. In de dag van mijn benauwdheid roep ik U aan want U verhoort mij. Onder de goden is niemand U gelijk. U bent God, U alleen. Leer mij Uw weg. Hoogmoedigen en geweldplegers staan mij naar het leven. Wend U tot mij; wees mij genadig. Geef Uw dienaar kracht. Laat wie mij haten zien en beschaamd worden wanneer U Heer mij geholpen en getroost hebt.

Ps 87: het fundament van Sion rust op de heilige bergen. De Heer heeft de poorten van Sion lief. Zeer heerlijke dingen worden over U gesproken, stad van God. De Allerhoogste Zelf doet haar standhouden.

Ps 88: gebed in zware beproeving: ik ben geworden als een man zonder kracht, afgezonderd onder de doden. Mijn bekenden zijn verwijderd; ik ben opgesloten en kan er niet uit komen. Ik roep tot U o God; waarom verstoot U mijn ziel? Waarom verbergt U Uw aangezicht voor mij? Ik ellendig mens en stervende van jongs af; ik ben radeloos.

Ps 89: Ik heb een verbond gesloten met Mijn uitverkorene: Christus. Daarom looft de hemel Uw wonderen. Wie kan in de hemel met de Heer gemeten worden? Wie is de Heer gelijk onder de machtige vorsten? God is zeer geducht. U hebt Rahab als een dodelijke verbrijzeld en hebt Uw vijanden verstrooid met een sterke arm. (T143) De hemel is van U; ja de aarde is van U. U hebt de wereld gegrondvest. U hebt een arm met macht. Ons schild is van de Heer. Onze koning van Israël. Daarna volgt een heldenzang op David: ik zal zijn tegenstanders verpletteren voor zijn ogen. Zijn nageslacht zal voor eeuwig blijven, zijn troon zal vóór Mij zijn. (T144) Maar er wordt ook gewaarschuwd dat ze Gods wet moeten vasthouden. Dat gebeurt niet en God verlaat Israël. Dan: hoe lang nog Heer zult U zich voor altijd verbergen? Hoe lang duurt Uw grimmigheid? Waar zijn Uw vroegere blijken van goedertierenheid? Denk aan de smaad van Uw dienaren; de hoon van de volken. Daarmee smaden zij de voetstappen van de Gezalfde: Christus. De Heer zij voor eeuwig geloofd. Amen ja amen.

BOEK 4: Psalm 90 – 106

Ps 90: gebed van Mozes: U bent onze toevlucht al van vóór de bergen geboden waren en U de aarde had voortgebracht. U doet stervelingen terugkeren tot stof. 1000 jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren. Al onze dagen gaan voorbij. De dagen van ons zijn 70 jaren, of als we zeer sterk zijn 80 jaren. Het beste daarvan is moeite en verdriet; wij vliegen heen. Leer ons zo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart krijgen. De lieflijkheid van de Heer, onze God, zij over ons; bevestig het werk van onze handen over ons. (T145)

Ps 91: wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, zal overnachten in de schaduw van de almachtige. Hij zal u redden; Hij zal hun beschutten; onder Zijn vleugels zult u toevlucht nemen. U zult niet vrezen voor: de nacht; voor de pijn; voor de pest; voor het verderf. Al vallen 1000 en 10.000, bij u zal het onheil niet komen, want U Heer bent mijn toevlucht. Zijn engelen zullen u bewaren en op handen dragen. God zegt: "in de benauwdheid zal Ik met hem zijn en hem met lengte van dagen verzadigen. Ik zal hem Mijn heil doen zien". (T146)

Ps 92: het is goed de Heer te loven want U hebt mij verblijd Heer met Uw daden. U bent de Allerhoogste voor eeuwig. Uw vijanden zullen omkomen. Mijn oog zal de val aanschouwen. Wie in het huis van de Heer geplant zijn, mogen groeien in de voorhoven van God. In de ouderdom zullen ze nog vrucht dragen. De Heer is waarachtig, mijn rots, in Hem is geen onrecht.

Ps 93: de Heer regeert; Hij zal niet wankelen; vast staat Uw troon; U bent van eeuwigheid. (T147)

Ps 94: Heer hoe lang zullen goddelozen van vreugde opspringen? Zij verbrijzelen Uw volk. Word verstandig: zou Hij het niet zien? De Heer kent de gedachten van een mens; vluchtig zijn ze. De Heer zal Zijn volk niet in de steek laten. De Heer is mij een veilige vesting geweest; mijn God is mijn rots, mijn toevlucht.

Ps 95: laten wij juichen en zingen voor de Heer, want de Heer is een groot God een Koning boven alle goden. Laten we ons neerbukken en buigen, laten we knielen voor de Heer Die ons gemaakt heeft. Hij is onze God en wij zijn Zijn volk. Heden indien u Zijn stem hoort, verhard dan uw harten niet.

Ps 96: de komst van de Heer: Zing voor de Heer een nieuw lied, loof Zijn Naam. Vertel Zijn eer en wonderen onder alle volken. De Heer is groot en ontzagwekkend boven alle goden. De Heer heeft de hemel gemaakt. Geef de Heer eer en macht. Buig u neer voor de Heer. Zeg onder de volken: "de Heer regeert en vast staat de wereld, ze zal niet wankelen. Laat de hemel en aarde zich verblijden en verheugen; laat de zee bulderen; het veld in vreugde opspringen dan zullen de bomen vrolijk zingen want Hij komt om de aarde te oordelen in gerechtigheid en de volken met Zijn waarheid".

Ps 97: God de Allerhoogste: Zijn bliksemflitsen verlichten de wereld, de aarde ziet ze en beeft. De hemel, Gods hele schepping... verkondigt Zijn gerechtigheid en alle volken zien Zijn heerlijkheid. Beschaamd moeten allen zijn die beelden en afgoden dienen. U Heer bent de Allerhoogste over de hele aarde. U bent hoog verheven boven alle goden. Wie de Heer liefheeft, haat het kwade. Rechtvaardigen, verblijd u in de Heer.

Ps 98: Hij heeft wonderen gedaan en Zijn heil bekendgemaakt onder de volken. Hij is trouw aan Israël. Breek uit in gejuich en zing Psalmen voor de Heer. Laat de zee bulderen en rivieren in de handen klappen. Hij komt om de aarde te oordelen. De volken zal Hij op billijke wijze oordelen.

Ps 99: de Heer troont tussen de cherubs, laat de aarde beven. Heilig is Hij. Roem de Heer en buig u voor Zijn voetbank neer. Dan noemt de Psalm dichter Mozes, Aäron en Samuël: Heer onze God Ú hebt hen verhoord en bent voor hen een vergevend God geweest.

Ps 100: juich voor de Heer heel de aarde. Ga Zijn poorten binnen met een lofoffer. Zijn goedertierenheid is voor eeuwig en Zijn trouw van generatie op generatie.

Ps 101: Psalm van David: Ik zal binnen mijn huis wandelen met een oprecht hart. Het slinkse hart zal ver van mij weggaan. Wie op de volmaakte weg gaat die zal mij dienen. Wie bedrog pleegt of leugens spreekt zullen geen stand houden en in mijn huis verblijven. Ik roei alle onrecht uit de stad van de Heer.

Ps 102: een boete-Psalm: verhoor mij op de dag van de benauwdheid. Mijn dagen vervlieden als rook en mijn beenderen zijn uitgebrand. Mijn vijanden honen mij de hele dag. Ik verdor als gras. Maar U Heer blijft voor eeuwig en zult opstaan en Zich over Sion (Jeruzalem) ontfermen. Hij heeft uit Zijn heilige hoogte neergezien om los te maken wie ten dode zijn opgeschreven. Men zal van de Naam van de Heer vertellen te Sion wanneer de volken tezamen bijeen zullen komen en de koninkrijken om de Heer te dienen. (T148) U blijft dezelfde, aan Uw jaren zal geen einde komen. Israël, "de kinderen van Uw dienaren", zal veilig wonen.

Ps 103: loof de Heer mijn ziel en vergeet niet één van zijn weldaden. Barmhartig en genadig is de Heer, geduldig en rijk aan goedertierenheid. Want zo hoog de hemel is boven de aarde, zo is Zijn goedertierenheid machtig over wie Hem vrezen. Zo ver het oosten is van het westen, zo ver heeft Hij onze overtredingen van ons gedaan. De Heer ontfermt Zich over wie Hem vrezen. Hij weet welk maaksel wij zijn. Wij zijn stof; net een bloem: als de wind erover gaat is hij er niet meer. De Heer heeft Zijn troon in de hemel gevestigd. Zijn koninkrijk heerst over alles. Loof de Heer mijn ziel.

Ps 104: Heer U bent zeer groot. Hij spant de hemel uit als een tentkleed (T149) Hij heeft de aarde gegrondvest op zijn fundamenten en hem met de watervloed bedekt. U gaf de wateren hun plaats en deed de bergen rijzen en de dalen daalden neer. U hebt de grenzen gesteld. De bronnen geven de dieren te drinken. Vogels wonen in de lucht. De aarde wordt verzadigd door de vrucht van Uw werken. Hij heeft de maan gemaakt voor vaste tijden. De zon weet wanneer hij ondergaat. (T26) Hoe groot zijn Uw werken Heer; U hebt alles met wijsheid gemaakt. (T154) De aarde is vol van Uw rijkdommen. Ik zal voor de Heer zingen in mijn leven. De zondaars zullen van de aarde verdwijnen; goddelozen zullen er niet meer zijn. Loof de Heer, mijn ziel, Halleluja!

Ps 105 - 106: getuig van alle wonderen van de Heer. Vraag alles aan de Heer. Laat Zijn kracht u tot steun zijn. Blijf voortdurend in contact met Hem. Dan vertelt de Psalmist in deze Psalm alle dingen die God in het verleden voor Israël deed (Abraham, Jakob, Mozes, Aäron, Jozef en de profeten, enz...). Hij herinnert aan het verbond van God met het volk. Hij gaf Israël het land, het gebied, als het erfelijk bezit, (T30) maar verlangde wel dat het volk Zijn geboden zou naleven en Zijn wet trouw zou navolgen.

BOEK 5: Psalm 107 – 150

Ps 107: prijs de Heer. Hij is een goede God. Zijn goedheid en liefde zijn voor eeuwig. Gelukkig zijn de mensen die rechtvaardig leven en altijd eerlijk en oprecht optreden. De Heer de God van Israël komt alle eer toe. Let op al deze dingen en zie nooit de goedheid en zegeningen van de Heer over het hoofd.

Ps 108: ik voel mij veilig en rustig bij U mijn God. Ik wil Psalmen voor u zingen. Uw goedheid en liefde zijn onmetelijk. Uw macht en majesteit zullen over de hele wereld worden gezien. Wilt U ons de overwinning bezorgen. Juda is de staf waarmee ik regeer. U bent het o God die ons eerst had verstoten. Help ons tegen de vijand. Met de hulp van God kunnen wij dapper strijden; Hij zal onze vijanden verslaan.

Ps 109: Psalm van David: Mijn tegenstanders liegen; ze haten mij en keren zich tegen mij. Tot U o God wend ik mij en wil alleen door gebed dit oplossen. Laat een rechter mijn vijand maar schuldig verklaren. Laat de Heer de zonden van mijn vijanden maar herinneren en hen vernietigen. Laat de vloek maar op mijn vijand zijn. Heer mijn God wilt u met mij omgaan en red mij.

Dan een profetie over het lijden van Jezus: Ik ben er ellendig aan toe, Ik ben arm; Ik verdwijn als een steeds langer wordende schaduw. Mijn knieën trillen; Ik ben mager; Ik ben een bespotting voor anderen. Wie Mij ziet schudt zijn hoofd. Heer mijn God: help Mij en bevrijd Mij.

Ps 110: Psalm van David: (Messiaanse profetie) U bent de overwinnaar over al Uw tegenstanders. U bent de eeuwige priester, zoals ook Melchisedek Mijn priester was. (T32, T353 en T354) De Heer is aan Uw rechterzijde en verlaat U niet. Op de dag van Zijn toorn vernietigt Hij de koningen van deze aarde. Hij spreekt een vonnis over de ongelovigen uit.

Ps 111: alles wat de Heer heeft gemaakt is geweldig groot. Wie Hem liefhebben zullen daar voortdurend over nadenken. De Heer is vol genade en liefdevol. Elk woord dat Hij beveelt is betrouwbaar. Wat Hij zegt staat voor eeuwig vast. Zijn naam is Heilig en alle ontzag waard. Ieder die ontzag voor de Heer heeft, krijgt van Hem verstand en inzicht.

Ps 112: alle oprechte mensen worden gezegend. Zijn rechtvaardigheid houdt eeuwig stand. God laat Zijn licht schijnen voor de gelovigen. Iemand die zich om een ander bekommert zal het goed gaan.

Ps 113: over de hele aarde moet de naam van de Heer worden geprezen; Hij staat boven alle mensen en volken. Hoog boven de hemelen troont Zijn heerlijkheid.

Ps 114: de Psalm blikt terug naar de uittocht uit Egypte. Laat de hele aarde beven als de Heer komt. Hij veranderde de rots in een waterbron en gaf droge stenen water.

Ps 115: wie beelden maakt zal eenmaal net zo doods zijn als zijn maaksel. Israël vertrouw op de Heer. Hij is hun helper. Heb ontzag voor de Heer en vertrouw Hem. De Heer geeft zegen. Dode mensen kunnen de Heer niet prijzen; wij de levenden echter mogen de Heer loven en prijzen, nu en tot in eeuwigheid.

Ps 116: ik houd zoveel van de Heer; altijd hoort Hij mij. Hij luistert graag naar mij. God is rechtvaardig en buigt zich met liefde en medelijden over tot de mens. Ik zal overal vertellen dat Hij mij heeft bevrijd. Als één van Zijn volgelingen sterft, raakt dat de Heer heel diep. (T150) Prijs de Heer.

Ps 117: prijs de Heer alle volken. Loof Hem; Hij is trouw tot in eeuwigheid.

Ps 118: prijs de Heer; Hij is een goede God; Zijn goedheid en liefde zijn eeuwig. De Heer is dicht bij mij. Leef onder de bescherming van de Heer. De Heer helpt. Hij heeft mij bevrijd. Hij redt. De rechterhand van de Heer is sterk. Dan twee profetieën over Christus die ook in het nieuwe testament worden aangehaald: 1) De steen die door de bouwers was afgekeurd, is juist de hoeksteen geworden (o.a. Matth 21: 42, Hand 4: 11 en 1 Petr 2: 7) 2) Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer (Matth 21: 9 en Mark 11: 9). (T164).

Ps 119: gelukkig de mensen zie zuiver leven; die God dienen en Zijn woord bewaren en leven zoals God dat wil. Hoe kan een jonge man zuiver leven: door zich te laten leiden door Gods woord. Ik zal uw woord (wet) nooit vergeten. Laat Uw gebod niet voor mij verborgen zijn. Leer mij te leven naar Uw wil en laat mij begrijpen wat U in Uw wet zegt. Houd mij op het rechte pad en leer mij hoe ik de weg van de wet van de Heer kan volgen. Help mij niet naar zinloze dingen te kijken. Uw leefregels zijn als muziek voor mij. Als ik wakker lig denk ik aan U. De aarde is vol van Uw goedheid en liefde Heer. Uw woorden gaan voor mij ver boven goud en zilver. Maak mij verstandig zodat ik alles over uw wet kan leren. Ik weet dat Uw oordeel een rechtvaardig oordeel is. Alles is aan U onderworpen.

Ik heb gezien dat alles een einde heeft; Uw geboden zijn echter oneindig. Omdat ik Uw bevelen zorgvuldig bewaar, heb ik meer inzicht dan de oude mensen. Uw woord is een stralend licht dat mij de weg door het leven wijst. Bij U kan ik schuilen; U beschermt mij. In deze Psalm wordt ook meer keren aangegeven dat de weg van goddelozen zinloos is en in het oordeel eindigt: alle goddelozen op aarde zullen eens door U worden weggevaagd. Ongelovigen zullen niet worden gered. Rechtvaardigen daarentegen houden van Gods bevelen en wetten en ontvangen daarom Gods liefde en goedheid en genade! Mensen die van Uw woord houden, ervaren een diepe vrede in het hart. Door te luisteren naar Gods woord komt er licht en duidelijkheid in het leven van de mens. Uw woorden zijn volkomen zuiver en volkomen waar. Uit Uw woorden weet ik dat U vanaf het begin alles een vaste plaats hebt gegeven: de schepping. Soms dwaal ik omdat ik de herder niet meer kan vinden; Zoekt U, de goede herder, mij dan op!

(Psalm 120 t/m 134 zijn bedevaartsliederen)

Ps 120 - 122: Heer ik vind het zo erg dat ik in een onbekend en vreemd land woon. Ik woon al veel te lang tussen deze mensen.

Ps 121: ik kijk omhoog naar de bergen: waar komt mijn hulp vandaan? De Heer helpt mij. De beschermer van Israël slaapt nooit. Niet alleen vandaag, maar altijd en tot in eeuwigheid.

Ps 122: bid voor de vrede van Jeruzalem, dat ieder van de stad houdt en rust mag ervaren. Laat er vrede heersen binnen haar muren. Laat er vrede in u zijn!

Ps 123: wij richten onze ogen op de Heer en verwachten van Hem genade. We zijn overspoeld door minachting en spot; meer kunnen we niet verdragen.

Ps 124: toen Israël werd aangevallen was de Heer met het volk. Hij liet niet toe dat vreemde volken hen te pakken kregen. Wij ontkwamen en zijn ontsnapt. Wij vinden hulp bij de Heer.

Ps 125: zoals de bergen rondom Jeruzalem zo is de Heer rondom Zijn volk tot in eeuwigheid. Laat er vrede zijn in Israël.

Ps 126: als de ballingen terugkomen in Jeruzalem zal er gejuich zijn en zullen de ongelovige volken zeggen dat de Heer wonderen bij Zijn volk doet. Heer wilt u een ommekeer geven in onze situatie? (T141)

Ps 127: als de Heer de bouw van het huis niet zegent dan is alle moeite tevergeefs, “tevergeefs arbeiden de bouwlieden er aan....”. God geeft Zijn kinderen wat ze nodig hebben in de slaap.

Ps 128: u bent een gelukkig mens als u ontzag hebt voor de Heer en Zijn wil doet. Het is goed voor uw geluk, werk, relatie en nageslacht.

Ps 129: wij zijn vanaf het begin onderdrukt maar de vijanden hebben ons niet overwonnen. Alle volken zullen te kijk worden gezet en wegvluchten.

Ps 130: ik verwacht alles van de Heer. Laat de Israëlieten al hun vertrouwen op de Heer stellen; Hij zorgt voor bevrijding en bevrijdt Israël van al hun zonden.

Ps 131: zo rustig als een kind zit op zijn moeders schoot, zo rustig voel ik mij van binnen. Laat Israël al zijn vertrouwen stellen op de Heer, voor nu en altijd.

Ps 132: Heer: keer U niet af van Uw uitverkorene ter wille van Uw belofte aan Uw dienaar David. Één van uw nakomelingen zal Ik Koning maken: Jezus Christus. De Heer heeft Jeruzalem uitgekozen. Daar wil Hij graag wonen. Door Hem die Ik uitkies zal het licht schijnen. Zijn vijanden zal Ik met schande overladen; Hijzelf zal een stralende kroon dragen. (T151)

Ps 133: kijk eens hoe goed het is als broeders in vrede met elkaar omgaan. Het is net zo goed als de dauw van de berg Hermon die de bergen van Jeruzalem, Sion, bevoeit. Dat is de plaats waaraan de Heer Zijn zegen verbindt en het leven tot in eeuwigheid.

Ps 134: loof de Heer en hef uw handen omhoog. De Heer geeft Zijn zegen vanuit Jeruzalem.

Ps 135: de Heer is een goede God. Zijn naam is de Liefde zelf. Jahweh heeft Jakob uitgekozen. Het volk Israël is van Hem. Hij is de schepper en deed al de tekenen en wonderen in Egypte. Hij versloeg grote tegenstanders en doodde machtige koningen. De Heer is rechtvaardig voor Zijn volk. Afgoden hebben een mond, ogen en oren. Maar ze kunnen niet praten, zien, noch horen. De makers en zij die op afgoden vertrouwen zullen net als die beelden worden gedood. Laat heel Israël en Jeruzalem U prijzen.

Ps 136: prijs God. Hij staat boven de goden. Hij maakte met kennis en inzicht de hemelen, de zeeën, het licht en de zon. Zijn goedheid en liefde zijn eeuwig. Hij leidde het volk uit Egypte. Dan wijst de Psalmdichter op de historie: Hij doodde alle eerstgeborenen en leidde Israël door de Rietzee, liet het volk oversteken en leidde het door de woestijn. Hij versloeg koningen en grote volken. Hij schonk Israël hun land. Prijs God de Allerhoogste.

Ps 137: pelgrims in Babel moeten van hun bewakers een vrolijk lied zingen. Dan zeggen ze: “hoe kunnen we in een vreemd land een lied voor de Heer zingen?” Neem wraak Heer op de Edomieten die Jeruzalem hebben verwoest. Volk van Babel, binnenkort zal uw eigen land worden verwoest. Wij prijzen degene die nu úw kinderen tegen de rotsen te pletter zal gooien.

Nu volgt een aantal Psalmen [138 – 145] van David:

Ps 138: toen ik U aanriep hebt U mij geantwoord. U gaf mij nieuwe moed. Eenmaal zullen alle koningen van de aarde U prijzen. Maar trotse mensen wil Hij niet kennen. Wanneer ik in zorgen verkeer, houdt U mij vast en houdt de woede van mijn vijanden bij mij weg. U zorgt dat alles goed voor mij afloopt. Uw goedheid en liefde zijn eeuwig.

Ps 139: U kent mij helemaal. U kent mijn zitten en staan. U weet waar ik heen ga en waar ik lig. U bent naast mij, voor mij en achter mij. Uw hand rust op mij. Ook de duisternis kan niets voor U verbergen. U hebt mij in de buik van mijn moeder gemaakt. Mijn hele lichaam hebt U geweven. U hebt mij prachtig gemaakt. Alles wat U doet is wonderbaarlijk. Elke dag van mijn leven stond toen al in Uw boek (T411). God houdt mij in het oog en kent mijn hart. U mag alles weten wat er in mij omgaat. Leid mij op Uw weg naar Uw eeuwigheid.

Ps 140: Heer bescherm mij tegen de aanvallen van de ongelovigen. Almachtige Heer bevrijd mij door Uw kracht. Luister naar mijn bidden en smeken. Laat gloeiende kolen op mijn vijanden regenen. Ik ben ervan overtuigd dat de Heer het opneemt voor de armen en verdedigt wie het moeilijk hebben. Oprechte mensen mogen in Uw nabijheid leven.

Ps 141: ik schreeuw het tot u uit: “kom mij te hulp”. Luister als ik U aanroep. Help mij niet te snel te spreken; zorg er voor dat er geen verkeerd woord uit mijn mond komt. Laat me het kwade uit de weg gaan; zorg dat ik geen goddeloze dingen doe. Als U mij terecht wijst dan doet me dat goed. Ik kijk alleen maar uit naar U Heer mijn God. Bescherm mij voor de valstrikken van de misdadigers. Ik hoop dat ongelovigen zelf in die kuilen terecht komen.

Ps 142: als alles mij te veel wordt weet U hoe ik verder moet. Ik heb geen plek om te schuilen; niemand vraagt hoe het gaat. U bent de beste schuilplaats. U houdt mij in leven. Bevrijd mij van mijn vijanden. Als U mij redt zullen oprechte mensen om mij heen komen te staan.

Ps 143: hoor hoe ik smeeek. Ik weet mij geen raad meer en ben verschrikkelijk bang. Geef mij snel antwoord Heer, want ik houd het niet meer uit. Ik vertrouw op U volkomen. Laat me weten welke weg ik moet inslaan. Leer mij te doen wat U van mij vraagt. Haal me uit deze ellende en moeilijkheden. Sla iedereen neer die mij naar het leven staan.

Ps 144: God beschermt mij; bevrijdt mij. Achter Hem kan ik schuilen. Als een ademtocht vliegt een mensenleven voorbij. Heer kom met uw macht uit de hemel en verlos mij. Laat onze zonen opgroeien als sterke jonge mannen en onze jonge vrouwen worden als de fraaiste beeldhouwwerken. Geef ons voldoende voedsel; alles wat we nodig hebben. Laat er vrede zijn. Het volk zal dan een gelukkig volk zijn dat de Heer aanbidt.

Ps 145: ik zal U roemen; U bent mijn Koning. Elke dag zal ik U eren. Ik zal vertellen over Uw machtige wonderen. De Heer heeft een onmetelijk geduld. Uw Koningschap is eeuwig. U ondersteunt iedereen die dreigt te vallen. Als U Uw hand opendoet maakt U iedereen gelukkig. De Heer is rechtvaardig en wie ontzag voor Hem hebben komt Hij tegemoet. De Heer zorgt voor iedereen die van Hem houdt, maar Hij vernietigt de ongelovigen.

Ps 146: laat alles in mij de Heer prijzen. **Stel uw vertrouwen niet op machthebbers.** Gelukkig is hij die zijn hulp ontvangt van de God van Jakob de Schepper van hemel en aarde. Hij is trouw voor eeuwig (tot voorbij de grens van de dood). Hij die onderdrukten recht doet en hongerigen brood geeft. Hij opent ogen van blinden en richt gebogenen op. De Heer heeft de rechtvaardige lief; Hij bewaart de vreemdeling en houdt wees en weduwe staande. De weg van de goddeloze maakt Hij krom **en zal voor eeuwig regeren.**

Ps 147: de Heer bouwt Jeruzalem weer op en brengt de ballingen terug naar Israël. Hij heelt alle wonden. Hij kent de sterren bij hun naam. Zijn kennis is onmetelijk groot. Hij geeft regen en laat op de bergen jong gras uitlopen. De Heer hecht er aan dat mensen ontzag voor Hem hebben en op Zijn goedheid en liefde vertrouwen. Hij heerst over de natuurwetten en heeft Israël Zijn woord gegeven en ook Zijn wetten en leefregels. Andere volken hebben dat niet gekregen en kennen zijn leefregels niet. Prijs de Heer.

Ps 148: prijs Hem allen, want op Zijn bevel werd alles gemaakt. Hij geeft aan alles de wetmatigheden. Prijs de Heer op aarde: dieren op het land en in de zee, vogels, vuur, hagel, sneeuw, mist, stromen; prijs Hem bergen, heuvels, boomgaarden en cederbomen. Prijs Hem: koningen, heersers en machthebbers, jonge en oude mensen, mannen en vrouwen. Laat iedereen de Naam van de Heer prijzen. Alle Israëlieten, het volk dat Hij nabij blijft. Prijs de Heer.

Ps 149: zing een nieuw lied voor de Heer. Prijs Hem met tamboerijn en citer en reidans. Laten de gelovigen Hem eren en voor Hem jubelen.

Ps 150: loof God in Zijn heilige hemel. Prijs Hem om de machtige hemel die Hij maakte. Hij is zo geweldig groot! Laat alles wat adem heeft de Heer prijzen met een veelheid aan muziekinstrumenten.

SPREUKEN

Het boek Spreuken bevat praktische lessen voor het leven. God geeft wijsheid maar Hij wil ook dat we ons gezonde verstand gebruiken. Veel van de spreuken zijn door Salomo geschreven en komen ook terug in allerlei Nederlandse gezegden. De wijsheid die besproken wordt in Spreuken gaat feitelijk over één persoon: Jezus Christus. Het staat haaks op de dwaasheden die ook worden genoemd. Het boek Spreuken heeft als doel om ons in het juiste spoor te houden.

In de volgende hoofdstukken zijn spreuken vermeld die de samensteller heeft geselecteerd. Er zijn echter veel meer die zeker ook het lezen waard zijn!

Spr 1: het begin van alle kennis/wijsheid is ontzag/eerbied hebben voor GOD. Een dwaas veracht deze wijsheid en weigert elk onderricht. Weersta de verleidingen van de wereld om slechte dingen te doen. Dan waarschuwt God voor slechte mensen: “doe niet met hen mee!” Concreet benoemt God de mensen die een roofoverval willen plegen en desnoods mensen om de buit willen vermoorden. God zegt: “trek niet met zulke mensen op, maar blijf uit hun buurt. Wie zich zo willen verrijken gaan aan gewelddadige hebzucht ten onder. Wie onnozel/dwaas is gaat aan zijn halsstarrigheid ten onder; zelfgenoegzaamheid brengt dwazen om. Wie echter naar God luistert zal veilig zijn”. **(T152)**

Spr 2: vraag naar wijsheid van God, naar inzicht, scherpzinnigheid, speur er naar als naar een verborgen schat, dan zul je ontdekken wat ontzag voor de Heer is en kennis van God verwerven. Neem in acht wat God zegt, dan volg je altijd het juiste spoor. Maak die wijsheid je eigen; het beschermt je tegen de man die slechte dingen zegt en beschermt je tegen mannen die van het rechte pad afwijken. Houd de wacht voor een lichtzinnige vrouw die je wil verleiden. Haar pad voert naar het rijk der schimmen. Houd daarom het rechte pad.

Spr 3: **mijn zoon vergeet mijn lessen niet. Schuif een berisping van de Heer nooit terzijde. Hij straft die Hij liefheeft zoals een vader houdt van zijn zoon.** Wijsheid levert meer op dan zilver en goud en is kostbaarder dan edelstenen. God heeft het hele universum geschapen. Mijn zoon streef naar bedachtzaamheid en wijs beraad. Verlies die nooit uit het oog. Het is een sieraad om je hals; je zal

vredig slapen. (T153) Leef oprecht: geef terug wat je een ander schuldig bent; maak geen ruzie; wees niet jaloers. De Heer vervloekt het huis van goddelozen. Verschoppelingen echter schenkt hij Zijn gunst.

Spr 4: zonen: luister naar de lessen van je vader. Sla mijn onderricht niet in de wind. Streef naar wijsheid en naar kennis. Heb haar lief dan behoedt ze je. Neem mijn woorden aan, ze vermeederen de jaren van je leven. Laat mijn onderricht niet los. Mijd de weg van goddelozen die alleen maar duisternis is. Mijn zoon heb aandacht voor mijn woorden. Bewaar ze diep in je hart. Waak vooral over je hart en laat geen bedrog over je lippen komen. Je moet elk mens recht in de ogen kunnen zien. Wijk alleen voor het kwaad.

Spr 5: waarschuwing tegen overspel. Mijd lichtzinnige vrouwen! Van haar lippen komen gladde praatjes die als gif zo bitter zijn. Blijf bij zo'n vrouw vandaan want je verspeelt je leven. Moge de geliefde van je jeugd je vreugde geven. Ze is lieflijk als een hinde, bekoorlijk als een ree. Ze laat je van haar borsten drinken, je kunt eindeloos verzinken in haar liefde. Waarom mijn zoon zou je dan dwalen bij een lichtzinnige vrouw?

Spr 6: mijn zoon als je borg staat voor een ander en je aan je woord gebonden bent, bevrijd je dan mijn zoon. Want die ander heeft je in zijn greep. Vat moed, ga op hem af en maak je van hem los. Ga naar de mieren luiaard, kijk hoe ze werken en word wijs. Wanneer kom je je bed uit? Armoede overvalt je als een struikrover, gebrek slaat neer als een bandiet. Zes dingen haat de Heer, zeven zijn Hem een gruwel:

- ogen die hooghartig lijken;
- een tong die liegt;
- handen die onschuldig bloed vergieten;
- een hart dat op het kwade zint;
- voeten die zich naar de misdaad reppen;
- getuigen die bedriegen en liegen;
- zij die stoken tussen broeders.

Laat je niet in met de vrouw van een ander. De lessen van je vader en moeder zijn als een lamp, een licht dat je vermaant en de weg wijst naar het leven. Hun onderricht beschermt je tegen lichtzinnige vrouwen. Een man die zich inlaat met de vrouw van een ander blijft niet ongestraft. Een dief die steelt omdat hij honger heeft, steelt om noodzaak; pleeg je overspel dan heb je geen verstand en richt je jezelf te gronde.

Spr 7: mijn zoon vergeet mijn woorden niet; denk altijd aan wat ik je leer; koester mijn lessen; ze behoeden je voor lichtzinnige vrouwen, voor afgedwaalde vrouwen met hun vleierij. Vervolgens een heel nauwkeurige omschrijving hoe een vrouw een jongeman verleidt om overspel te plegen; het gaat ook echt om overspel omdat ze aangeeft dat haar man ver weg is en nog niet kan thuiskomen... Een kans komt vaak maar één keer, maar verleiding blijft maar aan de deur kloppen.... Advies: volg de wegen van zo'n vrouw niet, dwaal niet op haar paden. Haar woning is de toegang tot het dodenrijk, van daar daal je af tot in de kamers van de dood.

Spr 8: Wijsheid, Jezus: bij de toegangswegen klinkt Haar stem; op een kruispunt van paden staat Zij; bij de ingang van deuren roept Zij. (T154) Mensen tot u roep Ik en richt Me tot iedereen. Onnozele mensen: word verstandig. Stel Mijn lessen boven zilver en Mijn kennis boven goud. Wijsheid is kostbaarder dan edelstenen. Alles wat je ooit zou wensen valt bij wijsheid in het niet. Bij Mij vind je beraad en overleg. Door Mij regeren koningen en bepalen heersers wat rechtvaardig is. Wie Mij lief heeft heb Ik lief. Wie Mij zoekt zal Mij vinden. Wat Ik je geef is kostbaarder dan het zuiverste goud; het is meer dan het fijnste zilver. Ik ben in het begin gemaakt nog voor alles er was. Ik was er bij toen HIJ (God) de hemel zijn plaats gaf. Ik was bij Hem, Zijn lievelingskind, Ik was dag aan dag Zijn bron van blijdschap! Gelukkig is elk mens die naar Mij luistert. Want wie Mij vindt, vindt het leven. Wie aan Mij voorbij gaat doet zichzelf veel kwaad, wie Mij haat bemint de dood.

Spr 9: een wijze wordt nog wijzer als je hem berispt. Wijsheid begint met ontzag voor de Heer. Door Mij, Wijsheid, vermeederen de dagen van je leven, je levensjaren nemen door Mij toe. Vrouwe dwaasheid bazelt maar; door haar domheid heeft ze nergens weet van: vermijd haar oproep tot ontrouw....

Spr 10: een wijze zoon geeft zijn vader veel vreugde; een dwaze zoon bezorgt zijn moeder verdriet. Oneerlijk verkregen rijkdom baat je niet. Luie handen maken arm. Wie onberispelijk leeft gaat een veilige weg. Haat brengt ruzie voort, liefde dekt alle fouten toe. Een wijze loopt niet met zijn kennis te koop; het gebazel van een dwaze leidt tot een ramp. Wie zijn tong in toom houdt is verstandig. De gedachten van een goddeloze zijn niets waard. Dwazen sterven door gebrek aan verstand. Alleen de zegen van de Heer maakt rijk, zwoegen voegt daar niets aan toe. Wie rechtvaardig zijn, staan altijd overeind. Wie ontzag heeft voor de Heer leeft vele jaren langer; het leven van een goddeloze wordt bekort.

Spr 11: een valse weegschaal is God een gruwel; zuivere gewichten is Hem welgevallig. Rijkdom helpt je niet op de dag dat God straft: de dood; rechtvaardigheid redt van de dood. Wie rechtvaardig is wordt door de dood bevrijd van zijn ellende, zijn plaats wordt ingenomen door een goddeloze. Door de zegen van oprechte mensen komt een stad tot bloei; de uitspraken van goddelozen zijn haar ondergang. Wie liefdevol is bewijst zichzelf een weldaad, wie wreed is schaadt zichzelf. De winst van een goddeloze is bedrieglijk; het loon van een rechtvaardige is duurzaam. Door gebrek aan visie gaat een volk ten onder..... Een volk met veel raadgevers wordt gered.....

Schoonheid bij een vrouw zonder verstand is een gouden ring in de snuit van een varken 😊. Wie vrijgevig is wordt almaar rijker, wie gierig is wordt arm. Wie het goede zoekt zal waardering vinden; wie het kwade zoekt wordt door het kwaad getroffen. Wie vertrouwt op rijkdom is een blad dat valt. Een rechtvaardige komt tot bloei en krijgt op aarde zijn loon; zondaars en goddelozen niet minder.

Spr 12: wie van onderricht houdt, houdt van kennis; wie berispingen haat is dom. Goddeloosheid brengt een mens ten val. Een sterke vrouw is een krans voor haar man. Goddelozen worden omvergeworpen en verdwijnen; het huis van een rechtvaardige houdt stand. Een rechtvaardige zorgt goed voor zijn vee. Wie zijn grond bewerkt heeft altijd genoeg te eten. Wie lucht najaagt heeft geen verstand. Een dwaas denkt dat hij de juiste weg gaat; wie wijs is luistert naar goede raad. Een betrouwbaar woord houdt altijd stand; een leugen slechts voor korte tijd. Bedriegers zijn de Heer een gruwel. Wie waarsachtig handelen zijn Hem welgevallig. **Kommer maakt een mens neerslachtig. Een hartelijk woord beurt hem op.** Een luie jager vangt nooit wild. Een vlijtig mens verwerft een kostbaar vermogen.

Spr 13: een wijze zoon luistert naar de lessen van zijn vader. Wie zijn mond op slot houdt waakt over zichzelf. Een vlijtig mens wordt rijkelijk gelaafd. De rijkdom van een mens is het losgeld voor zijn leven; ben je arm dan word je niet bedreigd. Wie goede raad ter harte neemt is wijs. **In de schoot geworpen rijkdom is weer snel verdwenen. Gestage groei maakt rijk.** De lessen van een wijze zijn een bron van leven. Wie berispingen aanvaardt, wordt geëerd. Wie met een wijze omgaat wordt zelf wijs; wie met dwazen verkeert is er ellendig aan toe. Wie zijn zoon de stok onthoudt, haat hem, wie hem liefheeft, tuchtigt hem.

Spr 14: wie de juiste weg volgt, toont ontzag voor de Heer; wie verkeerde wegen gaat, minacht Hem. Blijf uit de buurt van een dwaas; er komt geen verstandig woord over zijn lippen. Door zijn wijsheid weet de wijze welke weg hij moet gaan. Dwazen bedriegen zichzelf met hun dwaasheid. Alleen je eigen hart kent je diepste verdriet; in je vreugde kan een ander niet delen. Voorspoed is er voor de woning van de oprechten. Wie afdwaalt krijgt zijn verdiende loon, een goed mens wacht een betere beloning. Wie onnozel is hecht aan ieder woord geloof. Wie verstandig is let op elke stap. Een wijze is voorzichtig. Een dwaas is roekeloos. Een arm mens wordt zelfs door zijn vrienden gehaat. **Wie rijk is heeft veel vrienden. Gelukkig hij die zich bekommert om de armen.** Elke inspanning levert iets op. Loze praatjes leiden enkel tot gebrek. Ontzag voor de Heer geeft een krachtig vertrouwen, het is de bron van het leven; het hoedt je voor de strikken van de dood. Jaloezie knaagt aan je botten. Wie zich over een arme ontfermt eert hem.

Spr 15: een vriendelijk antwoord doet woede bedaren. De ogen van de Heer zijn overal, zowel de goeden als de kwaden houdt Hij in het oog. Wie berispingen ter harte neemt is verstandig. Wie het rechte pad verlaat, wordt zwaar gestraft; wie berispingen verafschuwt, sterft. De Heer doorgrondt de afgrond van het dodenrijk, hoeveel te meer het hart van de mensen. Een vrolijk hart brengt een lach op het gezicht; een verdrietig hart pijnigt de geest. Blijmoedigheid maakt het leven tot een feest. Beter een schamel bezit en ontzag voor de Heer, dan grote rijkdom en veel onrust. Een driftkop wakkert ruzie aan, wie kalm is sust een twistgesprek. Een wijze zoon geeft zijn vader veel vreugde, een dwaas veracht zijn moeder. Bij gebrek aan overleg mislukken plannen, ze slagen door ampel beraad. **(T155)**. De Heer beschermt het bezit van weduwen. Wie woekerwinst najaagt, richt zijn huis te gronde. Wie steekpenningen haat zal leven. Een lachend gezicht verblijdt het hart, een goed bericht verkwikt het lichaam. Wie zich niet laat terechtwijzen doet zichzelf tekort. Wie ontzag voor de Heer heeft wint aan wijsheid. Bescheidenheid gaat aan eer vooraf.

Spr 16: vertrouwen bij je werk op de Heer en je plannen zullen slagen. Wie ontzag heeft voor de Heer mijdt het kwaad. Beter een schamel bezit, rechtvaardig verworven, dan een grote rijkdom, verkregen door onrecht. **Een mens stippelt zijn weg uit; de Heer bepaalt de richting die hij gaat.** Hoeveel beter is het wijsheid te verwerven dan goud; hoezeer is inzicht te verkiezen boven zilver. Wie zijn weg in het oog houdt, beschermt zijn leven. Trots komt vóór de ondergang, **Hoogmoed komt voor de val.** Lieflijke woorden zijn een honingraad, zoet voor de ziel en genezing voor de beenderen. Een verderfelijke man brengt ruzie teweeg; een lasteraar brengt scheiding tussen de beste vrienden. Grijsheid is een sierlijke kroon. Een geduldig man is beter dan een dappere held.

Spr 17: wie de arme bespot smaadt diens maker; wie zich verblijdt over iemands ongeluk zal niet voor onschuldig gehouden worden. **Kleinkinderen zijn de kroon van de ouderen en het sieraad van kinderen zijn hun vaders.** Wie de overtreding toedekt zoekt liefde; wie de zaak weer oprakelt maakt scheiding tussen beste vrienden. Het begin van een ruzie is alsof iemand water de vrije loop geeft. Stop daarom de onenigheid voordat het echt losbarst. Wie verkeerd van hart is zal het goede niet vinden; wie vals van tong is valt in het kwaad. **Een blij hart bevordert de genezing. Een neerslachtige geest doet beenderen verdorren.** Wie kennis van zaken heeft houdt zijn woorden in. Iemand met inzicht is bezonnen van geest.

Spr 18: de mond van een dwaas is zijn ondergang; zijn lippen zijn een valstrik voor hemzelf. Wie zich slap opstelt in zijn werk, die is een broeder van een aarts-vernieler. De naam van de Heer is een sterke toren; een rechtvaardige snelt daarheen en wordt in een veilige vesting gezet. Wie antwoordt voordat hij geluisterd heeft, het is hem tot dwaasheid en schande. De geestkracht zal iemand in zijn ziekte steunen; een neerslachtige geest wie kan die opbeuren? **(T108)** Dood en leven zijn in de macht van de tong; wie hem liefheeft zal de vrucht ervan eten. **Wie een vrouw gevonden heeft, heeft iets goeds gevonden.** Soms is er een echte vriend die meer toegewijd is dan een broer.

Spr 19: wie haastig is met de voeten zondigt. Bezit voegt veel vrienden toe. Een arme wordt van zijn vriend gescheiden. Iedereen is een vriend van wie vrijgevig is. Wie verstand en inzicht bewaart vindt het goede. Een verstandig mens stelt zijn woede uit; het is een sieraad, "het siert hem" als hij overtredingen, of fouten, voorbij gaat, of door de vingers ziet. **(T156)** Een dwaze zoon is een ramp voor zijn vader. Het geruzie van een vrouw gestadig druppen: dit is een bewezen martel-methode..... Huis en bezit zijn een erfenis van de vaders, een verstandige vrouw is van de Heer. Luiheid doet in diepe slaap vallen. Wie zich ontfermt over de arme leent uit aan de Heer. Breng uw zoon gehoorzaamheid bij wanneer er nog hoop is. Luister naar raad en neem vermaning aan opdat u wijs wordt. **In het hart van de mens zijn veel plannen maar de raad van de Heer houdt stand.**

Spr 20: wijn is een spotter, sterke drank een onruststoker. Vermijd onenigheid. Heb de slaap niet lief anders wordt u arm. Lippen van kennis zijn een kostbaar kleinood. **Plannen komen door overleg tot stand.** Als een erfenis snel wordt verworven zal er uiteindelijk geen zegen op rusten. Vergeld geen kwaad, wacht op de Heer, Hij zal u verlossen. Een bedrieglijke weegschaal is niet goed. Het sieraad van jonge mannen is hun kracht; de glorie van de ouderen is de grijsheid.

Spr 21: deze Spreuk staat vol levenslessen. De Heer toetst de harten. Het is beter te wonen op een hoek van een dak dan in een huis met een twistzieke vrouw. Nog een keer: het is beter te wonen in de woestijn dan bij een twistzieke vrouw. God stort goddelozen in

het onheil. Stop je oren niet dicht voor het geroep van een arme. **Geef een gift in het verborgene.** Wie zijn mond en tong bewaart, bewaart zichzelf voor benauwdheden. De overwinning is van de Heer. In deze Spreuk een hele lijst met zaken die je moet proberen te vermijden:

- hooghartigheid;
- trots hart;
- vlijtig zijn is goed, maar wees niet overhaast;
- bedrieglijke tong;
- wees niet belust op kwaad;
- heb wijn en olie niet lief; of anders gezegd "overmatig gebruik, cq. brasserijen";
- luiheid "want zijn handen weigeren te werken"...
- Leugenachtig getuigenis.

Spr 22: nog een Spreuk met allemaal wijze levenslessen. Een opsomming:

- verkies een goede naam boven rijkdom;
- de Heer heeft zowel rijken als armen gemaakt;
- wees schrande en verberg je voor het kwaad;
- dorens en strikken liggen op de loer van wie slinks is;
- wie leent wordt slaaf van de uitlener;
- wie onrecht zaait zal onheil oogsten;
- vrijgevigheid wordt gezegend;
- verdrijf de spotter;
- de mond van vreemde vrouwen is een diepe kuil;
- hanteer de stok van vermaning;
- beroof de armen niet en vertrap de ellendige niet, want de Heer zal u berechten;
- ga niet om met een opvliegende (een vertoornde) man;
- verpand niets. Of handel niet met iemand die borg voor je schuld wil staan...;
- bewandel de oude paden. Verleg de grenssteen niet van uw vaders; **T92**
- een vakman zal succes hebben.

Bewaar ze in uw binnenste.

Spr 23: **beheers u als u een liefhebber van lekker eten bent.** Doe geen moeite om rijk te worden. Rijkdom is vergankelijk. Praat niet tegen een dwaas. Blijf af van de bezittingen van een wees. Door een jongeling te straffen behoedt u hem voor de ondergang. Van een pak slaag gaat hij echt niet dood. Jongeman: richt je volledig op Gods wil voor je leven. Houd je afzijdig van drinkebroers. Luister naar je ouders. Maak je de waarheid, wijsheid, onderwijzing en verstand eigen. Een rechtvaardige zoon doet zijn vader enorm veel plezier. Een hoer is een diepe gracht en een smalle put waaruit geen ontsnappen mogelijk is. Ga je niet te buiten aan drank: het bijt uiteindelijk als een slang en spuwt gif als een adder. Je gaat naar dingen kijken die niet van jou zijn en uit je mond komt vuile taal. Het is net alsof je op een schip bent, alles draait om je heen.

Spr 24: een verstandig man bezit een sterke geest en inzicht is belangrijker dan brute kracht. Met goed overleg beslis je een oorlog; betrouwbare adviseurs zijn de basis van een overwinning. **God vergeldt de mens naar wat zij hebben gedaan.** **T411** Een rechtvaardige kan vaak vallen, maar zal steeds opstaan; een goddeloze struikelt echter over zijn wandaden. Wees niet blij als je vijand struikelt. Wind je niet op over boosdoeners. Wees niet jaloers op goddeloze mensen. Koester ontzag voor de Heer! Sluit je niet aan bij rebellen en opstandelingen. Het is verkeerd om in rechtspraak partijdig te zijn. Zorg eerst voor werk buitenshuis (regel uw werk buiten) en bouw dan uw woonhuis. **Luiaard: nog even slapen, een beetje soezen, nog even liggen, uw armoede is in aantocht!**

Spr 25: doe u voor de koning niet beter voor dan u bent; het is beter dat Hij zegt: "kom naar boven" dan dat Hij u vernedert waar iedereen bij is. Probeer een geschil met uw naaste onderling bij te leggen. Een wijze berisping aan een open oor, is als een gouden oorbel. **Eet niet meer dan u lust anders gaat het u tegen staan en spuugt u het uit.** Loop bij de naaste de deur niet plat anders krijgt hij genoeg van u. Wie vrolijk doet bij een verdrietig mens is onverstandig. Heeft uw vijand honger, geef hem dan te eten; dan stapelt u gloeiende kolen op zijn hoofd en zal de Heer u daar voor belonen. Roddel en achterklap leiden tot boze gezichten. Het is beter op de hoek van een dak te wonen dan onder één dak met een vrouw die ruzie maakt. Moeilijke zaken doorgronden strekt een mens tot eer.

Spr 26: ga niet in op de woorden van een dwaas anders verlaagt u zich tot zijn niveau. Zoals een hond terugkeert naar zijn braaksel, houdt de dwaas vast aan zijn onverstand. Zoals een deur op zijn scharnieren draait, zo draait de luiaard zich in zijn bed om. De luiaard houdt zijn handen liever in zijn zakken, hij is nog te beroerd om er mee te eten. Wie zich in een ruzie mengt die hem niet aangaat, is net zo gevaarlijk bezig als iemand die een hond uitdaagt. Naar de woorden van een roddelaar wordt gretig geluisterd. Ze zetten zich vast in het gemoed van de toehoorders. **Wie een kuil graaft voor een ander zal er zelf in vallen.** Gladde praatjes richten een mens te gronde.

Spr 27: verheug u niet op de dag van morgen, want u weet niet wat die u zal brengen. Laat een ander u prijzen; dat is beter dan dat u het zelf doet. Een openlijke bestraffing is beter dan dat men zwijgt uit liefde. Honger maakt rauwe bonen zoet. Geurige olie maakt een hart blij, net zoals goede raad van een vriend. **Een goede buurman is beter dan een ver familielid.** Een lekkend dak bij zware regen is net zo erg als een ruziënde vrouw. Zoals het water het uiterlijk weerspiegelt, zo geeft het hart van de mens zijn innerlijk weer. Rijkdom duurt niet voor eeuwig en aanzien en rijkdom gaan niet vanzelfsprekend over van vader op zoon.

Spr 28: verstandige en wijze onderdanen van een koning, maken een lange regeerperiode mogelijk. Een arme die oprecht en eerlijk leeft is beter dan een rijke zondaar. Wie naar de wet leeft is een verstandige zoon. Wie God volgen zullen gelukkig worden. Wie zonden belijdt en zijn leven betert, kan rekenen op liefde en genade. Wie een moord op zijn geweten heeft, zal tot zijn dood vluchten. Wie van

twee walletjes wil eten, zal ten val komen. Wie betrouwbaar is zal volop worden gezegend, maar wie ten koste van alles rijk willen worden, zal zijn straf niet ontlopen. Wie een arme geeft, zal zelf geen gebrek lijden, wie de nood van de armen niet wil zien, zal worden vervloekt.

Spr 29: onder het bewind van een goddeloze wordt het volk onderdrukt. (Lees ook **1323**) Een koning houdt zijn land gezond door rechtvaardig te regeren. Een vader is blij met een verstandige zoon, maar een hoerenloper jaagt zijn geld er door. Een dwaas schreeuwt van woede, maar een verstandig mens beheerst zich en komt tot rust. De overeenkomst tussen een arme en een machthebber is dat beiden van God het licht hebben gekregen. Als u uw zoon bestraft, komt hij goed terecht; hij zal u reden tot blijdschap geven. Hoogmoed komt voor de val, maar een nederig mens wordt gewaardeerd. Angst voor mensen is een valstrik; wie op God vertrouwt is onaantastbaar. Veel mensen verwachten hun heil van hooggeplaatsten, maar de Heer heeft het laatste woord.

Spr 30: spreuk van Agur: wie ging er naar de hemel en kwam weer terug? Wie houdt de wind stevig vast? Wie heeft al het water in een mantel gebonden? Wie gaf de aarde haar vorm en omtrek? Hoe heet Hij en Zijn Zoon? Gods woorden zijn zuiver en puur; Hij beschermt ieder die op Hem vertrouwt. **Voeg niets aan Zijn woord toe, want dan straft Hij u.** Dan vraagt Agur aan God: houd ongelooft en leugens bij mij weg; geef mij armoe noch rijkdom; geef mij alleen wat ik nodig heb. Vier dingen zijn voor Agur niet te vatten:

- een adelaar die hoog in de lucht zweeft;
- een slang die moeiteloos over een gladde rots kruipt;
- een schip dat veilig door de golven vaart;
- en wat er gebeurt tussen een man en zijn jonge vrouw.

Wat ik ook niet begrijp is dat wanneer iemand overspel pleegt dat die dan zegt: "ik heb niets verkeerd gedaan". In deze spreuk een aantal indrukwekkende voorbeelden uit de dierenwereld: mieren; klipdassen; sprinkhanen; hagedis; leeuw; windhond; bok. Hebt u in uw woede dwaas gehandeld of hebt u kwaad in de zin; zwijg dan en voer uw plan niet uit! Door woede op te wekken ontstaat ruzie.

Spr 31: spreuk van Lemuël die lessen van zijn moeder doorgeeft: zoon lever jezelf niet uit aan de vrouwen noch aan de oorlogvoering. Gebruik geen overmatige alcohol. Geef sterke drank maar aan iemand die in de put zit; dan vergeet hij zijn armoede en zorgen. Vel een rechtvaardig vonnis. Geef onderdrukten en noodlijdenden hun recht. **Vind een goede vrouw; zij is meer waard dan de duurste edelstenen.** Vertrouw op haar en het zal je aan niets ontbreken. Dan volgt in deze spreuk al het werk en nut van een vlijtige vrouw! Op luiheid zal je haar niet betrappen. Haar kinderen kijken tegen haar op en haar man prijst zich gelukkig en zegt: "er zijn veel goede vrouwen, maar jij overtreft ze allemaal". **Tenslotte: uiterlijke schoonheid vergaat, maar een vrouw die ontzag heeft voor de Heer verdient bewondering en lof!**

PREDIKER

In dit boek wordt duidelijk hoe zinloos het leven is zonder God. Wend je tot God en je vindt het ware geluk. Tevens staan er wijsheden in die van alle tijden zijn en zelfs toenemen in onze huidige tijd.... Het boek Prediker is geschreven door de zoon van David die veel wijsheid genoot: Salomo.

Pred 1: alles is zinloos. Wat bereikt een mens met al zijn harde werken? Zon, wind, zee: ze schijnen, waaien en stromen elke dag opnieuw zonder een doel te bereiken. Alles is vermoeiend. Het is nooit genoeg, we zijn nooit tevreden. **Alles is er al eens geweest. Er is niets nieuws onder de zon!** Prediker (Salomo), een koning van Israël te Jeruzalem, probeert de zin van alles onder de hemel te begrijpen. Het is vermoeiend en God gebruikt dit om de mens nederig te maken. Het heeft geen enkel nut na te denken over wat had KUNNEN gebeuren. Hoe wijzer Prediker werd des te bezorger hij werd.

Pred 2: vooruit, geniet van het leven. Prediker noemt achtereenvolgens:

- lach de hele dag;
- bouw huizen;
- leg wijngaarden, tuinen en parken en daarvoor waterreservoirs aan;
- koop slaven en slavinnen; of "heb veel personeel....";
- krijg veel kinderen;
- fok grote kudden vee;
- verzamel zilver en goud.

Dan kijkt Prediker er op terug en komt er achter dat het allemaal nutteloos is. Het was het najagen van dromen. Wel ziet Prediker dat wijsheid beter is dan dwaasheid en licht beter dan duisternis. Maar zowel de dwazen als de wijzen sterven. Wat heeft wijsheid dan voor waarde? Wat krijgt de mens dan als beloning voor al zijn werken? Dagen met verdriet, zorgen en rusteloze nachten: een ontmoedigend idee. **Daarom besluit Prediker dat een mens maar beter kan genieten van eten, drinken en van al het werk dat hij doet. Hij realiseert zich dat dit genoeg ook afkomstig is uit de handen van God!**

Pred 3: voor alles bestaat een bepaalde tijd: geboorte en sterven; planten en oogsten; doden en genezen; verwoesten en herbouwen; huilen en lachen; treuren en lachen; liefhebben en haten, oorlog en vrede, enz.. wat bereik je dan met hard werken? De mens kan al Gods werk - vanaf de schepping tot het einde - niet overzien. Conclusie van Prediker: de mens kan het beste blij zijn en plezier in het leven scheppen zolang hij kan. Heb daarbij ontzag voor de Almachtige God. **Wat er NU is, was er al en wat er gaat gebeuren, is al eens eerder gebeurd. Prediker stelt vast dat overal op aarde er misdaad is en dat zelfs rechtbanken corrupt zijn. God zal op het juiste moment al wat de mens doet beoordelen.** God stelt de wereld en de mens op de proef en laat haar zijn zondige gang gaan. In die zin is de mens niets beter dan een dier. Ze zijn uit stof en keren daar naar terug. Schep daarom vreugde uit je werk want daarom ben je hier. Na je dood kan je nergens meer van genieten; Geniet daarom nu!

Pred 4: er is veel verdrukking en verdriet op aarde. Niemand helpt de verdrukten. Dood zijn ze beter af dan levend. Prediker ontdekt dat succes meestal voortkomt uit afgunst en jaloezie. Beter af en toe rust nemen dan steeds maar hard werken. Twee mensen kunnen door samen te werken méér bereiken dan één.

Pred 5: denk na voor je iets zegt en doe God geen overhaaste beloften. Zeg het hoognodige. Te veel drukte bezorgt u nachtmerries. Kom uw beloften aan God na. Dromen en veel gepraat zijn er al genoeg, heb liever ontzag voor God. Iemand die van geld houdt heeft nooit genoeg. Een man die hard werkt slaapt goed; rijken maken zich maar zorgen en lijden aan slapeloosheid. Natuurlijk is het goed als een mens rijkdom heeft gekregen van God en de gezondheid krijgt om ervan te genieten. Houd van je werk en aanvaard de plaats in je leven: dat is een geschenk van God; iemand die dát doet denkt er niet aan dat hij maar kort leeft, want God geeft hem vreugde.

Pred 6: soms geeft God iemand grote rijkdom maar laat hem er niet van genieten. Dat is zinloos en triest. Wanneer je niet geniet van wat God geeft, dan is het leven zinloos en had je beter dood geboren kunnen worden. Geniet van wat je hebt, dan altijd maar méér te willen: dat is dwaas en nutteloos. Ga niet met God in discussie over uw levensbestemming. Wie kan in de toekomst kijken?

Pred 7: een goede reputatie is beter dan de duurste parfum. Denk in je leven er over na dat je eens zult sterven. Het is beter kritiek te krijgen van een wijs man, dan lof van een dwaas. Maak af waar je mee begint. Geduld is beter dan trots. Erger je niet. Vraag je niet af waarom het vroeger beter was dan nu. Zowel met wijsheid als met geld kunt u veel bereiken, maar wijsheid stelt u in staat in leven te blijven. Probeer niet het werk van God te veranderen. God geeft zowel voorspoed als moeilijker tijden. Wij kennen de toekomst niet. Ik heb alles gezien: goede mensen die jong stierven en slechte mensen die oud werden. Voor wie ontzag voor God heeft: kies de middenweg tussen verstandig zijn en dwaas. Nergens op aarde is een mens te vinden die altijd het goede doet en nooit zondigt. Prediker ontdekt ook dat een vrouw die tot ontucht wil verleiden een valstrik en vangnet is; leef met God en ontsnap daaraan. Ook ontdekt Prediker dat God de mens eenvoudig heeft gemaakt, maar dat de mens allerlei ingewikkelde dingen bedenkt: kijk eens naar onze high tech (computer-) maatschappij.....

Pred 8: het is heerlijk wijs te zijn en dingen te kunnen begrijpen. De wijze weet wanneer en hoe hij moet handelen. Voor alles is een tijd en een manier. **Geen enkel mens kan zijn sterfdag verzetten want niemand ontkomt aan die duistere strijd. De goddeloosheid van een mens komt hem niet te hulp bij die gelegenheid. Zij die God vrezen zijn echter beter af.** Goddelozen zullen geen lang en gelukkig leven leiden; hun levensdagen schieten als schaduwen voorbij omdat ze geen ontzag voor God hebben. Prediker stelt vast dat sommige rechtvaardigen als zondaars behandeld worden en sommige zondaars als rechtvaardigen; dat is vreemd en zinloos. **Daarom: mens geniet van het leven. Prediker ziet in dat geen mens Gods werk op aarde kan begrijpen. En als je zegt dat je het wél begrijpt dan vergis je je.**

Pred 9: men weet niets van tevoren. Ieder mens, gelovig of ongelovig, deelt in het zelfde lot: de dood. Ga daarom door met eten en drinken en wees blij, want zo wil God het. Prediker adviseert: draag feestkleding, zie er verzorgd uit, geniet met uw vrouw van een gelukkig leven en benut alle mogelijkheden, want in de dood bestaat dit niet. De snelste of sterkste wint niet altijd de wedstrijd. Wijze mensen zijn vaak arm en vaardige mensen zijn niet altijd beroemd. Alles komt neer op geluk: op het juiste moment op de juiste plek zijn. Wijsheid is beter dan oorlogstuig. Één dwaas bederft veel goeds.

Pred 10: een kleine dwaasheid kan veel wijsheid teniet doen. Een rustig optreden kan fouten voorkomen. Prediker ziet ook dat in de wereld onnadenkende mensen groot gezag kregen en verstandige mensen hun ereplaatsen werd onthouden. Kijk eens naar sommige huidige machthebbers....Wie een put graaft kan er in vallen. Een botte bijl kost veel kracht, slijp daarom het blad. Door luiheid raakt het dak lek, waarna de balken al snel gaan rotten.

Pred 11: gaat specifiek over investeren en ondernemen. Verdeel uw geld over zeven of acht ondernemingen. Als u steeds wacht op de beste omstandigheden krijgt u nooit iets gedaan. **(T157)** Als iemand een hoge leeftijd bereikt, laat hij dan elke dag genieten van het leven; maar besef dat de eeuwigheid veel langer duurt en dat alles op aarde maar betrekkelijk is. Jongeman: geniet van elke minuut! Maar besef dat bij alles wat je doet je verantwoording moet afleggen tegenover God. Tob niet, leef gezond en bedenk dat uw jeugd snel voorbijgaat.

Pred 12: eer God de schepper in uw jeugd voor er moeilijke dagen aankomen. Wanneer u met uw oude ogen nauwelijks nog het licht van de zon kunt zien, dan is het te laat om aan God te denken. Er komt een tijd dat uw handen zullen beven van ouderdom en uw benen te zwak zijn en uw tanden uitvallen en u langzaam blind en doof wordt en voor de deur van de dood staat en uw eeuwige huis nadert. **(T158)** Denk in uw jonge jaren aan God uw schepper. Alles is betrekkelijk, uiterst betrekkelijk. De woorden van Prediker bevatten grote waarheden gegeven door één Herder. **Dit is de uiteindelijke conclusie van Prediker: heb ontzag voor God en volg zijn geboden op, want dat is de opdracht voor ieder mens. God zal ons doen en laten namelijk beoordelen, ook alle verborgen dingen of ze nu goed of slecht waren (T411).**

HOONGLIED

Een serie liederen – waarschijnlijk geschreven door Salomo – waarin hij de menselijk huwelijksliefde beschrijft van twee mensen die naar elkaar verlangen. God geeft aan de mens huwelijksliefde die goed en heilig is. Hooglied is daarom primair een verzameling liefdesliederen. Het beschrijft drie personages. De herder en zijn geliefde beschrijven het verlangen naar elkaar. Tussendoor een paar schetsen van de koning die het meisje ziet in zijn harem. Er zijn verschillende uitleggingen van de personages. Het kunnen drie afzonderlijke personages zijn, maar er is ook een uitlegging dat het gaat om de Herder-Koning Salomo. In dat geval betreft het twee personages.

*Naast de letterlijke beschrijving van de liefde in de liefdesliederen; is het ook een vooruitwijzing (typologisch) naar Christus en Zijn bruid (de Gemeente; zie Ef. 5 en **T406**) In die context betreft het dus de Heer Jezus als de Herder-Koning. Naast de vooruitwijzing naar de*

bruid/Gemeente is het ook een vooruitwijzing naar het volk Israël waar God Zich opnieuw aan gaat verbinden wanneer Jezus Christus terug zal keren op de Olijfberg en het Koningschap zal aanvaarden over Israël en daarmee aan de wereld in het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. (lees ook o.a. Jes 2, Zach 14 en Op 19 T407. Israël betreft Christus' "aardse bruid" en de Gemeente Zijn "hemelse bruid". Lees daartoe de toelichting bij Ef 5).

Hooglied 1: de geliefden: een herder en zijn geliefde meisje omschrijven elkaar teder: ik verlang er naar dat hij mij kust. Zijn liefde is mij meer waard dan de heerlijkste wijn. Dan omschrijft het meisje de harem van de koning, maar geeft aan dat ze bij de herder, die ze lief heeft, wil zijn. De herder is bruin verbrand door de zon. Ze vraagt hem waar hij zijn schapen weidt zodat ze naar hem toe kan gaan zonder sluier. De herder omschrijft het meisje als de mooiste van alle vrouwen met wangen die als sieraden zijn en een hals zo fraai. Ze geven aan elkaar heel mooi te vinden en willen graag samen zijn.

Hooglied 2: hij ziet haar als een lelie tussen distels. Zij ziet hem als een appelboom tussen gewone bomen. Mijn hoofd ligt op zijn linker arm en zijn rechterarm is om mij heen. **Leer deze les: loop niet vooruit op de liefde, overhaast niets. Laat de liefde zichzelf openbaren als de tijd daarvoor gekomen is.** Sta op mijn liefste je bent zo mooi, kom met me mee. Mijn liefste en ik zijn van elkaar.

Hooglied 3: opnieuw de herhaling van het meisje: loop niet vooruit op de liefde, overhaast niets. Laat de liefde zichzelf openbaren als de tijd daarvoor gekomen is. Dan omschrijft het meisje het tafereel dat ze koning Salomo in al zijn pracht ziet komen in zijn draagstoel. Een draagstoel die hij van de meisjes van Jeruzalem als geschenk heeft gekregen. **T159**

Hooglied 4: dan omschrijft de herder zijn geliefde: je ogen lijken op tere druiven. Je haar golft neer langs je hoofd als een kudde geiten die langs de hellingen naar beneden komen. Met prachtig glanzende tanden. Met rode lippen; ik houd van je mond. Met je fiere hals en met borsten als twee jonge gazellen in een veld vol lelies. Alles aan jou is zo mooi. Mijn bruid kom bij me ik ben helemaal in jouw ban. Ik kan je niet meer vergeten. Jouw liefde is me alles waard en smaakt me beter dan de lekkerste wijn.

Hooglied 5: mijn liefste stak zijn hand door de deuropening en toen kon ik hem niet weerstaan. Ik trilde van opwindning. Maar toen de deur open ging was hij verdwenen. **T160** Daarna ging ik naar hem op zoek. Als de meisjes van Jeruzalem hem vinden zeg dan dat mijn liefde voor hem mij te veel wordt. Hij blaakt van gezondheid; zijn haar is zwart krullend; prachtig zijn zijn ogen; zijn armen zijn als goud en zijn benen lijken op zuilen. Zijn kussen zijn zoet en liefdevol.

Hooglied 6: waar is uw geliefde dan heengegaan. Hij is naar zijn tuin gegaan. Ik ben van mijn liefste en mijn liefste behoort mij toe. De koning zegt dan: kijk niet zo naar mij; je ogen brengen me in verwarring. Zij is uniek tussen alle andere koninginnen en bijvrouwen. Zij is volmaakt en prachtig om te zien. Dan beschrijft het meisje dat ze is meegenomen op een wagen van de koning en geeft ze aan dat ze moet dansen.

Hooglied 7: wat loopt het meisje sierlijk. Haar welvingen lijken een beeldhouwwerk. Haar borsten zijn zo mooi als twee jongen van de gazellen. Wat is de liefde heerlijk. Heerlijker dan alles waar men naar kan verlangen. Je slanke lichaam lijkt op een dadelpalm; je borsten lijken op rijpe druiven. Ik behoor toe aan mijn liefste, ik verlang naar hem. Kom laten we samen het veld in gaan of heel vroeg de wijngaard in gaan. Daar zal ik me aan je geven.

Hooglied 8: och was je mijn broer maar dan kon ik je zomaar kussen. Niemand zou dat vreemd vinden. Wederom zegt het meisje tegen de meisjes van Jeruzalem: loop niet vooruit op de liefde; overhaast de liefde niet en wacht tot de tijd daarvoor is aangebroken. Houd me dicht tegen je aan; ik wil altijd in je armen blijven. De liefde is sterk als de dood; de hartstocht laat niet meer los; net zo min het dodenrijk dat doet..... Dan wijst het meisje naar haar zusje dat nog klein is (ze heeft nog geen borsten): als ze zich in reinheid bewaart, zullen we haar daarvoor prijzen. Geeft ze zich echter te gemakkelijk: dan zullen we het haar verhinderen. Het meisje zelf heeft zich in reinheid bewaard tot nu toe en is bereid om zich volkomen voor de herder, haar geliefde, te geven. Mijn liefste kom snel naar mij toe.....

IN DE VOLGENDE HOOFDSTUKKEN WORDEN DIVERSE BOEKEN VAN PROFETEN BESCHREVEN. ZIJ LEEFDEN TEN TIJDE VAN DE KONINGEN VAN ISRAËL (10 STAMMEN RIJK) EN JUDA (2 STAMMEN RIJK). DE GESCHIEDENISSEN VAN DEZE KONINGEN STAAN OPGETEKEND IN DE BOEKEN KONINGEN EN KRONIEKEN.

IN BIJGAAND SCHEMA KUNT U VASTSTELLEN WIE WANNEER LEEFDE EN WANNEER DE BOEKEN BIJ BENADERING ZIJN GESCHREVEN EN WAAR ZE GENOEMD WORDEN IN DE VERSCHILLENDE BIJBELBOEKEN. KAARTEN EN ANDERE TIJDSLINIEN ZIJN OOK IN DE BIJLAGEN OPGENOMEN

Tweestammenrijk Juda - hoofdstad Jeruzalem				Tienstammenrijk Israël - hoofdstad Samaria		
Profeten	Regeer jaren	Koningen	Schriftpl.	Koningen	Regeer jaren	Profeten
Semaja 1Kn 12:22; Iddo 2Kr 12:15 Iddo 2Kr 13:22	17 3	1 Rehabeam (Rechabeam) in 930-913 2 Abia (Abiam) in 913-910 3 Asa in 910-869	1Kn 14:20,21 ← 1Kn 15:1 ← 1Kn 15:9 1Kn 15:25 → 1Kn 15:33 → 1Kn 16:8 → 1Kn 16:10,15 → 1Kn 16:21 → 1Kn 16:16,23 → 1Kn 16:29 → ← 1Kn 22:41,42	1 Jerobeam I in 930-909	22	De man Gods uit Juda 1Kn 13 Abia (Achia) 1Kn 11:29
Azarja 2Kr 15:1 Hanani (Chanani) 2Kr 16:7 Jehu 1Kn 16:1	41			2 Nadab in 909-908 3 Baësa in 908-886 4 Ela in 886-885 5 Zimri in 885 6 Tibni in 885-880 7 Omri in 885-874 8 Achab in 874-853	2 24 2 7 d. ? 12	
Jahaziël (Jachaziël) 2Kr 20:14 Eliëzer 2Kr 20:37	25	4 Josafat in 872-848		9 Ahasia (Achazja) in 853-852	2	Elia 1Kn 17:1 Micha zoon v Jimia 1Kn 22:8
	8	5 Joram in 853-841	1Kn 22:52 → ← 2Kn 8:16,17 2Kn 3:1 →	10 Joram in 852-841	12	Elisa 1Kn 19:19; 2Kn 2
	1	6 Ahasia (Achazja) in 841	← 2Kn 8:25,26	11 Jehu in 841-814	28	Elisa 2Kn 9:6
Zacharia (Zekarja) zoon van Jojada 2Kr 24:20	6	7 Athalia (Atalja) koningin in 841-835	← 2Kn 11:3 2Kn 10:36 →	12 Joahaz (Joachaz) in 814-798	17	Elisa
	40	8 Joas in 835-796	← 2Kn 12:1 2Kn 13:1 →	13 Joas in 798-782	16	Elisa 2Kn 13:14
	29	9 Amazia (Amasja) 796-767	2Kn 13:10 → ← 2Kn 14:1,2 2Kn 14:23 → ← 2Kr 26:3	14 Jerobeam II in 793-753	41	Jona 2Kn 14:25; Amos Am 1:1; Hosea Hs 1:1
Zacharia (Zekarja) 2Kr 26:5; Jesaja Js 1:1; Amos Am 1:1; Hosea Hs 1:1	52	10 Uzzia (Azarja) in 792-740	2Kn 15:8 → 2Kn 15:13 → 2Kn 15:17 →	15 Zacharia in 753 16 Sallum in 752 17 Menaham (Menachem) 752-742	6 m. 1 m. 10	
Jesaja Js 1:1; Micha Mi 1:1; Hosea Hs 1:1	16	11 Jotham (Jotam) in 750-732	← 2Kn 15:32,33 2Kn 15:23 → 2Kn 15:27 →	18 Pekahia (Pekachja) in 742-740 19 Pekah (Pekach) in 752-732	2 20	
Jesaja Js 1:1; Micha Mi 1:1; Hosea Hs 1:1	16	12 Achaz in 735-715	← 2Kn 16:1,2 2Kn 17:1 → 2Kn 17:6 →	20 Hosea in 732-723 Val van Samaria en deportatie naar Assyrië in 722	9	Oded 2Kr 28:9
Jesaja Js 1:1; Micha Mi 1:1; Hosea Hs 1:1	29	13 Hizkia (Jechizkia) in 715-686	← 2Kn 18:1,2			
Nahum?	55	14 Manasse in 697-642	← 2Kn 21:1			
Nahum?	2	15 Amon in 642-640	← 2Kn 21:19			
Jeremia Jr 1:1-3; Habakuk Hk 1:6; Nahum Na 1:1; Zefanja Zf 1:1	31	16 Josia in 640-609. Verwoesting Ninevé in 612	← 2Kn 22:1			
Jeremia Jr 1:1-3	3 m.	17 Joahaz in 609	← 2Kn 23:31			
Jeremia Jr 1:1-3; Daniël 1:1	11	18 Jojakim 1 ^{ste} deportatie in 606	← 2Kn 23:36			
Jeremia Jr 1:1-3; Ezechiël Ez 1:2	3 m.	19 Jojachin (Jojakin) 2 ^{de} deportatie in 597	← 2Kn 24:8			
Jeremia Jr 1:1-3	11	20 Zedekia (Sedekia) 3 ^{de} deportatie en verwoesting Jeruzalem in 586	← 2Kn 24:18 ← 2Kn 25			

Amos en Hosea : profeteerden in Israël.
Joël : profeteerde waarschijnlijk veel later. In JI 3:2 is de diaspora reeds een feit en in 3:6 is sprake van Ioniërs (Grieken). In 1:14,17 en 2:9 is sprake van de Tempel (anno 515) en de stadsmuur (anno 440). Dit laat een veel latere datering vermoeden.
Nahum : tijd onbekend maar alleszins vóór de val van Ninevé (Na 1:1).
Habakuk : na de restauratie van Josia en vóór de komst van de Chaldeeën (Hk 1:6).
Obadja : tijd onbekend maar in Ob 10-11 is Jeruzalem reeds gevallen en is Edom medeplichtig geweest; datering dus ná de val van Jeruzalem.
Daniël : ging met de eerste deportatie in 606 naar Babel (derde jaar van Jojakim).
Ezechiël : ging waarschijnlijk met de tweede deportatie in 597 naar Babel (Jojachin).

Noot: Dit schema kunt u gebruiken wanneer u de profeten leest en wilt zien wanneer de profeten leefden en over welke periode hij spreekt.

JESAJA

Jesaja was bijna 60 jaar profeet. Zijn boodschap was voornamelijk voor Juda (het 2-stammenrijk Juda en Benjamin) maar gold ook voor Israël het noordelijke 10-stammenrijk. Centrale thema is "verlossing" én God als de redder van zijn volk. God zal Zijn beminde dienaar sturen om de zonden van de mensen op zich te nemen (Jezus Christus). Dit verwijst naar Zijn eerste komst naar deze wereld die zal eindigen aan het kruis, zijn sterven en opstanding. Verder verwijst Jesaja talloze malen naar de tweede komst van Jezus in de eindtijd waarin hij zegevierend zal terugkeren als Koning over de aarde en Zijn regering vanuit Jeruzalem zal aanvaarden en waarmee Hij de draad met Zijn volk Israël zal oppakken. Dat moment van Zijn tweede komst is ook beschreven in Zacharia.

Het Rijk dat dan aanvangt is het Messiaanse Rijk of Vrederijk. (T407) Jesaja schakelt vaak tussen de tijd waarin hij leeft en de toekomstige tijd.

Jes 1: Jesaja was profeet onder de koningen Uzzia, ook wel Azaria genaamd (lees 2 Kon 14 en Amos 1), Jotham, Achaz en Hizkia. Jesaja kreeg van God te zien wat er zou gebeuren met Juda en Jeruzalem. Het volk dat God had opgevoed en waar Hij voor zorgde heeft zich van Hem afgekeerd. Wat een zondig volk is het! Waarom dwingt u Mij steeds te slaan? Uw land is één grote puinhoop. Luister leiders van Israël: Ik heb genoeg van al uw offers. Ik wil niets met uw heilige vieringen te maken hebben. Maak u schoon en maak een eind aan uw misdaden! Al waren uw zonden rood als scharlaken, Ik maak ze witter dan sneeuw.

Laat Mij u helpen! Maar als u Mij de rug blijft toekeren en niet naar Mij luistert, dan zullen uw vijanden u doden. Jeruzalem u pleegt overspel met vreemde goden. Daarom zal Ik Mijn toorn over u uitgieten. Ik zal u omsmelten in een vurige oven en met loog zal Ik u zuiveren. Daarna zal Ik u goede raadgevers en eerlijke rechters geven. Zij die naar de Heer terugkeren zullen door recht worden verlost. De overtreders en zondaars echter zullen worden verpletterd; zij die de Heer verlaten zullen sterven. Er zal niemand zijn die het vuur blust.

Jes 2: in de laatste dagen, ook wel eindtijd genoemd (lees Bijlage 11), zal Jeruzalem een grote aantrekkingskracht hebben op de wereld. Mensen uit vele landen zullen er naar toe trekken om de Heer te aanbidden. (T161) In die tijd zal de Heer vanuit Jeruzalem de hele wereld onderwijzen en regeren. Oorlogstuig zal worden omgebouwd tot landbouwwerktuigen (ploegscharen). Geen enkel volk zal een ander volk aanvallen. Niemand wordt meer soldaat. Israël wemelt van de afgoden. Verberg u in de grotten voor de majesteit van de Heer. Er komt een tijd dat trotse blikken en mannen zich zullen buigen. In die dagen zal de Heer verheven zijn en vernedert Hij alles wat trots en hoogmoedig is. Alles zal die dag worden verwoest en alle afgoden zullen spoorloos verdwijnen. Stel geen vertrouwen in de mens; hij stelt niets voor!

Jes 3: God zal de leiders van Juda en Jeruzalem doden. Er zal totale anarchie heersen. Israëls regering is machteloos en Juda kan niets doen. Ach Mijn volk: uw leiders zijn misleiders geworden. De Heer maakt zich op voor zijn rechtszaak. De Heer klaagt de oudsten aan die de armen hebben beroofd. De Heer klaagt de verwaande vrouwen aan die met hun neus in de lucht en met rinkelende ringen om hun enkels de mannen lonken. Al hun schoonheid zal verdwijnen en wat overblijft is schaamte en vernedering. Ze worden geruïneerd.

Jes 4: er blijven zo weinig mannen over dat zeven vrouwen zullen vechten om één man. Dan komt een dag dat de Heer "een loot" (Christus) zal laten uitspruiten tot sieraad en glorie. Allen die de verwoesting van Jeruzalem zullen overleven, zullen bij Gods volk horen. Het bloed van Jeruzalem zal zijn weggespoeld door een geest van oordeel en van vuur. Dan zal de Heer een beschutting geven over de berg Sion.

Jes 5: Jesaja zingt een lied over een wijngaard. (T139) Ze geven wilde druiven en geen zoete. De houder van de wijngaard, God, verwachtte rechtvaardigheid, maar Hij oogstte onrecht. Daarom heeft God het oordeel bezegeld: huizen zullen worden verwoest; de wijngaard van veertig are zal slechts vier liter druivensap opleveren. Ik zal u in ballingschap sturen naar een plaats ver van hier. Het dodenrijk spert zijn keel en muil wijd open. (T412) vers 20: Wee hun die het kwade goed noemen en het goede kwaad; die donker als licht voorstellen en licht als donker; die bitter als zoet voorstellen en zoet als bitter (T161) God zal hen doen verdwijnen als stro in vuur. Zij hebben de wetten van God verworpen en het woord van de Heilige van Israël veracht. Daarom is de toorn van de Heer tegen Zijn volk opgelaaid. Hij zal volken van ver weg tegen Jeruzalem doen optrekken. Zij brullen als leeuwen en storten zich op hun prooi. Zij overvallen Mijn volk en voeren het gevangene weg. Niemand die hen redt.

Jes 6: Jesaja ziet de Heer! Hij zat op een hoge troon in de tempel. Boven Hem zweefden Serafs met zes vleugels. Met twee bedekten ze hun gezicht, met twee bedekten ze hun voeten en met twee vleugels vlogen ze. De Serafs riepen: "heilig, heilig, heilig is de Heer; de hele aarde is gevuld met Zijn glorie". De tempel trilde en het heiligdom vulde zich met rook. (T162)

Jesaja is erg onder de indruk en zegt: "ik moet zwijgen want ik heb onreine lippen. Nu heb ik de Koning gezien, de Heer van de hemelse legers". Een Seraf neemt een gloeiende kool van het altaar en raakt daarmee de lippen van Jesaja aan en geeft aan dat daarmee zijn onreinheid is verdwenen en zijn zonden zijn vergeven. De Heer vraagt dan "wie zal ik als boodschapper naar mijn volk (Israël) sturen?" Jesaja antwoordt dan: "stuur mij!" Dan antwoordt God: "Ga maar, en zeg tegen mijn volk: u zult mijn woorden niet begrijpen. Maak hun hart onverschillig, stop hun oren toe en sluit hun ogen, dan kunnen ze niet naar Mij terugkeren en genezen worden". Jesaja vraagt dan hoe lang dat moet gaan duren? God antwoordt: "net zo lang tot hun steden zijn verwoest en hun land een woestijn is geworden waar niemand meer woont, en de inwoners als slaven zijn weggevoerd". "Het zal echter zijn als een boom die is omgehakt, maar waarvan de stronk voor nieuw leven zal zorgen".

Jes 7: tijdens de regering van Achaz wordt Jeruzalem door de koning van Syrië aangevallen maar wordt de stad niet ingenomen. Syrië was bondgenoot van Israël geworden in de strijd tegen Juda. Lees ook 2 Kon 16. Jesaja moet Achaz dan vertellen dat God zal voorkomen dat Jeruzalem wordt ingenomen. Achaz mag dan een teken van God vragen maar weigert dat en stelt het geduld van de Heer op de proef. Dan profeteert Jesaja over de komst van de Messias: "de Heer zal Zelf een teken vaststellen. Een maagd zal een kind krijgen en het Immanuel noemen". Dat betekent: "God zij met ons". Wanneer dat kind het verschil tussen goed en kwaad kent, zullen

de twee koningen van Israël en Syrië (Pekach en Resin), waar u zo bang voor bent, allebei dood zijn. Later zal de Heer een vreselijke vloek over u en uw volk Juda brengen. De koning van Assur zal komen met zijn enorme leger en ook het leger van Opper-Egypte zal als een zwerm vliegen op u neerstrijken en het plunderen. Wanneer er niets meer te plunderen valt, zal het land er uitzien als een kaalgevreten weiland en alles zal vernietigd zijn. Het hele land zal één groot doornenveld zijn. Alleen vee, schapen en geiten zullen daar grazen.

Jes 8: de Heer zegt tegen Jesaja dat de koning van Assur met zijn machtige leger tegen Juda zal optrekken. Van de aanval van Syrië en Israël geeft God aan dat die niet zal slagen en dat Juda op de Heer moet vertrouwen. Juda mag onder geen beding akkoord gaan om zich over te geven aan Syrië en Israël. (T163) Juda moet op God vertrouwen en wachten op het moment dat de Heer hen te hulp komt, ook al verbergt Hij Zich nu. Let op vers 14: Hij zal tot een heiligdom voor u zijn, tot een steen des aanstoots waarover men struikelt. (T164) De mannen die de Heer gebruikt, hebben symbolische namen: Jesaja: "De Heer zal Zijn volk redden"; Sear-Jasub: "een restant zal terugkeren"; Maher-Schalal Chaz-Baz: "Uw vijanden zullen spoedig worden vernietigd". De verovering en verwoesting van Juda door de koning van Assur zal als het duisternis van de nacht ook weer verjaagd worden en er zal geen donkerheid meer zijn voor het land dat verdrukt wordt. Hij zal glorie brengen aan de andere zijde van de Jordaan: dit wijst vooruit naar de geboorte van de Messias Jezus.

Jes 9: het volk dat in duisternis leeft zal een groot Licht zien, Jezus de Messias. God zal de ketens van dit volk breken "als eens op Midiansdag". (T165) Op die glorieuze dag zal oorlogstuig niet meer worden gebruikt. Want een Kind is ons geboren, een Zoon ons gegeven, en de heerschappij zal op Zijn schouders rusten! Dit zijn Zijn titels:

- Wonderbare Raadsman;
- Machtige God;
- Eeuwige Vader;
- Vredevorst.

Aan Zijn bewind zal geen einde meer komen! Hij brengt vrede en rechtvaardigheid voor alle volken van de wereld. De Heer zal het trotse en mooie Israël beter en mooier herbouwen. De Heer brengt nu echter vijanden tegen u in het veld die Israël gulzig verslinden. Na al deze straffen blijft Zijn hand tegen u opgeheven want u zult zich niet bekeren en zich naar Hem toekeren. Daarom zal de Heer in één dag Israël ontdoen van kop en staart, de leiders en valse profeten. Het volk valt ten prooi aan vlammen. Iedereen zal tegen zijn broeder vechten: Manasse tegen Efraïm en die beiden tegen Juda.

Jes 10: Assur is de zweep van Mijn toorn. Hij zal hen tot slaven maken en hen plunderen en onder zijn voeten vertrappen. De Koning van Assur zal denken dat hij het is die op eigen kracht het volk overwint, maar het is de Héére die de koning van Assur gebruikt! Daarom: nadat de Heer de koning van Assur heeft gebruikt om Zijn doel te bereiken, zal Hij zich tegen Assur keren en de Assyriërs op hun beurt straffen want ze zijn trots en hooghartig! In één enkele nacht zal de Heer het machtige leger van Assur vernietigen. Slechts een handjevol mensen zal overblijven van het leger. Uiteindelijk zullen de overgebleven Israëlieten en inwoners van Juda hun vertrouwen weer op de Heer stellen. Een restant van hen zal terugkeren naar de machtige Heer God. Dan zegt God: "o Mijn volk in Jeruzalem, wees niet bang voor de Assyriërs. Mijn toorn tegen u zal bekoelen en zich richten tegen Assur en zal hen in een machtige slag verslaan". Dan zal God de last van de schouder van zijn volk afnemen en het juk vernietigen. Is het machtige leger van de vijand Assur nu in aantocht, de Heer hakt die machtige boom om. (T166)

Jes 11 - 12: uit de stronk van Isai, de omgehakte boom van David, zal een scheut groeien. De Geest van de Heer rust op Hem (Jezus Christus). Ontzag voor de Heer zal Zijn lust en leven zijn. Armen en verdrukten zal Hij verdedigen. Hij is bekleed met rechtvaardigheid en trouw. De wolf en het lam zullen bij elkaar liggen. Vrede is er tussen panter en geit. Baby's zullen veilig tussen giftige slangen kruipen. (T167) De aarde zal vol zijn van de kennis van de Heer. Hij zal als een banier over de volken van de aarde regeren. Zij zullen vanuit de hele aarde naar Hem toekomen. In die tijd (1000jr (Messiaanse-) Rijk) zal een restant van Zijn verstrooide volk terugkeren naar Israël en ze komen vanuit allerlei volken van de (uithoeken van de) wereld. Er komt een einde aan de jaloezie tussen Israël en Juda en ze zullen elkaar niet langer bestrijden. Ze bundelen daarentegen hun krachten en zullen Edom, Moab en Ammon onderwerpen. Jes 11: 11 "God baant de weg voor het restant dat uit Assyrië terugkeert". (T168) Op die dag zal er een loflied voor God zijn: de Heer Zij gedankt! Geprezen Zijn naam! Vertel de wereld over Zijn liefdevolle daden. Hij is machtig! Groot en machtig is de Heilige van Israël die onder u woont.

Jes 13: Jesaja profeteert over Babel: "Ik de Heer zal de Meden tegen Babel opzetten. Hun legers zullen geen medelijden hebben. Zo zal het luisterrijkste van alle koninkrijken, de bloem van de Chaldeese cultuur worden verwoest, zoals Sodom en Gomorra. Babel wordt voor eeuwig vernietigd. Wilde dieren zullen het bewonen. De dagen van Babel zijn geteld; hun verwoesting is nabij".

Jes 14: God heeft Israël tot Zijn volk uitgekozen en zal Zich er weer over ontfermen en hen terugbrengen. Israël zal over zijn vijanden heersen. Dan is er vrede en rust in de hele wereld! Dat wijst vooruit naar de tijd van het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. Tegen de koning van Babel zult u zeggen: "het dodenrijk loopt te hoop om u te ontmoeten. Gestorven wereldleiders zijn daar om u te ontmoeten en roepen: nu bent u net zo zwak als wij en bent u één van ons en met ons begraven; de wormen zijn voortaan uw matras". (T169 en T412) Uw zoon zal u niet opvolgen als koning. Van Babel zal de Heer een verlaten land maken. De Heer heeft besloten om het leger van Assyrië neer te slaan op de bergen en Zijn volk uitvoeren met enorme macht die over de hele wereld reikt. Dit is de boodschap die Jesaja kreeg in het jaar dat koning Achaz stierf. De Filistijnen wordt aangegeven dat het volk Israël weliswaar wordt uitgevoerd, maar dat zij met honger en het zwaard zullen worden uitgeroeid; hun lot staat vast. God zal echter Zijn volk binnen de muren van Jeruzalem een veilige schuilplaats geven

Jes 14: 11 profetie van het lot van satan: Nu bent u gevallen uit de hemel, morgenster, zoon van de dageraad. U zei bij uzelf: "ik zal de hemel bestormen en hoger dan de sterren heersen en gelijk zijn aan de Allerhoogste". Maar in plaats daarvan zult u in het diepste van

het dodenrijk worden geworpen. Zij die daar zijn zullen zich afvragen "is dit degene die de aarde liet schudden op zijn grondvesten?" (T170 en T412)

Jes 15 - 16: uw steden Ar en Kir worden in één nacht verwoest. De moedigste strijders van Moab schreeuwen het uit van angst. In Moab wordt gerouwd en geklaagd van het ene tot het andere eind van het land. Moab is trots, hoogmoedig, overmoedig en leidt aan zelfoverschatting. Daarom zullen ze over hun lot treuren. Ze bidden vertwijfeld tot hun afgoden maar die kunnen hen niet helpen; niemand komt om hen te helpen. Binnen drie jaar is het met hen gedaan. Wat overblijft is gering en machteloos. Lees ook Amos 2.

Jes 17: kijk Damascus is verdwenen. (T171) Het is een puinhoop en een grote ruïne geworden. De kracht van Israël, de macht van Damascus en het restant van Syrië zullen worden vernietigd. Israël zal er verarmd bij liggen; slechts enkelen van het volk zullen overblijven. Pas dan zullen ze aan God de Schepper denken. Op die dag zullen ze de afgoden niet meer aanbidden en hun blik richten op de Heilige Israëls. Wee de legers die in de richting van Gods land denderen; God zal hun het zwijgen opleggen. 's Avonds voelt Israël zich nog bedreigd, maar de volgende morgen zijn haar vijanden dood. Dat is het loon van hen die Israël - Gods volk - beroven.

Jes 18: vijand Cusj, het huidige Soedan: wee u land van de bovenstroom van de Nijl. Nog voor ze de aanval inzetten zal de Heer hen afsnijden en hun machtige leger dood op het slagveld achterblijven. Er komt een tijd dat dit machtige land geschenken zal brengen naar de tempel van de Heer in Jeruzalem op de berg Sion.

Jes 19: profetie over Egypte: de Heer zal hen tegen elkaar opzetten en er paniek zaaien en hen overleveren aan een harde koning. (T172) Iedereen zal radeloos en moedeloos zijn. Egypte komt ten val. Zij zullen Hebreeuws beginnen te spreken. In die dagen zal er een altaar van de Heer in het midden van Egypte staan. Wanneer ze de Heer te hulp roepen zal Hij hun een verlosser sturen en hen bevrijden. De Heer geeft hen een kans om Hem te leren kennen. God zal Egypte eerst slaan en daarna genezen/verlossen. In die tijd zal er een weg zijn tussen Egypte en Assur en Israël zal hun bondgenoot zijn en hun tot zegen zijn.

Jes 20: God geeft Jesaja opdracht om zijn profetenmantel en sandalen uit te doen en om zo rond te lopen (dus naakt...). Dat doet hij drie jaar als teken dat God vreselijke rampen over Egypte en Ethiopië zal brengen. De koning van Assur zal hun bevolking gevangen nemen en naakt wegvoeren. Dit zal ook de Filistijnen ontmoedigen die hun hulp van deze twee landen verwachtte. (T173)

Jes 21: profetie over Babel: Jesaja krimpt ineen als hij de profetie over Babel krijgt. Het is een dreigend visioen dat vreselijk is om te zien hoe Babel geplunderd en vernietigd wordt. In opdracht van God moet Jesaja een wachter op de muur zetten. De wachter schreeuwt dan: "eindelijk daar komen ze, 2-aan-2 rijden ze op ezels". Een stem zegt: "Babel is gevallen en alle afgoden liggen op de grond". (T174) Dan profeteert Jesaja over Arabië: "binnen een jaar zal er een einde komen aan de overmacht van de vijand Kedar. Slechts enkele strijders van hen zullen overblijven"; zo spreekt de Heer de God van Israël.

Jes 22: profetie over Jeruzalem: wat is er aan de hand? De stad is in opschudding; overal liggen doden maar niet gestorven in de strijd; de leiders gevlucht (T175) De muren worden omver gehaald. De verwoesters lopen te hoop door uw poorten. God heeft Zijn beschermende zorg teruggetrokken want u vraagt God de Heer niet om hulp. U zingt en maakt feesten want morgen sterven wij. Tegen de hofmaarschalk Sebna moet Jesaja zeggen "de Heer zal u als een bal weggooien naar een groot onherbergzaam land. Daar zult u sterven". In plaats van hem zal de Heer Eljakim aanstellen. Lees 2 kon 23. Maar ook Eljakim die eerst een sterke steunpilaar voor het volk was, zal vallen en met hem alles wat er op steunt. Zegt de Heer...

Jes 23: profetie over Tyrus: huil schepen van Tyrus want uw haven is verdwenen. U was de grootste handelsmarkt ter wereld. Verlaten ruïnes is het enige wat overblijft. De Heer van de hemelse legers heeft dit gedaan om uw trots te vernietigen en uw hooggeplaatsten Zijn verachting te tonen. Het zullen de Babyloniërs zijn die Tyrus aanvalen, en niet Assur. 70 jaar lang zal Tyrus worden vergeten. Daarna zal het onder een andere koning weer worden opgebouwd; het zal echter net als daarvoor slechte wegen bewandelen en hoererij bedrijven met de koninkrijken der wereld: afgoden en geldzucht. Maar..... de winst zal aan de Heer gewijd worden. Het zal tot onderhoud dienen van hen die bij de Heer wonen. (T176)

Jes 24: de Heer maakt de aarde weer leeg. De aarde zal verlaten en leeggeroofd zijn, zo heeft de Heer besloten. De aarde lijdt onder de zonden van haar inwoners. De grond is verarmt; gewassen verdorren. De wereld is ontwijd door misdaden; haar inwoners verdraaien Gods wetten. Daarom rust de vloek van God op hen. Slechts enkelen zullen overleven. Dan beschrijft Jesaja dat alles wat mooi was verdwijnt: geen wijn en muziek meer; de stad is een chaos. Het kwaad voert steeds de boventoon; overal list en bedrog. De overgeblevenen zullen echter God prijzen; overal ter wereld zingen ze voor de Heer tijdens het 1000jr (Messiaanse-) Rijk.

De aarde wankelt gevaarlijk, alles is verloren en verward. De aarde zwaait heen en weer; ze valt en zal niet meer opstaan want de zonden drukken als een zware last op haar. (T177) Op die dag zal de Heer de gevallen engelen, satan en zijn demonen, straffen. Samen met de trotse heersers van de aarde zal God ze opsluiten in een kerker tot ze worden berecht en veroordeeld. Dan zal God de Heer van de hemelse machten Zijn troon op de berg Sion, Jeruzalem, zetten en glorieus regeren. Lees Zach 12-14. Zijn glorie verbleekt zelfs het licht van zon en maan. Lees ook Openbaring 19-22.

Jes 25: sterke naties zullen beven van angst voor U. Voor de armen bent U een schuilplaats in de storm. Op de berg Sion in Jeruzalem zal de Heer een indrukwekkend feest houden voor iedereen op aarde. Hij zal de dood voor altijd opslokken en alle tranen afvegen. De Heer heeft gesproken. Hij zal dit zeker doen! Op die dag zullen de mensen verklaren: "Dit is onze God op wie wij wachtten en vertrouwden. De goede hand van de Heer zal op Jeruzalem rusten. Moab zal verpulverd worden. (T178)

Jes 26: onze stad is sterk! Allen die op Hem vertrouwen mogen binnenkomen. Vertrouw altijd op de Heer. Wij vinden het heerlijk om altijd Uw wil te doen. O Heer onze God, andere heren heersten ons, maar nu aanbidden wij U alleen. Prijs de Heer; Hij heeft ons tot een machtig volk gemaakt. Toen Uw straf ons trof riepen wij U aan. Wat misten wij Uw aanwezigheid. Wij leden, maar weten één ding

zeker: zij die het eigendom van God zijn, zullen opnieuw leven (opstaan!) (T112). Ga naar huis mijn volk en doe uw deuren op slot. Kijk! De Heer komt uit de hemelen om de mensen van de aarde te straffen voor hun zonden. De schuldigen zullen worden gevonden.

Jes 27: de Heer zal de Leviathan, de draak van de zee, doden. (T135) Zing: Israël is mijn wijngaard; Ik de Heer zal er voor zorgen. Mijn toorn tegen Israël is verdwenen. Er komt een tijd dat Israël wortel schiet en de hele wereld met haar vruchten zal vullen. Hij stuurde Israël naar een ver land in ballingschap maar haar vijanden heeft Hij vernietigd. (T179) God ontdeed Israël van haar afgoden en verzoende haar zonden. Er komt een tijd dat God de Joden - Zijn volk - één voor één bij elkaar zoekt. Hij zal hen overal vandaan opnemen; er zal op een grote trompet (bazuin) worden geblazen en zij die naar Assur en Egypte verbannen waren, zullen gered worden en naar Jeruzalem terugkeren om de Heer op de heilige berg te aanbidden (T180)

Jes 28: eens zal Samaria (hoofdstad Israël / 10 stammenrijk in het Noorden) plotseling verdwenen zijn. De Heer Zelf zal hun gekroonde glorie zijn. Maar ook Jeruzalem wordt door dronkaards geleid. Jeruzalem trekt zich niets van Jesaja's woorden aan. Toch zullen ze over deze boodschap struikelen en vallen. Ze zullen worden gevangengenomen en vertrapt. God zegt: "zie Ik plaats een steen (Jezus Christus), een hoeksteen in Sion die Ik heb uitgekozen" (Lees ook Ps 118 en Zach 10). Wie zijn vertrouwen daarin stelt, hoeft nooit meer een andere toevlucht te zoeken. Luister daarom spottende heersers van Jeruzalem: God heeft mij (Jesaja) duidelijk gezegd dat Hij vastbesloten is het land te vernietigen. Maar de Heer zal in Zijn wijsheid niet eindeloos en zonder maat straffen.

Jes 29: profetie over Jeruzalem: Jeruzalem zal een altaar worden bedekt met bloed. Maar plotseling zullen uw meedogenloze vijanden worden weggedreven als kaf in de wind. Ik de Heer zal alle volken doen verdwijnen als in een droom. Uw vijanden zullen de overwinning niet behalen. De Heer heeft nu de ogen van het volk gesloten voor de profeten en de geestelijke leiders. Al deze toekomstige gebeurtenissen zijn nu een gesloten boek voor het volk. Daarom eert het volk de Heer met de mond maar in hun hart moeten ze niets van Hem hebben. In de toekomst (eindtijd) zullen echter zij die dwalen tot inzicht komen en dwarsliggers zullen kennis verwerven. Zij zullen dan Mijn naam vrez en prijzen. Zij zullen de naam van de Heilige van Israël loven en ontzag voor Hem hebben tijdens het 1000jr (Messaïanse-) Rijk.

Jes 30 - 31: profetie over opstandigen: wacht maar koppige kinderen. U hebt uw verlossing verwacht van de Farao van Egypte maar zult zwaar teleurgesteld worden. Egypte zal ondanks al uw geschenken niets doen. Rahab zal stilzitten. (T117 en T143) Jesaja moet dan opschrijven wat God zegt over Egypte zodat het tot het einde der tijden vaststaat en Hij hen gewaarschuwd heeft: "omdat u, Israël, Mijn woorden veracht en vertrouwd hebt op leugen en bedrog en u weigert zicht te bekeren, zal de ramp plotseling op u neerkomen. God zal u weggooien. Alleen door op Mij te vertrouwen en naar Mij terug te keren kunt u worden gered. Maar nee: u haalt uw hulp uit Egypte... maar u zult vluchten en worden vernietigd".

De Heer wacht echter tot u Hem om hulp vraagt. Hij zal dan genadig zijn als Hij uw hulpgeroep hoort. Hij zal u antwoorden. Ook al onderging u een tijd van angst en onderdrukking, Hij zal u onderwijzen en bij u zijn en wijzen welke weg u moet gaan. Dan zal God u zegenen. Hij zal het volk genezen en hun wonden verzorgen. De Heer zal Zijn machtige stem laten horen en Zijn toorn zal zijn over Zijn vijanden. De stem van de Heer zal de Assyriërs straffen en hen met de stok slaan en hen geselen. Het altaar van Zijn toorn staat al klaar tijdens het 1000jr (Messaïanse-) Rijk. Zwaard van God: wee hun die naar Egypte gaan om hun hulp. De Heer zal komen op de berg Sion en niemand zal Hem kunnen afschrikken. De Heer zal over Jeruzalem waken en de stad verdedigen. Daarom Israël: keer terug naar Hem van wie u zo ver bent afgedwaald. De dag zal komen dat ieder de afgoden zal vernietigen; de Assyriërs zullen worden vernietigd door het zwaard van de Heer.

Jes 32: heel Zijn volk zal naar de stem van God luisteren. Jesaja zegt dan dat over iets meer dan een jaar het volk zich plotseling zal zorgen maken. Oogsten mislukken; het land zal overwoekerd worden door dorens en distels. De mooie huizen en paleizen verdwijnen. Totdat de Geest van de Heer over hen wordt uitgegoten. Dan zal de woestijn bloeien en een mooie luthof worden. Er zal recht wonen en Zijn volk zal ongestoord in veiligheid wonen tijdens het 1000jr (Messaïanse-) Rijk.

Jes 33: Heer wees ons genadig. Onze hoop is op U. De vijand slaat op de vlucht als die Uw stem hoort. Israël is in nood. Maar de Heer zegt: "Ik zal opstaan en Mijn kracht en glorie laten zien". Het leger van de Assyriërs zal worden verpulverd. Ik zal Mijn volk vertellen wie hier kan leven: allen die eerlijk en rechtvaardig zijn en geen winst door bedrog maken, noch zich laten omkopen en zij die het kwaad niet kunnen aanzien. Dergelijke mensen worden verhoogd. Zij krijgen een veilige schuilplaats en voedsel en water krijgen ze naar behoefte. De Assyriërs zullen binnenkort allemaal weg zijn. Dan zult u een vreedzaam Jeruzalem zien, een veilige stad waar God wordt aanbeden. Want de Heer is onze Rechter, Wetgever en Koning. Hij zal ons redden en zal Zijn volk de zonden vergeven en hen zegenen tijdens het 1000jr (Messaïanse-) Rijk.

Jes 34: de Heer is toornig tegen de volken en zal hun legers volledig vernietigen. In die tijd wordt de hemel als een boekrol opgerold en vallen de sterren als bladeren. Lees Openbaring 22. De Heer zal Edom berechten en het slachten voor wat Edom aan Israël heeft aangedaan. Lees Num 20. Deze berechting zal nooit eindigen. Het zal niemandsland worden met dorens en distels. Zo zal het gebeuren tot in detail.

Jes 35: kom, versterk de verslachte handen en geef kracht aan de knikkende knieën. Hij komt u redden! Dan zal Hij de ogen van blinden openen en de oren van doven laten horen. Lammen zullen springen en stommen zullen zingen en loven. In de woestijn zullen rivieren stromen en bloemen bloeien. Er zal een Heilige Weg lopen; iemand met een boos hart mag die niet betreden. God zal daar met u gaan. Zo zullen alle vrijgekochten van de Heer naar Sion huiswaarts gaan. In die stad zal alleen vreugde en blijdschap heersen (T181)

Jes 36 - 39: Juda bedreigd door Assur, Gods redding en Hizkia's ziekte: tijdens het 14^e regeringsjaar van Hizkia veroverde Sanherib de koning van Assur Juda. Lees ook 2 Kon 18 tm 20. De Koning van Assur stuurt zijn vertegenwoordiger die met de koning van Juda wil onderhandelen over Jeruzalem. De gezant dreigt en zegt dat Juda niet op Egypte moet rekenen dat die zal kunnen helpen. Ook de hulp van de Heer de God van Juda zal volgens de gezant niet kunnen helpen. Hizkia vraagt Jesaja om raad. Jesaja geeft aan dat de koning van

Assur onverrichter zake zal terugkeren naar zijn eigen land waar God hem zal laten doden. De Heilige Israëls laat niet met zich spotten! De Heer zal deze stad beschermen; toen ging de engel van de Heer door het leger van de Assyriërs en doodde 185.000 soldaten. Sanherib keerde vervolgens naar Nineve terug en werd daar door zijn zonen door het zwaard gedood. Hizkia wordt dan dodelijk ziek maar krijgt dan van God een extra tijd van leven voor een periode van 15 jaar. Na Hizkia wordt zijn zoon koning.

Jes 40: de Here is in aantocht: Jesaja moet dan zijn volk troosten en aangeven dat de dagen van verdrukking van Jeruzalem voorbij zijn. Hij zegt dat de mens vergankelijk is maar dat het woord van God voor eeuwig stand houdt. Vertel de steden van Juda dat hun God in aantocht is en dat Hij komt met macht en met strakke hand zal regeren. Hij zal Zijn kudde als een herder leiden tijdens het 1000jr (Messiaanse-) Rijk.

Wie hield de oceanen in Zijn hand? En grensde de hemel af tussen duim en pink? Niemand van de volken zijn iets vergeleken met Hem. In Zijn ogen zijn die volken minder dan niets! God troont boven de aarde; Hij hangt de hemel op als een gordijn en maakt daar Zijn tent van. (T182) Machtigen van de aarde maakt Hij tot nietige wezens. Wie is aan Mij (God) gelijk? Wie maakte al de sterren? Als een herder die Zijn schapen telt zo gaat God om met de sterren en de planeten! Lees ook Job 38. Niemand kan de diepten van Zijn begrip peilen.

Dan: Machtelozen en vermoeiden maakt Hij sterk! Jeugdigen raken uitgeput; jonge mannen geven het op. Maar: zij die hun hoop op Hem gevestigd hebben zullen weer nieuwe kracht ontvangen en stijgen op met adrensvleugelen; zij zullen voortsnellen en niet moe worden.

Jes 41: God laat Israël niet in de steek: wie heeft deze machtige dingen gedaan? En generaties bestuurd? Ik ben het, de Heer, de eerste en de laatste. Israël: u bent van Mij; Ik heb u uitgekozen. U de nakomelingen van Mijn vriend Abraham. Ik heb u vanuit de uithoeken van de aarde teruggeroepen. Dien Mij. Wees niet bang; Ik ben met u. Ook al kijkt iedereen op u neer: wees niet bang; Ik zal u helpen; Ik ben uw verlosser; Ik de Heilige van Israël. Ik zal grote rivieren naar beneden doen stromen; Ik zal bomen planten. Iedereen zal dit wonder zien en begrijpen dat de Heer de Heilige van Israël het deed. Afgoden kunnen niets en zijn minder dan niets! Ze kunnen niet vertellen wat de toekomst in petto heeft. Ik was de eerste die Jeruzalem vertelde: "Kijk, Kijk, er is hulp in aantocht; Ik zal Jeruzalem een Blijde (Goede) Boodschap doen horen. Geen van de afgoden heeft u dit verteld".

Jes 42: de Messias: Hij verheugt Mijn hart. Hij zal het geknakte riet niet breken. De Heer God zegt tegen Zijn dienaar: "Ik heb U geroepen om Mijn rechtvaardigheid te tonen. Ik heb U aan Mijn volk gegeven als persoonlijke bevestiging van Mijn verbond met hen. U zult een licht zijn dat de volken naar Mij toe leidt". Lees ook Jes 49... U opent de ogen van blinden. Ik ben de Heer en deel de lof die Mij toekomt niet met gesneden beelden. Ik zal u vertellen wat in de toekomst gebeuren gaat. Zing een nieuw lied voor de Heer. Zing Zijn lof. De Heer zal een machtige strijder zijn. Hij heeft Zich lang ingehouden maar nu laat Hij Zijn toorn de vrije loop. Hij zal het blinde Israël niet in de steek laten. Maar zij die op blinde goden vertrouwen zullen bedrogen uitkomen. O volk: waarom bent u blind en wilt u niet luisteren. U bent beroofd en gevangengenomen, uitgezogen en tot slaaf gemaakt. Het was de Heer die dit liet gebeuren omdat Israël weigerde zich te houden aan de wetten en geboden van de Heer. Israël zondigde door andere goden achterna te lopen. Daarom stortte de Heer zo'n vreselijke toorn over Zijn volk, want zij nemen Zijn woord niet ter harte.

Jes 43: wees niet bang want Ik heb u vrijgekocht; Ik heb u bij uw naam geroepen; u bent van Mij. De Heilige van Israël is uw God en Redder. Ik zal u uit alle windstreken en uithoeken van de aarde verzamelen en terugbrengen naar Israël. (T168) Er bestaat geen andere god; Ik ben de Heer en er is geen redder buiten Mij. Van eeuwigheid tot eeuwigheid ben Ik God. Ter wille van u zal Ik de Heer een leger ten strijde laten trekken tegen Babel. Ik heb u van de Egyptenaren verlost, maar dat is niets vergeleken met wat Ik nu ga doen! Kijk, Ik ben er al mee begonnen. Ik heb Israël voor Mijzelf gemaakt; daarom zal dit volk Mij op een dag voor het oog van de hele wereld eren. Toch hebt u Mij niet gevolgd en Mij de offers gegeven die Ik van u vroeg. U hebt Mij alleen met uw zonden bezwaard. Maar Ik zal uw zonden wegdoen en er nooit meer aan denken. Bepleit daarom uw zaak zodat Ik u kan vergeven.

Jes 44: Israël, mijn dienaar, en Jeruzalem wees niet bang: Ik zal voldoende water geven voor uw uitgedroogde land; Mijn Geest en zegeningen giet Ik uit over uw kinderen. Ik ben Israëls verlosser, de eerste en de laatste er bestaat geen andere god. De afgodsbeelden kunnen de toekomst niet voorspellen; zij horen en zien niets. Wie daarop vertrouwen zullen beschaamd uitkomen. Waanzin is het om op afgodsbeelden te vertrouwen. Het is immers maar een stuk hout. Denk erom Israël: ik ben uw God en maakte u. Ik zal niet vergeten u te helpen en zal uw zonden laten verdwijnen als ochtendmist in de zon. Keer terug naar Mij! Ik heb de losprijs betaald. Wat Mijn profeten zeggen doe Ik. Als zij zeggen dat Jeruzalem wordt bevrijd en dat de steden van Juda weer zullen worden bewoond, dan zal het zo gebeuren; want IK heb het gezegd.

Jes 45: dan geeft God Cyrus (Kores) de kracht om namens de Heer vele landen te veroveren. Alhoewel Cyrus God niet kent, zal God hem deze kracht en macht geven. Ik ga voor u uit (T59) en roep u bij naam. Ik ben de Heer en buiten Mij bestaat geen andere god. De hele wereld zal het weten dat er geen andere God bestaat en dat Ik de schepper ben. Wee degene die daar aan twijfelt. Een pot of klei maakt toch ook geen ruzie met de pottenbakker? Welk recht hebt u om vraagtekens te zetten achter wat Ik de God (de schepper van hemel en aarde) doe. Wie denkt u dat u bent? Ik maakte de aarde en schiep daarop de mens. Werkelijk God van Israël: U bent de God die zich verborgen houdt en U bent de God die bevrijdt! Israël zal voor altijd worden gered. Laat heel de wereld zich tot Mij wenden. Want Ik ben God en er is geen andere god. Het is een waar woord dat voor Mij elke knie zich zal buigen en elke tong zal Mijn naam belijden. (Lees ook T407, T409, T411, T412)

Jes 46 - 47: de afgodsbeelden zullen worden weggevoerd en worden vernietigd. Overgebleven Israëlieten: Ik zal uw leven lang uw God zijn en uw helper en redder. Ik ben de levende God en geen dood afgodsbeeld van hout of goud. Denk aan de dingen van vroeger. Ik ben God, Ik alleen, er is geen ander zoals Ik. Die van het begin verkondigt wat het einde zal zijn; van oudsher de dingen die nog niet hebben plaatsgevonden. Wat Ik heb bepaald zal gebeuren zoals Ik heb besloten. (T183) Luister naar Mij koppige mannen: Ik bied u mijn verlossing aan! Niet in de verre toekomst maar NU. Ik sta klaar om Jeruzalem te verlossen en zal Israël in zijn luister herstellen. Babel uw dagen van glorie zijn voorbij. Ik neem wraak op u en ken geen genade omdat u geen genade kende voor Mijn volk Israël.

Weduwschap en het verlies van uw kinderen zal op hetzelfde moment over u komen ondanks uw occultisme of toverkunsten. (T184) Niemand kan u te hulp komen. Al uw vroegere handelspartners zullen wegglijpen en niemand zal in staat zijn om u te helpen.

Jes 48: Mijn volk is hard en opstandig. Hun nek is onbuigzaam en uw hoofd is hard. Steeds heb Ik gezegd wat er in de toekomst zal gaan gebeuren en liet Mijn woorden werkelijkheid worden. Maar Israël negeerde Mijn woorden. Ik zal u nu nieuwe dingen zeggen die gaan gebeuren, geheimen die u nog nooit hebt gehoord. Ter wille van Mijzelf zal Ik Mijn toorn bedwingen en Israël niet wegvagen. Ik zal u louteren en beproeven maar niet vernietigen. Luister naar Mij Mijn volk, Mijn uitverkorenen: Ik alleen ben God! De eerste en de laatste. De Heer zal Cyrus gebruiken om de Chaldeeën onder de voet te lopen en een einde te maken aan het Babylonische Rijk. Maar Ik ben het die het Cyrus laat doen en Ik de God, de schepper van hemel en aarde, zal Cyrus daarbij helpen. Verlaat Babel zingend en roep dat de Here Zijn volk van Jakob heeft verlost. Voor de goddelozen echter is er geen vrede.

Jes 49: hier is sprake van een knecht die door God geroepen wordt. God roept hem voordat Hij werd geboren. (T185) Voor de tijd van Israël in ballingschap wijst het op koning Cyrus (Kores) die de gevangenen in ballingschap in Babel zal toestaan terug te keren naar Jeruzalem en Israël. Vanuit de schoot van mijn moeder riep Hij Mij bij de naam. U bent Mijn dienaar, Israël. Ik zal u Mijn glorie laten zien. De Here God zei: "U zult meer doen dan Israël bij Mij terugbrengen; Ik zal U maken tot een licht voor alle volken van de wereld, om redding te brengen tot in de verste uithoeken van de aarde". (T186) Kom naar buiten; Ik zal u de vrijheid teruggeven. Ik heb uw naam in Mijn handpalm gekerfd, de verwoeste muren van Jeruzalem staan Mij voortdurend voor ogen. Al uw vijanden zullen komen om uw slaven te zijn. De generaties die in ballingschap zijn geboren zullen terugkomen. Ik zal uw vijanden hun eigen vlees te eten geven en ze zullen dronken worden van hun eigen bloed. De hele wereld zal weten dat Ik de Heer, uw redder en verlosser ben; de Machtige van Israël tijdens het 1000jr (Messiaanse-) Rijk.

Jes 50: (Messiaanse profetie) De Heer God heeft Mij Zijn woorden gegeven. Ik was niet opstandig. Ik ontblootte Mijn rug voor de zweep en keerde Mijn wangen toe aan wie Mij de baard uittrokken. Zij spuwend Mij in het gezicht. Ik was vast van plan Zijn wil te doen. Wie zal Mij schuldig verklaren? Al Mijn vijanden zullen worden vernietigd. Zij die niet op God vertrouwen maar steunen op hun eigen licht. Mijn hand zal u treffen en op een bed van smarten zult u moeten liggen.

Jes 51: maak u geen zorgen omdat u met weinigen bent. Abraham was alleen toen de Heer hem riep. De Heer zal Israël opnieuw zegenen en haar woestijn laten bloeien als Eden, haar wildernis als de hof van de Heere. Vreugde en blijdschap zal daarin gevonden worden. Israël: verlicht de volken! Mijn heil en redding is in aantocht. Ik zal de volken regeren tijdens het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. Net zoals in de tijd van Egypte zullen alle vrijgekochten van de Heer naar Sion huiswaarts gaan. Ik, de schepper van hemel en aarde, ben het die u troost en vreugde geeft. Al heel snel zult u worden vrijgelaten. U hebt genoeg gedronken uit de beker van Gods toorn. Kijk, Ik neem de vreselijke beker uit uw handen; het is voorbij! De beker komt in handen van hen die u hebben gemarteld en die uw zielen met stof vertrapt en die over u heen liepen.

Jes 52: Jeruzalem doe uw mooiste kleren aan. Ik koop u terug zonder iets te betalen. Mijn volk zal ontdekken dat Ik tot hen spreek. De wachtposten zingen van blijdschap want ze zien hoe Ik, de Heer God, Zijn volk naar huis brengt. Laat Babel ver achter u; het is onrein voor u. De Heer zal voor u uitgaan en de God van Israël zal u van achteren beschermen. Mijn dienaar krijgt voorspoed (profetie over Jezus Christus); vorsten ontzetten zich over Zijn uiterlijk dat misvormd en niet meer menselijk was; zo staan ze nu verbaasd omdat ze zien wat hun nooit verteld was: namelijk dat Jezus zal regeren in het 1000jr (Messiaanse-) Rijk.

Jes 53: Lam dat naar de slachtbank wordt geleid. (Profetie over het kruislijden van Christus) Hij was in Gods ogen een groene scheut die aan een droge wortel (Israël) groeide. Hij had niets aantrekkelijks. Hij werd veracht en verafschuwd. Een man van zorgen en vertrouwd met bitter verdriet. Men keerde Hem de rug toe.

Het was echter ons leed dat Hij droeg; ons lijden drukte op Hem neer. Wij dachten dat God Hem sloeg. Hij werd doorstoken en verbrijzeld voor onze zonden. Hij werd geslagen waardoor wij werden genezen. Wij echter dwaalden als schapen en verlieten Gods paden. Wij gingen onze eigen weg. God legde echter deze schuld op Hem neer. Hij werd als een schaap naar de slachtbank geleid. Hij werd mishandeld maar deed Zijn mond niet open, zoals een lam stil is voor zijn scheerders. Een onrechtvaardig vonnis rukte Hem weg uit het leven. Wie realiseerde zich toen dat het hun zonden waren waarvoor Hij stierf? Dat Hij hun zonden op Zich nam?

Hij werd gelegd in het graf van een rijke omdat Hij niets had misdaan en nooit een verkeerd woord had gesproken. Het was de bedoeling van God dat Hij werd verbrijzeld en Zijn leven werd geofferd voor onze zonden, waardoor Hij talloze erfgenamen krijgt. Mijn rechtvaardige dienaar, Jezus, zal vele mensen bevrijden van schuld en hun zonden dragen. Daarom zal God de Vader Hem eer bewijzen. Hij werd beschouwd als een misdadiger maar droeg de zonden van velen. Hij pleitte bij God voor overtreders.

Jes 54: breid uw huis uit want u zult uit uw voegen barsten. Uw nakomelingen zullen de steden in bezit nemen en regeren over de volken die het land in bezit namen. Uw schepper zal uw "echtgenoot" zijn; Hij is uw verlosser, de Heilige van Israël. Ik heb u kort verstoten maar met groot medelijden zal Ik u weer bij Mij laten terugkomen. Mijn eeuwige ontfermende liefde zal u niet verlaten. Ik zal u herbouwen op een fundament van saffieren en uw kinderen zal Ik de Heer onderwijzen en zij zullen grote voorspoed hebben. U zult leven onder een rechtvaardig en eerlijk bewind; in vrede zult u leven tijdens het 1000jr (Messiaanse-) Rijk.

Jes 55: kom hier en drink! Luister! Ik zal u vertellen waar u voedsel voor uw ziel kunt krijgen. Ik sta klaar om een eeuwig verbond met u te sluiten en u alle gunsten en liefde te geven. Net als David zult ook u de volken bevelen en zij zullen u gehoorzamen omdat Ik de Heer u heb verheerlijkt. Zoek naar de Heer; keer terug, dan zal Hij Zich over u ontfermen want Hij vergeeft grenzeloos veel! Zoals de hemel hoger is dan de aarde, zo zijn Mijn wegen hoger dan die van u; evenzo zijn Mijn gedachten hoger dan die van u. Volg Mijn woord en u zult in blijdschap en vrede leven. Waar eens doornstruiken en distels groeiden, zullen cipressen en mirtestruiken staan. Dit wonder zal de naam van de Heer beroemd maken.

Jes 56: Ik kom binnenkort om u te redden. Houd Mijn sabbat en mijn geboden in ere. Allen die zich bij het volk van God voegen en Hem dienen en Zijn naam liefhebben en het verbond en de beloften hebben aanvaard, die zal Ik ook naar Mijn Heilige Berg brengen. Mijn tempel zal dan "Huis van gebed voor iedereen" worden genoemd. (T407) Dan omschrijft Jesaja de slechte leiders van het volk: ze zijn blind voor het gevaar; het zijn leeghoofden, luiaards die slapen en gulzig als honden. Het zijn domme herders die alleen uit zijn op eigen welzijn en alleen maar willen feesten.

Jes 57: allen die de rechte weg bewandelen zullen in vrede rusten. U die afgoden aanbidt en die kinderen slacht als mensoffers (soortgelijke rituelen vinden ook vandaag de dag nog plaats.....): moet dit Mij gelukkig maken? U pleegde overspel met afgoden en liet Mij in de steek. Hoe is het mogelijk dat u zelfs geen moment aan Mij hebt gedacht? Laten we maar eens kijken of de afgoden u te hulp komen als u om hulp schreeuwt. Wie echter op Mij vertrouwt zal het land bezitten en Mijn Heilige Berg erven.

Ik zal niet voor altijd mijn toorn op u loslaten; als Ik dat zou doen dan zou de hele mensheid verdwijnen: mensen die Ik zelf gemaakt heb! De mensen doen alles wat hun zondige hart wilde. Toch zal Ik hen genezen! (Profetie van Christus verlossingswerk aan het kruis). Vrede voor hen, want Ik zal hen allemaal genezen. Maar voor hen die Mij echter blijven afwijzen zal er geen vrede zijn zegt Mijn God.

Jes 58: Jesaja wordt dan opgeroepen om zijn volk te wijzen op hun overtredingen en zonden. Ondanks hun uiterlijk gedrag van naar de tempel gaan en zelfs onder hun vasten zijn ze bezig met verkeerde zaken en jagen ze hun arbeiders op. God verlangt echter vasten waarbij ze de banden met de zonden verbreken en dat ze zich bevrijden van het kwaad en hun voedsel delen met hongerigen en de armen ontvangen en van kleding voorzien. Ze moeten de boosheid uit hun midden doen. Dan zullen ze stralen en genezen dan zal de Heer roepen "Hier ben Ik" en dan zal de Heer hen leiden en in hun behoeften voorzien. Ze moeten de sabbat weer vieren en hun eigen plezier loslaten en de Heer dienen en eren. Dan zal de Heer hun lust en leven zijn en zal Hij Israël verhogen.

Jes 59: God hoort hen als ze roepen maar door de zonde heeft Hij zich van het volk afgekeerd en luistert Hij niet meer. Dan somt Jesaja op wat Israël allemaal verkeerd doet: leugens zelfs voor de rechtbank; slechte plannen beramen en uitvoeren; geweld plegen en onschuldig bloed vergieten. Daarom wandelen ze als in het donker en stapelen de zonden zich op. De Heer, de God van Israël hebben ze verloochend en de waarheid is verdwenen. De Heer zag al deze boosheid en ondernam daarom stappen en zal de vijanden betaald zetten, toorn voor verre landen. Uiteindelijk zullen ze de naam van God van oost tot west vrezen en verheerlijken. Hij zal komen als de bevrijder van Sion naar alle nakomelingen van Jakob als ze zich van de zonde hebben afgekeerd. Dan sluit God het verbond met hen en zegt dat Zijn Geest hen niet zal verlaten.

Jes 60 - 64: sta op Mijn volk. Zie de duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de natiën, maar over u zal de Heere opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. Uw zonen en dochters komen vanuit verre landen thuis en hebben al hun rijkdommen bij zich. Wie zijn dezen die daar komen aangevlogen als een wolk, als duiven naar hun til (T187). Het is door de genade van de Heer. De volken zullen verdwijnen. Mijn tempel zal schitterend zijn. De onderdrukkers zullen voor u buigen. Jeruzalem zal de "stad van de Heer" zijn. (T407) **Tot een vreugde voor alle naties van de wereld zal Ik u maken.** Het geweld zal uit uw land verdwijnen. Zon en maan zijn niet langer nodig voor hun licht, **want de Heer uw God zal uw eeuwige licht zijn.** Lees ook Openbaring 21.... Uw dagen van rouw zullen tot een einde komen. Israël zal het land voor eeuwig bezitten. Ik de Heer zal het laten gebeuren als de tijd er voor aangebroken is.

Vreugde in plaats van rouw: Jesaja geeft dan aan dat hij mag verkondigen dat Gods genade voor Israël is gekomen en ook de dag van Gods toorn voor hun vijanden. Israël zal de oude ruïnes herbouwen en de steden restaureren. Buitenlanders zullen hun dienaars zijn. Israël zal worden gevoed met de rijkdommen van de volken tijdens het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. De Here God zal Israël trouw belonen en een eeuwig verbond met hen sluiten. Iedereen zal beseffen dat Israël een volk vormt dat door God gezegend wordt. God de Heer zal de volken zijn gerechtigheid laten zien.

Jeruzalem de gezegende stad: uw nieuwe naam zal zijn: "het land waar God van houdt" en "de bruid" want het is de Heer Zijn eigendom. God zal zich over Jeruzalem verheugen als een bruidegom over Zijn bruid. Ik zal u nooit meer overgeven aan uw vijanden. In de voorhoven van de tempel zult u zelf de wijn drinken die u hebt geperst. Snel: maak de weg vrij voor de terugkeer van Mijn volk. Ik de Heer kom er aan om u te redden. Gods ontfermende liefde: de kleding van de Heer is rood als van iemand die de wijnpers treedt. Ik heb de wijnpers alleen getreden. In Mijn toorn heb Ik de vijanden vertrapt. U ziet hun bloed op Mijn kleding. Ik moet Mijn volk wreken en hen uit de handen van de onderdrukkers verlossen. Ik vernietig de heidense volken in Mijn toorn. De Heer wordt de redder van Israël. De Heer die Israël eerder aan de vijanden overgaf omdat ze Zijn geboden vertraptten en tegen Hem in opstand kwam. Israël riep echter "Kom terug en help ons". Lees ook Zach 12-14.

God de pottenbakker: dan wijst Jesaja op de kracht van God van oudsher. Zo was het vroeger ook. **Want wat niemand ooit heeft gezien of gehoord en wat niemand ooit heeft bedacht, dat heeft God allemaal klaar voor hen die op Hem wachten.** Dan geeft Jesaja aan dat wij allen zondaars zijn en dat Gods toorn zwaar op ons drukt: allen zijn besmet; bevlekt door zonde; wij verdorren; vallen af als bladeren en dragen met bloed bevlakte kleren. Niemand roept Gods naam en smeekt om genade. Daarom keerde God zich van ons. Toch: **wij zijn de klei en God is de pottenbakker; wij zijn gevormd door Zijn hand.** Heer wees niet boos op ons. Kijk en zie dat we allen uw volk zijn. Heer weiger uw hulp niet en blijf ons niet straffen!

Jes 65 - 66: nieuwe hemel en nieuwe aarde: mensen die eerder niet naar Mij vroegen zijn nu op zoek naar Mij en Ik zeg: "Hier ben Ik". Mijn eigen volk is een ongehoorzaam en dwars volk. Ik kan ze niet meer zien. Ik zal Israël echter niet volledig vernietigen want er zijn ook trouwe dienaren onder. Een restant zal Ik in leven laten om het land Israël te bezitten. (T188) Zij die Ik uitkies zullen het beërven en Mij daar dienen. Maar de rest die de afgoden dient zal ik door het zwaard doen sterven en hen staat de dood te wachten.

Dan zal een tijd aanbreken dat ieder die een zegen uitspreekt of een eed zweert, dat zal doen bij de God van de waarheid, want Ik zal Mijn toorn opzij zetten en het kwaad dat u deed vergeten. Ik zal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde scheppen! Ik zal Jeruzalem veranderen in een plaats van geluk en blijdschap; klagen en jammeren zal daar niet meer worden gehoord. (T167) Baby's zullen niet

meer jong sterven en mannen worden 100 jaar oud en zullen er niet oud uitzien. Alleen zondaars zullen op een dergelijke leeftijd sterven. De wolf en het lam zullen samen eten; de leeuw eet stro als een os; giftige slangen zullen stof eten. In die dagen zal niemand meer worden gewond of vernietigd, want op Mijn heilige berg zal geen kwaad meer geschieden zegt de Heer. God zorgt voor Zijn volk: de hemel is Mijn troon en de aarde Mijn voetenbank zegt de Heer. Mijn oog rust op de man met een nederig en verslagen hart; zij die hun eigen weg kiezen en behagen scheppen in zonde, die zijn vervloekt.

Luister naar de woorden van de Heer, allen die Hem vrezen, en beef voor Zijn woorden. In één dag zal plotseling een volk, Israël, worden geboren, zelfs nog voordat de weeën zijn begonnen. Het volk is ontstaan. (T189) Wees blij om Jeruzalem en verheug u met haar. Als u Jeruzalem ziet zal uw hart blij zijn. De hele wereld zal Gods goede hand op Zijn volk zien rusten, evenals Zijn toorn over Zijn vijanden. De Heer zal de wereld met vuur en met Zijn zwaard straffen en het aantal slachtoffers zal groot zijn. Ik zal alle volken rond Jeruzalem verzamelen, waar zij Mijn machtige glorie zien. Lees ook Zach 12-14. Enkelen van hen die terugkeren zal Ik aanwijzen als Mijn priesters en Levieten zegt de Heer. De hele mensheid zal mij elke week en elke maand komen aanbidden tijdens het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. (T407)

JEREMIA

Jeremia profeteert vanuit Jeruzalem; hij leeft in de laatste 40 jaar van het koninkrijk Juda en maakt de invasie van de Babyloniërs, de deportatie en de verwoesting van de tempel in Jeruzalem mee. Hij maakt verschillende koningen mee. Boodschap van Jeremia: aanvaard Gods oordeel zodat u een nieuw begin kunt maken. Bekeer u tot God. Maar hij wordt niet gehoord.... Jeremia eindigt met een boodschap van hoop: God laat Juda niet in de steek en zal eenmaal Zijn macht weer laten zien.

Jer 1: in de 5^e maand van het 11^e regeringsjaar van Zedekia, koning van Juda, valt Jeruzalem en worden de Joden als slaven weggevoerd naar Babel. De Heer geeft aan Jeremia aan dat Hij Jeremia al voor zijn geboorte had bestemd als profeet voor de volken op aarde. Jeremia geeft aan "dat kan ik niet", "ik ben nog veel te jong". De Heer antwoordt: "u zult gaan waarheen Ik u stuur en zeggen wat Ik u opdraag. Wees niet bang want Ik ben met u en Ik zal u beschermen". Toen raakte de Heer de mond van Jeremia aan en legt Zijn woorden in zijn mond. Vandaag begint uw werk: het waarschuwen van de volken en koninkrijken van de wereld. De Heer zegt dat Zijn woorden snel en zeker zullen uitkomen.

Dan ziet Jeremia een pot water boven Juda overkoken. Dat beeld betekent dat er onheil uit het Noorden zal komen en Juda zal overstromen; ze zullen tegen Jeruzalem en tegen alle andere steden van Juda optrekken. God straft zo zijn volk omdat ze Hem de rug toekeerden en afgoden zijn gaan dienen. Jeremia moet het volk dit onheil gaan vertellen. Niemand zal Jeremia kwaad kunnen doen. Noch de koningen noch de priesters noch de officieren. Ze zullen het proberen maar het lukt hen niet omdat God Jeremia zal beschermen.

Jer 2 - 3: Israël (noordelijke 10-stammen rijk) was een heilig volk dat de Heer diende. Ze hebben echter de Heer de rug toegekeerd en zijn afgoden gaan aanbidden. Ze vergaten God Jahweh die hen uit Egypte leidde en naar een vruchtbaar land bracht. Priesters en rechters negeerden de Heer en keerden zich tot de Baäls. Israël gaf God op voor een stelletje stomme afgoden. U zult leren hoe slecht en bitter het is ontrouw te worden aan de Heer uw God. Kom toch terug van dat rennen achter andere goden aan. U zelf hebt Mijn profeten gedood. Schaamteloos hebt u hen vermoord zonder enige reden. Toch ontkent u en zegt u dat u niets hebt misdand en beweert "ik heb niet gezondigd". Steeds weer verlaat u Mij de Heer en zoekt u uw heil bij nieuwe vrienden; maar ook Egypte en Assyrië zullen u in de steek laten. U zult in vertwijfeling worden achtergelaten want de Heer heeft u verworpen.

Israël leeft als een hoer die talloze minnaars er op na houdt. Ze plegen met afgoden overspel. Juda (zuidelijke 2-stammen Rijk) ziet hoe de Heer Israël verstootte, maar schonk daar geen aandacht aan. Ook Juda heeft de Heer verlaten en pleegt hoererij door afgoden te aanbidden. Als het er op aan komt is het ontrouwe Israël minder schuldig dan het bedrieglijke Juda. Jeremia moet dan naar het noorden gaan naar Israël en hen oproepen terug te keren naar God, want Hij is genadig. Erken schuld en kom tot inkeer. God zal hen dan doen terugkeren naar Israël. God zal hen leiders naar Zijn hart geven. De Troon van de Heer Zelf zal bij hen zijn en de volken zullen daar samenkomen en de Heer loven. In die tijd zullen Israël en Juda gezamenlijk terugkeren uit de ballingschap. God verlangde er naar dat Zijn volk Hem Vader zou noemen en dat ze zich nooit van Hem zouden afkeren. Maar het volk heeft Hem bedrogen en Hem de rug toegekeerd en is ver van Hem afgedwaald. O opstandig volk: kom weer bij Mij terug en Ik zal u genezen van uw zonden. En zij zullen antwoorden: "Ja wij komen terug want U bent onze God en alleen bij U is onze hulp en heil".

Jer 4 - 6: roep tegen Jeruzalem en tegen de steden van Juda en sla alarm! Vlucht! Ik de Heer breng vanuit het Noorden een vreselijke verwoesting over u. Het is met ons gedaan. Jeruzalem reinig uw harten nu het nog kan. U kunt worden gered als u uw slechte gedachten loslaat. Aan uw levenswijze is dit te wijten. Het kwaad dat u deed treft uw eigen ziel. Jeremia waarschuwt zo het volk, maar het is dom want het weigert er naar te luisteren. Jeremia ziet dan de leegte na de verwoesting na Gods toorn. Toch zegt God: "er zal een klein restant van Mijn volk overblijven". Jeremia hoort dan hard geschreeuw; het is de schreeuw van het volk dat naar adem snakt en om hulp smeekt en door de knieën gaat voor zijn moordenaars.

Geen ontzag voor God: niemand is trouw in Jeruzalem; niet één. Alle leiders en alle inwoners hebben God de rug toegekeerd. Niemand toont berouw. Hun zonden zijn ontelbaar en hun opstandigheid tegen God is te groot. De woorden van de profeten hebben ze genegeerd. Daarom zal God de woorden van de profeten veranderen in een laaiend vuur en deze mensen als stukken hout verbranden. God zal een ver land tegen hen ten strijde doen trekken. Alles zullen ze veroveren en ze zullen uw steden met de grond gelijk maken. Als het volk vraagt waarom dit gebeurt moet Jeremia aangeven dat het volk Hem afwees en vreemde afgoden is gaan dienen. Nu moet u in vreemde landen buitenlanders dienen. Mijn volk is koppig en opstandig daarom heb Ik uw zegeningen afgenomen vanwege uw zonden. Laatste waarschuwing: vlucht weg uit Jeruzalem. Een sterk leger uit het Noorden is onderweg, u bent ten dode opgeschreven. Dan vraagt Jeremia zich af wie hier nog naar luistert want het volk wil er niets mee te maken hebben?

Om die reden is God vol van toorn en zal zich niet langer inhouden. Hij zal Zijn toorn uitgieten over Jeruzalem. Kijk hoe de legers uit het Noorden komen aanmarcheren. Ze zijn wreed en genadeloos, zwaarbewapend voor de oorlog. Jeremia: kijk wat Mijn volk doet. Ze zijn waardeloos en onverbeterlijk. Hoe heet het vuur ook is, ze blijven hun slechte wegen bewandelen. Ik de Heer heb hen verworpen.

Jer 7 - 8: Jeremia mag Juda oproepen om de slechte wegen te verlaten en te breken met de slechte praktijken. Als ze dat doen dan is de Heer bereid om hen in hun land te laten blijven. Dan moeten ze stoppen met hun slechte daden en stoppen met moorden en stoppen met het aanbidden van de vele afgoden. (T199) Dan wijst God op Silo waar Hij de tempel verwoest heeft en waar het volk Israël (noordelijke 10-stammen rijk) in ballingschap is weggevoerd. Zo zal het ook Juda vergaan als ze zich niet bekeren. Jeremia moet alles vertellen wat de Heer Juda (zuidelijke 2-stammen Rijk) zal aandoen, maar verwacht niet dat zij zullen luisteren. Schreeuw de waarschuwingen uit, maar denk niet dat ze er op zullen reageren. Juda is koppig en onverstandig. Het brengt zelfs kindoffers. Ik de Heer zal een einde maken aan het vrolijke gezang en het gelach in Jeruzalem en in de steden van Juda. Het land zal woest en verlaten zijn. Waarom blijft Jeruzalem toch het slechte pad volgen? Ook al waarschuw Ik haar? Mijn volk negeert de wetten van de Heer. De leraren van Juda hebben de wetten van de Heer verdraaid tot iets wat God nooit gezegd heeft. Ze zijn op hun eigen voordeel uit. Daarom zal Ik Juda bezoeken met de dood. Het oorlogsgeweld nadert vanuit het Noorden. God laat de vijandige troepen op Juda afkomen als giftige slangen die hen zullen bijten waarna ze zullen sterven.

Jer 9 - 11: de Heer zal Juda smelten en hen zuiveren en testen als metaal. Ik zal van Jeruzalem één grote steenhoop maken. Het doet God heel veel verdriet dat Zijn volk Hem heeft verlaten en dat ze Zijn geboden en wetten niet meer naleven en afgoden zijn gaan aanbidden. Daarom de straf en daarom zal God hen over de hele wereld verspreiden en hen met het zwaard achtervolgen. Alle heidense volken zijn onbesneden. Maar Israël, als u uw harten niet besnijdt door van de Heer te houden, dan bent u aan hen gelijk.

De Heer is de enige ware God: Luister Israël. Verlaat de domme dode houten afgoden. U hoeft er niets van te verwachten. Er is geen andere God dan de God van Israël, de levende de eeuwige Koning. Hij is de schepper van hemel en aarde. De Heer van de hemels legers is Zijn naam. Pak uw spullen. Vertrek, want het beleg gaat beginnen. Dan bidt Jeremia: "doe niet in Uw toorn want dat betekent ook mijn dood. Giet Uw toorn uit over de heiden volken. Zij hebben Israël vernietigd". God herinnert Jeremia dan aan Zijn verbond met het volk. Daar staat ook de voorwaarde in dat ze Gods geboden en wetten moeten gehoorzamen. (Lees ook Lev 26 en Deut 28 en T78 en T96) Het volk deed dat echter niet. Ze luisterden niet maar volgden koppig hun zondige hart. Juda en Jeruzalem hebben dat verbond ook verbroken en aanbidden afgoden. Daarom komen er rampen over Juda en zal de Heer geen genade kennen als ze kermen om genade. Daarom zegt God dat Jeremia niet meer voor zijn volk mag bidden. De Heer laat Jeremia dan zien dat de mannen van Juda plannen hadden beraamd om Jeremia te doden. Daarom geeft God aan dat geen van die samenzweerders tegen Jeremia het zullen overleven. Er zal een ramp over hen komen. Hun tijd is gekomen.

Jer 12 - 14: dan vraagt Jeremia aan God waarom het slechte mensen altijd goed gaat... en hoe het kan dat goddelozen ervan uit gaan dat God hen niet zal oordelen. (Lees Ps 73). Dan geeft God aan dat Zijn volk Hem heeft verlaten. Maar Hij geeft ook hoop. Mijn volk heeft Mij verlaten daarom verstoot Ik hen. Mijn volk is een lokaas. God gebruikt heidense volken om Zijn volk te straffen. Vele buitenlandse heersers zullen een ravage maken van het land. Ze zullen het vernielen en niemand zal er meer naar omzien. Maar, maar..... God zal de heidense volken, de overheersers van Juda, net zo uit het land wegrukken als Hij met Juda heeft gedaan. Juda zal Hij vervolgens weer terugbrengen; ieder naar zijn erfdeel. Ieder volk dat God weigert te gehoorzamen zal Hij weggagen en vernietigen.

Jeremia moet een linnen riem in een grot in de rotsen verbergen. God laat Jeremia na verloop van tijd de riem ophalen en dan blijkt deze geheel verrot te zijn. Zo zal God de trots van Juda en Jeruzalem ook breken. Eerder zaten Juda en Jeruzalem om de heup van de Heer vastgebonden, als een riem. Maar nu ze God hebben verlaten en goden zijn aanbidden, zijn ze van God losgekoppeld. God zal hen als kaf verspreiden. Jeremia krijgt dan in een tijd van grote droogte een boodschap waarom God het niet laat regenen. God denkt alleen nog aan al het kwaad dat het volk heeft gedaan en zal al hun zonden bestraffen. Daarom krijgen ze alleen nog honger, oorlog en ziekte. In Juda zijn echter ook valse profeten die aangeven dat God vrede en zegen zal geven. God geeft echter aan Jeremia aan dat het valse profeten zijn en dat ze leugens verkondigen. God zegt daarop dat hij de valse profeten zal straffen. Ze zullen door honger en oorlog omkomen.

Jer 15: God geeft aan dat Hij vier vernietigers zal sturen: het zwaard om te doden, de honden om ze weg te slepen, gieren en wilde dieren om de lijken op te eten. Jeremia geeft dan aan dat hij overal wordt gehaat en wordt uitgescholden en vervloekt. God geeft aan dat Juda zal worden meegenomen naar een land waar ze nog nooit geweest zijn. Jeremia geeft aan dat het volk hem vervolgt om de boodschap die hij van de Heer doorgeeft. Dan belooft God aan Jeremia dat Hij Jeremia zal beschermen en dat Hij Jeremia zal redden uit hun wrede handen. Ze zullen wel tegen u strijden maar u niet aankunnen want Ik ben met u om u te verlossen en te redden! (T59)

Jer 16: de Heer zegt tegen Jeremia dat hij niet mag trouwen en kinderen krijgen in Jeruzalem. De Heer heeft zijn vrede en bescherming weggenomen en er zal dood en verderf in Jeruzalem heersen. Als voorteken van de droevige dagen mag Jeremia hun feesten niet meer bijwonen. Voor de ogen van Jeremia zal God een einde maken aan het gelach in Jeruzalem. Deze straf krijgt Juda omdat zij en hun voorouders God de rug hebben toegekeerd, andere goden zijn aanbidden en gediend. God zal hen verbannen naar een ander land. Laat het volk de goden daar maar aanbidden zegt de Heer! Maar, zegt de Heer, er zal ooit een dag komen dat God Zijn volk zal terugbrengen naar het land dat Hij aan hun voorouders gaf. God zegt tegen Jeremia dat Hij genade zal tonen als het volk oprecht berouw toont en van hun slechte wegen terugkeert naar Hem. Vanaf vers 16 geeft God aan dat Hij vissers en jagers zal zenden die Zijn volk zullen opvissen op opjagen waardoor ze naar Zijn land zullen terugkeren. (T190)

Jer 17: gelukkig is de man die op de Heer vertrouwt en zijn geloof op Hem richt. Hij lijkt op een boom die bij een rivier is geplant (Lees Psalm 1). Het hart van de mens is door en door slecht. Behalve Ik de Heer! Hij doorgrondt alle harten en kent alle verborgen gedachten. Onze toevlucht is Uw troon hoogverheven Heer. Heer U alleen kunt mij genezen. De mensen zeggen spottend tegen Jeremia: "wat zijn dat voor woorden?" "Als u dan steeds dreigementen uitspreekt, waarom komen ze dan niet uit?" God roept Jeremia dan op naar de

poorten van Jeruzalem te gaan en daar moet hij de inwoners en de koning oproepen om te luisteren naar de waarschuwingen van de Heer, zodat ze in leven kunnen blijven. Jeremia moet ze oproepen om de sabbat te vieren en dat ze zich aan de geboden van de Heer houden. Maar als ze niet luisteren, dan zal de Heer de poorten en de paleizen in brand zetten. Het zal helemaal worden verwoest en niemand zal het kunnen blussen.

Jer 18: zoals klei in de handen van de pottenbakker zo is Israël in de handen van de Heer. Juda en Jeruzalem moeten daarom luisteren naar de woorden van de Heer: Ik ben van plan een ramp over u te brengen dus bekeer u van uw zondige wandel. Het volk is echter niet van plan dat te doen. Het volk heeft de Heer vergeten en heeft zich tot waardeloze afgoden gewend. Het land wordt daarom een verlaten wildernis. Om deze boodschap wilden de mensen Jeremia uit de weg ruimen. Jeremia roept God dan om hulp: "help mij! Heer u kent hun moordzuchtige plannen. Vergeef hen niet, wis hun zonden niet uit maar laat hen uit uw ogen verdwijnen. Laat uw toorn op hen los".

Jer 19 - 20: Jeremia moet dan inwoners van Jeruzalem waarschuwen dat er een vreselijke ramp over hen zal komen en dat er dood en verderf zal komen. Het volk heeft de Heer verlaten en is afgoden gaan dienen. Ze hebben onschuldig bloed vergoten en hebben zelfs kinderen geofferd aan Baäl. Zoals een pottenbakker een kruik kapot smijt, zo zal God Jeruzalem verwoesten. Over deze stad en al de omringende steden zal de Here alle rampen brengen die Hij ooit heeft aangekondigd. Jeruzalem zal met lijken gevuld zijn; zo veel dat er geen plaats zal zijn om ze allemaal te begraven. De lijken zullen opgestapeld worden in het dal.

Jeremia bespot: Jeremia wordt dan gearresteerd door de priester Paschur; hij wordt met stokken geslagen en vastgebonden aan de Benjaminspoort. Wanneer Jeremia de dag er na losgemaakt wordt geeft Jeremia aan dat God zegt dat Juda zal worden uitgeleverd aan de koning van Babel en dat Paschur al zijn vrienden zal zien sterven. Het volk zal worden weggevoerd naar Babel en Paschur en zijn gezin zullen daar slaven zijn en er sterven. Dan beklagt Jeremia zich bij de Heer dat hij steeds bespot wordt door de boodschap die hij moet brengen. Ook wordt hij bedreigd; wel beseft Jeremia dat het de Heer is die hem beschermt. Jeremia vraagt God om zijn volk te wreken. Jeremia beklagt zich vervolgens waarom hij toch geboren is, zijn leven bestaat volgens hem alleen maar uit zorgen en verdriet?

Jer 21: Zedekia de koning van Juda wendt zich dan tot Jeremia om hulp te vragen aan de Heer als Jeruzalem belegerd wordt door Nebukadnessar van Babel. Jeremia geeft dan aan dat het de Heer Zelf is die toornt over Jeruzalem en het straft en zal geen genade tonen. De stad zal volkomen in de as worden gelegd. De Heer zal het straffen om hun zonden en Zelf het vuur aansteken.

Jer 22: Jeremia moet de koning van Juda het volgende verkondigen: "Jeruzalem maak Ik tot een woestijn omdat het volk het verbond met de Heer God heeft verbroken en andere goden is gaan dienen". Zo zegt de Heer over:

- Sallum de zoon van Josia: hij zal in ballingschap worden weggevoerd en daar sterven. Juda zal hij niet meer terugzien.
- Jojakim de zoon van Josia zal met een ezelsbegravenis begraven worden. Ze slepen hem weg en gooien hem weg. Niemand is er meer die kan helpen (lees ook Jer 36).
- Jechonja, de zoon van Jojakim: Ik zal u en uw moeder dit land uitgooien en u zult sterven in een ver land. Noteer Jechonja als mislukt en kinderloos; geen van zijn kinderen zal ooit op Davids troon zitten en Juda regeren.

Jer 23: **wat er nog van Mijn schapen over is zal Ik bijeenhalen uit alle landen waar ze naar toe gestuurd zijn.** (T190) Ik zal hen herders met verantwoordelijkheidsgevoel geven. Er komt een tijd dat Ik een rechtvaardige koning op Davids troon zet die wijs en rechtvaardig regeert: Jezus in het 1000jr (Messaïanse-) Rijk. (T407) Juda zal dan worden gered en Israël zal in vrede leven. Wat de profeten betreft is het hart van de Heer gebroken door hun valse profetieën die vol bedrog zitten. De priesters en profeten zijn goddeloos. De profeten van Samaria waren ongelofelijk slecht, maar die van Jeruzalem zijn nog veel slechter! Daarom zal de Heer hen bitterheid en gif geven. Ik de Heer heb hun niet gestuurd. Ze liegen in Mijn naam. Daarom zal Ik Mijn volk uit Mijn nabijheid verjagen.

Jer 24: nadat Nebukadnessar koning Jechonja als slaaf gevangen genomen had, kreeg Jeremia het volgende visioen: hij zag twee manden met vijgen; de ene met mooie rijpe vijgen en de andere vol rotte vijgen. De mand met goede vijgen zijn de bannelingen van Juda die de Heer om hun bestwil heeft verbannen. (T191) Zij zullen goed behandeld worden en het volk van God zijn en zij zullen met grote blijdschap terugkeren. De rotte vijgen is een beeld van koning Zedekia van Juda, zijn dienaren en alle anderen die in Jeruzalem zijn achtergebleven. Ook zij die in Egypte wonen horen daarbij. Zij worden verspreid over de hele wereld. Overal waar ze naar toe gaan zullen ze worden beledigd, uitgelachen en vervloekt. (T192)

Jer 25: het is in het vierde regeringsjaar van Jojakim dat Jeremia aangeeft dat hij in de afgelopen 23 jaar, toen zijn vader Josia regeerde, Gods berichten heeft doorgegeven maar dat hij en het volk niet luisterde. Steeds gaf God door zijn profeten de boodschap: "keer terug van uw slechte weg en van de slechte daden die u doet. Alleen dan kunt u blijven wonen in het land dat God u gegeven heeft. Wek Mijn toorn niet op. Blijf Mij trouw". Maar daar luisterde het volk niet naar. Daarom zal het worden veroverd door Nebukadnessar uit Babel. Er zijn ook woorden van hoop: "**maar na 70 jaar slavernij zal ik de koning van Babel straffen.**" Zoals Babel Mijn volk heeft behandeld, zo zal Ik, de Heer hen straffen". Jeremia laat dan de koning en de bestuurders van Jeruzalem en Juda drinken uit de beker van Gods toorn. Dat zelfde deed Jeremia naar de koningen van Egypte en van de omliggende volken van Israël. De één na de ander; alle koninkrijken van de wereld en tenslotte de koning van Babel. Drinken zullen ze zegt God; Ik begin met Mijn eigen volk. Waarom zou Ik dan de andere volken niet straffen? Ook zij gaan niet vrijuit. De schreeuw van Gods vonnis zal in de verste uithoeken van de aarde worden gehoord. Alle goddelozen zal Hij vernietigen. De Heer begint echter bij Zijn eigen volk.

Jer 26: in het eerste regeringsjaar van Jojakim moet Jeremia bij de tempel Gods oordeel aankondigen met de oproep om zich te bekeren opdat God zijn straf nog kan afwenden. Wanneer hij dat doet willen de priesters, profeten en de andere toehoorders Jeremia vermoorden. Jeremia verdedigt zich dan door aan te geven dat hij alleen het woord van de Heer doorgeeft wat Hij hem in de mond legt. Een aantal wijze mannen neemt het voor Jeremia op en refereert aan de geschiedenis van Micha - die ook het onheil over het volk

uitspraak - maar dat het volk zich daarna van hun goddeloze weg afkeerde. Jeremia wordt uiteindelijk niet gedood, maar het volk bekeerde zich niet. Gelijktijdig met de boodschap van Jeremia profeteert Uria ook het onheil over Juda. Ook Uria willen ze doden waarop deze vlucht naar Egypte. Hij wordt echter teruggehaald en alsnog door koning Jojakim gedood.

Jer 27 - 28: Jeremia moet van de Heer een houten juk op zijn nek vastbinden. Ten tijde van koning/stadhouder Zedekia van Juda, moet Jeremia, met zijn juk, in opdracht van God aan de koningen van de omliggende volken melden dat zij in de handen van Nebukadnessar de koning van Babel zullen worden gegeven. Ze moeten zich aan Nebukadnessar onderwerpen zodat ze in hun eigen land kunnen blijven wonen. Doen ze dat niet dan zullen ze uit hun land worden gejaagd en naar een ver land gebracht worden en daar sterven.

Dezelfde boodschap herhaalt Jeremia aan Zedekia de koning/stadhouder van Jeruzalem. Hij moet niet naar de valse profeten luisteren maar moet luisteren naar de boodschap van Jeremia waarin God aangeeft dat Zedekia en het volk moeten luisteren naar Nebukadnessar, dat ze zich aan hem moeten overgeven en zich niet tegen hem moeten verzetten. Dan zullen ze in leven blijven. Doen ze dat niet dan zal Jeruzalem worden verwoest en zullen ze uit hun land worden verdreven en omkomen zowel Zedekia als al zijn zogenaamde profeten. Een valse profeet Chananja breekt dan het juk dat vastzit aan de nek van Jeremia. Chananja geeft aan dat God het juk verbreekt en dat God binnen twee jaar de tempelschatten uit Babel en ook de verbannen koning Jechonja en zijn dienaren en het volk zal terugbrengen. Ook de omliggende volken zal God binnen twee jaar bevrijden en terugbrengen. De Heer laat Jeremia dan zeggen dat Chananja in plaats van een houten juk een ijzeren juk zal moeten dragen. Omdat de volken de leugen van Chananja geloven zullen ook zij dat ijzeren juk moeten dragen als slaven van de koning van Babel. Jeremia geeft dan aan dat Chananja nog hetzelfde jaar zal sterven. Twee maanden later is Chananja dood.

Jer 29: Jeremia stuurt dan een brief aan koning Jojachin en de Joodse leiders die naar Babel waren verbannen. In de brief geeft hij aan dat ze zich moeten inzetten voor vrede, huizen moeten bouwen en voor nageslacht moeten zorgen. Als Babel welvarend wordt dan zijn zij het ook! Laat u niet door valse profeten beïnvloeden. Luister niet naar hen. U zult 70 jaar in Babel blijven en daarna zal ik u terugbrengen naar uw eigen land. De Heer heeft met Zijn plannen hun geluk voor ogen en zal een einde aan hun slavernij maken.

(T193) Over Jeruzalem zal de Heer oorlog, hongersnood en ziekte geven. God verspreidt hen onder de volken. God stuurde keer op keer Zijn profeten maar zij wilden niet luisteren. Dan geeft God aan dat Hij de valse profeten Achab en Zedekia aan Nebukadnessar overgeeft die hen publiekelijk zal terechtstellen. Tegen Semaja de dromer - die zichzelf tot priester uitroept - moet Jeremia profeteren dat God hem daar voor zal straffen.

Jer 30 - 32: er komt een tijd dat de Heer Zijn volk weer welvaart zal geven. Israël en Juda zullen teruggebracht worden naar hun land. Er is dan in eerste instantie sprake van angst en geen vrede. Wee! Want die dag is groot. Jer 30: 7: "het is een tijd van benauwdheid voor Jakob". **(T194)** God echter verbreekt hun juk en buitenlanders zullen hen niet langer overheersen (Lees ook Zach 14). Dan zullen ze veilig en ongestoord in hun land wonen en niemand zal hen bang maken. Ik de Heer ben met u. De volken waar ze naar toe gestuurd waren zal God volledig uitroeien. Uw vijanden zullen slaven worden. Jeruzalem zal op de puinhopen worden herbouwd. Iemand uit uw midden zal opstaan en uw leider zijn.

In die tijd zal Ik Mijn volk herstellen, maagd van Israël. U zult dansen en wijngaarden planten. U zult zingen "sta op laten we naar Sion gaan naar de Heer onze God". Vanuit alle uithoeken van de aarde zal Ik u terugbrengen **(T168)** en De Heer zal hen bewaken zoals een herder Zijn kudde. Ik zal hun rouw veranderen in vreugde. Hun gevangenschap met alle ellende zal achter de rug zijn. Huil niet langer. De Heer heeft uw gebeden gehoord. Uw toekomst ziet er hoopvol uit want de kinderen zullen terugkeren naar hun eigen land. Ik heb uw berouw gehoord. Israël is nog steeds Mijn zoon; Ik verlang naar hem en zal hem zeker helpen. Israël zal uit zichzelf de Heer zoeken. God zal de vermoeders rust en de bedroefden blijdschap geven. Er komt een dag dat de Heer een nieuw verbond met Juda en Israël zal sluiten: Ik zal Mijn wetten in hun harten graveren; Ik zal hun God zijn en zij Mijn volk. Jeruzalem zal herbouwd worden en zal heilig zijn voor de Heer. Deze stad zal nooit meer ingenomen en verwoest worden.

Jeremia die op zeker moment gevangen zit bij Zedekia de koning van Juda - in het 18^e regeringsjaar van Nebukadnessar - moet dan een stuk grond kopen van zijn neef. Het is grond in Anatot in het land van Benjamin, wat bezet was door de vijand. Omdat Jeremia deze grond moet kopen in opdracht van de Heer weet Jeremia dat de woorden van God waarheid zullen worden dat God Juda en Israël zal bevrijden. God vertelt dan nog een keer dat Hij straft omdat het volk gezondigd heeft door Zijn geboden de rug toe te keren en afgodendienst is gaan bedrijven. Het volk weigerde hardnekkig/koppig om zich tot de Heer te bekeren. Het koopcontract moet Jeremia in een stenen pot bewaren want het zal later van grote waarde zijn. Voorspoed zal terugkeren. Jer 32: 41: "Ik zal hen voorgoed in dit land planten met heel MIJN hart en heel MIJN ziel". **(T195)** God geeft aan dat niets onmogelijk is voor Hem en dat Juda en Israël weer zullen terugkeren en grond zullen kopen en verkopen. **(T196)**

Jer 33: de Heer geeft Jeremia de volgende boodschap: de Babyloniërs zullen Jeruzalem binnenvallen en verwoesten. Toch komt er een tijd dat Ik, de Heer, de schade zal herstellen en de stad vrede en welvaart zal geven. De steden in Juda en Israël zal ik weer opbouwen en de mensen weer terugbrengen. De volken van de wereld zullen het goede zien dat Ik voor Mijn volk doe. De wereld zal beven van angst en verbazing. Ja de dag komt dat Ik voor Israël en Juda het goede doe dat Ik beloofd heb. Dan volgt een profetie: Ik zal in die dagen David een nakomeling geven en Hem op de troon zetten en Hij zal rechtvaardig regeren. **(T407)** Er zullen dan altijd Levieten zijn om brandoffers, spijsoffers en geschenken aan de Heer te offeren. Ik zal Mijn volk net zo min verstoten als dat Ik Mijn wetmatigheden van "dag en nacht" en van "aarde en hemel" verander. Ik zal de nakomelingen van Jakob en David nooit verstoten! Integendeel: Ik zal hun weer voorspoed geven en Mij over hen ontfermen.

Jer 34: Jeremia moet dan naar de koning/stadhouder Zedekia gaan en hem te kennen geven dat hij niet kan ontsnappen en dat hij gevangen genomen zal worden en weggevoerd naar Babel. Daar zal hij te midden van zijn volksgenoten sterven. Tijdens de belegering van Jeruzalem geeft Zedekia opdracht om alle Hebreeuwse slaven vrij te laten. De ene Judeeër mocht geen meester zijn over een andere Judeeër; ze behoren immers allen tot het zelfde volk. **(T197)** Kort daarna veranderen ze van gedachten en gaan ze de

vrijgelatenen weer tot slavernij dwingen. God ontbrandt hierover in toorn en laat de dood de vrijheid om het volk te vernietigen met oorlog, honger en ziekten. De hele wereld zal een afkeer krijgen van het volk. De koning van Babel zal God terugroepen en dan zullen ze opnieuw belegerd worden en worden platgebrand. Er zal geen levende ziel achterblijven.

Jer 35: Jeremia moet dan naar de familie van de Rechabieten gaan. Dat is een volk dat in Juda in tenten in vreemdelingschap woont. In een ver verleden had hun voorvader aangegeven dat ze een lang en goed leven zouden hebben op voorwaarden dat ze geen wijn zouden drinken, geen huizen zouden bouwen en geen land mochten bezitten voor de landbouw. Daar hadden ze zich al die jaren/eeuwen strikt aan gehouden. Ze waren echter verdreven door Nebukadnessar en woonden sindsdien in Jeruzalem. Jeremia moet dan Juda en Jeruzalem de Rechabieten als voorbeeld stellen. Zij gehoorzaamden hun voorvader. Maar Juda en Jeruzalem hebben niet geluisterd en niet gehoorzaamd ondanks dat God talloze profeten naar hen toe had gezonden. Omdat ze geweigerd hebben om naar de Heer te luisteren zullen ze worden gestraft met alle rampen waarmee de Heer had gedreigd.

Jer 36: Jeremia moet alle boodschappen van de Heer over Juda en Israël opschrijven en die aan het volk voorlezen. God hoopt dat ze daar zo van zullen schrikken zodat ze zich alsnog zullen bekeren. Dan kan God het ze vergeven. Jeremia dicteert alle boodschappen vanaf de tijd van Josia aan Baruch die het opschrijft. Baruch leest ze vervolgens voor aan het volk in de tempel tijdens een vastendag in het regeringsjaar van Jojakim. Ook aan de raadgevers van de koning leest Baruch de boekrol voor. Angst vervult hen en ze adviseren Baruch en Jeremia om zich te verstoppen. Namens de raadslieden leest Jehudi de boekrol voor aan koning Jojakim. Jojakim snijdt de boekrol gaandeweg in stukken en verbrandt het papier. De koning geeft opdracht Baruch en Jeremia te arresteren maar God had hen goed verstoppt. God geeft Jeremia opnieuw de opdracht om de boekrol te schrijven; daar wordt echter aan toegevoegd dat Jojakim geen nakomelingen zal hebben op de troon van David en dat God hem en zijn gezin zal straffen en dat Jojakim dood op straat zal liggen. Lees ook 2 Kon 24 en Jer 22:19. God zal alle ellende over Juda en Jeruzalem uitstorten zoals Hij had voorgezegd omdat het volk niet luisterde naar Zijn waarschuwingen.

Jer 37 - 38: de koning van Babel benoemt Zedekia tot koning/stadhouder van Jeruzalem. Zedekia luistert niet naar de boodschappen van de Heer. Egypte komt Juda te hulp en ontzet Jeruzalem. De Babyloniërs trekken zich terug. God laat Jeremia dan aan Zedekia zeggen dat de Babyloniërs zullen terugkeren en Jeruzalem zullen innemen en platbranden. Zedekia moet zich niet laten misleiden. Als de Babyloniërs zijn teruggetrokken maakt Jeremia van de gelegenheid gebruik om elders in Juda een erfenis te regelen. Onderweg wordt hij echter gevangen genomen en in een kerker gegooid. Zedekia haalt Jeremia er dan uit en vraagt of Jeremia nog nieuwe boodschappen heeft gekregen. Dan herhaalt Jeremia dat Zedekia zal worden verslagen door de koning van Babel. Jeremia wordt dan gevangen gehouden in het paleis van de koning.

Jeremia in de put: Omdat Jeremia de ondergang van Jeruzalem had voorspeld, adviseren mensen rondom Zedekia om hem om te brengen. Jeremia ondermijnt met deze boodschap namelijk de moraal van de soldaten. Zedekia stemt hier mee in. De mannen laten Jeremia vervolgens in een put zakken waar hij zal verhongeren. Omdat in de stad toch al geen brood meer was vanwege de belegering door Nebukadnessar was dit vrij onnodig en halen ze Jeremia weer naar boven en wordt hij naar de paleisgevangenis gebracht. Op zijn vraag, antwoordt Jeremia nogmaals aan Zedekia, dat als hij zich overgeeft aan de koning van Babel dat hij en zijn familie bewaard zullen blijven en dat het goed met hen zal aflopen. Maar wanneer hij zich weigert over te geven, dan zal Jeruzalem in lichterlaaie worden gezet en dan zal hij niet kunnen ontsnappen. Jeremia bleef in de gevangenis totdat Jeruzalem door de Babyloniërs werd ingenomen.

Jer 39 - 41: in het negende regeringsjaar van Zedekia komt Nebukadnessar terug en na 1,5 jaar belegering nemen de Babyloniërs Jeruzalem in. Zedekia probeert te vluchten maar wordt ingehaald en gevangen genomen. Voor diens ogen worden zijn kinderen en voorname burgers gedood. De ogen van Zedekia worden uitgestoken en geboeid wordt hij naar Babel weggevoerd. Jeruzalem wordt intussen plat gebrand en de muren verwoest. De bevolking wordt gedeporteerd naar Babel. Alleen de armsten blijven in het land achter en krijgen de overgebleven akkers en wijngaarden. Jeremia wordt op voorspraak van Nebukadnessar uit de gevangenis gehaald en moet goed worden behandeld. Jeremia wordt in Rama vrij gelaten. Hij krijgt dan wel de keuze of hij mee wil naar Babel of dat hij achter blijft in Juda. Jeremia kiest er voor om achter te blijven en gaat dan naar Gedalja in Mispa en bleef bij de mensen die achtergebleven waren. Gedalja is de gouverneur/stadhouder over Juda die door de koning van Babel is benoemd. Zo wordt waarheid wat God hem had beloofd: Ik zal uw leven redden en u in veiligheid brengen. **(T198)**

Een kleine groep verzetsstrijders onder leiding van Jochanan, was achtergebleven; een aantal daarvan kwam uit naburige landen waar ze zich verschanst hadden. Gedalja probeerde hen te overtuigen dat het goed was om zich aan de Babyloniërs over te geven en dat hij voor hen zou pleiten. Gedalja adviseerde hen om zich te vestigen in de verlaten boerderijen. De verzetsmensen komen dan even later bij Gedalja om hem te waarschuwen dat de koning van Ammon Jismaël zou sturen om Gedalja te vermoorden. De verzetsmensen bieden Gedalja aan om Jismaël uit de weg te ruimen. Gedalja gelooft niet dat de koning van Ammon zo dom zou zijn want dit zou de woede van Nebukadnessar opwekken; Gedalja verbiedt hen dan om Jismaël uit de weg te ruimen.

Dood van Gedalja: Jismaël en zijn mannen doden toch tijdens een maaltijd Gedalja en richten vervolgens een slachting aan onder de andere Judeeërs en Babyloniërs. Jismaël neemt de dochters van Gedalja gevangen en ook de Babyloniërs uit Mispa en vertrekt dan naar het land van de Ammonieten. Jochanan en de andere verzetsmensen gaan Jismaël achterna en bevrijden de meegenomen gevangenen. Jismaël ontkomt echter naar Ammon. De verzetsmensen en de meegenomen gevangenen gaan dan naar Egypte uit angst voor de Babyloniërs wanneer die horen wat er met Gedalja is gebeurd.

Jer 42 - 45: Jochanan gaat dan naar Jeremia en vraagt wat de Heer zegt wat ze moeten doen. Jeremia geeft dan aan dat ze in Juda moeten blijven en niet naar Egypte moeten gaan. God zal hen in Juda beschermen en zegenen en zal hen niets in de weg leggen. Wees niet bang voor de koning van Babel; de Heer zal hen uit de handen van Nebukadnessar bevrijden. Luisteren ze echter niet en gaan ze toch naar Egypte, dan zullen ze allen daar omkomen. Jochanan gelooft echter niet dat dit de boodschap van God is. Jeremia u liegt. Ook nu wordt de profetie - zoals door de eeuwen heen is gebeurd - verworpen. Daarop gaan Jochanan en allen die uit de buurlanden waren

teruggekomen naar Egypte. Ze dwingen Jeremia en Baruch om mee te gaan. Jeremia moet dan namens de Heer de boodschap geven dat Nebukadnessar naar Egypte zal komen en zal ook dat land onder de voet lopen en het verwoesten.

De Heer is enorm vertoornd dat opnieuw de profetie van Jeremia wordt verworpen; Hij kan het niet langer verdragen en kondigt via Jeremia het onheil over hen aan. Niemand toont echter berouw en bij voortdurend worden de waarschuwingen van God in de wind geslagen; Gods wetten en voorschriften worden met voeten getreden, afgoden worden aanbeden en het volk gaat zijn eigen gang. God gaat hen allemaal vernietigen. Het volk wijst opnieuw de waarschuwing van Jeremia af en zegt dat ze gaan doen wat ze zelf willen.

(T199) Jeremia kondigt aan dat iedereen die ondanks zijn waarschuwing naar Egypte gaat zal worden vernietigd. Lees ook: Ez 29. Zij die kiezen om naar Juda terug te keren zullen behouden worden. Al deze boodschappen dicteerde Jeremia aan Baruch. Baruch kan al dit onheil niet meer aan. Daarom mag Jeremia aan Baruch meedelen dat het volk weliswaar zal worden verwoest, maar dat het leven van Baruch zal worden beschermd waar hij ook naar toe zal gaan.

Jer 46 - 49: Jeremia gaf deze boodschap door aan **(T141)** :

Egypte: pak uw bezittingen bij elkaar. Maak u klaar om in ballingschap te gaan. De Heer straft de god van Thebe en alle andere goden. Ook Faraó zal God straffen. Egypte zal worden overweldigd. Ze zullen in de handen van Nebukadnessar vallen. Pas lang daarna zal Egypte herstellen van de oorlog en van de verwoesting. Israël en Juda daarentegen hoeven niet bang te zijn. De Heer zal hen uit dat verre land bevrijden en de kinderen uit de gevangenschap terugbrengen. God zal de volken vernietigen die het volk hebben weggevoerd. God straft Israël nu om hen op het rechte pad te houden.

Filistijnen: Een vloed komt vanuit het noorden, de Babyloniërs, en zal het land van de Filistijnen overstromen en hun steden en inwoners verwoesten. De Heer vernietigt de Filistijnen de kolonisten uit Kreta. Gaza en Askelon zullen met de grond gelijk worden gemaakt.

Moabieten: Nebo zal in een ruïne veranderen. Het is afgelopen met de roem van de Moabieten. U vertrouwde op uw rijkdom en uw eigen prestaties. Daarom zult u als ballingen worden weggevoerd. Al uw steden zullen worden verwoest. Niemand zal het overleven. Uw god Kemos kan u niet redden. Gods oordeel is over Moab uitgestort want het is opstandig geweest tegen de Heer. Moab zal niet langer als volk voortbestaan. Maar - en dan volgt een profetie - in de laatste dagen zal ik een ommekeer brengen in het lot van Moab zegt de Heer.

Ammonieten: u woont in de steden van Israël. Waarom hebt u die in bezit genomen? Ik - de Heer - zal u hier voor straffen. Rabba zal ik verwoesten. Israël zal terugkeren en haar land weer van u terugnemen. Ontrouwe dochter: u vertrouwde op uw eigen rijkdom. Ik zal u angst aanjagen. Al uw burens zullen u uit uw land verdrijven en niemand zal uw vluchtelingen te hulp komen (Ez 21). Ook dan volgt een profetie: maar later zal ik de Ammonieten weer welvaart geven zegt de Heer.

Edomieten: vlucht diep de grotten in, volk van Dedan. De tijd is aangebroken dat ik met u, de nakomelingen van Ezau, ga afrekenen. Al Ezau's nakomelingen zullen omkomen. U zult deze beker helemaal leegdrinken en uw straf ondergaan. Uw steden zullen net zo stil worden als Sodom en Gomorra. Niemand zal er nog kunnen leven. Lees ook Gen 33.

Damascus: beroemde stad, die eens vol leven was; wat ligt u er verlaten bij. Uw jonge mannen zullen dood in de straten liggen; uw hele leger zal worden vernietigd. Bij de muren van Damascus zal ik een vuur aansteken dat de paleizen van Benhadad in de as zal leggen. **(T171)**

Kedar en Chasor: Nebukadnessar krijgt opdracht om de stammen in het oosten aan te vallen. De Heer geeft opdracht om deze bedoeïenenstammen aan te vallen. God zal deze heidenen als door de wind uiteenjagen. Van alle kanten zal God rampen over hen laten komen. Kedar en Chasor zullen voor altijd uitgestorven zijn.

Elam: God zal het leger van Elam vernietigen en het volk van Elam naar alle windrichtingen verspreiden naar alle landen van de wereld. Elam zal door zijn vijanden worden weggevaagd. God zal Zijn troon in Elam neerzetten. **Dan volgt ook nu een profetie: in de laatste dagen zal ik het volk welvaart teruggeven zegt de Heer.**

Jer 50 - 51 Babel: de stad Babel zal worden ingenomen. Haar goden Bel en Marduk zullen voor schut staan. Uit het noorden zal een volk haar aanvallen. Alles zal verdwijnen. De inwoners van Israël en Juda zullen zich tot de Heer keren en Sion gaan zoeken en beginnen aan de terugweg naar huis! **(T200)** Het volk was van de Heer weg gedwaald en waren de weg kwijt want ze hadden tegen de Heer gezondigd. Maar nu: vlucht weg uit Babel.

De Heer heeft een groot leger uit het noorden verzameld dat Babel zal aanvallen en vernietigen. **(T201)** Gods toorn is over Babel omdat ze Zijn volk hebben weggevoerd. God neemt wraak. Israël is als een schaap opgejaagd. Eerst door de koning van Assyrië (Israël het noordelijke 10 stammenrijk) toen door Nebukadnessar (Juda het 2-stammenrijk uit het zuiden). In die dagen zal geen schuld worden gevonden bij Israël en Juda, want IK vergeef het restant dat ik heb beschermd.

Babel ligt in stukken door de straf van God van de hemelse legers. Dood alles. Mijn volk zal ontsnappen naar hun eigen land. Al de strijders van Babel zullen worden gedood. U bent een arrogant volk. Nu is de dag van de afrekening gekomen. Voor de Babyloniërs zal geen rust zijn. Haar schatten worden geroofd en haar waterputten zullen opdrogen. De stad Babel zal nooit meer worden bewoond door mensen en zal worden vernietigd. Een groot leger uit het noorden is in aantocht; geleid door vele koningen die God uit verre landen heeft geroepen. Ze zijn volledig bewapend en wreed en meedogenloos. In een oogwenk zal ik, de Heer, Babel weggagen. Wie kan zich met Mij vergelijken? De hele aarde zal beven als Babel valt.

De val van Babel: De Heer heeft Israël en Juda niet vergeten. Babel is gevallen; niets kan haar meer redden. De Heer heeft de Meden (de huidige Koerden) aangezet om op te trekken tegen Babel. Haar afgoden zijn nutteloos. Eens zal God komen om te oordelen en dan zal Hij ze allemaal vernietigen. De God van Israël is geen afgod! Hij is de schepper van hemel en aarde! God gebruikt de Meden om Babel te straffen. Babel zal voor altijd verwoest blijven en voor altijd worden weggevaagd. Babel zal boeten voor alles wat ze het volk van God hebben aangedaan. God zal Zijn volk wreken.

Babel: haar steden liggen in puin en zijn een dorre wildernis geworden. Mijn volk: "vlucht uit Babel en keer terug naar Jeruzalem".

Jeremia had tijdens de regering van Zedekia de val van Babylon op een boekrol geschreven. Deze boekrol had Jeremia meegegeven aan Seraja de hofmaarschalk van Zedekia. Seraja was gelijktijdig met Zedekia weggevoerd. Jeremia gaf opdracht aan Seraja om de inhoud van de boekrol voor te lezen als ze in Babel zijn aangekomen en de Heer vragen om dit te doen. Daarna moet Seraja de boekrol in de Eufraat gooien met een steen er aan als teken dat Babel ook eens op dezelfde manier zal zinken door alle rampen die de Heer over Babel aankondigt.

Jer 52: Zedekia was goddeloos en regeerde elf jaar over Jeruzalem. Dat was de reden dat God Jeruzalem en Juda verstootte. Zedekia kwam in opstand tegen de koning van Babel. Lees ook Jeremia 39. Nebukadnessar belegerde Jeruzalem 1,5 jaar en hongerde de stad uit. Wanneer Nebukadnessar Jeruzalem inneemt vlucht Zedekia met zijn leger de stad uit. Het Babylonische leger achterhaalt Zedekia. Zijn zonen en bewindlieden worden vermoord. Zedekia worden de ogen uitgestoken en geketend weggevoerd naar Babel waar hij gevangen wordt genomen. De inwoners worden naar Babel weggevoerd. Alleen de allerarmsten blijven in Juda achter. De Babyloniërs roven de tempelschatten en nemen grote delen van de tempel mee naar Babel. Door de jaren heen werden er in totaal 4600 gevangenen meegenomen naar Babel. Koning Jojachin wordt in Babel vrijgelaten uit gevangenschap als Ewil-Merodach de koning van Babel is geworden. Jojachin mocht vanaf die dag deelnemen aan de maaltijden van Ewil-Merodach en krijgt geld om in zijn onderhoud te voorzien.

KLAAGLIEDEREN

Treurlied van Jeremia nadat Jeruzalem is overwonnen. Alleen bij God vindt Jeremia nog troost. Juda bleef zondigen ondanks alle waarschuwingen. Dan komt Gods oordeel. Toch zijn wij niet omgekomen en blijft God trouw elke dag opnieuw.

Klgl 1: de straten liggen er verlaten bij. Jeruzalem eens de koningin van de volken treurt en huilt en is een slavin geworden. Niemand helpt en vrienden hebben haar verraden en zijn vijanden geworden. Juda is verbannen en leeft nu in een ver land. De poorten zijn verlaten, priesters klagen en de meisjes zijn weggesleept. De Heer heeft Jeruzalem gestraft voor haar vele zonden en de inwoners als slaven naar een ver land weggevoerd. Haar schoonheid en luister zijn verdwenen.

Niemand kwam te hulp. Nu ligt ze in de goot, door haar vijanden overwonnen. Ze is leeggeplunderd en al haar waardevolle bezittingen zijn meegenomen. Haar heilige tempel is door vreemde volken onteerd. De achterblijvers hebben honger en worden veracht. Dit alles heeft de Heer Jeruzalem aangedaan in Zijn vlamme toorn. Op Zijn bevel kwam een machtig leger opzetten om de jongeren te vernietigen en om de geliefde stad te vertrappen. Jeremia moet bitter huilen; zijn Trooster is ver weg terwijl Hij de enige is die kan helpen. Hij geeft de Heer gelijk want Juda is tegen God in opstand gekomen. Jeremia vraagt God om te kijken naar zijn wanhoop en gebroken hart. Omdat God het heeft beloofd, vertrouwt Jeremia er op dat God de Babyloniërs, de Chaldeeën, zal straffen en hen laat overkomen wat zij Juda hebben aangedaan. God: kijk naar hun zonden en geef hun dezelfde straf.

Klgl 2: Jeruzalem ligt in het stof van de aarde; voor de tempel was zelfs geen genade. Jeruzalem is samen met zijn heersers vernederd. God trok Zijn beschermende hand terug. Zijn vreselijke toorn is als vuur over hen uitgegoten. Het volk kan de heilige feesten en sabbatten niet meer vieren. Zijn eigen altaren heeft de Heer afgewezen. Jeruzalem is vernietigd en de poorten zijn ingestort. Koningen en prinses zijn als slaven weggevoerd en de profeten zijn er niet meer. Uw valse profeten hebben onwaarheden verkondigd; ze logen en zeiden dat alles in orde was. Spotters honen en vijanden lachen ons uit. Het zijn echter niet de Babyloniërs die dit hebben gedaan, het is de Heer die dit over ons heeft laten komen. Hij heeft ons gewaarschuwd en het ons voorgezegd. Jeremia roept dan met zijn handen omhoog tot God: "Och Heer denk toch aan ons"! Dit zijn Uw eigen mensen. Kijk ze in de straten liggen: oud, jong, jongens en meisjes, gedood door het zwaard en vertrapt onder de voeten van de vijand.

Klgl 3: dag en nacht rust Zijn hand zwaar op mij. Ik kan niet ontsnappen en geketend vastgebonden. De pijlen die Hij afschoot dringen diep in mijn hart. Eigen landgenoten lachen mij uit. Jeremia weet niet meer wat geluk is. Er is geen hoop meer want de Heer heeft hem verlaten. Maar.... toch blijft Jeremia hopen: want door de goedheid van de Heer zijn Jeremia met de achterblijvers niet omgekomen (Jer 39-40). God zorgt voor ons en is elke dag trouw. Hij wacht rustig op de hulp van God. **Dan zegt Jeremia wat Jezus later zal herhalen: "laat hij (een jonge man) zijn andere wang toekeren naar hen die hem slaan"**. Als vernederd worden ze vertrapt, zou de Heer dat dan niet zien? Van de Allerhoogste komt zowel het goede als het kwade. Waarom zouden we dan mopperen en klagen als we worden gestraft? Onderzoek u zelf en beken schuld en keer terug naar de Heer. Geef toe dat we hebben gezondigd. Dan wijst Jeremia naar de situatie dat hij in de put werd gegooid en het water hem aan de lippen stond (Jer 38). Hij riep God om hulp en werd vervolgens gered. Heer U bent mijn Raadsman. Verdedig mijn zaak! Och Heer vergeld toch al het kwaad dat zij mij hebben aangedaan. Achtervolg hen en vaag hen weg.

Klgl 4: er is honger en dorst in Jeruzalem want de zonde van Juda is groter dan die van Sodom en Gomorra. Zij die met het zwaard zijn gedood zijn beter af dan zij die een langzame hongerdood sterven. Vrouwen hebben zelfs hun kinderen gekookt en opgegeten. Mannen wankelen als blinden door de straten van Jeruzalem. Hulp vanuit Egypte komt niet. Ons einde is nabij en onze dagen zijn geteld. Eens komt er echter een einde aan de ballingschap, de straf die God Israël oplegde. De zonden van Edom zullen echter worden blootgelegd. Lees ook het boek Obadja...

Klgl 5: Heer, kijk naar de ellende waar wij onder gebukt gaan. Wij dragen de verdiende straf voor de zonden die onze voorouders hebben gedaan. Wij zoeken voedsel in de woestijn en lopen gevaar om door de vijand te worden gedood. Vrouwen worden verkracht. Jonge mannen moeten koren malen en kinderen wankelen onder de zware last die ze moeten dragen. Vreugde is gedoofd, dansen is nu rouwen. Och Heer U blijft voor eeuwig dezelfde. Uw troon staat vast van generatie op generatie. Bewerk in ons hart een ommekeer en breng ons weer bij U terug. Dat is onze enige hoop! Of hebt U ons voorgoed afgewezen? Komt er ooit een einde aan Uw toorn tegen ons?

EZECHIEL

Ezechiël is als priester opgeleid en wordt in 597 v Chr. meegevoerd naar Babel. Ezechiël profeteert vanuit Babel onder zijn medebalingen dat de achtergebleven mensen in Jeruzalem het oordeel zullen ondergaan en dat Jeruzalem zal worden verwoest. Vanaf hoofdstuk 34 verandert zijn boodschap van oordeel in één van troost en hoop voor de toekomst, waarbij God een nieuw begin zal maken met Israël. God belooft Zijn volk trouw te blijven. Ezechiël was een tijdgenoot van Jeremia. De boodschappen van beide profeten lijken dan ook op elkaar. Waarschijnlijk kenden Ezechiël, Daniël en diens drie vrienden elkaar. Opbouw van het boek is als volgt: Ez 1-24: beschrijft Israëls ondergang. Ez 25-33: beschrijft het gericht over de naties. Ez 34-48: beschrijft Israëls herstel.

Ez 1 - 2: visioen van de levende wezens en roeping Ezechiël: in het vijfde jaar van zijn ballingschap ging voor Ezechiël plotseling de hemel open en zag hij visioenen van God. Ezechiël ziet een fel verlichte wolk (T58 en T218) op zich afkomen met daarin iets dat blonk als goud. Uit het midden komen vier wezens (Cherubs/engelen) tevoorschijn die er uitzien als mensen. Deze wezens/mensen hebben ieder vier gezichten en hebben twee paar vleugels. De benen zijn recht en hebben voeten die op hoeven van een kalf lijken en glanzen als koper. Onder elke vleugel ziet Ezechiël mensenhanden; de vier wezens zijn met de vleugels aan elkaar verbonden. Lees ook Op 4 en Jes 6.

Elk wezen had aan de voorzijde het gezicht van een mens, aan de rechterkant het gezicht van een leeuw, links het gezicht van een stier en van achteren een gezicht van een arend. Ieder heeft twee vleugels aan elkaar vastzitten en de andere twee vleugels bedekken het lichaam. De wezens bewegen zich recht vooruit en worden voortbewogen door de Geest van God. Tussen hen in gaat vuur heen en weer en schieten bliksemflitsen. De wezens verplaatsten zich bliksemsnel.

Onder hen zag Ezechiël een wiel met daarin haaks een ander wiel. Ze bewogen in alle richtingen zonder echter van positie te veranderen. Het was één Geest die de wezens bewoog.

Boven de Cherubs/wezens was een strakke hemel van blinkend kristal. Onbeschrijfelijk mooi. Als de wezens vlogen maakten de vleugels het geluid van golven die op het strand klotsen, of op de stem van de Almachtige, of van het geluid van een oprukkend leger. Wanneer ze stilstonden vouwden de vleugels zich weer.

Opeens hoort Ezechiël een stem uit de hemel. Hoog daarboven stond een troon gemaakt van saffiersteen. Op de troon een gestalte van een mens. Boven Zijn middel glansde het lichaam als goud en vuur. Onder Zijn middel leek het te vlammen en een enorm licht omlinjende het lichaam. De schittering leek op de regenboog. **Zo ziet de heerlijkheid van de Heer er uit.** Toen Ezechiël dit allemaal zag liet hij zich met zijn aangezicht op de grond vallen; dan hoort hij de stem van God spreken: "Sta op Ezechiël. Ik stuur u naar de Israëlieten; Mijn volk dat in opstand tegen Mij is gekomen. Ze hebben verharde harten en zijn stijfkoppig. Ik stuur u om Mijn boodschappen door te geven. Of ze luisteren of niet: ze zullen weten dat ze een profeet in hun midden hebben gehad". Ezechiël: "wees niet bang; laat u niet ontmoedigen. Weet: het volk zijn rebellen en ze zijn tegendraads. Laat hun desondanks weten wat Ik tegen hun wil zeggen". Ezechiël: "word zelf niet opstandig zoals zij". Ezechiël krijgt dan van God een boekrol die aan beide kanten is beschreven vol klaagzangen en rouwklachten.

Ez 3: God draagt Ezechiël op om de boekrol op te eten. Deze smaakt hem als honing. Dan moet hij gaan om Gods boodschap door te geven. God zegt daar tevens bij dat het volk niet naar hem zal luisteren; ze luisteren immers ook niet naar God zelf. Ezechiël hoeft niet bang te zijn want God zal hem harder maken dan diamant of graniet. Laat u niet afschrikken. Vóór Ezechiël Gods boodschap doorgeeft moet hij deze zelf eerst diep in zijn hart laten zinken. Dan hoort Ezechiël weer het geluid van de vleugels van de wezens. Ezechiël is dan zeven dagen helemaal opgewonden en heeft een bezwaard hart en is totaal verbijsterd en vindt geen woorden om uit te brengen.

De Heer zegt dan tegen Ezechiël dat Hij hem als “wachter” over Israël aanstelt. (T202) Elke waarschuwing die God geeft moet Ezechiël doorgeven. God geeft daarbij aan dat als Ezechiël dit niet doet, dat Ezechiël dan door God ter verantwoording zal worden geroepen over de doden die vallen. Als de goddelozen echter ondanks de waarschuwing van Ezechiël sterven, dan is dat buiten de schuld van Ezechiël. Hij heeft immers gedaan wat God hem opdraagt. Weigert een gewaarschuwd mens zich te bekeren, dan sterft hij in zonde. Bekeert een mens zich echter als Ezechiël hem waarschuwt, dan zal hij blijven leven en dan heeft Ezechiël ook zijn eigen leven gered.

Dan openbaart God zijn heerlijkheid opnieuw aan Ezechiël, zoals beschreven in Ez 1, en krijgt Ezechiël de opdracht om zichzelf in huis op te sluiten waar men hem zal vastbinden. De tong van Ezechiël zal God doen vastkleven zodat hij niets kan zeggen. Het is een opstandig volk! Elke keer als God een boodschap geeft zal Hij de tong van Ezechiël losmaken zodat hij kan spreken tot het volk. Ezechiël moet dan steeds het volgende zeggen: “De Oppermachtige Heer zegt: laat iedereen er naar luisteren die wil; wie dat niet doet, moet het maar laten”.

Ez 4: God geeft Ezechiël aan dat hij een kleitablet moet nemen en daar Jeruzalem op moet tekenen met zijn muren en vijandelijke kampen er om heen. Hij moet een ijzeren plaat tussen hem en de kleitablet zetten en hij moet naar Jeruzalem blijven kijken als zou hij het willen innemen. Dat is het teken van God dat een vijandelijk leger Jeruzalem zal innemen. Ezechiël moet vervolgens 390 dagen op zijn linker zijde gaan liggen om de zonden van het volk. Dat betekent dat God Israël (Noordelijke 10 stammenrijk) 390 jaar zal straffen met gevangenschap en verguizing. Daarna moet Ezechiël zich omdraaien en 40 dagen op zijn rechterzijde gaan liggen. Ditmaal voor de zonden van Juda (Zuidelijke 2-stammenrijk).

Al liggend moet Ezechiël doorgaan met zijn waarschuwing over het beleg van Jeruzalem met één ontblote arm. (T203) Kondig haar ondergang aan! God zal Ezechiël vastbinden zodat hij zich niet kan omdraaien. 390 dagen mag hij alleen brood eten. Hij moet zelf eerst de ingrediënten verzamelen. Volgens een bepaald rantsoen moet hij door de 390 dagen komen met elke dag één liter water. Vuur moet hij maken met menselijke uitwerpselen. Doe het zodat iedereen het ziet. Zo kan Israël weten dat ze onrein brood zullen eten in heidense landen waar ze naar toe verbannen zijn. Ezechiël vraagt God of dit echt zo moet? Hij heeft zichzelf nooit verontreinigd. God staat dan toe dat hij mest van een koe mag gebruiken ipv menselijke mest. God zegt dat brood en water schaars zullen worden in Jeruzalem en dat ze door hun zonden honger gaan krijgen.

Ez 5: Ezechiël moet zijn haar afsnijden en in drie gelijke delen verspreiden: leg een derde deel op de kleitablet van Jeruzalem en verbrand het tegen het einde van de belegering. Leg het tweede deel ook weer op de kleitablet en sla het haar en de tablet aan stukken door een zwaard. Het laatste deel van het haar moet je door de wind laten wegblazen. Zo zal Ik Mijn volk achtervolgen met het zwaard. Wikkel tenslotte een klein beetje haar in de plooi van uw mantel. Gooi een deel daarvan in het vuur dat vervolgens zal overslaan naar heel Israël. Zeg vervolgens tegen Israël: “omdat u opstandig bent geweest tegen de Heer en opstandiger was dan de volken om u heen zal de Oppermachtige Heer tegen Jeruzalem optreden en het voor de ogen van alle volken straffen. Dit vanwege de zonden die u hebt bedreven. Vaders zullen hun kinderen opeten en andersom. Overlevenden zullen over heel de wereld verspreid worden. Ik zal u niet sparen. Een derde deel zal sterven van de honger en door ziekte. Een derde deel zal worden afgeslacht buiten de stad. Een derde deel zal achterna gezeten worden door de vijand. De wereld zal u uitlachen. Ik de Heer heb het gezegd”.

Ez 6 - 7: Ezechiël moet profeteren: “Ik de Heer breng oorlog over u en vernietig uw afgoden. Uw mensen slacht ik af rondom de afgoden altaren. Al uw steden verwoest Ik en verbrijzel uw afgoden en afgoden altaren. Wel zal Ik een klein deel van Mijn volk sparen en onder de volken verspreiden. Zij zullen aan Mij terugdenken en zich gaan schamen over het kwaad dat ze hebben bedreven. Hef uw handen omhoog en schud uw hoofd en toon berouw over de goddeloze dingen die ze hebben gedaan. Ik zal Mijn toorn op hen loslaten. Dan zullen ze beseffen dat alleen Ik de Heer ben. Ik treed hard op en vaag uw steden weg. Dan zult u erkennen dat Ik de Heer ben.

Het einde is gekomen voor uw land. Het is zover! Mijn toorn ontbrandt. God zal het gedrag oordelen en het volk zal boeten voor hun praktijken. Ik heb geen medelijden; de ene ramp komt na de andere. Uw einde komt er aan; het is een dag van paniek want uw goddeloosheid en trots heeft zijn top bereikt. Wie binnen de muren blijft zal verhongeren. Daarbuiten doodt de vijand u. Al uw geld is waardeloos. Uw schatten zijn omgesmolten. Uw tempel zal worden ontwijfd. Overal in het land zijn bloedbaden. Jeruzalem is vol geweld. Tevergeefs zal men wachten op profeten en priesters. De koning en zijn adviseurs worden door wanhoop verlamd. De mensen zijn radeloos van angst. Dan zullen ze toegeven dat Ik de Heer ben”.

Ez 8: dan ziet Ezechiël weer de gedaante van God (zie Ez 1 en 2). God pakt Ezechiël bij de haren en tilt hem op in de lucht, vanuit Babel waar hij in ballingschap is, en brengt hem naar de noordelijke poort van Jeruzalem. God toont Ezechiël de grote zonden die het volk doet bij de afgodenaltaren. Vervolgens brengt God Ezechiël binnen in de tempel en laat hem de goddeloosheid zien die daar bedreven wordt. Hij ziet zeventig leiders die daar de afgod-afbeeldingen aanbidden. Vervolgens laat God aan Ezechiël een andere plek bij de tempelpoort zien waar vrouwen huilen om een afgod. Dan toont God Ezechiël vijftientig mannen die de zon aanbidden. Dan zegt God dat Hij niet snapt dat het volk dit doet en geeft Ezechiël aan dat dit de reden is dat Hij het volk meedogenloos zal straffen en geen genade kent; ook al schreeuwen ze om hulp.

Ez 9 - 10: God roept dan zes engelen (mannen) met een dodelijk wapen. Eén van hen had linnen kleren en een schrijverskoker; aan hem draagt God op om door Jeruzalem te gaan en alle mensen die zuchten onder, of die gebukt gaan onder de zonden, van een teken te voorzien op hun voorhoofd. (T204) De andere vijf krijgen opdracht om achter hem aan te lopen en alle mensen te doden die geen

teken op hun voorhoofd hebben gekregen. Vervolgens krijgen ze opdracht om alle lijken in de voorhoven van de tempel te gooien. Ze trokken door de stad en deden wat hun was opgedragen door God. Ezechiël die dit aanschouwt valt vol ontzetting op de grond.

God draagt de man in linnen kleding op om tussen de wielen onder de Cherubs in te komen en gloeiende kolen over Jeruzalem te gooien. Daarna gaat God naar de tempel en een wolk vervult de binnenste voorhof. Gods heerlijkheid, de Sjechinah, vult de tempel die helemaal straalt. Dan beschrijft Ezechiël weer de vier Cherubs zoals in Ez 1 en 2 maar nu geeft hij aan dat hun rug, handen en vleugels helemaal bezet waren met ogen, net als de wielen. De Cherubs bewogen zich recht vooruit.

Ez 11: de Geest tilt Ezechiël weer op vanuit Babel en brengt hem naar de oostpoort van de tempel. Daar ziet Ezechiël vijftientig vooraanstaande mannen die Jeruzalem vergiftigen met hun goddeloze adviezen. Ezechiël moet profeteren dat ze wel kunnen denken dat Jeruzalem een ijzeren schild is dat het volk zal beschermen, maar dat is het niet. Jeruzalem zal worden verwoest door oorlog. Overal zal het volk in het land worden gedood door de buitenlandse vijand. U gehoorzaamt de Heer niet. Zij zullen - net als de ballingen die al naar Babel zijn verbannen - gestraft worden voor hun goddeloosheid.

Ezechiël, die al in ballingschap is..... vraagt God dan: "zult u iedereen die nog in Israël is doden?" Ezechiël moet dan de ballingen gaan vertellen dat God Zijn volk weliswaar verspreid heeft over de hele wereld, maar dat Hij ze ooit weer zal verzamelen en bijeen zal brengen in Israël. **T168** Zij zullen de afgodsbeelden verwijderen en God zal hen liefdevolle harten geven. Zij die echter nu achtergebleven zijn in Jeruzalem en hun afgoden dienen die zal God meedogenloos straffen. Daarna stijgt God weer op en vliegen de Cherubs weg en keert Ezechiël terug naar Babel en vertelt de ballingen alles wat hij in dit visioen te zien kreeg.

Ez 12: Ezechiël moet dan als teken voor Koning Zedekia van Jeruzalem en de inwoners een zware bepakking nemen en die op zijn rug binden en door de straten gaan lopen. Iedereen moet het zien. Leg hun uit dat dit een teken is van de Heer, de Oppermachtige, wat hun te wachten staat. Zij zullen uit hun huizen worden verdreven en als ballingen worden weggestuurd. De Heer zal Zedekia naar Babel brengen maar zien zal Zedekia het niet **T205** en hij zal daar sterven. Al zijn dienaren zullen worden verspreid naar alle windstreken achtervolgd door het zwaard. Een enkeling zal de Heer echter sparen zodat zij kunnen verklaren tegen de volken hoe goddeloos het volk was. Ezechiël moet dan ook aangeven dat de inwoners van Israël en Jeruzalem honger zullen hebben en angst en dat het land zal worden verwoest. God geeft aan dat al Zijn voorspellingen zullen worden uitgevoerd. Dit in tegenstelling tot alle valse voorspellingen die er gedaan zijn. Zeg dat er geen uitstel meer zal zijn en dat de Heer nu gaat doen wat Hij heeft gezegd.

Ez 13 - 14: Ezechiël moet van God de valse profeten aankondigen dat Gods hand zich tegen hen zal keren. God zal ze uit het midden van het volk verwijderen. Hun valse boodschap van vrede is een misleiding. De muren zullen omvallen. De profeten logen toen ze beweerden dat er vrede zou zijn in Jeruzalem. Ook de valse vrouwelijke profeten moet Ezechiël aankondigen dat ze zullen worden verpletterd. Ze hebben ten onrechte mensen misleid en hen nodeloos de dood ingejaagd. Nu is het afgelopen met hun bedrog. Ze zullen niet langer kunnen spreken. God bevrijdt Zijn volk uit de handen van de valse profeten. Ezechiël moet enkele leiders van Israël aangeven dat God hun in hun hart zal treffen vanwege hun afgoderij. Ezechiël moet hen oproepen zich te bekeren. Iedereen die afgoden verkiest boven God zal Hij straffen. Alle inwoners. Niemand is rechtvaardig. Vier grote straffen die alle leven uitroeien staat Jeruzalem te wachten: oorlog, hongersnood, wilde dieren en epidemieën. Er zullen overlevenden zijn die zich bij de ballingen in Babel zullen voegen.

Ez 15: dit hout dient alleen als brandhout. De Heer bedoelt dat de inwoners van Jeruzalem lijken op wijnstokken uit het bos: nutteloos. Zowel voor als na het verbranden. De Heer zal het land tot een woestenij maken omdat het volk Hem ontrouw is geworden.

Ez 16: Ezechiël moet dan opnieuw Jeruzalem confronteren met haar afschuwelijke zonden. God geeft aan dat Hij Jeruzalem direct na haar geboorte gered heeft. Hij omschrijft Jeruzalem als een jonge vrouw; zo mooi was ze. God trouwde als het ware met haar; Hij sloot een (huwelijks-)verbond met haar. Zo werd Jeruzalem van de Heer en bekleedde Hij haar met de mooiste klederen en sieraden. Volmaakte schoonheid!

Jeruzalem vertrouwde echter op zichzelf en op haar schoonheid en hoereerde: gaf zich aan afgoden.... Van de geschenken van God maakte ze afgodsbeelden. Zelfs kinderen werden er geofferd. U bouwde heidense altaren en offerplaatsen in elke straat. Onafgebroken pleegde u prostitutie, onder andere met Egypte. Ook met Assyrië bedreef u hoererij door bondgenoot van hen te worden en hun afgoden te aanbidden. Ook met Babel bedreef u overspel door hun goden te aanbidden. U vroeg zelfs geld voor uw liefde. U gaf geschenken aan hen om hun te lokken. Voor uw overspel zal Ik u laten boeten. Al uw bondgenoten zal Ik verzamelen en u straffen waar ze bij staan. Ze zullen u vernietigen en u in stukken hakken. Wanneer dat allemaal gebeurd is zal Ik bedaren en kalm worden. In korte tijd werd Jeruzalem erger dan Sodom. De Heer zal Jeruzalem laten boeten voor het verbreken van het verbond.

Ezechiël eindigt echter positief: TOCH houd Ik me aan Mijn belofte uit uw jeugd. Ik zal een eeuwig verbond met Jeruzalem sluiten en het bekrachtigen. U zult weten dat Ik de Heer ben. Ik zal u vergeven wat u hebt misdaan en vol schaamte de hand voor uw mond houden en zwijgen.

Ez 17: Ezechiël moet het volk een raadsel geven: een grote arend met brede krachtige vleugels vol kleur en lange veren vliegt naar Libanon. De arend zaait zaad dat uitgroeit tot een mooie wijnstok die stevig wortelt in mooie vruchtbare waterrijke grond. Dan vliegt er een andere arend over. De wijnstok vraagt die arend om water terwijl hij voldoende heeft. De wijnstok pleegt dus overspel.... De Heer zegt daarop dat hij de wijnstok met wortel en al uit de grond zal rukken en het zal laten verdorren. Ezechiël moet het volk dit raadsel uitleggen: de Heer zal koning Nebukadnessar van Babel (de eerste arend) naar Jeruzalem sturen; hij zal de koning en zijn hooggeplaatsten wegvoeren naar Babel. Een lid van de koninklijke familie, Zedekia, sluit een verbond met Nebukadnessar en zweert de koning van Babel trouw. Zedekia komt echter in opstand en sluit een verbond met Egypte en vraagt om hem te bevrijden van de Chaldeeën. Dat lukt hem echter niet en Nebukadnessar zal Zedekia met wortel en al uitrukken en Zedekia zal in Babel sterven. Lees Jer

39 en 52. Jeruzalem zal opnieuw belegerd worden waarbij veel slachtoffers vallen. Veel vluchtelingen zullen worden achterhaald en sterven door het zwaard. De overblijvers zullen over de wereld worden verspreid. Ik de Heer heb het gezegd en het zal gebeuren.

Ez 18: Ezechiël moet doorgeven dat een mens alleen om zijn eigen zonden zal sterven. Een rechtvaardig man die leeft zoals God in Zijn verordeningen heeft aangegeven en geen afgoden dient zal zeker leven. Leeft een man niet volgens Gods regels of hij dient afgoden, dan zal hij zeker sterven door zijn eigen schuld. Leeft zijn zoon echter "recht" voor de Heer, dan zal hij zeker niet sterven voor de zonden van zijn vader. Als een zoon het goede doet en Mijn wetten naleeft, zal hij zeker leven. Wanneer een goddeloos mens zich bekeert en rechtvaardig gaat leven, dan zal hij zeker leven en niet sterven. Zijn zonden uit het verleden zullen hem worden vergeven.

God geeft aan dat Hij helemaal niet graag ziet dat een goddeloze sterft. God wil dat deze mens zich bekeert. Dan wijst God op Israël dat dit ook voor hen geldt. Maar het volk is onrechtvaardig; niet IK! Ik zal Israël daarom oordelen naar hun daden. Houd op met zondigen nu het nog kan! Werp uw zonden af. Het doet God geen plezier om Israël te zien sterven. Bekeer u liever en leef!

Ez 19: Joachaz werd weggevoerd naar Egypte. Daarop koos het volk Jozakin. Net als zijn voorganger werd hij een menseneter. Volken om hem heen omsingelden hem en namen hem gevangen en brachten hem naar Babel en namen hem gevangen. Uw moeder leek een wijnstok aan vruchtbare wateren met sterke ranken met veel vruchten. In toorn werd de wijnstok uit de grond gerukt en verbrand. Nu is de wijnstok in de wildernis geplant in droge grond. Hij wordt verteerd en er is geen rank meer die geschikt is voor de konings scepter. De profetie is vervuld en een klaaglied geworden.

Ez 20 - 21: Ezechiël moet de leiders beoordelen en veroordelen en hen opnieuw de geschiedenis herhalen. Dat God het volk uit Egypte heeft gevoerd maar dat ze steeds ongehoorzaam waren, in opstand tegen God kwamen en afgoden zijn gaan dienen. God had juist aangegeven dat ze in het beloofde land de afgodsbeelden moesten opruimen en de altaren van afgoden moesten vernietigen. Dat deden ze niet. God gaf hun Zijn wetten en leefregels en de sabbat. Toch kwamen de Israëlieten in opstand. Ze bleven God beledigen. Meer keren heeft God hun willen straffen maar deed dat tenslotte niet om de eer van Zijn naam te beschermen. Tegen de kinderen gaf God aan om niet het voorbeeld van hun vaders te volgen. Maar ook zij kwamen in opstand. Ezechiël moet de leiders vertellen dat God hen geen raad meer zal geven. God zal hen met krachtige hand regeren. God zal hen met machtige hand laten terugkeren uit de landen waar ze naar toe zijn verspreid. God zal hen berechten. God zal hen zorgvuldig tellen en slechts een klein deel laten terugkeren voor het sluiten van een nieuw verbond. De rest zal worden verwijderd.

Heel Israël zal Mij eens in Jeruzalem op de heilige berg aanbidden. Daar zal Ik u aanvaarden wanneer Ik u uit ballingschap terugbreng. Ezechiël moet dan profeteren tegen het zuiden en de Negev: "Ik zal u in brand steken. Elke boom zal verbranden en het vuur zal niet worden gedoofd". Ezechiël moet dan tegen Jeruzalem en Israël profeteren: "Ik ben tegen u en zal het volk doden vanaf de Negev tot aan het Noorden. Niemand spaar Ik. Mijn vervloeking is onderweg. Mijn oordelen worden uitgevoerd. Al Mijn waarschuwingen hebt u genegeerd. Een vreselijk bloedbad staat u te wachten. De koning van Babel zal komen om Jeruzalem aan te vallen en hen allen gevangennemen. Koning Zedekia doe de kroon van uw hoofd want het is met u afgelopen. Armen krijgen eer en rijken worden vernederd. Het koninkrijk wordt een grote puinhoop en vervalt in ruïnes". Ook tegen de Ammonieten moet Ezechiël profeteren: "uw goden kunnen u niet redden. De dag van de eindafrekening is gekomen. U wordt gedood in uw eigen land. U zult worden uitgeleverd in de handen van wrede mannen die u zullen verwoesten. Uw naam zal verledentijd zijn. Ik de Heer heb het gezegd en het zal gebeuren".

Ez 22: Ezechiël krijgt opdracht om de gruweldaden van Jeruzalem in het openbaar te brengen. Het is de stad van gruwelijkheden en afgoderij. Diverse misstanden noemt Ezechiël:

- mishandeling;
- vreemdelingen worden er uitgebuit;
- onrecht aan wezen en weduwen;
- verwaarlozing van de sabbatten;
- overspel in allerlei vormen;
- moord;
- afpersing en woekerwinsten.

Koningen, leiders en de priesters, maar ook alle inwoners maken zich hier schuldig aan. Al dit onrecht is dus wat volgens de wetten van Mozes verboden is. God gaat Jeruzalem en Juda daarom verwoesten. Het oordeel nadert. Zijn toorn komt over de stad en het land. God zal de stad en Juda in Zijn smeltoven omsmelten. God geeft de volledige straf voor al hun zonden.

Ez 23: Ezechiël krijgt een boodschap die hij moet doorgeven. Twee zusters, Oholiba en Oholiba, zijn de namen voor wat God bedoelt: Samaria en Jeruzalem. Samaria is het 10 stammenrijk Israël, en Jeruzalem het 2 stammenrijk Juda. God trouwt met beide vrouwen. Hij haalt hen uit Egypte. Ze zijn van Hem. De dames gaan echter al in Egypte hoereren en plegen daarmee overspel. (T206)

Oholiba (Samaria) hoereert met Assyrië. God geeft haar daarom over aan de Assyriërs en hun afgoden. Zij doden haar en namen haar mee naar Assyrië als slaven (ballingschap van het 10 stammenrijk). Oholiba (Jeruzalem-Juda) volgt het voorbeeld van haar zuster. Ze is nog erger. Ze gaf zich over aan afgodsbeelden en flirtte met andere volken en deelde met hen het bed. Daarom geeft God hen over aan de Chaldeeën en de Assyriërs en die zullen haar met nietsontziende wreedheid behandelen. Dood, verminking en verderf zal het gevolg zijn. Omdat Jeruzalem haar zuster is achterna gegaan zal Ik u met dezelfde rampen straffen. De beker van Mijn toorn zult u tot de laatste drup leegdrinken.

Ezechiël moet Samaria en Jeruzalem beschuldigen van al haar gruweldaden. Ze zijn overspeligen en moordenaars. Ze ontvangen de straffen die de wetten voorschrijven. Vijanden zullen hen stenigen en hen doden en hun huizen platbranden. U zult zwaar moeten boeten. Zo zult u erkennen dat alleen IK de Heer uw God ben.

Ez 24: Ezchiël moet de opstandige Israëlieten, zijn mede ballingen dus... het volgende aangeven: een pot water wordt op het vuur gezet met daarin het vlees van schapen. Het moet net zo lang koken totdat het vlees van de botten valt. Jeruzalem is de roestige pot. Het vlees erin is de verdorvenheid van het volk. Zo zal God het vuur van Zijn toorn onder Jeruzalem opstoken en de inhoud van de pot doen koken. God vertelt Ezechiël dan dat Hij zijn geliefde, zijn vrouw, zal doden. Ezechiël mag echter niet openlijk rouwen. De mensen om hem heen (zijn mede-ballingen) vragen zich af wat dit nu te betekenen heeft. Ezechiël zegt hen dan dat dit een teken is dat God de tempel van Jeruzalem, hun lievelingsgebouw, zal verwoesten. De mensen zullen worden afgeslacht. Dan zegt Ezechiël dat ze niet openlijk hierover mogen rouwen. Ze moeten op deze manier spijt en verdriet krijgen om al het door hen bedreven kwaad. Op een dag stopt God zijn toorn over Jeruzalem en zullen de overblijvenden naar Babel komen. Als dat gebeurt dan zal Ezechiël plotseling zijn stem terug krijgen om met hen te praten. Lees Ez 3: 26 en 27.

Ez 25 - 27: Ezechiël moet tegen de Ammonieten zeggen dat zij zwaar gestraft zullen worden voor het feit dat ze blij waren dat de tempel van de Heer, Jeruzalem en Israël werd vernietigd. God zal hen uitleveren aan andere volken en ze zullen worden leeggeplunderd. Hun naam wordt niet meer genoemd. Hetzelfde moet Ezechiël over Moab, Edom en de Filistijnen profeteren. Ook Tyrus, eens de machtigste handelsstad, zal de prooi van vele naties worden. Nebukadnessar zal Tyrus en haar dochter-steden verwoesten en met de grond gelijk maken. De zee zal u opslokken. Nooit meer zal Tyrus worden bewoond. Ezechiël moet dan een klaaglied over Tyrus zingen. Hij bezingt eerst haar rijkdom en macht in heel de wereld en eindigt met de verbijstering van de volken dat Tyrus is verdwenen (T176).

Ez 28: is en heel bijzonder hoofdstuk. Het beschrijft de ondergang van de koning van Tyrus, die denkt dat hij God is (Satan die feitelijk achter de koning van Tyrus schuilt!). Ezechiël moet de koning van Tyrus vertellen dat hij de dood van een onreine zal sterven. Ezechiël moet de volgende boodschap aan de koning van Tyrus doorgeven, waaruit blijkt dat dit de geschiedenis van Satan is: God vertelt hem dat hij slechts een mens is en geen god. Hij is weliswaar heel deskundig waardoor hij heel erg rijk is geworden. U werd echter steeds meer besmet door onrechtvaardigheid en zonde. Uw hart was vol trots vanwege al uw schoonheid en wijsheid en macht. U zult sterven als een zwaargewonde soldaat in de strijd. Ezechiël bezingt dan een klaaglied waarin God de ontstaansgeschiedenis van satan als volgt weergeeft: u was in Eden, de tuin van God (T207) met kleding die met edelstenen bezaaid was; toen u werd geschapen werden ze al voor u klaargelegd. Ik benoemde u tot de gezalfde, beschermende Cherub. U had toegang tot de heilige berg van de goden. U was volmaakt in alles. Tot het moment dat het kwaad in u werd aangetroffen. Daarom verjoeg Ik u van de berg van God. Ik heb u verbannen en wierp u op de aarde neer.

Tenslotte moet Ezechiël profeteren over Sidon: "er zal een epidemie over hen komen en verwoestende legers zullen het vernietigen. Israël uw buurland zal ik opnieuw in hun land terugbrengen en zij zullen in hun eigen land wonen. Ik verzamel hen uit alle landen en zij zullen weer veilig in Israël wonen en er wijngaarden planten". (T168)

Ez 29 - 32: Ezechiël moet dan over Egypte profeteren. Dat is in het 10^e jaar van Jojakins gevangenschap: God zal haken in de kaken van de Farao van Egypte slaan en hem als een vis op het land slepen. Als een vis zal hij Farao en zijn andere vissen (onderdanen) in de woestijn laten sterven. Toen Israël de Farao om hulp riep was zijn macht niet toereikend omdat hij op zichzelf vertrouwde ipv op God. Ik verwoest Egypte en 40 jaar lang zal er niemand doorheen kunnen trekken. Het zal volledig onbewoond zijn. Na die 40 jaar zullen de Egyptenaren echter weer terugkomen en zal er opnieuw voorspoed zijn. Ze zullen echter een onbelangrijk koninkrijk zijn. Ze blijven zó zwak dat ze zich nooit meer boven andere volken kunnen verheffen. Ezechiël krijgt dan in het 27^e jaar van Jojakins gevangenschap in Babel de boodschap dat Nebukadnessar van Babel strijd voert tegen Tyrus en dat hij Egypte aan Nebukadnessar zal geven. 13 jaar lang belegert Babel Tyrus en heeft de rijkdommen van Egypte nodig om het beleg te kunnen volhouden. Tenslotte geeft Ezechiël aan dat God vertelt dat er een tijd komt dat de glorie van Israël van vroeger zal herleven en dat Egypte dan zal erkennen dat Ik de Heer God ben.

Dan geeft God aan dat Egypte met al haar bondgenoten (Ethiopië, Lydië, Put, Arabië en Libië) door oorlog door het zwaard zullen vallen. Er komt een einde aan haar trotse kracht. Nebukadnessar zal ontelbaar veel inwoners vernietigen. God zal al de afgoden en hun beelden vernietigen. Er zal geen koning meer zijn. Met name wordt Tachpanches genoemd. Haar inwoners zullen worden gevangen genomen. In het 11^e jaar van Jojakins gevangenschap ontvangt Ezechiël de boodschap dat de Farao is gebroken door Nebukadnessar en dat de Egyptenaren zullen worden verspreid over vele landen. Egypte zal weten dat Ik, de Heer God ben. Ezechiël moet Farao zeggen dat hij zich moet vergelijken met het oude Assyrië. Dat was een groot en machtig volk. Sterk en vol schoonheid. Vanwege haar trots en arrogantie heeft God dat oude Assyrië - inclusief al haar bondgenoot volken - door een overheerser uit Babel vernietigd. Op dezelfde manier Egypte zult u samen met al de onreine volken in het diepst van het dodenrijk neerdalen. Dat is het lot van Farao en zijn onderdanen.

Ezechiël moet dan in het 12^e jaar van Jojakins gevangenschap een klaaglied over Egypte zingen. Farao wordt met een krokodil langs de Nijl vergeleken die God in een net vangt, op het droge legt en daar zal sterven. Vogels uit de hemel zullen hem opeten. Als Egypte valt zal er duisternis over de wereld vallen en iedereen zal geschokt zijn. Het zwaard van Babel zal u neervellen. Ezechiël krijgt 2 weken later een boodschap dat hij moet huilen om Egypte en dat hij het volk moet sturen naar het dodenrijk. Daar liggen ook de andere door God gevelde onreine volken zoals de Assyriërs, Mesech en Tubal en Edom en Sidon. Al de machtige mannen, die eens angst zaaiden, liggen daar gedood door het zwaard. (T208 en T412) Wanneer de Farao daar komt bemerkt hij dat hij dus niet het enige leger is dat gesneuveld is. Dat zij Farao tot troost.....

Ez 33: een wachter moet op de muur op de uitkijk staan om te waarschuwen voor de vijand. Dat is de taak die de Heer Ezechiël geeft om te waken over Israël. Hier herhaalt God wat in Ezechiël 3 staat. Doel is primair dat de goddeloze zich bekeert van zijn zondige weg en God niet hoeft te straffen. Een rechtvaardig mens zal immers blijven leven. Twaalf jaar na de ballingschap van Juda komt er iemand - die in Jeruzalem ontsnapt is - Ezechiël vertellen dat de stad is gevallen. De avond er voor had God de mond van Ezechiël weer geopend en moest Ezechiël zijn mede-ballingen vertellen dat de achterblijvers in Jeruzalem zullen worden gedood door het zwaard vanwege hun

ongeloof en zware overtredingen. Jeruzalem en het bergland zullen worden verwoest. God zegt dan tegen Ezechiël dat zijn volksgenoten wel horen wat Ezechiël zegt, maar dat ze zich er niets van aantrekken. Ezechiël is slechts tijdverdrijf voor hun; ze slaan geen acht op hem en zijn van God afkomstige boodschap. Pas wanneer de vreselijke dingen hun overkomen zullen ze beseffen dat ze een profeet onder zich hebben gehad. (T209)

Ez 34: (T210) Ezechiël moet de leiders van het volk zeggen dat ze naar hun volk hadden moeten omkijken. Zij zijn de herders van de schaapskudde en ze hadden zich om hen moeten bekommeren. Ze hebben de kudde echter in de steek gelaten en hebben alleen maar aan zichzelf gedacht. God zal daarom de leiders (de herders) van de kudde vandaan halen en God zal ZELF de kudde redden. God Zelf zal de schapen zoeken en voor hen zorgen. Hij zal zijn als een "goede herder" die voor Zijn kudde zorgt. God zal de kudde weghalen uit de volken waar de schapen naar verbannen zijn en hen terugbrengen naar hun eigen land Israël en hen goede weidegrond geven. Vredig zullen ze daar kunnen liggen en grazen (1000jr (Messiaanse-) Rijk). God Zelf zal rechtspreken tussen het ene schaap en het andere. Één herder zal God aanstellen: David. Hij zal hun herder zijn en voor hen zorgen. Er zal een vredesverdrag zijn en de gevaarlijke wilde dieren zullen uit het land verjaagd zijn. Veilig zal Mijn volk in Israël wonen. Voedsel in overvloed en er zal geen lijden meer zijn. U bent Mijn volk en IK ben uw God en alle volken zullen dat weten.

Ez 35: God heeft alle wreedheden van Edom en al haar haat tegen Israël gezien en gehoord. Edom zal verwoest worden door de toorn van de Heer. Lees ook Ez 25 en Obadja. U had plezier in Israëls lot. Nu zal God zich verheugen over het lot van Edom. Edom zal een woestijn worden. U zult erkennen dat Ik de Heer ben.

Ez 36: Ezechiël moet profeteren dat God diep gegriefd is dat Israël mikpunt van spot is geworden voor de volken. Met name wordt Edom weer genoemd. God zweert dat Hij de volken op hun beurt zal bespotten. Er zullen goede tijden voor Israël aanbreken. God staat aan de kant van Israël en Hij zal hen te hulp komen. De bevolking zal weer groeien. De veestapel zal toenemen. Huizen zullen worden opgebouwd en bewoond. Geboorten nemen toe. Sterfte van kinderen neemt af. Ezechiël moet dan profeteren: de Heer brengt u terug, maar niet omdat u het verdiend hebt. Ik breng u terug naar Israël (T168 en T211). Ik zal u reinigen en u van uw afgoden zuiveren. Uw versteende hart vernieuw ik met een zuiver hart. Ik plant een nieuwe geest in u. Mijn Geest zal in u wonen en Ik verlos u van uw zonden. Landbouwgrond zal ik weer in cultuur brengen. Lees ook Amos 9: 14. Het zal veranderen in een tuin van Eden. Ik sta klaar om opnieuw te luisteren naar de gebeden van Mijn volk. Ik zal die gebeden verhoren. De verwoeste steden zullen opnieuw worden bewoond.

Ez 37: dal met doodsbeenderen: de Geest van God neemt Ezechiël mee naar een dal vol doodsbeenderen. God laat Ezechiël zien dat al deze beenderen weer tot leven zullen komen. Lees ook Jesaja 65:20. De botten zullen bedekt worden met vlees, pezen en huid en Ik zal u de adem terug geven. Dan moet Ezechiël van God de wind roepen die vervolgens komt en dan vult de Geest van God de beenderen met leven zoals hiervoor is aangegeven. Er kwam een onafzienbare menigte tot leven. God vertelt dat dit de inwoners van Israël zijn. Eerst waren ze uitgedroogd, zonder hoop en dood. God zal de graven van hun ballingschap openen en hen weer laten opstaan en terugkeren naar Israël. (T212)

Ezechiël moet dan op twee stokken de namen kerven van de "stammen van Juda" en van "Jozef en de andere stammen van Israël". Beide stokken moet hij in één hand houden en het volk aangeven dat God alle stammen weer zal samenvoegen en hen zal verzamelen uit alle landen van de wereld en van rondom en hen zal terugbrengen in Israël. Er zal één koning over hen heersen. Ze zullen niet meer verdeeld zijn. God zal hen zuiveren en afgoden zullen ze niet meer dienen. God sluit met hen een eeuwigdurend vredesverbond. God zal in hun midden wonen en Zijn heiligdom, Zijn tempel, blijft in hun midden. Ik, de Heer, heb Israël afgezonderd om Mijn volk te zijn. (T28 en T30)

Ez 38 - 39: Ezechiël moet dan naar noordelijke richting kijken naar het land Magog. Hij moet tegen Gog de koning van Mesech en Tubal profeteren: "Ik sla haken in uw kaken en in dat van uw leger". Met dit leger zullen ook Perzië, Cush, Put, Gomer en Togarma mee optrekken. (T23 en T213) Deze landen zullen Israël binnenvallen op een moment dat Israël vrede kent. Israël woont er dan onbeschermd zonder muren. Ook zegt God dat Israël zal worden binnengevallen vanwege hun rijkdommen. God zegt dat dit in de verre toekomst zal gebeuren, dus in het laatst van de geschiedenis. Lees ook Bijlage 11. God zal hen laten optrekken en hen gebruiken om Zijn almacht te laten zien. God wordt namelijk ziedend! God zal Israël op dat moment namelijk treffen met een aardbeving. Bergen en rotsen zullen instorten en muren omvallen. De vijandelijke legers zullen zo schrikken dat ze elkaar zullen bevechten. God zal het zwaard tegen hen hanteren en ziekten over hen afroepen. Daarnaast laat God natuurgeweld op hen los. Alle volken zullen zien dat Ik de Heer ben.

Gods heilige naam: Ezechiël moet Gog vertellen dat hij en al zijn legers zullen sterven in de bergen van Israël. Ze zijn prooi voor wilde dieren en vogels. Steden bereiken ze niet. In het open veld zullen ze sterven. De inwoners van Israël zullen uw wapens verzamelen en ze opbranden; genoeg om hun zeven jaren van brandstof te voorzien. Ze hoeven geen hout te verzamelen. Want de wapens van de vijanden zijn genoeg voor wat ze nodig hebben. In de Vallei van de Reizigers ten oosten van de Rode Zee zullen alle strijders worden begraven. Zeven maanden hebben de Israëlieten nodig om al hun beenderen te verzamelen en te begraven. Na die zeven maanden zullen er mannen worden aangewezen om achtergebleven menselijke resten te zoeken en alsnog te begraven. Het land moet helemaal worden gereinigd.

Ezechiël moet dan de vogels en andere dieren roepen om bij elkaar te komen voor dit offerfeest. Kom naar de bergen van Israël en eet vlees en drink bloed van de gevallen vijanden; eet, drink tot u verzadigd en dronken bent. Vier feest aan Gods tafel! Zo toont God Zijn heerlijkheid aan de wereld zodat ze zullen weten dat Ik, de Heer ben! Mijn volk is teruggekeerd en Ik maak een einde aan hun gevangenschap. Zij zullen thuis zijn en in vrede en veiligheid leven zonder dat iemand hen lastig valt. Niemand van Mijn volk zal Ik in vreemde landen achter laten. Mijn gezicht zal Ik nooit meer voor hen verbergen; Ik zal Mijn Geest over hen uitstorten.

Ez 40 - 42: Ezechiël wordt weer door God in een visioen meegenomen naar het land Israël. Hij wordt op een berg neergezet en ziet in het zuiden een stad. Bij de tempelpoort staat een man die er uitziet als van brons. Die zegt dat Ezechiël aan zijn mede-ballingen in Babel moet gaan vertellen wat hij te zien krijgt. De man laat hem de tempel zien en meet de muren van de tempel en alle andere afmetingen van de poorten, de pilaren enz. en geeft de afmetingen aan Ezechiël door. Alle gebouwen en wachtverblijven lopen ze zo door. Daarbij ziet Ezechiël ook de inrichting van de gebouwen.

Ook het Heilige der Heilige laat de man Ezechiël zien. De hele inrichting en al zijn afmetingen krijgt Ezechiël te zien. Zo waren de muren beschilderd met afbeeldingen van Cherubs, ieder met twee gezichten: een menselijk gezicht en een gezicht van een leeuw. Daarna wordt Ezechiël buiten de tempel geleid naar de buitenste voorhof met al zijn vertrekken. De man toont de inrichting en de afmetingen. Hij laat ook de vertrekken zien waar de priesters hun offers aan de Heer moeten brengen. De wijze van priesterdienst geeft de man ook aan. Daarna leidde de man Ezechiël naar het gebied rondom de tempel. Hij kwam tot de slotsom dat het een vierkant was met zijden van 1350 meter omringd door een muur om het heilige gebied af te scheiden van het niet-geheiligde gebied.

Ez 43 - 46: daarna verschijnt de heerlijkheid van de Heer weer aan Ezechiël zoals dat ook in Ez 1 en 2 en 10 staat vermeld. De heerlijkheid van de Heer ging de oostpoort van de tempel binnen. Ezechiël wordt door de Geest naar de binnenste voorhof gebracht waar de man van brons en de heerlijkheid van God ook zijn. God vertelt dat dit de plaats van Zijn troon is en van Zijn voetenbank. Daar zal Hij blijven te midden van de Israëlieten. Ezechiël krijgt de boodschap van God om zijn mede-ballingen de details van de bouw van de tempel door te geven. (T214) Al Gods voorschriften en richtlijnen moet Ezechiël doorgeven waarbij de belangrijkste wet van de tempel is: Heiligheid! De hele top van de heuvel waar de tempel op gebouwd is, is heilig. Vervolgens krijgt Ezechiël de afmetingen van het altaar en alles er om heen door. De offervoorschriften - zoals die bijvoorbeeld in de boeken van Mozes staan - krijgt hij ook te horen.

Expliciet staat er dat de oostpoort gesloten moet blijven omdat de Almachtige er door naar binnen was gegaan. Ezechiël moet goed onthouden welke regels er gelden wie wel en wie niet in de tempel naar binnen mogen gaan. Zo moeten de koppige Israëlieten beseffen dat vreemden geen toegang hebben. Buitenlanders mogen alleen naar binnen gaan als ze in hun hart, in hun lichaam, zijn besneden. Ontrouwe Levieten moeten worden gestraft voor hun ontrouw omdat ze aan afgoden hebben geofferd. De priesterdienst en alle bijbehorende richtlijnen worden Ezechiël verteld.

Ezechiël moet aangeven dat het eerste deel van het land de Heer toebehoort. Dat is Zijn heilige deel en meet 11,25 km lang en is 9 km breed. Daarbinnen is een stuk grond van 225m x 225m bedoeld voor de tempel. Daarna mag het land pas verdeeld worden onder de twaalf stammen van Israël. Ook de afmeting voor het land van de koning wordt aangegeven. Israël moet eerlijk en oprecht zijn en krijgt richtlijnen in herinnering van inhoudsmaten en gewichten en van te betalen belasting aan de koning. De offers en feestdagen worden aangegeven zoals die ook in de boeken van Mozes zijn opgenomen. Ezechiël ontvangt de richtlijnen voor de koning. Zo zegt God dat Hij niet toestaat dat de koning eigendommen van zijn onderdanen zich toe-eigent.

Ez 47 - 48: (T215) de man neemt Ezechiël mee terug naar de tempel waar Ezechiël water onder vandaan ziet komen. Ezechiël gaat met de man mee en komt steeds dieper in het water te staan. Hij moet zelfs zwemmen om de overkant te bereiken. Ezechiël moet goed onthouden wat hij ziet. De man vertelt dat het water zal stromen naar de Dode Zee en dat het water van de zee zal genezen en weer fris en helder wordt en dat het zal wemelen van de vis. Bomen zullen er aan de oever groeien. Blad zal nooit verdorren en elke maand zullen ze nieuwe vruchten geven. Lees ook Op 22.

Dan krijgt Ezechiël de verdeling van het land onder de stammen te horen. Exact geeft God aan wat de grenzen van Israël zal zijn. Neem het land als een erfenis voor uzelf en voor de buitenlanders die bij u in uw land zijn. Tenslotte geeft God aan welke stam waar moet gaan wonen en welk deel ze van het gebied ontvangen. Elke stadspoort van Jeruzalem krijgt een naam van een stam van Israël. De totale omtrek van de stad bedraagt 8,1 km. En de stad is de woonplaats van God en zal "De Heer is daar" heten.

DANIËL

600 v Chr schreef Daniël dit boek vanuit zijn ballingschap in Babel. Hij was door koning Nebukadnessar meegenomen vanuit Juda. Daniël kreeg een goede opleiding en bekleedde uiteindelijk een hoge positie in het Babylonische Rijk en later in dat van Perzië. Daniël bleef op God vertrouwen wat hem - samen met zijn drie vrienden - in problemen brengt. Dit boek bevat naast een weergave van het leven van Daniël, ook profetieën over de toekomst. Thema van het boek is de soevereiniteit van God die de wereldgeschiedenis leidt. Koninkrijken komen en gaan maar dat van God blijft in eeuwigheid. Het kwaad zal uiteindelijk door het Goede overwonnen worden.

Het boek kan in twee delen gesplitst worden: de eerste zes hoofdstukken zijn geschiedenis, de volgende zes hoofdstukken zijn profetisch. Daniël heeft onder drie wereldleiders van twee verschillende rijken gediend: Nebukadnessar de koning van Babel. Het Babylonische rijk werd vervolgens verslagen door koning Cyres (Kores) van Medo-Perzië die vervolgens werd opgevolgd door Koning Darius. Lees ook de boeken Esther en Nehemia die volgen op de tijd van Daniël.

In Bijlage 4 zijn verschillende kaarten opgenomen van de wereldrijken waar Daniël onder gediend heeft.

In Bijlage 2 zijn verschillende schema's opgenomen die u kunt gebruiken bij de profetische hoofdstukken 7-12 van Daniël in combinatie met de profetieën uit het Bijbelboek Openbaring.

Dan 1: Jojakim is drie jaar koning over Juda als Nebukadnessar een aanval doet op Jeruzalem en hem overwint (2 Kon 24 en 2 Kron 36). (T183). Een deel van de tempelschatten van Jeruzalem neemt hij mee naar Babel om die in de tempel van zijn eigen god te zetten. Zijn dienaar Aspenaz krijgt opdracht om enkele Israëlieten naar Babel te halen die van voorname afkomst waren; zij krijgen les in de wetenschap van de Chaldeëen. Ze moesten knap zijn zowel qua verstand als uiterlijk. Naast kennis moesten ze de beste voeding krijgen die er was. Onder de jongens bevonden zich vier Judeeërs: Daniël, Chananja, Misaël en Azarja. Zij kregen echter Chaldeese namen, respectievelijk: Beltesassar, Sadrach, Mesach en Abednego.

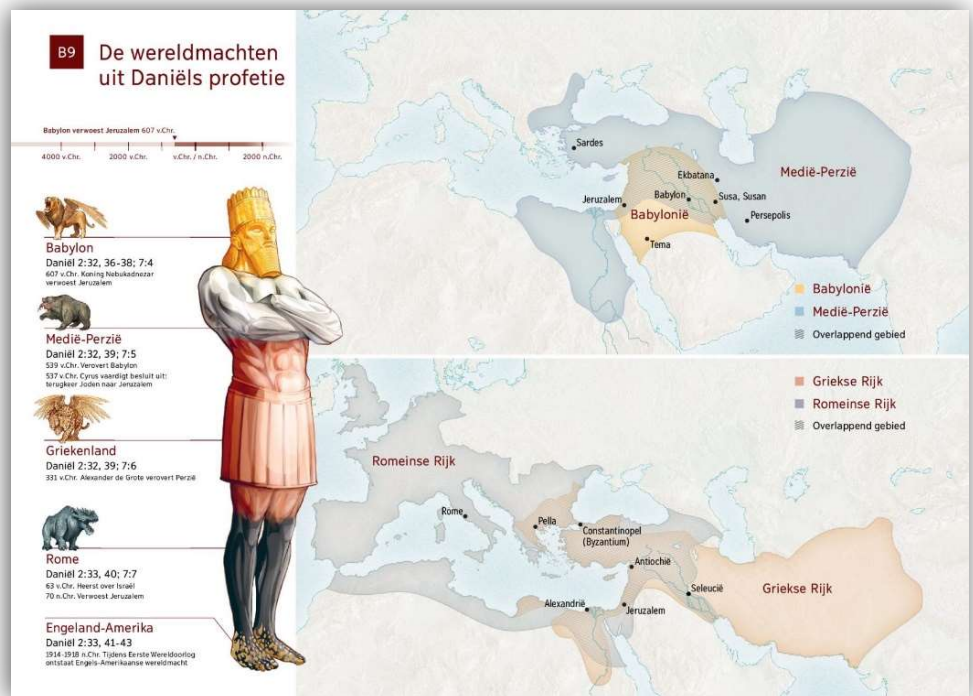
Daniël en zijn die vrienden wilden zich echter aan de reinigingsvoorschriften van de Joodse wet houden en ze vroegen om hun eigen voedsel te mogen gebruiken. Ze mogen dat tien dagen op proef doen. Na deze tien dagen zagen ze er gezonder uit dan de anderen die wel koninklijk voedsel kregen. God zorgde er voor dat ze enorm in kennis toenamen. Daniël kreeg van God bovendien de gave van profetie en visioenen. Na drie jaar hadden ze een gesprek met Nebukadnessar; die was zo onder de indruk van de vier mannen dat ze adviseur van hem werden. De adviezen van de vier mannen waren tien keer beter dan die van de geleerden en astrologen van het Babylonische Rijk. Daniël bleef adviseur tot het eerste jaar van koning Cyrus.

Dan 2: in zijn tweede regeringsjaar krijgt Nebukadnessar een nachtmerrie die hij wil laten verklaren door zijn geleerden en astrologen. Zij moeten niet alleen de droom verklaren maar ook aangeven wat Nebukadnessar had gedroomd. Daarbij horen ze dat het hun dood wordt als ze de droom niet kunnen weergeven en verklaren, maar dat ze overladen zullen worden met geschenken als ze het wél kunnen. Het is een onmogelijke opdracht voor stervelingen. Niemand lukt het. Nebukadnessar wil daarom alle wijze mannen in Babel laten terechtstellen. Daniël en zijn vrienden lopen dan ook gevaar gedood te worden. Daniël biedt dan aan om de droom uit te leggen maar wil daar wat tijd voor krijgen. Dan gaat Daniël met zijn drie vrienden in gebed en smeken ze God om de droom kenbaar te maken. Dat doet God en legt Daniël in een nachtvisioen de droom uit.

Daniël prijst daarop de God van de hemel van Wie alle wijsheid en kracht is. God kan tijden en tijdstippen veranderen en God stelt koningen aan en zet ze af. (T216) God openbaart diepe en verborgen dingen.

Daniël laat zich dan bij de koning brengen. Daniël vertelt dat het geen mens ter wereld en geen god zal lukken maar dat er een God in de hemel is die geheimen openbaart.

Daniël vertelt dat God Nebukadnessar in een droom bekend heeft gemaakt wat er in de toekomst gebeuren zal. De droom was als volgt:

Nebukadnessar zag een reusachtig glanzend beeld van een mens. Met de volgende kenmerken: afschrikwekkend uiterlijk; hoofd van het zuiverste goud; borst en armen van zilver; buik en dijen van koper; benen van ijzer; voeten van ijzer en klei. Opeens zonder enige hulp van mensenhanden rolt er een steen van een berghelling af dat het beeld vanaf de voeten in zijn geheel verwoest. Het wordt zo verpulverd dat de wind alles wegblaast. Er blijft niets van over. Dan vertelt Daniël aan Nebukadnessar de betekenis van de droom: u bent koning over vele koninkrijken en het is God die u dat gegeven heeft. U bent dat gouden hoofd. Na uw koninkrijk komt er een andere wereldmacht. Kleiner dan het uwe. Daarna komt er een derde grote macht - het koper - dat de wereld zal regeren. Daarna komt er een vierde Rijk - hard als ijzer - dat alles verwoest en verbrijzelt.

Daarna zal er een Rijk opstaan - wat de voeten en tenen voorstelt - gemaakt van een mengsel van klei en ijzer. Dat Rijk zal intern verdeeld zijn. Deze rijken zullen zich door huwelijken met elkaar verbinden. Ze zullen nooit echt een eenheid worden. Wanneer dat Rijk aan de macht is zal God een koninkrijk oprichten dat nooit ten onder gaat en in eeuwigheid zal blijven. (T216) God heeft Nebukadnessar op deze manier laten zien wat in de verre toekomst zal gebeuren Deze uitleg heeft Daniël van God ontvangen en is dus betrouwbaar en waar. Nebukadnessar buigt zich vervolgens voor Daniël neer en gaf hem hoge waardigheid en geschenken. Hij benoemt Daniël tot heerser over het gehele gebied van Babel met zijn drie vrienden als zijn assistenten.

Dan 3: Nebukadnessar laat een groot beeld voor zichzelf maken en verplicht iedereen om voor dat beeld neer te knielen en te aanbidden. Wie dat niet doet zal in een brandende oven worden gegooid. De drie vrienden van Daniël buigen er echter niet voor omdat ze de enige God - de God van Israël - dienen en alleen voor dié God willen buigen en alleen Hém willen aanbidden. (T323) De drie vrienden worden naar Nebukadnessar gebracht die uit woede de oven zeven keer heter laat opstoken. De mannen worden er in gegooid. Omdat het zo heet is geworden verbranden de soldaten die hun er in gooien.

Nebukadnessar ziet de drie mannen in de oven maar er is nog een vierde persoon bij: een engel. Nebukadnessar is zo onder de indruk dat de mannen nog leven en dat ze vergezeld worden door een engel dat hij direct de mannen er uit laat halen. Zelfs hun hoofdhaar was niet verschroeid. Nebukadnessar looft de God van Sadrach, Mesach en Abednego. Hij laat een decreet uitgaan dat iedereen die oneerbiedig is tegen de God van de drie mannen, in stukken zal worden gehouden. Vanaf dat moment stonden de mannen in hoog aanzien bij de koning.

Dan 4: tweede droom: Nebukadnessar erkent dat het koningschap van God onvergankelijk is en over alle generaties regeert. Hij krijgt een tweede droom die de geleerden en tovenaars en astrologen niet kunnen uitleggen. Dan vraagt hij Daniël om uitleg. Hij ziet een bijzonder hoge boom die tot in de hemel reikt en overal op aarde te zien was. Prachtige bladeren had hij en veel vruchten. Alle dieren schuilen in zijn schaduw en de vogels nestelen er in. De boom wordt echter neergehakt en helemaal gekapt. De stronk blijft echter in de aarde zitten omringd door een koperen band en veel groen gras. De boomstronk moet gras eten samen met de dieren. Daniël krijgt dan van God de uitleg en schrikt hevig: "koning, de boom die u zag dat bent u zelf". De samenleving zal u uit haar midden verstoppen en u zult zeven jaren in de velden leven als een dier. Dat duurt net zo lang totdat u erkent dat de Allerhoogste alle koninkrijken in Zijn macht heeft en die geeft aan wie Hij wil. De stronk blijft echter in de grond. Dat betekent dat Nebukadnessar zijn koninkrijk terugkrijgt totdat hij erkent dat de hemel de macht heeft. Daniël adviseert Nebukadnessar om een einde te maken aan de zonde in zijn leven en dat hij rechtvaardig wordt en de armen geeft wat ze toekomen. Heb met hen medelijden dan geeft God u misschien langer voorspoed.

Nebukadnessar luistert echter niet. Twaalf maanden na deze droom is hij zo trots over zijn macht dat God hem uit de samenleving verstoot en hem als een dier in de velden gras laat eten met de koeien. Zijn haren werden lang en zijn nagels werden als vogelklauwen gelijk. Hij wordt waanzinnig. Na zeven jaar keek hij omhoog en keerde zijn verstand terug en aanbad hij God de Allerhoogste en erkende Zijn macht als Koning van de Hemel. Daarop ontving Nebukadnessar de macht over zijn wereldrijk terug.

Dan 5: teken aan de wand: terwijl de regent Belsassar (zoon en opvolger van Nebukadnessar) feest viert met hooggeplaatsten en wijn drinkt uit de bekertjes uit de tempel van Jeruzalem verschijnt er een mensenhand op de muur; de vingers schrijven een tekst op de muur van de kamer waar ze zijn. De koning wordt doodsbang. Zijn vrouw de koningin vertelt van Daniël; daarop volgend laten ze hem halen. Daniël vertelt dan de geschiedenis van Nebukadnessar en diens val zoals in hoofdstuk 4 is beschreven, maar ook diens oprichting nadat hij erkende dat God de Allerhoogste is. Daniël geeft aan dat Belsassar zich boven de Heer heeft verheven en zelfs uit Gods tempelgerei heeft gedronken. God schrijft op de wand: "MENE MENE TEKEL UFARSIN". Mene betekent "geteld". De boodschap is dat de dagen van Belsassar's regering zijn geteld. Tekel betekent "gewogen". Belsassar is gewogen en te licht bevonden. Uw koninkrijk zal aan dat van de Meden en Perzen worden gegeven. Belsassar benoemt Daniël tot derde machthebber. Diezelfde nacht sterft Belsassar.

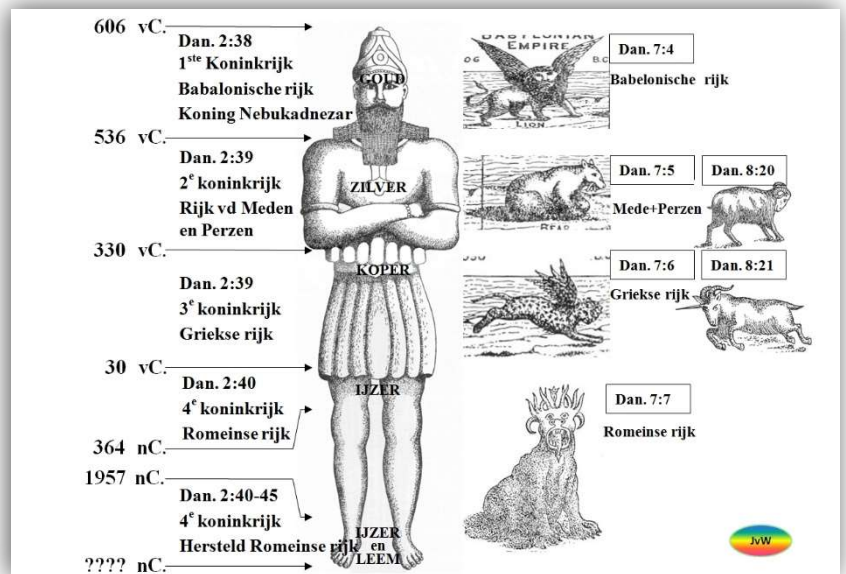
Dan 6: leeuwenkuil: Darius wordt dan de koning van de Meden. Daniël is inmiddels met nog twee anderen onderkoning. Hij stak met kop en schouders boven de anderen uit die jaloers waren. Ze zochten naar fouten van Daniël zodat ze hem konden aanklagen. Ze bedenken dan een list: iedereen die een verzoek tot een god richt behalve dan tot Darius, zal voor de leeuwen in een kuil worden geworpen. Darius is heel gevleid en bekrachtigt het besluit met zijn handtekening volgens de wet "van de Meden en de Perzen" die niet herroepen kan worden. Daniël knielt desondanks gewoon elke dag drie keer per dag voor de Allerhoogste God in de richting van Jeruzalem en doet dat openlijk voor het raam. (T323) De andere machthebbers zien dat en melden het aan Darius die niet anders kan dan Daniël in de leeuwenkuil te gooien alhoewel hij dit met tegenzin doet omdat ze hem "er in geluisd" hebben.

Darius laat Daniël in de leeuwenkuil gooien en geeft aan dat hij hoopt dat de God die hij zo trouw is Daniël zal bevrijden. Na de nacht en heel vroeg in de ochtend gaat Darius naar de leeuwenkuil en vraagt of Daniël nog leeft. Daniël roept dan dat hij Darius een lang leven toewenst en dat de God die hij trouw is hem heeft beschermd met Zijn engel. In de ogen van God is Daniël onschuldig. Daarop laat Darius de ontrouwe mannen en hun gezinnen halen en werpt hen allen in de leeuwenkuil en worden ze tot op het bot verbrijzeld. Darius laat dan in heel zijn rijk het decreet uitbrengen dat iedereen ontzag voor de God van Daniël moet hebben. Hij is de levende God aan wiens macht en koninkrijk nooit een einde zal komen. (T217)

Dan 7: visioen van de vier dieren: Daniël heeft een visioen over vier dieren in het eerste regeringsjaar van Belsassar. Later schreef hij dit als volgt op:

vier dieren rijzen op uit het water. Ze zien er als volgt uit:

- 1e dier: Leeuw met adelaarsvleugels. Deze vleugels worden uitgerukt. Hij wordt daarom rechtop op zijn voeten gezet en krijgt verstand van een mens; Koning Nebukadnezar
- 2e dier: Beer. Één poot heeft hij opgeheven en heeft drie ribben in zijn bek. Een stem zegt: eet veel vlees; Rijk van Meden en Perzen
- 3e dier: Panther met op zijn rug vier vleugels van vogels en met vier koppen. Hij krijgt veel macht; Griekse rijk
- 4e dier: ziet er afschrikkend uit met grote ijzeren tanden en verscheurt alles. Het dier had tien horens waartussen plotseling een kleine hoorn verschijnt. Daarna worden er drie andere horens uitgerukt. De kleine hoorn (de antichrist) had mensenogen en uit zijn mond komt allemaal grootspraak. Hersteld Romeinse rijk en LEEM

Na de dieren verschijnt er een beeld waarin tronen worden neergezet en een Hoogbejaarde/Oude van dagen op Zijn troon gaat zitten; dit is de Here God. Zijn kleding is sneeuwwit en Zijn haar is wit als zuiver wol. De troon is vol vlammend vuur en rijdt op vlamme wielen. Miljoenen mensen dienen Hem en miljarden mensen staan vóór Hem waarbij Hij de gerechtelijke boeken opent (T411).

Dan hoort Daniël overmoedige woorden van de kleine hoorn van het vierde dier. Het vierde dier wordt gedood en verbrand. De drie andere dieren mogen nog even blijven leven. Vervolgens ziet Daniël de Mensenzoon (Jezus Christus) op de wolken verschijnen; Hij gaat naar de Hoogbejaarde. De Mensenzoon krijgt de eeuwige macht en heerschappij en aan Zijn koningschap komt geen einde. Daniël krijgt de volgende uitleg:

- de vier dieren verbeelden vier wereldrijken. Lees ook Daniël 2.
- Daarna zal Israël - het volk van de Allerhoogste - de macht krijgen en de wereld voor altijd regeren.

Heel expliciet krijgt Daniël uitleg over het vierde dier dat zo anders is dan de andere dieren: het vierde dier is een wereldmacht die de hele aarde zal regeren en vernietigen. De tien horens zijn tien koningen die in dat rijk zullen opstaan. Daartussen zal één koning (de kleine hoorn) opstaan die drie andere koningen ten val zal brengen/vernederen. Hij zal tekeer gaan tegen de Allerhoogste en tegen het volk Israël. (T218)

Dan 8: ram en de geitenbok: dit visioen krijgt Daniël in het 3e regeringsjaar van Belsassar. Daniël ziet een ram met twee lange horens aan een rivier staan. Een korte hoorn en een lange hoorn terwijl de lange later ging groeien. De ram wordt heel groot en stoot naar het westen, noorden en zuiden en niemand hield stand tegen de ram. Dan ziet Daniël een geitenbok uit het westen komen die zich over de hele aarde voortbeweegt zonder de aarde met zijn poten te raken. Tussen zijn ogen heeft hij een opvallende hoorn. De geitenbok valt de ram aan en de horens houden geen stand en de ram wordt vernietigd. De geitenbok wordt trots en machtig, maar plotseling breekt zijn hoorn af. Daar voor in de plaats komen vier horens die wijzen naar alle vier windstreken. Eén hoorn valt het zuiden en het oosten maar óók Israël aan, tot aan de hemelse machten. Hij daagt zelfs de vorst van de hemellegers uit. Zo schaft de hoorn de tempeldienst in Jeruzalem af en ontwijdt de tempel. Het kwaad overheerst de wereld. Alles wordt slachtoffer van deze "wetteloosheid". (T219)

Een engel zegt dan dat het heiligdom pas na 2300 dagen zal worden hersteld. Dan komt de boodschapper Gabriël die hem het visioen uitlegt: dit visioen gaat over de eindtijd wanneer Gods toorn ten einde loopt. De twee horens van de ram betreft de koningen van de Meden en de Perzen. De geitenbok is de koning van Griekenland en de horens tussen zijn ogen is de eerste grote koning. De hoorn breekt af en wordt opgevolgd door vier andere horens. Dat betekent dat het koninkrijk uiteenvalt in vier koninkrijken. Één van die koninkrijken komt dan aan de macht met een machtig en hardvochtig heerser. Hij bezit grote satanische kracht. Alles lukt hem en hij richt enorme verwoestingen aan en richt Israël te gronde. De misleider zal vele mensen doden. Uiteindelijk bindt hij de strijd aan met Christus die "de wetteloze" zal overwinnen.

Dan 9: in het eerste jaar van koning Darius uit Medië (de huidige Koerden) over Babylonië leest Daniël de woorden van de profeet Jeremia. Hij stelt vast dat Jeruzalem 70 jaar een verwoeste stad zal blijven; hij smeekt de Heer om een einde aan de ballingschap te maken. Daniël vast dan om zijn spijt voor de wandaden en zonden van Israël te betuigen. Hij geeft God gelijk maar vraagt dan om genade en om vergeving van hun zonden. Ondanks de uittocht uit Egypte heeft het volk gezondigd en goddeloos geleefd. Hij vraagt God of Hij Zijn toorn tegen Jeruzalem wil afwenden. Heer doe iets, stel Uw hulp niet uit. Dan komt Gabriël weer bij Daniël en legt hem het visioen uit de hoofdstukken 7 en 8 uit: God heeft bepaald dat er een periode van 70 weken is vastgesteld over het volk en zijn heilige stad, Jeruzalem, en dat daarna de straf wordt beëindigd. Daarna zal er pas een einde komen aan de goddeloosheid van Israël.

Dan 9: 25: na die periode zal er een nieuwe zeer heilige plaats worden ingewijd. (T220, T221, T406 en T413, Bijlage 11) Vanaf het bevel om de herbouw van Jeruzalem te starten zal er een periode van 7 x 7 jaar verstrijken en daarna zal Jeruzalem 62 x 7 jaar intact blijven. Na die periode zal een gezalfde onschuldig worden vermoord. Na Hem zal een koning de tempel verwoesten. In de toekomst zal de 70ste jaarweek plaatsvinden. Tussen de voorgaande 69 jaarweken en de uiteindelijke 70ste jaarweek is er een periode van de "heidenen" cq. van de "Gemeente".

De (70^e) jaarweek van 7 jaar beschrijft Daniël vanaf vers 26 als volgt: er zal een koning komen (de antichrist) die zal heersen tot het einde van de tijd en hij zal veel verwoesting veroorzaken. Dan 9: 27: hij zal met Israël een (vredes-)verbond sluiten (of versterken/vernieuwen) voor zeven jaren. Op de helft echter zal hij de mensen dwingen te stoppen met offers te brengen aan God. Lees ook Ez 37, 43-46. In de tempel van God in Jeruzalem zal hij "een gruwel" plaatsen: dit betreft zijn eigen beeltenis; in plaats van God moeten ze de antichrist vereren en aanbidden.

Dan 10 - 12 : de volgende openbaring ontvangt Daniël in het derde regeringsjaar van Cyrus (Kores) de koning van Perzië terwijl hij aan de rivier de Tigris staat. Hij ontmoet een man die er als volgt uitziet:

- Hij draagt linnen kleding met een gouden gordel;
- Hij heeft een glanzende huid;
- Zijn gezicht schittert als de bliksem;
- Zijn ogen leken vlammeende fakkels;
- Zijn armen en voeten leken op gepolijst koper;
- Zijn stem klinkt als het gedruis van een grote mensenmenigte.

De man vertelt dat hij al eerder had willen komen maar dat Hij opgehouden werd door de machtige boze geest die heerst over de Perzen. Met hulp van de hoogste bevelhebber van de hemelse legers Michaël kon de man door de blokkade heen breken. De man vertelt Daniël wat er met Israël zal gebeuren in de eindtijd. De man vertelt Daniël dat God heel veel van hem houdt. Wees dus niet bang; rustig maar! De man geeft aan dat hij gekomen is om te vertellen wat in het boek van de Waarheid staat (T411). Daarna moet hij terug en moet zich dan weer een weg banen langs de slag met de engelvorst van Perzië en daarna langs de engelvorst van Griekenland. (T222 en T223)

De man vervolgt zijn boodschap "Ik zal u dan de waarheid bekendmaken": nog drie Perzische koningen zullen regeren en daarna komt een vierde die plannen heeft om de strijd aan te binden tegen Griekenland. Daarna zal een heldhaftige koning komen die over een groot rijk zal regeren. Al snel zal zijn rijk echter uiteenvallen in vier zwakkere delen. Zijn zonen zullen daar geen koningen van zijn. Twee van die koninkrijken hebben directe invloed op Israël en worden daarna verder genoemd door de boodschapper. Het gaat om de koning van het Noorden (Syrië) en van het Zuiden (Egypte). De koning van Egypte zal veel macht krijgen maar zal worden afgezet door één van zijn eigen machthebbers die er een nóg machtiger rijk van zal maken. Jaren later volgt er een verbond tussen Egypte en Syrië. Toch zal er oorlog tussen de twee landen komen en zal Egypte de koning van Syrië verslaan. Weer later zal het andersom zijn en zal de koning van Syrië Egypte binnentrekken maar ook al weer snel terugkeren naar Syrië.

De zonen van de koning van Syrië zullen een enorm leger bijeen brengen waarmee ze door Israël zullen trekken en Egypte zullen overspoelen. Egypte zal zich echter met succes verdedigen en Syrië verslaan. Weer jaren later zal de koning van Syrië (Antiochus III) terugkeren en Egypte proberen te verslaan, waarbij ook oproerkraaiers uit Israël helpen. Lees ook 1 kon 22. De keuroepen van Egypte worden verslagen en de koning van Syrië zal verder optrekken; hij veroverd ook Judea. Om heel Egypte echter te veroveren sluit de koning van Syrië een verbond met de koning van Egypte door zijn dochter aan hem uit te huwelijken. In het geheim moet de dochter helpen om Egypte te veroveren voor de koning van Syrië. Dat plan mislukt. De koning van Syrië (Antiochus III) veroverd daarop de kustgebieden: dit betreft de eilanden van Griekenland. Hij wordt uiteindelijk door de oprukkende Romeinen verslagen waarop hij zich terugtrekt naar Syrië en daar wordt vermoord. Hij is een slecht mens en roofd de voornaamste gouden voorwerpen uit de tempel van Jeruzalem. Met list en bedrog verwerft Antiochus IV Epiphanes de macht over Syrië. Hij onderneemt tenslotte nog een poging om Egypte te veroveren maar dat mislukt. Op de terugweg koelt hij zijn woede op de Joden. Zijn leger ontheiligt de tempel in Jeruzalem en maken er een tempel van Zeus van en offeren er op het Zeus-altaar onreine varkens. De verzen 33-34 beschrijven een opstand door getrouwe Joden ten tijde van de "Makkabeeën". Zij kunnen de legers van Epiphanes afslaan en krijgen Jeruzalem weer opnieuw in handen en wijden de offers weer aan Jahweh.

Vanaf Dan 11: 36 beschrijft het de periode en het gedrag van de antichrist. De antichrist zal:

- doen waar hij zin in heeft;
- zich verheffen tegen God en zich groter dan God wanen;
- de goden van zijn voorouders negeren;
- niet ingaan op verlangens van vrouwen maar is uitsluitend op zichzelf gericht;
- een onbekende vesting-god aanbidden en deze eren met kostbaarheden (de nieuwe wereldreligie. T392 en T406);
- medestanders macht geven en hij deelt landen uit als beloning (let in deze context ook op de "eenstemmigheid" bij de machthebbers van de huidige wereld. Daar blijkt al uit dat in deze wereld de geest van de antichrist reeds rond gaat). (T348)
- ziedend van woede velen vernietigen;
- tegen Egypte zijn hand uitstrekken en verborgen schatten plunderen;
- het "sieraadland" (Israël) binnentrekken (T389) en tussen Jeruzalem en de zee zijn tenten opslaan;
- in Israël bij de berg (dat verwijst naar de Olijfberg bij Jeruzalem) eenzaam sterven.

Michaël die over zijn volk waakt, zal in dié tijd, voor Israël opstaan en vechten. Het zal een periode van Grote Verdrukking (T406) zijn. Iedereen van het volk die in Gods Boek staan zal hier aan ontkomen (T411). Vele doden zullen opstaan; (T224) sommigen uit het volk Israël ontvangen eeuwig leven, anderen eeuwig oordeel. Daniël moet dan deze profetie geheim houden. Daniël hoort dan dat deze periode van Grote Verdrukking van het volk Israël 3,5 jaar zal duren. Vanaf de dag waarop het brengen van het dagelijkse offer wordt

gestaakt en de "gruwel", de antichrist, plaats neemt in de tempel in Jeruzalem zullen 1290 dagen voorbij gaan. Daniël mag dan in vrede sterven en zal weer opstaan en zijn bestemming bereiken.

HOSEA

Hosea was profeet in het Noordelijke deel Israël en was tijdgenoot van Amos, Jesaja en Micha. Het boek beschrijft het contrast van enerzijds de ontrouw van Israël en anderzijds de liefde van God.

Hosea 1: Hosea is profeet in de dagen van Uzzia (ook wel Azaria genaamd, lees 2 Kon 14 en 2 Kron 26), Jotham en Achaz de koningen van Juda en Jerobeam de koning van Israël. God draagt Hosea op om een hoer tot vrouw te nemen omdat het land (het volk van God) in hoerij vervallen is door de afgoden te dienen. Hij neemt Gomer tot vrouw en krijgt er kinderen bij: Jizreël. God zal de bloedschulden van Jizreël vergelden aan het huis van Jehu en het koningschap van het huis van Israël wegdoen. Daarna krijgt hij een dochter: Lo-Ruchama (= Niet Ontferming); want Ik zal Israël voorzeer wegvoeren. Over het huis van Juda zal de Heer zich echter ontfermen. Daarna krijgt hij opnieuw een dochter: Lo-Ammi (= Niet Mijn volk); u bent niet Mijn volk en Ik zal er niet voor u zijn. (T225)

Toch zal het aantal Israëlieten zijn als het zand van de zee dat niet geteld kan worden. Er zal gezegd worden: kinderen van de Levende God. De Judeeërs zullen met de Israëlieten bijeengebracht worden en ze zullen voor zich één Hoofd aanstellen en uit het land oprukken. Groot zal de dag van Jizreël zijn.

Hosea 2: zij (Israël) is Mijn (de Heer) vrouw niet en Ik ben haar Man niet. Laat zij haar hoerij van haar gezicht wegdoen en haar overspel van tussen haar borsten. Over haar kinderen zal Ik Mij niet ontfermen omdat haar moeder hoerij bedreven heeft. Daarom zal Ik uw weg met dorens omheinen; met een muur omgeven; de paden kunnen ze niet vinden. Ze zal haar afgoden zoeken maar niet vinden. Dan zal ze zeggen: "ik keer terug naar mijn vorige Man (de Heer) want toen had ik het beter dan nu".

Ik zal haar schaamte ontbloten; Ik zal haar vreugde doen ophouden; haar wijnstok en vijgenboom verwoesten. (T226) Ik zal de dagen van Baäl vergelden. Ze ging achter haar afgoden aan en zij vergaten Mij spreekt de Heer. Daarom: Ikzelf zal haar lokken en naar haar hart spreken. Ik geef haar wijngaarden en het Dal van Achor tot een deur van hoop. Op die dag zal het gebeuren dat u Mij zult noemen: mijn Man (ipv mijn Baäl). Ik zal voor hen een verbond sluiten. Boog, zwaard en strijd zal Ik van de aarde doen verdwijnen: dit is in het 1000-jarig Messiaanse Rijk. Ik zal hen onbezorgd doen neerliggen en u voor eeuwig tot Mijn bruid nemen en u zult de Heer kennen. Ik ontferm mij over Lo-Ruchama. Ik zal zeggen: Lo-Ammi: u bent Mijn volk; en hij zal zeggen: Mijn God.

Hosea 3: opnieuw moet Hosea van God een vrouw beminnen die met hem overspel pleegt. Dit als teken van Israël dat met andere goden overspel pleegt. Israël moet veel dagen zonder koning en zonder vorst blijven, zonder offer, gewijde steen, efod en zonder afgodsbeelden. (T227) Daarna zullen de Israëlieten zich bekeren en de Heer hun God zoeken in later tijd. (T228)

Hosea 4 - 5: de Heer heeft een rechtszaak tegen Zijn volk omdat er geen trouw en kennis van God is. Ze vloeken, liegen, stelen en plegen overspel. Daarom wordt het volk uitgeroeid en zal het worden verworpen om als priester voor Mij te dienen. Zoals het volk is zo is de priester. Ik zal hem vergelden want zij hebben nagelaten de Heer te vereren. De geest van hoerij heeft hen misleid. Het volk dat geen inzicht heeft zal zo ten val komen. Als u Israël hoerij wilt bedrijven laat Juda dan niet medeschuldig worden! Ikzelf ken Efraïm en Israël is voor Mij niet verborgen. Israël en Efraïm zullen struikelen om hun ongerechtigheid en met hen zal ook Juda struikelen. De Heer heeft zich aan hen onttrokken. Efraïm zal een woestijn worden. De vorsten van Juda zijn als verleggers van grenzen. Ik ben voor Efraïm als een mot, en voor het huis van Juda als een verrotting. Efraïm ging naar Assyrië. Ik sleep weg en er zal geen redder zijn totdat zij zich schuldig weten en Mijn aangezicht in hun benauwdheid zoeken.

Hosea 6: kom laten we terugkeren naar de Heer; na 2 dagen zal Hij ons levend maken en op de derde dag zal Hij ons doen opstaan. (T229) Dan zullen wij de Heer kennen. Ja Hij komt naar ons toe als de late regen die het land nat maakt. Ik vind vreugde in goedertierenheid en niet in (brand-)offers. Lees ook Matth 12; in kennis meer dan brandoffers. Israël heeft zich verontreinigd. Zij hebben als Adam het verbond overtreden en trouweloos gehandeld tegenover Mij. Zij moorden op de weg naar Sichem; ze gedragen zich schandelijk. Ook voor u Juda is een oogst weggelegd wanneer Ik een omkeer breng in de gevangenschap van Mijn volk. (T230)

Hosea 7 -10: zij zijn allen heet als een oven. Al hun koningen komen ten val. Niemand roept tot Mij. Met de volken vermengt het zich. Het krijgt ongemerkt grijze haren. Ze bekeerden zich niet en zochten Hem niet. Naar Assyrië gaan zij. Zij keren niet terug naar de Allerhoogste. Ze zijn tot spot in het land Egypte. Ze hebben van goud en zilver afgodsbeelden voor zichzelf gemaakt zodat zij uitgeroeid zullen worden. Het kalf van Samaria zal tot splinters worden. Zij zaaien wind maar zullen wervelwind oogsten. Ook al zoeken ze hulp bij heidenvolken, toch zal Ik hen nu bijeenbrengen. Israël vergat zijn maker en bouwde paleizen en Juda maakte versterkte steden. Daarom zal Ik vuur werpen in zijn steden. Gevolgen van Israëls zonden: u hebt uw God verlaten. Zij zullen niet in het land van de Heer blijven: Efraïm keert terug naar Egypte, in Assyrië zullen ze eten wat onrein is. Vanwege hun slechte daden zal Ik hen uit Mijn huis verdrijven. **Zij zullen zwervers onder de volken zijn.** God Zelf zal hun altaren afbreken het afgoden kalf zal naar Assyrië gevoerd worden. De offerhoogten worden weggevaagd. Dan zullen ze tegen de bergen zeggen: "bedek ons!" En tegen de heuvelen: "val op ons!" Het is tijd om de Heer te zoeken totdat Hij komt en gerechtigheid over u laat regenen.

Hosea 11 - 13 : Ik heb Mijn Zoon uit Egypte geroepen. (T255) Ik leerde Efraïm lopen. Voor de afgodsbeelden brachten ze echter reukoffers. Assyrië zal hun koning zijn. Hoe zou Ik u prijs geven? Al Mijn medelijden is opgewekt. Zij zullen achter de Heer gaan. Hij zal brullen als een leeuw en de kinderen zullen bevende komen van de kant van de zee, als een duif uit het land Assyrië en Ik doe hen wonen in hun huizen spreekt de Heer. Jakob als voorbeeld voor zijn volk: Leugen omringt Efraïm; Israël bedriegt. Juda trekt echter nog op met God. De Heer heeft een rechtszaak met Juda en zal Jakob vergelden naar zijn daden. Dan volgt kort de geschiedenis van Jakob: bij Bethel was de ontmoeting en de worsteling met de engel, met "de man". Lees Gen 32: 24. En u, bekeer u tot uw God; zie voortdurend uit naar God. Ik ben de Heer en zal u weer in tenten doen wonen zoals in de dagen van de samenkomst. Ik zal door

profeten spreken en visioenen talrijk maken. Jakob/Israël hoedde om een vrouw vee. Door een profeet/Mozes heeft de Heer Israël uit Egypte geleid. Efraïm heeft Hem echter tot bittere toorn verwekt. Daarom zal de Heer het hem vergelden.

Israëls zonde en straf: een God behalve Mij mag u niet erkennen; buiten Mij is er geen Heiland. Ik ben de Heer sinds Egypte. Maar zij raakten verzadigd en hebben Mij vergeten. Daarom werd Ik voor hen als een leeuw; het is uw verderf Israël dat u zich tegen Mij uw Hulp keert. Barendweeën zullen Efraïm overkomen; zijn bron zal uitdrogen en zijn wel droogvallen.

Hosea 14: bekering van Israël en toekomstige zegeningen: bekeer u tot de Heer. Bij u vindt immers een wees ontferming. Ik zal hun afkerigheid genezen; hen liefhebben; Ik zal voor Israël zijn als dauw. Hij zal in bloei staan als de lelie, wortel schieten in de Libanon. Jonge loten zullen uitlopen. Efraïm wat heb Ik nog met de afgoden te maken? Ik heb hem verhoord en naar hem omgezien. Door Mij is bij u vrucht te vinden. De wegen van de Heer zijn recht; de rechtvaardigen zullen daarop wandelen. Overtreders zullen er op struikelen. Moraal: Ondanks de straf van God voor het afkerige Israël, biedt God genade en zal in het 1000-jarig (Messiaanse-) rijk opnieuw de draad met Israël, Zijn oogappel en uitverkoren volk, oppakken.

JOËL

Joël betekent "De Heere is God". God gebruikt de metafoor van een sprinkhanenplaag voor Gods naderende oordeel over Jeruzalem als het volk zich niet bekeert. Daarnaast laat Joël - waarvan we verder niets weten - een ophanden zijnde bloeitijd zien; een gezegende tijd die uiteindelijk komt als Israël Gods oproep beantwoordt met geloof in het 1000jr (Messiaanse-) Rijk.

Joël 1: Joël draagt de lezers op om zijn boodschap van generatie op generatie door te vertellen. Wanneer de knaag-sprinkhanen de gewassen hebben opgegeten komen de gewone sprinkhanen om de rest kaal te vreten. Daarna komen ook nog de roof- en veldsprinkhanen. Alles maar, dan ook alles, zal verwoest en kaal zijn!

Een reusachtige zwerm sprinkhanen is neergestreken op het land. Een machtig en ontelbaar leger. (T231) De wijnstok en de vijgenboom zijn afgestroopt. (T139 en T226) Huil en trek rouwkleden aan. Offers zijn weg en priesters komen om van de honger. Alle gewassen zijn weg. Roep een heilige vastentijd uit en houd plechtige bijeenkomsten; anders gezegd: bekeer u!! en roep God aan!! Pas op! O die vreselijke dag van de Heer komt dichterbij. De Almachtige stuurt bijna zijn verwoesting.

Joël 2: het is een dag van dikke duisternis. Wat een reusachtig leger komt er aan. Vuur gaat voor hen uit en ze maken van het land een woestenij. Geen wapen houdt hen tegen en ze stormen de stad in. De aarde beeft voor hun komst en de hemel trilt van angst. Zon en maan worden verduisterd en sterren verbleken. De Heer laat Zijn stem horen. De dag van de Heer zal een verschrikkelijke huiveringwekkende dag zijn. Wie kan hem verdragen? Daarom zegt de Heer: "kom naar Mij terug! Nu kan het nog!" Ga terug naar de Heer; Hij is genadig. Roep een vastentijd uit. Laat de priesters tussen het volk en de Heer staan en laat ze onder tranen bidden "O Heer redt Uw volk". Dan zal de Heer het opnemen voor Zijn volk en medelijden tonen. Dan geeft Joël een doorkijk naar het einde van de tijden.... : wees niet bang Mijn volk, juich van vreugde. De vijgenboom en de wijnstok zullen dan weer vrucht dragen. God geeft dan weer heilzame regen, net als vroeger, als teken van Zijn vergeving. Het koren zal hoog opgestapeld zijn en de perskuipen stromen over van de wijn en olijfolie. U krijgt terug wat u kwijt raakte aan de grote legermacht die God op het volk heeft losgelaten.

Mijn volk zal nooit meer zo'n ramp als deze te verwerken krijgen. Ik stort Mijn Geest over alle mensen uit. Lees ook Handelingen 2. Uw zonen en dochters zullen Gods woord spreken (T339-1). Oude mannen zullen betekenisvolle dromen hebben. Jonge mannen zullen visioenen zien. Ik stort Mijn Geest uit over slaven, mannen en vrouwen en er gebeuren wonderlijke dingen in de hemel en op de aarde: bloed, vuur en rookwolken; de zon verandert in duisternis en de maan in bloed, voordat deze grote dag van de Heer aanbreekt. (T232) Ieder die de naam van Jezus aanroep zal gered worden; de berg Sion en Jeruzalem zullen een toevluchtsoord zijn.

Joël 3: in die tijd (Lees ook Bijlage 11) waarin ik het lot van Juda en Jeruzalem verander, verzamel ik alle volken van de wereld in het dal "waar de Heer oordeelt". (T233) Daar zal Ik een rechtszaak voeren vanwege Mijn volk, Mijn eigendom; de heidenvolken hebben namelijk Mijn volk over de hele wereld verstrooid en hebben Mijn land, Israël, verdeeld. Maar Ik zal hen terugbrengen en jullie je verdiende loon geven. (T211) Maak u klaar voor de oorlog. Maak van ploegen zwaarden en van snoeimessen speren. De zon en de maan zullen worden verduisterd en de sterren zullen verbleken. De Heer brult in Sion, maar voor Israël zal de Heer een toevluchtsoord zijn, een veilige vesting. Jeruzalem zal heilige grond zijn en vreemde legers zullen er niet meer over heen trekken. Wijn zal van de bergen druipen en melk vloeit van de heuvels. Egypte zal veranderen in een woestenij en Edom zal een dorre wildernis zijn. (T234) Juda echter zal welvarend zijn tot in eeuwigheid en Jeruzalem bloeit voor altijd. Ik zal Mijn volk wreken en de onderdrukkers straffen. Mijn woonplaats is in Jeruzalem, bij Mijn volk Israël.

AMOS

Amos richt zijn boodschap tot het Noordelijke rijk Israël. Hij zelf was afkomstig uit het Zuidelijke deel Juda. Boodschap is dat God rechtvaardig is; daarom eist Hij rechtvaardigheid van Zijn volk. God biedt vergeving aan en zal door Zijn macht Israël weer herstellen.

Amos 1 - 2: Amos is een veehouder en moerbeikweker (Amos 7). God laat hem echter ook profeteren in de tijd van Uzzia, ook wel Azaria genaamd, lees 2 Kon 14, die koning van Juda (2 stammenrijk) is en van Jerobeam de koning van Israël (10 stammenrijk). In dit boek kondigt Amos de ballingschap naar Assyrië aan maar ook de terugkeer van het volk. (T211)

Profetie over Syrië, Filistea, Fenicië, Edom en Ammon: vanuit Jeruzalem zal de Heer Zijn stem doen weerklinken. Vanwege vier overtredingen van Damascus, vier overtredingen van Gaza, vier overtredingen van Tyrus, vier overtredingen van Edom, vier overtredingen van de Ammonieten zal Ik er niet op terugkomen. Syrië zal in ballingschap gaan; de inwoners van Asdod zal Ik uitroeien en de rest van de Filistijnen zullen omkomen; Ik zal vuur werpen binnen de muren van Tyrus; Ik zal vuur werpen binnen de muren van Teman en de paleizen van Bozra verteren; Ik zal vuur aansteken binnen de muren van Rabba en de koning wegvoeren in ballingschap.

Profetie over Moab, Juda en Israël: vanwege vier overtredingen van Moab zal Ik er niet op terug komen. Moab zal sterven onder oorlogsgedruis en de rechter uit hun midden uitroeien en de vorsten doden. Vanwege vier overtredingen van Juda zal Ik er niet op terug komen. Ze hebben de wet van de Heer verworpen en zijn verordeningen niet in acht genomen. Hun leugengoden hebben hen misleid. Daarom zal Ik vuur werpen in Juda en de paleizen van Jeruzalem verteren. Vanwege vier overtredingen van Israël zal Ik er niet op terug komen. Israël verkoopt rechtvaardigen voor geld en armen voor schoenen (slavernij). Ze duwen zachtmoedigen weg; een man en vader gaan naar hetzelfde meisje (seksuele zonden) en nog een paar genoemde zonden. Zo verbieden ze profeten te profeteren. De Heer kondigt aan dat Hij het onder hen zal laten kraken zoals een wagen kraakt vol graanschoven. Zelfs de moedigste onder de helden zullen naakt wegluchten.

Amos 3 - 4: aankondiging straf over Juda en Israël: luister heel geslacht dat Ik uit Egypte heb doen wegvoeren. Alleen u heb Ik gekend uit alle geslachten op aarde. Daarom vergeld Ik uw ongerechtigheden. De Heer doet niets tenzij Hij Zijn geheimenis heeft onthuld aan Zijn profeten. Zo zegt de Heer: "tegenstanders aan alle kanten van het land zullen uw vesting neerhalen en uw paleizen leegplunderen. Op de dag dat Ik Israël zijn overtredingen zal vergelden, zal Ik ook de altaren van Bethel vergelden". Spreekt de Heer. Er komen dagen dat men u met haken zal optrekken; door bressen zult u naar buiten gaan, de ene vrouw na de andere en weggeworpen worden naar Harmon. Dan somt de Heer het volgende op: "Ik heb regen onthouden; steden laten wankelen; Ik heb u geslagen met korenbrand en meeldauw; sprinkhanen velden laten kaalvreten; pest naar u toegestuurd; jongemannen met het zwaard gedood... Toch hebt u zich niet tot Mij bekeerd. Daarom zal Ik zó met u handelen: maak u gereed om uw God te ontmoeten Israël! Heer, God van legermachten is Zijn Naam".

Amos 5 - 6: Israëls val voorzgd: Zij is gevallen en zal niet meer opstaan de maagd Israël. Gevallen, niemand die haar opricht. Zoek Mij en leef! Maar zoek niet in Bethel, in Gilgal moet u niet komen. Gilgal zal zeker in ballingschap gaan en Bethel zal niets worden. Amos wijst dan op de scheppingskracht van de Heere: "Hij die het Zevengesternte en de Orion gemaakt heeft: Heere is Zijn Naam"! Lees ook Job 9 en 38. U hebt huizen van steen gemaakt maar kunt er niet in wonen. Uw overtredingen zijn veel, uw zonden talrijk. Het is een kwade tijd. Op alle pleinen, akkers en wijngaarden zal er rouwklacht zijn, want Ik zal door uw midden trekken zegt de Heer. De dag van de Heer zal duisternis zijn. Ik wil uw offers niet meer zien! U hebt goden voor u zelf gemaakt. Daarom zal Ik u in ballingschap voeren verder dan Damascus! Zoek het goede en niet het kwade opdat u leeft! Dan zal de Heer, uw God met u zijn. Amos somt de hoogmoed van de leiders van Israël op: "wee jullie die op je ivoren bedden liggen; hangen op je divans; lammeren en kalveren eten; luidkeels zingen maar er niet onder lijden dat Jozefs volk ten onder gaat. Daarom zult u als eersten in ballingschap gaan. Dan is het feest voorbij". De Heer zweert: "Ik verafschuw de glorie van Jakob; Ik zal de stad uitleveren met al wat daar in is. Ik doe een volk tegen u opstaan huis van Israël. Dat zal u onderdrukken van Lebo-Hamath tot het beekdal van de Vlake".

Amos 7 - 9: de Heer toont Amos verschillende visioenen. In twee van deze gevallen bidt Amos om genade omdat Israël zo klein is. God heeft berouw en laat het niet gebeuren. Dan laat God aan Amos een paslood zien en geeft aan dat de offerhoogten, de heiligdommen en het huis van Jerobeam verwoest zullen worden. Ik zal opstaan met het zwaard. Als zomervruchten zal het volk Israël worden weggeworpen. Dan somt Amos weer de ongerechtigheden van Israël op (Amos 2). De Heer zweert: "nooit zal Ik hun daden vergeten!" Op die dag zal het gebeuren dat Ik de zon midden op de dag zal laten ondergaan; op klaarlichte dag zal ik het land duister maken. (T235) Het zal zijn als een bittere dag. Ik zal honger en dorst brengen om de Woorden van de Heer te horen. Dan zullen zij die bij de afgoden zweren zoeken naar de Woorden van de Heer. Zij zullen vallen en niet meer opstaan. Niemand zal gered worden. Al drongen ze door tot de hel, Ik zal het vandaar doen neerdalen. De Schepper van hemel en aarde: Heer is Zijn Naam! Heb Ik Israël niet uit Egypte weggeleid? De ogen van de Heer zijn gericht op dit zondige koninkrijk. Ik zal het wegvagen van de aardbodem.

Evenwel zal Ik het huis van Jakob niet geheel wegvagen spreekt de Heer. Ik zal het huis van Israël onder alle volken schudden. Belofte van herstel: Ik zal de vervallen hut van David oprichten. Zijn scheuren dichtmaken; wat is afgebroken zal Ik oprichten; Ik zal hem opbouwen als in de dagen van oude tijden af, zodat zij de rest van Edom en van alle heidenvolken in bezit kunnen nemen. Ik zal de bergen doen druipen van jonge wijn; een omkeer brengen in de gevangenschap van Mijn volk Israël. Zij zullen steden herbouwen en bewonen; wijngaarden planten; tuinen aanleggen. Ik zal hen in hun land planten en zij zullen nooit meer weggerukt worden uit hun land dat Ik aan hun gegeven heb zegt de Heer uw God. (T236)

OBADJA

Dit is de profetie over Edom, het broedervolk van Israël. Edom zijn de nakomelingen van Ezau. Israël is het volk dat voortkomt uit Jakob. Edom heeft geen hulp geboden, maar in plaats daarvan meegeholpen aan de verwoesting en plundering van Jeruzalem in 586 voor Chr. Om deze gewelddaad tegen het broedervolk Israël, wordt Edom veroordeeld en staat Gods oordeel hen te wachten.

Obadja 1: God zal Edom klein maken zodat het diep wordt veracht. Ondanks hun woonplaats in diepe rotskloven, waar ze zich onaantastbaar achten, zal God Edom naar beneden laten tuimelen. Al Ezaú's nakomelingen zullen worden opgespoord en worden meegenomen. Niemand zal de slachtpartij op de bergen van Edom kunnen voorkomen. U hebt uw broeder Israël vreselijke dingen aangedaan. U liet Israël in de steek en stond aan de kant toe te kijken toen Jeruzalem werd verdeeld onder de vijanden. U had daarover geen leedvermaak mogen hebben. U had ook de overlevenden niet mogen overdragen aan de vijanden in die tijd van barre ellende. Voor Israël zal de berg Sion een toevluchtsoord worden; het volk Israël zal zijn land weer in bezit nemen. Israël zal zijn als een vuur dat de stoppelvelden van Edom in brand zal steken. Er zullen geen overlevenden in Edom zijn omdat de Heer dat zo heeft bevolen. Gods volk dat in de Negev woont zal het berggebied van Edom in bezit nemen. Israël zal ook de volgende gebieden innemen: land van de Filistijnen; Efraïm, Samaria en Gilead. De Israëlitische ballingen nemen Kanaän in bezit. Verlossers zullen naar de berg Sion komen en heersen over heel Edom en de Heer zal koning zijn!

JONA

Jona is profeet in Israël en wordt door God geroepen om de bevolking van Assyrië en de hoofdstad ervan - Nineve - op te roepen tot bekering. Jona is echter ongehoorzaam. In dit boek wordt duidelijk dat God niet alleen het beste wil voor Israël, maar ook voor andere volken zoals de Assyriërs. De weg naar verlossing is voor iedereen. Verder toont het aan dat God alle macht heeft, ook over de natuurkrachten. Lees ook Nahum en Zefanja over het toekomstige lot van Nineve.

Jona 1: Jona wordt door de Heer geroepen om naar Ninevé te gaan want hun kwaad is opgestegen voor het aangezicht van de Heer. Jona echter vlucht voor de Heer met een boot die naar Tarsis gaat. (T237) De Heer doet een enorme storm opsteken die de boot dreigt te breken. Jona ligt beneden te slapen terwijl de bemanning doodsbenuwd is. Ze werpen het lot om aan te wijzen wie de schuld van deze storm heeft en het lot wijst Jona aan. Jona erkent dat hij voor de Heer op de vlucht is en zegt dat ze hem over boord moeten gooien. Wanneer ze dat doen gaat de storm liggen. De Heer stuurt een grote vis die Jona opslokt.

Jona 2: vanuit het binnenste van de vis bidt Jona tot de Heer en beschrijft hij waar hij zich in bevindt: "zeewier was om mijn hoofd gebonden". Jona eindigt zijn gebed door te zeggen dat hij dankoffers zal brengen als hij zal doen wat hij belooft: gaan naar Ninevé zoals God hem had opgedragen. De Heer geeft dan de vis opdracht om Jona uit te spuwen op het droge.

Jona 3: de Heer geeft dan voor de tweede keer Jona opdracht naar Ninevé te gaan. Ninevé (het huidige Mosul in Irak) was een grote stad van drie dagreizen doorsnee. Jona moet van de Heer de volgende boodschap brengen: nog veertig dagen en Ninevé zal ondersteboven worden gekeerd door God. De koning en de inwoners keren zich tot God en hebben spijt en gaan in rouwgewaden gekleed. De koning geeft opdracht dat zowel mens als dier moeten vasten en zich moeten bekeren. Daarop krijgt de Heer berouw en keert de stad NIET om.

Jona 4: Jona is daar boos om en vraagt aan God waarom hij helemaal deze reis voor niets heeft gemaakt. Hij weet dat God een genadig en barmhartig God is. Jona vraagt God om hem te doden. Jona verlaat de stad en gaat ten oosten van Ninevé zitten toekijken wat er gebeurt. God laat dan een boom heel wonderlijk naast Jona opschieten die hem schaduw geeft. Jona is daar heel blij mee. De volgende dag laat God een worm de boom in één ruk kaal vreten waardoor Jona weer in de volle zon zit. Jona wordt weer boos op God. De Heer antwoordt Jona: "u wilt de wonderboom ontzien. U hebt voor het ontstaan van de boom niets hoeven doen; zou ik dan die grote stad Ninevé, waar meer dan 120.000 mensen wonen met al hun vee, niet ontzien?"

MICHA

De profeet Micha is tijdgenoot van Jesaja en richt zijn boodschap aan zowel Israël (Samaria) als Juda (Jeruzalem). Het boek beschrijft Gods rechtvaardigheid en dat Hij een ieder voor zijn daden ter verantwoording zal roepen. Ook voorspelt Micha de komst van Christus en zijn geboorteplaats.

Micha 1: visioenen van Micha: Micha ontvangt zijn boodschap van God in de tijd van de koningen: Jotham, Achaz en Hizkia.

Israël en Juda hebben gezondigd door afgoderij te bedrijven. De Here zal van Samaria niets dan een puinhoop overlaten. Al haar gesneden afgodsbeelden zullen worden verbrand. De wonden van mijn volk zijn ongeneeslijk. Het oordeel staat voor de poorten van Jeruzalem klaar om haar te treffen. De Heer staat met onheil klaar voor de poorten van Jeruzalem. Span uw paarden in en vlucht want u was de eerste stad in Juda die het slechte voorbeeld van Israël volgde door afgoden te aanbidden. Israëls leiders zullen naar Adullam vluchten. Ga in diepe rouw over uw troetelkinderen want zij worden van u weggehaald en als slaven naar verre landen gestuurd.

Micha 2: de Heer gaat een vreselijke straf bedenken waar niemand aan kan ontkomen. God laat toe dat verkeerde machthebbers onrecht en kwaad brengen. Ze roven akkers en huizen; onderdrukken en nemen erfelijk bezit af. Ze brengen een kwade tijd! (T323) **Denkt u dat de Geest van de Heer dit prettig vindt u zo hard te treffen? Nee! Hij waarschuwt u met de beste bedoelingen om u weer op het rechte pad te krijgen.** U hebt het land echter met uw zonden gevuld en daarom zult u op een vreselijke wijze omkomen. Sta op: wegwezen. Dit is niet langer uw land. Er breekt daarna weer een tijd aan, Israël, waarop ik u zal verzamelen, als schapen van Bozra bijeenbrengen (T389), als een kudde in de wei. U uit de ballingschap leiden. Uw koning gaat voorop; de Heer is uw aanvoerder (T168).

Micha 3: u haat het goede en hebt het kwade lief. De Heer zal zich daarom voor u verbergen vanwege uw slechte daden. Valse profeten, u verleidt Mijn volk! Dit is de boodschap van de Heer aan de profeten van Israël:

- de nacht sluit zich om u heen;
- visioenen verdwijnen;
- God antwoordt u niet;
- alle waarzeggerij houdt op;
- duisternis heerst.

Ik, Micha, breng u met volmacht en gezag Israël haar zonden en overtredingen onder ogen. Dan richt Micha zich weer tot de leiders:

- u maakt krom wat recht is;
- u vult Jeruzalem met moord en allerlei onrecht;
- u accepteert steekpenningen;
- priesters en profeten verrichten hun diensten tegen betaling.

Om al uw slechte dingen die u doet zal Jeruzalem in een puinhoop veranderen en de tempelberg door planten worden overwoekerd.

Micha 4: in de laatste dagen (lees ook Bijlage 11) zullen Jeruzalem en de tempel van de Heer grote aantrekkingskracht op de wereld uitoefenen. In die tijd zal de Heer vanuit Jeruzalem de hele wereld onderwijzen (uit Sion zal de wet uitgaan) en regeren tijdens Zijn 1000jr (Messiaanse-) Rijk. Oorlogstuig wordt omgebouwd tot landbouwwerktuigen (zwaarden worden omgesmeed tot snoeimessen).

Geen volk zal tegen het andere volk het zwaard opheffen. Oorlog zal er niet meer zijn. Er is rust, vrede en welvaart (T167 en T407). Dit heeft de Heer beloofd. Daarom zullen wij de Heer onze God voor altijd volgen. In die tijd zal Ik Mijn volk dat Ik heb gestraft terugbrengen en Ik zal voor eeuwig hun Koning zijn op de berg Sion. Maar NU schreeuwt u zo hard. Pijn heeft u overvallen want u moet deze stad verlaten. U zult in ballingschap naar Babel worden gestuurd. Maar daar zult u worden bevrijd. De Heer zal u verlossen van al uw vijanden. De Heer zal uw vijanden verzamelen als korenschoven op de dorsvloer. U zult hun geroofde rijkdom aan de Heer wijden.

Micha 5: Bethleem in Efrata: u bent de kleinste van de steden in Juda. Maar toch zult u de geboorteplaats zijn van onze Koning van wie de oorsprong in lang vervlogen tijden ligt. (T238 en T255) De overgebleven ballingen van Juda en hun broeders uit Israël zullen terugkeren naar hun eigen land. Jezus als koning: Hij zal Zijn kudde weiden in de kracht van de Heer. Zijn volk zal er rustig wonen want Hij zal heersen over de hele wereld. Er zal vrede zijn in het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. (T407) Als de Assyriërs (land van Nimrod... Lees ook Gen 10) ons land binnenvallen zal Hij ons van hen verlossen. Israël zal zijn als dauw, als een welkome regenbui, en zo sterk zijn als een leeuw. Israël zal zich verheffen boven zijn tegenstanders. De Heer zal het wapentuig vernietigen en de toverij verwijderen en de afgodsbeelden verwijderen. In Mijn toorn zal Ik wraak nemen op de volken die niet naar Mij hebben geluisterd.

Micha 6: Mijn volk wat heb Ik u aangedaan zodat u zich van Mij afkeert? Heb Ik u lastiggevallen? Antwoord Mij! Ik heb u uit Egypte geleid en verlost uit de slavernij. Ik gaf u Mozes en Aäron en Mirjam. Micha noemt daarna een paar geschiedenissen op (Bileam en de oversteek van de Jordaan) waarmee de Heer het volk heeft verlost. Dan zegt Micha wat de Heer wil: Hij wil niet anders dan dat u eerlijk en rechtvaardig bent; bewijs uw liefde en leef als een nederig mens met uw God. Jeruzalem: luister naar de straf die de Heer gestuurd heeft. De stad heeft zwaar gezondigd:

- onrechtmatig verkregen schatten;
- onzuivere weegschalen;
- burgers hebben hun rijkdom door geweld verkregen;
- inwoners liegen en bedriegen.

U zult eten en nooit genoeg hebben; sparen levert niets op; u zult zaaien maar niet oogsten. U volgt het voorbeeld van Achab; daarom zal Ik u tot een afschrikwekkend voorbeeld stellen. Iedereen zal u uitlachen.

Micha 7: Gods belofte op zegen: er is niet één rechtschapen man meer achtergebleven op aarde. Ze staan allen klaar om kwaad te doen. De dag van het oordeel komt snel naderbij. De tijd voor straf is bijna aangebroken. Vertrouw niemand meer; er zullen zelfs vijanden onder uw huisgenoten zijn; daarmee wordt naar de tijd van de Grote Verdrukking (T406) verwezen. Maar ik zal uitzien naar de Heer. Van God verwacht ik mijn heil. Ik ben gevallen maar zal weer opstaan. (T239) De Heer zal voor mij een groot licht zijn. Ik zal de straf van de Heer geduldig dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd. Ik zal zien hoe Hij een rechtvaardig oordeel uitspreekt. Volk van God, uw steden zullen eens worden herbouwd maar veel groter en ruimer dan vroeger. Massa's mensen zullen naar u toe komen. Maar eerst zal de aarde veranderen in een woestijn vanwege de zonden van haar bevolking. God kom en regeer over Uw volk en weid Uw kudde. De hele wereld zal het zien en zich schamen. (T161) Zij zullen bevend van angst (sidderend) hun burchten verlaten om de Heer te ontmoeten. Zij zullen diep ontzag voor U hebben. U kunt niet voor eeuwig boos blijven op uw volk, want U houdt ervan genadig te zijn. U zult opnieuw medelijden met ons hebben. U zult ons Uw goedheid tonen zoals U onze voorvader Abraham hebt toegezegd.

NAHUM

Profetie van de profeet Nahum over de verwoesting van Nineve, de hoofdstad van het machtige Assyrische rijk (Ninevé is het huidige Mosul in Irak). De Assyriërs hadden de hoofdstad van Israël, Samaria, verwoest en moeten als straf van God het zelfde lot ondergaan. God geeft daarmee aan dat alleen Hij de macht in deze wereld in handen heeft. God stelt koningen aan en zet ze af! In 612 v Chr. een paar jaar nadat het boek Nahum is geschreven, is de stad Ninevé overwonnen door de Babyloniërs en de Meden. De profeet Nahum wil met zijn boek de Judeeërs tijdens de zware onderdrukking en uitbuiting door de Assyriërs moed in spreken met zijn woorden.

Nahum 1 - 3: God waakt met jaloezie over Zijn eer. Hij neemt wraak op alle mensen die tegen Hem in opstand komen. Bergen beven voor Hem en heuvels smelten weg. Wie kan standhouden tegen een wrekende God? **De Heer is goed en een helper in nood voor allen die op Hem vertrouwen.** Al bouwt de boze een leger op van een miljoen soldaten, toch zal dat volledig worden verwoest. Maar tegen Israël, Zijn volk, zegt Hij: "Ik heb u vernederd, maar zal u niet langer straffen". Ik zal het juk van de Assyrische koning van u afnemen. Ik ga een eind maken aan het vorstenhuis van de koning van Assyrië. Ik verwoest de afgodsbeelden en hun tempels. Vier feest Juda, want uw vijand Nineve zal nooit meer een voet in uw land zetten; het is volkomen vernietigd.

Nineve: het is volkomen met u gedaan. De Heer zal Israël in zijn vroegere glorie herstellen. Nineve zal volkomen worden verwoest en de bevolking zal huilen en klagen. Eén voor één gaan hun soldaten er vandoor. Pak het zilver en roef hun goud; wat een overvloed aan schatten. Verdwenen is Nineve, de machtige leeuw. Nu keer Ik Mij tegen u zegt de Heer van de hemelse legers. (In de Golfoorlog heeft Mosul ook vreselijk geleden!)

Nineve, overal op straat liggen doden, lijken, bergen lijken. Dit gebeurt omdat Nineve zich als een hoer heeft verkocht. Ze betoverde iedereen en heeft iedereen geleerd afgoden te aanbidden. Ik de Heer zal u straffen; Ik maak u voor heel de wereld te schande. Nineve ligt helemaal in puin en niemand zal u troosten. Het vuur zal u verteren en het zwaard zal u neerslaan. Er is geen ontsnappen mogelijk. Koning van Assyrië uw regeringsleiders liggen dood op de grond en uw volk is verspreid over de bergen; er is geen herder meer die hen bijeen brengt. Herstel is niet meer mogelijk; uw wond is ongeneeslijk. Die het nieuws over uw ondergang horen, klappen van blijdschap in de handen.

HABAKUK

Leeft in de tijd vlak voor Juda door de Babyloniërs (Chaldeeën) wordt veroverd. Hij ziet de ondergang dichterbij komen en vraagt zich vertwijfeld af hoe God het kwaad over Juda kan toestaan en ook nog eens door het goddeloze volk van de Babyloniërs. God antwoordt Habakuk en laat bovendien een doorkijk zien van Zijn komst. Dat is de profetie van Habakuk. Thema: Niemand weet wat de toekomst brengt; God weet dat wel en daarom is Hij het waard om op Hem te vertrouwen.

Hab 1: help! Maar U doet niets. Waarom laat U mij dat onrecht zien? Overal heerst onderdrukking. De wet verliest haar kracht; rechtspraak is verziekt. Dan antwoordt God: "Ik voer een wereldmacht ten tonele. De Chaldeeën (het huidige Irak....) een wreed en woest volk met snelle paarden. Zij komen om geweld te plegen en verzamelen gevangenen. Hun schuld is echter groot want hun kracht is hun god". Habakuk vraagt God dan hoe God de goddeloze Chaldeeën, deze verraders, kan toelaten? Waarom God niets doet als goddeloze volken vernietigen? Juda is toch rechtvaardiger dan de goddeloze volken? Moet Juda als vissen aan hun kaken worden opgevestigd? Mogen de meedogenloze goddeloze volken altijd maar zo doorgaan?

Hab 2: God laat Habakuk het volgende visioen zien wat hij moet opschrijven: eens - en dat zal enige tijd duren - breekt de dag aan dat het wordt verwezenlijkt. Wacht, want het komt beslist. Mensen die rechtvaardig zijn, zullen door hun geloof echt leven. De Chaldeeën zullen bedwelmd raken. Ze zullen worden leeggeplunderd (kijk naar Irak....). De rollen zullen zich omdraaien. Ze hebben vele volken uitgemoord en hebben daarmee hun eigen naam te schande gemaakt. Hun winst zal in rook opgaan. Ze zullen drinken uit de beker van het oordeel van God. De Chaldeeën zullen worden gevelde en hun zelfgemaakte afgodsbeelden zullen hun niet kunnen helpen. De Heer echter woont in Zijn heilige tempel. Laat heel de aarde voor Hem zwijgen. **T168 en T201**

Hab 3: al bent U toornig geworden, vergeet geen medelijden te hebben. Maak Uw kracht openbaar. Zijn majesteit bedekt de hemel, de aarde is vol van Zijn lof. Hij schittert als het zonlicht. Hij staat en doet de aarde beven. Zijn eeuwige kracht blijft onveranderd. Inwoners van Kusan en Midjan verkeren in doodsangst. U spant Uw boog en de pijlen schieten weg. De bergen zien en beven. De zon en maan trekken zich terug bij het licht van Uw pijlen. Vol toorn vertrappt U de volken in boosheid. U trekt er op uit om Uw gezalfde volk (Juda en Israël) te bevrijden. U verbrijzelt het huis van de goddeloze. Habakuk beeft van angst wanneer hij dit hoort. Toch wacht Habakuk rustig de dag af waarop God het volk dat Juda aanvalt zal straffen. **Al zal de vijgenboom niet bloeien, en de wijnstok geen vruchten opleveren, al zou de oogst van de olijfboom teleurstellen en de akker geen voedsel geven; al zijn alle schapen uit de schaapskooien verdwenen en staan er geen runderen meer op stal, toch zal ik mij verheugen in de Heer en juichen over God die mij redt! De oppermachtige Heer is mijn kracht en brengt mij veilig over de bergen.** **T240**

ZEFANJA

Zefanja was profet in Juda onder het regime van koning Josia vlak voor het door de Babyloniërs werd veroverd. Zefanja vertelt het volk dat wanneer God straft, het meest wordt geleden door hen die het meeste hebben geweten. Het oordeel zal dus beginnen bij Juda en eindigen bij de andere volken. Toont Juda echter berouw dan zal God het oordeel afwenden en het volk zegenen.

Zefanja 1 - 3: Ik, de Heer, zal Juda en Jeruzalem onder Mijn vuist verbrijzelen en de afgodenvereerders en hun priesters om het leven brengen. De dag van de Heer breekt snel aan. De Heer zal iedereen straffen die heidense gewoonten volgden en hen die wat ze door bedrog en geweld hebben verkregen. Er zal gehuil opstijgen; al uw zakenlieden en geldhandelaren zullen omkomen (**T402**). Zij die te midden van zonden leven, zullen worden geplunderd van hun rijkdommen en hun huizen worden verwoest. Het is een dag van Gods toorn, van wanhoop en angst, van vernieling en vernietiging, donkerheid en dikke duisternis, want zij hebben gezondigd tegen de Heer. Hun bloed zal rijkelijk vloeien en hun lijken zullen op straat vergaan. God brandt van jaloezie en zal daardoor de hele aarde verteren met alle volken er bij. Kom tot inkeer Israël; nu kan het nog. Smeek om redding. Filistijnen: ook u wordt door het oordeel van de Heer getroffen en u zult tot de laatste man worden uitgeroeid. Gaza, Askelon, Asdod en Ekron en het land der Filistijnen zal God verdelgen er zal geen inwoner meer zijn. Dan een toezegging van God: de genoemde gebieden zullen zijn voor het overblijfsel van het huis van Juda zodat zij daarin zullen weiden. De Heer hun God zal naar hen omzien en een omkeer in hun gevangenschap brengen. **T241**

De Heer zal Moab (het huidige Jordanië) en Ammon (het huidige Jordanië) verwoesten (lees ook Ez 21) omdat ze het volk van God hebben bespot en veracht. De Heer zal alle afgoden ter wereld laten wegteren en iedereen zal de Heer aanbidden. Ethiopiërs worden door Zijn zwaard gevelde. Assur en zijn hoofdstad Nineve (het huidige Mosul Irak), zal worden vernietigd. Zo zal de allergrootste stad ter wereld tot een woestijn worden. (In de Golfoorlog heeft Mosul ook vreselijk geleden!)

Jeruzalem is een ongehoorzame en gewelddadige stad. Zij vertrouwt niet op de Heer en zoekt God niet; met slechte leiders en vraatzuchtige rechters en met profeten die praatjesmakers zijn. De Heer woont echter te midden van Jeruzalem en is rechtvaardig. Hij doet geen onrecht. Luister naar Mijn waarschuwingen, dan zal Ik de Heer, uw stad niet vernietigen. Maar nee, ze stonden direct klaar om kwaad te bedrijven. De Heer zal opstaan om te oordelen. Ik verzamel alle volken en koninkrijken en stort over hen Mijn toorn uit. Met vuur van Mijn jaloezie zal Ik de hele aarde verteren. Dan zal ik de volken andere reine lippen geven zodat ze Mijn Naam van de Heer zullen aanroepen en Hem eensgezind zullen vereren. Ze zullen komen om Mij te aanbidden en om offers te brengen (Lees ook Zach 12-14). Hoogmoed zal niet meer voorkomen op Mijn heilige tempelberg. Alleen nederigen en armen zal Ik overlaten en iedereen die op Mij vertrouwt. De overgebleven Israëlieten zullen daar rustig en in vrede en veiligheid wonen en slapen in het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. Juich dochter van Sion, houd moed. De Heer uw God is bij u; Hij is een machtig verlosser. Ik zal voorgoed afrekenen met uw vijanden. Ik zal Mijn ballingen, die vroeger over heel de wereld werden veracht, nu roem en eer bezorgen. Ik haal u bijeen en breng u weer thuis. **T168 en T 211**

HAGGAI

Is een tijdgenoot van Zacharia rond 520 vChr. Haggai krijgt van God de opdracht om de teruggekeerde Judese ballingen uit Babel aan te sporen de tempel in Jeruzalem te gaan herbouwen. Thema is dat Gods eer boven die van mensen gaat en dat Hij de eerste plaats moet hebben. De herbouw van de tempel is ook beschreven in het Bijbelboek Ezra.

Hag 1: Haggai moet Zerubbabel de gouverneur/stadhouder van Jeruzalem en de hogepriester Jozua de boodschap van de Heer doorgeven. Haggai vraagt waarom genoemde personen wel in een mooi huis wonen en er nog geen werk van hebben gemaakt om een huis voor God te bouwen. God vindt het niet goed dat ze wel voor zichzelf mooie dingen hebben en veel geld verspillen. God geeft hen opdracht om hout te verzamelen voor de herbouw van de tempel. God zal dan blij zijn en Zijn heerlijkheid en majesteit zal in de tempel gaan wonen. God geeft dan ook aan dat Hij de regen stopt en hun slechte oogsten geeft omdat ze alleen voor zichzelf zorgen. Zerubbabel, Jozua en de weinige mensen, luisteren met diep ontzag voor de Heer en vangen daarna de tempelbouw aan.

Hag 2: Haggai brengt dan in herinnering hoe mooi de tempel in het verleden was. Er moet dan nog veel werk gedaan worden maar hij bemoedigt de bouwers want de Heer is met hen. God belooft dat alle kostbaarheden van de volken naar de tempel zullen komen. God belooft dat Zijn macht en majesteit deze tempel zal vullen. Al het goud en zilver is van Mij. Hij zal op deze plaats vrede en voorspoed geven. Dan herinnert Haggai de mensen dat het volk in het verleden God de rug had toegekeerd. God gaf daarom veel onheil zoals misoogsten en ziektes. Nu de fundamenten voor de tempel zijn gelegd, belooft God dat Hij het volk zal zegenen. Haggai moet dan aan Zerubbabel mededelen dat God de hemel en de aarde zal doen beven. Regeringen zal God omverwerpen en hun strijders vernietigen. Ruiters zullen elkaar met hun zwaarden doden. God zal Zerubbabel een heel bijzondere functie geven. De Heer heeft hem uitgekozen.

ZACHARIA

Is een tijdgenoot van Haggai rond 520 vChr. Zacharia, Haggai en Maleachi zijn de profeten die na de ballingschap zijn teruggekeerd toen koning Cyrus (Kores) daar toestemming voor gaf. Zacharia wordt door God geroepen om de teruggekeerde Judese ballingen uit Babel aan te moedigen om God zonder angst te dienen. Het boek bevat 8 visioenen waaronder een aantal over de verre toekomst en over de komst van de Messias. Thema is de wijze waarop God voor Israël zorgt. Vanwege het profetisch karakter van dit boek is het best een moeilijk boek. Veel van de profetieën zijn reeds in vervulling gegaan door de komst van Christus naar deze wereld, Zijn sterven, opstanding en hemelvaart. De laatste 4 hoofdstukken betreffen een doorkijk naar de eindtijd. Bij de beschrijving van de hoofdstukken worden daarom steeds korte toelichtingen gegeven.

Zach 1: boodschap van God: Zacharia moet het volk oproepen om niet zo te zijn als hun voorouders. Als u bij Mij terugkomt zal Ik ook bij u terugkomen belooft God. Het volk werd gestraft voor hun ongehoorzaamheid en hun dienst aan de afgoden. Ze kregen hun verdiende loon. **(T242)**

Dan krijgt Zacharia visioen 1: hij ziet een man op een rood paard met daarachter andere paarden. Een engel staat naast Zacharia en legt het uit: de paarden zijn uitgestuurd om de hele aarde te verkennen. Ze geven aan dat het overal volkomen rustig is. Dan geeft de engel aan dat God al 70 jaar toornig op Juda en Jeruzalem is. God zegt dat Hij over hen waakt en dat Hij genadig is en heel boos is op de landen die het volk zo onderdrukken. God belooft dat de tempel herbouwd zal worden en dat Jeruzalem zal herrijzen. De steden van Israël zullen weer opbloeien.

Zacharia krijgt visioen 2: hij ziet vier horens. De engel vertelt hem dat dit vier wereldmachten zijn die Juda en Israël hebben verstrooid. Lees ook Daniël. Dan ziet Zacharia vier smeden die de vier wereldmachten zullen stukslaan op hun aambeelden.

Zach 2: visioen 3: Zacharia ziet dan een man die met een meetlat Jeruzalem gaat opmeten. Een engel vertelt dan aan Zacharia dat Jeruzalem eens zó vol zal zijn dat er niet voor iedereen plaats is. Wel zullen ze ook buiten de stadsmuren veilig wonen omdat de Heer hen Zelf zal beschermen. Hij zal er wonen met macht en heerlijkheid.

De Heer spoort de ballingen aan om terug te gaan naar Sion (Jeruzalem); Ik zal u weer bijeen brengen. God geeft aan dat Hij de tegenstanders van Zijn "oogappel" (Israël) zal verpletteren. Zing van vreugde Jeruzalem! Want Ik kom in uw midden wonen. Dan zullen ook talloze volken zich tot de Heer bekeren en zal God ook bij hen wonen. Juda zal de erfenis van de Heer in het heilige land zijn en Jeruzalem zegenen.

Zach 3: visioen 4: de engel laat Zacharia de hogepriester Jozua zien; ook satan was daarbij, die Jozua beschuldigt. God verwerpt echter de beschuldigingen en zal genadig zijn voor Jeruzalem. God vergeeft de zonden van Jozua en geeft hem feestkleden. Jozua hoort dan van God dat wanneer hij zich aan de geboden van de Heer houdt, hij de priester van de tempel in Jeruzalem zal worden en toegang krijgt tot het heiligdom van God. Jozua wordt een voorbode van Gods dienaar die Hij zal sturen: Jezus Christus. God zal de zonden van Israël in één dag verwijderen. Daarna zal Israël in vrede leven en welvarend zijn **(T407)**.

Zach 4: visioen 5: Zacharia ziet een gouden kandelaar met zeven lampen (de Menora). Uit een reservoir bovenaan wordt met buisjes de lampen van olie voorzien. Naast het reservoir staan twee olijfbomen. Dit is een boodschap aan Zerubbabel: niet door kracht of geweld, maar door de Geest van God. Zerubbabel zal de tempelbouw voltooien. Lees ook de Bijbelboeken Ezra en Haggai. De Heer stuurt Zijn hemelse legers. Alhoewel de tempelbouw nu nog een klein begin kent, is God

heel blij dat er is begonnen. De zeven lampen van de kandelaar stellen de zeven ogen van God voor die de hele aarde overziet. De twee olijfbomen zijn de twee “gezalfden” die vóór de Heer van de hele aarde staan. **(T243)**

Zach 5: vliegende boekrol: Visioen 6: dan ziet Zacharia een vliegende boekrol. De engel verklaart dat dit de woorden van Gods vervloeking zijn die over het land zullen komen. Boodschap is dat iedereen die steelt of valse getuigenissen aflegt deze vloek over zijn huis afroept. Het huis zal dan volkomen vernietigd worden.

Visioen 7: daarna ziet Zacharia een vliegend vat (efa of mand). De engel verklaart dat dit vat gevuld is met de zonden uit het hele land. Het deksel van lood wordt geopend en dan ziet Zacharia er een vrouw in zitten. Zij stelt de goddeloosheid voor. De engel duwt de vrouw terug in het vat en sluit het deksel weer. Vervolgens ziet Zacharia twee vrouwen aan komen vliegen - met vleugels als van een ooievaar - die het vat meenemen hoog de lucht in en het vervolgens naar Babel brengen. Daar zal er voor de vrouw een huis gebouwd worden en zal ze op een voetstuk gezet worden. **(T244)**

Zach 6: visioen 8: Zacharia ziet vier wagens van koper aankomen: de eerste met rode paarden, de tweede met zwarte, de derde met witte en de vierde met gevlekte paarden. De engel verklaart dat dit de vier hemelse geesten van God zijn die voor de Heer van de hele aarde staan. De wagen met de zwarte paarden gaat naar het noorden gevolgd door de witte paarden. De gevlekte paarden gaan naar het zuiden. Dan geeft God hen de opdracht om de hele aarde te doorkruisen waarop ze direct vertrekken. De paarden naar het noorden voltrekken daar het oordeel van God en brengen Zijn Geest tot rust. Zacharia moet dan een kroon van zilver en goud laten maken en die op het hoofd van de hogepriester Jozua zetten. Zacharia moet dan aangeven dat Jozua met deze kroon een vooruitblik is van de “Telg” die zal komen aan de stam en de tempel van de Heer zal bouwen. De Telg zal regeren als Koning en als Priester tegelijk! **(T32)** De kroon moet vervolgens in de tempel van de Heer een plek krijgen. Zacharia krijgt opdracht om het exact zo uit te voeren omdat alleen dan zal gebeuren wat God hem heeft laten zien.

Zach 7: er komt een aantal Joden uit de stad Bethel bij Zacharia met de vraag of ze zich aan de oude gebruiken van de offers en tempeldienst moesten houden. God zegt dan door Zacharia: “laat de rechtspraak eerlijk zijn; heb elkaar lief; stop de onderdrukking van weduwen, wezen, buitenlanders en armen”. Omdat de voorouders hardnekkig weigerden zich hier aan te houden heeft God hen gestraft met de ballingschap en verstrooiing.

Zach 8: dan belooft God dat Jeruzalem weer vrede en veiligheid zal kennen. Jongeren en ouderen zullen weer door haar straten lopen. Ik zal Mijn volk uit de windstreken van de aarde bevrijden en terugbrengen naar Jeruzalem. Zij zullen Mijn volk zijn en ik zal hun God zijn. Dan spoort God Zijn volk aan om de tempelbouw af te maken. God belooft om de teruggekeerde ballingen beter te gaan behandelen. De oogsten zullen groot zijn en God schenkt Zijn zegeningen aan Israël en Juda. Laat de moed niet zakken en ga door met de tempelbouw. Opnieuw herhaalt God wat Hij van het volk verwacht: “spreek de waarheid; heb eerlijke rechtspraak; lieg niet. Al deze dingen haat God hartgrondig. Heb de vrede lief”. God zegt dan dat de perioden van vasten en rouw gaan plaatsmaken voor vrolijk feesten. Mensen uit alle delen van de wereld zullen naar Jeruzalem komen als pelgrims om de Heer te vragen hen te zegenen en om Hem te aanbidden. In die tijd zullen tien mannen uit tien verschillende volken een Joodse man bij de mouw grijpen en zeggen: “wij willen ons bij u aansluiten, want wij hebben gehoord dat God met u is”. **(T167 en T407)**

Zach 9: God zal Tyrus verwoesten. Lees ook Amos 1 en Ez 26. Gaza en Askelon (in de huidige Gaza-strook) zullen ontvolkt worden. **(T241)** God zal de tempel bewaken. Geen vreemde onderdrukker zal Mijn volk ooit nog overrompelen. Wees verheugd want uw Koning komt naar u toe! Hij is de rechtvaardige overwinnaar maar ook nederig en Hij rijdt op een ezelin. **(T245)** Hij zal vrede brengen onder de volken. Zijn rijk gaat tot de einden der aarde. **(T407)** God belooft dan opnieuw dat Hij hen dubbel zal vergoeden wat ze hebben geleden. De Heer voert Zijn volk aan in de strijd. Zijn volk zal Hij beschermen en hun vijanden onderwerpen. Hij zorgt voor hen als een herder voor Zijn schapen. Ze zullen blaken van gezondheid.

Zach 10: God zorgt voor de gewassen en geeft regen. Dan wijst God op het verleden waar valse leiders leugens vertelden en Israël op afgoden vertrouwde. Ze dwaalden als schapen zonder herder. God staat op om Juda te helpen. Uit haar zal de hoeksteen (Jezus) voortkomen. Ik zal hen sterk maken en het volk weer thuisbrengen omdat ik hen liefheb. Ik zal hun roep om hulp horen. Ze zullen even talrijk worden als vroeger. Ik haal hen terug uit verre landen. Er zal nauwelijks plaats genoeg zijn. Aan het bewind van Assyrië en Egypte over Mijn volk zal een einde komen. Ik zal persoonlijk voor Mijn volk zorgen. **(T168, T187, T211 en T212)**

Zach 11: Libanon en het Jordaandal zullen puinhopen worden. De herders jammeren omdat hun “pracht” of “heerlijkheid” verwoest is. De herders zijn de slechte leiders van Israël. Dan geeft God twee stokken: Lieflijkheid en Samenbinding. Vervolgens roeit God drie herders uit. God kon hun niet meer verdragen en de drie herders God niet.

De stok “lieflijkheid” wordt echter verbroken. In dit gedeelte wordt geprofeteerd dat het loon wat ze aan Jezus toekende dertig zilverstukken was. De zilverstukken moeten naar de pottenbakker worden toegeworpen (lees ook Matth 27:7). De stok “samenbinding” wordt verbroken als teken dat er een scheuring plaatsvindt tussen de broederlanden Israël en Juda.

Dan maakt Zacharia een sprong naar de eindtijd waar ook de volgende hoofdstukken aan zijn gewijd... Neem een uitrusting van een dwaze herder. Hij zal het vlees van vette dieren eten en hun hoeven zal hij uitrukken. Wee de herder van niets die zijn kudde in de steek laat! Het zwaard zal hem treffen. **(T246 en T406)**

Zach 12: God gaat Jeruzalem en Juda tot een bedwelmende beker maken voor alle volken. Alle volken zullen zich er verzamelen en zij zullen het belegeren en het zal voor hun een zware steen zijn die als een last op de wereld zal drukken. **(T164)** God zal echter over Zijn volk waken en de vijanden slaan. Rechts en links zal God de volken verteren maar Jeruzalem zal op zijn plaats blijven staan. Op die dag zal de Heer de inwoners van Jeruzalem en Juda beschermen. Lees Op 19 en 20!

Op die dag zal God de heidenvolken die tegen Jeruzalem oprukken wegvagen. Dan zal iedereen (alle stammen van Israël) Jezus Christus aanschouwen "Die zij hebben doorstoken". Lees ook Op 1: 7. Ze zullen over Hem rouwen en weeklagen. Het hele land van Israël zal rouw bedrijven waarbij alle "klassen" van Israël genoemd worden. (T247)

Zach 13: op die dag zal God elk spoor van afgoderij uit het land verwijderen. Alle valse profeten bant God uit. Niemand zal het meer wagen om leugens uit te spreken. Het volk wordt in de laatste 3,5 jaar zo verdrukt dat 2/3^e zal worden uitgeroeid (vers 8) maar 1/3^e zal in het land overblijven. Die laatste 1/3^e zal Jezus in het vuur zuiveren zoals men goud en zilver zuivert in vlammen. Het zal Mij aanroepen en Ik zal het horen. Jezus zegt dan "Dit is Mijn volk" en het volk zegt dan "De Heer is onze God". (T248, T406 en T413)

Zach 14: de "Dag des Heeren" komt snel dichterbij. Op die dag zal God de volken bijeen verzamelen om te vechten tegen Jeruzalem. Lees ook Jes 2 en Op 19 - 22. **Op die dag zullen de voeten van Jezus op de Olijfberg staan waarop de berg in twee delen zal splijten.** Er ontstaat een groot dal waar de inwoners van Jeruzalem door naar buiten kunnen vluchten. Jezus zal dan komen met al Zijn Heiligen. (T249)

Op die dag stoppen de zon en maan licht te geven, maar Jezus zelf zal het licht van de wereld zijn. Er zal leven-schenkend water uit Jeruzalem stromen dat naar de Dode zee en naar de Middellandse zee zal stromen. Jezus zal Koning over de wereld zijn en alleen Hij zal worden aanbeden. Jeruzalem zal weer worden bewoond en eindelijk veilig zijn. Alle volken die tegen Jeruzalem strijden zullen worden getroffen door een vreselijke plaag: het zullen wandelende lijken zijn, hun vlees zal wegrotten, hun ogen verschrompelen, en hun tong zal wegteren. (T250) Legers zullen tegen elkaar gaan vechten. Israël zal veel buit ontvangen. Daarna zullen alle overlevenden jaarlijks naar Jeruzalem komen om Christus te aanbidden en het loofhuttenfeest te vieren. Landen die weigeren te komen zal Jezus treffen met misoogsten. In die tijd zullen er geen inhalige handelaars meer in de tempel van de Heer zijn.

MALEACHI

De Joden waren destijds verbannen naar Babel vanwege hun zonden en afgodendienst (hoererij). Ze hebben echter niets geleerd. Ze beginnen opnieuw op grote schaal te zondigen. Er is echtbreuk, de mensen zijn egoïstisch en ze zijn oneerlijk. De tempeldienst wordt verwaarloosd en overal is geestelijke achteruitgang. God stuurt Maleachi om de priesters, de leiders en het volk op hun geestelijk verval te wijzen en eindigt met een vooruitwijzing naar de komende Messias, waar het daarop volgende nieuwe testament mee verder gaat.

Mal 1: in de volgende hoofdstukken geeft Maleachi Gods boodschap door: God heeft het volk innig liefgehad. Door de eeuwen heen is Israël de Heer ontrouw geweest. God noemt hen nu het "land der wetteloosheid" en het "volk waarop de Heer voor altijd toornig is". Ze offeren bijvoorbeeld kreupele, zieke, gestolen of blinde dieren. Een leider van het volk zou daar ook geen genoeg mee nemen. God beleeft daarom aan Zijn volk geen vreugde meer. God is boos en geeft aan dat Hij het beste verdient, want Hij is een groot Koning en de Heer van de hemelse machten waar alle volken diep ontzag voor hebben.

Mal 2: God waarschuwt dan: "als uw gedrag niet verandert en u Mij niet eert, zal Ik u vreselijk straffen". Ik zal uw kinderen straffen en u zelf weggooien als mest. Door het houden van de wetten van Mozes kon u Mij eerbied en respect tonen. De mond van priesters hoort over te vloeien van kennis van God. Maar zo bent u niet! U bent afgeweken en hebt Mijn verbond met Levi misvormd en tot een bespotting gemaakt. In Juda en Israël heerst gebrek aan trouw, want ze hebben de Heilige Tempel ontheiligd en zijn afgoden gaan aanbidden. Dan geeft Maleachi ook aan dat de Heer er getuige van is dat er huwelijks ontrouw is. Door het huwelijk zijn man en vrouw verbonden met God. Ze zijn daardoor één in Gods ogen. (T8) God vraagt daarom om zelfbeheersing zodat mannen trouw blijven aan hun vrouw. **God verafschuwt het wanneer een man zijn vrouw wegstuurt.**

Mal 3: dan spreekt Maleachi een profetie over Jezus uit: "zie Ik (God) stuur een boodschapper voor Mij uit om voor Mij een weg te banen. Hij is de boodschapper van Gods beloften die grote vreugde zal bezorgen die zo lang werd verwacht. Hij (Christus) komt beslist." Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren zodat ze hun werk voor de Heer zullen doen met een rein hart. Dan zal de Heer weer genoeg scheppen in de offers van Juda en Jeruzalem. Ik de Heer ben niet veranderd. Daarom bent u nog niet uitgeroeid want Ik blijf genade bewijzen ook al worden eeuwen lang Mijn geboden overtreden... U hebt Mij beroofd van de tienden en de offergaven. De Heer spoort het volk dan aan om Hem weer te geven wat Hij verdient. Dan zult u zien dat Ik de vensters van de hemel zal openen en een stroom van zegen zult u ontvangen. Grote oogsten zult u krijgen. U zult wonen in een heerlijk land. (T167 en T407)

De Heer heeft een "gedenkboek" waarin de namen staan van hen die eerbied voor God hebben. (T411) Zij zullen van Mij zijn. Ik zal hen sparen. Dan zult u het verschil zien tussen de rechtvaardige en de goddeloze, tussen degene die God dient en hij die dat niet doet.

Mal 4: de dag van het oordeel komt er aan: het zal branden als een oven; mensen zullen verbranden als stro; als een boom zullen ze met wortel en al verteren. Maar voor allen die eerbied voor God hebben zal de zon van gerechtigheid opgaan; er zal genezing zijn. Dan zult u springen van vreugde. Goddelozen zullen echter worden vertrappt. Denk daarom aan de wetten van Mozes en gehoorzaam daar aan. Voor de dag des oordeels zal God echter Elia sturen. Zijn prediking zal vaders en kinderen weer bij elkaar brengen. (T251)

Hier eindigt het Oude Testament. Tussen het Oude en de start van de gebeurtenissen van het Nieuwe Testament zit een tijdsperiode van ongeveer 400 jaren!

MATTHEUS MARKUS LUKAS JOHANNES

Leeswijzer: eerst is Mattheus uitgeschreven. Dat is qua aantal hoofdstukken het langste evangelie. Wanneer de geschiedenis in andere evangeliën óók voorkomt is er zo veel mogelijk een verwijzing naar gemaakt. Aanvullende informatie uit andere evangeliën en/of andere invalshoeken zijn er tussen geschreven. Sommige geschiedenissen en/of lessen komen niet in alle evangeliën voor en zijn zo veel mogelijk in volgorde van tijd er tussen vermeld. Op deze manier worden ook de verschillen en accenten van de evangeliën zichtbaar. De evangeliën spreken elkaar op geen enkele wijze tegen maar vullen elkaar aan en leggen ieder andere accenten zoals dat ook gebeurt wanneer meerdere mensen een getuigenis geven van een zelfde gebeurtenis. Hoe rijk is Gods woord..... Het Marcus evangelie is de kortste van alle vier; de ene gebeurtenis volgt de andere op. Elk evangelie toont een bepaalde "kant" van Jezus. Ieder evangelie is geschreven in een ander lettertype:

- Mattheüs: Jezus als Koning;
- *Markus: Jezus als Dienstknecht* ;
- Lukas: Jezus als Zoon des mensen;
- Johannes: Jezus als Zoon van God.

JEZUS' GEBOORTE EN JEUGD

Mat 1: begint met het geslachtsregister van Jezus. Lees ook Lukas 3. Inclusief de namen van vrouwen en van niet-Joden, o.a Ruth en Rachab de prostitué.... Maria was uitgehuwelijkt aan Jozef maar leefde nog niet samen met hem. Maria werd zwanger van de Heilige Geest. Jozef wilde haar niet kwetsen omdat ze nog niet getrouwd waren. Hij wilde in stilte weggaan. Een Engel vertelt aan Jozef dat Maria zwanger is van de Heilige Geest en dat ze een zoon zal krijgen die ze Jezus moeten noemen. Dat betekent "God Redt". Jozef neemt Maria in huis maar heeft geen seks (gemeenschap) met haar totdat ze bevallen is van Jezus.

Lukas 1: begint met de verklaring waarom Lukas dit evangelie schrijft om alles van aanvang af nauwkeurig na te gaan en deze gebeurtenissen in ordelijke vorm op schrift te stellen.

Zacharias leeft met zijn vrouw gelovig en houdt zich als priester strikt samen met zijn vrouw aan de geboden en wetten van de Heer. Ze blijven echter kinderloos. Aan Zacharias verschijnt een engel van de Heer en vertelt hem dat zijn vrouw zwanger zal worden van een jongen die ze Johannes moeten noemen. Hij zal als bode voor God uitgaan en hij zal het volk gereed maken voor de Heer (T25). Omdat Zacharias dit niet gelooft zal hij "stom" blijven totdat Johannes geboren is. Korte tijd later werd zijn vrouw Elisabeth zwanger en leefde 5 maanden in afzondering. Al in de schoot van zijn moeder wordt Johannes vervuld van de Heilige Geest.

In de zesde maand zond God de engel Gabriël naar Nazareth, naar een meisje dat Maria heette een afstammeling van David. Wees niet bang Maria, God heeft je Zijn gunst geschonken. Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren en je moet hem Jezus noemen. Hij zal een groot man worden en "Zoon van de Allerhoogste" worden genoemd en God de Heer zal Hem de troon van zijn vader David geven.

De Heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw bedekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt heilig worden genoemd en Zoon van God. Ook je tante Elisabeth is zwanger van een zoon ondanks haar hoge leeftijd. Maria zei: "de Heer wil ik dienen, laat er met mij gebeuren wat U hebt gezegd". Vervolgens zoekt Maria haar tante op. Wanneer Elisabeth de groet van Maria hoort, springt het kind op in haar schoot. Elisabeth roept luid: "gezegend ben je van alle vrouwen en gezegend is de vrucht van je schoot". Maria looft de Heer. (T25a) Maria blijft ongeveer drie maanden bij Elisabeth en gaat dan weer terug naar huis. (T253)

Op de achtste dag, als Johannes wordt besneden, wilden ze hem Zacharias noemen. Maar zijn moeder zei: "Johannes zal hij heten". Omdat Zacharias nog niet kan praten schrijft hij op een tablet: "Johannes is zijn naam". Terstond wordt de verlamming van zijn tong ongedaan gemaakt en begint Zacharias God te loven en spreekt een profetie uit: "de eed die God aan Abraham gezworen heeft, namelijk dat wij verlost zullen worden uit de handen van de vijand". (T254) En jij Johannes zult genoemd worden: "profeet van de Allerhoogste, want voor de Heer zul je uitgaan om de weg voor Hem gereed te maken en om Zijn volk bekend te maken met hun redding door vergeving van zonden". Johannes leefde in de woestijn tot de dag waarop hij zich kenbaar maakt aan Israël.

Mat 2: Jezus wordt geboren in Bethlehem (T238). Enkele magiërs uit het oosten komen hem eer bewijzen. Koning Herodes vraagt hen op de terugreis bij hem langs te komen. God waarschuwde hen om een andere weg terug te nemen. Herodes wordt enorm boos als ie merkt dat ze hem hebben misleid. Hij geeft daarna opdracht om alle kinderen jonger dan 2 jaar te doden. God zegt tot Jozef dat ze naar Egypte moeten vluchten. (Lees ook Hos 11: 1) Die zelfde nacht vluchten Jozef en Maria met Jezus naar Egypte en blijven daar tot na de dood van Herodes. Daarna zegt een engel van God dat ze kunnen terugkeren naar Israël wat ze dan ook doen en gaan naar Nazareth wat reeds in de profeten was voorspeld. (T46 en T255)

Lukas 2: er was in die tijd een volkstelling in opdracht van Keizer Augustus. Iedereen moest naar zijn geboortestad. Jozef stamde van David af, daarom moest hij naar Bethlehem om zich met Maria te laten inschrijven. Daar brak de dag van haar bevalling aan. Er was geen plaats in een nachtverblijf. Ze wikkelden Jezus in doeken en legde Hem in een bak. Engelen berichtten herders in het veld. Ze komen de herders "goed nieuws brengen" en vertellen hen waar en hoe ze Jezus kunnen vinden. De herders gingen Jezus zoeken en vonden Hem.

Jozef en Maria gaan naar de tempel om een offer te brengen wat ze volgens de wet moesten doen om aldus hun eerstgeboren kind aan God aan te bieden zoals de wet voorschreef. Ze offeren een koppel tortelduiven of twee jonge gewone duiven. In de

tempel aangekomen is ook een man Simeon die uitzag naar de vertrooster van Israël. Hij neemt Jezus in zijn armen en loofde God. Hij geeft aan dat hij nu in vrede wil heengaan want met eigen ogen heeft hij de Redder gezien die God beloofd had. Tegen Maria zegt hij: "weet dat velen in Israël door Hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt en zelf zal Maria als door een zwaard doorstoken worden". (T256)

Daar was ook Hanna de profetes van 84 jaar oud die al heel lang weduwe was. Ze was dag en nacht in de tempel. Hanna spreekt ook een zegen uit over Jezus. Jezus gaat met Zijn ouders terug naar huis en groeit daar op en wordt sterk en was begiftigd met wijsheid. Gods genade rustte op Jezus! Elk jaar gaan Jozef en Maria op pelgrimstocht naar Jeruzalem voor het Pesach feest. Na afloop van het feest gaan ze weer terug naar huis. Als ze een dag onderweg zijn missen ze Jezus en vinden Hem niet bij de andere reisgenoten. Na drie dagen zoeken vinden ze Jezus in de tempel waar Hij tussen de leraren zit en hen vragen stelt. Iedereen is versteld van Jezus' inzicht en antwoorden. Op de vraag van Maria waarom Hij hen dit aandeed, omdat ze met angst naar Hem gezocht hebben, antwoordt Jezus: "Wist u niet dat Ik in het huis van Mijn Vader moest zijn?" Jezus gaat met Zijn ouders terug naar Nazareth en is Zijn ouders gehoorzaam en komt steeds meer in de gunst bij God en de mensen. Maria sluit alles wat er met Jezus gebeurt in haar hart.

BEGIN VAN JEZUS' OPENBARE OPTREDEN EN AL ZIJN LESSEN

Joh 1: in het begin was het Woord: de Heer Jezus; het Woord was bij God en het Woord was God. Alles is er door ontstaan. (T257 en T154)

Wie Hem wel ontving en in Zijn naam geloven, heeft Hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. Het Woord: Jezus, is mens geworden en heeft bij ons gewoond. Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die God zelf is, die aan het hart van de Vader rust, heeft Hem doen kennen. Ken je Jezus, dan ken je God.

Markus 1: Jezus roept Simon, Andreas, Jakobus en Johannes bij het meer van Galilea waar ze hun netten in het meer gooien; het zijn vissers. Jezus zegt "Kom volg Mij; Ik zal van jullie vissers van mensen maken". Meteen laten ze hun netten en hun ouders achter en volgen Jezus. Ze gaan naar Kapernaüm.

Joh 1: twee van Johannes' leerlingen zien Jezus en volgen Hem. Één van hen was Andreas de broer van Simon Petrus. Andreas gaat naar Simon en zegt dat hij de Messias gevonden heeft. Andreas neemt Simon mee naar Jezus. Jezus kijkt Simon aan en zegt dat hij voortaan Kefas zal heten, dat betekent Petrus en dat betekent "rots".

De volgende dag ontmoet Jezus Filippus en Natanaël. De laatste zegt, als hij hoort dat Jezus uit Nazareth komt: "kan er uit Nazareth iets goeds komen?" Jezus belooft hem dat hij grote dingen zal zien. Van nu af zult u de hemel geopend zien en engelen van God zien opklimmen en neerdalen op de Zoon des mensen (T45).

Lukas 5: Jezus onderricht het volk vanuit de boot van Simon. Daarna vraagt Jezus om het meer op te gaan en om te gaan vissen. Maar Simon geeft aan dat ze al een hele nacht hebben gevist zonder resultaat. Maar als U het zegt zal ik de netten uitwerpen. Er vaart dan zo'n enorme school vis in de netten dat die dreigen te scheuren en de boten bijna zinken. Simon, Jakobus en Johannes zijn geheel onder de indruk. Jezus zegt tegen Simon: "voortaan zul je mensen vangen!" In één van de steden waar Hij kwam geneest Hij een man die aan huidvraat leidt. Het nieuws verspreidt zich snel en grote mensenmassa's verzamelen zich rondom Jezus om naar Hem te luisteren en om zieken door Hem te laten genezen. Jezus trekt zich geregeld terug op eenzame plaatsen om te bidden.

Markus 1: op de sabbat onderwijst Jezus de mensen in de synagoge en is men diep onder de indruk van zijn onderwijs. In dezelfde synagoge was een man bezeten van een onreine geest. Hij schreeuwde: "wat hebben we met Jou te maken Jezus van Nazareth; ben Je gekomen om ons te vernietigen? Ik weet wie Je bent: de Heilige van God". Jezus spreekt hem streng toe en zegt: "zwijg en ga uit hem weg". De onreine geest verlaat de man onder luid geschreeuw en stuiptrekkingen. De mensen staan versteld en vragen zich af wat dit allemaal is. Het nieuws over Jezus verspreidt zich vervolgens snel overal in Galilea. Vanuit de Synagoge gaat Jezus mee naar het huis van Simon en Andreas. De schoonmoeder van Simon lag ziek met koorts in bed. Jezus pakt haar bij de hand en de koorts verlaat het lichaam. Ze stond op en maakte eten voor Jezus klaar. Velen werden nieuwsgierig en brachten zieken bij Jezus die Hij genas en uit velen verjoeg Jezus boze geesten. Lees ook Lukas 4.

Mat 3: in die tijd start het optreden van Johannes de Doper in de woestijn van Judea. Johannes roept op tot bekering omdat het Koninkrijk dichtbij is. Hij baant de weg voor de Here en maakt Zijn wegen recht. Johannes zegt dat hij doopt met water maar dat na hem iemand komt die veel belangrijker is dan hemzelf. Hij, Jezus, zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur. (T258) Jezus gaat naar Johannes toe en wil door hem gedoopt worden. Direct na Jezus' doop scheurt de hemel open en ziet Johannes dat de Geest van God op Jezus neerdaalt in de vorm van een duif. Uit de hemel klinkt een stem die zegt: "dit is Mijn geliefde Zoon. Hij verheugt Mijn hart" (in Hem heb Ik een welbehagen).

Markus 1: Ik zend mijn bode voor je uit Hij zal een weg voor je banen. Dit gebeurde toen Johannes de Doper naar de woestijn ging en de mensen opriep zich te laten dopen. Johannes droeg een ruwe mantel van kameelhaar met leren gordel. Hij leefde van sprinkhanen en wilde honing. Hij verkondigde dat ná hem Iemand zou komen die meer vermag dan Johannes. Hij is zelfs niet waard Zijn schoenriemen los te maken. Ik heb gedoopt met water, maar Hij zal dopen met de Heilige Geest. Jezus komt naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. Wanneer dat gebeurt en Jezus uit het water omhoog komt scheurt de hemel open en daalt de Geest als een duif op Jezus. Er klinkt een stem uit de hemel die zegt: "Dit is mijn geliefde Zoon. In Hem vind Ik vreugde". Direct nadat Jezus gedoopt is drijft de Geest Jezus de woestijn in en wordt Hij door satan op de proef gesteld. Lees ook Matth 4.

Lukas 3: in de omgeving van de Jordaan verkondigde Johannes dat de mensen zich moesten laten dopen en tot inkeer moesten komen om zo vergeving van zonden te verkrijgen. Tegen de mensen die dachten dat hij de Messias was zei hij: "ik doop jullie met water, maar er komt iemand die meer vermag dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om de riemen van Zijn sandalen los te maken. Hij zal jullie dopen met de Heilige Geest en met vuur". Verder maakt Lukas ook melding dat Johannes gevangen genomen wordt door Herodes en dat Johannes Jezus doopt.

Joh 1: getuigenis van Johannes de doper toen levieten en priesters hem er naar vroegen: ik ben niet de Messias. Ik ben de stem die roept in de woestijn : "Maak recht de weg van de Heer". Ik doop met water, maar in uw midden is iemand die u niet kent - Hij die ná mij komt - ik ben het niet eens waard om de riemen van Zijn sandalen los te maken. Ik - Johannes - heb de Geest zien neerdalen uit de hemel als een duif, en hij bleef op Hem. Ik heb gezien en getuigd dat Hij de Zoon van God is. Johannes ziet de volgende dag Jezus naar zich toekomen. Johannes zegt: "zie het Lam Gods dat de zonde van de wereld wegneemt".

Joh 2: Jezus is op een bruiloftsfeest. Toen de wijn op was vroeg Maria aan Jezus om te helpen. Jezus zegt de bedienden om de zes vaten met water te vullen. Schep er wat uit en breng het naar de ceremoniemeester. Toen die het proefde prees hij de bruidegom omdat hij de beste wijn voor het laatste bewaard had. Dit was het eerste wonderteken dat Jezus deed. Jezus geeft aan dat ze de tempel, "het Huis van de Vader", niet tot een koophandel mogen maken. Jezus veegt daarop het tempelplein schoon omdat de kooplui de tempel misbruiken. De Joden vragen Hem welk teken Jezus zal laten zien waarmee Jezus moet aantonen dat Hij het recht heeft om deze dingen te doen. Jezus antwoordt: "breek de tempel maar af en Ik zal hem in drie dagen weer opbouwen". Hij sprak niet over een stenen gebouw maar over Zijn lichaam. Na Zijn dood herinnerden de discipelen dat Jezus dat gezegd had met het oog op Zijn sterven en opstaan.

Joh 3: gesprek met Nicodemus de Farizeeër, die op een nacht naar Jezus komt en aangeeft dat Jezus van God gekomen is: niemand kan deze tekenen doen als God niet met hem is. Jezus antwoordt dat wanneer iemand niet opnieuw geboren wordt hij het koninkrijk van God niet kan binnengaan. T259 Nicodemus vraagt hoe deze dingen dan kunnen gebeuren? Jezus geeft aan dat zoals Mozes de slang in de woestijn heeft verhoogd, dat zo ook de Zoon des mensen verhoogd moet worden. Joh 3:16: Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft.

Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God. Dit is het oordeel: de mensen hebben de duisternis liefgehad, meer dan het Licht, want hun werken waren slecht. Wie de waarheid doet komt tot het Licht.

Jezus gaat met zijn discipelen naar het Judese land en doopte daar. De Joden zeggen tegen Johannes de doper dat Jezus' discipelen ook mensen dopen. Johannes antwoordt: "ik ben de Christus niet maar ik ben voor Hem uitgezonden. Jezus moet méér worden, maar ik minder". Hij die door God gezonden is spreekt de woorden van God want God geeft Hem de Geest zonder maat. Wie in de Zoon van God gelooft heeft eeuwig leven; maar wie de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem.

Joh 4: Jezus verlaat Judea en vertrekt naar Galilea. Onderweg gaat hij door Samaria waar hij bij de bron van Jakob, een waterput, een Samaritaanse vrouw ontmoet. Hij vraagt haar te drinken wat heel ongewoon was. Een Jood had namelijk geen omgang met een Samaritaan. De vrouw is dus heel verbaasd en Jezus zegt dat wanneer ze zou weten wie Hij was zij Hem dan gevraagd zou hebben naar water en Jezus zou haar "levend water" hebben gegeven.

Jezus zegt dat iedereen die van het water uit de put drinkt weer dorst krijgt. Maar wie drinkt van het water dat Jezus geeft in eeuwigheid geen dorst meer zal krijgen. De vrouw vraagt Hem naar dat water. Dan zegt Jezus: "haal uw man op en kom hier". Dan zegt de vrouw dat ze geen man heeft. Jezus geeft aan dat dat klopt, maar ook dat ze inmiddels vijf mannen heeft gehad en waar ze nu mee omgaat dat dat niet haar man is. De vrouw herkent in Jezus een profeet en zegt dat ze de Messias verwacht (ze doelt dan op de profeet die genoemd wordt in Deut 18: 18). Jezus zegt dat Hij de Messias is. Daarop gaat de vrouw de stad in en haalt andere mensen op om Jezus te ontmoeten. De mensen vragen Jezus om te blijven. Twee dagen blijft Hij. Tussendoor zegt Jezus tegen de discipelen dat de velden wit zijn om te oogsten en Hij hen uitzendt om te oogsten.

Daarna vertrekt Jezus naar Kana in Galilea. Een koninklijke dienaar/hoveling uit Kapernaüm komt bij Jezus en vraagt Hem zijn zoon beter te maken die ziek was: "kom voordat mijn kind sterft". Jezus zegt: "ga heen uw zoon leeft". De hoveling gaat terug en onderweg komen zijn dienaren hem tegemoet en vertellen dat zijn kind leeft. Op het moment dat Jezus hem had gezegd dat het kind leeft, is het herstel ingetreden. Daarop geloofde de hoveling met geheel zijn huis.

Joh 5: Jezus gaat naar een feest in Jeruzalem. Bij het badwater van Bethesda geneest Jezus een man die al 38 jaar ziek is en niemand heeft om hem in het water te gooien als dat gaat bewegen. Hij is dus steeds te laat. Jezus geneest hem terwijl het sabbat is. De Joden spreken de man er op aan dat hij zijn ligmat draagt en ze proberen Jezus te doden. Jezus zegt hen dat Zijn Vader werkt en Hij dat dus ook doet. De Joden proberen Jezus des te meer te doden omdat Hij zegt dat God Zijn Vader is en Zich daarmee gelijkstelt aan God.

Jezus vertelt dan dat Hij niets kan doen uit Zichzelf als Hij dat niet de Vader ziet doen. Want al wat Deze doet, dat doet ook de Zoon op dezelfde wijze. De Vader heeft de Zoon lief en laat Hem alles zien wat Hij doet. Hij zal Hem grotere werken laten zien dan deze, opdat u zich verwondert. Voorwaar, voorwaar ik zeg u: "wie Mijn woorden hoort en Hem gelooft die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven". De Vader heeft Jezus de macht gegeven het oordeel te vellen als "Zoon des mensen". Allen die in de graven zijn zullen eens Zijn stem horen en er uit gaan: zij die het goede

hebben gedaan tot de opstanding des levens, zij die het kwade hebben gedaan tot de opstanding ter verdoemenis. (T260, T406 en T411) Jezus wijst tenslotte naar de boeken van Mozes. Als u Mozes geloofde zou u Mij geloven omdat Mozes over Mij geschreven heeft. Maar als u zijn Schriften niet gelooft, hoe zult u Mijn woorden dan geloven?

Mat 4: na Jezus' doop wordt Hij door de Geest naar de woestijn geleid. Daar vast Jezus veertig dagen en nachten. Tenslotte krijgt Hij honger en is dus erg kwetsbaar. De satan maakt van dat moment gebruik en probeert Jezus drie keer te verleiden:

- satan wil dat Jezus van stenen brood maakt. Eerst probeert satan dus gebruik te maken van Jezus' honger;
- daarna probeert satan Jezus op de proef te stellen door Jezus te vragen om Zich van het dak van de tempel naar beneden te laten vallen;
- tenslotte leidt satan Jezus naar een hoge berg; satan biedt aan Jezus macht aan mits Jezus voor satan neerknielt.

Jezus antwoordt op alle verleidingen negatief door Zich steeds te beroepen op de Schrift. Hij zegt tot vier keer toe "er staat geschreven" en wijst dan achtereenvolgens naar:

- Deut 8: 3 "een mens zal niet alleen van brood eten";
- Ps 91: 11 en 12 "engelen zullen u bewaren en zullen u op handen dragen";
- Deut 6: 16 "u mag de Heere God niet op de proef stellen";
- Deut 6: 13 en 10: 20 "u moet de Heere uw God vrezen".

Satan die merkt dat Jezus niet ingaat op zijn beproevingen gaat dan weg en laat Jezus met rust. Engelen komen vervolgens om voor Jezus te zorgen! Lees ook Lukas 4. Veertig dagen zwierf Jezus door de woestijn en at hij niets en wordt hij door de duivel op de proef gesteld. Wanneer Jezus hoort dat Johannes is opgepakt keert hij terug naar Galilea. Hij verlaat Nazareth en gaat wonen in Kapernaüm. (T261) Hij roept de 12 discipelen (lees ook *Markus 1* en *Johannes 1...*). Daarna start de bediening van Jezus. Hij predikt het evangelie, geneest elke ziekte en kwaal onder het volk. Een grote menigte volgt Hem.

Mat 5 - 7: (T262) als Jezus de menigte ziet gaat hij de berg op en onderwijst zijn discipelen en spreekt de volgende woorden uit, die bekend zijn als **de Bergrede en de acht zaligsprekingen**. Zalig zijn de:

- armen van Geest/Nederigen van hart; (T263)
- treurenden. Zij zullen worden getroost;
- zachtmoedigen; zij die vriendelijk voor anderen zijn die zullen land bezitten;
- hongerigen en dorstigen naar een relatie met Jezus die zullen worden verzadigd;
- barmhartigen. Zij ondervinden barmhartigheid;
- zuiver van hart. De oprechten zullen God zien;
- vreedstichters die geen ruzie zoeken worden kinderen van God genoemd;
- vervolgd. Voor hen is het koninkrijk van de hemel. Verwacht geen wederdienst want ze zullen worden uitgescholden omwille van Zijn naam. Vervolgd worden rijkelijk beloond.

Jezus geeft aan dat Gods kinderen het zout der aarde en het licht der wereld zijn. (T264) Jezus vertelt Zijn richtlijnen:

- leg geschillen snel bij;
- pleeg geen overspel. Als je een vrouw ziet en haar begeert, pleeg je al overspel in je hart;
- verwijder ledenmaten als ze je tot zonde drijven; (T265)
- geen oog om oog, maar keer je andere wang toe;
- heb je vijanden lief;
- bid voor wie je vervolgen.

In hoofdstuk 6 en 7 gaat Jezus verder met Zijn onderricht en richtlijnen:

- hoofdstuk 6:
 - o verzamel je geen schatten op de aarde.
 - o Waar je schat is daar is ook je hart.
 - o Niemand kan twee heren dienen; je kan niet én God én de mammon dienen.
 - o Kijk naar de vogels in de lucht en de lelies in het veld. De hemelse Vader zorgt voor hen dus ook voor jou!
 - o Maak je geen zorgen voor de dag van morgen want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf.
 - o Zoek het koninkrijk van God en al die andere dingen zul je er bij krijgen.
 - o Jezus leert zijn volgelingen te bidden. Bid niet voor de vorm, maar bid in uw binnenkamers. Bid eenvoudig want Uw Vader weet wat u nodig hebt. Jezus bidt als voorbeeld het "onze vader": "Onze Vader die in de hemelen zijt; Uw Naam worde geheiligd; Uw Koninkrijk kome; Uw wil geschiede zoals in de hemel zo ook op aarde; geef ons heden ons dagelijkse brood; vergeef ons onze schuld en net zoals wij onze schuldenaars moeten vergeven; leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze, van het kwaad; van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen".
- hoofdstuk 7:
 - o oordeel niet opdat je niet zult worden geoordeeld.
 - o Met de maat waarmee je meet zul je zelf gemeten worden.
 - o Kijk niet naar de splinter in het oog van de ander terwijl je de balk in je eigen oog niet opmerkt.
 - o Zoek en je zult vinden; klopf en er zal worden open gedaan.
 - o Behandel anderen zoals je zelf behandeld wilt worden. Dát is het hart van "de Wet" en de Profeten. (T262)
 - o Ga door de smalle poort het Koninkrijk van de hemelen binnen. De weg naar de vernietiging is breed; wat gaan daar veel mensen door. De poort van het leven is echter nauw en weinigen vinden hem.
 - o Tenslotte zegt Jezus dat aan iemands doen en laten je kunt zien hoe iemand is: "aan de vruchten herken je de boom".

Lukas 6: gelukkig jullie die:

- arm zijn. Van jullie is het koninkrijk;
- honger hebben. Je zult verzadigd worden;
- nu huilen. Je zult lachen;
- omwille van de Mensenzoon gehaat worden; buitengesloten worden; beschimpt worden; wiens naam door het slijk worden gehaald. Wees verheugd want je zult rijkelijk beloond worden in de hemel. Ook de profeten zijn zo behandeld.

Wee jullie:

- die nu lachen. Je zult treuren en huilen;
- wanneer mensen je loven. Hun voorouders hebben de profeten op dezelfde wijze behandeld.

Tot jullie die naar me luisteren zeg ik:

- heb je vijanden lief;
- wees goed voor wie je haten;
- zegen wie jullie vervloeken;
- bid voor wie je slecht behandelen;
- word je op de wang geslagen, bied hem ook de andere wang aan;
- als iemand je bovenkleed afpakt, geef dan ook je onderkleed;
- behandel anderen zoals je zelf behandeld wilt worden;
- heb je vijanden lief, doe goed en leen geld aan anderen zonder iets terug te verwachten;
- jullie zijn kinderen van de Allerhoogste; ook Hij is goed voor wie ondankbaar en kwaadwillig zijn. Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is;
- spreek geen oordeel uit, dan zal er ook over u geen oordeel uitgesproken worden;
- vergeef en u zult vergeven worden;
- geef en u zult iets terug krijgen;
- met de maat waarmee u meet zult u ook gemeten worden.

Jezus geeft een paar voorbeelden:

- de ene blinde kan de andere blinde niet leiden anders vallen ze beide in een kuil;
- een leerling is niet meer dan zijn leraar; hoogstens gelijk;
- waarom maakt u zich druk over de splinter in het oog van een ander terwijl er een balk in uw eigen oog zit. Haal eerst de balk uit uw eigen oog;
- aan een goede boom komen geen slechte vruchten en aan een slechte geen goede. Een boom herkent u aan zijn vruchten;
- waar het hart vol van is stroomt de mond van over.

Ieder die naar Mij komt luisteren, lijkt op een man die zijn huis op een rots bouwt. Bij een overstroming blijft het staan en trotseert de golven. Iemand die niet naar Mij luistert en die niet doet wat Ik zeg, die lijkt op een man die zijn huis zomaar op de grond neerzet zonder fundament. Als dat huis wordt getroffen door een overstroming stort dat onmiddellijk in. Een puinhoop blijft dan liggen.

Jezus gaat daarop volgend naar Kapernaüm waar een officier van het Romeinse leger de hulp van Jezus inroept om zijn knecht die ziek is te genezen (lees ook Matth 8). Jezus gaat mee met de voorname Joodse burgers die Jezus vragen om hulp. Jezus gaat mee en is onder de indruk van het geloof van de Romein. Jezus zegt dat Hij nergens in Israël iemand heeft ontdekt die zo veel geloof in Hem heeft. De knecht wordt helemaal beter. De volgende dag gaat Jezus naar Naïn en treft bij de poort een begrafenistoet aan. De dode was de enige zoon van een weduwe. Jezus krijgt diep medelijden met haar en wekt de jongen op uit de dood door te zeggen, met de hand op de baar: "jongen word weer levend" waarop de jongen gaat zitten en begint te praten. Tegen de weduwe zegt Jezus: "hier is uw zoon weer".

Mat 8: nadat Jezus van de berg is afgedaald geneest hij een melaatse. *Markus 1: Nadat Johannes gevangen genomen is gaat Jezus naar Galilea en verkondigt daar het goede nieuws en geneest mensen die ziek zijn en verjaagt boze geesten. Zo ook een melaatse man die Jezus ziet en Jezus vraagt of Hij hem wil genezen. Jezus zegt dat Hij dat wil, pakt hem bij de hand en geneest hem. Jezus draagt hem op om naar de priesters te gaan. Overal waar hij daarna komt vertelt de man over Jezus. Jezus komt daarom de stad niet meer in maar blijft op het platteland. Ook daar zoeken de mensen Hem.*

Even later geneest Jezus de knecht van een Romeinse Hoofdman over honderd en de schoonmoeder van Petrus (lees ook Markus 1 en Lukas 4). Jezus ziet de menigte en geeft bevel om naar de overkant van het meer te varen. Onderweg gaat het hevig te keer op het water. Jezus slaapt echter. De discipelen schreeuwen om hulp "red ons want wij vergaan". Jezus bestraft de wind en het werd rustig. Wie is toch dezen dat zelfs de winden en de zee hem gehoorzamen. **(T117 en T135 en T143)**

Markus 4: storm op het meer. Jezus ligt op het achterdek te slapen. De discipelen zijn bang en roepen: "Meester kan het U niet schelen dat wij vergaan?" Jezus gebiedt de wind te gaan liggen en tegen het meer zegt Hij: "Zwijg!" Wie is Hij toch dat zelfs de wind en het meer Hem gehoorzamen? Lees ook Lukas 8 va vers 22.

Aan de overkant komen er twee bezetenen op Jezus af. Jezus geneest hen en drijft de demonen uit hen en laat ze in de varkens varen die zichzelf vervolgens in zee storten; waarbij de zee een beeld is van de onderwereld. **(T117, T135 en T143)** De eigenaren verzoeken Jezus het gebied te verlaten want hun bezit is belangrijker...

Markus 5: als ze aan de overkant van het meer komen in het land der Gerasenen kwam een bezeten man hen tegemoet uit de grafspelonken. Niemand kon hem in bedwang houden. De boze geest maakt zich bekend aan Jezus en zijn naam is "Legioen". Legioen wilde in een kudde grazende varkens van 2000 stuks invaren. Jezus staat dat toe en direct stort de hele kudde zich van de rotsen af het

meer in. De mensen uit de buurt vragen Jezus om hun gebied te verlaten. De genezen man ging weg en maakte in Dekapolis bekend wat Jezus voor hem gedaan had. Iedereen stond verbaasd.

Lukas 8 va vers 26. Jezus gebiedt de genezen man om terug te gaan naar huis om aan iedereen te vertellen wat God voor hem heeft gedaan.

Toen Jezus weer met de boot was overgestoken kwam Jairus, een van de leiders van de synagoge, bij Jezus. Hij smeekte hem dringend om mee te komen want zijn dochter van twaalf lag op sterven, Jezus ging met hem mee. Een grote menigte ging mee en verdrong zich om Hem. Daartussen was een vrouw die al twaalf jaar aan bloedverlies leed. Ze raakte het bovenkleed van Jezus van achteren aan. Meteen hield het bloeden op en was ze van haar kwaal genezen. Jezus voelde dat er kracht van Hem uit was gegaan en vroeg wie Hem had aangeraakt. Ze kwam naar Hem toe en viel voor Hem neer en vertelde haar verhaal. Jezus zegt: "uw geloof heeft u gered. Ga in vrede en wees genezen". Onderwijl kwamen enkele bedienden van de synagoge om te vertellen dat de dochter van Jairus is gestorven. Jezus zegt tegen Jairus: "wees niet bang maar blijf geloven". Jezus gaat het huis van Jairus binnen en gaat samen met Petrus, Johannes en Jakobus naar boven. Hij pakte de hand van de dochter vast en zegt: "Talita Koem" wat betekent: "meisje ik zeg je sta op". Meteen stond ze op en begon heen en weer te lopen. Iedereen was met stomheid geslagen. Lees ook Lukas 8.

Mat 9: Jezus gaat weer in het schip en vaart naar de overkant naar zijn stad (Kapernaüm). Daar geneest hij een verlamde.

Markus 2: in Kapernaüm, als ze daar weer eens zijn dragen vier mannen een verlamde man. Vanwege de mensenmassa komen ze niet in het huis waar Jezus is. Daarom gaan ze met hem het platte dak op en laten de verlamde man naar beneden zakken. Jezus zag hun geloof en zei tegen de verlamde man dat zijn zonden zijn vergeven en geneest hem. Hij zegt: "sta op en neem uw draagbed mee en ga naar huis". De Joodse Bijbelgeleerden vonden dat Jezus spotte met God, omdat Hij zonden vergaf; alleen God kan zonden van mensen vergeven vonden ze. Jezus wist wat er in hun hart omging. Daarom zei Hij: "God heeft Mij de bevoegdheid gegeven zonden te vergeven. Als ik iemand vergeving geef, dan is het hem ook vergeven". Daarop geneest Jezus de man. De mensen zijn stomverbaasd en zeggen dat ze zo iets nog nooit gezien hebben.

Lukas 5: allen stonden versteld en ze loofden God en zeiden: "vandaag hebben we iets ongelooflijks gezien".

Hij gaat verder en ziet in het tolhuis Mattheüs zitten. Jezus zegt: "volg Mij"! In het huis van Mattheüs kwamen veel tollenaars en zondaars. Jezus en Zijn discipelen eten met hen. De Farizeeën spreken hem daar op aan waarop Jezus zegt dat gezonde mensen geen heelmeeester nodig hebben maar zieken wel. Jezus is gekomen om zondaars te roepen!

Markus 2: Jezus gaat vervolgens het huis in van Levi de tollenaar. Veel van zijn collega's had Levi uitgenodigd en nog vele anderen met een slechte naam. De bijbelgeleerden spreken Jezus daar op aan en vragen of Jezus zich niet schaamt om met dit soort mensen te eten. Jezus antwoordt: "gezonde mensen hebben geen dokter nodig maar zieke en zwakke mensen wel. Ik ben gekomen om zondaars uit te nodigen, niet degenen die Gods wil al doen". Lees ook Lukas 5. Jezus krijgt ook de vraag waarom Zijn discipelen niet vasten. Jezus zegt dat zolang de Bruidgom bij hen is er geen reden is om niet te eten. Maar er komt een tijd waarop de Bruidgom er niet meer is en dan zullen ze vasten. Hij wijst dan op een lap waar je geen nieuwe stof op moet naaien, of dat je jonge wijn niet in oude zakken moet doen; anders barsten en scheuren ze. Lees ook Lukas 5.

Mattheus 9: maakt verder melding van de volgende genezingen vanuit Jezus' meelijden vanwege de gebrokenheid en de nood in deze wereld:

- dochter van de leider van de synagoge. Zij wordt door Jezus uit de dood opgewekt;
- de vrouw die al twaalf jaar aan bloedverlies leed;
- twee blinden worden door Jezus genezen;
- Jezus drijft bij iemand demonen uit.

Jezus ziet de nood om zich heen en zegt: "de oogst is groot, maar arbeiders zijn er weinig".

Mat 10: Jezus zendt de twaalf discipelen uit. De discipelen - die allen bij naam genoemd worden - moeten niets meenemen. "Om niet" hebben ze ontvangen, om niet moeten ze geven. De arbeider is waard dat in zijn onderhoud wordt voorzien. Als mensen of dorpen de discipelen niet willen ontvangen of niet naar hun woorden willen luisteren, dan moeten ze het stof van zich af kloppen en de plek verlaten. Voor zulke mensen zal hun lot erger zijn dan de inwoners van Sodom en Gomorra.

Wees niet bezorgd over wat je moet zeggen: de Geest zal door je spreken en zegt wat je moet zeggen. Ze zullen worden gehaat omwille van de Naam van Jezus maar wie standhoudt tot het eind zal worden gered. God zorgt voor twee mussen en Hij heeft alle haren op ons hoofd geteld. Wees daarom niet bang want wij zijn meer waard dan een hele zwerm mussen. Wie mij erkent en dus voor Zijn naam uitkomt, zal Ik erkennen, wie Mij verloochent zal Ik verloochenen. Ik ben niet gekomen om vrede te brengen maar het zwaard. Houd meer van Jezus dan van je familie, van je vader, moeder, broers, zussen, enz.. Wie zijn leven niet wil opgeven, zal het verliezen. Wie het verliest om Jezus' wil, zal het behouden. (Lees ook Lukas 12)

Lees ook Lukas 9: de discipelen gingen op weg en trokken van de ene plaats naar de andere, terwijl ze het goede nieuws verkondigden en overal zieken genazen. Herodes de tetrarch - die Johannes had laten onthoofden - hoort veel over Jezus; hij raakt in verwarring als andere zeggen dat Johannes is opgestaan. Herodes zoekt naar een gelegenheid om Jezus te ontmoeten.

Markus 3: Hij ging de berg op en riep al degenen bij Zich op wie Zijn keuze gevallen was. Hij stelde twaalf aan als apostel. Ze moesten Hem vergezellen en wilde hen uitzenden om het goede nieuws te verkondigen en kregen macht om demonen uit te drijven. Al hun namen staan in dit hoofdstuk genoemd. Lees ook Lukas 6 waar alle namen genoemd staan.

Markus 6: uitzending van de twaalf leerlingen. Twee-aan-twee droeg hij hun op om niets mee te nemen voor onderweg alleen een stok. Als ze ergens onderdak krijgen dan moeten ze daar blijven voor ze verder gaan. Zijn ze niet welkom en de mensen willen niet naar hun luisteren dan moeten ze het stof van hun voeten afschudden als teken dat ze niets meer met hen te maken willen hebben.

Lukas 10: vertelt dat naast de twaalf er ook nog 72 andere leerlingen worden aangewezen door Jezus, die hen twee-aan-twee naar de dorpen stuurt met de volgende instructies:

- Ik stuur jullie als lammeren tussen de wolven;
- neem geen geld, tas of extra sandalen mee;
- laat je niet ophouden;
- breng vrede in elk huis dat je binnen gaat;
- blijf logeren in het zelfde huis en eet en drink wat je wordt voorgezet;
- genees de zieken;
- zeg dat het Koninkrijk van God heel dichtbij gekomen is;
- wil men in een stad niets van jullie weten, schud dan het stof van je voeten en waarschuw hen dat hun straf erger zal zijn dan Sodom en Gomorra;
- wie naar jullie luistert hoort Mij. Wie jullie negeert, negeert Mij en God die Mij gestuurd heeft.

Jezus zegt dat Hij satan uit de hemel heeft zien vallen (lees ook Jes. 14) en geeft aan dat Hij hen macht heeft gegeven over al de krachten van de vijand. Niets, werkelijk niets zal jullie kwaad doen! Wees verblijd dat jullie namen in de hemel staan opgetekend. (141). Op dat moment brengt de Heilige Geest een geweldige blijdschap teweeg in Jezus die de Vader vervolgens dankt dat Hij de waarheid heeft verborgen voor wijzen en geleerden, maar aan kleine kinderen heeft bekend gemaakt! Niemand weet wie de Vader is, behalve Ik en de mensen aan wie Ik het wil bekend maken. Daarna vertelt Jezus de discipelen het verhaal van de Barmhartige Samaritaan.

Lukas 11: Jezus was eens aan het bidden. De discipelen vragen hem of hij hun wil leren bidden zoals Johannes het zijn discipelen leert. Jezus leert hen dan dit gebed: "Vader Uw naam worde geheiligd; Laat uw koninkrijk komen; geef ons heden ons dagelijks brood; vergeef ons onze zonden, want ook wij vergeven iedereen die ons iets schuldig is en breng ons niet in beproeving". Lees ook Matth 6. Daarna zei Jezus: Ik zeg jullie: "vraag en er zal gegeven worden, zoek en je zult vinden, klop en er zal voor je worden opengedaan. Als jullie, ook al zijn jullie slecht, je kinderen al goede gaven schenken, hoeveel te meer zal de Vader in de hemel dan niet de Heilige Geest geven aan wie er om vragen".

Mat 11: Jezus getuigt dat Johannes het is die beschreven is in de profeten en die daar beloofd is als bode voor Jezus. Johannes zal de weg banen voor Jezus. Johannes is de Elia die komen zou. (1266) Johannes is de grootste die ooit uit vrouwen geboren zou worden aldus Christus. Kom naar Mij jullie die vermoeid en belast bent en Ik zal je rust geven. Neem Mijn juk op en leer van Mij. Ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Mijn juk is zacht en Mijn last is licht. Dan verwijt Jezus de mensen in Chorazin, Bethsaïda en Kapernaüm dat ze zich niet bekeerd hebben ondanks dat Jezus juist in deze steden veel wonderen heeft verricht. Wanneer deze tekenen in Sodom waren gebeurd dan hadden ze zich zeker bekeerd. Jezus zegt dan dat deze dingen geopenbaard zullen worden aan "jonge kinderen" waarmee Hij de gelovigen bedoelt.

Zie Lukas 7: Johannes hoort van de werken van Jezus en stuurt twee knechten om Jezus te vragen of Hij degene is op wie zij hebben gewacht; of moeten wij uitkijken naar iemand anders? Jezus zegt dat ze Johannes moeten vertellen: "wij hebben gezien dat blinden weer kunnen zien, lammen kunnen lopen, doden zijn herrezen en armen horen het goede nieuws. Zeg Johannes vooral: u bent gelukkig als u Mij aanvaardt zoals Ik ben". Jezus vraagt vervolgens aan de omstanders naar wie ze kijken als ze Johannes zien in de woestijn. "Heeft hij dure kleren aan? Nee. Ziet u een profeet? Ik zeg u: zelfs méér dan een profeet ziet u". Over hem is geschreven: "Ik stuur Mijn boodschapper voor u uit om voor Jezus een weg te banen". Johannes leefde uiterst sober. De Farizeeën - die zich niet door Johannes wilden laten dopen - zeggen over Johannes dat hij een boze geest heeft omdat hij zo sober leeft; hij eet geen brood en drinkt geen wijn. Maar Jezus, de Mensenzoon, eet en drinkt en daar zeggen ze van dat Hij een veelvraat en drinker is. De praktijk zal uitwijzen wat wijsheid is.

Mat 12: confrontatie met de Farizeeën. Zij wijzen Jezus er op dat de discipelen koren eten op de sabbat. Jezus wijst hen terecht en vraagt om barmhartigheid! Barmhartigheid wil Ik en geen offers! Lees ook Hosea 6:6. Jezus is meester over de sabbat.

Markus 2: op de vraag waarom Jezus de discipelen toestaat om aren te plukken op de sabbat, wijst Jezus op het verhaal dat David met zijn vrienden de tempel van God binnen gaat als ze honger hebben (lees 1 Sam 21: 6). David nam het heilige brood mee en stilde daarmee hun honger terwijl het alleen voor de priesters bedoeld was. Jezus zegt dat de sabbat er voor de mensen is en niet andersom. Daarom beslist Jezus zelf wat op de sabbat wel of niet mag. Lees ook de eerste verzen van Lukas 6. Markus 3: Wanneer Jezus iemand met een verschrompelde hand op een sabbat geneest overleggen de Farizeeën hoe ze Jezus uit de weg kunnen ruimen.

Lees ook Lukas 6 waarin aangegeven wordt dat Jezus de man met de verschrompelde hand in het midden zet en de Farizeeën aankijkt en hen vraagt: "mag men op de sabbat goed doen of kwaad, of men een leven mag redden of verloren mag gaan?" Daarop geneest Jezus de man en er kwam weer leven in de hand. De Farizeeën echter zijn buiten zinnen.

De Farizeeën beweren dat Jezus demonen uitdrijft in naam van Beëlzebul. Jezus vergelijkt dit met een koninkrijk dat in zichzelf verdeeld is en dat daardoor zichzelf verwoest en nooit zal standhouden.

Markus 3 vanaf vers 22: alle wandaden en godslasteringen kunnen worden vergeven maar zonden tegen de heilige geest worden niet vergeven (145)

Lees ook Lukas 11: nadat Hij iemand een demon uitdreef waren er omstanders die zeiden dat Hij dat in naam van Beëlzebul deed. Jezus zegt dan: "wie niet met Mij is, is tegen Mij, en wie niet met Mij samenbrengt, drijft uiteen. Dit is een verdorven

generatie! Ze verlangt een teken, maar zal geen ander teken krijgen dan van Jona. Zoals Jona een teken was voor Nineve, zo zal de Mensenzoon een teken zijn voor Zijn generatie. Hier zien jullie iemand die meer is dan Jona!" (T268)

Wie niet met Mij is die is tegen Mij; wie niet met Mij samenbrengt die drijft uiteen. Elke zonde kan worden vergeven. Alleen de zonde tegen de Geest niet. Wie kwaadspreekt van de Heilige Geest zal niet worden vergeven. (T267) Waar het hart vol van is stroomt de mond van over. De Farizeeën vragen een teken: Jezus geeft hun dat niet, want ze hebben al genoeg tekenen in het Oude Testament ontvangen en noemt als voorbeelden Jona en Salomo. Maar Jezus geeft aan dat Hij méér dan hen is. Over Jona zegt Jezus dat die drie dagen in de vis zat en dat Jezus drie dagen in het hart van de aarde zal doorbrengen. (T269) Ieder die de wil van mijn Vader doet, dát zijn mijn broers, zussen en moeder.

Markus 3: als ze Jezus halen om aan te geven dat zijn moeder en broers buiten staan wachten, wijst Hij naar de mensen om Zich heen en zei: "dít zijn Mijn moeder en broers. Iedereen die de wil van God doet is Mijn broer, zuster en moeder".

Lukas 8 vers 21: Mijn moeder en Mijn broers zijn degenen die naar het woord van God luisteren en er naar handelen.

Mat 13: vertelt de gelijkenis van het zaad en hoe het wel of niet ontkiemt en wat het betekent. Het zaad dat in goede grond valt brengt vrucht voort, 100-, 60-, 30-voudig. Jezus legt uit waarom Hij in gelijkenissen spreekt: "omdat zij ziende blind zijn en horende doof zijn en niets begrijpen". Jezus zegt dat de discipelen gezegend zijn want zij zien wat de profeten hebben voorgezegd. Uitleg zaad en zaaier: de zaaier is de Mensenzoon: Jezus. De akker is de wereld. Het goede zaad zijn de kinderen van het Koninkrijk, de gelovigen. Het onkruid zijn de kinderen van het kwaad. De vijand die het onkruid zaait is de duivel. De oogst staat voor de voltooiing van de wereld en de maaiers zijn de engelen. Ze zullen het onkruid, de onrechtvaardigen, de ongelovigen, verzamelen en in de vuuroven werpen. Daar zullen ze jammeren en knarsetanden. (T412) De rechtvaardigen zullen in het Koninkrijk stralen als de zon. (T409)

Lukas 8: Hij begon rond te trekken. De twaalf vergezelden Hem evenals enkele vrouwen waaronder Maria van Magdala (Magdala) bij wie zeven demonen waren uitgedreven. (T270) Dan vertelt Jezus de gelijkenis van het zaad en de zaaier waarbij het zaad in verschillende ondergronden komt en met wisselend succes ontkiemen. Hij legt de leerlingen uit wat de gelijkenis betekent. Let dus goed op hoe jullie luisteren: want wie iets heeft en daarmee ontvankelijk is voor de boodschap van God, zal nog meer krijgen. Wie niets heeft, hem zal zelfs wat hij denkt te hebben worden ontnomen.

Jezus vertelt dat het Koninkrijk der hemelen net zo is als:

- mosterdzaad. Het kleinste zaad, maar dat uitgroeit tot de grootste der planten waar vogels in nestelen. Hier wordt het evangelie mee bedoeld, waar dus plek is voor iedereen! *Markus 4: staat ook het verhaal van het mosterdzaad. Het kleinste van alle zaden, maar als het uitgegroeid is dan wordt het de grootste van alle planten. Als Jezus alleen is met Zijn discipelen verklaart Hij de gelijkenissen.*
- Zuurdezem. Je doet een heel klein beetje in meel, maar het laat vervolgens het hele deeg rijzen. Als Christen kan je van enorme invloed zijn.
- Een verborgen schat: iemand die het vindt verbergt het en koopt het stuk land. Daarna heeft de koper het stuk land inclusief de schat.
- Mooie parels. Als een koopman een grote parel vindt, dan verkoopt hij al zijn kleine parels en koopt daarmee die ene grote parel van grote waarde. Alles draait om het vinden en kennen van Jezus.
- Een visser. Hij gooit zijn net in het water. Zodra het net vol vissen zit dan trekt hij het net op het droge en sorteert de vissen. Goede vissen doet hij in manden; slechte vissen gooit hij weg. Het kwade zal uiteindelijk worden vernietigd. Dit vergelijkt Jezus met de eindtijd waarin de engelen goede mensen zullen kiezen en slechte mensen in het vuur zullen gooien en naar een plek zullen worden verbannen waar alleen wroeging, pijn en verdriet zal zijn. (T409 en T412)
- Lukas 13: genezing van een vrouw die al achttien jaar bezeten was door een ziekmakende geest. Ze was helemaal krom en kon niet rechtop staan. Jezus legde haar de handen op en genas haar. De leider van de synagoge werd boos omdat Jezus haar op een sabbat genas. Jezus noemt hem een huichelaar: "immers maakt u ook niet zelf op de sabbat uw ezel of os los van de voederbak om hem te laten drinken. Mocht ik deze dochter van Abraham dan niet losmaken?" Daarop zei Jezus: "waar zal ik het Koninkrijk van God mee vergelijken":
 - o Met een mosterdplant. Het groeit uit tot een grote struik waar de vogels in nestelen.
 - o Zuurdesem. Het doorsesemt drie zakken meel. Lees ook 1 kor 5.

Markus 4: weer ging Hij naar het meer en ging in een boot staan en onderwees de menigte op de oever in gelijkenissen. Hij vertelt van het zaad dat gezaaid wordt op de verschillende grondsoorten. Jezus zegt vervolgens: "wie oren heeft om te horen moet goed luisteren!" Toen Hij weer alleen was legde Hij de gelijkenissen uit aan de discipelen. Alles wat verborgen is moet geopenbaard worden en alles wat in het geheim ontstaan is moet aan het licht komen. Met de maat waarmee je meet zal jou de maat genomen worden. Het is met het Koninkrijk van God als met een mens die zaad uitstrooit op aarde: de aarde brengt uit zichzelf vrucht voort, eerst de halm, dan de aar, en dan het rijpe graan in de aarde. Zo gauw het graan het toelaat, slaat de landman er de sikkel in omdat het tijd is om te oogsten.

Na het vertellen van de gelijkenissen en de uitleg ervan aan de discipelen, gaat Jezus naar de synagoge. Iedereen verbaast zich over de wijsheid van Jezus maar ze willen Zijn woorden niet aanvaarden want Hij is toch "maar" de zoon van de timmerman Jozef. "wat verbeeldt Hij zich wel?" Jezus wordt in zijn eigen stad niet geaccepteerd. Ze nemen aanstoot aan Hem. Nergens wordt een profeet zo miskend als in zijn eigen stad en in zijn eigen familie.

Markus 6: Hij vertrok weer naar Zijn vaderstad Nazareth waar Hij dient in de synagoge. De mensen nemen aanstoot aan Hem. Jezus zegt: "nergens wordt een profeet zo miskend dan in zijn eigen stad onder zijn verwanten en huisgenoten".

Lukas 4: in Nazareth ging hij naar de synagoge en geven ze Jezus de boekrol van Jesaja waar geschreven staat: "de Geest van de Heer rust op hem; aan armen brengt Hij het goede nieuws; gevangenen maakt Hij hun vrijlating bekend; blinden herstelt Hij

het gezicht; onderdrukten geeft Hij hun vrijheid". Daarna rolt Hij de boekrol op en gaat zitten en zegt: "vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan". Ook zegt Hij dat geen enkele profeet welkom is in zijn eigen stad en geeft twee voorbeelden: Elia die ten tijde van de hongersnood niet naar Israël werd gezonden maar naar Sidon; en Elisa die geen Israëlieten kon genezen van huidvraat maar wel Naäman de Syriër. Toen de aanwezigen dit hoorden werden ze woedend en wilden Jezus in de afgrond storten. Jezus loopt echter midden tussen hen door en vertrok (lees ook Joh 8: 59).

Daar vandaan gaat Jezus naar Kapernaüm waar Hij de inwoners op de sabbat onderwees. Ze waren diep onder de indruk van Zijn onderricht. Ook geneest Hij een man die bezeten is van een demon (lees ook Markus 1). Het nieuws over Jezus verspreidde zich overal in de streek.

Mat 14: onthoofding van Johannes de Doper door Herodes. Herodes was vreemd gegaan met Herodias de vrouw van zijn broer en Johannes had hen daarop aangesproken. De dochter van Herodias danst voor Herodes en die is daar zo van onder de indruk dat ze een wens mag doen die hij niet zal weigeren... In overleg met haar moeder vraagt ze naar het hoofd van Johannes op een schaal.

Markus 6: Herodes was erg op Johannes gesteld en luisterde graag naar hem. Toen de leerlingen van Johannes' onthoofding hoorden, zijn ze zijn lijk gaan halen en hebben het in een graf gelegd.

Jezus hoort het en zondert zich af om dit te verwerken. De mensen weten echter waar Jezus is en volgen Hem. Vervolgens geeft Jezus hen te eten van vijf broden en twee vissen. Ze houden naderhand twaalf manden over. Het waren 5000 mannen zonder de vrouwen en kinderen mee te tellen.

Markus 6: het teken van de broden. Ze voeren naar een eenzame (stille) plaats om alleen te zijn en om een tijd te rusten. Een stille tijd... Toen ze uit de boot stapten zagen ze een grote menigte en kreeg Jezus medelijden met hen omdat ze leken als schapen zonder herder. Hij geeft hun te eten van vijf broden en twee vissen. De mensen moeten in groepen van 50 en 100 gaan zitten. Nadat iedereen genoeg te eten had gehad bleven er twaalf manden brood over. 5000 mensen hadden gegeten.

Lukas 9: de mensen kwamen het te weten en volgden Hem. Hij ontving hen vriendelijk en sprak over het Koninkrijk van God en genas zieken. Omdat het laat werd volgde de wonderbaarlijke spijziging.

Joh 6: Petrus zegt tegen Jezus dat er een jongen is met vijf gerstebroden en twee visjes, maar wat betekent dat voor zo velen? Jezus zegt: "laat de mensen gaan zitten"; ongeveer vijfduizend in getal. Na afloop verzamelden ze wat overgebleven is: twaalf manden met gestebrood. (twaalf manden: lees ook Bijlage 13). Toen de mensen het teken dat Jezus had gedaan gezien hadden zeiden ze: "Hij is werkelijk de Profeet die in de wereld zou komen". Jezus beseft dat mensen zouden komen om hem gevangen te gaan nemen. Daarom trok Hij zich terug op de berg.

Na het eten gelast Jezus de leerlingen in de boot te stappen en om alvast vooruit te varen naar de overkant. Er breekt ondertussen een grote storm op. Het meer is heel heftig. Jezus loopt dan over het water naar hen toe. Petrus gaat ook over het water naar Jezus toe maar ziet op de omstandigheden en zakt weg. Jezus grijpt hem bij de hand. **T271**

Markus 6. de discipelen gaan in de boot maar komen door de storm nauwelijks verder. Jezus loopt tegen het einde van de nacht over het water naar hen toe. Eerst schrikken ze enorm en denken dat het een geest is. Jezus gaat bij hen in de boot en gebiedt de storm te gaan liggen. Lees ook Joh 6. Nadat Jezus weer aan land is gekomen zoeken de mensen Hem en vinden Hem in Kapernaum. Onder de indruk van de wonderbaarlijke spijziging zegt Jezus tegen hen dat het niet om aards voedsel gaat, want dat vergaat. Hij is het "brood des levens" dat in eeuwigheid niet vergaat. Daar vragen ze Hem om nog een teken. Jezus wijst dan op Mozes die manna kreeg in de woestijn. Het is de Vader uit de hemel die het voedsel uit de hemel geeft. Het brood van God is Hij die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld het leven geeft. Dan zeggen de mensen: "geef ons dat brood". Jezus zegt: "Ik ben het brood des levens, wie tot Mij komt zal beslist geen honger hebben en wie in Mij gelooft zal nooit meer dorst hebben".

Dan morren de mensen want ze weten dat hij de zoon van Jozef is en vragen zich dan af hoe Jezus dit kan zeggen... "Hoe kan Hij ons zijn vlees te eten geven?" Jezus zegt: "als u het vlees van de Zoon des mensen niet eet en Zijn bloed niet drinkt, hebt u geen leven in u zelf. Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt:

- heeft eeuwig leven en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag;
- blijft in Mij en Ik in hem;
- zal in eeuwigheid leven.

Niemand kan tot Mij komen dan door de Vader". Daarna verlaten veel discipelen Hem. Jezus zegt dan tot Petrus: "wilt u ook niet vertrekken?" Petrus antwoordt: "tot wie zouden wij heen gaan? U hebt woorden van eeuwig leven. Wij geloven en erkennen dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God".

Joh 7: ook de broers van Jezus geloven niet in Hem. Maak U zelf dan openbaar en ga naar het (Loofhutten-) feest van de Joden. Jezus zegt: "Mijn tijd is nog niet gekomen". Toch gaat Jezus, maar in het verborgen. Halverwege gaat Jezus naar de tempel en geeft daar onderwijs. De mensen verwonderden zich over Zijn kennis. Mijn onderwijs is niet van Mij maar van Hem die Mij gezonden heeft. Een deel van de menigte denkt dat Jezus een demon is. Er is veel meningsverschil over Jezus en ze probeerden Hem te grijpen; maar niemand sloeg de hand aan Hem want het was Zijn tijd nog niet. Veel mensen gaan echter wel in Hem geloven tot ongenoegen van de Farizeeën en overpriesters. Op de laatste dag van het feest roept Jezus: "wie dorst heeft laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft: stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien"; waarmee hij doelde op de Heilige Geest die nog niet was uitgestort omdat Jezus nog niet was verheerlijkt.

De dienaars die Jezus moesten oppakken van de Farizeeën en overpriesters keren terug zonder Hem. Ze zeggen dat er nog nooit een mens is geweest die zo gesproken heeft als deze Mens. Nicodemus was één van hen...

Joh 8: de Farizeeën brengen een vrouw bij Jezus die overspel gepleegd had. Ze wilden Jezus op de proef stellen. In de wet van Mozes staat dat ze moet worden gestenigd. Dan vragen ze: "wat zegt U?" Jezus zegt dan dat wie zonder zonde is de eerste steen mag werpen. Daarop druipen ze af. Jezus keert zich tot de vrouw en zegt: "niemand heeft u veroordeeld. Ook Ik veroordeel u niet; ga heen en zondig niet weer".

Jezus sprak opnieuw met de Farizeeën: "Ik ben het licht van de wereld. Wie Mij volgt zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar in het licht van de wereld wandelen. Wie bent u: wanneer u de Zoon de mensen verhoogd zult hebben zult u inzien dat Ik het ben en dat Ik vanuit Mijzelf niets doe, maar dat Ik dingen spreek zoals Mijn Vader Mij heeft onderwezen. Hij die Mij gezonden heeft is met Mij".

Ook de omstanders wijst Hij op hun afkomst. Hij vertelt hun dat Hij de Vader kent. Abraham uw vader (van de Joden) verheugde zich er sterk op dat hij Mijn dag zou zien; die heeft hij gezien en hij heeft zich verblijd. De Joden zeiden dan: **U bent nog geen 50 jaar en U hebt Abraham gezien?** Jezus zegt: "vóór Abraham geboren was, ben Ik". Ze wilden Jezus stenigen, maar Hij ging uit hun midden tussen hen door en ging weg (*Lees ook Mark 4: 30*).

Joh 9: ze zien in het voorbij gaan een blindgeborene. De discipelen vragen wie er gezondigd heeft: "hij of zijn ouders?" Jezus zegt: "geen van beiden". Dit is gebeurd zodat de werken van God openbaar zullen worden. Daarop spuwt Hij op de grond en het slijk smeert Hij op de ogen. De man wast zich in het water van Siloam en komt ziende terug. Het was die dag sabbat.

De Farizeeën zeggen dat Jezus, deze mens, niet van God kan zijn omdat Hij op de sabbat geneest. Veel mensen geloven niet dat de man blind is geweest en vragen het zijn ouders die daarop antwoorden: "wij weten dat dit onze zoon is en dat hij blind was vanaf zijn geboorte. Maar hoe hij nu weer kan zien weten we niet; vraag het hem zelf. Hij zal voor zichzelf spreken". Ze waren bang voor de Joden. De blindgeborene getuigt dat Jezus van God gezonden moet zijn want anders had Hij dit niet kunnen doen. De man wordt vervolgens de synagoge uitgegoid. Jezus zoekt hem op. Hij vraagt of de man in de zoon van God gelooft? De man vraagt: "wie is Hij". Jezus zegt: "Die u ziet en Die met u spreekt is het". De man zegt: "ik geloof Heer en aanbidt Hem". Jezus zegt: "Ik ben gekomen tot een oordeel in deze wereld, opdat zij die niet zien, zien zouden, en die zien, blind zouden worden". De Farizeeën vragen Jezus dan: "zijn wij soms ook blind?" Jezus zegt: "als u blind was, zou u geen zonde hebben, maar nu u zegt: wij zien, zo blijft dan uw zonde".

Joh 10: wie door de deur naar binnen gaat die is de Herder der schapen. Ze horen Zijn stem en Hij roept hun ieder bij zijn naam. Jezus legt hun uit wat Hij bedoelt: "Ik ben de deur der schapen; als iemand door Mij naar binnen gaat zal hij behouden worden. Ik ben "de goede herder" Die Zijn leven geeft voor Zijn schapen. De huurling vlucht, maar Ik ben de goede herder Ik ken de Mijnen en word door de Mijnen gekend zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader". De omstanders zijn het niet met elkaar eens: sommigen denken dat Jezus door demonen is bezeten; anderen vragen zich af kan een demon blinden genezen? De Joden vragen Hem: "hoe lang houdt U ons in het onzekere. Als U de Christus bent zeg het ons vrijuit". Jezus: "Ik heb het u gezegd, maar u gelooft het niet. Ik en de Vader zijn Één". Nu willen ze Hem stenigen vanwege godslastering; U die Zelf een mens bent, maakt U tot God. Jezus ontkomt echter aan hun handen en gaat naar de overkant van de Jordaan waar eerst Johannes doopte. En velen geloofden daar in Hem.

Mat 15: er komen enkele Farizeeën bij Jezus om Hem te ondervragen waarom Zijn volgelingen zich niet aan de tradities van de wet houden. Zo eten ze bijvoorbeeld hun eten met ongewassen handen. Jezus antwoordt hun dat ze zelf niet eens hun ouders ondersteunen terwijl de wet voorschrijft dat ze eerbied voor hun ouders moeten hebben. Jezus herinnert hen aan wat al in Jesaja staat: "dit volk eert mij met de lippen maar hun hart is ver van Mij; ze onderwijzen hun eigen leer en voorschriften van mensen". Niet wat de mond inkomt maakt de mens onrein maar wat de mond uitkomt. Uit ons hart komen boze gedachten. Dat maakt de mens onrein. En niet het eten met ongewassen handen waar de Farizeeën de Heer van beschuldigde. Jezus verlaat de streek en wordt benaderd door een niet-Joodse vrouw die Hem smeekt haar dochter te genezen van een boze geest. Jezus is onder de indruk van haar geloof en geneest het kind. Kort daarna gaat Jezus de heuvelen in en voedt opnieuw een menigte van 4000 man (vrouwen en kinderen niet meegerekend) met zeven broden en wat visjes.

Markus 7: waarom eten Uw leerlingen hun brood met onreine handen. Jezus geeft aan dat dit volk Hem met de lippen eert maar hun hart is ver van Mij. Tevergeefs vereren ze Mij want ze onderwijzen hun eigen leer, voorschriften van mensen. De geboden van God geeft u op, maar aan tradities van mensen houdt u vast. Niets dat van buitenaf in de mens komt kan hem onrein maken, het zijn de dingen die uit de mens naar buiten komen die maken hem onrein. Van binnenuit, uit het hart van mensen komen slechte gedachten, ontucht, diefstal, moord, overspel, hebzucht, kwaadaardigheid, bedrog, losbandigheid, afgunst, laster, hoogmoed, dwaasheid. Al deze dingen komen van binnenuit en die maken de mens onrein.

Jezus ging weg en vertrok naar de omgeving van Tyrus. Daar nam Hij intrek in een huis. Meteen kwam er een Syro-Fenicische vrouw die smeekte om de demon uit haar dochter te verwijderen. Jezus wijst er op dat eerst de kinderen genoeg te eten moeten krijgen. Het is niet goed om dat de kinderen af te pakken en aan de honden (niet-Joden) te geven. De vrouw antwoordt dat de honden toch ook de kruimels mogen eten die de kinderen laten vallen onder de tafel. Jezus zegt: "dat hebt u goed gezegd. Uw dochter is genezen". Hij vertrok weer naar het meer van Galilea. Daar geneest hij een doofstomme man door Zijn vinger in het oor te steken en met speeksel zijn tong aan te raken en roept "effata" wat betekent: "ga open!"

Markus 8. na de spijziging vaart Jezus met Zijn leerlingen naar Dalmanuta waar de Farizeeën een teken vragen en beginnen met Hem te discussiëren. Jezus slaakt een diepe zucht en zei: "waarom verlangt uw soort mensen een teken? Aan mensen zoals u zal zeker geen

teken gegeven worden". Hij stapt weer in de boot en vaart naar de overkant. In Betsaida geneest Jezus een blinde man door speeksel op zijn ogen te doen.

Mat 16: op een andere dag komen er weer Farizeeën en sadduceeën bij Jezus om Hem te beproeven. Ze vragen om tekenen. Jezus is heel teleurgesteld in hen. Ze onderkennen de tekenen aan de lucht maar Hem herkennen ze niet. Hij draait Zijn rug naar hen en waarschuwt: "waak u voor het zuurdesem, de valse leer, van de Farizeeën en de sadduceeën". Lees ook 1 Kor 5. Dit is een verdorven generatie/geslacht, ze verlangen een teken maar ze krijgen geen ander teken dan dat van Jona. (T268 en T269)

Dan vraagt Jezus zijn volgelingen "Wie zegt gij, discipelen, wie ik ben"; Simon Petrus antwoordt: "Gij zijt de Messias, de zoon van de levende God". Lees ook Markus 8. Jezus prijst hem en antwoordt: "jij bent Petrus, de rots waarop Ik mijn Gemeente (T406) bouw en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen. Ik zal je de sleutels van het koninkrijk van de hemel geven. Al wat je op de aarde bindt zal ook in de hemel bindend zijn en andersom". (T272) Petrus bestraft Jezus als Hij zijn lijden en sterven aankondigt. Jezus bestraft hem en zegt: "ga terug achter Mij satan. Wie achter Mij aan wil komen moet zichzelf verloochenen en zijn kruis opnemen en Mij volgen".

Lukas 9: na Petrus' woorden zegt Jezus: "de Mensenzoon zal veel moeten lijden, worden verworpen en gedood maar op de 3^e dag worden opgewekt. Wie achter Mij aan wil komen moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis opnemen en Mij volgen. Ik verzeker jullie dat sommigen die hier aanwezig zijn niet zullen sterven voor ze het Koninkrijk van God hebben gezien".

Mat 17: Jezus neemt Petrus, Jacobus en Johannes mee de berg op. Plotseling verschijnen Mozes en Elia die met Jezus spreken. Er komt een wolk over de berg en daaruit klinkt de stem van God die zegt: "Dit is Mijn geliefde Zoon, in Hem vind Ik vreugde". (T58) Dan zien ze alleen nog Jezus. (T273) Lees ook Markus 9.

Lukas 9: Jezus gaat met drie discipelen de berg op om te bidden. Jezus' gestalte verandert en ze zien Zijn heerlijkheid. Een stem zegt: "dit is Mijn zoon, Mijn uitverkorene, luister naar Hem"....

Jezus geneest de maanzieke jongen. De discipelen lukt dat niet. Jezus geeft aan dat hun geloof te klein was. Hij zegt dat als hun geloof zo groot is als een mosterdzaadje dat ze dan een berg kunnen laten verplaatsen. *Staat ook in Markus 9. Waar de vader van de maanzieke jongen zegt: "ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp". Jezus kondigt Zijn sterven aan: "de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de mensen. Die zullen Hem doden maar na drie dagen zal Hij uit de dood opstaan". De Leerlingen begrijpen het niet maar durven geen vragen te stellen.*

Mat 18: Jezus' leerlingen vragen Jezus wie de grootste in het Koninkrijk zal zijn. Jezus antwoordt: "verneder je zelf en word als een kind. Dié is de grootste. Als je voet, hand of oog je op de verkeerde weg brengt hak het dan af. Beter verminkt in de hemel komen dan met alle ledematen in de gehenna" (T412).

Markus 9: de leerlingen redetwisten wie van hen de meeste is. Wie de belangrijkste wil zijn moet de minste van allemaal willen zijn en ieders dienaar. Jezus pakt een kind op en zet deze in het midden neer. Wie in Mijn naam één zo'n kind bij zich opneemt, neemt Hem op die Mij gezonden heeft.

Lukas 9: de discipelen redetwisten wie onder hen de belangrijkste was. Op weg naar Jeruzalem is Jezus niet welkom in een Samaritaans dorp. De discipelen stellen voor om het dorp met vuur te verteren. Jezus wil dat echter niet en wijst hen streng terecht want wraak is niet de oplossing! Terwijl ze hun weg vervolgen komen er mensen die zeggen dat ze Hem willen volgen waar Hij ook heen gaat. Jezus zegt dan:

- "vossen hebben holen, vogels nesten, maar de Mensenzoon kan Zijn hoofd nergens te ruste leggen";
- tegen iemand die zegt eerst zijn vader te willen begraven zegt Jezus: "laat de doden de doden begraven, maar ga jij op weg om het Koninkrijk van God te verkondigen";
- tegen iemand die zegt eerst afscheid van zijn huisgenoten te willen nemen zegt Jezus: "wie de hand aan de ploeg slaat en steeds achterom kijkt is niet geschikt voor het koninkrijk van God".

Jezus onderwijst zijn leerlingen:

- neem tenminste twee getuigen mee als je iemand aanspreekt op zijn/haar zonden en hij/zij niet wil luisteren.
- Al wat jullie op aarde bindend verklaren zal ook in de hemel verbonden zijn en andersom.
- Waar twee of drie vergaderd zijn/samen zijn, daar ben Ik in hun midden.
- Hoe vaak moet je een ander vergeven: 70 x 7.
- Als ledematen u tot zonde verleiden, hak ze af. Het is beter verminkt in het eeuwige leven te komen, dan met alle ledematen in de gehenna, in het eeuwige vuur te worden gegooid.
- Ik ben gekomen om hen die verloren gaan te redden.

Verhaal van de onrechtvaardige schuldenaar. Deze wordt zelf een grote som geld kwijt gescholden maar perst een ander uit die een kleine schuld bij hem heeft. Ons is veel vergeven en kwijtgescholden aan het kruis. Daarom moeten wij naar anderen vergevingsgezind zijn.

Mat 19: Farizeeën vragen of een man mag scheiden van zijn vrouw. Jezus verwijst dan naar de boeken van Mozes. Daar staat dat een man zijn vader en moeder zal verlaten en zich zal hechten aan zijn vrouw. Die twee zullen één vlees zijn. Ze zijn dan één! (Lees Gen 2: 24) Dit is zoals God de relatie tussen man en vrouw bedoeld heeft. Waarom laat Mozes dan echtscheiding toe: omdat de mens harteloos en koppig is. Dat is niet zoals God het vanaf het begin bedoeld heeft. Wie zijn vrouw verstoot en met een ander trouwt, pleegt overspel tenzij er sprake was van een ongeoorloofde verbintenis. *Lees ook Markus 10. Wat God heeft verbonden mag een mens niet scheiden.*

Jezus zegent dan de kinderen en zegt "laat de kinderen tot Mij komen en verhinder ze niet. Voor zulken is namelijk het Koninkrijk als ze zijn/worden als kinderen". Vervolgens vertelt Jezus de geschiedenis van de rijke jongeling. Jezus zegt tegen zijn leerlingen: "slechts met grote moeite zal een rijke het Koninkrijk van de hemel binnengaan. Een kameel gaat gemakkelijker door het oog van een naald". Dat is een heel kleine poort in een muur..... De discipelen vragen zich dan af wie er nog gered kunnen worden. Jezus antwoordt dat dit menselijk gesproken onmogelijk is; **maar bij God is alles mogelijk!** Petrus geeft dan aan dat ze alles achter zich hebben gelaten om Jezus te volgen. "Hoe staat het dan met ons?": Jezus geeft dan aan dat de discipelen op twaalf tronen zullen plaatsnemen en zullen rechtspreken over de twaalf stammen van Israël. Vele eersten zullen de laatste zijn en andersom.

Marcus 10: laat de kinderen tot mij komen. En ook het verhaal van de rijke jongeling als ook het verhaal dat de discipelen alles achter zich gelaten hebben.

Mat 20: Jezus vertelt hoe ze het Koninkrijk van de hemelen kunnen voorstellen: het is als dat van een rechtvaardige landheer. Hij geeft de arbeiders een eerlijk loon en bepaalt zelf dat hij een arbeider die een hele dag werkt één denarie geeft maar een arbeider die één uur werkt ook hetzelfde loon van één denarie geeft. Zo zullen de eersten de laatsten zijn en andersom. Onderweg naar Jeruzalem vertelt Jezus de discipelen dat Hij zal worden uitgeleverd en zal sterven en na drie dagen weer zal opstaan. *Lees ook Markus 10.*

Wie van jullie de belangrijkste wil zijn zal de ander moeten dienen; wie de eerste wil zijn zal jullie dienaar moeten zijn. Zo is ook de Mensenzoon gekomen **om te dienen** en Zijn leven te geven als losgeld voor velen. Het is de Vader die uiteindelijk bepaalt wie aan de linker- en aan de rechterhand zal zitten in Jezus' Koninkrijk!

Dan waarschuwt de Heer Jezus de discipelen in Matth 20: 25 dat de leiders van de volken heerschappij over hen zullen voeren en dat "de groten" der aarde macht over hen zullen uitoefenen. In Lukas 22: 25 staat hetzelfde: de koningen van de volken heersen over hen en wie macht over hen hebben, worden "weldoeners" genoemd. **(T273-1 en T402)**

Markus 10: verhaal van de genezing van de blinde Bartimeus.

Mat 21: ze komen dan in de buurt van Jeruzalem. De discipelen halen op aanwijzen van Jezus een ezelsveulen. Jezus gaat er op zitten en wordt feestelijk in Jeruzalem ingehaald omdat ze dachten dat Hij nu snel koning zou worden en het volk zou bevrijden van de Romeinse overheersers **(T274)** Jezus veegt vervolgens het tempelplein schoon: Mijn huis moet een huis van gebed zijn, maar jullie maken er een rovershol van.

Markus 11: terwijl Jezus op de ezel zit spreiden de mensen hun mantels uit op de weg en anderen leggen takken met bladeren er aan op de weg en riepen: "hosanna, gezegend Hij die komt in de naam van de Heer" (Ps 118). Hij trok Jeruzalem in en ging naar de tempel waar Hij het tempelplein schoonveegt. Lees ook Joh 12 waar de intocht in Jeruzalem wordt aangehaald.

Lukas 19: Jezus komt dan in de buurt van Jeruzalem, Hij stuurt twee discipelen vooruit om een ezels-veulen te halen. Jezus gaat vervolgens op dit veulen richting Jeruzalem en de discipelen spreiden hun mantels uit en roepen: "gezegend Hij die komt als Koning in de naam van de Heer". Toen Jezus Jeruzalem voor zich zag liggen begon Jezus te huilen over het lot van de stad. Jezus voorspelt dat Jeruzalem met de grond gelijk zal worden gemaakt en zijn kinderen zullen verdelgd worden. Er zal geen steen op de ander blijven: dat is in 70 na Chr. ook gebeurd..... In de tempel gekomen jaagt hij de handelaars weg en zegt: "Mijn huis moet een huis van gebed zijn; jullie hebben er een rovershol van gemaakt!" Dagelijks gaf Jezus onderricht in de tempel. De schriftgeleerden en leiders van het volk wilden Jezus uit de weg ruimen. Jezus bezoekt de tempel en veegt het plein schoon.

De volgende dag gaat Hij weer naar Jeruzalem en krijgt onderweg honger. Jezus wil vruchten van een vijgenboom nemen, maar er zitten alleen maar bladeren aan. Jezus vervloekt de boom en terstond verdort deze. Jezus zegt tegen de discipelen dat dit nog niets is. Als je maar geloof hebt en de Vader er naar vraagt, kan je bergen in zee laten verdwijnen.. vraag, geloof EN vertrouw op God! Jezus zegt tegen de hogepriesters en oudsten dat zij zullen worden voorgegaan door de hoeren en tollenaars. Jezus noemt juist hen omdat ze het uitschot van hun tijd waren. Zij komen wél in het Koninkrijk omdat zij wél in Jezus geloven.....

Markus 11: de Farizeeën en schriftgeleerden vragen vanuit welke macht Jezus handelt. Jezus stelt eerst een wedervraag: "doopte Johannes in opdracht van de hemel of van mensen? Antwoord Mij". Ze overleggen: als we zeggen van de hemel, dan zal Hij vragen waarom hebt u dan niet geloofd? Als we zeggen van mensen, wat dan? Want iedereen hield Johannes voor een echte profeet. Dus zeiden ze: "we weten het niet". Jezus zegt dan dat Hij ook niet zal aangeven op grond van welke bevoegdheid Hij de dingen doet. Lees ook Lukas 20.

Jezus vertelt de gelijkenis van de landman en de wijngaard. De wijnbouwers grepen de knechten en doodden hen. Tenslotte stuurt de landman Zijn Zoon. Ook die vermoorden ze. Jezus herinnert hen aan wat in de schrift staat dat de bouwers de steen hebben afgekeurd die "de hoeksteen" zou worden (Ps 118). Dankzij Jezus is dat gebeurd. Toen begrepen de hogepriesters en de Farizeeën dat Hij over hen had gesproken. Ze overlegden om Hem gevangen te nemen maar durfden dat niet omdat ze bang waren voor de reactie van menigte. Dus lieten ze Hem staan en gingen ze weg. *Lees ook Markus 12. Lees ook Lukas 20.*

Mat 22: Jezus vertelt opnieuw een gelijkenis. Nu die van de bruiloft waar de genodigden niet willen komen. De dienaren van de Bruidegom gaan daarna de straten op om iedereen die wil, uit te nodigen op de bruiloft. De zaal vulde zich. Toen iemand zonder bruiloftskleed werd ontdekt werd deze in de uiterste duisternis gegooid waar men jammert en knarsetandt. Velen zijn geroepen maar weinigen uitverkoren. Jezus spreekt met de Farizeeën en saduceeën. De laatsten geloven niet in de opstanding uit de dood. De Farizeeën vragen hem of het geoorloofd is belasting te betalen. Jezus vraagt een muntstuk en vraagt hen wiens opschrift en beeltenis deze heeft: de keizer staat er op afgebeeld. Daarom: geef dan aan de keizer wat van de keizer is en aan God wat aan God is. Daarmee zegt Jezus: Dien God maar ook de burgerlijke overheid. **(T323)** *Lees ook Markus 12: waarom stellen jullie Mij op de proef? Lees ook Lukas 20. De schriftgeleerden en oversten wisten zich geen raad met Zijn antwoord en deden er het zwijgen toe.*

Daarna vragen de sadduceeën aan de hand van het voorbeeld dat een vrouw een man heeft die kinderloos overlijdt. Alle zeven broers trouwen haar om haar kinderen te schenken namens hun overleden broer. Maar geen van hen geeft haar kinderen. De vraag aan Jezus is wie van de mannen na de opstanding haar echtgenoot zal zijn. Jezus zegt hun dat ze dwalen. Bij de opstanding trouwen mensen niet want ze zijn dan als engelen in de hemel. Hij zegt dan - refererend aan wat God zegt tegen Mozes bij de brandende braamstruik, wat de sadduceeën kenden - : ik ben, en dus niet: ik was... de God van Abraham, Isaäk en Jakob. Deze personen waren al honderden jaren dood..... **Hij is dus geen God van doden maar van levenden!!** Lees ook *Markus 12*. Lees ook Lukas 20. (T334)

Jezus antwoordt op de vraag van de wetgeleerde wat het grootste gebod is: "u zult de Heer uw God liefhebben met heel uw hart, ziel en verstand. Dat is het grootste en eerste gebod; het tweede is daar aan gelijk: "heb uw naaste lief als u zelf". Deze twee geboden vormen de grondslag van alles wat er in de wet en de profeten staat. (T275) Lees ook *Markus 12*.

Mat 23: Jezus spreekt "het wee" uit over de schriftgeleerden en Farizeeën. Ze houden je aan de wet van Mozes. Doe dat, maar handel niet naar de daden van de Farizeeën! Ze doen namelijk zelf niet wat ze de mensen voorhouden. Ze bundelen alle voorschriften tot een zware last voor de mensen. Al hun daden zijn er op gericht om door de mensen gezien te worden. Ze willen op de pleinen worden begroet door de mensen en ze moeten rabbi zeggen. Ze hebben echter maar één meester en dat is Jezus en de mensen zijn elkaars gelijke en moeten elkaar broers en zussen noemen. **Wees elkaars dienaar en de belangrijkste zal de ander dienen. Wie zich verhoogt zal vernederd worden en andersom.**

Wee jullie schriftgeleerden en Farizeeën, jullie lijken op witgepleisterde graven, fraai van de buitenkant maar van binnen vol dorre doodsbeenderen en andere onreinheden. Ze versperren de mensen de toegang tot het koninkrijk van de hemel. Blinde leiders die muggen ziften maar een kameel doorslikken. Slangen zijn jullie. Addereengebroed. Al het onschuldige bloed dat op aarde is vergoten zal jullie worden aangerekend. Op deze generatie zal dit alles neerkomen.

Lukas 11: ach jullie Farizeeën; de buitenkant van de beker en de schotel reinigen jullie, maar jullie eigen binnenkant is vol roofzucht en slechtheid. Daarop volgt een aantal keer: "wee jullie Farizeeën" en ook "wee ook jullie wetgeleerden".... Daarom heeft God in zijn wijsheid gezegd: "Ik zal profeten en apostelen naar hen zenden, maar ze zullen sommigen van hen doden en anderen vervolgen". Ik zeg jullie: "van deze generatie zal genoegdoening worden geëist!" De schriftgeleerden en wetgeleerden waren uitzinnig van woede en probeerden Jezus te betrappen op een ongeoorloofde uitspraak.

Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt en stenigt wie naar haar toe zijn gestuurd. Vanaf nu zullen ze Jezus niet meer zien, tot de tijd dat gezegd wordt: "Gezegend Hij die komt in de naam des Heren".

Lukas 13: Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt en stenigt wie naar haar toe zijn gestuurd. Jullie stad wordt aan haar lot overgelaten. Jullie zullen Mij niet meer zien tot de tijd komt dat je zegt: "gezegend Hij die komt in de naam van de Heer".

Markus 12: waar staat dat Jezus naast de offerkist gaat zitten en een arme weduwe 2 muntjes in de offerkist ziet doen. Veel rijken gooien er veel meer in. Jezus zegt dan dat de arme weduwe het meeste er in doet omdat zij van haar armoede gaf wat ze eigenlijk nodig had voor haar levensonderhoud; de rijken echter geven van wat ze toch niet nodig hadden. Lukas 21.

LUKAS 12 T/M 20: DIVERSE LESSEN EN GELIJKENISSEN

Lukas 12: Jezus had iets te zeggen tot zijn leerlingen (Lees ook Mat 10):

- word niet zoals de Farizeeën, het zijn huichelaars;
- wat in het donker gezegd wordt zal in het licht gehoord worden;
- wat jullie stiekem fluisteren, zal van de daken rondgebauid worden;
- jullie zijn Mijn vrienden. Wees niet bang voor de mensen die je willen vermoorden. Zij kunnen alleen het lichaam doden. Weet je voor wie je een heilige vrees moet hebben: voor God die macht heeft je te doden en daarna in de hel te gooien;
- je bent God meer waard dan een hele zwerm mussen;
- al je haren heeft Hij geteld;
- als je er openlijk voor uitkomt dat je bij Mij hoort, dan zal de Mensenzoon dat ook doen bij de engelen van God. Als je aangeeft Mij niet te kennen, dan zal Ik voor de engelen van God doen of Ik jou niet ken;
- moet je terechtstaan: maak je niet ongerust over wat je moet zeggen. De Heilige Geest zal je op dat moment de juiste woorden geven;
- verlang niet naar wat je niet hebt. Het leven bestaat niet uit het hebben van veel spullen;
- maak je geen zorgen over je levensonderhoud. Het leven is meer dan voedsel en kleding;
- kijk naar de lelies: zij zijn mooier dan Salomo in al zijn pracht en praal. Zal God jullie dan geen kleren geven?
- wees in de eerste plaats bezig met het Koninkrijk van God. Hij zorgt er voor dat alle andere dingen er bij gegeven worden;
- wees niet bang ook al zijn jullie maar een klein groepje. De Vader is zo goed Zijn Koninkrijk voor jullie open te stellen;
- waar je schat is daar is ook je hart;
- van iedereen aan wie veel gegeven is zal veel worden geëist;
- hoe meer je is toevertrouwd hoe groter je verantwoordelijkheid;
- zorg dat je klaar staat, dat je lamp brandt en wacht op de Heer;
- gelukkig de knechten die de Heer bij Zijn komst wakend aantreft. Hij zal je aan Zijn tafel nodigen en bedienen;
- Ik de Mensenzoon kom op een moment dat niemand Mij verwacht.

Jezus geeft aan dat Hij een zware beproeving moet ondergaan en dat Hij daar erg tegenop ziet. Breng Ik vrede op aarde: nee, Ik breng strijd en verdeeldheid. Hij waarschuwt voor onenigheid in gezinnen. Dan richt Jezus zich tot de menigte: als u in het westen wolken ziet opkomen dan weet u dat er een bui aankomt. Steekt een zuidenwind op: dan wordt het heet. Huichelaars: u ziet aan de lucht wat voor weer het wordt; maar de tekenen van de tijd ziet u niet. (Lees ook Matth 16).

Lukas 14: op een sabbat gaat Jezus naar een vooraanstaande Farizeeër. Daar geneest hij een man met waterzucht. Tegen de Farizeeën en wetgeleerden - die er boos om zijn - zegt Hij: "als uw zoon of os op een sabbat in een put valt dan haalt u hem er toch ook meteen uit?" Daar hadden ze geen antwoord op.....

Daarna zegt Jezus: "als u wordt uitgenodigd kies dan de minste plaats zodat uw gastheer tegen u zal zeggen: kom toch dichterbij. Dan wordt u met eer beloond. Wie zichzelf verhoogd zal vernederd worden en wie zichzelf vernederd zal verhoogd worden. Wanneer u mensen ontvangt nodig dan armen kreupelen en blinden uit. U zult er voor beloond worden bij de opstanding van de rechtvaardigen".

Jezus vertelt dan de gelijkenis waarin iemand een feest viert. Zijn dienaar gaat er op uit om alle gasten uit te nodigen. Iedereen heeft vervolgens een verontschuldiging om niet te komen. **T276** De Heer des huizes ontsteekt in woede en geeft de dienaar opdracht om alle arme en zieke mensen uit te nodigen. De dienaar komt met hen terug en nog is er plaats. Vervolgens moet de dienaar er op uitgaan langs alle wegen akkers om mensen uit te nodigen want: **het huis moet vol zijn!**

Grote menigten van mensen volgen Jezus. Tot hen zegt Hij: "wie niet zijn kruis draagt en Mij volgt kan niet Mijn leerling zijn. Wie geen afstand doet van al zijn bezittingen kan niet Mijn leerling zijn. Zout is iets goeds; als het zout zijn smaak verliest hoe kan het dan zijn kracht terugkrijgen. Zelfs als mest is het dan ongeschikt. Wie oren heeft om te horen, moet goed luisteren".

Lukas 15: alle tollenaars en zondaars zochten Hem op om naar Hem te luisteren. Farizeeën en schriftgeleerden morden omdat Jezus zondaars ontving en met hen at. Jezus vertelt dan de gelijkenis van de 100 schapen waar hij er één van mist. Hij laat 99 achter om het verloren schaap te zoeken. Wanneer hij het vindt draagt hij het schaap op zijn schouders terug naar de kudde en viert hij feest want hij was verloren en is teruggebracht. Zo zal er in de hemel méér vreugde zijn over één zondaar die tot inkeer komt dan over 99 rechtvaardigen die geen inkeer nodig hebben.

Evenzo de geschiedenis van de vrouw die een drachme verliest en net zo lang schoonmaakt en zoekt tot ze hem gevonden heeft. Daarna nodigt ze vriendinnen en burens uit om in haar vreugde te delen.

Vervolgens vertelt Jezus de geschiedenis van de verloren zoon: de zoon vraagt de erfenis van zijn vader en gaat de wereld in en verbrast het vermogen. In het land waar hij is komt hongersnood en zo ook lijdt de verloren zoon. Hij hoedt de varkens en beseft dat de knechten van zijn vader het beter hebben en besluit terug te gaan, schuld te erkennen en vergeving te vragen aan zijn vader. **T277** Zijn vader staat al op de uitkijk en is zo blij dat hij zijn zoon terug heeft. Hij bereidt een feest voor: "want mijn zoon was dood en is weer levend geworden, hij was verloren en is terug gevonden". Ze vierden feest. De oudste zoon echter was jaloeers en boos op zijn vader dat er nooit een feest voor hem was georganiseerd. Zijn vader zegt: "begrijp je het dan niet? Jij bent altijd bij mij en alles is van jou. Je broer echter was dood en hij leeft weer!"

Lukas 16: tot zijn discipelen zei Jezus: "wie betrouwbaar is in het geringste, is ook betrouwbaar als het om veel gaat. Wie oneerlijk is in het geringste is ook oneerlijk als het om veel gaat. Geen enkele knecht kan twee heren dienen. Jullie kunnen niet God dienen en de mammon, de god van het geld". Jezus sprak daarna tot de Farizeeën die erg geldzuchtig waren: "God kent uw hart. Wat bij de mensen in hoog aanzien staat is een gruwel in de ogen van God". Sinds Johannes wordt het Koninkrijk verkondigd en iedereen wordt met klem uitgenodigd binnen te komen. Nog eerder vergaan hemel en aarde dan dat er één tittel van de wet wegvalt. Wie zijn vrouw verstoot en met een ander trouwt, pleegt overspel. Ook wie trouwt met een verstoten vrouw pleegt overspel.

Het verhaal van de rijke man en de arme Lazarus die voor de poort van de rijke man ligt. Hij zat onder de zweren die door de honden werden afgelikt. Lazarus sterft en wordt opgenomen door de engelen en mag rusten aan het hart (in de schoot) van Abraham. Ook de rijke man sterft en daalt af in het dodenrijk waar hij werd gekweld en Lazarus zag in heerlijkheid. Hij roept Abraham of Lazarus zijn tong kan komen verkoelen. Abraham zei: "jij hebt je deel van het goede al gehad tijdens je leven. Bovendien ligt er een wijde kloof tussen ons en jullie! Niemand kan oversteken!" Dan vraagt de rijke man of Lazarus naar zijn broers wil gaan om hen te waarschuwen en zij niet in het oord van martelingen komen zoals de rijke man. Abraham zei: "zij hebben Mozes en de Profeten, laten ze naar hen luisteren. Wanneer ze daar niet naar luisteren zullen ze ook niet naar Lazarus luisteren die uit de dood terugkeert"... **T278 en T412**

Lukas 17: tot de leerlingen zegt Jezus: "Let goed op jezelf. Indien een van je broers of zusters zondigt, spreek ze dan ernstig toe. Tonen ze berouw: vergeef hun!" De leerlingen zeggen: "geef ons meer geloof". Wanneer jullie alles gedaan hebben wat jullie is opgedragen zeg dan: "wij zijn maar knechten, we hebben enkel onze plicht gedaan". Op weg naar Jeruzalem trekt Jezus door Samaria en Galilea. Jezus geneest tien melaatsen die Hem tegemoet komen. Slechts één van hen komt bij Jezus terug en valt voor Zijn voeten neer en dankt Hem. Jezus is verbaasd dat de andere negen er niet zijn. Tegen de man zegt Hij: "sta op en ga; uw geloof heeft u gered". Jezus vertelt de discipelen dan over het laatste der dingen: "want zo als de bliksem flitst van de ene plaats naar de andere, zo zal ook de Zoon des mensen zijn op Zijn dag. Eerst moet Hij echter veel lijden en verworpen worden door dit mensengeslacht. Zoals het gebeurde in de dagen van Noach, zo zal het zijn in de dagen van de Zoon des mensen". Lees ook verder Matth 24 en Luk 21!

Lukas 18: Jezus vertelt het verhaal van de rechter die geen ontzag voor God heeft. Om uiteindelijk van een weduwe af te zijn die steeds zijn hulp in roept, verschaft hij haar recht. Jezus zegt dan: "zal God dan niet zeker recht verschaffen aan Zijn uitverkorenen die God dag en nacht aanroepen? Ik verzeker jullie dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen. Maar zal de Mensenzoon het geloof vinden op aarde?" **T407 en T285** Vervolgens vertelt Jezus de gelijkenis van de twee mensen die in de tempel bidden: een Farizeeër en een tollenaar. De Farizeeër dankt God dat hij niet is zoals de tollenaar; hij vast twee keer per

week en geeft zijn tienden. De tollenaar echter blijft op een afstand en slaat zich op de borst en zegt: "God wees mij zondaar genadig". Jezus zegt dat de tollenaar gerechtvaardigd naar huis ging maar de ander niet. Wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden en wie zichzelf vernedert zal verhoogd worden.

Mensen om Jezus heen willen kinderen bij hem brengen maar de discipelen berispen hen. Jezus zegt echter: "laat de kinderen bij mij komen; houd ze niet tegen want wie is als deze kleinen, behoren het Koninkrijk van God toe". (Lees ook Matth 18). (T279) Een hooggeplaatst persoon vraagt Jezus wat hij moet doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven. De man verklaart dat hij zich houdt aan de wet van Mozes. Jezus zei: "verkoop alles wat u hebt en verdeel de opbrengst onder de armen. U zult dan een schat in de hemel hebben". De man driupt bedroefd af want hij was zeer rijk. Jezus zegt dan: "het is heel moeilijk voor rijken om het Koninkrijk van God binnen te gaan. Het is gemakkelijker voor een kameel om door het oog van een naald te gaan". Jezus zegt dan tot zijn leerlingen die alles hebben achtergelaten: "iedereen die zijn familie en bezittingen heeft achtergelaten omwille van het Koninkrijk van God zal reeds nu het veelvoudige ontvangen en in de toekomst het eeuwige leven".

Onderweg naar Jeruzalem vertelt Jezus aan zijn discipelen dat Hij zal worden uitgeleverd, bespot, mishandeld en bespuwd. Dat Hij gedood zal worden maar op de derde dag zal opstaan. Ze begrepen Hem niet. In de buurt gekomen van Jericho geneest Hij een blinde man. Hij zegt: "zie weer. Uw geloof heeft u gered".

Lukas 19: in Jericho gekomen ziet Jezus de hoofdtollenaar Zacheüs in een boom zitten want hij is klein van stuk. Jezus gaat mee naar zijn huis. Zacheüs ontving Jezus met vreugde bij zich thuis. Zacheüs geeft aan dat hij de helft van zijn bezit aan de armen gaat geven en dat hij viervoudig zal vergoeden wat hij andere mensen heeft afgeperst. Jezus is blij: "vandaag is redding in dit huis ten deel gevallen". Jezus is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren is.

Vlak bij Jeruzalem, als de mensen denken dat Jezus het Koninkrijk zal vestigen vertelt Jezus de gelijkenis van een voorname man die naar het buitenland gaat om daar het koningschap te ontvangen. Tien dienaren roept de man en geeft hun elk honderd drachmen waar ze handel mee moeten drijven als hij weg is. Toen hij koning was riep hij hen weer om te vernemen wat ze hadden verdiend:

- de eerste had tien-voudige winst. Hij krijgt het bestuur over tien steden en wordt als trouwe slaaf beschouwd;
- de tweede had vijf-voudige winst. Hij krijgt het bestuur over vijf steden en wordt als trouwe slaaf beschouwd;
- een andere dienaar kwam en geeft het geld terug; hij heeft het in een doek bewaard omdat hij bang was voor de strenge man. De man wordt boos want hij had zijn geld ook bij de bank kunnen brengen; dan had de man nog rente gehad. De honderd drachme neemt de man af en geeft het aan de slaaf die het tien-voudige had verdiend.

Jezus zegt dan: "wie heeft zal nog meer krijgen; wie niets heeft zal wat hij heeft, worden afgenomen". (Lees Matth 25).

JEZUS' ONDERRICHT OVER DE LAATSTE DINGEN – PROFETIE OVER DE "GROTE VERDRUKKING" (T406 en T413)

Matth 24: (lees ook Markus 13) (lees ook Lukas 21) in dit hoofdstuk onderricht Jezus zijn discipelen over de laatste dingen of het einde van de wereld. (T280)

Op de dinsdag voor Goede Vrijdag was Jezus de hele dag in de tempel waar verschillende groeperingen hem probeerden in de val te lokken. Lees Matth 21, *Mark 11 en 12*, Luk 19 en 21. Het wordt dan duidelijk dat de meerderheid van de Joodse leiders Jezus afwees als de Messias van Israël. Jezus gaat daarna met Zijn discipelen naar de westzijde van de Olijfberg. Wanneer ze daar zitten hebben ze het zicht op de stad Jeruzalem. Jezus wijst op de tempel en geeft aan dat geen steen op dezelfde zal blijven wat ook in 70 na Chr. is gebeurd toen Jeruzalem en de tempel zijn verwoest. De discipelen Petrus, Jacobus, Johannes en Andreas vragen zich dan af wanneer deze dingen zullen gebeuren en stellen Jezus dan de volgende vier vragen:

1. wanneer wordt de tempel verwoest? (Matth 24:3; *Mark 13:4* en Luk 21: 7);
2. wat zal het teken zijn dat de tempel zal worden verwoest? (Luk 21:7);
3. wat is het teken van Jezus' (2^e) komst? (Matth 24:3; *Mark 13:4*);
4. wat is het teken van de voleinding van de wereld/van de eindtijd? (Matth 24:3; *Mark 13:4*).

Jezus antwoordt en waarschuwt hen dan dat ze zich door niemand moeten laten misleiden (lees ook 2 Tim 3: 13); velen zullen namelijk in Zijn naam komen en zeggen dat hij "de Christus" is. Daarop noemt Jezus de dingen die zullen gebeuren. (T281)

In Lukas 21 geeft Jezus het antwoord op de vragen 1 en 2. Dit is rond 70 na Christus in vervulling gegaan:

- vers 12 zegt dat ze de handen aan Zijn volgelingen zullen slaan, dat ze worden vervolgd en dat ze voor koningen en stadhouders zullen worden geleid en Zijn woord daar zullen getuigen.

- In vers 20 staat dat wanneer ze zien dat Jeruzalem door legers zal worden omsingeld, dat ze dan weten dat de verwoesting nabij is. Het zal een tijd van wraak zijn en de inwoners van Judea worden geadviseerd om te vluchten naar de bergen. Vreemde volken zullen Jeruzalem vertrapen.
- *In Markus 13: 9 staat dat ze ook voor het Sanhedrin, de Joodse raad, zullen worden geleid. Al deze dingen zijn gebeurd nog voor de verwoesting van de tempel in 70 n Chr.* (T283)

In Mattheus 24 en *Markus 13* wijst Jezus dan op de volgende gebeurtenissen die in de verre toekomst zullen plaatsvinden; Hij beantwoordt daarmee de vragen 3 en 4. (T283)

- Veel van deze dingen zien we met onze eigen ogen gebeuren want ze vinden plaats vóór de Opname van de Gemeente:
 - er zullen oorlogen en berichten en geruchten over oorlogen zijn;
 - het ene volk zal opstaan tegen het andere. In het Grieks staat er het woord "ethnos"; dat betekent etniciteit en dat is "ras";
 - de ene koning tegen de andere;
 - revoluties, onlusten en volksopstanden;
 - op verschillende plaatsen tegelijk zijn:
 - o hongersnoden;
 - o besmettelijke ziekten;
 - o aardbevingen;
 - maaaaarr... de gebeurtenissen die hiervoor zijn genoemd zijn pas het begin.
 - Daarna 1: Christenvervolging: ze zullen je doden en onderdrukken en u zult door alle volken gehaat worden omwille van Mijn naam;
 - velen komen ten val en verraden elkaar;
 - *Lukas 21: zelfs je ouders, broers en familie en vrienden zullen je verraden en arresteren;*
 - *Lukas 21: 11 er zullen verschrikkelijke dingen plaatsvinden. Denk aan de vele natuurrampen en de terroristische aanslagen;*
 - wetteloosheid zal toenemen en de liefde zal verkillen. Denk aan de seksuele revolutie, de drugs- en vele andere verslavingen. Lees ook wat in 2 Tim 3 staat... (T351)
 - Daarna 2: massale geloofsafval: velen zullen struikelen en er staan veel valse profeten en valse messiassen op die de mensen verleiden;
 - wie stand houdt/zal volharden tot het einde die zal wordt gered (die zal de erfenis verkrijgen en zal zijn ziel winnen!)
 - pas wanneer het goede nieuws aan alle volken in de wereld is verkondigd: DAN.... zal het einde komen.
- Dan vertelt Jezus wat er in de tijd van de Grote Verdrukking zal plaatsvinden. In vers 22 zegt de Heer Jezus "als die dagen niet ingekort werden, zou er geen vlees behouden worden. Ter wille van de uitverkorenen (het Joodse volk!) zullen die dagen ingekort worden" (dat zijn de 7 jaren cq. de 70^e jaarweek uit Daniël). Hij vertelt vanaf vers 15 de tekenen Zijn tweede komst. (T406 en T413) *Matth 24 vanaf vers 15; Markus 13 vanaf vers 14 en Lukas 21 vanaf vers 25:*
 - wanneer de "verwoestende gruwel", dat is de antichrist, op de heilige plaats, de tempel in Jeruzalem, staat dan moet iedereen in de bergen van Juda vluchten. Lees ook Op 12;
 - het zal een tijd zijn van enorme verschrikkingen zoals er nog nooit geweest zijn en niet meer zullen komen;
 - na de verschrikking zal de zon en de maan worden verduisterd en zal er geen licht meer zijn;
 - sterren en hemelmachten zullen vallen;
 - *Lukas 21: 28-32 wanneer je dit ziet dan kan je ervan op aan dat het Koninkrijk van God er bijna is. Ik verzeker jullie: al deze dingen zullen gebeuren nog voordat deze generatie voorbij is.* (T145) De hemel en aarde zullen verdwijnen maar Mijn woorden zeker niet. Lees ook Matth 24: 32 en Op 6 en 22;
 - DAN zal de Mensenzoon aan de hemel verschijnen en ziet iedereen de Mensenzoon komen op de wolken bekleed met macht en grote luister. (T232)
 - dan komen Zijn engelen; zij zullen alle uitverkorenen vanuit alle windstreken bijeen brengen.

De les van de vijgenboom (T284): zodra je ziet dat takken uitlopen en in blad schieten, dan weet je dat de zomer in aantocht is. Weet dan dat het einde nabij is. Niemand weet die dag noch het uur. Ook de Zoon en de engelen niet. Alleen de Vader! (T406) Het zal zijn als in de dagen van Noach: men was bezig met eten, drinken en trouwen, totdat Noach in de ark ging en de vloed kwam en iedereen wegnam. Zo zal het zijn als de Mensenzoon komt: twee op het land, twee vrouwen die de molen draaien; één zal weggenomen worden, de ander achtergelaten. (T285 en T17 en T18) Lees ook Luk 17: 26.

Wees dus waakzaam want je weet niet wanneer en op welke de dag de Heer komt. De Heer komt op een dag en op een tijdstip waarop niemand Hem verwacht. Dan zal de Heer straffen met het zwaard en zullen ze het lot van huichelaars ondergaan en zullen ze jammeren en knarsetanden. (T407, T409 en T412)

Markus 13: pas er voor op dat je niet slaapt als Ik plotseling kom. Wat Ik tegen jullie zeg, zeg het tegen iedereen: "blijf wakker. Kijk altijd naar Mij uit. Niemand weet wanneer die dag zal aanbreken, de engelen in de hemel niet en de Zoon niet, alleen de Vader. Wees waakzaam".

Lukas 17: Jezus vertelt over zijn Koninkrijk aan de discipelen: "zoals de bliksem licht geeft en van de ene naar de andere kant van de hemel flitst, zo zal de Mensenzoon verschijnen. Eerst moet Hij veel lijden en door deze generatie verworpen worden". Dan verwijst Hij naar de tijd van:

- Noach: mensen aten, dronken en huwden tot aan de dag dat de ark dicht ging en de vloed de aarde verzwoeg.

- Lot: mensen aten, dronken, kochten en verkochten, plantten en bouwden. Totdat het zwavel regende en de mensen in Sodom omkwamen.

Zo zal het zijn in de tijd waarin de Mensenzoon zal worden geopenbaard. Wie dan:

- op het dak is moet niet naar beneden gaan om zijn bezittingen te halen;
- op het land is moet niet naar huis willen gaan;
- zijn leven veilig wil stellen zal het verliezen; wie het verliest zal het behouden.

In die nacht zullen twee in bed liggen; één wordt meegenomen en één blijft achter. De discipelen vragen Hem: "waar Heer?" Hij antwoordt: "waar een lijk is zijn de gieren", oftewel: wees waakzaam en let op de tekenen!

Mat 25: Jezus vertelt het verhaal van de:

- vijf wijze en vijf dwaze meisjes (T286) De dwaze meisjes hadden geen extra kruikjes met olie (zij hebben dus geen reserves!). Toen de Heer kwam was de olie op en moesten ze alsnog halen. Toen ze terugkwamen was de deur van het bruiloftsfeest gesloten. De Heer antwoordde: "Ik ken jullie niet". Lukas 13: als de deur gesloten is en ze roepen "Heer doe open voor ons", zal Hij antwoorden: "Ik ken jullie niet! Weg met jullie rechtsverkrachters. Dan zullen jullie jammeren en knarsetanden als jullie buitengesloten worden. Bedenk: er zijn laatsten die eersten zullen zijn, en er zijn eersten die laatsten zullen zijn".
- man die talenten gaf en bij terugkomst ze met winst terug kreeg. Wie heeft zal meer krijgen; wie niets heeft hem zal zelfs wat hij heeft worden ontnomen. De nutteloze dienaar die zijn talent in de grond stopte, gooit Hij in de uiterste duisternis waar men jammert en knarsetandt.
- schapen en de bokken. (T233 en T407) De schapen mogen naar het Koninkrijk want zij hebben Jezus, ook al wisten ze dat niet....:
 - o te eten en te drinken gegeven;
 - o als vreemdeling aangenomen en kleding gegeven;
 - o opgezocht terwijl Hij ziek was;
 - o een bezoek gebracht toen Hij gevangen was.

Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van Mijn broers en zussen dat hebben jullie voor Mij gedaan. Andersom geldt het ook: als je het NIET gedaan hebt, dan staat eeuwige bestraffing te wachten; de rechtvaardigen echter het eeuwige leven. (T409)

JEZUS' LIJDEN, STERVEN EN OPSTAAN

Mat 26: in Bethanië in het huis van Simon de melaatse wordt Jezus door een vrouw gebalsemd met olie uit een albasten kruik. Jezus zegt: "zij heeft iets goeds gedaan; overal waar het evangelie verteld wordt zal ook haar naam genoemd worden".

Markus 14: sommige omstanders vonden het maar geldverkwisting, de olie/het parfum had namelijk een waarde ter grootte van ongeveer een jaarsalaris! Het geld voor de dure nardusolie had beter aan de armen gegeven kunnen worden. Jezus zegt: "laat haar met rust; ze heeft iets goeds voor Mij gedaan. De armen hebt u altijd bij u; jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt. Maar ik zal niet altijd bij jullie zijn. Ze heeft Mijn lichaam nu al met olie gebalsemd met het oog op Mijn begrafenis".

Lukas 7 vanaf vers 35. Er was in die stad een vrouw met een slechte reputatie. Ze wast Jezus voeten met haar tranen en droogde ze af met haar haar. Daarna kust ze Jezus' voeten en zalft ze met de dure parfum. Dit gebeurde in het huis van een Farizeeër die Jezus had uitgenodigd. De man dacht dat Jezus geen profeet kon zijn want anders zou Hij geweten hebben wat voor slechte vrouw het was. Jezus weet wat er in de Farizeeër omgaat en geeft een voorbeeld van twee mensen die geld geleend hadden. De een veel en de ander weinig. De schuld wordt echter aan hen beiden kwijtgescholden. Jezus vraagt: "wie van de twee zal daarna het meeste van hem houden?" De Farizeeër antwoordt dat hij denkt degene die het meeste geld schuldig was. Precies. En dan geeft Jezus aan dat de Farizeeër Hem niet had begroet, de voeten niet gewassen en niet gezalfd zoals gebruikelijk was. Dan geeft Hij aan dat de vrouw dat allemaal heeft gedaan. Daarop zei Jezus tegen de vrouw dat haar zonden zijn vergeven. U bent gered door uw geloof. Ga in vrede.

Joh 11: Lazarus de broer van Maria was ziek en sterft. (T287) Lees ook Matth 26:6 en *Mark 14:3*. Jezus die te hulp geroepen is komt te laat, althans naar de mens gesproken.... Lazarus ligt al vier dagen in het graf als Jezus in Bethanië komt. Martha de zus van Maria komt Jezus tegemoet en zegt dat als Jezus hier was geweest Lazarus niet zou zijn gestorven. Ze gelooft echter ook dat Jezus wonderen kan verrichten. Jezus zegt haar dan dat haar broer zal opstaan. Toen Jezus zag hoe veel verdriet Maria en Matha en al de omstanders hebben, dan wordt Hij met innerlijke ontferming bewogen. Als Jezus ziet waar Lazarus ligt dan "weent Jezus". (T288) Zie hoe lief Hij hem had. Jezus vraagt om de steen voor de ingang van het graf weg te rollen. Jezus roept dan: "Lazarus kom naar buiten". Lazarus komt naar buiten met de windsels nog om zich heen. Velen geloofden in Jezus.

De Farizeeën gaan naar de overpriesters om te overleggen hoe ze Jezus kunnen doden. Deze mens doet vele tekenen. Kajafas de hogepriester van dat jaar doet dan, zonder dat zelf te beseffen, de volgende profetie: "U weet niets en U overweegt niet dat het nuttig voor ons is dat één Mens sterft voor het volk en niet heel het volk verloren gaat". Hiermee profeteert hij dat Jezus zal sterven voor het volk en om de kinderen overal verspreid bijeen te brengen. Vanaf die dag zijn ze vastbesloten om Jezus te doden; ze zoeken vanaf dat moment een gelegenheid om Hem te grijpen en te kunnen doden.

Joh 12: verhaalt de geschiedenis dat Maria Jezus balsemt. Daarna de intocht in Jeruzalem. Lees ook Matth 21 en *Markus 11*. Ook de tekst: "als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft draagt hij veel vrucht". "Wie zijn leven liefheeft zal het verliezen en wie het leven haat in deze wereld, die zal behouden worden tot het eeuwige leven". Vader verlos Mij uit dit uur en verheerlijk Uw naam. Er kwam dan een stem uit de hemel die zei: "Ik heb Hem verheerlijkt en Ik zal Hem opnieuw

verheerlijken". Jezus zei dat deze stem er niet voor Hem was maar voor de omstanders. Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken en de vorst van de wereld zal buitengeworpen worden. Als Ik van de aarde verhoogd ben, zal Ik allen naar Mij toetrekken. Hiermee gaf Hij aan welke dood Hij zou sterven.

Ondanks de vele tekenen geloofden zij Hem niet. Veel van de leiders geloofden wel in Hem maar durfden er niet voor uit te komen. Jezus riep: "wie in Mij gelooft, gelooft niet in Mij maar in Hem die Mij gezonden heeft. Ik ben het licht van de wereld en ben gekomen om de wereld zalig te maken. Wie Mij verwerpt wordt veroordeeld door het woord dat Ik gesproken heb; dat zal hem veroordelen op de laatste dag".

Jezus viert het Joodse Paasfeest "Pesach" met Zijn leerlingen. Jezus geeft dan aan dat één van de aanwezigen Hem zal verraden. Jezus zegt dat hij het is aan wie Jezus het eerste het eten heeft aangereikt. Jezus geeft iedereen een stukje brood. Hij zegt dat dit brood symbool staat voor Zijn Lichaam dat zal worden verbroken. "Neem eet dit is Mijn lichaam". Daarna geeft Hij iedereen een slok wijn wat symbool staat voor Zijn bloed dat zal worden vergoten. "Dit is Mijn bloed, het bloed van het verbond dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden". (T289) Daarop volgend gaat Judas naar de hogepriester en spreekt af dat hij Jezus voor dertig zilverstukken zal uitleveren. Lukas 22: satan kwam in Judas Iskariot en ging naar de leiders. Vandaar vertrekken ze naar de Olijfberg.

Markus 14: Jezus geniet het laatste avondmaal met zijn discipelen. Jezus zegt tegen twee van zijn discipelen dat ze naar de stad moeten gaan en Hij vertelt hun hoe en waar ze de bovenzaal kunnen vinden waar alles al gereed staat en is ingericht. Maak daar het Pesachmaal gereed. De discipelen vonden het zoals Jezus had gezegd en bereidden het Pesachmaal.

Lukas 22: als je de stad binnenkomt zie je een man die een kruik draagt. Volg hem en ga zijn huis in. Vraag hem of hij hen de kamer wil laten zien waar ze met de Meester het paasmaal zullen eten. Hij neemt je dan mee naar een bovenzaal. Ik heb er geweldig naar verlangd dit paasmaal met jullie te eten.

Joh 13: hierin wordt verteld dat Jezus water in een waskom doet en de discipelen de voeten wast. Petrus wil dat niet, maar Jezus zegt dat hij niet weet wat hij doet maar het later zal begrijpen. Petrus zegt dan dat Hij ook de rest van zijn lichaam moet wassen. Jezus zegt dan dat wie gebed heeft al rein is en alleen nodig heeft dat de voeten, die symbool zijn van je levenswandel, gewassen worden. Maar niet allen zijn rein en daarmee wijst Jezus op Judas die Hem zal verraden.

Jezus geeft aan dat hij het is die Hem zal verraden, aan wie Hij het brood zal geven nadat Hij het heeft ingedoopt. Jezus geeft het aan Judas Iskariot die vervolgens weggaat. Jezus zegt: "wat u wilt doen doe het snel". En het was nacht. (T290)

Jezus zegt dat één van hen die met Hem eet Hem zal uitleveren. Wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.

Lukas 22: de discipelen krijgen een meningsverschil over de vraag wie van hen het belangrijkste zal zijn in het Koninkrijk van God. Jezus zegt: "wie van jullie dient, zal je leider zijn. Jullie zijn Mij in deze vreselijk moeilijke dagen altijd trouw gebleven. Daarom mogen jullie eten en drinken aan Mijn tafel in het Koninkrijk van mijn Vader. Jullie zullen op tronen zitten om recht te spreken over de 12 tronen van Israël".

Als Judas weg is geeft Jezus aan dat de Zoon des mensen verheerlijkt is en God in Hem verheerlijkt. Hij geeft hen een nieuw gebod: dat ze elkaar liefhebben zoals Jezus hen heeft liefgehad. Dan zullen de mensen inzien dat u Mijn discipelen bent.

Jezus zegt dat de discipelen Hem allemaal zullen afvallen. Ze zullen de Herder doden en de schapen worden uiteengedreven. Maar nadat Ik uit de dood ben opgewekt ga Ik jullie vóór naar Galilea. Petrus zegt dat hij Jezus nooit zal afvallen waarop Jezus hem voorzegt dat vóór de haan gekraaid heeft Petrus Hem drie maal verloochend zal hebben. Petrus zegt dan dat al zou hij moeten sterven hij Jezus niet zal verloochenen; alle andere discipelen vallen hem daarin bij.... Lees ook Joh 13.

Joh 14: in het huis van mijn Vader zijn vele woningen. Ik ga heen om u een plaats te bereiden. Daarna kom Ik terug en zal u tot Mij nemen opdat u zult zijn waar Ik ben. (T291) Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt door de Vader dan door Mij. Voorwaar, voorwaar Ik zeg u Wie in Mij gelooft zal de werken die Ik doe ook doen; hij zal grotere doen dan deze want Ik ga heen naar Mijn Vader. Wat u ook zult vragen in Mijn naam, dat zal Ik doen opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt wordt.

Jezus belooft dat Hij een andere Trooster zal geven die bij hen blijft tot in eeuwigheid, namelijk de "Geest van de waarheid" (Heilige Geest). Hij blijft bij u en zal in u zijn. Ik laat u niet als wezen achter. Die Mij liefheeft heeft de Vader lief. Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren. Als iemand Mij liefheeft, zal hij Mijn woord in acht nemen; en Mijn Vader zal hem liefhebben en Wij, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, zullen naar hem toe komen en intrek bij hem nemen. De Trooster zal u alles in herinnering brengen alles wat Ik u gezegd heb. Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u. Ik ga heen maar kom weer naar u toe. Sta op, laten we van hier vandaan gaan.

Joh 15: Ik ben de "ware wijnstok" en Mijn Vader is de Landman. Elke rank die in Mij geen vrucht draagt die neemt Hij weg; elke rank die vrucht draagt die reinigt Hij opdat zij meer vrucht draagt. Blijf in Mij en Ik in u. Ik ben de wijnstok en u de ranken. Wie in Mij blijft en Ik in hem die draagt veel vrucht want zonder Mij kunt u niets doen. Zoals de Vader Mij heeft liefgehad, heb Ik ook u liefgehad. Blijf in Mijn liefde. Dit is Mijn gebod: dat u elkaar liefhebt zoals Ik u heb liefgehad.

Weet dat de wereld Mij eerder dan u heeft gehaat. Een dienaar is niet meer dan zijn heer. Als ze Mij vervolgen zullen ze ook u vervolgen. Ze hebben Mij zonder reden gehaat. De Trooster die Ik zal zenden zal over Mij getuigen. U zult ook getuigen want u bent vanaf het begin af bij Mij.

Joh 16: Ik ga heen naar Hem die Mij gezonden heeft. Het is nuttig dat Ik wegga want anders kan de Trooster niet naar u toe komen. Als Ik heen ga zal Ik Hem naar u toe zenden. De Trooster zal de wereld overtuigen van zonde van gerechtigheid en van oordeel. Alles wat de Vader heeft is het Mijne; daarom heb Ik gezegd dat Hij het uit het Mijne zal nemen en het u zal verkondigen. Voorwaar voorwaar Ik zeg u: “alles wat u de Vader bidden zult in Mijn naam zal Hij u geven. Ik verlaat de wereld weer en ga heen naar de Vader. **In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen**” (lees ook Hand 14: 21 – 22)

Joh 17: **het Hogepriesterlijk gebed (verkort)**: “Vader het uur is gekomen verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkt. Zoals U Hem macht hebt gegeven over alle vlees, opdat Hij eeuwig leven geeft aan allen die U Hem gegeven hebt. **(T292)** Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt te doen. **Verheerlijk Mij met de heerlijkheid die Ik bij U had voordat de wereld er was. (T293)** Ik bid niet voor de wereld maar voor hen die U Mij gegeven hebt, want zij zijn voor U. Wat van Mij is, is van U; wat van U is, is van Mij. Nu kom Ik naar U toe”.

“Ik heb hen Uw woord gegeven. De wereld heeft hen gehaat. Neem hen niet uit deze wereld maar bewaar hen voor de boze. Uw woord is de waarheid. Ik bid voor hen die door hun woord in Mij zullen geloven, opdat zij één zijn zoals U Vader in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt. Vader Ik wil dat waar Ik ben ook zij bij Mij zijn die U Mij gegeven hebt opdat zij Mijn heerlijkheid zien. Ik heb hen Uw naam bekend gemaakt opdat de liefde waarmee U Mij hebt liefgehad, in hen is en Ik in hen”.

Joh 18 : nadat Hij dit gezegd had vertrok hij met zijn discipelen naar de hof van Getsemane.

Vervolgens gaan ze naar Getsemane waar Jezus in gebed gaat. Hij neemt Petrus, Jacobus en Johannes met zich mee. Jezus is dodelijk bedroefd en vraagt hen om met Hem te waken. De discipelen vallen echter in slaap. Jezus bidt tot zijn Vader dat deze drinkbeker aan Hem voorbij mag gaan, maar niet Zijn wil maar Uw wil geschiedde. Jezus zegt - als Hij Zijn discipelen slapend vindt - : “blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig maar het vlees is zwak”. Dit gebeurt tot drie keer toe dat Hij ze slapend vindt. Tenslotte: “sta op, hij die Mij uitlevert is vlakbij”. Judas verraadt Hem dan met een kus.

Lukas 22: Jezus zei: “Judas, hoe kun je dit doen?” De Discipelen willen Jezus helpen door er op los te slaan. Ze hebben immers twee zwaarden. Eén van hen slaat Malchus - de knecht van de hogepriester - het rechter oor af wat Jezus ter plekke weer geneest.

Jezus wordt vervolgens gevangen genomen. Jezus vraagt hen waarom Hij als een misdadiger gevangen wordt genomen terwijl Hij dagelijks bij hen in de tempel was en hen onderrichtte.

Markus 14: dit gebeurt omdat de schriften in vervulling moeten gaan. Toen lieten allen Hem in de steek en vluchtten weg.

Ze leidden Hem voor aan de hogepriester, schriftgeleerden en oudsten. Dezen probeerden middels valse getuigenissen Jezus schuldig te verklaren waarop ze Hem konden doden. Ze vinden echter geen bezwaren.

Markus 14: toen stond de hogepriester op en vroeg Jezus: “waarom antwoordt U niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?” Maar Jezus bleef zwijgen en antwoordde niet.

Op de vraag van de hogepriester of Jezus de Zoon van God is zegt Hij: “u zegt het; vanaf nu zult u de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en Hem zien komen op de wolken van de hemel”. **(T294)** Daarop volgend **scheuren de aanklagers (o.a. Kajafas de hogepriester) hun kleren** en roepen uit dat Jezus God lastert en verklaren Hem schuldig aan de doodstraf. **(T295)** (lees ook Lukas 22: 71) Petrus verloochent dat hij bij Jezus hoort: “echt ik ken die man niet”.... Na de derde keer kraait de haan en herinnert Petrus Jezus’ woorden. Petrus is heel erg bedroefd en heeft spijt: hij gaat naar buiten en huilde bitter.

Mat 27: Jezus wordt voor Pilatus geleid. *Lees ook Markus 15.* Zie Joh 18. Judas ziet het en krijgt berouw. Hij brengt zijn beloning van dertig zilverstukken terug en smijt ze in de tempel. Daarna hangt hij zich op. **(T296)** De hogepriesters kopen van het geld de bloedakker van de pottenbakker; een begraafplaats voor vreemdelingen. Ze mogen het geld namelijk niet terugdoen in de offerkist omdat het bloedgeld is. Hiermee komt in vervulling wat al in Zacharia 11: 12 is geschreven. Pilatus ondervraagt Jezus; hij vindt geen schuld in Hem.

Jezus antwoordt niet op de beschuldigingen die ze tegen Hem inbrengen. **(T297)**

Lukas 23: Pilatus probeert zich er onderuit te werken en stuurt Jezus naar Herodes. Als Galileeër viel Jezus namelijk onder het gezag van Herodes. Herodes vraagt Jezus van alles en nog wat. De soldaten bespotten Jezus en doen Hem een koningsmantel om, waarna Jezus naar Pilatus wordt teruggestuurd. Herodes en Pilatus waren altijd elkaars vijanden geweest, maar op die dag werden ze de beste vrienden.

Markus 15: Pilatus vroeg hem: “bent U de koning van de Joden?” Jezus antwoordt: “u zegt het”. Pilatus beseft dat de hogepriesters Jezus uit afgunst hadden uitgeleverd.

De vrouw van Pilatus krijgt een droom en adviseert Pilatus om de rechtvaardige Jezus geen kwaad te doen. Pilatus laat het volk tenslotte de keuze: of hij laat Barabbas vrij of Jezus de Messias. De hogepriesters en de oudsten halen het volk over om Jezus te berechten en Barabbas vrij te laten. Het volk wil Jezus’ dood en roepen massaal “kruisig Hem, kruisig Hem”. Pilatus is bang voor een opstand en geeft Jezus over om te worden gekruisigd. Ook laat hij Hem vooraf geselen. Zijn handen wast hij voor de ogen van het volk in een kom water om zijn onschuld te bewijzen. Het volgende vers 25 is een heel bijzonder vers. Het volk dat helemaal is opgehitst, en Pilatus zijn handen in onschuld ziet wassen, roept dan: “Zijn bloed over ons en onze kinderen”. **(T298)**

Joh 18: Jezus wordt van Kajafas de hogepriester naar Pilatus gebracht die Jezus verhoort en geen aanklacht tegen Hem vindt. Pilatus laat de keus: Jezus of Barabbas vrij.. Ze schreeuwden: “Barabbas”. Pilatus laat Jezus geselen. De soldaten vlechten een kroon van doornen en plantten die op Zijn hoofd en doen Hem een purperen kleed om en brengen Hem naar buiten. Het volk schreeuwt “kruisig Hem, kruisig Hem”. Pilatus zegt: “neem Hem want ik zie geen schuld in Hem”. Het volk schreeuwt nog harder. Pilatus vraagt Jezus waar Hij vandaan komt. Jezus antwoordt niet. Pilatus zegt dan dat hij macht heeft om Jezus vrij te laten. Jezus zegt dan dat hij die macht alleen heeft omdat het hem van Boven gegeven is.

Pilatus wil Hem vrij laten maar het volk zegt dat hij dan geen vriend van de keizer is. Pilatus gaat op de rechterstoel zitten en vraagt “moet ik uw Koning kruisigen?” waarop de overpriesters antwoorden dat zij geen koning hebben anders dan de keizer. Dan levert Pilatus Jezus over om gekruisigd te worden.

De soldaten van de prefect kleedden Jezus uit en doen Hem een scharlakenrode mantel om en doen Hem een doornenkroon op Zijn hoofd en geven Jezus een rietstok in de hand. Vervolgens bespotten ze Jezus en slaan Hem tegen het hoofd, met daarop de doornenkroon..... Vervolgens doen ze Jezus Zijn kleren weer aan en brengen Hem naar het kruis. Onderweg er naar toe verplichten ze Simon van Cyrene om het kruis te dragen.

Lukas 23: de vrouwen die meeliepen in de mensenmassa huilden en weeklaagden. Jezus keert zich naar hen om en zegt: “vrouwen van Jeruzalem huil niet om Mij. Huil om uzelf en om uw kinderen. Er komt een tijd dat de vrouwen die geen kinderen hebben gehad, benijd zullen worden. In die dagen zullen mensen tegen de bergen roepen “val op ons neer” en tegen heuvels “bedek ons”. Want als ze dit Mij, het groene hout, aandoen, wat zal er dan wel niet met het dorre hout gebeuren?”. **T299**

Op Golgotha geven ze Jezus gal en wijn vermengd te drinken wat Jezus weigert. Jezus wordt aan het kruis gehangen. De soldaten verdelen Zijn kleed door er om te dobbelen. Boven zijn hoofd plaatsen ze een opschrift : “dit is Jezus de Koning der Joden”. Naast Hem werden twee misdadigers gekruisigd. Voorbijgangers schudden het hoofd en bespotten Jezus door te zeggen: “Jij zou toch de tempel afbreken en in drie dagen opbouwen? als Je Gods zoon bent, red dan Jezelf en kom af van het kruis”.

Lukas 23: één van de misdadigers bespot Jezus. De andere misdadiger wijst hem terecht met de woorden: “heb jij geen ontzag voor God nu je dezelfde straf ondergaat? Wij hebben die verdiend, maar “die Man” heeft niets onwettigs gedaan”. Hij vroeg Jezus: “denk aan mij wanneer U in uw Koninkrijk komt”. Jezus antwoordt: “Ik verzeker je: nog vandaag/heden zul je met Mij in het paradijs zijn”. **T300 en T412**

De hogepriesters en oudsten bespotten Hem door te zeggen: “anderen heeft Hij gered maar Zichzelf kan Hij niet redden; kom af van het kruis en we zullen geloven... laat God Hem redden”. Zo ook bespotten de misdadigers Jezus.

Joh 19: op het kruis laat Pilatus een opschrift schrijven: Jezus Nazarener, de Koning van de Joden. Velen namen er aanstoot van, maar Pilatus zegt: “wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven”. De soldaten scheuren Zijn kleed niet, maar verloten het onder elkaar. Als Jezus aan het kruis Zijn moeder ziet en Johannes de discipel, zegt Hij tegen hen: “Vrouw zie uw zoon; zoon zie uw moeder”. Jezus heeft dorst en krijgt op een spons zure wijn aangereikt aan Zijn lippen. Daarop roept Hij het uit “Het is volbracht”, boog Zijn hoofd en gaf de geest.

Markus 15: het was het derde uur na zonsopgang dat ze hem kruisigden. **T301**

Rond het middaguur werd het donker. Drie uur lang. In het negende uur stierf Jezus en riep het uit: “Eli Eli Lama Sabachtani” dat is “Mijn God Mijn God waarom hebt U Mij verlaten”. **T302**

Lukas 23: op dat moment riep Jezus: “Vader in Uw handen leg Ik Mijn geest!” Met die woorden blies Hij Zijn laatste adem uit.

Na nog een schreeuw gaf Jezus de geest. **Het voorhangsel in de tempel scheurde van boven naar beneden; hiermee verwijderde God de scheiding tussen de mens en God.** De aarde beefde en de rotsen spleten. Graven werden geopend en gestorven heiligen stonden op; na Jezus’ opstanding kwamen ze uit de graven en gingen Jeruzalem binnen en maakten zich aan veel mensen bekend. Joh 19: De soldaten die zien dat Jezus gestorven is, steken een speer in Zijn zijde waarop water en bloed uit Zijn lichaam stroomt. Uiteindelijk wordt geen been gebroken **T304-1**.

De Centurio en de bewakers die bij Jezus’ kruis stonden en deze tekenen zagen erkenden: “Waarlijk Hij was werkelijk Gods Zoon”. In de avond ging Jozef van Arimatea een rijke volgeling, naar Pilatus en vroeg of hij Jezus’ lichaam van het kruis mocht halen om Hem te begraven. Jozef nam het lichaam mee en wikkelde het in zuiver linnen en legde Jezus in een rotsgraf dat hij voor zichzelf had bedoeld. Hij sloot het graf af met een grote steen. Maria van Magdalena (Magdala) en de andere Maria bleven tegenover het graf zitten waken.

Joh 19: begrafenis door Jozef van Arimathea en Nicodemus in een graf in de hof. **T303**

Op verzoek van de hogepriesters en de Farizeeën liet Pilatus het graf bewaken voor de duur van drie dagen door soldaten om te voorkomen dat volgelingen van Jezus stiekem zijn lichaam zouden wegnemen en ze zouden kunnen beweren dat Jezus weer was

opgestaan. Die leugen zou namelijk erger zijn dan dat Jezus beweerde Gods Zoon te zijn.... Het graf werd daarna verzegeld en bewaakt door de soldaten.

Mat 28: de beide Maria's gaan naar het graf. Op dat moment begon de aarde hevig te beven en daalde een engel uit de Hemel. Zijn kleding was wit als sneeuw en hij lichtte als een bliksem. De bewakers beefden van angst en vielen als dood neer. De engel zegt tot de vrouwen: "wees niet bang. Jezus is niet hier, Hij is opgestaan zoals Hij gezegd heeft. Kijk maar, de plaats waar Hij lag is leeg! Ga naar de leerlingen en zeg hun dat Jezus is opgestaan uit de dood en dat Hij jullie voorgaat naar Galilea. Daar zul je Hem zien". **T304** De Maria's verlieten ontzet en opgetogen het graf en onderweg naar de discipelen komt Jezus de vrouwen tegemoet. Ze grijpen zijn voeten vast en brengen Hem eer. Jezus zegt dat de vrouwen de discipelen moeten vertellen dat ze naar Galilea moeten gaan; daar zullen ze Jezus zien.

Markus 15: Maria uit Magdala (Magdalena) en Maria de moeder van Joses keken toe in welk graf Hij gelegd werd.

Lukas 24: de vrouwen (Maria van Magdalena (Magdala), Johanna, Maria de moeder van Jakobus en verschillende anderen) gingen zondagmorgen vroeg naar het graf en hadden speciale kruiden bij zich. Ze ontdekten dat de steen was weggerold en gingen het graf binnen. In Lukas is er sprake van twee mannen in blinkende kleren! De mannen vragen: "waarom zoekt u "de Levende" onder de doden?? Hij is hier niet. Hij is uit de dood opgewekt!"

Joh 20: op de eerste dag van de week ging Maria van Magdalena toen het nog donker was naar het graf en ziet dat het leeg is. Ze haalt dan Simon Petrus en Johannes op en vertelt hun dat ze De Heer hebben weggehaald. Maria staat buiten het graf en huilt. Als ze in het graf kijkt ziet ze twee engelen zitten. Achter haar staat een Man die vraagt wie ze zoekt. Ze denkt dat het de tuinman is. **T305** Het is Jezus die haar naam noemt. Daarop zegt Maria: "Rabboeni" dat betekent "Meester". Maria bericht de discipelen dat ze Jezus gezien heeft. Die avond verschijnt Jezus aan de discipelen en is in hun midden terwijl de deuren op slot waren. Hij toont hun Zijn handen en voeten. Thomas is er echter niet bij en gelooft het niet. Acht dagen daarna verschijnt Jezus weer aan de discipelen en dan is Thomas er ook bij. Hij mag zijn handen in Zijn zij leggen. Jezus zegt: "wees niet ongelovig maar gelovig". Thomas antwoordt: "Mijn Heer en mijn God".

Lukas 24: wanneer ze het de discipelen vertellen willen ze het eerst niet geloven. Petrus loopt toch vlug naar het graf en vindt alleen de lege windsels.

De bewakers gaan naar de hogepriesters en zeggen hun wat er gebeurt is. De hogepriesters kopen de bewakers om voor een grote som geld zodat ze overal vertelden dat ze in slaap zijn gevallen en dat de discipelen Jezus 's nachts hebben weggenomen. Deze leugen doet tot op de dag van vandaag de ronde onder de Joden.

Lukas 24: vertelt ook over twee leerlingen die van Jeruzalem onderweg zijn naar het dorp Emmaüs 10 km verderop. Onderweg voegt Jezus Zich bij hen en opent hun de schriften, en toont hun wat er over Jezus' lijden en sterven verteld is. "Moest de Christus die vreselijke dingen niet doormaken?" Als hun ogen worden geopend en ze Hem herkennen is Jezus plotseling verdwenen. De twee mannen gaan direct weer terug naar Jeruzalem en vertellen wat hun is overkomen aan de discipelen. Teruggekomen blijkt Simon Jezus ook te hebben gezien. Plotseling staat Jezus in hun midden. Hij toont hun Zijn handen en voeten en vraagt iets te eten. Jezus eet de vis voor hun ogen op en vertelt hun alles wat over Hem geschreven is in de boeken van Mozes en in de profeten en de Psalmen. Jezus belooft hun de Heilige Geest die over hen zal komen zoals de Vader heeft beloofd. Hij zegt dat ze hierop in Jeruzalem moeten wachten.

Joh 21: Jezus openbaart zich opnieuw aan de discipelen aan de zee van Tiberias. Simon en nog een paar discipelen gaan vissen maar vangen niets. Als ze naar de kant gaan staat Jezus daar maar ze herkennen Hem niet. Jezus vraagt wat te eten. Petrus zegt dat ze niets gevangen hebben. Jezus zegt dat ze het net aan de rechter kant van de boot moeten uitgooien. Dat doen ze en dan zitten de netten boordevol. Johannes herkent dan Jezus en zegt: "Het is de Heer". Aan land gekomen eten ze brood en vis met Jezus. Dit was de derde keer dat Jezus aan de mannen verscheen. Jezus vraagt dan drie keer aan Petrus of hij Hem lief heeft; Petrus had Jezus immers ook drie keer verraden..... Petrus zegt: "Heer U weet dat ik U lief heb". Achtereenvolgens zegt Jezus: "Weid Mijn lammeren"; "Hoed Mijn schapen"; "Weid Mijn schapen". Daarna zegt Jezus dat Petrus voor God zal sterven op de volgende manier: "als u oud geworden bent zult u uw handen uitstrekken; een ander zal u omgorden en brengen waar u niet heen wilt, volg Mij". **T306**

Petrus vraagt dan wat er met Johannes, de discipel die Jezus liefhad, zal gebeuren. Jezus zegt: "wat gaat het u aan; volg Mij". Johannes eindigt dit evangelie met de woorden dat hij getuigt van wat hij zelf gezien heeft en "wij weten dat dit getuigenis waar is".

T307

Markus 16: terwijl zij aanlagen openbaarde Jezus Zich aan de elf discipelen. Hij verweet hun dat ze ongelovig waren en dat ze Hem niet herkenden nadat Hij opgewekt was. Daarna zegt Jezus: "ga heen in de hele wereld en verkondig het evangelie aan alle schepselen". U zult demonen uitdrijven, in vreemde talen spreken en u zult slangen kunnen oppakken en wanneer u gif (iets dodelijks) zult drinken zal het u niet deren. Zieken zult u de hand opleggen en genezen. Daarna werd Jezus opgenomen in de hemel en heeft Zich gezet aan de rechterhand van God.

Lukas 24: toen nam Hij de discipelen mee naar Bethanië. Hij zegende hen en werd opgenomen in de hemel. Zij vielen in aanbidding voor Hem neer en gingen met grote vreugde terug naar Jeruzalem en bleven voortdurend in de tempel om God te eren en te danken.

In Galilea ontmoeten de discipelen Jezus die zegt: "Mij is alle macht gegeven in de hemel en op aarde. Ga en maak alle volken tot Mijn leerlingen en doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Leer hen te onderhouden alles wat Ik hen had opgedragen. Ik ben met jullie tot aan de voleinding van deze wereld".

HANDELINGEN

Dit boek volgt direct op de evangeliën en is door Lucas geschreven. Het beschrijft dat na Jezus' hemelvaart, Zijn werk doorgaat door de Heilige Geest die wordt uitgestort over de apostelen en de gelovigen. Het beschrijft het ontstaan van de Christelijke kerk vanuit Jeruzalem en daarna over de hele wereld, te beginnen in klein Azië (huidige Turkije) door de prediking door apostel Paulus. Ondanks veel tegenwerking gaat het werk voor God door en valt het niet te stoppen. Veel Christenen moeten het verkondigen van het evangelie met hun leven bekopen, maar hun overwinning is door Jezus Christus al behaald.

Hand 1 - 2: Lukas - een arts - de schrijver van het gelijknamige evangelie, schrijft ook het boek Handelingen der Apostelen en richt het aan dezelfde persoon: Theofilus. Het is een vervolg op het leven van Jezus en hoe de eerste Apostelen die Jezus heeft uitgekozen daarna verder gaan na Diens hemelvaart. Veertig dagen is Jezus na Zijn opstanding aan velen verschenen, en heeft Zich levend vertoond met vele onmiskenbare bewijzen. Hij sprak met hen over het Koninkrijk van God.

Toen Jezus met de apostelen tezamen was, beval Hij hun in Jeruzalem te blijven en dat ze de belofte van de Vader moesten verwachten. Ze zouden dan met de Heilige Geest gedoopt worden en de kracht ontvangen van de Heilige Geest. Daarna zullen ze van Jezus getuigen tot aan het uiterste einde van de wereld. Terwijl Hij dat zei werd Jezus opgenomen totdat een wolk Hem aan hun ogen onttrok. **Terwijl ze omhoog staren stonden twee engelen bij hun die aangaven dat Jezus op dezelfde manier zal terugkeren.** Daarop keren de elf apostelen terug naar Jeruzalem en bleven allen eensgezind volharden in het bidden en smeken samen met de vrouwen en Maria de moeder van Jezus en Zijn broers. Ze kiezen dan door het lot ook Matthias tot apostel in de plaats van Judas. Ze zijn dan weer met twaalf. Op de dag van het Pinksterfeest zijn de discipelen/apostelen weer eensgezind bijeen. Vanuit de hemel vult een windvlaag het hele huis en er werden tongen als van vuur gezien die zich op ieder van hen verdeelden. Zo werden ze allen vervuld van de Heilige Geest en ze begonnen allen in vreemde talen te spreken. **(T58 en T341)** Vanuit het midden oosten waren er uit vele landen mensen in Jeruzalem die ieder in hun eigen taal het evangelie hoorden. Ieder is verwonderd want zijn niet allen die spreken Galileeërs? Wat wil dit toch zeggen?

Petrus houdt dan een toespraak: "deze mensen zijn niet dronken, maar dit is al in Joël aangekondigd dat God zijn Geest zou uitstorten en er zullen wonderen en tekenen geschieden en de zon en maan zullen veranderen in duisternis en bloed". Lees Joël 2. Petrus vertelt over Jezus Christus de Nazarener die door de mensen is afgewezen en is gekruisigd maar door God is opgewekt uit de doden. Het graf kon Hem niet vasthouden. Lees Ps 16: 10. Jezus nu is verhoogd en zetelt aan de rechterhand van God in de hemel; nu is de Heilige Geest uitgestort over de wereld. Petrus roept de mensen op om zich te bekeren. Er kwam nu vrees over de mensen en die dag bekeerden zich ongeveer 3000 zielen. Dagelijks werden er nieuwe zielen aan toegevoegd. Zij volhardden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap en in het breken van het brood en in de gebeden. Velen kwamen dagelijks bijeen in de tempel en deelden alles met elkaar.

Hand 3 - 4: een kreupele man die dagelijks in de Schone poort van de tempel ligt te bedelen vraagt aan Petrus en Johannes een liefdegave. Ze zeggen dat ze geen zilver of goud hebben maar wat ze hebben dat geven ze: "in de Naam van Jezus Christus de Nazarener, sta op en ga lopen". Ze nemen hem bij de hand en de man gaat staan. Hij ging met hen lovende en springend en lopend mee in de tempel. Iedereen die er bij was stond versteld en verbaasd. Petrus gaat dan in de tempel staan en vertelt dat ze dit niet uit eigen kracht doen. Dan vertelt Petrus de geschiedenis van Israël en dat het volk de Heilige en Rechtvaardige heeft veroordeeld en gekruisigd. Ze hebben de Vorst van het leven gedood en die is opgestaan en daar getuigen ze van. Deze is het die de man genezen heeft. Petrus beseft dat het volk dit in onwetendheid heeft gedaan en roept hen nu allen op om tot inkeer te komen opdat hun zonden zullen worden vergeven. Petrus geeft aan dat dit allemaal al voorzeggd is in de boeken van Mozes en de profeten. In uw geslacht zullen alle geslachten van de aarde gezegend worden. God die zijn Kind Jezus heeft doen opstaan, heeft Hem eerst naar u gezonden, naar de Joden, om u hierin te zegenen dat Hij ieder van u zou afbrengen van zijn slechte daden. De priesters en bevelhebbers en de sadduceeën slaan hun in de boeien en zetten hen gevangen. Velen die het gehoord hadden geloofden. De volgende dag moeten ze zich verantwoorden voor het Joodse gerecht, het Sanhedrin. Ze herhalen hun boodschap en zeggen dat de steen die door u, de bouwers, veracht werd, dat dié de hoeksteen is geworden. **(T164)** De zaligheid is in niemand anders. Petrus en Johannes mogen dan weer vertrekken op voorwaarde dat ze niets meer over Jezus mogen onderwijzen of over Hem spreken. Ze geven echter aan dat ze het niet kunnen nalaten over datgene te spreken wat ze met eigen ogen hebben gezien en gehoord. Omdat de man die genezen was al veertig jaar oud was hadden ze niets om tegen hen te getuigen.

Petrus en Johannes gaan dan terug naar de mensen. Ze verheffen hun stem tot de Heer: "Sla acht op de bedreigingen en geef uw dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw woord te spreken opdat er tekenen en wonderen gebeuren door de Naam van Jezus Christus". De plaats waar ze bijeen waren begon te beven en ze worden allen vervuld met de Heilige Geest en spraken vrijmoedig het Woord van God. De menigte die geloofden was één van hart en één van ziel. Ze hadden alles gemeenschappelijk en er was genade over hen. Niemand had gebrek want ze verkochten alles wat ze hadden en legden de opbrengst aan de voeten van de apostelen. Ieder werd uitgedeeld naar wat men nodig had.

Hand 5 - 7: Ananias en Saffira verkopen ook hun eigendom. Een deel van de opbrengst houden ze voor zichzelf. Het andere deel leggen ze aan de voeten van de apostelen. Ananias en Saffira vallen die dag dood neer en worden door hun broeders en zusters begraven. **(T308)**

De Apostelen deden veel wonderen en ze verbleven in de zuilengang van Salomo. Veel mensen bekeerden zich en sloten zich bij hen aan. Veel zieken en mensen met onreine geesten werden genezen. De apostelen worden echter door de hogepriester gevangen gezet. In de nacht opent een engel van de Heer echter de gevangenisdeuren en zegt dat ze de Blijde (Goede) Boodschap moeten verkondigen in de tempel. De ochtend daarop gaan ze naar de tempel en geven het volk onderwijs. De hogepriester spreekt hen streng aan en wil niet dat ze in de naam van Jezus onderwijs geven. U vervult met deze leer het bloed van deze Mens over ons. **Petrus geeft dan aan: Men moet aan God meer gehoorzaam zijn dan aan mensen.** **(T323)**

De hogepriester wil de apostelen laten doden, maar dan staat Gamaliël op, een wetgeleerde die in hoog aanzien stond. Hij geeft aan om zich ver van de apostelen te houden en hen te laten gaan. Als het mensenwerk is dan zal het weer over gaan; komt het echter van God dan kunt u het niet afbreken want u kunt niet tegen God strijden. Daarop worden de apostelen gegeseld en vrijgelaten. Ze zijn verblijd dat ze waardig zijn geacht omwille van Zijn Naam schandelijk te worden behandeld en houden niet op iedere dag in de tempel en in de huizen onderwijs te geven en Jezus Christus te verkondigen. De Gemeente groeit steeds meer en de apostelen kiezen daarom zeven diakenen die voor de Gemeente moeten zorgdragen zodat zij zich kunnen blijven richten op de verkondiging van het evangelie. Eén van de diakenen is Stefanus een man vol geloof en van de Heilige Geest. Stefanus doet veel wonderen en wordt op valse beschuldigingen voor de Joodse Raad gebracht. Zijn gezicht straalt. Voor de Raad getuigt Stefanus en vertelt de hele geschiedenis van het volk Israël; van de uittocht uit Egypte, Mozes, Jozua en David. Hij zegt dan: "hardnekkigen van hart en oren, u verzet u tegen de Heilige Geest; zoals uw vaders ook deden, zo doet u ook. U die de wet ontvangen hebt, hebt die niet in acht genomen". De Raad barst dan in woede uit; ze werpen hem de stad uit en stenigen hem. Stefanus is vol van de Heilige Geest en ziet de heerlijkheid van God en Jezus die aan de rechterhand van God staat. Hij roept: "Heer Jezus ontvang mijn geest en reken hen deze zonde niet toe". (T412) Daarna sterft hij. De getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman die Saulus heette.

Hand 8: Saulus stemde van harte in met de dood van Stefanus en er ontstond een grote vervolging tegen de Gemeente die in Jeruzalem was. De gelovigen werden zo verspreid over Judea en Samaria en verkondigden daar het evangelie. Filippus daalde af naar Samaria waar hij grote wonderen en tekenen doet waardoor velen tot geloof komen. Petrus en Johannes komen daar ook en leggen hun de handen op; de gelovigen ontvingen de Heilige Geest. Simon een tovenaars die tot bekering gekomen was wilde dat ook kunnen en bood hun geld aan. Petrus verafschuwde dat en zegt dat Simon niet oprecht is. Simon toont berouw en vraagt om voor hem te bidden. God leidt Filippus op het pad van de kamerheer uit Ethiopië die de boekrol van Jesaja leest maar niet begrijpt wat er staat. Hij is de minister van financiën van de koningin van Ethiopië. Filippus legt het de kamerheer uit en die gelooft en laat zich dopen. God neemt Filippus weg maar de kamerling merkt het niet want hij vervolgde zijn weg met vreugde. Filippus werd in Asdod aangetroffen waar hij het woord van God verkondigde totdat hij in Caesarea kwam.

Hand 9: Saulus vervolgde de Gemeente en was onderweg naar Damascus. Plotseling omschijnt een licht hem en hoort Saulus de stem van Jezus die zegt: "Saul, Saul waarom vervolgt u Mij"? (T58) Jezus zegt dat hij naar de stad moet gaan en daar zal horen wat er vervolgens moet gebeuren. De mannen die met Saulus reisden waren verstandig want ze hoorden wel de stem maar zagen niets. Saulus was vervolgens blind. Drie dagen zag hij niets en at en dronk hij niet. God geeft aan Ananias - die in de "rechte straat" woont - de opdracht om naar Saulus te gaan. Ananias is bang want ze kennen de status van Saulus. God zegt echter dat Saulus een door Hem uitverkoren instrument is om het evangelie te verkondigen onder de heidenen. Saulus zal veel moeten lijden in de naam van Jezus. Ananias hoort dat Saulus in een visioen hem heeft gezien; daarop vindt hij Saulus en legt hem de handen op. Saulus laat zich vervolgens dopen en krijgt de naam Paulus. Paulus predikt direct daarna in de synagoge van Damascus dat Jezus de Zoon van God is. De Joden willen hem doden en de discipelen nemen Paulus mee en laten hem in een mand langs de muur zakken waarop hij vlucht naar Jeruzalem. Daar spreekt hij vrijmoedig over Jezus. De Gemeente had vervolgens rust. Petrus reist ook rond en geneest een man, Eneas, die al acht jaar ziek is. Ook wekt Petrus een reeds gestorven vrouw in Joppe op: "Tabitha sta op!" Petrus bleef geruime tijd in Joppe bij Simon de Leerlooiër.

Hand 10 - 11: Cornelius de Hoofdman was een Godvrezend man en kreeg een visioen dat hij Petrus moest vragen te komen uit Joppe; Petrus zal dan zeggen wat hij moet doen. Op dat zelfde moment ging Petrus het dak op om te bidden. Hij heeft honger en raakt in geestvervoering. Hij ziet een laken naar beneden komen vanuit de hemel met allemaal onreine dieren. Petrus krijgt opdracht om te eten maar dat wil hij niet omdat het onheilige dieren zijn. Dit gebeurt tot drie keer toe. Petrus twijfelt dan wat het visioen kan betekenen. Op dat moment komen de knechten van Cornelius bij hem. De Geest zegt tegen Petrus dat hij met hen mee moet gaan om woorden van zaligheid te spreken tegen Cornelius en zijn huis. De volgende dag gaat Petrus met hen mee naar Caesarea. Petrus verkondigt dan het lijden, sterven en opstaan van Jezus. Van Hem getuigen alle profeten dat een ieder die in Hem gelooft vergeving van zonden ontvangt door Zijn Naam. De Heilige Geest viel terstond op allen die de woorden van Petrus hoorden. Het heil van Jezus Christus was daarmee niet alleen voorbehouden aan de Joden maar ook bedoeld voor de heidenen, de niet-Joden. Daarop werd het hele huis van Cornelius gedoopt. Petrus moet bij terugkomst in Jeruzalem de Joden uitleggen wat hem was overkomen en dat daarmee nu ook het evangelie bestemd is voor de heidenen. Daarop verheerlijkten ze God dat ook aan de heidenen bekering gegeven is die tot leven leidt. Het evangelie verspreidt zich vervolgens tot Antiochië toe waar Barnabas en Paulus het woord brachten. Velen kwamen tot bekering en werden daar voor het eerst "Christenen" genoemd.

Hand 12 - 13: koning Herodes achtervolgde de Gemeente en doodde Jakobus de broer van Johannes met het zwaard. Ook Petrus greep hij en zette hij gevangen. De Gemeente bad voortdurend voor Petrus. Twee engelen bevrijden Petrus uit de gevangenis terwijl hij geboeid zat tussen twee bewakers in. Toen ze twee straten verder waren komt Petrus tot zichzelf en dan zijn de engelen verdwenen. Hij ging naar Maria de moeder van Johannes. Het dienstmeisje Rhodé doet van blijdschap de deur echter niet open en rent naar de anderen en zegt dat Petrus voor de poort staat. De aanwezigen denken dat ze gek is, maar Petrus blijft kloppen waarop ze hem naar binnen laten.

De soldaten die hem moesten bewaken snaptten er niets van. Herodes liet hen wegvoeren.... Petrus vertrekt dan van Judea naar Caesarea en bleef daar. Herodes laat zich als god vereren; God slaat hem dan door een engel en hij wordt terplekke door de wormen gegeten en sterft (ook hieruit blijkt dat God koningen aanstelt maar ook afzet). Het woord van God verspreidt zich en nam toe. Paulus en Barnabas keren terug uit Jeruzalem en namen Johannes Markus mee. In Antiochië geeft God opdracht om Paulus en Barnabas uit te zenden onder de heidenen. Ze gaan dan naar Cyprus. Daar vertellen ze in de synagoge van de Joden het Woord van God. Een tovenaars wil hen tegenhouden maar Paulus vertelt hem dat hij vol bedrog zit en dat hij voor een tijd lang de zon niet zal zien waarop hij terstond blind wordt. De stadhouder die het ziet gelooft en is verstandig over de leer van de Heer. Daarop vertrekken ze weer verder naar Antiochië. Ondertussen verlaat Johannes hen die was mee gereisd en gaat terug naar Jeruzalem. In Antiochië brengen Paulus en Barnabas het woord van God in de synagoge. Paulus leert hun vanuit de geschiedenis van Israël dat Jezus de Christus is die aan het

kruis gestorven is maar weer is opgestaan en bij de Vader is en dat er door Hem vergeving van zonden is. De heidenen dringen er bij Paulus op aan dat hij ook hen deze boodschap uitlegt. De Joden werden met afgunst vervuld toen ze de menigte zagen. Paulus geeft dan aan dat het nodig is dat het Woord eerst tot de Joden gebracht wordt. Maar omdat zij het verwerpen dat het ook tot de heidenen gebracht wordt. Paulus en Barnabas zijn immers tot een "licht van de heidenen" gesteld. De heidenen nu verblijdden zich en prezen God en velen kwamen tot bekering. De Joden echter verdreven Paulus en Barnabas uit hun gebied waarop ze het stof van hun voeten schudden en gaan naar Ikonium. De discipelen werden met blijdschap en met de Heilige Geest vervuld.

Hand 14 - 15: in Ikonium blijven ze lange tijd en spreken daar met vrijmoedigheid in vertrouwen op de Heer. De stad was verdeeld: sommigen geloofden de apostelen en sommigen waren voor de Joden. Nadat er een oploop ontstaat vluchten Paulus en Barnabas naar Lystre en Derbe en verkondigen daar het evangelie. Paulus geneest in Lystre een man die vanaf zijn geboorte kreupel was en niet kon lopen. De mensen denken dat Zeus en Hermes dit gedaan hebben. Wanneer Paulus dit hoort dan geven ze aan dat ze gewone mensen zijn als ieder ander en dat de mensen zich van deze zinloze dingen moeten bekeren tot de levende God; de schepper van hemel en aarde. Joden uit Antiochië en Ikonium komen dan in Lystre en stenigen Paulus en slepen hem de stad uit in de overtuiging dat hij dood is. De discipelen omringen zich om Paulus waarop hij opstaat en de stad weer in gaat. Daags daarop vertrekt hij met Barnabas naar Derbe. Daar verkondigen ze het evangelie en maken veel volgelingen. Daarop gaan ze weer naar Lystre, Ikonium en Antiochië terug om daar de gelovigen te versterken en om oudsten aan te stellen. Ze sporen hen aan om in het geloof te blijven en zeiden dat wij door veel verdrukkingen het Koninkrijk van God moeten ingaan (lees ook Joh 16: 20 – 33); in vers 33 staat dat we in deze wereld verdrukking zullen hebben. Maar heb goede moed: Jezus heeft de wereld overwonnen!). Daarna gaan ze door naar Perge; vandaar naar Attalia. Daarna door naar Antiochië om de Gemeente te versterken.

Daar ontstaat discussie over de besnijdenis en het in acht houden van de geboden van Mozes. (T309) Paulus en Barnabas gaan dan met dit geschilpunt terug naar Jeruzalem. Petrus staat dan op en geeft aan dat ze niet meer onder dit juk leven want dat kan niemand dragen. Er is nu zaligheid in de genade van Jezus Christus. Jakobus staat dan op en wijst naar de woorden uit het oude testament "Hierna zal ik de vervallen hut van David weer opbouwen" (Amos 9: 11 en 12). Daarop zegt Jakobus dat wanneer heidenen zich bekeren we hen niet met het juk van de wet moeten lastig vallen. Paulus en Barnabas krijgen twee gezanten mee: Judas en Silas, die ook moeten getuigen wat er besloten is; alleen deze dingen zijn nodig uit de wet: onthoudt u van afgodenoffers, van bloed van het verstikte en van hoererij. Als u zich ver van deze dingen houdt zult u juist handelen. Deze brief wordt vervolgens in Antiochië voorgelezen waarop men blij reageert. Silas blijft daar dan. Barnabas gaat dan Paulus verlaten uit verbittering; hoe menselijk..... Paulus koos Silas om mee verder te trekken om het evangelie te verkondigen.

Hand 16: in Derbe en Lystre aangekomen ontmoet Paulus Timotheüs de zoon van een gelovige Joodse vrouw en een Griekse vader. Zijn getuigenis was goed. Omwille van de Joden wordt Timotheüs besneden als deze met Paulus meegaat. De gemeenten waar ze komen worden in het geloof bevestigd; en namen in aantal toe. De Heilige Geest verhinderde hen om het woord in Asia te spreken. Ze komen uiteindelijk in Troas aan. Daar krijgt Paulus een visioen waarin hij wordt opgeroepen om over te komen naar Macedonië wat ze dan doen. Ze verblijven dan een aantal dagen in de eerste stad Filippi. Langs de rivier komen ze samen en spreken daar een groep vrouwen toe. Lydia de purperverkoopster uit Thiatira bekeert zich en laat zich dopen.

Paulus geneest een vrouw met een waarzeggende geest van de demonen. De meesters van haar verdienden veel geld met haar maar dat hield direct op. De mannen brengen Paulus en Silas naar de rechters omdat ze de stad in rep en roer brengen. Ze krijgen stokslagen en worden in de kerkers gegooid. De cipier moet hen streng bewaken. In de gevangenis zingen Paulus en Silas liederen. De gevangenen luisteren naar hen. Plots is er een aardbeving en gaan de deuren van de gevangenis open en vallen de boeien af. De cipier wil zich dan zelf van het leven beroven omdat hij vreest dat de gevangenen zijn ontsnapt. Paulus roept dan dat ze er allen nog zijn. Dan werpt de cipier zich voor hem neer en vraagt wat hij moet doen om gered te worden. Geloof in de Heer en u wordt zalig, u en uw huisgenoten. Ze brengen dan het evangelie aan het huis van de cipier en die wast hen de striemen. De cipier en zijn huisgenoten worden terstond gedoopt. De cipier richt een tafel aan voor Paulus en Silas. Hij krijgt dan opdracht van de rechters om de mannen los te laten wat hij uiteraard doet. Als de rechters horen dat Paulus een Romeins burger is raken ze erg bevreesd en smeken hen de stad te verlaten wat ze doen na afscheid van de broeders en zusters te hebben genomen.

Hand 17: Paulus gaat dan naar Thessalonica en verkondigt daar verschillende sabbatten achter elkaar het evangelie van Christus waarop verschillende mensen zich bekeren. Jaloerse Joden veroorzaken een oploop. Eén van de broeders, Jason, wordt op borgtocht weer vrijgelaten. Paulus en Silas verlaten 's nachts de stad en gaan naar Berea. Ook daar gaan ze naar de synagoge om het evangelie te verkondigen. Joden uit Thessalonica die dat hoorden kwamen naar Berea om daar ook onrust te brengen. Paulus gaat dan weg. Silas blijft met Timotheüs achter in Berea. Paulus wordt dan naar Athene gebracht waar hij op de Areopagus de wijsgeren de "onbekende god" verkondigt. Hij verkondigt Jezus en vertelt over Zijn opstanding uit de dood. Dat laatste gaat de wijsgeren te ver waarop Paulus hun verlaat. Een aantal mensen gelooft de woorden van Paulus en sloot zich bij de Gemeente aan.

Hand 18: Paulus gaat dan van Athene naar Korinthe. Hij ontmoet Aquila en Priscilla die net als Paulus ook tentenmakers zijn en werkt met hen samen. Paulus sprak iedere sabbat in de synagoge. Silas en Timotheüs voegen zich hier weer bij Paulus en verkondigen tegenover de Joden met elkaar dat Jezus de Christus is. De Joden verzetten zich er tegen en Paulus schudt dan het stof van zijn kleden en zegt: "Uw bloed zij op uw hoofd, ik ben rein. Vanaf nu zal ik naar de heidenen gaan". In een visioen spreekt God tot Paulus dat hij niet bevreesd hoeft te zijn en dat hem niets zal overkomen. Ik heb veel volk in deze stad. Veel inwoners komen vervolgens tot bekering en laten zich dopen. Paulus blijft één jaar en zes maanden in Korinthe. Paulus wordt ook nog een keer voor de stadhouder van Achaje gesleept, maar die wil niets weten van een Joods-geschil over hun wet en jaagt hen voor zijn rechterstoel weg. Een paar dagen daarna gaat Paulus met Aquila en Priscilla naar Efeze. Hij spreekt daar weer in de synagoge en gaat al vrij snel weer verder omdat hij in Jeruzalem moet zijn om het Loofhuttenfeest te vieren. Vandaar uit gaat hij naar Antiochië en vandaar naar het land van Galatië en Frygië waar hij de discipelen versterkt. Aquila en Priscilla leggen in Efeze aan Apollos, die een hartstochtig verkondiger van het oude

testament was, het evangelie nog beter uit omdat hij alleen bekend was met de doop van Johannes. Apollos biedt de discipelen veel hulp want hij bestreed de Joden krachtig in het openbaar door uit de Schriften te bewijzen dat Jezus de Christus is.

Hand 19 - 20: Paulus gaat naar Efeze waar hij enige discipelen aantroef en hen vertelde van de doop van Jezus Christus. Hij legt hun de handen op waarna ze de Heilige Geest ontvangen en in vreemde talen gaan spreken en gaan profeteren. Hij blijft daar drie maanden in de synagoge preken. Omdat een aantal toehoorders zich verhardden vertrekt Paulus weer uit de synagoge en ging dagelijks in een school van Tyrannus spreken. Dit gebeurt twee jaar lang. Zo hoorden Joden en Grieken in Asia het evangelie van Christus. Zelfs met zweetdoeken van Paulus werden zieken genezen en verdwenen boze geesten. Velen kwamen tot geloof. En ook veel van hen die toverkunsten uitgeoefend hadden brachten hun boeken bijeen en verbrandden die. Zo nam het woord van de Heer met kracht toe en werd steeds sterker. Paulus wil dan doorreizen naar Macedonië en Achaje om naar Jeruzalem te reizen en daarna naar Rome te gaan. Paulus stuurt Timotheüs en Erastus naar Macedonië. Zelf blijft hij dan nog een tijd in Asia. Er ontstaat opschudding omdat Paulus Jezus predikt en nietszeggende goden ontmaskert. Demetrius, die zilveren beeldjes verkoopt van de tempel van Artemis, de afgod van Efeze, ziet daardoor zijn handel inzakken en verliest zijn inkomen. Hij roept zijn vakgenoten bijeen en komt in opstand: "groot is de Artemis van de Efeziërs". Dit wordt twee uur lang geroepen. Omdat ze uiteindelijk niets kunnen bewijzen wordt de opschudding bedaard en vertrekt Paulus naar Macedonië. Vandaaruit gaat hij naar Griekenland. Daar is hij drie maanden en beramen de Joden een aanslag op hem. Paulus vertrekt dan weer naar Macedonië. Een aantal broeders vergezelt hem en wacht hem op in Troas. Daar houdt Paulus zo'n lange preek dat iemand in slaap valt en uit het raam valt en dood op de grond ligt. Paulus brengt de jongen weer tot leven en vertrekt naar Milete per boot. In Milete laat hij broeders uit Efeze komen waar hij afscheid van hen neemt. Zij waren verdrietig omdat Paulus aangaf dat zij het gezicht van Paulus nooit weer zouden zien.

Hand 21 - 23: Paulus vertrekt naar Jeruzalem en komt eerst in Tyrus waar hij zeven dagen blijft. Daarvandaan ging hij naar Caesarea waar een broeder, Agabus, profeteert dat Paulus door de Joden zal worden gebonden in Jeruzalem en dat hij zal worden overgeleverd aan de heidenen. Paulus vertrekt toch verder naar Jeruzalem. Daar vertelt hij de broeders wat hij allemaal onder de heidenen heeft gedaan en ieder verblijdt zich. Dan zeggen ze dat er wordt verteld dat Joden de wet van Mozes niet meer hoeven te volgen. Paulus wordt door het volk gegrepen dat te hoop was gelopen en sleurden hem de tempel uit en probeerden hem te doden. De overste van de legerafdeling hoort dit en neemt soldaten mee. Daarop stopt de menigte Paulus te slaan. Iedereen roept wat anders waarop de overste Paulus meeneemt naar de kazerne. De overste denkt dat Paulus een Egyptenaar was die eerder een oproer had veroorzaakt. Wanneer Paulus aangeeft een Joodse man te zijn mag hij de menigte van het volk toespreken.

Hij verdedigt zich dan zelf en vertelt zijn achtergrond en hoe God hem onderweg naar Damascus heeft geroepen en hoe hij zich daarop bekeerde en de opdracht kreeg om naar verre streken het evangelie onder de heidenen te gaan verkondigen. De menigte komt dan weer in opschudding waarop Paulus de kazerne weer ingebracht wordt om gezeseld te worden. Als ze hem vastbinden vertelt hij dat hij een Romeins staatsburger is en niet zonder proces mag worden veroordeeld. Als de overste dat hoort dan wordt hij bevreesd. De volgende dag brengt de overste hem voor de Joodse Raad. Daar zegt Paulus dat hij een Farizeeër is waarop er onenigheid ontstaat tussen de Farizeeën en de sadduceeën. De Farizeeën zeggen dan dat ze geen kwaad in Paulus vinden. Er ontstaat weer hevige opschudding; de overste brengt Paulus weer naar de kazerne. In de nacht krijgt Paulus een woord van de Heer dat hij ook zo in Rome voor de Heer moet getuigen. Ondertussen beramen veertig Joden een plan om Paulus de volgende dag te doden. Een jongen die dat hoort vertelt dat aan de overste waarmee dat voorkomen wordt. 's Nachts wordt Paulus onder strenge bewaking overgebracht naar Caesarea naar Felix die zich moet buigen over de beschuldiging van Paulus. De aanklagers worden daarop uitgenodigd om hun beschuldiging ook aan Felix voor te leggen.

Hand 24 - 28: de hogepriester Ananias en de oudsten beschuldigen Paulus voor Felix. Hij wordt beschuldigd van opruiing en ontheiliging van de tempel. De Joden bevestigen deze beschuldiging. Paulus verdedigt zich en verkondigt ook zijn geloof in Christus en dat Deze is opgestaan uit de dood. In vers 15 getuigt Paulus dat hij gelooft dat de rechtvaardigen, de gelovigen, zullen opstaan uit de dood! (T310) Felix beseft dat het een religieus geschil is en vraagt een pauze aan en laat Paulus weer gevangen zetten. Na een paar dagen wordt Paulus ontboden bij Felix en zijn vrouw Drusilla die een Jodin was en ondervraagt hij Paulus. Dit gaat zo twee jaar lang door omdat Felix hoopt op steekpenningen van Paulus. Felix wordt opgevolgd door Porcius Festus en laat Paulus gevangen achter.

Festus vraagt dan de Joodse aanklagers naar Caesarea te komen waar Paulus nog steeds gevangen is. Hij wilde de Joden een gunst bewijzen en vraagt Paulus of hij zich wil verdedigen in Jeruzalem. Paulus beroept zich dan op de Keizer. Koning Agrippa en zijn vrouw Bernice willen Paulus ook graag horen en Festus regelt dat. Agrippa laat dan Paulus zichzelf verdedigen. Hij vertelt over zijn bekering en ontmoeting met Jezus onderweg naar Damascus en verkondigt het evangelie en de opstanding uit de doden door Jezus. Festus zegt dan dat Paulus buiten zinnen is. Paulus zegt dat hij bij zijn volle verstand is en woorden van waarheid spreekt. Paulus richt zich rechtstreeks tot koning Agrippa: "gelooft u koning de Profeten"? Ik weet dat u ze gelooft. Agrippa zegt: "u overtuigt mij bijna om Christen te worden". Daarna gaat Agrippa ruggespraak houden en zegt dat er niets is wat Paulus tot de dood of boeien veroordeelt. Hij had losgelaten kunnen worden als Paulus zich niet op de keizer had beroepen. Daarop wordt Paulus als gevangene naar Rome verbannen. Ze gaan tegen het advies van Paulus in per boot naar Rome. Eigenlijk is het te laat in het jaar om uit te varen maar ze doen het toch. Daarop leidt de boot schipbreuk. Niemand echter komt om en ze bereiken als drenkelingen het eiland Malta en worden daar liefdevol opgevangen door de bevolking. Om warm te worden steken ze een vuur aan. Paulus raapt daarvoor takken op en wordt door een giftige slang gebeten. Het deert hem echter niet waarop de bevolking denkt dat hij een soort god is. Paulus geneest daar ook zieke mensen die bij hem gebracht worden. Na drie maanden ondernemen ze de verdere scheepstocht naar Rome waar Paulus weer gevangen wordt genomen. (T311) De hoofdman van de gevangenen staat het Paulus toe om op zichzelf te wonen met een soldaat die hem bewaakt.

Paulus nodigt de voornaamsten van de Joden uit en legt hen uit waarom hij gevangen genomen is en verkondigt hen het evangelie van het Koninkrijk van God als ook wat er over Christus is gezegd in de wet van Mozes en de Profeten. Sommigen namen het geloof aan. Twee jaar mocht Paulus iedereen ontvangen en ongehinderd en met alle vrijmoedigheid het evangelie verkondigen onder Joden en heidenen.

ROMEINEN

Tijdens één van zijn zendingsreizen is Paulus in Korinthe. Dit is in 56 na Christus. Hij heeft het plan om naar Rome te gaan. In deze brief maakt hij zich aan de Romeinen bekend en geeft hen een samenvatting van de boodschap die hij wil komen brengen. Eerst toont hij de zondigheid van de mens aan zowel bij de Jood als bij de niet-Jood; God biedt echter genade aan en Christus heeft de weg terug naar God geopend. Dan vertelt Paulus wat het plan van God is met het Joodse volk. Hij eindigt de brief met aanwijzingen voor Christenen voor hun gedrag. Centraal in deze brief staat Gods rechtvaardigheid. Niets kan scheiding brengen tussen de liefde van God en de gelovigen.

Rom 1: Paulus schrijft de brief aan alle gelovige Joden die in Rome zijn. Genade zij u en vrede van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus. Paulus denkt zonder ophouden aan hen en geeft aan graag naar hen toe te komen en het evangelie te verkondigen, maar hij wordt steeds verhinderd. Paulus schaamt zich het evangelie niet. Het is een kracht van God tot zaligheid (behoud) voor ieder die gelooft. Eerst voor de Jood en ook voor de Griek (heidene). De rechtvaardige zal uit het geloof leven. Dit is de kern van deze brief!

Iedereen kan het weten. God Zelf heeft het hun geopenbaard in de schepping. Want de dingen van Hem die onzichtbaar zijn, worden sinds de schepping van de wereld uit Zijn werken gekend en doorzien, namelijk én Zijn eeuwige kracht én Zijn Goddelijkheid, zodat zij niet te verontschuldigen zijn. (T312) Hun onverstandig hart is verduisterd. Ze geven zich uit voor wijs, maar zijn dwaas geworden. Daarom geeft God hen over aan hun begeerten van hun hart. Ze hebben de waarheid voor de leugen vervangen en het schepsel vereerd boven de Schepper. Vrouwen hebben hun natuurlijke omgang vervangen voor de tegennatuurlijke. Mannen zijn in wellust voor elkaar ontbrandt: mannen doen schandelijke dingen met mannen (homofilie). Ze zijn vervuld van allerlei ongerechtigheden: hoererij, boosheid, hebzucht enz. Kwaadspreekers zijn het, haters van God, enz. Ze kennen het recht van God: ze verdienen de dood en toch doen ze het niet alleen, maar stemmen er ook mee in. (T313)

Rom 2: mens, wie u ook bent die anderen oordeelt, zo veroordeelt u ook uzelf omdat u dezelfde dingen doet. Denkt u dan dat u aan het oordeel van God zult ontkomen? God oordeelt rechtvaardig en zal ieder vergelden naar zijn werken: (T314)

- hun die met volharding het goede doen: het eeuwige leven;
- hun echter die twistziek en ongehoorzaam zijn aan de waarheid: gramschap en toorn;
- verdrukking en benauwdheid komen over de ziel van ieder mens die het kwade teweeg brengt;
- heerlijkheid en eer over een ieder die het goede werkt.

U wordt Jood genoemd en steunt op de wet en roemt in God en kent Zijn wil omdat u uit de wet bent onderwezen. U vindt uzelf een gids voor blinden en een licht voor hen in de duisternis. Als u een ander onderwijst, dan onderwijst u ook uzelf. Als u predikt dat men niet mag stelen, dan steelt u zelf toch ook niet? U die de wet roemt, onteert u God door de wet te overtreden?

Besnijdenis heeft nut als u de wet houdt. Doe je dat niet dan kan je net zo goed onbesneden zijn... Als een onbesneden de wet houdt, dan wordt hem dat tot besnijdenis gerekend. Zal hij die onbesneden is, dus heiden, maar wel de wet houdt, u dan niet oordelen die wel besneden bent maar de wet niet volbrengt; die zich dus niet aan de wet houdt? Niet hij is Jood die zichtbaar besneden is, maar hij is Jood die het in het verborgene is: de besnijdenis van het hart, naar de geest en niet naar de letter. Zijn lof is niet uit mensen maar uit God.

Rom 3: aan de Joden - hun - zijn de woorden van God toevertrouwd. God is waarachtig. Ieder mens is een leugenaar. De waarheid van God wordt overvloediger door mijn leugen en leidt tot Zijn heerlijkheid. Onze onrechtvaardigheid bevestigt de gerechtigheid van God.

Wij zijn dus niet beter dan de Joden. Zowel Joden als Grieken zijn onder de zonde. Er is niemand die rechtvaardig is, ook niet één; er is niemand die verstandig is, er is niemand die God zoekt. Allen zijn afgedwaald. Er is niemand die goed doet; niet één. Hun keel is een open graf; hun voeten snel om bloed te vergieten. Daarom zal uit werken van de wet geen vlees, of zondige mens, rechtvaardig worden. De wet immers liet zien wat zonde is. God heeft gerechtigheid geopenbaard zonder de wet. Namelijk: door het geloof in Jezus Christus. Allen hebben gezondigd maar worden gratis (om niet) gerechtvaardigd door Zijn genade door de verlossing in Christus Jezus. Zijn bloed verzoent. Waar is dan de roem? Door welke wet? Door de wet van de werken, de wet van Mozes? NEE! Door de wet van het geloof, in Jezus Christus' bloed. Paulus komt dan tot de slotsom: de mens wordt door geloof gerechtvaardigd zonder de werken van de wet. Daarmee is God de God van de Joden EN van de heidenen. Hij is één en dezelfde God die de besnedenen rechtvaardigt en de onbesnedenen door het geloof. Hiermee gooien we de wet niet weg maar bevestigen we hem veeleer. (T315)

Rom 4: Abraham geloofde God en het werd hem tot gerechtigheid gerekend. Het is dus zijn geloof en niet de werken van Abraham. Anders zou hij zich daarop kunnen beroemen. Ook van David is bekend dat hij gezegd heeft: "welzalig de man aan wie de Heer de zonde niet toerekent". Is de gerechtigheid en zaligspreking, het behoud, nu voor besnedenen, Joden, of ook voor onbesnedenen, de heidenen? Abraham kreeg de toezegging van gerechtigheid VÓÓR hij lichamelijk besneden was. Dus hij was toen nog onbesneden. Abraham is daarmee de vader geworden van allen die geloven en wandelen in de gerechtigheid van Abraham. Lees ook verderop in Rom 9!

De besnijdenis is het zichtbare teken voor het hele nageslacht, niet voor dat wat uit de wet is, maar voor dat wat uit geloof van Abraham is. Daarom is het uit het geloof opdat het zou zijn naar genade, met als doel dat de belofte zeker zou zijn voor het hele nageslacht. Daarom heeft God aan Abraham beloofd dat hij door God tot een vader van vele volken is gemaakt. Abraham kon naar de natuur, op zijn hoge leeftijd geen kinderen meer verwekken; toch heeft hij aan de belofte van God niet getwijfeld en geloofde hij wat God hem had beloofd en gaf God de eer toen Isaäk werd geboren. Hij geloofde dat God bij machte was te doen wat hem was beloofd. Daarom is het Abraham tot gerechtigheid gerekend. Daarom is de gerechtigheid niet alleen voor Abraham maar voor allen die geloven in Hem die Jezus Christus heeft opgewekt uit de doden. Jezus die om onze overtredingen is overgeleverd, gedood en opgewekt voor onze rechtvaardiging.

Rom 5: door Jezus Christus hebben wij toegang verkregen tot de genade door het geloof. De liefde van God is uitgestort in onze harten door de Heilige Geest. Christus is gestorven voor goddelozen toen we nog krachteloos waren. Iemand heeft misschien de moed om voor een goed mens te sterven; Christus is echter voor ons gestorven toen wij zondaars waren. Toen wij vijanden waren zijn we door de dood van Zijn Zoon verzoend met God. Door Zijn leven zijn we behouden. Wij roemen daarom in God, door onze Heer Jezus Christus door wie wij verzoening ontvangen hebben. Door één mens, Adam, is de zonde in de wereld gekomen en door de zonde de dood. Door de instelling van de wet (van Mozes) worden de zonden ons ook aangerekend. De dood(-straf) is daarom over alle zondige mensen gekomen. Adam is een voorbeeld van Hem die komen zou: Jezus Christus. Door één mens, Adam, is de zonde over alle mensen gekomen. Zo is door Christus de genade van God overvloedig geschonken aan alle mensen. Door één overtreding van Adam kwam de verdoemenis; door één mens, Jezus Christus, kwam de genadegave die voor alle overtredingen rechtvaardiging voor het leven geeft. Door de ongehoorzaamheid van de ene mens Adam zijn velen als zondaars aangemerkt; zo zullen ook door de gehoorzaamheid van de Ene (Jezus Christus) velen als rechtvaardigen aangemerkt worden. Door de wet namen de zonden toe omdat ze daardoor zichtbaar werden; waar de zonde toenam daar is de genade meer dan overvloedig geweest zodat de genade zou regeren door gerechtigheid tot eeuwig leven door Jezus Christus onze Heer. (T316)

Rom 6: zullen we daarom meer gaan zondigen zodat we meer genade gaan ontvangen? NEE!! Door de doop zijn we in Christus' dood gedoopt. We zijn met Christus gestorven en begraven maar we zijn ook met Christus opgestaan, en wandelen in een nieuw leven tot heerlijkheid van de Vader. Zo zullen we aan Christus gelijk zijn in Zijn opstanding! Onze oude mens (met zijn zonden) is met Christus gekruisigd en daarmee is de zonde tenietgedaan. We geloven dat we daarna met Christus zijn opgestaan en zullen leven. Christus is eens en voor altijd voor de zonden gestorven en leeft voor God. De dood is er nog wel maar heerst niet meer in ons. Reken u zelf als dood voor de zonde en leef voor God in Jezus Christus onze Heer. Laat de zonde niet in uw sterfelijke lichaam regeren door de begeerte. Stel u zelf ter beschikking aan God. U bent niet meer onder de wet maar onder de genade. U bent de slaaf van wie u gehoorzaamt: óf van de zonde tot de dood, óf van de gehoorzaamheid tot gerechtigheid. Maar nu u van de zonde vrijgemaakt bent, bent u God dienstbaar en hebt u het eeuwige leven. Het loon van de zonde is de dood; maar de genadegave van God is het eeuwige leven door Jezus Christus onze Heer.

Rom 7: de wet heerst over de mens zolang hij leeft. Een getrouwde vrouw is zolang ze leeft - vanuit de wet geredeneerd - gebonden aan haar man; is de man echter overleden dan is ze van deze wettelijke bepaling vrij. Leeft haar man echter en wordt ze desondanks de vrouw van een ander, dan overtreedt ze de wet en pleegt ze overspel. Is de man echter overleden dan is ze vrij van die wet en mag ze de vrouw van een andere man worden. De wet laat zien wat zonde is. Omdat in de wet staat "u zult niet begeren" weet je dat begeerte zondig is. Eerst leefde de mens zonder wet; toen de tien geboden kwamen (de wet) werd de zonde zichtbaar en begon te leven in mij en leidde tot de dood. De wet maakt(e) dus de zonde openbaar en doet je beseffen dat je het oordeel, de dood, verdient. Door het overlijden en opstaan van Christus bent u vrij van de wet geworden en behoort u aan Christus toe omdat Hij is opgewekt uit de doden. (T317)

De wet is geestelijk maar ik ben vleselijk en verkocht onder de zonde. Ik doorzie niet wat ik doe. Ik doe wat ik niet wil; wat ik haat doe ik juist. In mijn vlees woont niets wat goed is: de wil is er wel, maar het goede teweeg brengen, vind ik niet; maar het kwade wat ik niet wil dat doe ik juist. Het is de zonde in mij die dit veroorzaakt. Deze wet ontdek ik in mij: als ik het goede wil doen, dan ligt het kwade dicht bij mij. Wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood (wet)? Ik dank God: door Jezus Christus onze Heer. Met mijn verstand dien ik de wet van God, maar met mijn vlees de wet van de zonde.

Rom 8: de wet van de Geest - het leven in Christus Jezus - heeft mij vrijgemaakt van de wet van de zonde en van de dood. Er is dan geen verdoemenis meer. Hoe?: God heeft Zijn eigen Zoon gezonden, in een gedaante gelijk aan het zondige vlees, als een mens. Dit om de zonde die in de mens is te kunnen veroordelen. Daarmee werd de (straf-)eis van de wet in vervulling gebracht. Leef je met Christus dan bedenk je de dingen van de Geest. Leef je zonder Jezus, dan leef je naar het vlees. Leef je naar het vlees dan leidt dat tot de dood. Leef je naar de Geest (met Jezus) dan leidt dat tot leven en vrede. Als Christus in u is, dan heb je de Heilige Geest in je; dan is het lichaam dood voor de zonde maar de geest leeft door gerechtigheid. Als nu de Geest van Jezus Christus Hem uit de doden heeft opgewekt, dan zal Deze ook uw sterfelijke lichaam levend maken door Zijn Geest die in u woont. De Geest zelf getuigt dat wij kinderen van God zijn. En als wij kinderen van God zijn, dan zijn we erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus.

Het lijden van nu weegt niet op tegen de heerlijkheid die ons wacht. **De hele schepping zucht en verkeert in barensnood.** Ook wij - die de eerstelingen van de Geest hebben - hopen op de verlossing van ons lichaam en dat we aangenomen worden als kinderen van God. **(T318)** Die hoop maakt ons zalig, die verlost ons. Wat zullen we bidden? Maar gelukkig komt de Geest ons te hulp: Hij pleit voor ons naar de wil van God. Voor hen die God liefhebben zal alles ten goede keren. Wij zijn gelijkvormig aan het beeld van Gods Zoon, Zijn eerstgeborene. Jezus was daar tevoren toe bestemd; Jezus heeft ons geroepen en ons daardoor gerechtvaardigd en daarmee zullen we worden verheerlijkt. Meer dan overwinnaars: wat zullen we dan zeggen:

- als God voor ons is wie is tegen ons?
- als Hij zelfs Zijn enige Zoon niet gespaard heeft, zal Hij ons dan ook niet alle dingen schenken?
- wie zal tegen Zijn uitverkorenen beschuldigingen inbrengen?
- wie is het die verdoemt? Christus is gestorven, opgestaan en zit aan Gods rechterhand en pleit voor ons en zorgt voor verzoening;
- wie zal ons scheiden van Christus liefde? Verdrukking? Benauwdheid? Vervolging? Honger? Naaktheid, Gevaar? Het Zwaard?

Wij zijn overwinnaars in Hem die ons liefheeft. Ik ben ervan overtuigd dat noch dood, leven, engelen, noch overheden, krachten, tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, diepte of enig ander schepsel ons kan scheiden van de liefde van God in Christus Jezus onze Heer.

Rom 9: het ongeloof van Israël doet Paulus pijn in het hart. Zij zijn immers het uitverkoren volk en komen uit de vaders en uit hen is de Christus voortgekomen. Uit Abraham komt Isaäk. Alleen wat uit Isaäk gekomen is wordt het nageslacht genoemd die de belofte heeft gekregen van God. **(T319)** Isaäk en Rebekka kregen twee kinderen: Jakob en Ezau. Alhoewel hij de tweede was, is Jakob de lijn van de belofte. God gaf al aan dat "de meerdere de mindere zal dienen". "Jakob heb ik liefgehad en Ezau gehaat". **(T320)** Is God dan onrechtvaardig? NEE! Het hangt dus van God af Die Zich ontfermt en bepaalt. God ontfermt Zich over wie Hij wil! O mens: wie ben je dat je God tegenspreekt? Waarom zeg je "waarom heb je mij zo gemaakt"? Hij heeft hen dan ook geroepen, zowel uit de Joden, maar ook uit de heidenen. De heidenen hebben door **geloof** gerechtigheid gekregen en niet uit het vlees, door de wet... De Joden echter zochten uit de werken van de wet gerechtigheid en hebben het niet gevonden. Zij hebben zich gestoten aan de steen des aanstoots. **(T164)** Het is: ieder die Hem gelooft zal niet beschaamd worden

Rom 10: Paulus bidt oprecht dat Israël Gods zaligheid, behoud, mag vinden. Het einddoel van de wet is Christus! Hij is de gerechtigheid voor ieder die gelooft. Door Jezus is de wet volbracht, dit is de gerechtigheid. Mozes zegt al over de gerechtigheid die uit de wet is: "de mens die deze dingen gedaan heeft, zal daardoor leven". Als u met uw mond de Heer Jezus belijdt en met uw hart gelooft dat God Hem uit de dood heeft opgewekt, dan zult u zalig, behouden, worden. **Ieder** die in Hem gelooft zal niet beschaamd worden. Het is dus voor iedereen: Jood en Griek. Een en dezelfde is Heer van allen. Ieder die de Naam van de Heer aanroepen zal zalig worden. Reeds in verschillende teksten van het oude testament staat dat God ook de heidenen op het oog had: "Ik zal u (Israël) jaloers maken": **(T98)** "Ik ben gevonden door hen, de heidenen, die mij niet zochten"; "Ik heb Mij geopenbaard aan hen, de heidenen, die Mij niet vroegen". Heeft Israël het dan niet begrepen? In Jes 65: 2 staat geschreven: "heel de dag heb Ik Mijn handen uitgebreid naar een ongehoorzaam en tegensprekend volk".

Rom 11: heeft God Israël dan verstoten: NEE! Paulus is immers ook een Israëliet. God heeft Israël niet verstoten. Net zoals in de tijd van Elia er nog 7000 Israëlieten waren die niet bogen voor de afgoden, zo is er ook NU een overblijfsel dat uitverkoren is door de **genade**. Dus door genade en niet door werken (wet). Omdat Israël echter Jezus heeft afgewezen **(T164)** is het heil, de zaligheid, het behoud, voor de heidenen gekomen **om het Joodse volk jaloers te maken**. Paulus is de apostel voor de heidenen. Op die manier werkt Paulus er dus aan mee om zijn eigen volk, de Joden jaloers te maken en sommigen van de Joden te kunnen behouden. Paulus legt uit dat de Israëlieten de wortel van de olijfboom zijn en dat de heidenen als wilde takken op deze wortel geënt zijn. Daardoor hebben de heidenen deel gekregen aan de belofte; aan het behoud. De heidenen mogen zich echter niet beter voelen dan de Joden. Zij dragen de wortel niet; nee de wortel, de Joden, dragen hen! **(T321)** Door ongeloof zijn zij (Israël) afgerukt, opdat de heidenen zouden worden geënt. Heb daarom geen hoge dunk van uzelf, maar vrees. Als God immers de natuurlijke takken, Israël, niet heeft gespaard, dan is het ook mogelijk dat hij u, heidenen, niet spaart. Blijf daarom in Gods goedertierenheid, genade, anders zult u ook worden afgesneden. God is echter ook bij machte om Israël weer opnieuw te enten op de tak van genade!

Paulus onthult dan een geheim: er is een gedeeltelijke verharding gekomen over Israël. Die duurt tot de volheid van de heidenen is binnengegaan. Daarna komt de verlosser uit Sion die de goddeloosheid van Jakob zal afwenden. **(T322)** Zo zal Israël zalig worden en hun zonden wegnemen. Zoals u voorheen God ongehoorzaam was maar nu ontferming hebt gekregen, zo zal ook eens Israël ontferming ontvangen. Zo ontfermt God zich over allen. Gods wegen zijn onnaspeurlijk; zijn oordelen ondoorgroendelijk! Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen!

Rom 12: wijd uw lichamen dan aan God als een levend offer heilig en welbehaaglijk. Word niet gelijk aan deze wereld. Denk in bescheidenheid naar de mate van het geloof dat u is toebedeeld. Één lichaam heeft veel leden; maar niet alle leden hebben dezelfde functie. Zo zijn wij één in het lichaam van Christus maar hebben we vele afzonderlijke genadegaven; bijvoorbeeld: profetie, dienen, onderwijzen, leiding geven, enz...

Toon liefde onder elkaar als gelovigen en:

- heb elkaar hartelijk lief;
- wees vurig van geest;
- dien de Heer;
- eer elkaar;
- verblijd u in de hoop;
- wees geduldig;
- deel elkaars noden;
- wees gastvrij;
- zegen wie u vervolgen;
- wees blij met hen die blij zijn;
- wees eensgezind;
- vergeld geen kwaad met kwaad;
- leef in vrede met alle mensen;
- wees niet wraakzuchtig want de wraak is van de Heer: laat de vergelding aan Hem over...;
- heb je vijanden lief want zo stapelt u vurige kolen op zijn hoofd;
- overwin het kwade door het goede.

Rom 13: onderwerp u aan de gezagsdragers die door God over u zijn gesteld. Als je goede werken doet heb je voor de overheid niets te vrezen. Doe het niet alleen om straf te voorkomen maar ook voor uw geweten. Daarom betaalt u ook belastingen. Geef aan allen wat u verschuldigd bent. Eer wie eer toekomt. **T323** Liefde tot de naaste: alles wat in de wet staat wordt in dit ene woord vervuld: **"U zult uw naaste liefhebben als uzelf"**. Liefde doet de naaste geen kwaad. Leg de werken van de duisternis af en doe de wapens van het licht aan: wandel op gepaste wijze. Bekleed u met de Heer Jezus Christus en verzorg uw lichaam om daarmee begeerten niet op te wekken.

Rom 14: aanvaard de ander. De een is sterker dan de ander en de ander kan andere overtuigingen hebben. Paulus noemt daarbij voorbeelden van wat je wel/niet mag eten en dat sommigen de ene (feest-)dag belangrijker vinden dan andere dagen. Hoe we ook leven: we leven en sterven voor de Heer. We zijn daarom eigendom van de Heer. Daarom is Christus gestorven en opgestaan: Hij zal heersen over levenden en doden. Oordeel daarom niet over uw broeders want we zullen allemaal voor de rechterstoel van Christus gesteld worden. Elke knie zal zich voor Hem moeten buigen. **T324** Oordeel elkaar daarom niet en geef geen aanstoot aan de ander. Laat hem of haar niet struikelen over uw mening of overtuiging. Het Koninkrijk van God bestaat niet uit eten en drinken, maar uit gerechtigheid en vrede en blijdschap in de Heilige Geest. Jaag dan na wat de onderlinge opbouw bevordert; geloof voor God. Zalig wie niet oordeelt in wat hem/haar goeddunkt.

Rom 15 - 16: laat ieder van ons zijn naaste behagen ten goede, tot opbouw zoals Christus deed. Wees onderling eensgezind in overeenstemming met Jezus. **Aanvaard elkaar zoals Christus ons aanvaard heeft tot heerlijkheid van God.** Jezus is een Dienaar van de besnijdenis geworden ter wille van God om de beloften aan de vaders, Abraham, Isaäk en Jakob, te bevestigen en opdat de heidenen God zouden verheerlijken vanwege de barmhartigheid. Daarom zal ik U belijden onder de heidenen en Uw Naam lofzingen. Wees vrolijk heidenen met Zijn volk! De God nu van de hoop moge u vervullen met alle blijdschap en vrede in geloven, opdat u overvloedig bent in de hoop door de kracht van de Heilige Geest. Daarna verklaart Paulus zijn plannen en geeft aan graag naar Rome toe te komen. Nu eerst reist Paulus naar Jeruzalem om daar de heiligen te dienen. Hij roept hen op samen met Paulus te strijden in de gebeden tot God voor hem. De God van de vrede zij met u allen. Amen. Paulus eindigt de brief door verschillende medegelovigen aan te bevelen en anderen te groeten. Groet elkaar met een heilige kus. De gemeenten van Christus groeten u. Paulus roept hen op hen in het oog te houden die onenigheid teweegbrengen en struikelblokken opwerpen tegen het onderricht dat hen is ontvangen; keer u van hen af. Paulus verblijdt zich over hun gehoorzaamheid. De genade van onze Heer Jezus Christus zij met u allen. Amen.

1 KORINTHE

Paulus stuurt deze brief aan de gelovigen die de naam van Jezus Christus aanroepen, de Gemeente van Korinthe. Korinthe was een toenmalige wereldstad, een handelscentrum, waar veel rijkdom was maar ook veel zedeloosheid en afgoderij. In het jaar 50 na Chr. heeft Paulus deze Gemeente gesticht en is daar toen ongeveer 1,5 jaar gebleven. Vijf jaar na zijn vertrek schrijft hij deze brief. In de Christelijke gemeente van Korinthe is inmiddels veel mis.... Paulus wil met deze brief orde op zaken stellen om een scheuring in deze Gemeente te voorkomen. Hij wil de wantoestanden in deze Gemeente helpen oplossen.

1 Kor 1: u bent in alles rijk geworden in Christus zodat het u aan geen genadegave ontbreekt en u verwacht de openbaring van Jezus Christus. Wees eensgezind en voorkom scheuring. Blijf hecht en één van denken en één van gevoelen. Paulus geeft aan dat het hem bekend is geworden dat er ruzie onder de Gemeente van Korinthe is: de één zegt van Paulus te zijn, weer anderen beroepen zich er op dat ze van Apollos of van Kefas (Petrus) of van Christus zijn. Maar is Christus verdeeld? Paulus prijst zich gelukkig dat hij vrijwel niemand heeft gedoopt maar dat hij juist is aangewezen om het evangelie van het kruis te verkondigen.

Voor hen die verloren gaan is het kruis een dwaasheid. Voor hen die behouden worden is het juist de kracht van God. **God heeft de wijsheid van deze wereld dwaas gemaakt.** De Joden vragen een teken; de Grieken zoeken wijsheid. Paulus echter predikt Christus de Gekruisigde; voor de Joden een struikelblok en voor de Grieken dwaasheid. Het dwaze van God, dat is het kruis van Christus, is wijzer dan mensen en het zwakke van God is sterker dan de mensen. Het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen en het zwakke van de wereld heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen. Uit God bent u in Christus Jezus de wijsheid van God geworden tot gerechtigheid, heiliging en verlossing. Wie roemt laat hij roemen in de Heer.

1 Kor 2: Paulus is in zwakheid met vrees en beven bij hen gekomen om Christus de Gekruisigde te verkondigen. Hij wilde niet de menselijke wijsheid laten zien door veel mooie woorden. Hij wilde echter Gods Geest en kracht laten zien. Paulus' wijsheid was niet van deze wereld, noch die van de leiders van de wereld. Zijn wijsheid is een geheimenis van God; God had deze wijsheid voorbestemd reeds van vóór alle eeuwen tot heerlijkheid van hen die Hem liefhebben. De wereld en haar leiders kenden deze wijsheid niet. Anders hadden ze Christus niet gekruisigd. Wat geen oog heeft gezien en geen oor gehoord heeft en in geen mensenhart is opgekomen, dát is wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben. We kunnen de dingen van God alleen weten door de Geest van God. Niet door de wereld. Paulus spreekt dan ook vanuit de woorden die de Heilige Geest hem leert en ingeeft. Niet vanuit menselijke wijsheid. De natuurlijke mens neemt deze woorden niet aan en vindt het dwaasheid. Deze woorden van wijsheid kunnen alleen geestelijk worden beoordeeld. Wie heeft de gedachten van de Heer gekend? Wij hebben de gedachten van Christus.

1 Kor 3: Paulus moet dan constateren dat de Korinthiërs nog vleeselijk zijn en niet geestelijk omdat ze onderling ruzie maken en er onderling afgunst is. Ze zijn nog baby's in het geloof en kunnen nog geen vast voedsel verdragen. Paulus, Apollos, het maakt dus niet uit. Ieder doet zijn eigen taak op Gods akker; het is echter God die laat groeien! Allen zijn medewerkers en Gods bouwwerk zijn de Korinthiërs samen. Paulus heeft het enige fundament gelegd: Jezus Christus. Iedereen dient er vervolgens op toe te zien wat ze daar verder op bouwen. Ieders werk zal eens openbaar worden als het met vuur zal worden beproefd. Houdt het stand dan zal het beloofd worden. Verbrandt het, dan lijdt hij schade, maar zelf zal hij als door vuur behouden worden. (T325 en T406) Weet u niet dat u een tempel bent van God en dat de Geest van God in u woont? Deze tempel van God is heilig en deze tempel bent u! Zorg er dus goed voor. (T326) De wijsheid van deze wereld is dwaasheid bij God. Word dwaas (neem de Here Jezus aan!!) en word wijs voor God! Roem daarom niet in mensen: niet in Paulus, niet in Apollos, niet in de wereld, niet in toekomstige dingen, niet in dood en niet in leven.... U, Korinthiërs bent echter van Christus en Christus is van God. (T327)

1 Kor 4: u bent dienaren van Christus en beheerders van de geheimenissen van God. Van beheerders wordt verlangd dat u betrouwbaar bent. Niet u beoordeelt mij, Paulus; het is de Heer die mij beoordeelt. Hij brengt aan het licht wat in het duister verborgen is. Daarna zal ieder van God lof ontvangen (T325). Leer van ons, Paulus en Apollos, opdat niemand zich ten gunste van de een boven de ander verheft. Paulus neemt zichzelf dan tot voorbeeld: hij geeft aan dat zij als laatste apostelen (lees ook Ef 2: 20) een schouwspel voor de wereld, engelen en mensen zijn geworden; dat ze dwaas en zwak om Christus' wil zijn; dat ze lijden, honger en dorst hebben, naakt zijn, met vuisten worden geslagen en geen vaste woonplaats hebben. Ze werken met hun eigen handen. Ze voorzien als tentenmaker in hun eigen levensonderhoud. Worden ze uitgescholden, dan zegenen ze; worden ze vervolgd dan verdragen ze; worden ze belasterd dan bidden ze. Ze zijn het uitvaagsel van de wereld geworden. Paulus noemt dit om aan te geven dat hij de Korinthiërs als geliefde kinderen terecht wijst. Paulus beschouwt zich namelijk als hun vader die hen in Christus door Zijn Evangelie heeft verwekt. Paulus roept de Korinthiërs op om hem na te volgen. Daarom heeft Paulus zijn helper Timotheüs naar hen toegestuurd. Paulus geeft aan dat hij zelf ook naar hun wil toekomen en vraagt de Korinthiërs wat ze liever hebben: of hij dan de roede moet meenemen of dat hij in liefde en zachtmoedigheid mag komen?

1 Kor 5: Paulus geeft aan dat hij heeft gehoord dat er hoererij voorkomt in Korinthe, erger dan bij heidense volken. Iemand uit hun midden heeft de vrouw van zijn vader. Paulus geeft hen in overweging om deze man uit hun midden te verwijderen. Paulus zelf heeft dat al in de geest gedaan. Paulus wijst de Korinthiërs er op, dat al een klein beetje zuurdesem het deeg doorzuurt. Zo kan het ook gaan met zonde in hun midden. Daarom adviseert Paulus om het oude zuurdeeg te verwijderen en nieuw zuurdeeg te worden. Ze zijn immers ongezuurd omdat hun Paaslam Christus is geslacht. Laat u niet in met iemand die, terwijl hij een broeder genoemd wordt, ontuchtpleger is, of een hebzuchtige, afgodendienaar, lasteraar, dronkaard of rover is. Lees ook het volgende hoofdstuk.... Eet zelfs niet met zo iemand. Zij die buiten zijn oordeelt God. Oordeel alleen iemand die binnen is. Doe daarom een kwaaddoener uit uw midden weg. (T328) en (T57 en T75)

1 Kor 6: wanneer er geschillen zijn ga dan niet naar de wereldse rechter, maar leg het voor aan de heiligen. Weet dat we eens over engelen zullen oordelen; dus hoeveel te meer als het gaat om alledaagse dingen? Is er dan niemand onder u die wijs is en een oordeel over een geschil tussen broeders kan vellen? Dan is er al verlies onder u als er rechtszaken zijn. Lijdt dan liever onrecht en laat u benadelen. Weet dat onrechtvaardigen het Koninkrijk van God niet zullen erven. Paulus somt een aantal van deze onrechtvaardigen op: ontuchtplegers; afgodendienaars; overspelers; schandknepen; homo's (mannen die met mannen slapen....); dieven; hebzuchtigen; dronkaards; lasteraars en rovers. Sommige leden van de Gemeente van Korinthe waren dat eerst wel. Maar nu zijn ze schoongewassen (bekeerd) en geheiligd in de Naam van Jezus Christus en door Zijn Geest. Het lichaam is een tempel: alles is geoorloofd maar niet alles is nuttig. Het lichaam is niet bedoeld voor hoererij. Het lichaam is voor de Heer! Uw lichamen zijn allen leden van Christus. Wie zich met een hoer verenigt wordt één met haar; die twee zullen immers tot één vlees zijn zoals ook al aangegeven is in Gen 2:24 en Matth 19:5. Wanneer je je echter verenigt met de Heer dan ben je één geest met Hém. Vlucht daarom weg van hoererij. Weet dat uw lichaam de tempel, de woning, is van de Heilige Geest die u van God hebt ontvangen en dat u niet van uzelf bent. U bent immers duur gekocht. Verheerlijk daarom God in uw lichaam en in uw geest, die van God zijn! (T63 en T83) Lees ook Ef 2:21-22.

1 Kor 7: laat iedere man zijn eigen vrouw hebben dit om hoererij te voorkomen. Wederzijds moeten ze bereidwillig naar elkaar zijn en onttrek u niet aan elkaar tenzij je dat wederzijds afspreekt om je te wijden aan gebed. Het is een advies van Paulus en geen bevel. Paulus zelf is alleengaand en geheel aan de Heer toegewijd. Dat zou hij alle ongetrouwden en weduwen ook adviseren om alleen te blijven zoals hij. Echter: als je je niet kunt beheersen is het beter te trouwen dan te branden van verlangen/begeerte. Paulus beveelt in naam van de Heer dat een vrouw niet mag scheiden van haar man en dat een man zijn vrouw niet mag verlaten. Wanneer dat toch gebeurt moeten ze in het vervolg ongehuwd blijven. Als je een ongelovige partner hebt - en die van harte instemt om bij je te blijven wonen - dan moet je hem/haar niet verlaten. Je bent in elkaar geheiligd zodat ook de kinderen geheiligd zijn. Wil de ongelovige partner echter van je scheiden, laat hij/zij dan scheiden; je bent dan niet gebonden. God roept ons op om vrede met elkaar te hebben; het is niet bekend/zeker of je de ongelovige partner kunt behouden/bekeren.

Laat ieder voor het aangezicht van God blijven in de staat waarin je geroepen bent: ben je besneden, dan is dat goed; ben je onbesneden dan hoeft hij zich niet alsnog te laten besnijden. Ben je slaaf, dan ben je vrijgemaakt in Christus; ben je een vrijgelatene, dan ben je slaaf van Christus. U bent duur gekocht door Christus: word dan geen slaaf van mensen! Waar het om gaat is om de geboden van God in acht te houden. Ongehuwd zijn: voor een mens is het goed wat Paulus adviseert. Het is dus geen bevel maar een aanbeveling! (T329) Wanneer je aan een partner (man/vrouw) gebonden bent, zoek dan geen losmaking (scheiding). Ben je alleengaand: zoek dan geen partner. Trouw je echter, dan is dat geen zonde! Blijf je ongehuwd dan kan je je helemaal richten op God de Heer. Trouw je, dan richt je je daarnaast ook op je partner: hoe kan ik hem/haar behagen... Paulus adviseert dus om alleen te blijven om de Heer te dienen. Hij zegt dit tot uw eigen voordeel, niet om een strik over u heen te werpen, maar om u te leiden tot eerbaar gedrag en blijvende toewijding aan de Heer zonder afgeleid te worden. Wie in het huwelijk treedt handelt goed; wie ongehuwd blijft en de Heer dient, handelt beter. Een partner is door de wet aan de ander gebonden zolang hij leeft; overlijdt de partner dan is de ander vrij om te trouwen met wie hij wil, maar alleen in de Heer.

1 Kor 8: kennis maakt opgeblazen. Liefde bouwt op. Als iemand God liefheeft, dan is hij door Hem gekend. Wat betreft eten van afgodenoffers: een afgod is niets; **er is immers maar één God**: de Vader uit wie alle dingen zijn en wij voor Hem. En we hebben één Heer: Jezus Christus door wie alle dingen zijn en die ons het leven heeft gegeven. Voedsel nu brengt ons niet dicht bij God. We zijn er bij God niet meer of minder om, om wat we eten. Laat deze vrijheid echter geen aanstoot geven voor hen die zwak zijn. Sommige bekeerde broeders namelijk, namen soms nog deel aan een maaltijd met vlees van afgodenoffers; daarbij sprak hun geweten en dachten ze dat ze zondigden. Pas er daarom voor op dat het recht om te eten wat we willen, niet een struikelblok wordt voor de broeders die wel problemen krijgen met hun geweten en daarmee in de moeilijkheden komen. Houd daarom rekening met wat u eet ter wille van de broeder die zwakker is dan u. Christus is immers ook voor hém gestorven. Dan geeft Paulus advies hoe hij het zelf aanpakt: als het voedsel dat Paulus eet een ander doet struikelen dan zal hij in eeuwigheid geen vlees meer eten. (T330)

1 Kor 9: zowel naar de mens als naar wat in de wet van Mozes staat, heeft hij het recht om te werken. Mozes zegt dat je een dorsende os niet mag muilbanden. Als je het graan dorst dan heb je ook recht op een deel van de opbrengst. Wanneer je dan het evangelie voor de Heer verkondigt dan heb je ook recht om van het evangelie te eten. Paulus geeft dan aan dat hij daar echter geen gebruik van heeft gemaakt. Hij is een vrij mens maar is vanwege de verkondiging van het evangelie een "slaaf", dus een medewerker en onderdaan van Christus geworden om maar meer mensen te mogen winnen voor Hem. Paulus is voor de zwakken zwak geworden; voor de Joden Jood en voor hen die onder de wet leven leeft hij onder de wet en dat alles om hen te winnen in de hoop om enigen te behouden. Dan vergelijkt hij zijn werk voor de Heer met dat van een atleet die een wedstrijd loopt om de eerste prijs te behalen. Zij doen dat voor een vergankelijke krans; Paulus echter voor een onvergankelijke krans en oefent daarvoor zijn lichaam om het dienstbaar voor de Heer te kunnen inzetten.

1 Kor 10: Paulus herhaalt kort de geschiedenis van Israël in de woestijn. Het volk dronk uit de rots. Die rots nu was Christus. Het volk bleef echter morren en velen zijn daarom neergeveld in de woestijn als voorbeeld voor ons. (T331) Verlang daarom niet, net als het volk, naar kwade dingen zoals:

- dien geen afgoden;
- bedrijf geen hoererie;
- verzoek Christus niet zoals het volk Jahweh verzocht;
- mor niet.

Deze dingen zijn beschreven als waarschuwing voor ons. Weet dat God getrouw is en Hij niet zal toestaan dat u verzocht wordt boven wat u aankunt. Met de verzoeking geeft God ook de uitkomst.

Vlucht voor afgoderij. Blijkbaar was daar sprake van onder de Korinthiërs als ze het avondmaal vierden. Is de drinkbeker niet de gemeenschap met het bloed van Christus en het brood niet de gemeenschap met het Lichaam van Christus? Het brood is één, daarom zijn wij ook één, ook al bestaat het lichaam uit vele leden. Vier het avondmaal daarom niet met heidenen. Zij offeren aan demonen en niet aan God. U kunt de drinkbeker van de Heer niet met demonen drinken én met de Heer. **Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig en/of bouwen op.** Eet gerust alles wat in de vleeshal wordt verkocht. Vraag er niet naar om het geweten niet te pijnigen; soms maakt alles weten niet gelukkig Wanneer je echter verneemt dat het afkomstig is van een afgodenoffer, eet het dan niet om niet het geweten van een ander in moeilijkheden te brengen. Lees ook 1 Kor 8. Wanneer u eet of drinkt of iets anders doet: doe alles tot eer van God. Geef echter geen aanstoot; noch aan Joden noch aan Grieken en ook niet aan de Gemeente van God. Zoek niet je eigen voordeel, maar dat van vele anderen zodat zij behouden worden.

1 Kor 11: Paulus vergelijkt het huwelijk met de verhouding Christus (man) en Zijn Gemeente (vrouw). Lees ook Efeze 5 (T406). Christus is het Hoofd van iedere man; de man is het hoofd van de vrouw. God is het Hoofd van Christus. De man is het beeld van de heerlijkheid van God. De vrouw is de heerlijkheid van de man. De vrouw is door God aan de man gegeven. Man en vrouw zijn voor God echter gelijk: **de man is niets zonder vrouw en de vrouw niets zonder man** in de Heer. Een man komt immers als baby voort uit een vrouw, maar alle dingen zijn uit God! Lang haar is een eer voor een vrouw omdat dit door de Heer als natuurlijke sluier aan haar gegeven is. Heb hierover echter geen twist! Paulus noemt een aantal misstanden: er is verdeeldheid onder de Korinthiërs; afwijkende leer wordt er verkondigd. Het avondmaal zoals ze dat vieren is niet zoals de Heer dat bedoeld heeft. Sommigen hebben honger, sommigen verschijnen dronken. Paulus prijst hen daar niet in.

Dan geeft Paulus aan hoe het WEL bedoeld is: hij geeft aan dat Jezus, vlak voordat Hij werd verraden, het brood nam, er voor dankt en het brood breekt en het uitdeelt en zegt: "dit is Mijn lichaam dat voor u gebroken wordt; eet dit tot Mijn gedachtenis". Zo ook de drinkbeker: "dit is het nieuwe verbond in Mijn bloed. Drink het ter gedachtenis aan Mij. Zo vaak u dit brood eet en de wijn drinkt verkondig je de dood van de Heer totdat Hij komt". Wanneer je dus op een onwaardige manier het brood eet en de wijn drinkt dan ben je schuldig aan het lichaam en bloed van de Heer. Beproof jezelf. Paulus geeft aan dat door deze misstand er veel zwakken en zieken en

sterfgevallen zijn onder de Korinthiërs. Wanneer je het avondmaal viert wacht dan op elkaar en begin gezamenlijk; heb je honger, eet dan eerst thuis; anders wordt het avondmaal een oordeel over u. Lees ook Matth 26.

1 Kor 12: er is verscheidenheid van (genade-)gaven, maar steeds vanuit dezelfde Geest. Zo ook met de bedieningen en werkingen; allen zijn uit dezelfde Heer en God. **De gave die je hebt is echter steeds bedoeld om de ander te dienen.** Paulus noemt de volgende gaven: wijsheid; kennis van Gods woord; geloof; genezing; werkingen van krachten; profetie; onderscheiden van geesten; spreken in tongen-taal en een ander de uitleg van (tongen-)talen. Al deze dingen echter werkt één en dezelfde Geest. Dan vergelijkt Paulus deze gaven met de verschillende functies (leden) van het lichaam. Hoewel een lichaam veel leden heeft, blijft het één lichaam. Al deze leden hebben elkaar nodig om te kunnen functioneren. De één is niet belangrijker dan de ander. Zó is het ook met het lichaam van Christus: de Gemeente. Ieder heeft een plaats in het lichaam gekregen zoals de Geest dat gewild heeft. De één kan niet tegen de ander zeggen: ik heb jullie niet nodig. Draag daarom zorg voor elkaar en voorkom verdeeldheid. Als één lid lijdt, dan lijden alle leden mee. Als één lid eer ontvangt, dan verblijden alle leden zich mee. Samen bent u het lichaam van Christus en ieder afzonderlijk Zijn leden. Dan noemt Paulus verschillende bedieningen, leden, waar je je gaven kunt gebruiken: ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leraars. Vervolgens krachten, genezingen, hulpverleningen, bestuurlijke gaven en allerlei talen. Ieder heeft zo'n plek en **streef naar de bediening die het beste bij je gaven past.**

1 Kor 13: al zou ik de talen van mensen en engelen spreken, al zou ik kunnen profeteren, al zou ik al het geloof hebben zodat ik bergen kon verzetten, al zou ik mijn lichaam overgeven, maar ik had de liefde niet: het baatte mij niets! Dan somt Paulus op wat de liefde inhoudt. De liefde is: geduldig, vriendelijk, niet jaloers, pronkt niet, doet niet gewichtig, handelt niet ongepast, zoekt niet het eigen belang, wordt niet verbitterd, denkt geen kwaad, verblijdt zich niet over ongerechtigheid, verheugt zich over de waarheid, bedekt alle dingen, gelooft alle dingen, hoopt alle dingen, verdraagt alle dingen. De liefde vergaat nooit! Wat betreft profetieën, spreken in tongen-talen, kennis: dezen vergaan en houden op te bestaan. Nu kijken we nog in een spiegel van raadselen, maar wanneer het volmaakte (Christus) zal gekomen zijn dan zullen we Hem zien van aangezicht tot aangezicht. **Nu echter blijven geloof, hoop en liefde over, waarvan de liefde het voornaamste/meeste is!**

1 Kor 14: wie profeteert spreekt tot mensen woorden van opbouw, vermaning en troost. Spreken in tongen-taal is het spreken tot God in een taal die niemand begrijpt. Wie daarom in tongen-taal spreekt bouwt zichzelf op; maar wie profeteert, die bouwt de Gemeente op. Streef daarom vooral dat u mag profeteren. Alleen wanneer tongen-taal door iemand wordt uitgelegd dan wordt ook de Gemeente er door opgebouwd. Streeft u naar geestelijke gaven: zoek dan naar gaven die de hele Gemeente opbouwen. Spreek je in tongen-taal, bid er dan naar dat je het mag uitleggen tot opbouw van de Gemeente. **T332** Paulus geeft aan dat spreken in tongen-taal een teken is voor ongelovigen; profetieën echter zijn bedoeld voor de gelovigen!

Orde in de Gemeente en erediens: wanneer u samenkomt dan heeft ieder een lied, een onderwijzing of een openbaring of een uitlegging. Laat alles gebeuren tot opbouw! Zorg dat er niet meer dan twee hooguit drie mensen zijn die in tongen-taal spreken. Ieder op zijn beurt en één legt het uit. Wanneer er echter geen uitleg bij is: laat hij zwijgen! Zo ook profeteren: laat twee of drie spreken. Deze woorden spreekt Paulus opdat er orde is. God is immers geen God van wanorde maar van vrede! Moraal: streef er naar te profeteren; verhinder het spreken in tongen-taal niet; maar laat alle dingen op een gepaste wijze en in goede orde gebeuren. Ook noemt Paulus een heel lastig issue: vrouwen moeten in de Gemeente, dat is wanneer de gelovigen samenkomen, zwijgen. Dat is voorbehouden aan mannen. Paulus wijst daarbij op de scheppingsorde zoals in Gen 3: 16 staat: "de vrouw is aan de man onderdanig". Wil een vrouw iets vragen dan moet ze dat thuis aan hun man vragen. **T333 en T350**

1 Kor 15: Christus is gestorven voor onze zonden, begraven en ten derde dage opgewekt. **T229** Christus is daarna aan Kefas (Petrus) verschenen en aan de twaalf discipelen. Daarna aan 500 broeders tegelijk, daarna aan Jakobus en aan de apostelen en als laatste ook aan Paulus, toen hij onderweg was naar Damascus. Paulus noemt zichzelf de minste van de apostelen omdat hij de Gemeente van God vervolgd heeft. Door Gods genade echter is Paulus wat hij is.

Sommige Korinthiërs ontkennen de opstanding uit de dood. Dan zou Christus niet zijn opgewekt. Dan is het evangelie zonder inhoud en zou Paulus een valse getuige zijn en zou het geloof zinloos zijn. Dan leven we alleen voor dit leven en zijn we de beklagenswaardigste mensen! Maar: Christus is opgewekt en de eersteling uit hen die ontslapen (dood) zijn. Zoals de dood door één mens Adam is gekomen, zo zal ook door één mens Christus allen levend worden gemaakt. Christus de eersteling zal terugkomen en allen die van Christus zijn, doen opstaan uit de dood. Daarna komt het einde en zal Hij alle heerschappij in deze wereld, alle macht en kracht teniet doen. Christus wordt Koning en zal al Zijn vijanden onder Zijn voeten leggen. De laatste vijand is de dood. Wanneer alle dingen aan Christus onderworpen zijn dan zal Hij zich aan God onderwerpen opdat God alles in allen zal zijn. Als er geen opstanding uit de doden is, wat heeft alles dan voor nut? Laten we dan maar eten en drinken want morgen sterven wij. Dwaal niet!

Paulus noemt het voorbeeld van graan: het wordt pas tarwe als het graan in de aarde valt en sterft. Daarna geeft God er een lichaam aan: graan wordt dan tarwe. Een menselijk lichaam wordt gezaaid in vergankelijkheid en opgewekt in onvergankelijkheid. Een natuurlijk lichaam wordt gezaaid; een geestelijk lichaam wordt opgewekt. Ook in die volgorde: eerst het natuurlijke lichaam daarna het geestelijke lichaam. De eerste mens Adam is geschapen tot een levend wezen. De laatste Adam, Christus, is geworden tot een levendmakende Geest. De eerste mens is uit de aarde; de tweede Mens, Christus, is uit de hemel. Zoals we het beeld van het stoffelijke (menselijke) gedragen hebben, zo zullen wij ook het beeld van de Hemelse dragen.

Dan vertelt Paulus een geheimenis: **niet iedereen zal ontslapen. Wij zullen allemaal wél in een ondeelbaar ogenblik - in een oogwenk - veranderd worden bij de laatste bazuin.** Wanneer deze bazuin in de hemel bij God klinkt, zullen de gestorven Christenen als onvergankelijke mensen opgewekt worden en de levende Christenen zullen op dat moment worden veranderd. Paulus zegt vervolgens "dood waar is uw prikkel, graf waar is uw overwinning?" **T334, T375, T376, T377, T406, T412 en T413**

God geeft ons de overwinning door onze Heer Jezus Christus die gestorven is en opgestaan. Dat is waar we ons ook naar mogen uitstrekken in de overtuiging dat we eens zullen worden opgenomen in heerlijkheid. Wees daarom standvastig in de wetenschap dat uw inspanning niet tevergeefs is in de Heer.

1 Kor 16: tenslotte: Paulus vraagt de Korinthiërs om geld in te zamelen voor de gelovigen in Jeruzalem. Ook geeft ie aan wat zijn verdere reisplannen zijn en geeft aan dat hij van plan is langs te komen. Tenslotte roept hij op om waakzaam te blijven en vast te staan in het geloof. Laat alles in liefde bij u gebeuren. Maranatha! De genade van de Heer Jezus Christus zij met u. Amen. (T335)

2 KORINTHE

De eerste brief had niet voor een totale oplossing van de problemen in Korinthe gezorgd. Vooral over het gezag van Paulus zelf moest hij een en ander rechtzetten. Ook stelt hij enkele praktische zaken aan de orde zoals de hulp aan de armen.

2 Kor 1: Paulus prijst God de Vader van de barmhartigheden en vertroosting; die troost in alle verdrukkingen. Zo kan Paulus ook iedereen troosten die verdrukt wordt. Dan maakt Paulus melding van de verdrukking die hem in Asia is overkomen. Zo erg dat hij vreesde voor zijn leven. Paulus vertrouwde echter op de verlossing door God, die zelfs doden opwekt en vraagt de Korinthiërs om voor hem te bidden dat hij verdere verlossing krijgt. Paulus legt dan uit waarom hij niet bij hen langs is gekomen. Hij beseft dat dit vragen oproept: Is hij onbetrouwbaar? Is zijn ja dan nee? Zeker niet! De reden dat Paulus niet naar Korinthe kwam is dat hij hen wilde "sparen". Hun geloof is sterk genoeg maar Paulus wil vooral meewerken aan hun blijdschap.

2 Kor 2: Paulus wil namelijk niet weer met droefheid naar hen toe komen. Paulus' eerste brief heeft hij onder veel tranen geschreven. De eerste brief bevatte immers veel kritische punten.... Hij wilde niet dat ze bedroefd zouden worden, maar hij wilde dat de Korinthiërs de liefde van Paulus voor hen zou leren kennen.

Paulus schreef over een man die al die problemen veroorzaakte dat die niet alleen Paulus verdriet deed maar vooral de Korinthiërs. Hij wil die man nu niet weer zwaar treffen want door de afkeuring van de Korinthiërs is deze al genoeg gestraft. Hij wil nu vergeven en bemoedigen want anders komt de man er nooit meer bovenop. Hij roept de Korinthiërs op om de man liefde te betonen. Als zij vergeven doet Paulus dat ook. Paulus wijst dan op Jezus Christus; Christus voert Paulus mee in Zijn overwinning en geeft aan dat Christus het werk van Paulus gebruikt als een zoete geur van het goede nieuws. Het is de geur van Christus die leven geeft. Voor mensen die echter de boodschap afwijzen is het een geur van dood en verderf. Paulus doet dit werk in opdracht van God en in verbondenheid met Christus. God ziet alles wat zij doen.

2 Kor 3: door de verandering in het leven van de Korinthiërs kan iedereen zien dat wij een goed werk onder u hebben gedaan. Zij zijn een brief niet met inkt geschreven maar die door de Heilige Geest in de harten is gegrift. De kracht en resultaten komen van God. God hielp hen te vertellen van het nieuwe verbond; geen verbond zoals "de wet" was, maar van de Heilige Geest door wie het leven komt. Door de wet straalde het gezicht van Mozes. Hoeveel meer is de glans van het nieuwe verbond door de Heilige Geest: omdat dat blijvend is. Mozes moest zijn gezicht bedekken. Wanneer iemand zich NU bekeert zal de sluier worden weggenomen. De Heer is het die de Geest geeft; de Geest geeft het leven; waar Hij is, is vrijheid! Gelovigen hebben daarom geen sluier meer; wij zijn net "spiegels" die het schitterende licht van de Heer wierspiegelen. We gaan steeds meer op Hem lijken.

2 Kor 4: Paulus legt nu zijn bediening uit. Hij verliest de moed niet. Hij wandelt niet in bedrog en vervalst ook het Woord van God niet. Hij maakt echter de waarheid openbaar en beveelt zich daarom graag bij hen aan. Door satan kunnen mensen echter verblind zijn en blijft het goede nieuws voor hen verborgen (T349). Paulus en zijn helpers maken echter zichzelf niet bekend maar verkondigen het goede nieuws van Jezus Christus. God de schepper van het licht heeft in de duisternis van hun harten geschenen en hun doen inzien dat Zijn heerlijke glans van Jezus Christus afstraalt. Deze kostbare schat zit in ons lichaam, het kwetsbare aardewerk. We krijgen veel moeilijkheden maar worden niet wanhopig. We worden vervolgd maar God laat ons niet in de steek. Zo ervaren we in ons lichaam het sterven van Christus; zo komt ook Zijn leven weer door ons lichaam tot uiting omdat we steeds gevaar lopen omdat we de Heer dienen. U hebt door die verkondiging het eeuwig leven gekregen. Hoe meer mensen voor Christus gewonnen worden, hoe meer mensen God zullen danken en prijzen voor Zijn genade. Wij geven niet op. Ook al wordt ons lichaam zwakker; onze innerlijke kracht wordt sterker. Wij kijken daarom uit naar wat we nu nog niet zien. Alles wat zichtbaar is, is tijdelijk; wat nog niet zichtbaar is zal eeuwig blijven.

2 Kor 5: wanneer ons lichaam (onze aardse tent) sterft krijgen we een nieuw huis in de hemel waar we altijd mogen wonen. (T336) Een huis door God gemaakt. We zullen een hemels lichaam krijgen. Zolang we in ons lichaam leven zijn we nog ver van het hemels huis verwijderd. Daarom zijn we niet bang te sterven; integendeel: we zien uit om naar dat huis van de Heer te gaan. Hier op aarde is ons doel te doen wat Hij wil, want eens zullen we rekenschap afleggen voor de rechterstoel van Christus (T324 en T325). We zullen dan vergelding ontvangen voor wat we gedaan hebben: hetzij goed hetzij kwaad. Lees ook Joh 5: 28-29. Vanuit diep ontzag voor Christus doen we ons best anderen voor Hem te winnen. Paulus zegt dit, opdat de Korinthiërs van hen kunnen zeggen dat ze eerlijk en oprecht zijn (blijkbaar waren er mensen die anders beweerden...). Iedereen die eeuwig leven heeft gekregen, leeft niet langer voor zichzelf, maar voor Christus, die voor hen is gestorven en opgestaan. Als Christen wordt u van binnen helemaal nieuw geschapen. Daarom vertelt Paulus overal dat iedereen het nu met God in orde kan maken. Christus herstelt de relatie van de wereld met God en rekent de mensen hun zonden dan niet meer toe. Paulus en zijn helpers zijn dus boodschappers van Christus en vertellen iedereen dit goede nieuws. Tenslotte smeekt Paulus de Korinthiërs: "laat u met God verzoenen"/laat het in orde komen tussen God en u.

2 Kor 6: Paulus vraagt de Korinthiërs om de genade die God hen geeft niet naast hun neer te leggen. Paulus geeft aan zó te leven dat niemand door zijn houding van de Heer wordt afgehouden. Hij verdraagt pijn en moeite ter wille van de Heer: ze zijn gevangen gezet; uitgescholden; geslagen; en hebben vaak zonder slaap de nachten doorgebracht en vaak ook nog zonder eten. Ze blijven echter vriendelijk en vol van de Heilige Geest. Ze blijven de Heer trouw en eerlijk. Hun hart doet pijn maar de Heer geeft hen blijdschap. Ze zijn arm maar geestelijk rijk en genieten van alles. Paulus zegt begrip te hebben voor de Korinthiërs en vraagt hen ook op die manier begrip

voor Paulus en zijn helpers te hebben en hun hart voor Paulus open te zetten en de liefde van Paulus voor hen te beantwoorden. Verbind u niet met mensen die niet van de Heer houden. Wat voor gemeenschappelijks heeft een gelovige met iemand die niets van Christus wil weten? Wij zijn de tempel van de levende God. Ga daarom uit hun midden weg en keer u van hen af. Dan zal God uw Vader zijn en u zult Mijn zonen en dochters zijn; zegt de Heer de Almachtige.

2 Kor 7: wij moeten onszelf reinigen door ontzag voor God te hebben en geef u geheel aan Hem over. Paulus vraagt de Korinthiërs om hun hart weer voor hem open te zetten. Hij wil hen niet veroordelen; integendeel hij wil zelfs voor hen sterven. Paulus is trots op hen. Hij heeft namelijk van Titus goed bericht gehad: Titus gaf aan dat hij een fijne tijd bij de Korinthiërs had gehad en dat ze naar de komst van Paulus uitzagen en dat ze de zorgen van hem begrepen naar aanleiding van zijn eerste brief. De brief heeft er toe geleid dat de Korinthiërs zich daardoor tot God hebben gewend en dat was precies de bedoeling. De Korinthiërs kwamen tot verontschuldiging en verontwaardiging over de situatie. U hebt het probleem aangepakt en de man die het betrof gestraft. U hebt laten zien dat u zuiver voor God wil staan. De fijne ontvangst van Titus door de Korinthiërs geeft Paulus veel blijdschap en het zorgt er voor dat Paulus weer het vertrouwen aan hen kan geven.

2 Kor 8: Paulus geeft dan aan wat God heeft gedaan voor de gemeenten in Macedonië. Zij verkeerden in zware moeilijkheden en armoede. Desondanks gaven ze vrijwillig meer weg aan de gelovigen van Jeruzalem dan ze konden missen. Paulus vroeg aan Titus om ook aan de Korinthiërs te vragen geld in te zamelen voor de gelovigen in Jeruzalem. De inzameling is dus al begonnen en Paulus roept op om vrijgevig te zijn om ook op die manier te bewijzen dat uw liefde echt is door het niet alleen bij mooie woorden te laten. Dan wijst Paulus op Christus, die hoewel Hij heel rijk was, arm geworden is om ons rijk te maken. Paulus vraagt daarom aan de Korinthiërs om te geven wat ze kunnen missen. Dan geeft Paulus aan hoe blij hij is met Titus die zich voor hen inzet en dat Titus opnieuw langs gaat komen. Paulus stuurt dan een andere broeder met Titus mee. Titus en die broeder kunnen dan samen de grote som geld van de collecte-opbrengst meenemen naar Jeruzalem. Hij wil ter wille van de zorgvuldigheid dat dit met twee man gebeurt.

2 Kor 9: Paulus geeft dan aan dat de Macedoniërs ruimhartig hebben gegeven omdat Paulus destijds had aangegeven dat de Korinthiërs al waren begonnen met geld inzamelen. Paulus hoopt dan ook dat het geld inmiddels klaar ligt. Paulus zegt dan wel dat het een échte gift moet zijn en moet niet onder dwang zijn gegeven. **God heeft de blijmoedige gever lief.** God zelf geeft immers veel weg, zodat u zelf ook weer veel kunt weggeven. Zo kunt u van uw overvloed steeds meer uitdelen. Zo kunnen zij die tekort hebben God danken en u prijzen voor uw hulp.

2 Kor 10: Paulus vraagt de Korinthiërs om niet streng te hoeven zijn. Hij zou dat heel vervelend vinden. Alhoewel Paulus maar een gewoon mens is, "strijdt" hij echter niet op menselijke wijze: Paulus strijdt namelijk met de wapens van God. Met die wapens breekt hij elke opstand van menselijk denken, om die terug te brengen tot gehoorzaamheid aan Christus. Met dit gezag van Paulus wil hij niemand pijn doen, maar in tegendeel: juist mensen helpen. Met zijn brieven wil Paulus niemand bang maken. Paulus geeft aan dat zijn persoonlijke optreden hetzelfde is als de toon die hij hanteert in zijn brieven. Paulus wil graag door de Korinthiërs beoordeeld worden naar de maatstaf waarmee God meet. Hij wil niet met andere broeders vergeleken worden. Blijkbaar zijn er andere predikers die met de eer willen strijken dat de Korinthiërs zich tot Christus hebben bekeerd. Paulus zegt dan dat wanneer iemand eer wil hebben dat hij zich dan op de Heer moet beroemen. Omdat Paulus de eerste was die aan hen het goede nieuws heeft gebracht, zegt Paulus dat hij ook gezag over hen heeft. Paulus geeft aan te hopen dat het geloof van de Korinthiërs verder zal groeien. Daarna wil Paulus het goede nieuws brengen op plaatsen die nog verder weg liggen dan Korinthe.

2 Kor 11: Paulus vindt het eigenlijk dwaas dat hij dit moet aanhalen. In de vorige hoofdstukken blijkt al dat er dus andere predikers zijn die zich met Paulus vergelijken en de eer willen ontvangen. Paulus geeft aan dat hij de Korinthiërs heeft uitgehuwelijkt aan Christus. Eén bruid en één bruidegom. Er zijn echter andere boodschappers, met waarschijnlijk andere religies, gekomen die er ook nog eens een vergoeding voor vroegen. Paulus' boodschap van Christus was echter gratis! Paulus geeft aan dat die andere mannen helemaal niet voor God werken. Ze zijn niet door Hem gestuurd en het zijn geen apostelen. Het zijn huichelaars en handlangers van satan; satan die zich immers ook heel mooi kan voordoen als een "engel van het licht". De huichelaars ontnemen de Korinthiërs hun vrijheid, buiten hen uit en misbruiken en vernederen u door u in het gezicht te slaan. In dat opzicht is de brief van Paulus nog erg zachtzinnig. Dan vergelijk Paulus zich met die andere predikers: zijn zij Hebreeërs? Ik ook; zijn zij Israëlieten en afstammelingen van Abraham? Ik ook; werken zij voor Christus? Ik werk veel harder (Paulus vindt het heel dwaas dat hij dit zegt....). Dan geeft Paulus aan dat hij aan heel veel gevaar heeft blootgestaan; Paulus:

- heeft veel vaker in de gevangenis gezeten;
- is afgeranseld;
- heeft oog in oog met de dood gestaan;
- heeft vijf keer de beruchte "veertig min één" zweepslagen gehad;
- is drie keer met stokken geslagen;
- is één keer met stenen bekogeld. Dus gestenigd...;
- heeft drie keer schipbreuk geleden.

Paulus zegt dat hij gezwoegd heeft zonder slaap en eten en dat hij kou heeft geleden door de gebrekkige kleding. Als Paulus zich dus ergens op beroemt, dan is dat dus op de dingen die hem zwak maken. God weet dat Paulus de waarheid spreekt. Tenslotte bewijst hij dat omdat God hem eens uit de handen van de stadhouder van Damascus heeft bevrijd omdat vrienden kans zagen Paulus door een gat in de muur in een mand te laten ontsnappen.

2 Kor 12: Paulus geeft aan dat hij ook mag roemen over de visioenen en openbaringen die hij van God heeft ontvangen. Paulus vertelt dan over zijn "bijna-dood-ervaring". Hij is opgetrokken geweest tot in de derde hemel. **(T337)** Die ervaring is iets waar hij zelf geen macht over had en daarom kan hij zich daar op beroemen! Hij is immers in het paradijs geweest en heeft daar dingen gehoord die geen mens onder woorden kan brengen. **(T338 en T412)** Omdat dit hem overkwam kan Paulus daar hoog over opgeven. Hij zelf kon dat

echter niet want Paulus zélf is alleen maar zwak. God gebruikt echter zijn zwakheid om Zijn grootheid en kracht te tonen. Om te voorkomen dat Paulus zich iets zou gaan verbeelden, heeft God hem “een doorn in het vlees” gegeven waardoor hij (pijn-)lijdt. Alhoewel Paulus God drie keer heeft gesmeekt om deze ziekte weg te nemen is dat niet gebeurd. God gaf aan dat “Zijn genade genoeg was” voor Paulus. Paulus accepteert dus dat hij allerlei moeilijkheden moet verdragen ter wille van Christus. Als Paulus zwak is dan is hij sterk.

Paulus baalt ervan dat hij zo moet spreken, maar dat is de schuld van de Korinthiërs. Zij spraken niet goed over Paulus, maar prezen de “geweldige” valse boodschappers. Paulus moest zich dus wel zo verdedigen. In heel zijn handelen heeft Paulus bewezen een apostel van Christus te zijn. Paulus geeft aan naar hun toe te willen komen en zal zelf in zijn onderhoud voorzien. Hij wil hun geld niet. Hij wil de Korinthiërs juist. Paulus beschouwt hun als zijn kinderen; en kinderen hoeven niet voor hun ouders te zorgen; het is juist andersom. Paulus wil dat hun geloof versterkt wordt maar is juist bang dat er één grote verwarring is en vreest dat hij bedroefd moet zijn als velen blijven zondigen en zich niet afkeren van onreinheid, hoererij en losbandigheid.

2 Kor 13: tot slot: dit wordt dan het derde bezoek van Paulus aan de Korinthiërs. Christus spreekt door Paulus en dat zal hij bewijzen door Zijn kracht te tonen. Christus stierf als mens aan het kruis maar leeft weer door de kracht van God. Zo zijn wij net zo zwak al Hij, maar leven en wandelen we in de kracht van Hem. Paulus roept de Korinthiërs te onderzoeken of ze volgelingen van Christus zijn. Zo niet dan staat u er buiten. Wij bidden God dat u niets kwaads zult doen. Paulus kan alleen maar voor de waarheid strijden. Laat Paulus dan maar zwak zijn. Het is zijn vurige gebed dat het goed met de Korinthiërs zal komen en hij niet hard hoeft op te treden als hij weer naar hen toe komt. Paulus wil opbouwen en niet afbreken. Tenslotte zegt Paulus: “wees blij!” Laat alles in orde komen. De genade van Jezus Christus, de liefde van God en de innige band die de Heilige Geest geeft, zij met u!

GALATEN

Paulus heeft het goede nieuws gebracht in Galatië. Joden hebben hen echter verteld dat Christenen die geen Jood zijn zich moeten houden aan de wetten van Mozes om behouden te worden. In deze brief schrijft Paulus de Galaten dat dit niet waar is en dat de mens behouden wordt door genade en door het geloof in Christus en dat ze daarmee toetreden tot het volk van God en een kind worden van Abraham.

Gal 1: Christus heeft Zichzelf voor onze zonden overgegeven aan de dood; daarmee deed Hij de wil van de Vader. Paulus verbaast zich er over dat de Galaten zo snel het evangelie van Christus de rug hebben toegekeerd en een ander evangelie zijn gaan geloven. Hij zegt dat wanneer er mensen zijn die een ander evangelie dan dat van Paulus brengen, dat ze dat uit de weg moeten gaan en het moeten vervloeken. Paulus probeert Gods wil te doen en wil alleen het goede nieuws bekendmaken wat Jezus Christus Paulus zelf heeft bekendgemaakt. Dan vertelt Paulus zijn eigen verleden van Christenvervolging en hoe Jezus hem zelf heeft gestopt onderweg naar Damascus (Handelingen 9). Daarna is Paulus op weg gegaan en pas drie jaar later heeft hij Petrus en Jakobus in Jeruzalem ontmoet en met hen gesproken. De man die de Gemeente van Christus vervolgde, bracht nu zelf het goede nieuws van het geloof in Christus.

Gal 2: veertien jaar later is Paulus weer teruggegaan naar Jeruzalem en nam ook Titus mee. Van Titus die geen Jood was werd niet verlangd dat hij zich alsnog liet besnijden. Als we één zijn met Christus Jezus zijn wij vrij! De apostelen en ook de voornaamste Christenen in Jeruzalem hadden niets aan Paulus' boodschap toe te voegen. Hun positie was voor Paulus niet belangrijk want voor God maakt het geen verschil. God zette Petrus in als apostel voor de Joden en Paulus als apostel voor de volken die God nog niet kenden. Alle apostelen was het duidelijk dat God Paulus gebruikte en allen beschouwden Paulus en Barnabas als broeders. Later in Antiochië heeft Paulus zelfs Petrus terecht gewezen op huichelarij omdat Petrus bang was kritiek te krijgen van Joden die de besnijdenis belangrijk bleven vinden. Niemand wordt door God rechtvaardig bevonden door zich aan de Joodse wetten te houden. Dat kan wel door in Jezus Christus te geloven. **Niemand kan het met God in orde maken door de wet te gehoorzamen.** Ik leef niet meer voor de wet maar voor God. Samen met Christus is Paulus aan het kruis gestorven. Daarom leef ik niet meer zelf, maar leeft Christus in Paulus. Indien wij als mens het met God in orde kon maken door de wet, dan zou Jezus Christus voor niets gestorven zijn.

Gal 3: Galaten: heeft God onder u wonderen verricht omdat u doet wat de wet zegt? Of omdat u gelooft wat Paulus u over Christus heeft verteld? Dan wijst Paulus hen op Abraham: Abraham geloofde God en daarom werd hij door God rechtvaardig beschouwd. De kinderen van Abraham zijn zij die op God vertrouwen en niet op mensen. God had Abraham immers beloofd dat hij voor alle volken tot zegen zou zijn! **(T28) Niemand kan ooit de wet geheel volbrengen; daarom kan niemand het in orde maken met God door je aan de wet te houden.**

Alleen geloof geeft echt leven. De wet is een kwestie van doen en is geen geloof. Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door te sterven aan het kruis. **(T93) De wet is er alleen gekomen om duidelijk te maken dat er zonde is.** Als de wet leven kon geven dan zouden we door de wet uit de greep van de zonde zijn gekomen. Alles is echter in de macht van de zonde zodat de enige manier om Gods belofde heil te ontvangen het geloof in Christus Jezus is. De wet was onze opvoeder totdat Christus kwam en wij door in Hem te geloven recht voor God konden staan. Door het geloof heeft de wet niets meer over ons te zeggen en zijn we kinderen van God geworden. Als u een deel van Christus bent, bent u kinderen van Abraham, ongeacht of u Jood bent of niet-Jood, slaaf of vrije... **(T28 en T319)**

Gal 4: toen de tijd vol was heeft God Zijn zoon Jezus gestuurd die als mens uit een maagd is geboren. Jezus kocht ons vrij van de wet zodat God ons als kinderen kon aannemen en ons de Heilige Geest kon geven. Nu mogen we Hem als Vader aanspreken. We zijn niet langer slaven maar Gods eigen kinderen. Galaten: hoe kunt u nu weer teruggaan naar de afgoden? Ik maak me zorgen om u. Mijn inspanningen voor u zijn toch niet voor niets geweest? Mijn verlangen is dat Christus weer zichtbaar in u wordt. Valse leraren hebben de Galaten doen overtuigen dat ze de wet weer moeten houden. Dan neemt Paulus weer Abraham als voorbeeld: er staat dat Abraham twee zonen had (Isaäk en Ismaël). Isaäk van de vrije vrouw Sara; Ismaël van de slavin Hagar. Ismaël vanuit een natuurlijke zaak; Isaäk na Gods belofte! Hagar staat symbool voor de slavernij van de wet; Sara staat symbool voor het vrije Hemelse Jeruzalem. Abraham moest

het kind van de slavin wegsturen omdat deze niet mocht delen in de erfenis. Zo zijn wij dan kinderen van de vrije vrouw Sara en zijn we vrij van het slavenjuk van de wet.

Gal 5: we zijn dus vrij! Laat u dat niet afnemen! Indien u zich toch wilt laten besnijden, dan zult u zich ook aan alle andere Joodse wetten moeten houden. In dat geval hebt u de band met Christus verbroken en daarmee Zijn genade verworpen. (T339) Voor wie bij Christus hoort is de besnijdenis volstrekt onbelangrijk! Het enige dat telt is geloof dat zich in liefde uit. Wie heeft zo'n onrust onder u gestookt? Laten zij zichzelf maar castreren! U hebt geen vrijheid gekregen om uw eigen zin te doen, maar om elkaar in liefde te dienen. Dit is het grootste gebod van de wet: "heb uw naaste lief als u zelf". Gehoorzaam de Heilige Geest dan zal de zonde geen kans krijgen zich uit te leven en valt u niet meer onder de wet.

Dit brengt de zondige natuur voort:

- overspel;
- ontucht;
- vuiligheid;
- losbandigheid;
- afgoderij;
- spiritisme;
- haat;
- ruzie;
- nijd;
- drift;
- rivaliteit;
- onenigheid;
- sektarisme;
- jaloezie;
- dronkenschap;
- onmatigheid;
- enz.

Zij die dit doen zullen het koninkrijk van God niet ontvangen. De Heilige Geest brengt ons betere dingen:

- liefde;
- blijdschap;
- vrede;
- geduld;
- vriendelijkheid;
- mildheid;
- trouw;
- tederheid;
- zelfbeheersing.

Er is geen wet die zulke dingen veroordeelt. Wie bij Christus hoort heeft met zijn oude natuur en begeerten afgerekend.

Gal 6: betrap je een broeder op iets verkeerd: wijs hem vriendelijk terecht. Draag elkaars moeilijkheden. Beoordeel nuchter het eigen werk. Ieder is verantwoordelijk voor wat hij zelf doet. God laat niet met zich spotten. Wat iemand zaait zal hij ook oogsten. Houd nooit op met goed doen, in het bijzonder voor onze mede Christenen! Dan eindigt Paulus door nog één keer op te roepen om zich niet te laten besnijden. De mensen die u dwingen u te laten besnijden doen dat alleen om bij de Joden een goede indruk te maken. Die voorvechters doen zelf niet eens wat de Joodse wet voorschrijft. Ze willen over u kunnen opscheppen. Het maakt geen verschil of u wel of niet besneden bent. Waar het om gaat is of God een nieuwe mens van u heeft gemaakt. Gods vrede en goedheid zijn voor allen die volgens dié regel leven; zij zijn Gods eigen volk. Zijn genade zal met uw geest zijn! Amen.

EFEZIËRS

Paulus schrijft deze brief terwijl hij gevangen zit te Rome omstreeks 60 na Christus. Hij wil de Christenen in Klein Azië troosten en bemoedigen. Paulus wijst er op dat er zich een grote strijd afspeelt en dat de tegenpartij uit onzichtbare machten bestaat. Als Christenen kunnen ze deze machten echter weerstand bieden. Daarnaast behandelt Paulus enkele praktische zaken zoals de verhouding man-vrouw en ouders-kinderen en werknemers-werkgevers. Paulus schetst in de brief een beeld van de Gemeente als een gezelschap, niet van aardse mensen op weg naar de hemel, maar van hemelse mensen die op aarde de Persoon van Christus komen openbaren!

Ef 1: aan alle gelovigen in Efeze die Christus Jezus trouw willen volgen. Nu wij één zijn met Jezus Christus heeft God de Vader ons alle geestelijke zegeningen gegeven. Reeds vóór Hij de wereld maakte heeft Hij ons al uitgekozen. Het was altijd al Zijn bedoeling om ons als Zijn kinderen aan te nemen door Jezus Christus (T28) zodat we God zouden prijzen voor Zijn genade. Gods Zoon heeft Zijn leven en bloed gegeven om ons van onze zonden te verlossen. Alles wat wij hebben misdaan is daardoor vergeven. Alles valt nu onder het absolute gezag van Christus. Door onze eenheid met Christus zijn wij het eigendom van God geworden. Dat geldt voor de Joden en voor u die het goede nieuws van de redding, de waarheid, hebben gehoord en aangenomen. Toen u in Christus ging geloven hebt u de Heilige Geest ontvangen van God zoals beloofd was.

Paulus dankt God zonder ophouden voor de Efeziërs en vraagt God hen wijsheid te geven zodat ze duidelijk zullen zien wie Christus is. Paulus bidt dat ze licht zullen ontvangen tot welke heerlijke toekomst ze geroepen zijn. Hij bidt dat de Efeziërs zullen beseffen hoe

groot de kracht is die werkzaam in hun is, zij die in Christus geloven. Door dié kracht is Christus uit de dood opgestaan en neemt nu de belangrijkste plaats in naast God in de hemelse gewesten. God heeft daarmee alles aan Christus onderworpen en Hem aan het Hoofd gesteld van de Gemeente (T406). De Gemeente is Zijn lichaam waarin Hij volledig tot uiting komt; Christus die alles in de hele schepping vervult en volmaakt.

Ef 2 - 3: dan somt Paulus op hoe de Efeziërs waren: eigenlijk dood omdat ze niet leefden zoals God dat wilde. Ze gehoorzaamden de duivel de vorst van de geestelijke machten in de lucht. Maar zo was het ook met ons (Paulus en het Joodse volk). Dan geeft Paulus aan dat God in Zijn genade ons allemaal gratie heeft verleend en ons samen met Christus levend heeft gemaakt in Jezus' opstanding. Met Jezus hebben we een plaats in de hemelse gewesten gekregen. Door het geloof in Jezus zijn we gered en dat alleen door Gods genade; er is geen eigen prestatie waar we ons zelf op kunnen beroemen. Door het geloof in Christus zijn de Efeziërs één met Hem en is er geen afstand meer tussen Gods volk - de Joden - en de Efeziërs (onbesnedenen). Door het sterven van Jezus heeft hij de muur, de scheiding, de wet, ongedaan gemaakt en buiten werking gesteld. Joden en niet-Joden zijn allebei door Jezus' sterven aan het kruis met God verzoend en mogen beiden vrij tot God de Vader naderen. De Efeziërs hebben nu de zelfde rechten als de Joodse Christenen en ze behoren nu beide bij het gezin van God, Gods volk; de Gemeente. (T28) Beiden zijn als een huis gefundeerd op de apostelen en profeten en de hoeksteen is Christus Jezus zelf! (lees ook 1 Kor 4: 9) Met elkaar vormen ze een heilige tempel, een woonplaats, voor God. (T326 en T406)

Deze boodschap was vroeger verborgen, een geheimenis; de Heilige Geest heeft het echter bekendgemaakt aan zijn apostelen en profeten. Het komt hierop neer: door het goede nieuws te geloven, delen niet-Joden in de erfenis van de Joden en horen ze nu beide bij het zelfde lichaam: de Gemeente. Ook Paulus beseft dat dit een geweldig voorrecht is omdat hij zichzelf als de minste van alle gelovigen ziet omdat hij de Gemeente juist eerder vervolgd heeft. Het is Gods genade dat juist Paulus nu deze boodschap aan de heidenen mag verkondigen! Paulus geeft in vers 10 ook heel expliciet aan wat het doel van de Gemeente op aarde is: "opdat nu door de Gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelvuldige wijsheid van God bekend gemaakt zou worden". (T340) Door het geloof in Christus hebben zowel Joden als niet-Joden vrije toegang tot God! Paulus bidt dat de Efeziërs de kracht van de Heilige Geest mogen ontvangen en dat Christus steeds meer in hen mag komen wonen. Dan zullen ze ervaren en begrijpen dat Christus' liefde ons menselijke verstand ver te boven gaat. God kan oneindig veel meer doen dan wij ooit kunnen bidden en beseffen.

Ef 4: Paulus zegt gevangen te zitten omdat hij een dienaar van de Heer is en vraagt de Efeziërs als volgt te leven: wees nederig, vriendelijk, geduldig en verdraagzaam. Bewaar de eenheid en leef met elkaar in vrede. Dit omdat we allen tot het zelfde lichaam behoren. Er is maar één Heer, één geloof en één doop en hebben allen dezelfde God en Vader en Christus geeft ieder van ons genade. Christus is naar de aarde afgedaald en daarna weer opgestegen ten hemel om alles en allen met Zijn aanwezigheid te vullen. Ieder dient met zijn gaven de Gemeente zodat het lichaam van Christus zal groeien om sterk en volwassen te worden zodat we allen tenslotte één zullen worden. Daarom biedt Christus aan zijn Gemeente apostelen, evangelisten, geestelijk verzorgers en onderwijzers aan. Dan zullen we vol van liefde de waarheid volgen en alleen doen wat waar is. Het lichaam is dan één waarbij de één de ander helpt. Trek daarom uw oude natuur uit en verlaat uw vroegere manier van leven die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten. Vernieuw uw denken en wordt een geheel nieuwe mens die alleen voor God leeft!

Stop met liegen; laat geen wrok in uw hart opkomen; **zorg er voor dat uw boosheid voor het eind van de dag weg is.** Geef de duivel geen kans! Stop met stelen en verdien eerlijk uw brood. Spreek geen vuile taal maar zeg op het juiste moment de juiste woorden waarmee u anderen helpt. Doe de Heilige Geest geen verdriet. Doe alle wrok en haat uit uw leven weg en vloek niet. Maak geen ruzie en beledig elkaar niet. Vermijd alles wat slecht is maar wees vriendelijk en vergeef elkaar zoals ook God uw zonden heeft vergeven om wat Christus voor u deed.

Ef 5: bij u mag geen sprake zijn van ontucht, onzedelijkheid of hebzucht want voor dié mensen is in het Koninkrijk van Christus geen plaats. Vermijd mensen die dit goedpraten en ga niet met ze om. Stop met dom en flauw gepraat. Let dus goed op hoe u leeft want alles zal openbaar worden. Wees niet onnozel maar verstandig en doe altijd goed want we leven in een slechte tijd. Probeer te ontdekken wat de Heer van u verlangt. Bedrink u niet want daardoor verliest u de controle over u zelf. Wees daarentegen vol van de Heilige Geest. (T341) Zing voor de Heer; dank God in de naam van Jezus Christus. Vrouwen voeg u naar uw man; de man leidt de vrouw zoals Christus de Gemeente, Zijn bruid, leidt en Zijn leven voor haar gaf! Mannen geef uw vrouw daarom dezelfde liefde zoals Christus die aan Zijn Gemeente gaf toen hij voor haar stierf aan het kruis. De man moet dus net zo veel van zijn vrouw houden als van zichzelf en de vrouw moet haar man respecteren. (T342 en T406)

Ef 6: kinderen wees aan je ouders gehoorzaam. Eer je vader en je moeder zoals ook het eerste gebod luidt. Ouders voed uw kinderen zo op dat ze de Here Jezus gaan volgen en liefhebben. Slaven (werknemers) gehoorzaam uw aardse meester (werkgever); doe uw werk als een dienaar van Christus, alsof het voor Hem gedaan wordt. Slaveneigenaars (werkgevers) behandel uw slaven (werknemers) goed; u bent immers zelf een slaaf van Christus. Samen hebben jullie dezelfde Meester: Jezus Christus. In Kolossenzen 4 geeft Paulus dit ook aan. Tot slot: wees één met de Here en laat Zijn grote kracht in u werken om de satan te kunnen weerstaan. Wij vechten immers niet tegen mensen maar tegen onzichtbare duivelse wezens die deze wereld tyranniseren. (T343) Hanteer de volgende wapens van God om u te verdedigen als de onzichtbare vijand/tegenstander u aanvalt:

- omgord u met de gordel van de waarheid;
- gesp het borstpanser van de rechtvaardigheid aan;
- trek de schoenen van het goede nieuws aan en maak het bekend;
- hanteer het schild van geloof als de brandende pijlen van de duivel u belagen;
- draag de helm van redding;
- en hanteer het Woord van God als zwaard van de Geest.

Bid voortdurend en laat u daarbij leiden door de Heilige Geest. Tenslotte vraagt Paulus om ook voor hem te bidden opdat hij in gevangenschap de juiste woorden mag gebruiken om te verkondigen wat de Heer wil dat hij zegt. Allen die een blijvende liefde voor Jezus Christus hebben wenst Paulus de genade van God toe.

FILIPPENZEN

Paulus bedankt vanuit de gevangenis voor het geld dat de Filippenzen hem stuurden. Paulus zelf verwacht spoedig te zullen sterven en spoort de Filippenzen aan vol te houden en vraagt hen om nederig het voorbeeld van Christus te volgen en de vreugde van het geloof vast te houden onder alle omstandigheden.

Fil 1: als Paulus voor de Filippenzen bidt dan is zijn hart vol vreugde. Ze hebben een bijzondere plek in zijn hart. Hij bidt dat de Filippenzen zullen overvloeien van liefde en dat ze een diep geloof en inzicht zullen krijgen in de dingen van God. Paulus geeft dan aan dat zijn gevangenschap bijdraagt aan de verspreiding van het evangelie. Ook de soldaten die hem bewaken weten dat hij gevangen zit om zijn geloof in Christus. Veel Christenen hebben door zijn gevangenschap de vrees voor boeien en voor lijden overwonnen en brengen vrijmoedig het evangelie. Paulus vreest voor zijn leven, maar hij geeft aan dat hij een vaste hoop heeft op Christus. Zijn grootheid zal ook in mij zichtbaar worden, of hij nu in leven blijft of dat hij sterft.

Voor Paulus is het leven Christus zelf en het sterven pure winst omdat hij dan bij Christus is, wat hij verreweg het beste vindt... Paulus verwacht dat hij nog wel een tijdje in de wereld is en daarom zijn werk onder hen zal voortzetten en de Filippenzen wil helpen. Paulus vraagt de Filippenzen om zich overeenkomstig de goede boodschap van Christus te gedragen en dat hij goede berichten over hen mag blijven horen. Wees één van hart en ziel en zet u volledig in voor het evangelie van Christus. Laat u geen schrik aanjagen door de tegenstanders (T343). Hij ziet het als een voorrecht om niet alleen op Christus te mogen vertrouwen, maar ook voor Hem te mogen lijden.

Fil 2: wees eensgezind en heb elkaar lief en streef naar echte eenheid. Wees niet egoïstisch; wees nederig en sla de ander hoger aan dan uzelf. Denk vooral aan het belang van de ander. Word als Christus die de gestalte van een mens en dienaar (slaaf) aannam en Zich niet vastklampte aan Zijn grote macht en heerlijkheid. Christus vernederde zichzelf tot aan de dood aan het kruis. Daarom gaf God Hem de hoogste plaats en de allerhoogste titel. Alle knie zal zich daarom buigen voor Christus tot eer van God de Vader en ieder zal erkennen: Jezus Christus is Heer! Zet u in voor uw redding. Doe zonder mopperen en ruzie wat Christus van u vraagt. Leef zuiver als onschuldige kinderen van God. Straal als sterren het licht uit van Christus in deze wereld. Wees samen met mij blij.

Dan geeft Paulus aan dat hij Timotheüs naar hen toe wil sturen en hoopt zelf ook persoonlijk bij hen te komen. Epafroditus, die vanuit Filippenzen Paulus had bezocht, wil Paulus ook weer naar hen terugsturen en vraagt de Filippenzen om hem met open armen te ontvangen omdat Epafroditus erg ziek is geweest maar gelukkig is hersteld. Houd mensen zoals hij in ere omdat Epafroditus zijn leven voor Christus op het spel had gezet.

Fil 3: wees blij in de Heer wat er ook gebeurt. Wees waakzaam voor mensen die u willen besnijden. (T309 en T339) Aanbid God echter door de Heilige Geest; dan pas ben je "besneden". Beroem u op wat Christus voor u heeft gedaan. Dan somt Paulus op waar hij zich als Jood op zou kunnen beroemen maar die hij als waardeloos beschouwt omdat hij Christus heeft leren kennen: "een Hebreër uit de stam Benjamin; besneden op de achtste dag; hij behoorde tot de Farizeeën en vervolgde zelfs Christenen".

Dit alles heeft hij als vuilnis weggegooid om één te kunnen zijn met Christus. Hij weet dat hij het niet met God in orde kan maken door het houden van de Joodse wetten. Nee, hij vertrouwt nu op Christus die het goed heeft gemaakt tussen God en de mensen mits ze in Hem geloven! Paulus beseft dat hij er nog niet is; het is een lange weg. Hij kijkt niet achterom maar kijkt voor zich uit naar het doel dat voor hem ligt: de prijs die voor hem in de hemel klaarligt. Dan roept hij de Filippenzen op om zijn voorbeeld te volgen. Hij wijst op de vijanden van Christus: hun buik is hun god en denken alleen aan de dingen van de wereld. Paulus geeft aan dat Christenen burgers van een hemelse stad zijn waar ze Christus als hun verlosser verwachten te zien.

Net als Jezus heeft gekregen, verwacht Paulus dat het sterfelijke lichaam van een Christen veranderd zal worden in een hemels lichaam dat net zo sterk en schitterend is als dat van Christus. (T291 en T346).

Fil 4: blij daarom standvastig in de Heer. Wees blij in de Heer; verheug u over Hem en laat uw vriendelijkheid overal bekend zijn. De Heer is dicht bij u. Maak u nergens zorgen om, maar bid en vraag God wat u nodig hebt en wees dankbaar voor alles wat God doet. Dan ervaart u de vrede van God die ons menselijke besef te boven gaat. Richt uw gedachten op alles wat waar, eervol, zuiver, rechtvaardig en mooi is. Paulus dankt de Filippenzen voor hun hulp, dat ze daarmee de druk waaronder Paulus leefde hebben verlicht. Dat zegt hij niet omdat hij iets tekort komt; Paulus heeft namelijk geleerd om onder alle omstandigheden tevreden te zijn. Hij heeft zowel gebrek als overvloed gekend. Paulus geeft aan dat hij hun hele gift heeft ontvangen en dat hij momenteel voldoende heeft en komt voorlopig niets te kort. Hij geeft aan dat God de Filippenzen uit Zijn rijkdom, door Jezus Christus, hen alles zal geven wat ze nodig hebben. Alle eer voor God, Amen. De genade van Jezus Christus zij met u allen.

KOLOSSENZEN:

Vanuit de gevangenis schrijft Paulus deze brief aan de Kolossenzen die hij zelf nog nooit had bezocht. Paulus is bezorgd over de vreemde ideeën die in deze Gemeente bestaan en die doordrenkt zijn met astrologie, magie en Joodse mystiek die Christus verlagen tot een soort engel. Hij toont in deze brief aan dat Christus Zélf God is. Hij geeft adviezen over de Christelijke levenswandel.

Kol 1: Paulus groet de Gemeente en zegt gehoord te hebben dat de Kolossenzen op Christus Jezus vertrouwen en medegelovigen liefhebben. Dat ze uitzien naar de hemelse vreugde sinds ze het geloof in, en het goede nieuws van Christus, hebben aangenomen. Dat goede nieuws van de waarheid gaat inmiddels over de hele wereld en mensen worden er door veranderd. Paulus blijft voor hen bidden

en vraagt God om de Kolossenzen nog meer geestelijk inzicht en wijsheid te geven. Hoe meer ze van Christus kennen hoe vruchtbaarder hun leven zal zijn. Paulus bidt God om hen Zijn sterkte en Zijn hemelse kracht te geven. Hij hoopt dat ze geduld hebben om alles te verdragen.

God heeft ons bevrijd/getrokken uit de macht van de duisternis en een plaats gegeven in het Koninkrijk van Christus die ons vrijkocht door het bloed van Zichzelf aan het kruis. Door Christus' sterven en opstaan is de onzichtbare God zichtbaar geworden. Hij was er vóór de grondlegging van de wereld en alles is er door de schepping door Jezus. (T344) Jezus, Het Woord, is het Hoofd van de Gemeente (T406); Zijn lichaam. Hij is het begin en ging ons als eerste voor in Zijn opstanding uit de dood. Dáár overwon Hij de satan en overwon daarmee de macht van de dood. (T11 en T46) God woont met heel Zijn wezen in Zijn Zoon Jezus. Door het geloof van de Kolossenzen in het verlossingswerk van Jezus, hebben ze verzoening gekregen met God. Dat geloof in Christus is de voorwaarde voor de verzoening en Paulus roept hen op om standvastig deze waarheid vast te blijven houden. Eerst was deze boodschap voor de wereld verborgen maar Paulus mag dit geheimenis nu doorgeven: dat door het geloof in Hem, Christus in ons leeft.

Kol 2: Gods geheim is Jezus Christus. Alle wijsheid en kennis zijn in Christus verborgen. Paulus wijst de Kolossenzen er op om zich niet te laten misleiden door mensen die andere mooie woorden gebruiken. Hij roept hen op één met Christus te blijven en op hun hoede te blijven. Mensen zullen de Kolossenzen proberen weer slaaf te maken van oude tradities. (T309 en T339) Deze ideeën zijn afkomstig van geesten van de wereld en zijn niet van Christus! In plaats van de lichamelijke besnijdenis zijn de Kolossenzen in Christus besneden. Door de doop zijn ze met Christus begraven en zijn de Kolossenzen met Christus opgestaan en hebben een nieuw leven ontvangen. Jezus heeft hun overtredingen vergeven en hun strafblad verscheurd; onder andere het niet kunnen naleven van de wet van Mozes (dat lukt namelijk geen mens!). Het bewijs, wat tegen hen getuigde, heeft Jezus aan het kruis genageld. De Kolossenzen zijn nu volmaakt in Jezus, die het Hoofd is van ieder overheid en macht! (T323) Alle machten van deze wereld, satan en zijn demonen, heeft God te kijk gezet en door het kruis van Christus is satan overwonnen en verslagen. Paulus geeft de Kolossenzen dan aan dat ze zich niet moeten laten bekritisieren over wat ze eten en drinken en over het houden van (Joodse-) feest- en rust-dagen; deze dingen zijn slechts een schaduw van hetgeen komen moest, terwijl de werkelijkheid in Christus is (T345) Dit zijn regels en leringen van de mensen en dienen slechts ter verzadiging van het lichaam; het betreft een zelfgemaakte godsdienst die alleen gericht is op menselijke eigenwaarde. Lees ook de brief aan de Galaten.

Kol 3 - 4: u dient zich bezig te houden met hemelse zaken waar Christus zit aan de rechterhand van God. Doe aardse zonden weg: seksuele zonden; vuiligheid; hartstocht; slechte verlangens; hebzucht. Dit zijn afgoden. Paulus roept op om af te rekenen met bitterheid, woede, boosheid, roddel, vuile taal en leugens. Dat is van de "oude", niet-bekeerde, mens. In het nieuwe leven met Christus is afkomst, nationaliteit, ras, opleiding of maatschappelijke positie van geen enkel belang. Het gaat om Christus. Wees daarentegen, nederig, goed en zachtaardig; verdraag elkaar en volg het voorbeeld van Jezus. Laat u door Zijn liefde leiden. Wees dankbaar en laat uw hart vol zijn van Christus' woord. Leer Zijn woord aan elkaar, wijs elkaar er mee terecht en zing er over. Spreek en handel in de Naam van Christus en dank God in Zijn naam.

Vrouwen: voeg u naar uw man. Mannen: heb uw vrouw lief en behandel haar niet grof of onverschillig. Kinderen: gehoorzaam je ouders. Vaders: misbruik uw kinderen niet. Slaven (werknemers) gehoorzaam uw meesters (werkgevers). Wat u ook doet: doe het alsof het voor de Heer is en doe het niet voor mensen. Dit gedeelte is hetzelfde als wat Paulus in Efeze 6 aangeeft.

Geef het goede nieuws door: meesters (werkgevers): behandel uw slaven (werknemers) goed. Bid onophoudelijk en toon God uw dankbaarheid. Bid dat het goede nieuws, de waarheid in Christus, verder bekend mag worden in de hele wereld. Gedraag u wijs en wees in uw spreken vriendelijk. Ga vóór in het goede voorbeeld van Jezus. Paulus eindigt met het doorgeven van de groeten van een aantal medegelovigen en medewerkers: Tychikus, Onesimus, Aristarchus die mede gevangen zit, Marcus, Justus, Epafras, Lukas de dokter en schrijver van het evangelie van Lukas en Demas. Tenslotte vraagt Paulus om voor hem te bidden omdat hij om het geloof en het doorgeven van de boodschap van Heil in Christus, gevangen zit. Gods genade zij met u.

1 THESSALONICENZEN

Dit is Paulus' eerste brief. Het is de oudste brief die van Paulus bewaard is gebleven. Paulus' brieven hadden als doel om de jonge gemeenten op te bouwen. Paulus is tijdens zijn tweede zendingsreis in Thessalonica geweest en moest na ongeveer 3 maanden de stad weer snel verlaten omdat hij gevaar liep. Van Timotheüs hoort Paulus dat de gelovigen stand houden. Daarom wil Paulus de Gemeente met de brief troosten en bemoedigen. Omdat enkele gelovigen waren overleden waren er vragen over de toekomstverwachting. Ze waren bang dat deze overledenen de opstanding niet zouden meemaken. Paulus troost hen door hen te verzekeren dat de overwinning zal worden behaald bij de wederkomst van Christus, waarna alle gelovigen bij Christus zullen zijn.

1 Thess 1 - 2: Paulus vangt zijn brief aan door te zeggen dat hij aan hun geloof, liefde en volharding denkt en God daar voor dankt. Ondanks hun moeilijkheden hebben ze de boodschap van Jezus Christus aangenomen en hebben daarom de Heilige Geest ontvangen. Zo zijn ze een voorbeeld geworden voor andere Christenen in klein Azië. Waar Paulus ook komt, overal hoort hij over het geloof in Thessalonica en dat ze uitkijken naar de wederkomst van Jezus Christus uit de hemel, Die ons verlost van de komende toorn! Vóór Paulus hen bezocht, waren hij en zijn metgezellen mishandeld in Filippi. Paulus vertelt de mensen niet wat ze graag willen horen, maar wat God hem opdraagt te zeggen. Paulus is niet uit op eigen eer. Paulus zegt dan dat hij alleen maar het heil van de Thessalonicenzen op het oog had en hen op geen enkele manier tot last wilde zijn. Ze hebben hun eigen brood verdiend. Hij heeft hen getroost en bemoedigd en heeft er bij hun op aangedrongen dat ze "Gode waardig" zouden leven en God de eer zouden geven. De boodschap van Paulus hebben ze aangenomen als boodschap van God. Daarna hebben de Thessalonicenzen ervaren dat ze het zwaar te verduren kregen van hun landgenoten en van de Joden, die alles in het werk stelden om te verhinderen dat het goede nieuws van de Here Jezus verder verkondigd zou worden. Paulus zegt dat - door de afwijzing van het goede nieuws - de zonden van de Joden zich nog verder opstapelen en dat Gods toorn over hen zal komen.

1 Thess 3 - 5: omdat Paulus zelf verhinderd werd om een tweede keer bij hen te komen heeft hij Timotheüs naar hen toegestuurd. Hij moest zien hoe het met het geloof van de Thessalonicenzen was en kon Paulus melden dat hun liefde en geloof niet verflauwd waren. Dat was een enorme geruststelling voor Paulus en hij dankt God daar voor. Paulus bidt God dat hij de kans krijgt om hen opnieuw te komen bezoeken en vraagt God om hen sterk te maken zodat ze samen op de dag dat Jezus terugkomt sterk, zuiver en heilig mogen zijn. Paulus roept hen op om zich zo te gedragen dat God er vreugde aan beleeft. Hij roept hen op zich verre te houden van ontucht en om niet toe te geven aan hartstochten en begeerten. Benadeel en bedrieg andere mensen niet. God roept ons op tot een leven dat Hem is toegewijd. Heb elkaar lief en groei verder in liefde. Leid een rustig leven; bemoei u met uw eigen zaken en verdien uw eigen boterham. Dan dwingt u respect af. Wees als Gods Gemeente Zijn ambassadeurs!

Dan wil Paulus hen bemoedigen door aan te geven wat er met Christenen gebeurt die sterven. Heb over hen die “ontslapen” zijn geen verdriet, zoals mensen zonder hoop. Want zoals wij geloven dat Jezus na Zijn dood weer levend is geworden, zo geloven wij ook dat God de gestorven Christenen met Jezus Christus zal laten terugkomen. Het is niet wat Paulus zegt, maar het is het woord van de Heer: “wij die bij de terugkeer van Christus nog leven, zullen Hem niet eerder tegemoet gaan dan de gestorven Christenen, de rechtvaardigen. Als de bazuin klinkt, als de voornaamste engel zijn stem laat horen, en wanneer Gods trompet schalt, dan zal Jezus Zelf uit de hemel neerdalen; de gestorven gelovigen, rechtvaardigen, zullen als eerste opstaan en daarna zullen de nog levende Christenen met Jezus in de wolken worden opgenomen de Heer in de lucht tegemoet. Daarna zullen we allen voor eeuwig bij Hem zijn. Troost elkaar met deze woorden”. (T346, T375, T376, T377, T406, T407 en T413)

De dag van Jezus' terugkomst: deze grote dag van de Heer komt geheel onverwachts; als een dief in de nacht. Wanneer mensen steeds zeggen: “er is rust en vrede”, dan zal de vernietiging hen overvallen en kunnen ze nergens heen vluchten. Maar de Thessalonicenzen leven niet in het donker! Daarom zal deze dag hen niet overvallen want zij zijn kinderen van het licht en van de dag! Wees daarom op uw hoede en slaap niet zoals de anderen. (T347) Blijf nuchter en waakzaam. Bescherm u met het harnas van geloof en liefde en met de helm van het heil. Ook in Efeze 6 wordt de wapenrusting van God genoemd. God heeft ons bestemd om gered te worden door onze Heer Jezus Christus. Jezus is voor ons gestorven met als doel om ons voor altijd met Hem te laten leven. Dan maakt het niet uit of we nog leven of al gestorven zijn bij Zijn terugkomst! Dan roept Paulus hen nog op om respect te hebben voor hun geestelijke leiders. Geef hun de waardering die ze verdienen. Leef met elkaar in vrede. Help hen die bang en zwak zijn. Heb geduld met iedereen. Vergeld geen kwaad met kwaad, maar wees goed voor elkaar. Wees altijd blij; bid onophoudelijk. Dank God onder alle omstandigheden. Blus de Geest niet uit. Beproof alles wat gezegd en gedaan wordt op zijn echtheid en vermijd alles wat slecht is. Blijf zuiver tot de komst van Jezus Christus. Dan zal Hij die u geroepen heeft trouw zijn en doen wat Hij beloofd heeft. De genade van onze Heer Jezus wenst Paulus hen toe.

2 THESSALONICENZEN

Er is veel vervolging. Bovendien leven de Thessalonicenzen in verwarring als het over de wederkomst gaat. Paulus schrijft hier ook al over in zijn eerste brief. Hij geeft aan dat Christus zeker zal terugkomen en dat Hij de Thessalonicenzen niet zal verrassen omdat er bepaalde gebeurtenissen aan vooraf gaan die Paulus beschrijft. In de brief ligt de nadruk op Gods belofte dat Hij het kwaad zal overwinnen en hen zal troosten. Paulus roept hun op niet te stoppen met werken maar vooral door te gaan tot eer van God en tot de dag van Christus' wederkomst.

2 Thess 1: Paulus getuigt in andere gemeenten met trots over de volharing van de Thessalonicenzen en over hun liefde voor elkaar en over de sterkte van hun geloof ondanks hun vervolgingen en moeiten. De Thessalonicenzen zullen zeker in Zijn Koninkrijk komen. God zal echter ook de mensen straffen die de Thessalonicenzen nu vervolgen en niets van God willen weten. Dat gebeurt als Jezus met Zijn engelen uit de hemel komt. Dan zal Hij in een laaiend vuur laten zien wie Hij is. Mensen die niets van Hem willen weten zal Hij dan straffen. Eeuwige veroordeling is hun deel en ze zullen voorgoed van de Here gescheiden zijn. Dat gebeurt op de grote dag waarop Hij geëerd wordt door hen die op Jezus hebben vertrouwd. Daar zullen de Thessalonicenzen bij zijn! Paulus bidt voor hen dat Jezus de Thessalonicenzen kracht geeft om vol te houden in hun vervolgingen en ontberingen. (T407 en Bijlage 11)

2 Thess 2: over de wederkomst en de hereniging met Jezus zegt Paulus, dat de Thessalonicenzen niet moeten wankelen en verschrikt zijn. Blijf rustig en “bij zinnen” en laat u door niemand op wat voor manier ook misleiden. De grote dag van Jezus is er nog niet (de “dag des Heeren”. Lees ook Bijlage 11). Die dag is er pas als er twee zaken zijn gebeurd:

- eerst komt er een grote afval. Dat is enerzijds de afval van het geloof in het woord van God. Anderzijds betekent het “verlating uit de wereld”; daarmee wijst het vooruit naar de opname van de Gemeente van God waar Paulus in vers 6 naar verwijst als hij aangeeft dat “iets” de komst van de antichrist nog weerhoudt (T348);
- daarna zal de “mens van grote zonde”, de antichrist, komen; die ook de “wetteloosheid” of “zoon van het verderf” wordt genoemd.

De antichrist zal God uitdagen en alles omverwerpen. Hij zal zelfs in de tempel van God in Jeruzalem gaan zitten en beweren dat hij - de antichrist - god is. Op dit moment is er echter nóg iets (of iemand) wat de antichrist in de weg staat en die verhindert dat hij zich kan openbaren. (T348) Paulus maakt dan openbaar dat het God Zelf zal zijn die de antichrist, de mens van grote zonde, zal vernietigen met Zijn adem. De antichrist zal in de periode van zijn macht optreden als satan zelf en zal iedereen een rad voor de ogen draaien door het doen van bedrieglijke tekenen en wonderen (“toverij”). Veel mensen die dan leven, dus in de periode van zeven jaar na de Opname van de Gemeente (T393, T406 en T413), die niets van Christus wilden weten, en daarmee de waarheid hebben geloofchend, gaan op weg naar de ondergang. Zij hadden behouden kunnen worden, door te geloven in het verlossingswerk van Christus. (T411 en T412)

God zal hen met hun hele hart in leugens laten geloven. Dat zijn dus de leugens die de antichrist hen doet laten geloven door zijn bedrieglijke tekenen en wonderen. Zij zullen allemaal veroordeeld worden. (T349) Paulus zegt dan dat God van de Thessalonicenzen houdt en hen heeft uitgekozen om als eersten gered te worden. Houd dus vol en wees standvastig aan de leer die Paulus hen heeft onderwezen.

2 Thess 3: Paulus vraagt de Thessalonicenzen te blijven bidden voor hem en zijn verkondiging van het goede nieuws. De Here zal de Thessalonicenzen sterk maken en hen beschermen tegen de aanvallen van de duivel. Paulus roept hen op geen contact meer te hebben met Christenen die hun plicht verzaken en niet doen wat hen is geleerd. Paulus geeft dan aan dat hij en zijn medewerkers voor hun eigen onderhoud hebben gezorgd. Paulus roept op om door te blijven werken omdat hij gehoord heeft dat sommigen gestopt zijn met werken, omdat ze dachten dat Jezus elke dag kon terugkomen.... Ze bemoeien zich vervolgens wel met anderen.... Paulus zegt hen dat ze gewoon moeten door gaan met werken en dat ze hun eigen brood behoren te verdienen; want wie niet werkt zal niet eten.... Daarom: laat u niet ontmoedigen en blijf het goede doen. De vrede en genade van de Here zij met u allen.

1 TIMOTHEÛS

Brief van Paulus aan zijn medewerker die hij aan het eind van zijn leven schrijft. Timotheüs was in Efeze achter gebleven. Daar waren inmiddels verschillende problemen over onder andere de leer en het gezag in de Gemeente. Paulus geeft in deze brief advies aan Timotheüs.

1 Tim 1: Paulus beschouwt Timotheüs als zijn geestelijke zoon. Paulus spoort Timotheüs aan om mensen tegen te houden die een verkeerde leer willen brengen. Dergelijke mensen houden zich bezig met verzinselfs en stambomen en zijn het spoor bijster. Wijs hen terecht vanuit liefde. Deze mensen snappen niets van de wetten Gods. De wetten van God zijn er voor zondaars, en voor hen die hun ouders misdadig behandelen, voor moordenaars en ontuchtplegers, voor slavenhandelaars, leugenaars en meenedplegers en voor hen die in gaan tegen de gezonde leer van onze Goede God. Paulus is blij de boodschap van redding in Christus te mogen brengen, ondanks dat hij zwaar heeft gezondigd door de Gemeente te hebben vervolgd. Hij is de genade van God dankbaar dat God zich over hem heeft ontfermd omdat Paulus niet beseftte wat hij deed en Christus niet kende. God heeft Paulus vergeven. Daarom aan God alle eer. Paulus herhaalt wat profeten over Timotheüs hebben gezegd: "neem deel aan de goede strijd voor de Heer; houd het geloof in Christus vast en houd een zuiver geweten".

1 Tim 2: bid voor alle mensen! Bid voor koningen en hooggeplaatsten en vraag om in alle vrede en rust te mogen leven zodat we de Heer in alles kunnen dienen (T323). God wil dat alle mensen gered worden en Jezus Christus zullen aannemen. Jezus die Zijn leven heeft gegeven aan het kruis. Er is één God en er is één bemiddelaar tussen God en de mensen: de mens Jezus. Paulus wil deze boodschap in de wereld bekend maken. Als mannen bidden moeten ze eerlijk en oprecht zijn. Vrouwen moeten ingetogen, nuchter en rein in kleding en gedrag zijn. Laat vrouwen niet opvallen door opvallende kapsels of dure kleding of sieraden. Een vrouw mag de man niet onderwijzen of de baas over hem zijn. (T350) In de samenkomst moet ze zich rustig houden. (T333) God heeft immers eerst Adam gemaakt en daarna Eva. Eva was het ook die zich heeft laten verleiden en Gods gebod daarmee overtrad. God bevrijdt haar echter door haar kinderen te laten baren, wanneer ze op God vertrouwt en een sober en liefdevol leven leidt.

1 Tim 3: voorgangers en diakenen: het is een goed verlangen als iemand de Gemeente wil leiden. Een leider/voorganger dient aan het volgende te voldoen:

- een goed man op wiens leven niets valt aan te merken;
- man van één vrouw;
- beheerst, attent en ordelijk;
- gastvrij;
- goed onderwijzer;
- geen drinker;
- geen driftkop;
- vriendelijk en vredelievend;
- een vader die zijn kinderen aan kan. Kan hij dat niet, hoe moet hij dan de Gemeente van God leiden?
- moet reeds geruime tijd Christen zijn met een goede reputatie binnen de Gemeente van God;
- hun echtgenote mag niet roddelen en het vertrouwen beschamen. Ook op hen mag niets zijn aan te merken.

Iemand die de Gemeente wil dienen als diaken/helper dient aan het volgende te voldoen:

- goed en evenwichtig en je moet op hen aan kunnen;
- niet aan drank verslaafd;
- geen oneerlijke winsten maken;
- zuiver geweten en vasthouden aan het geloof;
- stel vast dat er niets op hen valt aan te merken;
- man van één vrouw;
- goed leider van zijn gezin;
- hun echtgenote mag niet roddelen en het vertrouwen beschamen. Ook op hen mag niets aan te merken zijn;
- diakenen/helpers die het goed doen ontvangen respect van anderen en een vrijmoedig geloof in Christus.

Paulus schrijft dit aan Timotheüs omdat hij wil dat hij weet hoe het in de Gemeente van Christus hoort toe te gaan. De Gemeente is immers het huisgezin van God en daarmee de pijler en het fundament van de waarheid. Deze waarheid betreft Christus die als mens op aarde kwam, door de engelen gezien is en onder de volken bekend wordt gemaakt en weer is opgenomen in de heerlijkheid van de hemel.

1 Tim 4: er komt een tijd dat sommigen uit de Gemeente zich afwenden van Christus en leringen van demonen en misleidende geesten zullen gaan volgen; leugenaars zullen huichelen en ze hebben hun geweten als met een brandijzer dichtgeschroeid. (T351) Ze zullen je verbieden te trouwen en dat je bepaalde dingen niet mag eten. Alles wat God gemaakt heeft is echter goed. Eet vooral maar wees er

dankbaar voor! Alle voedsel is aanvaardbaar. Vertel de mensen dit! Verknoei je tijd niet met zinloze discussies. Paulus noemt dit ook in zijn brief aan Titus hoofdstuk 3. Oefen je geest. Het oefenen van je lichaam is goed, maar minder belangrijk dan het oefenen van de geest; dat heeft een goede uitwerking op alles wat je doet. Onze hoop is gericht op de levende God, die de Redder van de mensen is die in Hem geloven. Onderwijs dit aan de mensen om je heen. Laat niemand op je neerkijken omdat je nog jong bent. Wees een goed voorbeeld in je doen, laten en zeggen. Lees voor uit de Boeken en leg de Gemeente de betekenis ervan uit; vertel het Goede Nieuws en maak maximaal gebruik van de gave die God je gegeven heeft. Pas goed op jezelf!

1 Tim 5: ga niet te keer tegen iemand die ouder is; wijs hem terecht alsof het je eigen vader is. Is het een jongere man spreek hem dan alsof het je broer is. Behandel een oudere vrouw als je eigen moeder; een jongere vrouw als je zuster zonder onzuivere gedachten en gevoelens. Zorg voor weduwen als die niemand hebben die voor hen kan zorgen. Heeft een weduwe kinderen en kleinkinderen dan hebben die de eerste zorg voor haar. **Wie namelijk niet voor eigen familieleden wil zorgen als die hulp nodig hebben, en in het bijzonder als ze tot het eigen gezin behoren, mag zich geen Christen noemen. Zo iemand is slechter dan een ongelovige.**

Paulus adviseert jonge weduwen om te hertrouwen en kinderen te krijgen. Nogmaals wijst Paulus er op dat weduwen steun van eigen familie moeten ontvangen en dat ze niet op kosten van de Gemeente mogen leven. De Gemeente kan zich dan richten op dié weduwen die echt alleen zijn en van niemand hulp hebben te verwachten. Oudsten die prediken en onderwijzen verdienen een dubbel loon. Een os mag je immers tijdens het dorsen niet muilbanden. Een arbeider is zijn loon waard. Een klacht over een oudste is alleen van waarde als er tenminste twee of drie getuigen zijn. Heeft iemand kwaad gedaan dan zal er in de hele Gemeente een terechtwijzing volgen. Door dit voorbeeld zullen anderen gewaarschuwd zijn. Hierbij geldt "geen aanzien des persoons". Leg nooit iemand snel de handen op. Blijf ver van zonden. Drink naast water ook af en toe wat wijn; dat is goed voor de maag; Timotheüs was namelijk regelmatig ziek.....Tenslotte geeft Paulus aan dat een zondig leven hoe dan ook ooit zichtbaar zal worden op de grote dag van het oordeel. Het zelfde geldt voor de goede werken! (T411)

1 Tim 6: slaven/werknemers moeten hard werken voor, en respect tonen aan hun werkgevers; wanneer de werkgever een medechristen is dan geldt dit ook en kan je niet met een tandje minder volstaan; integendeel! Paulus wijst Timotheüs er op dat het voorgaande allemaal de zuivere en gezonde leer van Christus is. Het is het fundament voor een leven met God. Iedereen die anders beweert is dom en komt voort uit een zieke geest die niet weet wat de waarheid is. Het leven met God brengt veel op. Zeker wanneer je tevreden bent met wat je hebt. **Je wordt zonder iets geboren en zult bij je dood niets kunnen meenemen!** Goede kleding en goed voedsel is voldoende.

Wanneer je daarnaast rijk wilt worden dan loop je de kans verstrikt te raken in verleidingen en in verkeerde begeerten waardoor je verloren kunt gaan. **De liefde voor geld is de eerste stap naar allerlei zonden.** Sommige mensen zijn daarvoor zelfs van God afgekeerd en hebben zich veel ellende op de hals gehaald. Zeg tegen de rijken dat ze niet op hun geld moeten vertrouwen. Zeg dat ze mogen genieten van hun rijkdom en dat ze hun rijkdom gebruiken om er goed mee te doen. Laat ze met een blij hart aan anderen geven die gebrek lijden. Hiermee verdienen ze een schat in de eeuwigheid. Timotheüs, man van God, vlucht voor de lelijke dingen en wees rechtvaardig. Loop de goede wedloop, of strijd de goede strijd van het geloof. (T343) Behaal de prijs van het eeuwige leven. Dan is er niets op je aan te merken tot de dag waarop Christus zal verschijnen. Hij is de onsterfelijke en woont in het heldere licht dat geen mens kan benaderen. Voor Hem is de eer en de macht voor altijd. Ik bid dat God je Zijn genade zal geven. Amen.

2 TIMOTHEÛS

Dit is waarschijnlijk de laatste brief die Paulus heeft geschreven. Hij verwacht dat zijn leven binnenkort eindig is. Een heel persoonlijke brief waarin hij zijn diepste gevoelens uit aan Timotheüs en aangeeft zeker te weten dat hij deel heeft aan het eeuwige leven. Hij moedigt Timotheüs aan stand te houden en vast te houden aan de soevereine God die alle macht in handen heeft.

2 Tim 1: Paulus houdt van Timotheüs als van een eigen kind en zou het fijn vinden om hem weer eens te zien. Ontwikkel de gave van God. Wees niet bang om mensen over de Heer te vertellen en wees bereid voor Hem te moeten lijden. De Heer geeft je daar de kracht voor. Jezus is de Redder die de macht over de dood heeft verbroken en dat we wanneer we op Hem vertrouwen eeuwig leven van Hem en bij Hem mogen ontvangen. Paulus schaamt zich niet voor dit evangelie en weet zich beschermd door Christus. Waak over deze schat! Paulus vertelt Timotheüs dat alle Christenen uit Asia die hier naar Efeze toe zijn gekomen Paulus in de steek hebben gelaten. Paulus vraagt de Heer om Onesiforus en zijn gezin te zegenen omdat ze Paulus vaak hebben bezocht in Efeze maar ook in de gevangenis in Rome. Dat heeft hem enorm bemoedigd.

2 Tim 2: wees sterk door de genade van Christus. Geef de goede leer en deze grote waarheden door, zodat andere mannen dit weer kunnen doorgeven. Deel net als Paulus in het lijden van Christus als een goed soldaat van Hem. Laat je niet door de zorgen van het leven in beslag nemen en volg de regels van de Heer als een sportman en ga voor de prijs! Werk hard en geniet net als een boer van de eerste opbrengst. Vergeet nooit dat Jezus, nakomeling van koning David, uit de dood is opgewekt! Door deze boodschap is Paulus in moeilijkheden gekomen. Maar Gods woord en boodschap kunnen nooit gevangen genomen worden. Troost je in deze waarheid: wanneer we samen met Christus sterven, dan zullen we ook met Hem leven. **Wanneer we stand houden dan zullen we eens met Christus regeren.** Christus zal ons altijd trouw blijven.

Laat de mensen van de Gemeente niet ruziën over onbelangrijke dingen. Dat zaait verwarring en is slecht. Doe je best Timotheüs en wees een goede werker voor God. Geef Gods boodschap door; vermijd onzinnige discussies. Sommigen beweren nu zelfs dat de opstanding van de doden al heeft plaatsgevonden. Dat is een valse leer. Maar de waarheid van God staat vast als een huis. De Heer kent wie bij Hem horen; een Christen zou niets verkeerd moeten zeggen en doen. Laat je niet met de zonde in zodat Christus je voor Zijn hoogste doel kan gebruiken. Blijf uit de buurt van slechte gevoelens en gedachten; zoek daarentegen mensen die de Heer met een zuiver hart aanroepen. Verwerp dwaze en onverstandige strijdvragen; dat brengt conflicten voort. Maak geen ruzie en wijs mensen die

verkeerd doen vriendelijk en met geduld terecht. Wees nederig maar vertel duidelijk de waarheid. Wanneer je vriendelijk spreekt dan zullen de mensen, met Gods hulp, zich van hun verkeerde ideeën losmaken.

2 Tim 3: laatste dagen: er zullen zware tijden komen. (T283) In die tijd zullen de mensen:

- alleen van zichzelf en van het geld houden;
- verwaand en hoogmoedig zijn;
- God belachelijk maken;
- hun ouders ongehoorzaam zijn;
- ondankbaar en slecht zijn;
- harteloos en koppig zijn;
- roddelen en ruziemaken;
- een lage moraal hebben;
- bruto, wreed en meedogenloos zijn;
- goede mensen bespotten;
- hun vrienden verraden;
- roekeloos en opgeblazen zijn;
- liever hun driften volgen dan God aanbidden;
- het goede nieuws afwijzen en hooguit in naam godsdienstig zijn (ze hebben een schijn van godsvrucht en verloochenen Gods kracht).

Paulus roept Timotheüs op om deze mensen op een afstand te houden. (T351) Mensen die deze boze dingen doen, kunnen daar niet altijd mee doorgaan. Op een dag komt hun dwaasheid aan het licht. Blijf jij echter mijn lessen volgen. Paulus wijst dan nogmaals op het lijden wat hij om deze boodschap heeft moeten ondergaan. Wie één met Christus wil blijven, zal het zwaar te verduren krijgen. De slechte mensen zullen steeds slechter worden, ze misleiden en worden misleid (lees ook Matth 24: 4). Blijf jij echter geloven wat je van jongs af aan geleerd is en wat er in Gods woord staat. De boeken van God zijn door Hem geïnspireerd! Het lezen ervan is nuttig om de waarheid te leren kennen.

2 Tim 4: gelegen of ongelegen: maak het Woord van God bekend! Indien nodig: wijs mensen terecht of bestraf hen; bemoedig hen; onderwijs hen in het Woord van God. Er komt een tijd dat de mensen niet meer naar de waarheid willen luisteren en alleen maar willen horen wat ze graag willen horen. Ze volgen dan hun eigen dwaze ideeën (T407 en T283). Blijf kalm en wees niet bang om voor Christus te lijden. Paulus zegt dan dat hij binnenkort zal sterven; hij heeft de goede strijd gestreden, de wedstrijd gestreden, het geloof behouden waardoor hij de krans van de rechtvaardige rechter, Jezus Christus, zal ontvangen. Dat ontvangt Paulus niet alleen, maar allen die vol verwachting naar de terugkeer van Christus uitzien. Paulus vraagt of Timotheüs snel naar hem toe wil komen en Marcus mee wil nemen. Hij heeft hem nodig; liefst voor de winter. Alleen Lucas is nog bij Paulus. Neem ook Paulus' jas mee die hij vergeten is en neem de boekrollen van perkament mee. Paulus waarschuwt Timotheüs voor de kopersmid Alexander die zich fel tegen Gods boodschap verzet. Paulus geeft dan aan dat het de Heer is die hem steeds heeft beschermd tegen het kwaad. Hij zal hem veilig in Zijn Hemels Koninkrijk brengen. Alle eer voor God, voor altijd en eeuwig. Amen. Tenslotte bidt Paulus voor Timotheüs dat Jezus Christus met Zijn Geest met hem zal zijn. Hij wenst hem Zijn genade toe.

TITUS

Titus was één van Paulus' eerste medewerkers (net als Timotheüs noemt Paulus Titus zijn kind in het geloof). Hij had Titus op Kreta achtergelaten om daar de Gemeente te helpen. Titus moest leiders aanstellen en de Gemeente de kern van het geloof bijbrengen. Ook wijst hij Titus op de problemen die hij zal ontmoeten en leert hem het belang van een juiste levenswandel te midden van het kwaad van deze wereld.

Titus 1: Paulus zegt dat de Redder, Jezus Christus, hem opdracht gegeven heeft om het evangelie te verkondigen. Stel leiders aan volgens de richtlijnen van Christus, die Paulus mag doorgeven, net zoals hij aan Timotheüs doorgeeft in 1 Tim 3:

- op hen mag niets aan te merken zijn;
- leven een zuiver leven;
- zijn WEL: gastvrij; verstandig en eerlijk; geestelijk en sober; sterk en onwrikbaar;
- zijn NIET: trots of driftig; aan drank verslaafd; gewelddadig; hebzuchtig;
- hebben: één vrouw/echtgenote; het goede lief; geloof in de waarheid;
- de kinderen van leiders dienen gelovig te zijn en mogen geen losbandig leven leiden of ongehoorzaam zijn.

Wanneer ze hier aan voldoen dan kunnen ze anderen bemoedigen en tegenstanders hun ongelijk bewijzen. Velen op Kreta weigeren te gehoorzamen, vooral de Joden die beweren dat Christenen zich aan de Joodse wet van Mozes moeten houden. Lees ook de brief aan de Galaten. Snoer hen de mond want ze zaaien op Kreta veel verwarring! Maak de Christenen op Kreta sterk in het geloof en laat ze niet langer luisteren naar de verzinsels van de Joden en de valse leraren. Wie zuiver van hart is ziet in alles het goede en zuivere.

Titus 2: vertel hoe Christenen moeten leven:

- oudere mannen:
 - o moeten nuchter, ernstig en bezonnen zijn;
 - o kennen en geloven de waarheid;
 - o doen alles met liefde en geduld;

- oudere vrouwen:
 - o zijn rustig en eerbiedig in alles;
 - o roddelen niet en leren anderen wat goed is;
 - o zijn niet aan drank verslaafd;
 - o moedigen jonge vrouwen aan:
 - hun man en kinderen lief te hebben;
 - verstandig en zuiver te zijn;
 - het werk thuis goed te doen
 - hun man behulpzaam te zijn;
- jonge mannen: gedragen zich verstandig en ingetogen.

Titus wordt opgedragen om op déze manier de gelovigen op Kreta tot voorbeeld te zijn. Hij wordt opgeroepen om heilzame dingen te zeggen. Werknemers (slaven) moet hij opdragen gehoorzaam te zijn en geen grote mond tegen de werkgever te hebben. Ze moeten eerlijk zijn en in alles betrouwbaar. Dit thema noemt Paulus ook in Efeze 6, Kolossenzen 3 en 1 Timothëus 6. Dit verhoogt het aanzien van Jezus Christus de Redder. Zijn genade moet bekend worden waardoor voor ieder mens, die in Jezus gelooft, redding is. Keer u daarom af van de slechte werken en van de zondige verlangens. Heb ontzag voor God. Kijk uit naar de tijd dat we Christus' heerlijkheid zullen zien. Christus is voor onze zonden gestorven en heeft ons gered van Gods oordeel. Onderwijs deze boodschap met al je gezag.

Titus 3: de gelovigen moeten de overheid en het gezag gehoorzamen (T323), ze spreken van anderen geen kwaad en maken geen ruzie. Ze zijn vriendelijk en zachtmoedig. Vroeger deden we juist het tegenovergestelde. Toen heeft God ons gered door de komst van Jezus Christus. Niet omdat we dat verdiend hadden maar uit genade en Gods ontferming. Hij heeft ons vernieuwd door Zijn Heilige Geest en dat allemaal om wat Jezus Christus onze Redder heeft gedaan. Wij zijn door God rechtvaardig verklaard en erven het eeuwige leven. Vermijd discussies over schijnbare problemen en stambomen en maak geen ruzie over de Joodse wetten. Lees ook 1 Timothëus 4. Dat is zinloos en nutteloos. Wanneer iemand verdeeldheid zaait, waarschuw hem dan één keer, ten hoogste twee keer. Luistert hij niet, breek dan met hem. Tenslotte geeft Paulus Titus de zegengroet en wenst hem, en allen op Kreta, de genade van de Heer toe.

FILEMON

Filemon is een Christen in Kolosse en was een werkgever. Onesimus is een weggelopen werknemer van hem (slaaf) die tot bekering komt door de prediking van Paulus. Met deze brief wil Paulus, Filemon vragen om Onesimus terug te nemen nu niet als slaaf maar als broeder in Christus. Ongeacht de sociale klasse is het evangelie voor iedereen en door Christus is iedereen gelijk!

Paulus schrijft deze brief vanuit de gevangenis en doet dit mede uit naam van Timotheüs. De brief is gericht aan Filemon en aan allen die bij hem thuis samenkomen. Filemon is trouw aan Christus; hij heeft ook zijn mede-Christenen lief.

Onesimus' naam betekent "nuttig". Daarom zegt Paulus ook aan Filemon, dat Onesimus vanaf heden van veel nut zal zijn. Paulus is erg blij met Onesimus.

Hij vraagt Filemon om deze situatie als volgt te beschouwen: Filemon is Onesimus een tijdje kwijt geweest, omdat Onesimus immers gevluht was, maar dat Onesimus vanaf nu altijd van hem zal zijn. Nu niet meer als slaaf maar als een geliefde broeder. Is dat niet veel beter? Onesimus kan nu veel meer voor Filemon betekenen als broeder in Christus.

Ontvang daarom Onesimus net zo hartelijk als dat hij Paulus zou ontvangen. Mocht Onesimus hem nog iets schuldig zijn, dan mag Filemon dat in rekening brengen bij Paulus. Paulus zal dat dan betalen, want Onesimus had immers werk voor Paulus gedaan.....

Paulus vraagt Filemon om deze gunst ter wille van Christus te bewijzen. Paulus is ervan overtuigd dat Filemon dit zal doen en zelfs meer dan dat. Tenslotte vraagt Paulus om een kamer voor hem vrij te houden want hij gaat ervan uit dat hij binnenkort als vrij man bij hem zal komen. Tenslotte wenst Paulus hem de genade van Jezus Christus toe.

HEBREEËN

Dit is geen brief maar meer een geschrift. Het zou een preek van een voorganger kunnen zijn. De schrijver is naar alle waarschijnlijkheid Paulus. Het is een geschrift aan Christenen (de Hebreëen. Lees ook 1 Kronieken 1). Dit zijn bekeerde Joden. Petrus richt zijn brief, aldus 1 Pet 1, ook aan hen waar hij de bekeerde Joden "hen die in de verstrooidheid" noemt. In 2 Pet 3: 15 zegt Petrus vervolgens dat Paulus hen - dus de Hebreëen - óók heeft geschreven en dan bedoelt Petrus deze brief aan de Hebreëen. Het wordt beschouwd als een leerstellig aanhangsel van de brieven aan de Romeinen en de Galaten en het is een commentaar op het boek Leviticus waar alle offers in genoemd staan.

*Het doel van dit geschrift is in ieder geval om de lezers er van te overtuigen dat de gelovigen - door de komst van Christus en Zijn dood aan het kruis en Zijn opstanding - niets meer hebben aan het Jodendom en de wetten van Mozes (o.a. de offers en wetten met betrekking tot eten). Christus is beter dan de engelen en dan Mozes en de priesters van het Oude Testament. **Vanaf heden is Christus de middelaar tussen God en de mensen en Zijn offer op Golgotha vervangt alle offers.** Christus is volkomen God en deed Zijn werk op aarde door voor onze zonden te sterven. Lees ook Ex 24: God daalt op de berg Sinaï neer waar Mozes de wet in ontvangst neemt. De hele berg siddert van Gods aanwezigheid en is in rook gehuld; door Christus' offer echter is nu de toegang vrij en mogen we met ongedekt aangezicht tot God naderen.*

Hebr 1: sprak God eerder door profeten, vanaf heden spreekt God door Zijn Zoon Jezus Christus door wie de wereld is geschapen. Jezus straalt Gods heerlijkheid, Zijn Sjechina, uit en is in wezen God. (T58 en T341) Door voor ons te sterven heeft Jezus Christus ons gereinigd

en al onze zonden gewist. Na Zijn sterven is Hij opgestaan en is opgevaren naar de rechterhand van God in de hemel. Daarmee is Christus groter dan de engelen geworden. God heeft Hem "Zoon van God" genoemd. God is dus Zijn Vader. God heeft de engelen in de velden van Efrata voor Christus laten zingen en hebben Jezus aanbeden toen Jezus op aarde verscheen. God zegt dat de troon van Christus in eeuwigheid vast staat en heeft Jezus met blijdschap overgoten. In het begin heeft de Heer Jezus de aarde gemaakt en de hemel was Zijn werk. Eens zullen die vergaan, maar Christus blijft voor eeuwig. Op een dag rolt U ze op. (Lees ook 2 Pet 3: 7-10) (T406 en T407) maar aan Uw bestaan komt geen einde. God zei tot Jezus: "kom naast Me zitten totdat Ik Uw vijanden heb onderworpen". Engelen zijn geesten die God stuurt om mensen te helpen die Hem liefhebben.

Hebr 2: eerder moesten we luisteren naar de boodschappen van engelen die door God gestuurd waren. Des te meer moeten we nu ernst maken met de redding die door Jezus Christus Zelf is bekendgemaakt. Door tekenen en wonderen heeft God bewezen dat Zijn boodschap waar is. Ook gaf God de gave van de Heilige Geest. De toekomstige wereld, het 1000jr (Messiaanse-) Rijk, zal dus niet door engelen geregeerd worden maar door Jezus. Jezus is korte tijd lager dan de engelen geweest, namelijk toen Hij stierf aan het kruis en daarna drie dagen in het graf verbleef.... Na Zijn opstanding is Jezus gekroond met de heerlijkheid en de eer van God de Vader. Jezus heeft nu het beheer over ALLES wat er is! Alles is aan Hem onderworpen. Door het lijden en sterven van Christus kunnen nu velen van Zijn kinderen in Zijn heerlijkheid delen. Jezus is nu hun redder en volmaakte leider. Door Jezus hebben we nu dezelfde Vader en noemt Christus ons Zijn broers en zussen.

Omdat wij mensen van vlees en bloed zijn is Christus ook mens van vlees en bloed geworden. Hij werd aan ons, zijn broers en zussen, gelijk. Alleen als mens kon Jezus sterven om daarmee de duivel en zijn macht over de dood teniet te doen. Daarmee heeft Jezus ons uit de macht van de dood, de slavernij, bevrijd. Op deze manier is Christus onze genadige en trouwe hogepriester voor God geworden, die heeft afgerekend met de zonde; dat biedt daarmee genade voor ons als mensen aan en toont trouw aan God. **Omdat Jezus als mens het lijden heeft ondergaan en alle menselijke beproevingen kent, kan Hij ons mensen in alles zo goed helpen en meevoelen.**

Hebr 3: u bent voor God apart gezet en Hij heeft u uitgekozen om u een hemelse bestemming te geven. Richt u daarom op Jezus die trouw aan God was. God stelde Christus aan als Hogepriester zoals ook Mozes was. Mozes was echter maar een knecht en is slechts een vooruitwijzing naar wat nog moest komen: Jezus Christus. Jezus heeft van God het volledige beheer gekregen over het Huis van God. Dat Huis van God zijn alle Christenen - dus ook de gelovige Joden - die volhouden te vertrouwen op de Here Jezus. Keer u daarom niet af van de levende God. Dan wijst de schrijver terug naar het volk Israël dat gestraft werd om hun ontrouw, ongeloof en zonden, zowel in de veertig jaren in de woestijn als in de eeuwen daarna (T352) Dat leidde tot de bestraffingen van God. De schrijver roept op om Christus trouw te blijven tot het einde en deel in alles wat Hij heeft. Luister naar Hem.

Hebr 4: alleen als wij God geloven krijgen we deel aan Zijn rust; een rust die al sinds het begin van de wereld klaar ligt. God rustte immers ook op de zevende dag van de schepping. Gods belofte ligt klaar; ook voor Gods volk wacht een zuivere, volkomen rust als we God gehoorzaam zijn. Laten we ons best doen deel te krijgen aan de rust van God. Wees daarom niet net als Israël in het verleden ongehoorzaam. Het woord van God is levend en vol kracht en scherper dan een twee-snijdend zwaard dat onze diepste gedachten en verlangens openbaar maakt. **God weet daarom alles van ons; niets is voor Hem verborgen; Hem zijn we verantwoording schuldig voor al onze daden.** Jezus is echter onze hogepriester om ons te helpen; twijfel geen moment aan Jezus. Hij begrijpt onze zwakheden en verleidingen. Hij Zelf echter heeft er nooit aan toegegeven en is zonder zonde! Door Jezus onze hogepriester hebben we vrije toegang tot de troon van God. Door Jezus ontvangen we genade en krijgen van Hem hulp in de moeilijke ogenblikken van ons leven.

Hebr 5 - 6: Jezus hogepriester: de hogepriester ten tijde van Israël vertegenwoordigde zijn medemensen bij God. Hij offerde hun gaven om zo boete te doen voor de zonden van de mensen en van hemzelf. Niemand wordt uit zichzelf geroepen als hogepriester. Dat doet God. God stelde Aäron aan. Ook Christus is door God aangewezen: "Jij bent Mijn Zoon, heden heb Ik je verwekt/het leven gegeven". Op een andere plek staat dat God Hem de eeuwige priester noemde in de orde van Melchisedek. God verhoorde de gebeden die Jezus als mens opzond, omdat Jezus zich aan God onderwierp. Toch moest Jezus als Zoon van God leren wat gehoorzaamheid was. Dat betekende pijn en verlatenheid aan het kruis. Maar door dit offer van Christus als hogepriester aan het kruis, werd Hij de gever van eeuwige redding.

De schrijver meldt dan dat de Hebreëën ver teruggevallen zijn als Christenen en dat hij dit aan hun moet uitleggen terwijl dat eigenlijk de grondbeginselen van het Christendom zijn die ze zouden moeten begrijpen. Hij vergelijkt hen met baby's die nog melk krijgen, terwijl ze eigenlijk al vast voedsel zouden moeten kunnen verdragen. Zware kost die ze doet uitgroeien tot volwassen Christenen. Kijk verder dan de eerste beginselen: wij moeten groeien in geloof en volwassen Christenen worden. Verschillende zaken moeten bekend zijn: doop, handopleggen, opstaan uit de dood en het oordeel. Wanneer iemand die gelooft, God toch weer de rug toekeert dan nagelt zo iemand Christus opnieuw aan het kruis en bespot Hij Jezus. In dat geval is hij gelijk aan een stuk grond wat alleen dorens en distels voortbrengt en zal worden afgebrand (lees ook 2 Petr 2: 20 -22).

Wij vertrouwen er op dat dit niet voor u geldt maar dat u ijverig zult doorgaan en dat u de moed niet laat zakken. Maar integendeel: dat u de beloning van God zult ontvangen zoals Hij u heeft beloofd. Het is Zijn belofte die net zo zeker is als de zegen die aan Abraham is beloofd en waar Abraham heel geduldig op heeft gewacht: op de geboorte van Isaäk zijn zoon (in hoge ouderdom...). Zo zal ook God Zijn woord houden als het gaat om de zegen die Hij u onder ede heeft beloofd. Twijfel niet; God liegt nooit. De belofte en zekerheid dat wij gered zullen worden is een sterk en betrouwbaar anker voor ons leven. Om die reden is Jezus in de heerlijkheid van God ingegaan en pleit daar voor ons. Hij is onze advocaat/middelaar bij God. Jezus is onze hogepriester bij God.

Hebr 7: twee hogepriesters: Melchisedek (T32) was de koning van Salem, dat betekent Vrede, en tevens priester van de Allerhoogste God. Abraham werd door hem gezegend en gaf Melchisedek een tiende van al zijn buit. (T353) Omdat Melchisedek priester voor eeuwig is, is hij een vooruitwijzing, een beeld, naar Jezus Christus de Zoon van God. Een zegen wordt alleen gegeven door iemand die groter is dan jezelf. Zo is Melchisedek dus groter dan Abraham. (T354) Later is een afstammeling van Abraham priester geworden:

Aäron uit de stam van Levi. Omdat Abraham lager was dan Melchisedek waren ook de nakomelingen van Abraham, de priesters uit de stam Levi, lager. God is daarna een andere weg in geslagen. Iemand uit een ander geslacht heeft God tot priester gemaakt: Jezus Christus. Jezus is gelijkgesteld aan Melchisedek maar is niet op grond van afstamming tot priester benoemd - zoals de wet van Mozes eiste - maar op grond van Zijn onvergankelijke leven (T32) na Zijn opstanding uit de dood. Het oude systeem van afstamming is door God dus afgeschaft omdat het niet werkte; het lukte immers niemand om op grond van de wet gered te worden.

Christus heeft het echter voor ons in orde gebracht met God zodat we vrije toegang tot God hebben. Omdat Jezus volmaakt is, en Zijn werk aan het kruis, heeft God een eed afgelegd dat Jezus voortaan onze hogepriester zou zijn. Jezus is nu onze "eeuwige priester". Daarom is Jezus het onderpand voor het nieuwe en betere verbond. In het oude verbond bestonden er vele priesters. Jezus leeft echter voor eeuwig en blijft voorgoed priester waardoor er niemand anders meer nodig is. Iedereen die door Jezus naar God gaat, redt Hij van de ondergang. Omdat Jezus eeuwig leeft zal Hij eeuwig voor ons pleiten en is Jezus precies de hogepriester die wij nodig hebben. Jezus heeft voor eens en altijd al onze zonden uitgewist toen Hij zichzelf offerde aan het kruis. Daardoor is een dagelijks offer niet meer nodig.

Hebr 8: samenvattend: Christus is onze hogepriester en zit aan de rechterhand van God. Hij dient God in het hemelse heiligdom, de ware tempel van God. Zoals elke priester offers brengt zo heeft ook Christus een offer gebracht. Door Christus' offer aan het kruis heeft God een nieuw verbond met de mensen gesloten. Dit is het nieuwe verbond: "Ik schrijf Mijn wetten in hun gedachten en in hun hart. Ik zal hun God zijn en zij Mijn volk. Van klein tot groot zal iedereen Mij kennen. Ik vergeef hun overtredingen en denk niet meer aan hun zonden. Door dit nieuwe verbond is het oude, de wet van Mozes, verouderd en versleten en is daarmee afgedankt". (T355)

Hebr 9 - 10: bij het eerste verbond diene de priesters in de tabernakel die uit twee delen bestond: het "heilige" en het "heilige der heiligen". Deze delen waren gescheiden door een zwaar gordijn. Het voorhangsel (lees Ex 35-36). De priester kon dagelijks in het heilige komen om hun dienst uit te oefenen. Alleen de hogepriester mocht slechts één keer per jaar in het heilige der heiligen komen. Dan kwam hij daar om voor zijn eigen zonden en die van het volk verzoening te doen. Deze regels van offers en van wat men wel en niet mocht eten was uiteindelijk alleen maar een "gebruik". Het kon het geweten van de mensen niet zuiveren. Nu hebben we echter het nieuwe verbond. Christus is voor eens binnengegaan in het hemelse heiligdom, door God gemaakt. In dit heiligdom heeft Christus Zijn bloed gesprenkeld en Hij heeft ons daarmee voor eeuwig van de zonden bevrijd. Christus, die zonder zonde is, heeft zich gewillig aan God overgegeven en is voor onze zonden gestorven. Zijn bloed dat toen gevloeid heeft op Golgotha heeft ons gereinigd en gered. Dit verbond is net als met een testament: eerst moet iemand sterven voordat het van kracht wordt. Daarom werd het eerste verbond tussen God en Zijn volk pas van kracht nadat het met het bloed van stieren en kalveren werd ingewijd. Zonder bloedvergieten geen reiniging; geen vergeving van zonden. De echte dingen van de hemel worden door betere offers gereinigd: Christus is het hemelse heiligdom ingegaan om in onze plaats voor God te verschijnen.

De offers onder de wet van Mozes herinnerde de mensen aan hun schuld. Het bloed van stieren en bokken kon namelijk nooit voor altijd met de zonde afrekenen. Christus daarentegen is voor eens en altijd gekomen om onze zonden weg te doen. Zijn offer aan het kruis is dus allesomvattend en eenmalig en maakt ons daardoor in één keer van de zonde vrij. Dagelijkse offers zoals in het oude verbond zijn daarmee niet meer nodig. Zo zeker als het is dat mensen eenmaal sterven en dan het oordeel; zo zeker zal Christus nog één keer verschijnen om een ieder te redden die in Hem gelooft en naar Hem uitziet. Gingen priesters elke dag offers brengen, maar nadat Christus Zichzelf had geofferd aan het kruis van Golgotha, is Hij gaan zitten aan Gods rechterhand in de hemel. (T356) Daar wacht Hij totdat Hij al Zijn vijanden aan Zijn voeten zal onderwerpen. Onze zonden zijn vergeven en God zal niet meer aan onze zonden denken. Door Christus' offer is er geen dagelijks offer meer nodig en is de scheiding door het zware gordijn, het voorhangsel, weg. Jezus' verbroken lichaam is dus het "zware gordijn" dat nu de weg vrij maakt tot God. Ons lichaam is met schoon water gewassen.

Houd hier aan vast en vertel het de mensen. Heb elkaar lief; blijf niet weg uit de samenkomsten. Bemoedig en waarschuw elkaar; het duurt niet lang meer voor de Heer Jezus terugkomt. Blijf niet willens en wetens zondigen. Gods' straf voor mensen die de Zoon van God vertrappen is zwaar. Het is verschrikkelijk om in de handen van de Levende God te vallen. Laat de moed niet zakken. Blijf de Heer trouw dan krijgt u een grote beloning. Hij kan elk moment terugkomen.

Hebr 11: geloof is de zekerheid dat onze hoop werkelijkheid wordt; het is de overtuiging van de dingen die je niet kunt zien. Velen hebben uit geloof geleefd en zijn daar bekend mee geworden. Eerst meldt de schrijver dat de aarde en het universum door één enkel woord van God gemaakt is. Dan somt de schrijver veel oudtestamentische gelovigen op die door hun geloof door God gerechtvaardigd zijn:

- Abel wiens offer door God werd aangenomen;
- Henoeh die levend door God in de hemel is opgenomen;
- Noach die God geloofde en de ark bouwde, tot redding (behoud) van zijn gezin, terwijl het nog nooit geregend had;
- Abraham vertrouwde op God en verliet zijn land en ging naar een onbekende bestemming, een land dat God hem zou geven. Door geloof wilde Abraham zijn zoon Isaäk offeren;
- Sara vertrouwde God dat ze een zoon zou krijgen hoewel dat lichamelijk niet meer mogelijk was vanwege haar ouderdom;
- Isaäk zegende zijn zonen Jakob en Ezau. In die volgorde!
- Jakob zegende zijn zoon Jozef;
- Jozef kondigde aan dat het volk Israël eens uit Egypte zou worden bevrijd;
- Mozes werd in een biezen mand gered en wilde geen zoon van de Farao zijn. Hij vond het lijden voor Christus meer waard dan al de schatten van Egypte. Hij was niet bang voor de Farao en leidde Gods volk uit Egypte;
- Gods volk liep zeven dagen om Jericho en veroverde het zo;
- De prostitué Rachab werd door geloof gered als enige uit Jericho.

Dan meldt de schrijver nog talloze namen (o.a. Gideon, David, Samuël) wiens geschiedenissen aantonen dat ze allen op God vertrouwden; sommigen kregen wat God hen had beloofd; anderen kregen geliefden uit de dood terug; weer anderen werden bespot,

geslagen of gevangen genomen. Sommigen werden door het zwaard gedood. Al deze mensen echter zijn in vertrouwen op God gestorven. Ze waren slechts gasten en vreemden op deze aarde. Allen verlangden ze naar een beter hemels vaderland. Hier op aarde kregen ze niet wat God hun had beloofd. God had, in Christus, een beter plan, en wilde niet dat al deze gelovigen zonder ons, dat zijn de Hebreëen aan wie dit geschrift gericht is, de volmaaktheid zouden bereiken.

Hebr 12 - 13: een grote menigte van getuigen moedigt ons dus aan. Voltooi de wedstrijd en geef niet op. Jezus wijst ons daarbij de weg. Hij is het doel van ons geloof. Jezus kon de schande aan het kruis doorstaan omdat Hij vooruit zag naar de blijdschap die vóór Hem lag. Nu zit Hij aan Gods rechterhand. Denk aan Christus! Laat de moed niet zakken als Christus u terechtwijst; daaruit blijkt dat Hij van u houdt. Laat u door God opvoeden, want Hij weet wat goed voor u is. Steek de handen uit de mouwen en sta stevig op uw voeten. Houd vrede met uw medemensen. Er mag geen verbittering onder u zijn. Vermijd seksuele zonden. U komt eens voor God te staan die de Rechter is van alle mensen. (T411) U bent naar Jezus gekomen die er voor zorgde dat er een nieuw verbond is tussen God en de mensen. Zijn bloed roept om vergeving in plaats van wraak. Keer God daarom de rug niet toe. Omdat wij een blijvend vaderland krijgen, moeten we dankbaar zijn en God dienen met eerbied en ontzag. God is een verterend vuur.

Dan roept de schrijver de gelovige Hebreëen als volgt op:

- blijf als broers en zusters van elkaar houden;
- wees altijd gastvrij voor vreemdelingen. Zonder het te weten hebben sommigen engelen gehuisvest;
- denk aan gevangenen en aan mensen die mishandeld worden;
- houd het huwelijk in ere; blijf elkaar trouw. God straft overspel;
- laat geld u niet in beslag nemen en wees tevreden met wat u hebt. God zorgt voor u;
- zorg voor uw voorgangers en gehoorzaam hen. Daarmee kunnen zij hun werk met voldoening doen;
- laat u niet door vreemde ideeën meeslepen;
- alleen Gods genade is genoeg. Vergeet de regels voor eten en drinken die staan in de wet van Mozes;
- deel uw goederen met anderen.

Dan wijst de schrijver nogmaals op het oude verbond waar de priester het offerbloed in de tempel bracht; het lichaam van het dier echter werd buiten de legerplaats verbrand. Daarom is Christus ook buiten de stad aan het kruis gehangen om Zijn bloed voor ons af te zonderen. Laten wij dan ook buiten de stad naar Hem toegaan en Zijn schande dragen. Wij behoren immers de wereld niet toe maar kijken uit naar onze hemelse toekomstige stad. Bid dat God van de vrede, die Christus heeft laten opstaan, u alles zal geven wat u nodig hebt. Dat Hij ons zó zal maken dat Hij door Christus tevreden over ons kan zijn. Alle eer komt Christus toe voor eeuwig en altijd. Amen. Neem deze woorden ter harte!

JAKOBUS

Jakobus is waarschijnlijk de broer van Jezus. Hij geeft in dit geschrift (het is geen echte brief) de bekeerde Joden die over heel de wereld zijn verstrooid, adviezen hoe ze een christelijke levenswandel kunnen leven. Het laat zien wat de problemen destijds waren: trots, discriminatie, hebzucht, losbandigheid, huichelarij, wereldsgezindheid en kwaadsprekerij. Jakobus wil deze zonden aanpakken en hij wil laten zien dat geloof zonder goede daden een dood geloof is.

Jak 1: wees blij als uw geloof beproevingen doorstaat; uw geduld zal er door groeien. Vraag God wat Hij van u verlangt. Hij staat klaar om ieder die er om vraagt wijsheid te geven. Vraagt u Hem er naar, twijfel dan niet dat God het ook zal geven. Anders bent u net als een golf op de zee die alle kanten op waait.

Rijkdom gaat voorbij. Als een rijke sterft blijven al zijn bezittingen achter. Als je verleidingen weerstaat en doet wat goed is, krijg je later Gods loon: eeuwig leven. God brengt niemand in verleiding. Uw eigen verlangens verleiden u; wanneer u er aan toegeeft valt u in zonde. Alles wat goed en volmaakt is komt van God. God is de bron van alle licht en is onveranderlijk. Door Jezus Christus hebben we nieuw leven gekregen; we zijn in Hem een nieuwe schepping geworden.

Onthoud (en doe) dit als Christen:

- wees snel met luisteren;
- wees traag met spreken;
- houd uw tong in bedwang;
- word niet snel kwaad;
- wees zachtmoedig;
- reken af met vuil- en slechtheid;
- wees zuiver;
- sta wezen en weduwen bij in hun nood.

Wees dankbaar voor het goede nieuws; luister er niet alleen naar, maar handel er ook naar zodat God u kan zegenen in alles wat u doet.

Jak 2: maak geen onderscheid tussen rijk en arm. Iedereen is gelijk. Het Koninkrijk van God is voor de armen, zoals God heeft beloofd aan allen die Hem liefhebben. Het zijn vaak de rijken die rechtszaken aanspannen en die de naam van Jezus Christus bespotten. Heb uw naaste net zo lief als uzelf. Overtreedt u één regel van de wet dan overtreedt u toch de hele wet. Spreek en handel daarom volgens de wet die vrijheid brengt; volgens dié wet wordt u geoordeeld. (T357) Heb medelijden met anderen; dan heeft God ook medelijden met u als Hij Zijn oordeel voltrekt. Als u Christen bent dan moet dat ook blijken wat u voor anderen doet. Geef mensen die dat nodig hebben te eten of kleding. Alleen dan heeft uw geloof ook iets te betekenen. Geloof zonder daden, mededogen/mededeelzaamheid, is een dood geloof en is zinloos. Geloof moet dus gepaard gaan met daden. Geloof in één God is goed; maar dat geloven de demonen óók; ze

sidderen van angst voor God! Kijk naar Abraham: hij geloofde God en vertrok uit zijn vaderland naar een onbekend land dat God hem aanwees. Dat is wat ik bedoel: Zijn geloof werd pas echt geloof door wat hij deed. Lees dit ook in Hebr 11.... God noemde hem daarom "Zijn vriend". Hieruit blijkt dat een mens gered wordt door wat hij gelooft en wat hij doet. Een lichaam zonder geest is dood. Zo is ook een geloof zonder daden dood.

Jak 3: houd uw tong in bedwang. De tong is net een roer van een schip of het bit van een paard. Klein van omvang, maar daarmee stuur je wel naar de juiste richting. De tong is ook net een vuurvonk: je kan er een heel bos mee afbranden. Zo is ook de tong vol venijn en vergif. Geen mens heeft ooit de tong kunnen temmen; ze is een rusteloos kwaad en vol gif. Soms prijzen we God met onze tong en even later vervloeken we mensen. Dat is niet goed. Wees wijs en verstandig hetgeen blijkt uit goede daden en liefdevolle wijsheid. Jaloezie, wrok en egoïsme lijken absoluut niet op Gods wijsheid; integendeel: het is aards, ongeestelijk en van de satan. De wijsheid van God daarentegen is vreedzaam, vriendelijk en beleefd; ze spreekt rechtuit en oprecht. Vredestichters zaaien vrede en oogsten goedheid en rechtvaardigheid.

Jak 4: vanwege slechte verlangens maakt u ruzie en vecht u. Wanneer u iets niet hebt dan komt dat omdat u God er niet om vraagt. Bidt u om iets wat u echter niet krijgt, dan hebt u God het op een verkeerde manier gevraagd. Vraagt u het alleen om eigen genoegens, dan zal God dat niet geven. Wie voor de "wereld" kiest, zoals geld, macht, materie, eigen gewin, wordt een vijand van God. God wil je namelijk "helemaal". God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar is genadig voor wie nederig zijn. Onderwerp u daarom aan God. Verzet u tegen de duivel en dan zal hij van u wegvlugten. Maak u zelf "klein" voor God en Hij zal u verheffen. Spreek geen kwaad van elkaar en veroordeel elkaar niet. De wet draagt ons immers op om elkaar lief te hebben. Alleen God mag over ons oordelen. (T411)

Maak plannen maar besef dat u niet weet wat er morgen zal gebeuren; het leven is als een damp. Zeg daarom: we gaan dat en dat doen "als de Heer het wil en we leven".

Jak 5: dan waarschuwt Jakobus nogmaals voor het nastreven van rijkdom. Het is beter om na te denken over de eeuwigheid. Rijkdom valt weg als het leven eindigt en dan volgt het oordeel. Wanneer u veel rijkdom bezit, deel er dan van met mensen die tekort hebben. Wees dan niet egoïstisch en wees eerlijk en geef uw medewerkers wat ze verdienen. Wacht geduldig op de komst van de Heer; houd moed. De Heer komt spoedig. Mopper niet op elkaar; op u is immers ook vast iets aan te merken. Nogmaals: God alleen mag over ons oordelen. Wees net als de profeten die ook onrecht leden en de Heer trouw bleven ondanks alle tegenstand. Denk aan Job die het niet opgaf: Job 40 – 42. Zweer niet bij de hemel noch bij de aarde. Integendeel: laat uw ja JA zijn en uw nee NEE.

Dan een aantal praktische lessen:

- heeft iemand het moeilijk: laat hij bidden;
- is iemand blij: laat hij zingen voor God;
- is iemand ziek: vraag de leiders van de Gemeente om bij hem te komen bidden en om hem met olie te zalven. Wanneer ze in geloof bidden zal de zieke genezen; de Heer zal hem gezond maken;
- beken elkaar uw zonden: bid voor elkaar zodat er genezing kan zijn;
- leeft iemand niet meer voor de Heer: breng hem terug bij God. Zo redt u iemand van de dood en zijn zonden.

1 PETRUS

Petrus schreef de brief aan Joodse Christenen om ze te bemoedigen en uit te leggen dat de Christelijke Gemeente het uitverkoren volk van God is. Christenen hadden in die tijd - plm 60 jaar na Christus - moeilijke tijden en Petrus geeft aan dat ze moeten lijden voor hun geloof. De brief spoort aan om vol te houden en dat een leven met Christus elke prijs waard is.

1 Petrus 1: Petrus zegt dat de Christenen door God uitgekoren zijn. God heeft nieuwe mensen van hun gemaakt door Jezus Christus uit de dood terug te brengen tot het leven. Daarom mogen de Christenen toelevan naar het eeuwige leven dat God als erfenis heeft klaarliggen in de hemel. Vertrouw op God dan beschermt Hij deze erfenis voor u zodat u die aan het einde van de tijd in ontvangst mag nemen. Wees daarom blij! Er ligt iets heerlijk voor u klaar ondanks alle huidige beproevingen. U zult het eerst nog moeilijk hebben. Uw geloof wordt daarmee op de proef gesteld; vergelijk het met goud dat door het vuur wordt gezuiverd. Alhoewel u Christus nog nooit gezien hebt: vertrouw op Hem en heb Hem lief, en vertrouw er op dat u gered zult worden. Denk aan de profeten die Jezus nooit gekend hebben; toch schreven ze over Hem en maakten ze bekend dat Jezus zou moeten lijden, sterven en opstaan. (T358) Hun werd duidelijk dat dit niet tijdens hun leven zou gebeuren maar pas veel later. Nu is dit nieuws echter ons allen bekend gemaakt. Zelfs de engelen zouden er meer van willen weten.

Kijk daarom vol verwachting uit naar Jezus' terugkomst. Gehoorzaam God; geef niet toe aan uw zondige (vroegere) verlangens. Wees heilig in alles wat u doet. Heb ontzag voor God die iedereen zal beoordelen naar zijn daden. God heeft een enorme losprijs betaald om u vrij te kopen. U bent vrijgekocht door het bloed van Christus, het volmaakte vlekkeloze Lam. God kende u al van voor de grondlegging van de wereld. Ons geloof en onze hoop is daarom op God gevestigd. Heb elkaar van harte lief. U hebt een nieuw leven gekregen door opnieuw uit God geboren te worden (wedergeboorte) door Jezus Christus die door Zijn woord van redding tot ons spreekt. De mens vergaat, maar het goede nieuws van Gods woord geldt voor eeuwig.

1 Petrus 2: levende stenen: dan geeft Petrus aan hoe ze geacht worden te leven:

- bevrijd u van haat en bedrog;
- vermijd schijnheiligheid, jaloezie en roddel;
- verlang naar het zuivere geestelijke woord: het goede nieuws;
- geef niet toe aan de slechte begeerten van deze wereld;
- laat ieder in zijn waarde;
- houd van uw mede Christenen;

- gehoorzaam:
 - o en heb ontzag voor God;
 - o ook de wetten van het land, van de koning, de keizer en van de stadhouders. (T323)

Leef op die manier dan zult u groeien in geloof en redding ontvangen. Ga naar Christus die de levende steen werd waarop God Zijn bouwwerk vestigde. God heeft Jezus als hoeksteen, het onmisbare onderdeel van het fundament, uitgekozen voor Zijn geestelijke huis. Laat u zich daarom gebruiken als "levende steen" in datzelfde geestelijke huis. In dat huis mag u als priesters geestelijke offers brengen. Jezus is de kostbare hoeksteen door God uitgekozen maar is daarnaast ook door de mensen afgewezen en aan het kruis geslagen. Voor hen is Jezus de steen waarover ze struikelen of waaraan ze zich stoten (T164).

Petrus geeft dan aan dat de Joodse Christenen niet zo zijn (en wij dus ook!) : ze zijn door God uitverkoren; ze zijn koninklijke priesters; ze zijn een heilig volk; ze zijn Gods eigendom en mogen de boodschap van Gods woord verkondigen! Was u vroeger ver van God, nu behoort u tot Gods volk die Gods goedheid heeft ervaren. Hier op aarde zullen we vreemdelingen en gasten blijven. Ons echte thuis is bij de Heer. Hier vinden we tegenstand van de ongelovigen die ons niet mogen en die ons belasteren; eens zullen ze echter God erkennen, eren en prijzen op de dag van Christus' terugkomst. Petrus eindigt dit hoofdstuk zoals hij begint met een oproep om te leven naar Gods wil: gehoorzaam uw werkgevers; zowel als hij goed is maar ook als hij lastig is. Doe goed en draag geduldig onrecht dat u wordt aangedaan. Dan zult u de genade van God ervaren. Het lijden hoort bij het leven. Christus is daarvan het voorbeeld: Hij deed niets verkeerd maar werd beledigd en gepijnigd. Toch deed Hij niets terug maar liet aan God over die rechtvaardig oordeelt. Aan het kruis droeg Christus onze zonden. Hij heeft onze zonden in Zijn lichaam gedragen op het hout. (T359) Door Zijn striemen zijn wij genezen en door Zijn sterven kunnen wij leven zoals God het wil. Zijn wonden hebben ons genezen. Als schapen zwierven wij rond, maar nu zijn we naar God de herder teruggekeerd.

1 Petrus 3: Petrus roept vrouwen op om te doen wat hun man vraagt (T342). Wanneer een man God niet kent, leef dan zuiver en heb ontzag voor God en win op die manier de echtgenoot voor God. Bij de vrouw draait het bij God om haar innerlijk en om een mooi karakter; dat is een waardevol sieraad. Mooie kapsels, sieraden en dure kleding is minder belangrijk. Schoonheid zit van binnenuit.

Mannen roept Petrus op om voorzichtig met hun vrouwen om te gaan en om haar te eren. Petrus roept de Joodse Christenen op om:

- in één van hart en ziel te leven;
- van elkaar te houden;
- met elkaar mee te leven;
- vriendelijk en nederig te zijn;
- geen kwaad met kwaad te vergelden;
- mensen te zegenen die hun beledigen: heel tegengesteld gedrag dus....
- hun tong te bedwingen;
- niet te liegen;
- het kwaad de rug toe te keren;
- te proberen in vrede te leven.

Indien u goed doet en toch onrecht lijdt dan bent u bevoorrecht. Schrik niet voor dreigementen, maar vertrouw op de Heer. Belijd dat u Christen bent en vertel de mensen van de verwachting waaruit u leeft. Doe het vriendelijk en met respect. Het is beter goed te doen en ervoor te lijden, dan kwaad te doen. Ook Christus leed onschuldig voor onze zonden en heeft ons bij God teruggebracht. Dan wijst Petrus op de tijd van Noach. Toen de ark gebouwd werd hadden de mensen kans om zich te bekeren. God wachtte met geduld. Daarna kwam het oordeel door de zondvloed. Alleen Noach en zijn gezin - acht mensen - werden gered. Alle aardbewoners verdronken en werden in de onderwereld gevangengezet. (T360) Dan zegt Petrus dat de redding van Noach en zijn gezin door de watervloed heen, in de ark, een vooruitwijzing is naar de doop door onderdompeling. De doop is het teken van ons nieuwe leven door de dood van Christus en zijn opstanding. Na de doop sta je op in een nieuw leven met Christus. Net zoals Noach na de zondvloed een nieuw begin op aarde mocht maken toen de aarde opdroogde. Christus is na Zijn dood opgestaan en naar de hemel gegaan om plaats te nemen aan de rechterhand van God. Alles is aan Hem onderworpen.

1 Petrus 4: wie lijdt, stopt met zondigen en doet de wil van God. Dan wijst Petrus op voorbeelden van tijd verknoeien uit het vroegere leven: losbandigheid; verkeerde begeerten; eet- en drink-uitbarstingen; onzedelijke feesten voor afgoden. Uw vroegere vrienden zullen het nu maar gek vinden dat u niet meer met hen meedoet. Ze zullen u voor alles en nog wat uitmaken, maar zij zullen zich eens voor God moeten verantwoorden die levenden en doden oordeelt. De wereld loopt ten einde. Wees daarom kalm en nuchter; Heb elkaar lief; wees gastvrij en dien elkaar met uw gaven en talenten. Spreek in de Gemeente alsof God door u spreekt; verricht praktisch werk in de Gemeente vanuit Gods kracht. Voor Hem is alle eer en macht tot in eeuwigheid.

Dan zegt Petrus nogmaals dat ze eigenlijk blij moeten zijn als ze lijden en onrecht vanuit de wereld ervaren. Dan beseffen ze namelijk wat Christus heeft doorgemaakt. Wanneer Christus terugkomt dan zult u samen met Hem laten zien hoe machtig en groot Hij is! Vertrouw u toe aan Hem die uw Schepper is en die niet ophoudt goed te doen. Iedereen zal door God geoordeeld worden; wat een verschrikkelijk lot staat mensen te wachten die het goede nieuws van God niet wilden aannemen: denk aan de mensen uit de tijd van Noach; niemand heeft dat overleefd.... (T411)

1 Petrus 5: Petrus roept de leiders van de Gemeente op om goede herders voor de kudde van God te zijn, omdat God dat van hen vraagt. Speel niet de baas over de kudde maar wees een voorbeeld voor hen en doe het niet voor eigen gewin! Dan zal de Opperherder de leiders laten delen in Zijn heerlijkheid en eer. Jonge mensen roept Petrus op om de leiders te volgen. Wees nederig naar elkaar; God keert zich namelijk tegen hoogmoedigen. God is daarentegen genadig voor wie nederig is. Geef uw zorgen en problemen over aan God want Hij zorgt voor u. Wees steeds alert voor uw grote tegenstander de duivel. Hij gaat rond als een brullende leeuw. (T361) Sla zijn

aanvallen af door op de Heer te vertrouwen. Onze God roept u allen om deel te hebben aan dezelfde heerlijkheid als Christus. Hij maakt u sterk zodat u nooit hoeft te wankelen. Voor Hem is alle macht voor eeuwig. Amen.

2 PETRUS

Apostel Petrus is 68 na Christus gestorven. Kort voor zijn dood schrijft hij dit document in gevangenschap. Het is geen brief. Hij spoort de gelovigen aan te groeien in geloof en vast te houden aan de waarheid van het goede nieuws. Hij waarschuwt voor valse leraren en de boodschap die ze brengen. Tenslotte wijst Petrus er op dat Christus zal terugkomen om de oude wereld weg te vagen en hij roept de gelovigen daarom op om zich niet te binden aan de wereld en zijn verleidingen.

2 Petrus 1: Petrus spreekt de wens uit dat de gelovigen God en Zijn Zoon Jezus Christus steeds meer leren kennen en Zijn wil leren verstaan. God zal de gelovigen dan alles geven wat ze nodig hebben en Hij zal zelfs Zijn heerlijkheid en goedheid met hen delen. Hij zal ons redden van de begeerten en verleidingen en maakt ons deel aan Zijn wezen: we gaan dan steeds meer op Hem lijken. Houd vol en dien God. Wees vrienden met uw mede-Christenen en heb hen lief. Laat uit uw gedrag blijken dat u geroepen en uitgekozen bent door God. Gods poort van Zijn Koninkrijk staat dan wijd voor u open.

Petrus zegt dan dat hij vol zal houden de gelovigen van deze boodschap te voorzien want God heeft hem te kennen gegeven dat hij niet lang meer te leven heeft. (T362) Zijn geschriften kunnen dan voortleven na zijn sterven. Petrus deelt dan zijn ervaring met Jezus en de verheerlijking van Jezus op de berg waar hij en nog twee discipelen bij aanwezig waren. Petrus is er dan ook van overtuigd dat de boodschap van de profeten in het oude testament waar is. (T363) Woorden van God die de Heilige Geest aan de profeten hebben doorgegeven. Willen ze Gods woord(en) begrijpen dan zegt Petrus dat ze de Heilige Geest dan ook moeten vragen om hen de uitleg ervan te geven

2 Petrus 2: op heel slimme manieren worden er leugens over God verspreid. Het verlossingswerk van Christus wordt zelfs geloofend. God zal deze leugenaars oordelen. Ook opstandige engelen heeft God immers niet gespaard maar heeft hen in de afgrond gegooid waar ze in donkere holen opgesloten zitten tot de dag van het grote oordeel. (T364) Evenzo werden de mensen uit Noachs tijd niet gespaard voor de zondvloed. Ook Sodom en Gomorra keerde God om. Dit allemaal als voorbeeld voor mensen die God afwijzen.

God helpt daarentegen mensen die Hem liefhebben en die Zijn wil doen. (T365) God helpt hen de verleidingen van deze wereld te weerstaan. Petrus wijst op Lot die uit Sodom werd gered. Het oordeel van God is echter voor mensen die zich niets van God aantrekken en spotten met boze machten. Zelfs Gods engelen durven niet te spotten met boze machten. Daarom waarschuwt Petrus voor deze valse leraren die lachen om wat ze niet eens kennen; hij bedoelt dan de kracht van boze machten. Zij zijn een schande voor God. Ze zitten bij de gelovigen aan tafel en bedenken sluwe streken; willen met hun vrouwen overspel plegen; hebben nooit genoeg van de zonde en proberen mensen te verleiden en zijn hebzuchtig. Ze zullen niet aan hun straf ontkomen. Blijf ver van hun valse leer. Ze spiegelen vrijheid voor, maar zijn slaaf van het verderf.

Dan waarschuwt Petrus ernstig voor geloof-afval: als iemand Christus als redder heeft aanvaard en de wereld achter zich laat, maar er tóch weer naar terugkeert en het geloof de rug toe keert, is er slechter aan toe dan ooit tevoren. Petrus vergelijkt hen met een hond die naar zijn eigen braaksel terugkeert en met een gewassen varken dat zich weer in de modder wentelt (lees ook Hebr 6: 4-8).

2 Petrus 3: Gods grote dag zal komen: Petrus schrijft de gelovigen dat zijn geschriften bedoeld zijn om hun geheugen op te frissen. Zo kunnen ze helder blijven en gericht blijven op Gods woord en dat van de profeten. Dan geeft Petrus een doorkijk naar de toekomst; in de eindtijd zullen de mensen alleen doen wat ze zelf willen zoals egoïsme, narcisme, materialisme, enz.... (T351)

De mensen zullen de spot met Christus drijven: "waar is Hij nu? Waar blijft Hij? Er is niets veranderd sinds vroeger. Wat nu gebeurt, was er altijd al": denk aan aardbevingen, oorlogen, enz..... Dan geeft Petrus aan dat deze mensen er aan voorbij gaan dat God de aarde en alles daarop geschapen heeft; maar dat diezelfde aarde eens ten onder ging aan de zondvloed. (T366) Zo heeft God aangegeven dat de tegenwoordige hemel en aarde bewaard blijven voor het grote oordeel; mensen die God afwijzen zullen ten onder gaan door Zijn oordeel. (T411) Petrus geeft dan aan dat bij God één dag is als 1000 jaar en 1000 jaar als één dag. (T145) Denk niet dat God treuzelt; God heeft geduld en wacht omdat Hij wil dat niemand verloren gaat en iedereen zich bekeert. (T367) De grote dag van de Heer zal komen als "een dief in de nacht"; dus plotseling, als niemand het verwacht.... Dan zullen de hemel en alle hemel-elementen vergaan. Alles op aarde komt dan aan het licht. Kijk uit naar die dag dat hemel met vuur verteerd wordt. Wij kijken immers uit naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die God heeft beloofd. (T368)

Doe uw best om zo te leven dat er niets op u aan te merken valt; houd vrede met iedereen; vertel de Blijde (Goede) Boodschap van redding in Christus nu het nog kan! Wees op uw hoede en laat u niet meeslepen door verkeerde ideeën van valse leraren. Blijf standvastig en groei in het geloof van onze Heer Jezus Christus. Voor Hem is alle eer tot in eeuwigheid. Amen!

1 JOHANNES

Omdat de stijl op het Johannes-evangelie lijkt, wordt er van uitgegaan dat apostel Johannes de schrijver is van dit geschrift. Het is geen brief want er is geen geadresseerde genoemd. De schrijver geeft praktische adviezen voor het leven als Christen. In het geschrift gaat het om het kernpunt van het geloof om de lezers in hun geloof te versterken. In deze brief staat Gods liefde centraal met daarbij de oproep om elkaar als gelovigen ook lief te hebben.

1 Joh 1: al vanaf het eerste begin was het WOORD er. Het Woord hebben we gehoord; met eigen ogen gezien en aan kunnen raken. Wij verkondigen u het eeuwige leven dat vanaf het begin bij de Vader was. (T369)

Johannes wil wat hij heeft gezien en gehoord nu aan iedereen vertellen om zo iedereen deelgenoot te maken van de blijdschap die hij zelf heeft ervaren. Dit is zijn boodschap: **God is licht!** Daarom mag iedereen - die Jezus als zijn redder aanneemt - ook in dat licht leven en zo één worden met Hem. Het bloed van Jezus wast ons schoon van alle zonden. Beken daarom uw zonden zodat God in Zijn trouw ons rechtvaardig maakt en onze zonden vergeeft. Hij zal ons dan reinigen. Wanneer u echter zegt dat u nooit gezondigd hebt, dan liegt u en wijst u het "Woord", dus Christus, af.

1 Joh 2: we zijn mensen; dus zondigen we. Wanneer we zondigen hebben we echter een rechtvaardige "advocaat" die ons bij God de Vader verdedigt: Jezus Christus. Hij nam de zonden op Zich en heeft ons op dié manier met God verzoend, mits je Christus als redder aanneemt. Christus was aan het kruis van Golgotha het offer voor onze zonden; voor de hele wereld; niemand hoeft dus te worden uitgesloten; je moet alleen Zijn offer aannemen! Wie doet wat God van hem vraagt is vol van Zijn liefde. Leef dan één met Christus en leef zoals ook Christus leefde. Leef volgens het gebod om iedereen lief te hebben; dan komt er ruimte voor het ware licht (Christus). Stel dat je zegt dat je een hekel aan je broeder hebt, dan leef je toch nog in de duisternis. Houd daarom van je broers en zusters want dan leef je in het licht.

Johannes schrijft dit omdat de zonden van de gelovigen zijn vergeven door het reddende werk van Jezus aan het kruis. De duivel is overwonnen. De gelovigen noemt Johannes "kinderen" en roept hen op om God vast te houden en zich niet te binden aan de verleidingen en valse begeerten van de wereld. Dat leidt tot hebzucht, macht en hoogmoed. Aan de wereld komt een eind. De antichrist zal komen. (T406) Ook al is die nog niet geopenbaard, reeds nu al lopen er veel vijanden van Christus rond. Het laatste uur nadert. Wie echter de wil van God doet ontvangt eeuwig leven. De Heilige Geest is in u komen wonen en toont u de waarheid, dit is Christus.

De satan is de leugenaar vanaf het begin. Mensen die zeggen dat Jezus niet de Christus is liegen en zij dienen dus de satan en zijn een vijand van Christus. Wie de Zoon, Christus, loochent, kent ook God De Vader niet. Wie echter in de Zoon gelooft kent de Vader. Blijf daaraan trouw, zodat u altijd één met Christus en de Vader bent en eeuwig leven krijgt. U hebt na de hemelvaart van Christus de Heilige Geest ontvangen; doe wat Hij u geleerd heeft en blijf één met Christus. **Wees er zeker van dat u Hem dan zult ontmoeten.**

1 Joh 3: we zijn Zijn kinderen; kinderen van God. Onvoorstelbaar. Wanneer Christus komt, zullen we zijn zoals Hij. De Zoon van God werd mens om onze zonden te kunnen wegnemen terwijl Hij Zelf nooit gezondigd heeft. Een rechtvaardige is iemand die rechtvaardig leeft, net zoals Christus. Blijf je echter zondigen dan ben je van de satan. Christus is gekomen om aan de activiteiten van satan een eind te maken. Zo kan je zien waarvan je bent: wie verkeerde dingen doet en ook zijn broeder haat, hoort niet bij het gezin van God. Vanaf het begin hebben we immers gehoord dat we elkaar moeten liefhebben. Dan wijst Johannes op Kaïn die zijn broer haatte en hem doodde. Dat was het werk van de satan. Wie niet liefheeft blijft in de dood. Door het voorbeeld van Christus die voor ons stierf, weten we wat echte liefde is. Offer je daarom op voor je broers en zussen. Help hen als ze nood hebben. Zeg niet alleen dat je ze lief hebt, maar handel er ook naar. Wanneer ons geweten ons niet aanklaagt, dan mag je vol vertrouwen opkijken naar God. God vraagt ons te geloven in Zijn Zoon Jezus Christus en om van elkaar te houden. Zo blijven we één met hem.

1 Joh 4: in deze wereld lopen veel valse profeten rond. Hieraan kan je weten of de Geest van Gods spreekt: ieder die erkent dat Jezus Christus mens is geworden (in het vlees gekomen), zegt dat door Gods Geest. Ontkent iemand dat, dan is die een vijand van Christus. Het is de antichrist, satan, die nu al in de wereld actief is. Hij die in u woont, is machtiger dan hij die de wereld beheerst (T348). Vijanden van God hebben de wereld lief en zijn alleen daar mee bezig. Mensen die luisteren naar Gods woord luisteren naar de geest van de waarheid. Iedereen die Gods boodschap afwijst, luistert naar de geest van de dwaling (satan). Heb elkaar lief, want de liefde komt van God. Gods liefde bleek toen Hij Zijn enige Zoon naar deze aarde stuurde, die onze zonden op Zich nam en ons daarmee een nieuw leven schonk. Dat is Zijn liefde voor ons en niet andersom. Het is nu weer goed tussen ons en God. Omdat God ons zo lief had, moeten wij elkaar liefhebben. Johannes zegt dan dat hij als ooggetuige de liefde van God, dit is Jezus Christus, zelf gezien heeft. Daarom getuigt hij er nu van dat Jezus de Redder is van de wereld. **God is liefde**; wie in Hem blijft, blijft in Zijn liefde. In die liefde is geen plaats voor angst. Blijf in Christus dan kan je vol vertrouwen de dag van het grote oordeel tegemoet zien. God heeft ons eerst liefgehad; daarom hebben we Hem nu lief. Houd van God en houd van je broers en zussen.

1 Joh 5: **ieder die gelooft dat Jezus de Christus is, dat Hij de Zoon van God is en onze Redder, die is een kind van God.** Hou je van de Vader, dan houd je ook van Zijn kinderen, dus van de mede-gelovigen. God liefhebben is doen wat Hij zegt. Geloof dat Jezus de Zoon van God is en je kunt de wereld overwinnen. In de hemel zijn drie getuigen: God de Vader, Jezus het vlees geworden Woord, 1 Joh 1, en de Heilige Geest; samen zijn Zij één, de zgn "drie-eenheid". Zo zijn er op aarde óók drie getuigen: de Heilige Geest, die in ons woont, het water van de doop en het bloed van Jezus dat ons reinigt van de zonden; óók deze drie horen bij elkaar. Wie de Zoon van God heeft aangenomen, heeft het eeuwige leven; wie Jezus Christus afwijst heeft het leven niet en zal de eeuwigheid in de duisternis doorbrengen. Johannes schrijft dit om de gelovigen aan wie hij dit geschrift schrijft, de zekerheid te geven dat ze eeuwig leven hebben en dat God onder alle omstandigheden naar hen luistert en hen zal geven wat ze nodig hebben. Wij zijn één met de ware God door Zijn Zoon Jezus Christus. Hij is de ware God, Hem te kennen is het eeuwige leven. Vrienden: blijf ver van alles wat Gods plaats in uw hart zou kunnen overnemen.

2 JOHANNES

Dit is een brief van Johannes aan een vrouw en haar kinderen. Of dat een persoonlijke vrouw is of dat hij "de Gemeente" bedoelt is niet duidelijk maar het zou allebei kunnen. Johannes schrijft deze brief als leider van een Christelijke Gemeente. Hij waarschuwt voor misleiders in de wereld en roept de gelovigen op om waakzaam te zijn.

2 Joh 1: de waarheid, Jezus, blijft in ons en zal altijd bij ons zijn. Ook ontvangen we de genade, het medeleven en de vrede van God en van Jezus Christus Zijn Zoon. Net als in de eerste brief van Johannes roept hij de gelovigen weer op om elkaar lief te hebben. God roept ons daartoe al vanaf het begin van Zijn schepping op. Pas op voor de vele misleiders in deze wereld. Zij loochenen dat Jezus Christus

mens is geworden. Dat is de misleider en de antichrist (T406 en Bijlage 11). Wees op uw hoede. Wie zich daarentegen houdt aan wat Christus ons geleerd heeft die heeft gemeenschap met Hem en met de Vader. Iemand die iets anders leert moet u buiten de deur houden; groet hem zelfs niet. Johannes eindigt met een groet.

3 JOHANNES

Deze korte brief van Johannes schrijft hij aan zijn vriend Gajus. Hij spoort hem aan steun te geven aan evangelisten en waarschuwt voor mensen die juist weigeren dat evangelie te helpen verbreiden. Christenen horen elkaar te steunen.

3 Joh: rondreizende boodschappers van het evangelie hebben Johannes verteld dat Gajus trouw is aan de waarheid en dat hij oprecht en zuiver leeft. Ze hebben over zijn liefde voor anderen verteld. Johannes is daar erg blij om. Johannes zegt dat het goed is om boodschappers van het evangelie gastvrij te ontvangen. Zij helpen immers de Blijde (Goede) Boodschap verder te verspreiden over de wereld. Er zijn echter ook “zogenaamde broeders” die juist vanwege hun eigen trots evangelisten weigeren te steunen; die zijn bezig met eigen eer..... Sommigen werken zelfs mensen tegen die deze evangelisten wél willen steunen en die anderen zelfs uit de Gemeente gooien. Johannes spoort zijn vriend Gajus aan om dit slechte voorbeeld niet te volgen maar juist het goede te doen. Wie goed doet komt voort uit God, maar wie kwaad doet kent God niet. Johannes eindigt met een groet.

JUDAS

Judas is een broer van Jezus. Hij waarschuwt de gelovigen voor dwaalleraars die misleidende denkbeelden verspreiden. Judas waarschuwt dan hoe God in het verleden dergelijke zonden heeft gestraft. Hij geeft aan hoe deze dwaalleraars te werk gaan en eindigt de brief om stand te houden in de kracht van God en roept op om voortdurend waakzaam te zijn.

Judas: strijd voor het geloof dat God gegeven heeft. Er zijn onbetrouwbare mensen de Gemeente binnengedrongen die beweren dat gelovigen er wel op los mogen leven; Gods genade is immers zo groot dat Hij alles wel door de vingers ziet. (T370)

Dan wijst Judas op de:

- mensen die bij de uittocht uit Egypte God niet vertrouwden: al deze mensen werden gedood;
- engelen die ontrouw werden: God heeft hen allen gevangen gezet in de duisternis tot de dag van Gods oordeel komt; (T371)
- ontrouw van de mensen in Sodom en Gomorra: de steden met al haar inwoners zijn met vuur verbrand en niets is er meer van over;
- aartsengel Michaël: hij durfde de satan niet te veroordelen. Hij zei: “De Heer zal je straffen”; Lees ook Dan 11 en 12;
- slechte werken van Kaïn, Bileam en Korach.

De dwaalleraars trekken zich echter van deze oordelen niets aan. Ze spotten met de hemelse machten en het zijn net dieren die alleen hun instinct volgen waaraan ze te gronde gaan. Deze onbetrouwbare mensen schamen zich nergens voor en denken alleen maar aan zichzelf en laten zich zó door hun schandalige begeerten opzweepen dat er allerlei vuiligheid naar boven komt. Judas geeft aan dat dergelijke mensen hun einde zullen vinden in de eeuwige duisternis. Judas haalt dan een tekst aan van Henoch: “God zal alle onbetrouwbare mensen straffen voor hun verzet tegen God”. (T372)

Judas geeft dan aan wat de apostelen al hadden aangekondigd: aan het einde der tijden zullen er spotters komen die zich aan onreine verlangens overgeven. Er zal verdeeldheid zijn en alles is op de wereld en op materie gericht. Ze hebben de Geest van God niet. Dan roept Judas de gelovigen op om vast te houden aan de liefde van God en dat ze de goedheid van Jezus Christus moeten verwachten Die eeuwig leven geeft. Bid in de naam van de Heilige Geest. Leef mee met mensen die twijfelen en houd hen vast en red hen. Wees alert op dwaalleraars en haat hun spoor van zonden. Houd God vast en behoedt u voor struikelen. Hij is de enige God die ons redt door onze Heer Jezus Christus. Door Hem zullen we zonder gebreken en vol blijdschap voor Zijn schitterende troon staan. Hem komt alle heerlijkheid en majesteit toe. Amen

OPENBARING

Johannes is verbannen naar het eiland Patmos. Daar ontvangt hij deze Openbaring van Jezus Christus. Het boek kent twee delen: de eerste 3 hoofdstukken zijn de brieven aan de zeven gemeenten in Klein Azië (die symbool staan voor alle Christenen die de universele Gemeente vormen (T406)). Vanaf hoofdstuk 4 wordt een doorkijk gegeven naar het einde van de tijd (de “eindtijd”) waarin visioenen staan over het leven en de vervolging van de gelovigen tijdens de Grote Verdrukking (70^e jaarweek uit Daniël) en het daarop volgende oordeel en het 1000jr (Messiaanse-) Rijk en de uiteindelijke nieuwe hemel en nieuwe aarde die de eeuwigheid inluiden. God is de Koning der koningen en de Heer aller heren. Het boek eindigt met het gebed: “Kom Heer Jezus”..... (Voor schema's over Openbaring wordt naar de Bijlagen verwezen).

Op 1: openbaring van Jezus Christus die God onthult aan Johannes en hem laat zien wat spoedig moet geschieden. Gelukkig hij die dit boek voorleest en hij die er naar luistert, want de werkelijkheid van dit boek komt steeds dichterbij.

Johannes richt dit boek aan de zeven gemeenten van Asia. (T373) Jezus maakt trouw de hele waarheid aan ons bekend. Hij kwam als eerste uit de dood; voor Hem alle lof! Hij regeert voor altijd en eeuwig. Jezus komt terug te midden van de wolken en iedereen zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben; ze zullen treuren en jammeren. (T374) De Heer zegt: “Ik ben de Alfa en de Omega; het begin en het einde”.

De engel draagt Johannes op Patmos op om alles op te schrijven wat hij hem bekend maakt en dat te richten aan de zeven gemeenten: Efeze, Smyrna, Pergamum, Thyatira, Sardis, Filadelfia en Laodicea.

Dan omschrijft Johannes wat hij ziet, vergelijk dit ook met Ez 1:

- zeven gouden kandelaars;
- iemand als een Mensenzoon die:
 - o een lang kleed droeg;
 - o een gouden band om Zijn borst heeft;
 - o haar als witte wol en als sneeuw heeft;
 - o ogen heeft die als vuur schitteren;
 - o glanzende voeten van brons heeft;
 - o een stem als een waterval heeft;
 - o zeven sterren in Zijn rechterhand houdt;
 - o een tweesnijdend zwaard uit Zijn mond laat komen;
 - o een gezicht heeft dat schittert als de felle zon. (T58)

Johannes valt als dood aan Zijn voeten. De Mensenzoon, Jezus Christus, legt Zijn hand op Johannes en zegt dat hij niet bang hoeft te zijn. Hij legt uit wie Hij is. **Ik ben.....:**

- de eerste en de laatste;
- de Levende;
- dood geweest maar Ik leef voor eeuwig;
- de overwinnaar van het dodenrijk (T412).

Schrijf op wat u gezien hebt. De zeven sterren in de hand van de Mensenzoon zijn de boodschappers en de zeven kandelaars zijn de zeven gemeenten.

Op 2 - 3: brieven aan de zeven gemeenten: Dit zijn de woorden van:

- Hem die de zeven sterren en zeven kandelaars in Zijn hand houdt, Jezus Christus. Zeg over **Efeze**: u doet veel goed, werkt hard en bent standvastig. U verdraagt geen slechte mensen en stelt valse apostelen aan de kaak. U blijft Mij dwars door alles heen trouw en geeft het niet op. Één ding heb Ik op u tegen: u hebt uw eerste liefde opgegeven en bent diep gevallen. Keer terug anders neem Ik uw kandelaar, boodschapper, terug. Dat u overigens de valse leer van de Nicolaieten haat is terecht. Luister naar wat de Geest tot de gemeenten zegt. Wie overwint zal eten van de levensboom uit Gods paradijs (T412).
- Hem die de eerste en de laatste is, die dood was en weer leeft. Zeg over **Smyrna**: Ik weet dat u om Mijn naam wordt vervolgd en dat u in armoede leeft terwijl u rijk bent. Ik weet dat Joden lelijke dingen over u zeggen als dienaren van satan. Houd moed alhoewel u nog veel verdrukking en gevangenschap te verdragen krijgt. Blijf Mij trouw dan ontvangt u de erekrans van het eeuwige leven. Wie overwint wordt niet door de "tweede dood" getroffen. (Lees Op 21: 8 en T409)
- Hem die een tweesnijdend zwaard heeft. Zeg over **Pergamum**: u woont in de stad waar satan regeert maar blijft Mij trouw en hebt het geloof niet losgelaten. Toch heb Ik enkele dingen op u tegen: sommigen volgen Bileam, Num 22-24, die offerveles van offers aan afgoden te eten gaf en die ontucht liet plegen. Zo zijn er onder u die de verderfelijke leer van de Nicolaieten volgen. Keer daarvan terug anders kom Ik met het zwaard. Wie overwint krijgt voedsel uit de hemel, het manna, en ontvangt een witte steen met een nieuwe, hemelse naam.
- De Zoon van God die ogen als vuur en voeten van brons heeft. Zeg over **Thyatira**: Ik ken uw doen en laten, uw liefde, geloof en hulpvaardigheid en uw volharding. Toch heb Ik tegen u dat u Izebel haar gang laat gaan, lees 1 Kon 16 tm 22. Zij verleidt tot ontucht en tot het eten van offerveles aan afgoden. Ik zal hen die met haar ontucht bedrijven laten lijden en haar kinderen zal Ik doden. Zij die zich hier ver van houden roep Ik op om vast te houden wat ze hebben totdat Ik terugkom. Wie overwint en volhardt tot het einde, zal Ik macht geven over vreemde volken en ze zullen met Mij, de Mensenzoon, de Morgenster, regeren. Luister!
- Hem die zeven geesten van God en zeven sterren heeft. Zeg over **Sardis**: u hebt de naam, van een levende gemeente, maar in werkelijkheid bent u dood. Word wakker. Ik kan niet tevreden over uw daden zijn. Keer terug naar uw oorspronkelijke enthousiasme over het goede nieuws; leef weer zoals toen. Wanneer u niet wakker wordt, zal Ik u verrassen als een dief in de nacht. Er zijn een paar mensen die zuiver zijn gebleven. Zij zullen bij Mij zijn en witte kleren dragen. Zij zullen niet geschrapt worden uit Mijn boek met mensen die het eeuwige leven hebben en die bij Mij horen. (T411)
- Hem die de sleutel van het nieuwe Jeruzalem heeft. Zeg over **Filadelfia**: u bent niet sterk maar doet wel wat Ik zeg en blijft Mij trouw. Ik heb Mijn deur voor u open staan en niemand kan hem sluiten. Ik stuur leugenaars van satan naar u toe en ze zullen erkennen dat Ik u liefheb. Omdat u het woord (of "bevel") van Mijn volharding hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren voor het uur van de verzoeking, die over heel de wereld zal komen, om hen die op de aarde wonen te verzoeken. (T375 en T406) Ik kom spoedig; houd vast wat u hebt; laat uw erekroon niet afnemen. Wie overwint wordt een zuil in het nieuwe Jeruzalem dat zal neerdalen uit de hemel. Gods nieuwe naam zal daar ook op worden vermeld.
- AMEN, de trouwe en oprechte getuige; het begin van Gods schepping. Zeg over **Laodicea**: u bent niet koud en niet warm; u bent lauw en Ik zal u uitspugen. U bent rijk maar geestelijk bent u er ellendig aan toe; arm, blind en naakt. Koop van Mij gezuiverd goud en witte kleren. Dan bent u rijk en bent u niet meer naakt. Koop Mijn ogenzalf zodat u echt kunt zien. Doe uw best, kom tot inkeer. Ik sta aan de deur en Ik klop. Hoort u Mijn stem, doe dan de deur open en Ik zal met u eten. Wie overwint zit samen met Mij op de Troon. (T376) Wie oren heeft: laat die luisteren naar wat de Geest tegen de gemeenten zegt.

Op 4: de troon in de hemel. Johannes ziet een deur in de hemel open staan. Iemand roept Johannes "Kom hier op" om naar boven te komen; dan krijgt hij te zien **wat er hierna** moet gebeuren (T377) Dan ziet Johannes een troon staan waar iemand op zat. De persoon (Jezus) schittert als edelstenen, als diamant en sarder. Rond de troon een regenboog en 24 tronen met daarop oudsten gekleed in witte kledij en een gouden kroon op hun hoofd. Uit de troon kwamen bliksemschichten en donderslagen. Voor de troon zeven brandende

fakkels die de zeven Geesten van God zijn, (T378) in een spiegelgladde heldere zee. Rondom de troon vier levende wezens met ogen voor en achter. De eerste leek op een leeuw, de tweede leek op een jonge stier, de derde had een mensengezicht en de vierde leek op een vliegende arend. Elk wezen had zes vleugels helemaal vol ogen rondom. (T379 en T162)

De vier wezens prezen en dankten Hem die op de troon zit en ze riepen onophoudelijk: "heilig, heilig, heilig is de Heer, de Almachtige God, Die was, Die is en Die komt". Telkens bogen zich daarop de 24 oudsten voor Hem op de troon en aanbaden Hem en erkenden Hem als Heer van hun leven. Ze prijzen: "Heer onze God U bent alle lof, eer en macht waard. U hebt alles gemaakt en hebt alles geschapen omdat U dat wilde".

Op 5: boekrol en het Lam: Johannes ziet dat Hij die op de troon zit een boekrol in Zijn hand heeft die met zeven zegels verzegeld is. Johannes is verdrietig dat niemand waard is om de rol te openen. Één van de oudsten zegt echter dat "de Leeuw uit de stam van Juda" waard is om de boekrol te openen en om de verzegeling te verbreken. Dan ziet Johannes een Lam staan tussen de troon en de 24 oudsten. Het leek op een geslacht Lam, Jezus die gekruisigd is.... Het Lam ontvangt de boekrol van Hem, God, Jahweh, die op de troon zit. De vier wezens en de 24 oudsten vallen voor het Lam neer. Zij hadden allemaal een harp en een schaal vol reukwerk, de gebeden van de gelovigen, en zingen een nieuw lied: "U bent waard de rol te openen want U bent geslacht en hebt de mensen - uit alle rassen, volken, stammen en taalgroepen - voor God vrijgekocht met Uw bloed. (T28) U brengt hen bijeen in Uw Koninkrijk en hebt hen tot priesters gemaakt en ze zullen op aarde heersen.

Dan ziet en hoort Johannes miljoenen engelen met de wezens en oudsten zingen: "Het Lam is waard om alle macht, rijkdom, wijsheid, kracht, heerlijkheid, lof en eer te ontvangen". Alles op aarde en in de hemel stemt daar mee in en roepen "AMEN". De 24 oudsten vallen in aanbidding neer.

Op 6: zegels verbroken: Het Lam verbreekt achtereenvolgens zes van de zeven zegels. Johannes ziet bij het verbreken van: (T380)

- 1^e Zegel: een Wit paard met iemand daarop met een boog in zijn hand en een kroon op zijn hoofd. Hij is een overwinnaar;
- 2e Zegel: een Rood paard met iemand daarop met een zwaard die de vrede op aarde wegneemt. De mensen slachten elkaar af;
- 3e Zegel: een Zwart paard met iemand daarop met een weegschaal in zijn hand. Één van de vier wezens zei dat één maat tarwe of één maat gerst een heel dagloon kost;
- 4e Zegel: een grauw paard met op zijn rug de dood en achter hem het dodenrijk (T412). Deze twee machten doden een kwart van alle mensen op aarde door oorlogen, ziekten en wilde dieren;
- 5e Zegel: onder het altaar van de tempel liggen de zielen van de mensen die vermoord zijn omdat ze openlijk uitkwamen voor hun geloof in Christus en de boodschap van God; ze vragen God wanneer Hij wraak zal nemen voor wat hun is aangedaan. Ze droegen witte kleding en hoorden dat ze nog even moeten wachten totdat het aantal van allen die omwille van Christus vermoord zijn compleet is;
- 6^e Zegel: een zware aardbeving ontstaat waardoor de zon zwart, en de maan rood als bloed wordt; de sterren van de hemel vallen op aarde. De hemel rolt zich als een boekrol op; bergen en eilanden worden van hun plaats gerukt. De mensen - hooggeplaatsten en armen - zoeken allemaal een schuilplaats in de hollen. Iedereen roept tot de bergen "om hun aan het aangezicht van God te onttrekken", omdat ze beseffen dat de toorn van het Lam over hun gekomen is.

Op 7: Johannes ziet vier engelen op alle vier de hoeken van de aarde staan die de vier winden vasthouden zodat het windstil is. Zij moeten de aarde schade toebrengen. Een engel uit het oosten komt en heeft het zegel van God bij zich en geeft aan dat de vier engelen nog even moeten wachten met hun verwoestende werk. Eerst moet de engel uit het oosten 144.000 dienaren een zegel van God op hun voorhoofd plaatsen. (T381) Dan ziet Johannes een ontelbare menigte mensen - uit alle hoeken van der aarde - die roepen dat de redding van God en van het Lam komt. Zij knielen neer en aanbidden God en het Lam, te midden van de oudsten en de vier wezens. Een oudste legt uit dat dit de mensen zijn die de "Grote Verdrukking" (T406) hebben doorstaan. Hun kleding is wit en gewassen in het bloed van het Lam en dienen nu God in Zijn hemelse tempel, in Zijn woning. Het Lam voor de troon is nu hun herder en God wist alle tranen van hun ogen.

Op 8 - 9: zevende zegel en zeven bazuinen: Johannes ziet het Lam het zevende zegel verbreken. Direct wordt het een half uur helemaal stil in de hemel. Hij ziet een engel de gebeden van de gelovigen met veel reukwerk op het altaar offeren voor de troon; de geur ervan stijgt op tot God. Vervolgens vult de engel het wierookvat met vuur, dat hij vervolgens leeggooit op aarde. Het begint daarop te donderen en te bliksemen tot de aarde er van beeft. De Grote Verdrukking (T406) vangt aan.....

Johannes ziet achtereenvolgens de zeven engelen op hun bazuin blazen met vreselijke gevolgen. Johannes ziet dat:

- 1^e Bazuin: hagel en vuur met bloed wordt vermengd en op aarde wordt gegooid; een derde van de aarde, de bomen en het gras wordt verteerd.
- 2^e Bazuin: iets wat op een brandende berg lijkt in de zee wordt gegooid (waarschijnlijk vulkaanuitbarstingen die gif in zee "lozen"). Een derde deel van de zee verandert in bloed wat een derde van de zeedieren doodt en een derde van de schepen vernietigt.
- 3^e Bazuin: een grote ster op aarde valt wat een derde deel van de rivieren en waterbronnen bitter maakt. Vele mensen sterven.

4^e Bazuin: de zon en de maan een zware slag krijgen waardoor ze voor een derde deel worden verduisterd en veel minder licht geven. Dan ziet Johannes een arend vliegen die verkondigt hoe verschrikkelijk het op aarde zal worden als de volgende bazuin-oordelen worden voltrokken.

5^e Bazuin: een ster, satan (T170) valt met in zijn hand de sleutel van de onderwereld die vervolgens wordt geopend. Er komt rook uit als van een oven die de lucht helemaal zwart maakt zodat de zon onzichtbaar wordt. Er verschijnen sprinkhanen op aarde die dezelfde macht als schorpioenen krijgen. In plaats van gras en groen te eten krijgen ze opdracht om de mensen te steken die het teken/zegel van God niet op hun voorhoofd hebben. Ze mogen ze echter niet doden. (T382) (Lees ook Op 7 waar staat dat de 144.000 juist WEL het zegel van God op hun voorhoofd hebben gekregen!). Dit duurt vijf maanden lang waarbij de mensen smeken om te mogen sterven, maar dat de dood van hun weglucht. De sprinkhanen zien er als volgt uit: ze lijken op paarden met op hun kop een gouden kroon en een gezicht als van een mens; met lang haar en met tanden als van een leeuw. Hun borstschilden lijken op ijzer en hun vleugels maken een enorm lawaai als van een horde paarden met strijdwapens. Ze hebben een staart met een schorpioenangel waarmee ze de mensen pijnigden. Hun aanvoerder was de engelvorst Abaddon. (T383)

6^e Bazuin: de vier engelen Uit Openbaring 7 worden vastgehouden bij de Eufraat; ze worden losgelaten om een derde deel van de mensen op aarde te doden. Miljoenen soldaten te paard gaan met hen mee. De soldaten dragen fel gekleurde harnassen en de paarden hadden een hoofd van een leeuw. Uit hun mond komt vuur en zwavel waarmee ze de mensen doodden. Hun staart was een slang en met de slangenkop brachten ze de mensen schade toe. De mensen die aan deze oordelen ontkwamen weigerden echter hun oude manier van leven op te geven. Ze bleven afgoden aanbidden, toverij doen en ze bleven moorden, diefstal en overspel plegen.

In hoofdstuk 11 vervolgt Johannes de beschrijving van de zevende bazuin.

Op 10 - 11: het boek, de twee getuigen en de zevende bazuin. Johannes ziet een engel zijn rechtervoet op de zee zetten en zijn linkervoet op het land. Johannes mag niet opschrijven wat de engel roept. Wel mag Johannes aangeven dat God nu Zijn verborgen plan zal uitvoeren, dat er geen uitstel meer mogelijk is en dat het zal aanvangen wanneer de zevende bazuin klinkt. Dan moet Johannes een boek uit de handen van de engel aannemen en het opeten. Het boek smaakt zoet maar ligt zwaar op de maag. Johannes moet vervolgens gaan staan en de tempel in Jeruzalem gaan opmeten. Hij moet ook het aantal mensen tellen dat in de tempel God aanbidt. Het plein voor de tempel moet Johannes niet meten want gedurende 42 maanden (3,5 jaar) zullen de heidenen Jeruzalem vertrappen. God stuurt in die periode Zijn twee getuigen; waarschijnlijk zijn dat Mozes en Elia.... In rouwkleidij zullen ze gedurende die 1260 dagen Gods getuigenis doorgeven. Zij zijn de twee olijfbomen en de twee kandelaars die voor de Heer staan. Zij die hen kwaad willen doen zullen door vuur uit hun mond worden verteerd. Ze ontvangen macht om regen te doen stoppen; ze kunnen water in bloed veranderen en kunnen de wereld met allemaal rampen teisteren.

Na hun taak, gedurende 3,5 jaar, zal het beest uit de onderwereld, de antichrist (en via hem de satan) hun de oorlog verklaren, hen overwinnen en hen doden. 3,5 dag liggen hun lijken openlijk op de straat van Jeruzalem (dat in Op 11: 8 vergeleken wordt met Sodom en Egypte) waar Jezus is gekruisigd. De mensen uit de volken, stammen, talen en naties zullen hun dode lichamen zien liggen en zullen verhinderen dat ze zullen worden begraven. (T384) Er zal feest worden gevierd dat deze "kwel-profeten" gedood zijn. Na 3,5 dagen zal God de twee getuigen echter weer tot leven brengen wat grote angst onder de bevolking brengt. God roept de twee mannen dan vanuit de hemel en laat hen in een wolk naar de hemel voeren. Daarop volgt een zware aardbeving dat een tiende deel van Jeruzalem verwoest. 7000 slachtoffers zijn er. Overlevenden gaan dan God eren.

7^e Bazuin: de hemel roept dan: "de Heer en Christus hebben heerschappij over heel de wereld en heersen voor eeuwig". De 24 oudsten vallen in aanbidding neer en danken dat de Heer de Almachtige, dat Hij de heerschappij in handen heeft genomen en het Koningschap heeft aanvaardt. Het is tijd voor Gods toorn en om de doden te oordelen. De tempel in de hemel gaat dan open en de ark van het verbond is zichtbaar. Het bliksemt, rommelt en dondert en er kwam een aardbeving en een vreselijke hagelbui.

Vervolgens een 3-tal "tussen hoofdstukken" met een aantal specifieke details over de tijd van de antichrist in de laatste 3,5 jaar van de 70^e jaarweek van Daniël, cq. de Grote Verdrukking. (T406) De oordelen die in deze tijd zullen plaatsvinden gaan verder vanaf hoofdstuk 15 en 16 waar de "zeven schaal-oordelen" over het rijk van de antichrist en zijn volgelingen worden beschreven.

Op 12: vrouw en draak. Johannes ziet een indrukwekkend teken: een vrouw bekleed met de zon en de maan onder haar voeten en een kroon met twaalf sterren. Ze was zwanger en schreeuwde van de barens-pijn, de vrouw is het volk Israël.... Vervolgens ziet Johannes een rode draak met zeven koppen en tien horens en op elke hoorn een kroon; dit is de antichrist. De staart van de draak slingert een derde deel van de sterren van de vrouw weg naar de aarde en stond klaar om het kind van de vrouw te verslinden. De vrouw bracht een jongen ter wereld die met ijzeren staf zal regeren; dit verwijst naar Jezus in het 1000jr (Messiaanse-) Rijk. Het kind wordt weggerukt en naar Gods troon gebracht. (T385) De vrouw, het volk van Israël, vlucht de woestijn in waar God een schuilplaats heeft voor haar gedurende een periode van 1260 dagen. (T386)

Dan ziet Johannes dat er oorlog in de hemelse gewesten is tussen Michaël en zijn engelen met de satan en zijn demonen; een oorlog die Michaël wint! (T16 en T97 en T343) Satan en zijn demonen worden vervolgens op de aarde gegooid (T387) Christus heeft daarna het gezag in de hemel (se gewesten) en heeft satan uit de hemel gegooid. Er is blijdschap in de hemel, maar op aarde ziet het er dan vreselijk uit want de satan is naar beneden gekomen, buiten zichzelf van woede en beseffend dat zijn tijd kort is. (T388) Satan achtervolgt daarop de vrouw (Israël). God geeft zijn volk echter vleugels als van een adelaar waarmee ze kan wegvlugten naar de woestijn. (T389) Daar zorgt God voor hen en beschermt ze tegen de satan. De satan richt zich vervolgens op de mensen die openlijk voor Jezus Christus uitkomen. Satan gaat op het strand van de zee staan.

Op 13: beest uit de zee en uit de aarde. Johannes ziet een beest uit de zee, de volkerenzee, komen met tien hoorns en zeven koppen. (T390) Op elke hoorn een kroon en op de koppen beledigingen tegen God. Het beest (T391) krijgt kracht van satan en het lijkt op een luipaard met poten van een beer en de bek van een leeuw. Één van zijn koppen was dodelijk gewond, maar deze genas. De wereld

loopt vol bewondering achter de antichrist aan en ze vereren satan. Ook aanbidden ze de antichrist en bewonderen zijn kracht en macht. De antichrist, het beest, mag 42 maanden lang, 3,5 jaar, God beledigen en hij neemt zitting in Gods tempel in Jeruzalem. Het voert oorlog tegen Israël (de heiligen) en overwint het en krijgt macht over alle stammen, talen en volken (natiën) van de wereld. Iedereen aanbidt hem behalve de uitverkorenen die in Gods levensboek staan (T411). Velen van hen zullen door het zwaard gedood worden maar worden opgeroepen om standvastig te blijven en hun geloof in God te bewaren.

Dan ziet Johannes een ander tweede beest uit de aarde komen. (T392) Het heeft twee horens als van een lam maar sprak als de draak. De valse profeet treedt op namens de antichrist, het eerste beest, en hij dwingt de mensheid de antichrist te aanbidden. De valse profeet doet indrukwekkende tekenen zoals het doen neerkomen van vuur uit de hemel. Hiermee misleidt hij de mensheid op aarde en ziet kans om een enorm beeld te laten spreken. Daarmee kon hij de mensen laten doden die het beeld weigerden te vereren. Iedereen komt in de macht van de valse profeet en hij eist dat de mensen een merkteken op hun rechterhand of op hun voorhoofd plaatsen. Zonder dit teken kan niemand meer iets kopen of verkopen. Het teken bestond uit een getal (666) wat symbool staat voor de naam van de antichrist. Het is een getal van een mens. (T393). Lees ook Bijlage 13.

Op 14: Johannes ziet het Lam, Christus, op de berg Sion staan. Bij Hem, de 144.000 met de naam van Zijn Vader op hun voorhoofd. Hij hoort hen een nieuw lied zingen voor de troon van God en voor de vier wezens en de 24 oudsten. Alleen de 144.000 kennen het lied. Zij zijn door het Lam vrijgekocht en zijn Zijn eerste oogst. Niets valt er op de 144.000 aan te merken en volgen het Lam waar Hij ook heen gaat. Dan ziet Johannes een engel die hoog aan de hemel vliegt. De engel vliegt de aardbol rond met het "eeuwig evangelie" bij zich dat hij aan de volken over de hele aarde moet bekend maken; de engel roept op tot ontzag voor God die nu zal rechtspreken. (T394) Dan ziet Johannes een tweede engel die roept dat Babylon - die alle volken met haar ontucht dronken heeft gevoerd - gevallen is. Een derde engel ziet hij die aangeeft dat allen die de antichrist met zijn beest hebben aanbeden en die het merkteken hebben op hun rechterhand of voorhoofd, dat die zullen worden getroffen door de toorn van God. Ze zullen met vuur en zwavel gepijnigd worden. Deze straf is voor eeuwig en ze zullen nooit meer rust hebben. **Zij die God geloven worden opgeroepen standvastig te blijven.**

Uit de hemel klinkt een stem die zegt dat iedereen die op de Heer vertrouwt en nu zullen sterven, voor eeuwig rust krijgen en loon ontvangen voor het werk dat ze voor God hebben gedaan. Dan ziet Johannes de Mensenzoon zitten op een wolk met een gouden kroon op Zijn hoofd en met een sikkel in Zijn hand. Met deze sikkel haalt Hij de oogst van de aarde naar binnen. Engelen die ook een sikkel hebben halen vervolgens de wijnoogst binnen die - buiten de stad - in de grote pers van Gods toorn komt. Daarna worden ze uitgeperst en er ontstaat een stroom bloed van bijna 300 km lang en zo hoog als het hoofd van een paard.

Op 15: Johannes ziet zeven engelen met de laatste zeven rampen waarna het voorbij zal zijn. Johannes ziet een groep mensen die als overwinnaars op de antichrist tevoorschijn waren gekomen. Zij zongen met een harp het lied van Mozes en het Lam: "U alleen bent heilig; alle volken zullen komen en U aanbidden omdat U recht doet!" Daarna gaat de tempel in de hemel open. De zeven engelen met de zeven rampen komen in blinkend witte gewaden naar buiten en dragen een gouden band om hun borst. Eén van de vier wezens gaf de engelen de schaal van Gods wraak. De tempel vult zich met rook. Niemand kon de tempel in gaan tot de rampen voorbij waren.

Op 16: zeven engelen en zeven schalen: zeven engelen krijgen opdracht om zeven schalen vol van Gods toorn uit te gieten over de aarde. De volgende oordelen worden uitgegoten over:

1^e Schaal: alle mensen met het merkteken van de antichrist. Zij krijgen vreselijke zweren;

2^e Schaal: het zeewater dat verandert in bloed. Alles in zee gaat dood;

3^e Schaal: de rivieren en de waterbronnen. Al het water verandert in bloed. De engel van het water erkent dat God goed is en de mensen hun verdiende loon krijgen. Uw oordelen zijn betrouwbaar en rechtvaardig;

4^e Schaal: de zon. De mensen verbranden door de grote hitte. Toch bekeren ze zich niet maar in plaats daarvan vervloeken ze God;

5^e Schaal: de troon van de antichrist (het beest): in het rijk wordt het helemaal donker. (T395) De mensen bijten van pijn op hun tong en vervloeken God in plaats van hun slechte leven op te geven;

6^e Schaal: de Eufraat waardoor de rivier helemaal opdroogt en de weg wordt vrij gemaakt voor de koning van het oosten (zou dat China kunnen zijn??).

Dan ziet Johannes uit de bekken van de draak, het beest en van de valse profeet, het tweede beest, kikkers komen. (T396) Duivelse geesten die alle koningen op aarde oproepen om hun legers bijeen te vergaren voor de oorlog op de grote dag van de Almachtige God bij de plaats Harmageddon.

7^e Schaal: de lucht (T396-1). Dan begint het te donderen en te bliksemen en er ontstaat een enorme aardbeving zoals er nog nooit geweest is op aarde. Babylon de grote stad scheurt in drie stukken en de andere steden in de wereld worden een puinhoop. God straft Babylon en de rest van de aarde voor alles wat ze heeft misdaan. Alle eilanden en bergen verdwenen. Daarna begint het vreselijk te hagelen. Mensen vervloeken God.

Op 17: vrouw op het beest. (T397) Aan Johannes wordt een vrouw getoond die op een rood beest zit. Het beest heeft zeven koppen en tien horens. De vrouw is bekleed met purper, paars, en scharlaken-rood, en draagt veel sieraden. In haar hand een beker met allemaal gruwelijke, onreine, ontuchtige dingen. Ze is het grote Babylon, de moeder van alle hoeren en gruwelijkheden in de wereld. (T398) De vrouw was dronken van het bloed van Gods kinderen. De engel legt uit wat Johannes zag: het beest, het wereldrijk, was er ooit, maar is nu niet meer, maar zal weer komen. Dit wereldrijk betreft het hersteld Romeinse Rijk van de antichrist. De zeven koppen zijn zeven bergen waar de vrouw op zit: het zijn zeven koningen/wereldmachten; vijf ervan zijn gevallen, de zesde is nu aan het bewind en de zevende moet nog komen. (T399) De laatste regering zal echter niet lang duren. Dat zijn de tien horens. Daarna neemt de antichrist de alleenheerschappij over samen met de valse profeet en is hij gedurende de tweede 3,5 jaar alleenheerser. De andere koningen dragen hun macht aan hem over. Daarmee is dan het beest, de antichrist, de achtste koning/wereldmacht, die de strijd aanbindt met Israël en het Lam, Jezus Christus. Het Lam overwint want hij is Koning der koningen. De geroepenen van het Lam blijven Hem trouw.

Op 18: val van Babylon, als stad. Een engel uit de hemel komt naar beneden en verlicht heel de aarde. Hij roept “gevallen is Babylon; ze is een woonplaats voor demonen geworden”. Koningen en volken zijn dronken geworden van de ontucht met Babylon. Handelaars zijn rijk van haar geworden. Een andere stem roept Zijn volk op om de stad te verlaten - “ga uit haar vandaan” - om niet medeplichtig te worden aan haar zonden. God, de Heer, zal Babylon op één dag straffen met honger, dood en ellende en ze zal met vuur worden verteerd. De hele wereld zal het zien en er om huilen en roepen “och Babylon, in één uur is het oordeel over u voltrokken”. Handelaars jammeren want niemand kan meer handelswaar kopen. Al die lekkere en mooie dingen waar u zo naar verlangde krijgt u niet. Al uw pracht en praal is u voorgoed afgenomen. (T400)

Ook omschrijft dit hoofdstuk dat naast de handelaars de scheepvaart moet toezien hoe de stad Babel als het economische systeem ineens stort: “och grote stad! Eerst maakte zij alle scheepseigenaren rijk door haar welvaart, nu ligt zij er na één uur ontredderd bij”. (T401) Dan wordt er geroepen: “hemel wees blij met haar ondergang. Gods kinderen: verheugt u! God heeft haar gestraft. Babylon zal als een steen in zee worden gegooid en van de aardbodem verdwijnen. (T402) Het lamplicht zal er nooit meer schijnen want uw kooplieden waren de groten der aarde; door hun “tovenarij” (in het Grieks staat er: “pharmakeion”) werden alle naties misleid. (T393)

Op 19: de grote hoer Babylon is veroordeeld. God heeft de dood van zijn dienaren gebroken, dat betreft dan de apostelen en de profeten.... De 24 oudsten en de vier wezens knielen voor Gods toon neer en prijzen God: Amen! Dan hoort Johannes een geluid van een grote menigte: “prijs God! Onze Almachtige regeert”; “de tijd van de bruiloft van het Lam is aangebroken”. De gelovigen - die de bruid voorstellen - staan gekleed in fijn wit linnen. Een engel zegt: “gelukkig zij die uitgenodigd zijn voor het bruiloftsmaal van het Lam”. (T342) Dan opent zich de hemel en ziet Johannes iemand, Jezus Christus, op een wit paard. Hij heet “Trouw en Oprecht”. Zijn ogen zijn als een laaiend vuur en op Zijn hoofd draagt Hij vele kronen. Zijn kleed is in bloed gedrenkt en Zijn Naam is “Woord van God”. (T257) Hemelse legers op witte paarden volgen Hem in witte kledij. Uit Zijn mond een tweesnijdend zwaard. (T403) Hij zal de volken neerslaan en hen met een ijzeren hand regeren. Op Zijn kleed en op Zijn dij staat: “Koning over alle koningen en Heer over alle heren”.

Dan roept een engel alle vogels van de hemel om te eten van de overwinning van Christus over de koningen van deze wereld. Dan ziet Johannes de antichrist (het beest uit Op 13) die met alle koningen van de wereld zich heeft verzameld bij Harmageddon om oorlog te voeren. Het beest en de valse profeet worden gevangen genomen en levend in het meer van brandend zwavel gegooid. (T404) De vogels doen zich te goed aan al het vlees van de overwonnen legers van de antichrist en de koningen van de wereld.

Op 20: duivel 1000 jaar geboeid. Dan ziet Johannes een engel uit de hemel komen met een zware ketting in zijn hand en de sleutel van de onderwereld. Hij pakt de draak, de satan, de oude slang en boeit hem voor 1000 jaar en gooit hem in de onderwereld. (T405 en T364 en T382) Satan kan de volken dan 1000 jaar niet verleiden, maar wordt daarna voor een korte tijd vrijgelaten. Johannes ziet dan tronen met rechters die rechtspreken. Hij ziet de zielen van mensen die onthoofd waren omdat ze Christus trouw waren gebleven in de Grote Verdrukking, dit betreft de 70^e jaarweek van Daniël (T406), en het beest en zijn beeld niet hadden aanbeden en hun teken (666) niet hadden gekregen op hun rechterhand of voorhoofd. Zij werden weer levend en heersten samen met Christus 1000 jaar lang. Dit is de “eerste opstanding”. (T407)

Na 1000 jaar wordt satan weer losgelaten en zal hij er op uit gaan om de volken opnieuw te verleiden. Een menigte zo talrijk als de zee zal satan achterna lopen en een oorlog tegen God gaan voeren tegen de Stad Jeruzalem waar Christus’ heerschappij op aarde is. Vuur uit de hemel verteert satan en zijn legermacht. Satan wordt dan in het brandende zwavelmeer gegooid waar ook de antichrist en de valse profeet in zijn gegooid. Dat staat al in Op 19.... Daar zullen ze voor eeuwig dag en nacht gepijnigd worden.

Johannes ziet dan een Grote Witte Troon met Hem er op. De aarde en hemel verdwijnen voorgoed. Johannes ziet dat doden, groot en klein, voor de grote witte troon komen. God opent dan het grote “levensboek”. Iedereen zal dan worden geoordeeld naar wat ze hadden gedaan. (T411) Het graf en het dodenrijk worden in de poel van vuur gegooid. Dit is de “tweede dood”. Wanneer iemand niet voorkomt in het “levensboek” dan wordt hij in de poel van vuur gegooid om voor eeuwig bij satan en zijn helpers te zijn.

Op 21: nieuwe hemel en aarde. De eerste (oude) aarde en eerste (oude) hemel was niet meer en de zee was niet meer.

Johannes ziet dan het nieuwe Jeruzalem uit de hemel dalen bij God vandaan. Het nieuwe Jeruzalem is gereedgemaakt als een bruid die zich voor haar man sierlijk heeft gemaakt. (T408)

Gods woonplaats is dan bij de mensen. (T63) Hij woont dan bij hen. Zij zullen Zijn volk zijn, en Hij zal bij hen zijn. Hij zal alle tranen van hun ogen wissen. Er is geen dood meer, geen verdriet, geen rouw en geen pijn. Hij maakt alles nieuw.

Jezus Christus: “Ik ben de Alfa en de Omega; het begin en het einde”. “Wie dorst heeft geef Ik water uit de bron van leven; voor niets”. Wie overwinnen zal Ik hun God zijn en zij Mijn kinderen. Zondaars staat echter het brandende zwavelmeer te wachten: de “tweede dood”. (T409)

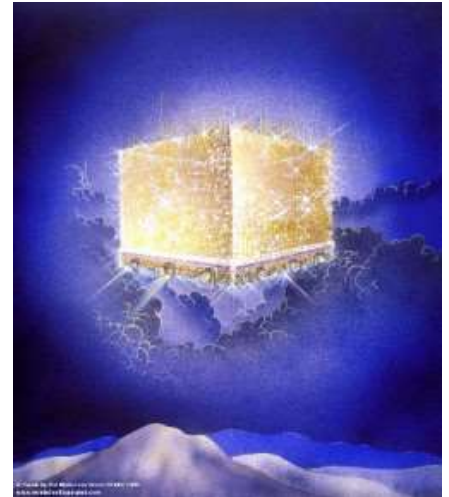
Dan ziet Johannes een engel die hem “de bruid van het Lam” laat zien; “Zijn vrouw”.

(T410)

Johannes ziet dan de heilige stad Jeruzalem uit de hemel neerdalen bij God vandaan en schitterend van Goddelijke pracht. Er was een gloed als van edelstenen als van heldere diamanten. Een muur er om heen met twaalf poorten met daarop de twaalf namen van de stammen van Israël. Drie poorten aan elke kant. De stad was een vierkant. Elke zijde was 2100 kilometer lang. Een stad van zuiver goud en doorzichtig als glas.

Het fundament had twaalf lagen. Elke laag was versierd met edelstenen. De twaalf poorten waren van parels. Elke poort was één parel. De hoofdstraat was van zuiver goud. Er was geen tempel want God zelf en Jezus Christus zijn hun tempel.

Zon- en maanlicht was niet nodig want het wordt verlicht door God en het Lam (Jezus) (Lees ook de profetie van Jesaja 60!). De poorten staan de hele dag open want er is geen nacht. Er komt in de stad niets slechts of lelijks. Alleen de mensen die in het “levensboek” van het Lam staan mogen de stad binnengaan. (T411)

Op 22: Jezus komt terug. Dan ziet Johannes een rivier van kristal helder water uit Gods troon en uit de troon van het Lam komen die naar de hoofdstraat van het nieuwe Jeruzalem stroomt. Aan beide kanten van deze rivier staat een boom die elke maand, dus twaalf keer per jaar, vrucht draagt. De troon van God en van het Lam staan in de stad. Al Zijn knechten zullen Hem vereren. Zij zullen Zijn gezicht zien en Zijn naam staat op hun voorhoofd. Er zal geen licht meer nodig zijn omdat God en het Lam hun licht zijn. Voor eeuwig zullen ze met Hem en het Lam regeren.

Jezus zegt: “Ik kom gauw met Mijn beloning. Gelukkig hij die zich aan de woorden van dit boek houdt. Ik geef ieder het loon voor zijn daden. Aanbidt alleen God! Ik ben de Alfa en de Omega; de eerste en de laatste; het begin en het einde”. “Gelukkig zij die hun kleren wassen in het bloed van het Lam; zij mogen van de Levensboom eten (T5 en T7) en door de poorten naar binnen gaan”. Buiten de stad zijn de honden en de zondaars. (T412)

Ik, Jezus, heb Mijn engelen gestuurd om dit alles aan Johannes te openbaren, met als doel dat Johannes deze boodschap aan de Gemeente(n) kan vertellen. Ik, Jezus, ben de nakomeling van David, de Leeuw uit de stam van Juda; Ik ben de Morgenster.

De Geest en de bruid, de Gemeente, zeggen : “KOM”. Wie dorst heeft mag drinken van het water dat leven geeft. Het is gratis!

Jezus, door de schrijver Johannes, eindigt het boek Openbaring met een ernstige waarschuwing: “neem ernst met de woorden van dit boek. Laat niemand er woorden uit afnemen, of de woorden tegenspreken of negeren: God zal die persoon het recht ontnemen om te eten van de boom des levens en hij zal het Nieuwe Jeruzalem NIET mogen in gaan”. Tenslotte:

IK KOM SPOEDIG. AMEN, HEER JEZUS : **KOM!**